SURETE ŞI IZVOADE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE)

PUBLICATE

DE

GH. GHIBĂNESCU

Profesor

Membru corespondent al Academiei Române.

VOL. II.

Publicaţiune făcută sub auspiciile Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

ACADEMIA MSSE ROMÂNĂ

IAŞI

TIPOGRAFIA „DACIA“ ILIESCU, GROSSU & COMP.

1907

Preţul 6 lei

II 2949 (2)

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNE

VOLUMUL II.

DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE

(1433—1633)

ACADEMIA
MSS 6
ROMÂNĂ

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNE

PREFAȚA

Volumul ce dau azi cetitorului e al doilea din colecția mea Surete și Izvoade. *După cele cuprinse în el, am ținut să dau documente slavo-române din cele mai vechi timpuri până la Vasile Lupu. In continuare a vol. I, țineam la început să dau documente dintre 1570—1633; cum însă în cursul publicației am căpătat și documente mai vechi, le am pus în corpul volumului, lăsând cetitorului specialist grija de a le coordona și sistematiza.*

O ochire fugitivă asupra varietății izvoarelor, de unde am cules documentele va explica varietatea lor. Ar fi fost mult mai lesne, ca luând seria de documente a unei moșii după pachetul de acte sau condica de copii să le public după moșii în ordine cronologică. Și volumul ar fi ieșit mai răpede și munca mea mai ușoară; dar așa să spicuești din diferite pachete actele, cari prin vechimea lor se referă la o anumită epocă, îți spune mai complect de acea epocă e mai greu. Poate în alte volume să dau și în corp o serie de documente cu referință la o moșie, cum de pildă ar fi actele Vasluiului; dar așa a-te opri asupra oricărei moșii și a expune cronologic actele, se ocupă în prea multe file puține fapte; iar a le da în regeste n'am ținut nici odată la aceasta, de oare-ce se trunchiază viața documentului și se perde interesul multilateral, ce-l are ori ce document. M'am deprins a le copia în întregime și a le reda în întregime.

ACADEMIA
MSSE

Față cu izvoarele, de unde am cules documentele, sînt mai mult de 30 la număr. De la unii am căpătat pachete întregi, în care cetim istoricul total al moșiei la care se referă. Unele însă au fost izolate, dar nu mai puțin importante. Din cele 160 documente câte cuprinde acest volum, 23 sînt din pachetul Nisporeștilor (d-na Roseti); 16 din pachetul Bogdăneștilor (învățătorul Gr. Tabacaru), 15 din pachetul Băcanilor de la Tutova (dl. Mahi Paladi), 11 din pachetul Văscanilor și Horgeștilor (dl. Gh. Strat), 10 din pachetele Arămeștilor (dl. Albert Daniel), 10 procurate prin librăria Șaraga, de la care am căpătat sute de acte vechi spre copiere, 9 de la dl. Gr. Butureanu, 8 de la dl. Spiridon Irimescu pentru Tupilați și Bădești, etc. etc. Cu cât actele sînt mai singuratice, cu atât au mai mare interes, căci se capătă mai greu și se complectează nici nu știi cum unele date din vechi de oameni și lucruri.

A stărui asupra conținutului actelor cuprinse în acest volum, e a le repeta mai desvoltat sumarele. Varietatea conținutului lor, ne îngreue această lucrare de sintetizare.

Un lucru țin a se desprinde din literatura documentelor din acest volum. Find cu referință la o epocă, când slavonismul slăbește, și apare limba română în cancelaria domnească, să vedem ce observări am putea scoate asupra acestui fenomen de bilinguitate în cancelarie și cum o limbă a cedat locul celeilalte. Fenomenul s'a petrecut pe nesimțite, de jos în sus, de la neoficiali la oficiali. Cu cât oficialitatea era mai mare și cel chemat la o afacere era mai oficial prin funcțiunea lui, cu atât limba de comunicare era cea oficială slavonă—fie că o știa bine sau nu partea împricinată.

Acest lucru nu era numai în cancelarie, ci și în biserică, unde cu cât era biserica mai pentru popo-

rul de jos, cu atât s'a simțit nevoia de cărți pe românie. *Așa ; din 22* zapise particulare *numai 9 sînt scrise în slavonește, restul în românește (din care 9 cu data nesigură). Incepuse lumea cu mult înainte de epoca lui Vasile Lupu să întrebuințeze limba românească în daraverile lor particulare și diacii își făceau o datorie dând pe rumâneaște afacerea, cu o grijă, care arăta o perfectă cunoștință a limbei, de și atunci o întrebuințau pentru prima oară în scris. Corecteța formelor gramaticale, construcția sintactică, totul arată o cultură desăvârșită la diecii timpului, ceia ce face că scrisul lor ne slujește complect la studiile de limbă. Cu cât siguranța și corecteța se vede în fraza românească, cu atât se perde corecteța frazei slavone, unde se găsesc cu îmbelșugave românisme, dovadă vie că diecii își aveau ca limbă maternă a lor româna, și ca limbă de împrumut slavona.*

Trecând la a doua categorie de acte, găsim zapise de mărturie *de la diferite fețe de boeri și boerinași pentru vânzări, cumpărări și alte daraveri. Din 18 zapise de aseminea natură, numai 6 sînt scrise în românește, din care* două *au dată fixă, iar 4 fără dată; restul de 12 zapise sînt redactate în slavonă, ca una ce era limba de cancelarie a fețelor oficiale.*

Cărți de divan *sînt numai două, amândouă în limba slavonă, căci în divan a domnit mai mult limba slavonă.*

Cărți domnești *de chemat în judecată sau de pus în stăpânire pe cineva numărăm 16: din acestea 9 sînt scrise în românește și 7 în slavonește. Studiul acestor cărți domnești arată un pas înainte făcut în procedura veche. Secl. al XIV și XV-a nu cunoștea asemenea cărți, așa că nu putem ști bine cum se prezenta o acțiune la divan, și cum era ordinea de zi. Cu vremea s'a găsit sub forma cea*

mai primitivă : Domnul scria slujbașului din localitatea unde se isca afacerea, și i atrâgea atenția că cum va vedea cartea Domnească să urmeze întocmai. Cam de la Radu Vodă cel Mare și mai ales de la Gașpar Grațian limba acestor cărți domnești a început să fie cea română, lucru care rămâne permanent și supt Vasile Lupul. Stilul acestor cărți gospod tradează moravurile epocei, temperamentul domnilor, cum și alte amănunte vrednice de cunoscut.

Ispisoace și urice domnești *formează grosul documentelor din volum; ele sînt în număr de 85; toate sînt scrise în slavonește; Stilul acestor ispisoace e în mare majoritate același, căci cancelaria a complectat încetul cu încetul ca textul uricului să cuprindă în sine și procedura în săvârșirea actului. De la redactarea simplă și scurtă a uricelor de supt Alexandru cel Bun până la cele de mai apoi din secol. al XVI și XVII este o diferență simțit,ă rod propriu al practicei cancelariei prin diecii noștr.*

S'a dat de alții lista diecilor și boerilor timpului. In indicele ce întovărășește volumul, specialistul va gasi acul în carul cu fân, căci mai ales în cercetările istorice trebue să înlesnești munca cetitorului prin arătări cât mai complecte de oameni și lucruri.

Iași, 5 Iulie 1907. **Gh. Ghibănescu**

BIBLIOTECA *ACADEMIEI* ROMÂNE

1. Document din 7094 Decembrie 15. Iaşi.

Sumar: Petru Vodă întăreşte lui Gherman Pitărel şi lui Băteal pitărel cumpărătura ce a făcut cu 320 zloţi tătărăşti în moşia Nisporeştii a şesa parte de la Stanca Mălăiasa şi de la neamurile ei.

† Петрѫ воєвода божиею милостию господарѫ земли молдавскои wже прїидошѣ прѣд нами. и прѣд нашими || молдавскими болѣри (Ст)анка. киѣгинѣ мѧлѧис и внука ен мѧрїнка дочка Ѧнгелини. дѫщери || Югшнни. внукове ма(ри. ни)ким непонужденин. и анишриспловании. и продали иѫ праваго || wтнниv и дѣднинv. wт (Нис)порещ wт кѫсего села шестаа част что изберет. испривили ю раз || делѣннин что и(мал wт) стараго Стефана воєводи. та же продали слѵгам нашим Герман пи || тѫрел. и вѫтѣл пи(тѫрел) за три ста и двадесѣт злата татарскиѫ. и вѫставше Герман || питѫрел. и Бѫтѣл п(итѫре)л. и заплатили вѫси исплѧно тѣ злат татарскиѫ.оу роуки виш || писанним. ино ми в(идѣвш)е добро волнои иѫ токмеж и лагод и полна заплатv. а ми || також и wт нас єсми дали и оукрѣпили. прѣдреченное wтнниv. вишеписаннним. како || да ест им wтнниv. сѫ вѫсѣм доходом. и ни да сѣ не оумишает прѣд сим листом нашим.

Г(осподи)нѫ велѣл. пнс. оу Йс влѣт ‡зчд дек. її Строич великии логоѳѣт vч. и нскал Дамиан писал.

ACADEMIA MSSE ROMÂNĂ

Traducere

Petru voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri giupăneasa Stanca Mălăiasa şi nepoata ei Mărica fata Anghelinei fetei Iugşăi nepoata Mării de nime silită nici asuprită şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din Nisporeşti din tot satul a şasea parte ce se va alege din dres de împărţeală ce au avut de la bătrânul Ştefan Voevod, aceia au vândut'o slugilor noastre lui Gherman pitărel şi lui Băteală pitărel drept 320 zloţi tătăraşti şi s'au sculat Gherman Pitărel şi Băteală Pitărel şi au plătit deplin acei de mai sus scrişi bani 320 zloţi tătăraşti în mânule celor de mai sus scrise, deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi învoială şi plată deplin, aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit celor de mai sus scrişi pe acea de mai sus zisă ocină ca să fie lor ocină cu tot venitul şi altul să nu se amestece peste această carte a noastră.

Domnul a poroncit
S'a scris în Iaşi la anul 7094 Dec. 15.
Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit,
Damian a scris.

NOTE

1) Originalul hărtie, face parte din actele moşiei Nisporeşti, comunicate mie spre copiare de d. M. Vidraşcu consilier la Curte, ca făcând parte din actele Doamnei D. Roseti născută Catargi. (v. Surete şi Izvoade VIII. 1).

2) *Nume de persoane*: Stanca Mălăiasa, Măriica. Anghelina. Iugşa, Mara, Gherman Pitărel, Băteal pitărel.

3) *Nume de locuri*: Nisporeşti.

4) *Spiţa.* Ispisocul nostru de la Petru Şchiopul aminteşte de un dires mai vechiu de împărţală ce au fost pe Nisporeşti de la Stefan cel Bătrân. Controlând filiaţiunea dată vedem că în capul spiţei stă *Mara*, care are de fii pe *Iugşa*; acest Iucşa are de fiice pe *Stanca*, şi *Anghelina* Stanca s'a fost măritat cu *Mălaiu*, de aici numele de *Mălăiasa*; Iar Anghelina era moartă în 7094 Dec. 15 (1585), căci nu se vorbeşte de cât de fata ei *Măriica* nepoată de soră Stancăi, care împreună cu mătuşa ei Stanca vând a 6-a parte din Nisporeşti cu 320 zloţi tătărăşti. Ar urma dar că preţul întregii moşii Nisporeştii să fi fost în 1585 de 1920 zloţi tătărăşti, dacă o şesime din întinderea ei preţuia 320 zloţi tătărăşti.

5) *Nisporeştii.* Satul Nisporeştii îşi leagă numele de *Nispur*. In adevăr dăm în documente că *Nispur* cel bătrân a trăit supt Alexandru cel Bun, şi că pe lângă satul de care şi-a legat numele, mai avea acest Nispur şi satul *Fopeştii*. Nispur a avut de ficior pe *Ştefu*l, care trăeşte supt Stefan cel mare. Fi-va fost acest Steful Nisporescul frate cu *Mara*, strămoaşa Stancăi Mălăiasa, credem, dar nu ştim pozitiv. Anuşca fata lui Ştefu Nisporescul trăeşte supt Stefăniţă Vodă, Petru Rareş şi bătrână apucă şi domnia lui Alexandru Lăpuşneanu, când ne mai putând căuta moşia Popeştii o vinde lui Ion Creţul cu 400 zloţi tătărăşti (vezi Surete şi Izvoade Iaşi 1906. vol. I, 268).

2. Document din 7094 Dec. 15 Iaşi

Sumar: Petru Vodă întăreşte lui Popa Lupşa şi lui Isaico stăpânirea peste a şesea parte din Nisporeşti, cumparată ca 320 zloţi tătăreşti de la Stanca Mălăiasa şi de la nepoata ei Mărica fata Angheliuei, fata Iuşcăi, nepoata Marei.

† Петрꙋ воєвода бжіею млостію господар земли молдавскои, wжє прїидошꙋ прѣд нами. и прѣд всими нашими || молдавскими болѣри. Стaнка кнѣгинѣ мзлаю

и внука ѥи Мѣрика (до)чка Ѧнгелини . дочци Югши ‖ внукове Мари. никим непонужденни. и аниприсловании и продали ихъ праваго wтнинv ‖ и дѣдинv wт село Ниспорещ. wт вѣсего села шестаа част. что изберет испривилию раздѣленнии ‖ что имали wт стараго Стефана воеводи. та продали попv (Лупше и Исаикове) за тѣ злат ‖ татарскихъ. и вѣставши попv Лупше и Исаико и заплат(ил в)ѣси исплѣно тѣ злат татарскихъ. ‖ v рvки вишписанним. ино ми видѣвше доброволнои ихъ тѣкмеж и лагод и полна заплатv. а ми ‖ такожде и wт нас есми дали и vкрѣпили прѣдреченноѥ wтнинv вишеписаннии съ вѣсѣм ‖ доходом и ин да сѣ не оумишает прѣд сим листом нашим. але една част да ест Исаикове. а двѣ ‖ части да бvдvт самомv попv Лупши. писъ оу Ѩсоу лѣт ‡зчд. дек ѩ.

Г(осподи)нъ велѣл

Строич великии логофет vчил и искал.

Дѣмиian писал

Traducere

Petru voevod cu mila lu Dumnezeu Domn ţarii Moldaviei.

Precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boerilor noştri ai Moldovei, Stanca giupăneasa lui Malai şi nepoata ei Marica fata Anghelinei a tetei Iucşei, nepoata Mării, de nime silite nici asuprite şi-au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din satul Nisporeşti din tot satul a şesea parte, ce se va alege lor din dres de împărţală ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod, aceia au vân-

dut'o popii Lupşii şi lui Isaico drept 320 zloţi tătărăşti şi s'au sculat popa Lupşa şi Isaico şi au plătit lor deplin 320 zloţi tătărăşti în mânule acelor de mai sus scrise. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi învoială şi plată deplin, aşijdere şi de la noi am dat şi întărit acea de mai sus zisă ocină celor de mai sus scrişi cu tot venitul şi altul să nu se amestece peste această carte a noastră, însă o parte să fie a lui Isaico, iar două părţi să fie a popii Lupşăi.

S'au scris în Iaşi la anul 7096 Decembrie 15
Domnul a poroncit
Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.
Dămian a scris.

NOTE

1) Originalul hârtie. face parte din pachetul de acte a d-nei D. Roseti născută Catargi; puţin ros pe la încheeturi. (v. Surete şi Izvoade VIII. 2).

2) *Nisporeşti.* Stanca şi Măriica nepoata ei stăpâneau două şesimi în Nisporeşti, aşa că prin vânzare se aşază 4 proprietari. Prin actul întâiu dat mai sus tot din 15 Dec. 7094. o şesime o iau Gherman şi Bătelă pitărei; prin al doilea act a doua şesime o iau popa Lupşa şi Isaico; diresul însă pomeneşte că popa Lupşa va lua 2 părţi iar Isaico numai o parte. Pentru ce această deosebire în stăpânire actul nu ne spune; credem însă că popa Lupşa a dat $^2/_3$ din preţul cumpărăturii, adică 213 zloţi şi Isaico numai 107 zloţi.

3. Document din 7107 Aug. 28 Suceava

Sumar: Eremia Moghilă vodă întăreşte lui Toader Boul treti visternic şi jupânesii sale Agafiei stăpânirea în Nisporeşti peste a treia parte din a treia parte, cumpărată cu 60 taleri de la Jurj Uscătescul şi cu îndatorirea de a-l pomeni după moarte.

† Єремїа Могила воєвода вжїею мастію господар земли Молдавскои. wже прінде прѣд нами и прѣд на

шими волѣри. Жvржа Ѵскѣтескѵл вѣтах по ег доброи воли неким непонѵжден . анипрнсиловаи. и продал свою правою wтнинѵ. и дѣднинv. wт третои част село Нисповец. третаа част. але част его wкромѣ wт братї..... wт ѵрик дѣдненою wт страг Стефана воеводи. та продал нашемv вѣрномv Тоадерv Ковл третїи вистѣрник. за шестдесѧт тал личних. и вѣсталсѧ наш вѣрнїи волѣрии пан Тоадер ковл вистѣрник. и заплатил емv исплъиа тїи вишеписаніи пинѣзи ѯ тал. wт прѣд нами. але если вѣдет по добр(ѣе)ша таа wтнина. за тих пинѣзи. а пан Ковл вистїарник. и кн(ѣги)на ег Йгафіа. да имают по сѣмрѣти его поминати (по) wбичаю ѵмерших. понеж wт братїи его или wт с(естри) его. ѵ старост его. и ѵ неволѣ его никто не посѣщали. того ради. никто wт братїи ег. или wт сѣрод его да не имает в(ра)тити. или тѣгати. тѣм ради али потврѣдили есми нашемv вѣрномv. панv Ковл вистїарник. тота прѣд ре(че)иаа wт третаа част село Нисповец третаа част. како да ест и wт нас. и сѣ вѣсем доходом и ин да сѧ не оумишает прѣд сим листом гсдвми.

Г(о)с(по)д(и)нѣ реч. пис оу Gvч. лт. ‡зрз ав. ки.

Строич великїи лог. учил. и искал. (m. p.)

Пѣтрашко.

Traducere

Irimia Moghilă Voevod, cu mila lui D-zeu Domn ţării Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Jurj Uscatesul vătav de a lui bună voe de nime silit nici asuprit şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie din a treia parte din satul Nisporeşti, a treia parte însă partea lui osebit de a

frăţini-său din uricu de baştină de la bătrânul Ştefan voevod, aceia au vândut'o credinciosului nostru lui *Toader Boul treti visternic* drept 60 taleri bătuţi şi s'au sculat al nostru credincios boer Toader Boul visternic şi au plătit lui deplin acei de mai sus scrişi bani şase zeci taleri dinaintea noastră; iar de va fi mai bună acea ocină de cât acei bani, dumnealui Boul visternicul şi jupăneasa lui Agafia să aibă a'l pomeni pre el după moartea lui după obiceiul morţilor pentru că nime din fraţii lui sau din surorile lui la bătrâneţa lui şi la nevoile lui nime nu l'au socotit. Pentru aceia nime din fraţii lui sau din rudeniile lui să nu aibă a întoarce sau a pârâ pentru aceia am dat şi am întărit credinciosului nostru boer Boului visternic pe ace de mai sus zisă a treia parte a satului Nisporeşti, a treia parte ca să-i fie lui şi de la noi ocină şi cu tot venitul şi altul să nu se amestece peste această carte a Domniei mele.

Domnul a zis.

S'a scris în Suceava la anul 7107 Aug. 28.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit

Pătraşco

NOTE

1) Originalul hârtie; face parte din actele d-nei D. Roseti. (vezi Surete şi Izvoade VIII, 3).

2) *Nume de persoane*: Jurjь Uscătescul, Toader Boul visternic, Agafia.

3) *Nume de locuri*: Nisporeştii.

4) ѡт трѣтоѥ ѹасть трѣтиѧ ѹасть=din a treia parte a treia parte. In succesiunea de proprietate la răzeşi se însemna dreptul după cursul spiţei şi Jurj Nisporescul nu se zicea că are drept la a 9-a parte din satul Nisporeşti, ci la a treia parte din a treia parte, că adică el mai avea 2 fraţi cu acelaşi drept la moşteaire, şi că tatăl său

avea drept tot la a treia parte din sat, și că numai bunul său avusese în stăpânire tot satul,

5) *După obiceiul morților* = по wбичаю смерших. Ispisocul nu uită a pomeni un obiceiu înrădăcinat la creștini: pomenirea și grijania sufletului după moarte. și actul zice: „iar dacă ar fi mai bună acea ocină de cât acei bani, dumnealui Toader Boul visternicul și jupâneasa lui Agafia să aibă a-l socoti pe el și după moartea lui a-l pomeni după obiceiul morților, pentru că nime nici din frații lui sau din surorile lui la bătrânețele lui și la nevoia lui nu l'au socotit». Urmează de aici că dreptul ca și datoria fraților și surorilor era de a îngriji și de nevoia altui frate a lor; și că deci cine căuta pe un asemenea bătrân avea drept de a fi preferat nu numai la moșteniri dar și la vânzări față chiar de un frate.

Diresul zice că a treia parte din a treia parte din Nisporești făcea mai mult de 60 taleri. Alăturând arătările celorlalte două direse date mai sus, cu acesta de aici reiesă că o șesime din Nisporești prețuia 320 zloți tătărăști. deci o noime ori cât ar fi costat mai puțin, dar numai 60 de taleri e puțin de tot. Prin urmare Boul visternic a dat prea puțini bani, peste ceia ce se obliga a cheltui în natură cu căutarea bătrâneților și grijile sufletului lui Jurj Uscătescul.

4. Document din 7109 Ghenar 15 Iași.

Sumar: Zapisul de mărturie a Cristei vel vornic de țara de sus cum Toader Boul visternic a cumpărat în satul Nisporești, a 5-a parte din a 6-a parte de la Pavel cu 490 zloți. și altă parte cu case de la ficiorii lui Isaico cu 600 zloți tătărăști.

† Wн Кристѣ великиі дворник. горнѣкы земли. свѣ= дѣтелсвоваю. сѫс его мои записом || тако приидошѣ прѣд мене. Равѫл снѣ Мѫрицн. внѹк Иримии. по свою до= брого волно || некым непонѹжден. по своею доброю волю и

продал своа част за wтнину. wт село Ниспорещи. || wт шестаа част село Ниспорещим. петаа част. та продал пану боуlови вистѣрнику || за четир сто и девѣтдесѣт злати и вѣсталосѣ Боул вистѣрник. и заплатил || 8ч̄ злат v рѣкаx Павѣл снѣ Мѣриици. внук. Иримин. и вѣ том пакиже пріидо || шѣ прѣд нами. Мѣриика дочка Исаикови и брат его Дрѣлѣ и внук. им. Текла. || и сестра Текли Мѣриика. вѣси по свои добраго волѣ и продали. своиx правиx част || за wтнину. пакиже. wт того село. wт Ниспорещ. дѣднину и викупленіе. || что имал wтец им Исаико. wт вѣсего село. wт ниспореции (за) едно думу. и v полю || сиx три домове. да имают. по седимнадесѣт ниви. една дому. и wт дѣднину. || и wт викупленіе. что имал wтец им Исаико. та продали пакиже. пануму || Боуlови вистѣрник. едни. иа. част своа просил. по двѣ сто злат. и вѣсталосѣ боул || вистѣрник. и заплатил им вѣси исплѣно дал едному по двѣ сот злат. v рѣкаx || Мѣриици и ѣ дал v рѣкаx. брат ен Дрѣл. н ѣ, дал v рѣкаx внуцим им. Текла. || и сестри еи. Мѣрника. дочци сестри Мѣриици. н други. Дрѣгаеви. дочка || Исаикова стараго wт прѣд мене v двор моа v ѣш. другою пакиже. да сѣ знает. за || привилию что имают. wтнина сиx вишписаниx. частн. за wтнину. wни тако || свѣдѣтел. своваш̄к. прѣд нам аже сут 8 рѣкаx иним своим племеникове. что имают || wтнину сѣ ними. v тою селу. нѣ ими лист а. би имают исправи учиннти и wт ни || v-риче. пану Боуlозн. сего ради. аз. рѣдн вѣрнество поставиx моа печат. и моа рѣкаx || над сег мои записок, да сѣ знает.

пис оу Їс. лт. ѣзрд ген. ѣї.

Кристѣ вел дворник (m, p.)

Traducere

Pan Cârstea vel vornic de ţara de sus mărturisesc cu acest zapis al meu precum au venit înaintea mea Pavel ficiorul Mariţei nepot Eremiei de a lui bună voe de nimeni silit şi au vândut a sa parte de ocină din satul Nisporeşti din a 6-a parte a satului Nisporeştilor, a cincea parte; aceia au vândut-o dumisale *Boului visternic* drept 490 zloţi şi s'au sculat Boul visternicul şi au plătit 490 zloţi în mânule lui Pavel ficiorul Mariţei, nepot Irimiei; şi după aceia iarăşi au venit înaintea noastră Marica fata lui Isaico şi fratele ei Drulă şi nepoatele lor Tecla şi sora Teclei Mărica toţi de a lor bună voe au vândut a lor drepte părţi de ocină, iarăşi dintr'acel sat din Nisporeşti, baştină şi cumpărătură ce au avut tatăl lor Isaico din tot satul din Nisporeşti o casă şi la câmp acele 3 case să aibă câte 17 pământuri o casă, şi din baştina şi din cumpărătură, ce au avut tatăl lor Isaico, acelea le-au vândut iarăşi Dumisale Boului visternicului fieşte care pe partea sa, cerând câte 200 zloţi; şi s'au sculat Boul visternicul şi le-au plătit lor tuturor deplin, au dat uneia cei 200 zloţi în mânule Mariţei şi 200 au dat în mânule fratelui său lui Drul. şi 200 au dat în mânule nepoatelor lor a Teclei şi a surorei sale Maricăi, fetele surorei Mariţei şi a lui Drulă fete a lui Isaico cel bătrân *dinaintea mea în curtea mea din Iaşi*. Alta iarăşi să se ştie pentru dresurile ce au avut ei pe acele de mai sus scrise părţi de ocină, ei aşa au mărturisit înaintea noastră precum că sunt la mânule altor rudenii ale lor, ce au moşie cu dânşii întru acel sat, ce de la ei carte (au dat) ca să aibă a-şi face ispravă şi de la ei Urice dumisale Boului visternicului pentru aceasta şi eu pentru credinţă

am pus amea pecete și a mea mână pa acest al meu zapis ca să se știe.

Scris în Iași la anul 7109 Ghen. 15.

Cârstea vel vornic.

NOTE

1) Originalul hârtie, face parte din actele d-nei D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 5).

2) *Nume de persoane*: Cristea vel vornic țării de sus, Pavel, Măria, Irimia, Boul visternic, Măriica a lui Isaico, Drulă, Tecla.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii.

4) *Teodor Boul visternic* : In 1599 Teodor Boul visternic al 3-lea cumpărase a 9-a parte din Nisporești cu 60 taleri de la Jurj Uscătescul. El nu venise aici în virtutea dreptului de frate, ci ca cel care ajutase pe Jurj la bătrâneţele lui. Odată intrat în sat ca cumpărător, el izbuti ca în 2 ani să-și mărească partea lui de moșie cu alte cumpărături: a cincea parte din a șesea parte (adică a 30-a parte) de la Pavăl cu 490 zloți; o casă și la câmp alte 3 case a 17 pământuri fiecare de la cei 3 ficiori ai lui Isaico: *Mărica*, *Drulă* și 2 nepoate de soră; Tecla și Măriica fetele Drăgaei cu câte 200 zloţi, adică 600 zloți. In total a dat Boul 1090 zloți tătărăști.

4) в двор мои в Ис = în casa mea în Iași. Zapisul de mărturie a lui Cristea vornicul țării de sus e scris în casa sa din Iași Această notiță ne arată că marii boeri o dată cu schimbarea capitalei de la Suceava la Iași și-au mutat și așezările lor în noua capitală, începând a-și zidi case din bârne la început, căci case de zid au început a se zidi în Iași abia pe la 1760, tot târgul, gardul de împrejmuire în jurul târgului și chiar Curtea Domnească fiind pe la 1594 — 1600 de lemn.

6) In dosul hârtiei, pe care e scris zapisul lui Cristea, găsim aceste 2 notiţe în slavoneşte, pe care le dăm spre complectare («Surete şi Izvoade» VIII. 7).

а) Павълъ сынъ Мѫрика внукъ Єремїи прѣвнукъ Аннѹшки. и племенница его Ангелина. и братъ ей Сава снове Мѫгдѫлини. внуци Єремїи тиж внуци Аннушки. продали wт третаа частъ wт пет части в части. wт вѫсего села wт Ниспорещ. wт ѕрик за измѣно wт стараго Стефана воєводи.

ρ тал.

Paval fiiul Măricai. nepot Eremiei, strănepot Anuşcăi şi seminţia lui Anghelina şi fratele ei Sava fii Magdalinei, nepoţi Eremiei tij nepoţi Anuşcăi au vândut din a treia parte din cinci părţi doao părţi din tot satul din Nisporeşti din uric de schimb de la bătrânul Stefan Voevod.

100 taleri.

b) † Сѹилъ и сестра его Мѫрика. и братъ ихъ дрѹлъ... сынє Исаико внукъ. Аврам. и внука ихъ (Мѫриика) и Текла. дочка Дрѫгае. тиж внука а(враам). и Василие сынъ Wдокіи тиж внѹкъ (аврааам) wт ѕрик. за вислужєніе. wт Стефан воєвод. и wт урик за.... wт третаа частъ за дѣднини. и за ви (слѫженіе) что изверет wт Ниспорещ мѣсто....

за ρл. тал.

Suilă şi sora lui Mărica şi fratele lor Drulă fii lui Isaico nepot lui Avraam şi nepoata lor Tecla fata Drăgaei tij nepoata lui Avraam şi Vasile fiul Odochiei

tij nepot din uric de slujbă de la Stefan Voevod şi din uric de.... din a treia parte de moşie şi de slujbă ce se va alege din Nisporeşti loc
Drept 130 taleri.

Notiţele acestea ne lămuresc asupra urmaşilor *Anuşcăi*, fata lui Ştefuł Nisporescul. Anuşca murind bătrână către 1560, a lăsat de fecior pe *Eremia*, care rămâne numai cu Nisporeştii, căci Popeştii se vânduse în 1555 lui Ion Creţul de Anuşca mama sa.

Eremia are de ficiori pe Mărica şi Magdalina; Mărica are de fecior pe Pavăl, iar Magdalina are de ficiori pe Anghelina şi Sava. Pavăl îşi vinde partea lui (a 5-a parte din a 6-a parte) cu 490 zloţi. Notiţa însă zice că s au vîndut 2 părţi (в части) din cinci părţi (от пет части) din a treia parte (от третая част), sau $^2/_{15}$ din moşie cu 100 taleri. Deci de la însemnarea aceasta care a fost fără valoare oficială şi până la scrierea zapisului de mărturie a lui Cristea a mijlocit o schimbare şi în partea vîndută şi în preţ.

Notiţa a 2-a şi ea ne lămureşte asupra urmaşilor lui Isaico bătrânul care în 1585, cumpărase cu popa Lupşa —probabil fratele său—o şesime de la Stanca Mălăeasa şi ai ei răzăşi cu 320 zloţi, luând Isaico numai $^1/_3$ iar Popa Lupşe $^2/_3$ din acea şesime. Isaico cel bătrîn era fiul lui Avraam, şi are de fecioni pe *Suilă*, *Mărica*, *Drulă* şi *Drăgae*. Acesta Drăgae are 2 fete: pe Măriica şi Tecla; ea murise deja în 1601. Avraam a mai avut o fată Odochia, care are de fecior pe Vasilie. Aceştia vând partea lor din Nisporeşti cu 130 taleri, De la scrierea însă a notiţei a 2-a şi până la facerea zapisului lui Cristea vornicul în casele sale la Iaşi a mijlocit o schimbare. Suilă nu-şi mai vinde partea, aseminea nici Vasilie ficiorul Odochiei, altă fată a lui Avraam; iar preţul s'a rădicat de la 130 taleri, la 600 zloţi. luând fiecare parte câte 200 zloţi pentru case şi cele 17 pământuri ce aparţineau fiecaruia.

5. Document din 7109 Febr. 3. Iaşi.

Sumar: Zapisul lui Oräş hatman şi parcalab Sucevei prin care arată cum Boul vist. a cumpărat în Nisporeşti părţile Măricăi fata Anghelinei, cu 150 zloţi tătăraşti, cum şi părţile lui Istatie fiul Andreicăi cu 75 zloţi.

Пан Орѣш Хетман и пръкалаб Сусавскии. сознаваем. съ сим нашим записом. wже пришол ‖ пред нами. Мѣрина. дѣща. Ѧнгелина. внука Исаю. и продал своа правда ‖ wтнину и дѣднину. еликосѣ приходит. част ѥи. wт село Ніспореци вї ниве ‖ у царину. та продал. братѹ нашему. Бовл вистїарник. за. рй. злат ‖ татарскиχ. и тиж въ том паки пришел пред нами. Истатие ‖ снъ. Ѧндрѣика. внук. Исаю. и продал тиж. своа правда wтнину. ‖ и дѣднину елико сѣ приходит. част его wт тогоже село Ниспореции ‖ и з ниви. у царину. за оё. злат татарскиχ. тиж брату нашему ‖ вишпишем. Бовл вистїарник. wт пред нами. и wт пред иншиχ. мнозн. ‖ болѣрн. како. да имает ємѹ учинити. исправѣ. wт иχ привилїаχ. ‖ и на великое вѣро. приложиχмо. и наш печат. късему нашему ‖ запис.

аз Орѣш искал писе у Їс вато ‡зрд фев. г.

Дентре ноі аѣ фост ачастъ токмалъ ши банин дѣнкъ лем дат деи мънѣле меле.

Traducere

Pan Oräş hetman şi parcalab Sucevei înştiinţez cu acest zapis al nostru precum au venit înaintea noastră Mărica fata Anghelinei nepoata lui Isaiu şi au vândut a sa dreaptă ocina şi moşie câta i se va veni partea ei din satul Nisporeşti şi 12

pământuri în ţarină. acelea le-au vândut fratelui nostru Boului Visternicului drept 150 zloţi tătăraşti; şi după aceia iarăşi au venit înaintea noastră Istatie ficiorul Andreicăi nepot lui Isaiu şi au vândut iarăşi a sa dreaptă ocină şi moşie câtă i se va veni partea lui dintru acelaş sat Nisporeşti şi 6 pământuri în ţarină drept 75 zloţi tătăraşti iarăşi fratelui nostru de mai sus scris Boului visternic dinaintea noastră şi dinaintea altor mulţi boeri ca să aibă a-şi face lui ispravă din ale lor direse şi pentru mai mare credinţă am pus şi a noastră pecete către acest zapis al nostru.

Eu Orăş am iscălit.

S'au scris în Iaşi la anul 7109 Febr. 3.

„Dentre noi au fost (la) această tocmală şi banii încă lem dat den mânule mele.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei D. Rosct. Marca hârtiei o coroană cu cruce. (v. Surete şi Izvoade VIII, 8).

2) *Nume de persoane.* Orăş hatman şi parcalab Sucevei, Marina, Anghelina, Isaiu, Boul visternic, Istatie, Andreica.

3) *Nume de locuri.* Nisporeşti.

3) *Notiţă românească.* Orăş hatman ca mare boer dă zapisul de mărturie in slavoneşte, limba oficială în cancelarie, şi pe care el ca mare boer era ţinut s'o cunoască, cât priveşte însă pe Boul al 3 lea visternic cum şi pe vânzători ei îşi fac însemnări în josul zapisului în româneşte şi scrie visternicul Boul; «dentre noi au fost (la) această tocmală şi banii încă lem dat den mânule *mele.*»

5) *Spiţă.* Isaiu a avut 2 ficiori: pe Andreica şi Anghelina. Andreica are de fii pe Istatie. iar Anghelina are de fiică pe Marina. Aceşti veri primari stăpâneau 18 *nive*

(pământuri) în ţarina satului Nisporeştii, şi anume Mărina 12 pământuri, iar Istatie 6 nive. Preţul unei *nive* era în 1601 de 12 zloţi şi jumătate, de o:re ce pe 12 nive se dă 150 zloţi, iar pe 6 nive 75 zloţi.

6) Document din 7110 Mai. 3. Iaşi.

Sumar: Irimia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul Visternicul cumpăratura ce a făcut în Nisporeşti cu 35 taleri de la Avraam şi Anghelina, ficiorii Magdalinei.

Iw Eremia Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldovei, precum au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Sava şi frate-so Avraam şi sora lor Anghelina feciorii Magdalinei nepoţii Eremici de a lor bună voie de nime siliţi nici asupriţi ş'au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din Uric de împărţală, ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod toată partea lor ce li se va alege lor din satul Nisporeşti pe apa Moldovei în ţinutul Sucevei.

Aceia au vândut'o credinciosului nostru boer Boului visternic drept 35 taleri de argint şi au plătit lor deplin acei de mai sus scrişi bani 35 taleri de naintea noastră, pentru aceia ca să-i fie lui şi de la noi uric şi cu tot venitul şi altul să nu se amestece.

Domnul au zis.

S'au scris în Iaşi la anul 7110 Mai 3.

Stroici vel logofăt a iscălit.

NOTE

1) Originalul lipseşte, se păstrează un suret făcut în 1786 Ghenar 15 de Gh. Evloghie dascal (v. Surete şi Izvoade VIII, 9).

2) *Nume de persoane*: Sava. Avraam, Anghelina, Magdalina. Ieremia, Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Nisporeştii, sat în ţinutul Sucevei pe apa Moldovii; azi satul Nisporeşti face parte din jud. Roman.

4) *Spiţe*: Diresul acesta complectează spiţa urmaşilor lui Eremia. fiica Anuşcăi Uscatu, strănepoată lui Nispur cel bătrân. pe lângă Anghelina şi Isaia ne mai dă pe Avraam ca fiu al Magdalinei.

7. Document fără dată de an şi zi.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Iuraşcu parcalab. Cărlig holnog şi alţii pnetru Boul visternic cum a cumpărat de la Jurj partea lui din Nisporeşti a treia parte din a treia parte cu preţ de 40 taleri bani peşin, iar restul la facerea diresului.

Сѣ вбо аз. Юрашко бив пръкълак романскому и Тодер Кърлиг бив хотног. и Симеwн Столничел ‖ и Ѣскан питърел. и Пътрашко пъхърничел. и Павъл питърел. свѣдѣтелствовалем ми вѣсй ‖ съ нашиχ душаχ. и съ сест нашего запис. іако приндошѣ. прѣд нас Журжа wт Нис, порецки. по своею ‖ доброю волю. и продал сноа wтнину wт село Ниспорецки. на Молдавѣ. wт третою част ‖ wт вес село. третаа част. част своею что изберет. и wт село и wт поле. та продал. пану ‖ Боуловки. вистѣрник. и дал ему пан Боул вистѣрник. четири десѣти талери. у рѣкаχ ‖ Журжи. wт прѣд нами. а нниχ нинѣзи. іако потокмили. іако да имает емѫ. ‖ дати. когди вѣдет ему испрак. учинити. из привилиіаχ. таж ми іако ‖ видѣχом им доброволю токмежѫ. а ми сътварниχ пану Боуловки вистѣрнику сиѣ свѣдѣтелство wт нас доколѣ. вѣдет. себе. исправу. сътварюте ‖ wт гради. гспдни. и поставили есми. и нашиχ. печати. късего. наш записом. да се знает.

и исписаχ аз Пътрашко Чолпан діак.

печат Юрашко. печат Кърлиг печат Симеwн.

Traducere

Iată eu Iurașco biv părcălab de Roman și Toader Cârlig biv hotnog și Simion Stolnicel și Vâscan Pitărel și Pătrașco Păhărnicel și Pavel pitărel mărturisim noi cu toții cu sufletele noastre și cu acest al nostru zapis precum au venit înaintea noastră Jurj din Nisporești de a lui bună voe și au vândut a sa ocină din sat din Nisporești pe Moldova din a treia parte din tot satul a treia parte, partea lui ce se va alege și din sat și din câmp. Aceia au vândut-o dumisale *Boului Visternicului* și i-au dat lui dumnealui Boul Visternicul 40 taleri în mânule Jurjii dinaintea noastră iar *ceilalți bani așa s'au tocmit ca să aibă a-i da lui, când ii va face lui de ispravă dires.* Deci noi dacă am văzut a lui de bună voe tocmală, iar noi am făcut Dumisale Boului visternicului această mărturie de la noi până când îi va face lui și de ispravă dires de la Domnie și am pus și a noastre peceți către acest al nostru zapis ca să se știe.

Am scris eu Patrașco Ciolpan diiac.

Pecetea lui Iurașco

Pecetea lui Cârlig. Pecetea lui Simion,

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta D-nei D. Roseti. (v, Surele și Izvoade VIII, 9).

2) *Nume de persoane*: Iurașco biv parcalab Romanului, Toader Cârlig biv hotnog, Simion stolnicel, Vâscan pitărel, Pătrașco păhărnicel, Pavel pitărel, Jurj, Boul visternic, Patrașco Ciolpan diiac.

3) *Nume de locuri*: Nisporești pe Moldova.

4) *Data.* Zapisul nostru nu poartă dată ; noi credem

că e anterior documentului dat de noi mai sus din 7107 Aug. 28, de la Eremia Moghilă Vodă, căci se vorbeşte de aceleaşi persoane, Jurj din Nisporeşti şi Boul visternicul; Jurj vinde lui Boul vist. a treia parte din a treia parte din Nisporeşti, cum se zice în amândouă actele. Preţul variază; aici se zice 40 taleri; în actul din 7107 se zice 60 taleri; amândouă actele fac însă restricţiile următoare:

Actul nostru zice: „iar ceilalţi bani aşa s'au tocmit cum să aibă a-i da lui când îi va face lui de ispravă direse= а иниχ пин'кзи тако потокмили. тако да имает емѫ дати когди бѫдет емѵ испрак ѵчинити изпривилиѩχ".

In Actul din 7107 zice: „iară dacă moşia va fi mai bună Boul visternicul va mai da peste 60 taleri. având a îngriji de sufletul lui Jurj". Din alăturarea acestor două acte se vede cam care au fost raporturile dintre Boul visternicul şi Jurj Uscătescul, şi cum au crescut banii ce i-a fost cheltuit Boul visternicul cu căutarea lui Jurj Uscătescul.

.8 Document din 7113 Martie 21, Suceava.

Sumar: Ieremia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul Visternicul schimbul făcut cu Agafloana, strănepoata lui Oanţă Nisporescul, luând jumătate din a treia parte din Nisporeşti, pentru satul Miteştii pe Moldova la Suceava.

† Іѡ Єремїа Могила воєвода. вжіею мастію господар земли молдакскои wже пр҃їдошѣ ‖ пред нами и пред нашеми бол'кри. слѵга наш Гер(ман) и съ жителница ‖ его Докица и Кѣт'клѫ съ жителница его Соχіи(ка до)чка Дрѫгичи ѵскатѵл ‖ никим непонѫжденни аниприсиловани. и про(дал) иχ правал wтнинѵ ‖ wт третал част село wт Ниспореци. половина. ѵ (волост G)ѵакскои на по ‖ тоц'кмъ Молдавст'ки. и wт ѯрик что имали wни за д(ѣдни)но. wт сего

Петра ‖ воєводи. та продали болѣринv нашъ вѣрнии Бовл вис(тіар)ник. за сто ‖ и седим десѧт. тал. и вѣтом тиж пріинде пред нами и пред нашими ‖ болѣри. Ѧгадона дочка Ѧнѣи wнvка Ѧврам. прѣwнvката Ѳанца Нис ‖ поресѣла. и измѣнvли. тиж съ болѣринv нашъ вѣрнии Бовл вистіарник ‖ и дал своа правда част за wтиинv и дѣднинъ. еликосѣ изберет. wт третаа ‖ част село wт тогоже Ниспореции. wт 8рик что имал за дѣднинv wт Стефана ‖ воєводи. и тиж другаа част ей wт тогоже село Ниспореции. wт половина третаа ‖ част.... wт 8рик ‖ за кѣпежное что.... wт Петра воєводи ‖ . а болѣринv нашъ вѣрнии Бовл вистіарник дал ей своа.... за wтиинv и кv ‖ пежно что имал. wт Мѣрици. дочка Параски. wнvк Ѧгадони. wт село ‖ Митеци что v волост тогоже Сvчавскои на Молдавѣ. измѣнv за измѣнv. ‖ ино ми vвидѣхъ. нѫ. доброю волю и те(к)меж и за (полнvю) заплатv. и измѣнv ‖ вѣтом и ми wт нас дали и потвръдили есми ка(ко да ест) им и wт нас wтиинv ‖ и 8рик. и измѣнv съ вѣсем доходом. и ин да сѣ не vмишает. пис v Сvч. вато ‡зргї Март ка.

гсподнъ реч.

вел логофѣт vчил и искал.

8чините емv 8рик Башотѫ

Строич вел логофет.

Traducere

Io Eremia Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldovei, Precum au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Gherman

şl cu femeia lui Dochiţa şi Băteală cu femeia lui Sofiica fetele lui Drăghici Uscatul, de nimeni siliţi nici asupriţi şi-au vândut a lor dreaptă ocină din a treia parte a satului din Nisporeşti, jumătate ce este în ţinutul Sucevei pe apa Moldovei din uric ce au avut ei de baştină de la Petru voevod, aceia au vândut'o credincisului boerului nostru Boului Visternic drept 170 taleri; şi după aceia iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Agaftona fata Anei nepoata lui Avraam strănepoata lui Oanţă Nisporescu şi au schimbat iarăşi cu credinciosul boerul nostru Boul Visternicul şi au dat a sa dreaptă ocină şi moşie câtă se va alege din a treia parte din acelaşi sat Nisporeştii din urice ce au avut de baştină de la Ştefan voevod şi iarăşi altă parte a ei dintru acelaşi sat Nisporeştii din jumătate a treia parte a satului... din uric de cumpărătură ce au avut de la Petru voevod, iar credinciosul nostru boer Boul Visternicul au dat a sa dreaptă ocină şi cumpărătură ce au avut de la Mărinţa fata Părascăi nepoata Gaftonii din satul Miteştii, ce este întru acelaşi ţinut al Sucevei pe Moldova, schimbătură pentru schimbătură, deci noi dacă am văzut a lor de bună voe tocmală şi deplin plată şi schimbătură şi de la noi încă am dat şi am întărit, ca să fie lor şi de la noi ocină şi uric şi schimbătură cu tot venitul şi altul să nu se amestece. Scris în Suceava la anul 7113 luna Mart 21.

Domnul a zis.

Vel logofat a învăţat şi a iscălit.

Să i se facă uric Başotă

Stroici vel logofăt (m. p.)

NOTE

1) Originalul cu multe rosături la încheeturi. Face parte din actele d-nei D' Roseti, (v. Surete şi Izvoade VIII, 10).

2) *Nume de persoane.* Gherman, Dochiţa, Băteal, Sofica, Drăghič Uscatul, Agaftona, Ana, Avraam, Oanţă Nisporescul, Boul visternicul, Mariuţa, Părasca, Gaftona.

3) *Nume de locuri.* Nisporeştii, sat pe Moldova la Suceava; Miteşti sat pe Moldova la Suceava.

4) *Oanţă Nisporescul.* se dă drept tatăl lui Avraam, care nu poate fi altul de cât acelaşi Avraam, tatăl cumpărătorilor Isaico şi popa Lupşa şi a Odochiei din diresele date mai sus. Ar urma dară că acest Oanţă Nisporescul să fi fost alt frate al lui Ştefu1 Nisporescul, feciori ai lui Nispur cel bătrân. Oanţă Nisporescul a avut de ficior pe Avraam, a cărui urmaşi se mai complectează acum cu aceastâ Ana, mama Agalloanei, pe lângă cei trei cunoscuţi Isaico, popa Lupşe şi Odokia.

5) *Schimb pentru schimb*=изм҃нѵ за изм҃нѵ. Boul visternic era proprietar şi în Miteşti pe Moldova: cum însă îi-ne să-şi întregească trupurile de moşie din Nisporeşti, văzând că un frate cumpărase pe bani gata părţile Agaftoanei, îi dă în schimb moşie pentru moşie, şi dă tot satul Miteştii pentru părţile lor din Nisporeşti.

9. Document din 7122 April 6.

Sumar: Stefan Vodă scrie carte către Stefan Bleandă din Tupilaţi pentru dreptul ce are Boul visternicul în Nisporeşti şi că Gherman să nu'l mai supere.

† Іѡ Стефан воєвода. вжіею мастію господар земли Молдавскои. (пишем слу)ѕ҃к нашему. ‖ Щефан Бл҃кд҃к. ан. ѿт Тѵпилац. даем знати во нам жа... сл)уга наш. Бовл ‖ кик. вистїар и сице казал пр҃кд намн. аже ѡпирает на н(ем Гр)ман ѿт Нисповец. ‖ ѿт на єдну ѿтнин ѿт Нисповец. которая ѿтнину (в)ила ему купеж ‖ но ѿт покоинаго Єремїа воєводи. и имает и прав...є на таа

wтнинv. ‖ того ради ѣако vзриш сес лист г(о)сп(о)д(ст)-в(а)ми. а тй поиди. и да посокотиш ‖ сѫ чим wн wпи-раѣт тал wтшинv. и кто сѫт(во)рил емv тиѫ листо ‖ ке wпирати. wтиини. и да речещи. емv. а.... wставили v по ‖ кон. wтнинv. вишписан Ковл. бив вистїнр. а... мнит сѫ емv ‖ кривда а (постав)и им днк сѫати лице пр҃кд господствами. ‖ и нак не учиниш.

гдднк реч. нис. v Йс вл҃кт ѣзркв. ап. s.

Калше лwгѳет vч. мелешан.

Traducere

Io Stefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei. Scriem slugii noastre lui Stefan Bleandea aprod din Tupilaţi, dăm ştire că nouă s'au jăluit sluga noastră Boul biv visternic şi aşa au arătat înaintea noastră că-l supără pre el Gherman din Nisporeşti pentru ocina din Nisporeşti, care ocină au fost a lui cumpărătură de la răposatul Irimia Moghilă Voevod şi are şi îndreptări pe acea ocină, pentru aceia dacă-i vedea cartea Domniei mele, iar tu să mergi şi să socoteşti cu ce împresoară acea ocină şi cine i-au făcut lui acele cărţi de oprirea moşiei şi să-i zici lui să lese în pace moşia visternicului Boului de mai sus scris, iar de i s'a părea lui strâmbătate să-i pui zi ca să stea de faţă înaintea noastră.

Şi altfel să nu faceţi

Domnul a zis.

Scris (în Iaşi) la anul 7123 April 6,

Meleşan.

Balş logofătul a învăţat.

NOTE

1) Originalul hârtie; pecetea cu tuş roş. Se citeşte : Iw Стефан вода. бжіею милостію господарь земли молдавскои. cap de bou, stea. soare şi lună. Acta d nei D. Roseti. (Surete şi Izvoade VIII, 12).

2) N*ume de persoane*: Stefan Bleandă, Boul biv. visternic. Balşe logofăt·

3) N*ume de locuri* : Nisporeşti,

4) C*arte de opreală*=мистове wпирати. Gherman năcăjia pe Boul cu stăpânirea sa în Nisporeşti. Gherman a avut de femee pe Dochiţa. Domnul le încuviinţază schimbul în natură.

10) Document din 7110, Mart 30. Cotnari.

Sumar: Zapis prin care Sofica fata lui Drăghici Uscatul păhărnicel, soţia lui Băteală, vinde partea sa din Nisporeşti lui Toader Boul visternic cu 400 zloţi tătăreşti şi o vacă cu viţel.

† Сѣ ми Софїнка. дочка Дрѣгич Ѹскатул пѣхѣрничел. | сама на сѣ сѣзнавам. свою доброю волю | неким непонѹжденна. анниприсилованна. и про | дала сми правда скоа wтнинѹ и купежну. зл двѣх...рѣ | цѧ мѡлдавѣ. что ѵ вол. сучав. и привилію купеж | ною иж имах сѣ мѣж мон вѣнтал wт сѣго стараго | Петра воеводи. та сми продала. панѵ Тоадер | Коѵл вистѣрник за четири ста злат татарскиχ. и за єдна кравѵ сѣ телѧт и заплатил | ми исполну. тиχ вишписанниχ пинѣзи. 8 зл. | татарскиχ. и кравѵ сѣ телѧт. wт прѣд Рошка дворник глотнїи. иж и писал и wт прѧд Гергентіе | Ермонаχ. и проегумен. и поп Тоадер wт Ѩш. | и воротою комис и Мареш вик вел ватаг. | волост крѣлигѣтури. и Глигорїе ватаг. за сине | цари wт Ѩш. и

Тоадер Столник и инїх многи люди | добри wт котнар трѣг Киріак Купец. и люринци. | виноградник. и Нагл вик воют. и наи вшлшаа крѣпост и потвръжденіе. позучих. печат трѣговскому кот | наре. и (печат) Щефан скъ....лин шолтуз и wт своими | двнадесѧт прѣгари. прложит всему нстинно | записv нашему. всих вишписанних волѣри | поставили своих печат. шко да бѫдет wт сѫ | да на прѣд wтнину. тоти дв ѧ мѣсто | за хиж wт село wт Ниспорещ. сѫ вѫсему | доходом. и ни да сѣ не умишают прѣд | сїа наш тѫкмеж. пис v котнар. лѣт ‡зрї мар. л.

† Поп Тоадер. † Печат поп Θеwдор.

Рошка дворник искал. ἐγω Κυριαχ μαρτιρος ἀνῶθεν.
(l. p.)

Traducere

Adică eu Sofiica fata lui Drăghici Uscatul păharnicel însuşi de sine înştiinţez că de a sa bună voe de nime silită nici asuprită şi a vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătură (două locuri de casă din satul Nisporeşti ce este pe) apa Moldovei în ţinutul Sucevei din dres de cumpărătură ce am avut eu cu barbatul meu Bâteală de la însuşi bătrânul Petru voevod, aceia am vândut-o Dumisale lui Toader Boul Visternicul, drept patru sute zloţi tătărăşti şi drept o vacă cu viţel şi mi-au plătit deplin acei de mai sus scrişi bani patru sute zloţi tătărăşti *şi vaca cu viţel,* dinaintea Roşcăi vornicul de gloată carele au şi scris şi dinaintea lui Gherghentie ieromonah şi pro egumen *şi popa Toader din Iaşi* şi Vornotoi comis şi Mariş biv vel vatag din ţinutul Cărligăturei şi *Gligori vatag de siţari* (*puşcaşi*) *din Iaşi.* şi Toader Stolnicul şi alţi

mulţi oameni buni din târgul Cotnari, Chiriac Cupeţ şi Liurinţ Vieriu şi Paul biv vornic şi pentru mai mare tărie şi putere au pus pecetea târgului Cotnar şi a lui Stefan *Scă...lin* Şoltuzul şi cu ai săi 12 pârgari s'au tâmplat la acest al meu adivărat zapis şi aceşti boeri de mai sus scrişi ş-au pus peceţile lor ca să fie de acum înainte dreaptă ocină acele două locuri de casă din sat din Nisporeşti cu tot venitul şi altul să nu se amestece peste această tocmală a noastră.

Sau scris în Cotnari la anul 7110 Mart 30.
Roşca vornic, iscal (l. p.) pop Toader. (l. p.)
Eu Kiriac martur faţă.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta D-nei D. Roseti (v. Surete şi Izvoade VIII, 13).

2) *Nume de persoane*: Sofiica, Drăghici Uscatul, Teodor Boul visternic, Roşca vornic de gloată, popa Toader din Iaşi, Vornotoi comis, Mareş biv vel vatag, Gligore vătag de puşcaş. Toader stolnic. Chiriac Cupeţ, Liurenţ vieriu, Paul biv vornic, Stefan Şoltuzul.

3) *Nume de locuri*: Nisporeşti, Iaşi, Cotnari.

4) *Marturii.* In actul de vânzare a Sofiicăi vedem figurând o mulţime de boerinaşi şi negustori, cum şi Şoltuzul de Cotnari cu cei 12 Pârgari. Erau faţă la facerea actului următoarele feţe străine:

Roşca vornicul de gloată, care scrie zapisul.
Gherghentie eromonahul şi proegumen.
Popa Toader din Iaşi.
Vorontoi comis (recte Vorontar Prăjescul.
Mareş biv vel vatag de ţinutul Cârligăturei.
Gligori vataf de sineţari din Iaşi.
Toader stolnicul.
Iar din Cotnari erau de faţă următorii:

Stefan Scă.... lin şoltuzul târgului.
12 Pârgari toţi.
Chiriac Cupeţ (negustorul).
Liurinţ vornicul (gospod)
Paul biv vornic (gospod).
Chiriac un grec.

Mulţimea aceasta a marturilor arată mişcarea ce era în târgul Cotnariului. Zilnic se găseau în Cotnari atâtea feţe străine, din care unele puteau sluji de marturi la vânzări în casa Şoltuzului.

5) *Drăghici Uscatul.* Nu ştim înrudirea acestui Drăghici Uscatul păhărnicel; credem însă a fi frate cu *Jurj Uscătescul,* ficiorul Anuşcăi, strănepot Nisporeştilor; numai astfel Sofiica fata lui, măritată cu Bâteală îşi vinde partea ei din Nisporeşti lui Toader Boul visternicul, luând pe lângă 100 zloţi şi o vacă cu viţel.

11) Document din 7123. Ghenar 26. Iaşi.

Sumar: Stefan Vodă Tomşa dă dreptate lui Toader Boul visternicul în judecata ce au avut cu Gherman şi Odochia, fata lui Drăghici Uscatul pentru partea ce i-a fost vândut lui din Nisporeşti. Boul plăteşte feràea 12 zloţi şi se ameninţă cu gloaba domnească de 24 boi cine va deschide procesul.

† Ѡ Стефан воєвода бжіею мастію гспдрѣ земли Молдавскои. ѡ(же прїидоша) прѣд нами. и прѣд всими нашими || болѣри. слугѫ нашь Герман Ицѫрел. и жена его Ѳдокица. дъщи др(ѫгич вск)атѣл. внѣка мѫлнескѣла || и тегали на слѣга нашь Тоадєр Боѣл бив вистѣрник ради єдна (част) ѡт село Ниспореци. что на || (мо)лдавѣ в колост Свча(вски. что) имали тамо (Тоадєр Боѫл) вистѣрник. || еще при дни Єремїа воєводи. такожь ѕказовал. пред нами. и ѕрик (за кѣпежно) на тиѫ част. а Герман и жена его || Ѳдокица казали прѧд нами. аже не продали емѣ тиѫ част. ани знают... а нашь вѣрнїи и почетеннїи ||

волѣрии Белдиман вел логофет и Глигорїе Чолпан постелник. свѣдѣтелствовали пред нами. ‖ и пред нашим сѫвѣтом. також вѫзѣл сам Белдиман логофет пинѣsи wт рѳки Бовл вистѣрник. сї талер личних. и дал им инsи wт пред Строи вел логофет. таж господствами. и сѫ нашим сѫвѣтом. егдаж ѯвидѣхом привилїе за ‖ кѯпежно что имал Бовл вистѣрник wт Єремїа воеводи. на тоа wтинна. дрѯгоеж что свѣдѣтелство ‖ вали и тих вишреченних волѣри. Белдиман логофет. и Чолпан постелник. а Герман и жена его Ѳдокїа ‖ зостали wт вѫсего нашего закона. земскаго. а Бовл вистѣрник wправдилсѣ и поставил себе ферїю ‖ ѵї златих. того ради wт сѫда если ман вѫсхощѯт тѣгати за сїа тѣж при дни г[о]с(по)д(ст)в(а)ми. или при дни ‖ дрѯгим господарїем да не имают добивати. нѫ еще да вѫдѯт за глобѯ великою. кд. воли. до порти ‖ нашен. и ни да сѣ не ѯмишает.

Пис ѯ Йсох. вато. ǂзркг. мсца. Ген. кѯ. дни.

Господинѫ реч.

Белдиман вел логофет.

Traducere

Io Stefan Voevod. cu mila lui Dumnezeu Domn ţăriii Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boerilor noştri sluga noastră Gherman Pitărel şi femeia lui Odochiţa, fata lui Drăghici, nepoata Mălinescului, şi au părât pe sluga noastra Toader Boul biv visternic pentru o parte din satul Nisporeştii ce-i pe Moldova în ţinutul Sucevei, ce are acolo Toader Bonl visternic precum au arătat înaintea noastră şi dres încă din zilele lui

Irimia voevod de cumpărătură pe acele părți, iar Gherman și femeia lui Odochița au zis înaintea noastră că nu i-au vândut lui acele părți nici știu nimic, iar cinstiții și credincioșii noștri boeri Beldiman vel logofăt și Grigore Ciolpan postelnic au mărturisit înaintea noastră și înaintea sfatului nostru precum au luat însuși Beldiman logofătul banii din mâna Boului visteruic 210 taleri bătuți și au dat lor bani dinainte lui Stroici vel logofăt. deci domnia me și cu sfatul nostru dacă am văzut dres de cumpărătură ce-au avut Boul visternic de la Irimia Voevod pe acea ocină, alta că au mărturisit și acei de mai sus zișii boeri Beldiman logofăt și Ciolpan postelnic, Gherman și femeia lui Odochița au rămas din toată legea țărei noastre, iar Boul visternic s'au îndreptat și au pus *ferde* 12 zloți; pentru aceea de acum înainte de ar vrea ca să se mai judece de această pricină în zilele domniei mele sau în zilele altor domni să nu aibă a dobândi, ci să fie de mare gloabă 24 de boi la poarta noastră și altul să nu se amestece.

S'a scris în Iași la anul 7123 luna Ghenar 26 zile.

Domnul a zis. Beldiman vel logofăt.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 15).

2) *Nume de persoane:* Gherman pitărel, Odokița, Drăghici, Mălinescul, T. Boul visternicul, Beldiman vel logofăt, Grigore Ciolpan postelnic, Stroici vel log.

3) *Nume de locuri:* Nisporeștii, pe Moldova în ținutul Sucevei.

4) *Ferde* (φερδε). In actul dat mai sus din 7113 Mart 21 se arată că Irimia Movilă Vodă, întărește lui Toader Boul Visternicul cumpărătura ce a făcut de la Gherman și Bătează cu femeile lor în Nisporești pentru 170 taleri și anume jumătate din o a treia parte din Nisporești

După 10 ani de zile se ridică Gherman pitărel și cu femeia lui Odokia și contestă la domuie că nu ar fi vândut ei partea lor din Nisporești lui Toader Boul, și că zapisul ar fi neadevărat. Domnul atunci rânduește și marturi pe Beldiman vel logofăt și pe Grigore Ciolpan postelnic. Boerii divaniști afirmă categoric că în adevăr Gherman Pitărel a vândut partea lui din Nisporești lui Boul visternic, că prețul vânzării a fost de 210 taleri, și că chiar Beldiman logofătul a numărat banii în mâna lui Gherman.

Mărturia aceasta a lui Beldiman a fost categorică. Rămâne numai a se stabili faptul: zapisul de vânzare întărit de Irimia Movilă zice că s'a vândut cu 170 taleri; logofătul Beldiman afirmă că a numărat 210 taleri. Ce s'a făcut cu cei 40 taleri? credem a fi fost cheltuelile făcute cu vânzarea, scoaterea diresului și altele, care toate au fost în sarcina cumpărătorului.

Domnul Stefan Tomșa crede că dreptatea e cu Boul visternic, cum și era; îi dă carte de stăpânire, iar ca să nu mai deschidă Gherman proces vre-odată în timpul domniei lui sau în zilele altor domni obligă pe cumpărător să plătească în visteria țării taxa de hotărâre definitivă în proces-*ferîea*—in sumă de 12 zloți, iar pentru vânzător pune gloabă de *24 boi*, să-i aducă la curtea domnească, dacă ar deschide procesul.

Decizia aceasta pusă în josul cărții domnești împunea și altor domni. Stefan Tomșa zice: «*să nu mai aibă a dobândi*" dacă s'ar încerca supt alte domnii să se mai judece pentru această pricină, de oare ce partea cumpărătorului a depus în visterie taxa ferâei de 12 taleri.

Iar gloaba în natură cu adusul a 24 boi la poarta curței pentru nevoite domniei, nu era alta de cât îngreuerea pentru ceelaltă parte de a mai deschide procesul lucru așa de des practicat în vremea veche cu schimbarea deasă a domnilor.

12. Document din 7087 April 26. Iași.

Sumar: Petru Voevod întăr ște călugărilor de la sfânta mănăstire Racica 2 părți din satul Tomești pe Moldova, cumpărate cu 1000 zloți tătărăști de la Gherghița fiiorul Agafiei Ciolpănesii, nepot Lupei Ciohorean, strănepot Mușei.

† Млстію бжіею. Іѡ Петръ воєвода. гспдрь земли молдавскои. знаменито чиним иссим листѡм нашим. вѣсѣм кто нанем вѣзрит или чтучи его ѕслышит. ‖ ѡже пріинде прѣд намы и прѣд ѕсими нашими молдавскими боларн великыми и малими. Гергыц снь Ягафіе Чолиѫнѣс вноук Лѕпе Чохорѣнѕл. по его доб ‖ рои воли никым непоноужден аниприсилован. и продал свою правою ѡтнинѕ и дѣднинѕ ѡт своего праваго оурика ѡт ѕрик за раздѣлѣніе цо и мала моашѧ его ‖ мѕша ѡт Стефана воеводи. двѣ части ѡт село Томещи на молдовѣ. та продал млѣником нашим калѕгером ѡт монастир глаголаміи Рѫчка. ‖ иде же есть храм прѣнесеніе мощем стго архиерарха и чюдотворца х(ристо)ѕ Николаа. за една тисѧщ. злат татарскых. и ѕставшесѧ молѣбници наши ‖ калѕгери и заплатили оуси исполна тіи вишпысаннїи пинѣѕи. ‡а. злат татарскиҳ. ѕ рѕкы слѕѕи нашегѕ Гергицѧ дїѧк снѕ Ягафіе Чолиѫнѣс. ‖ оунѕкѹ Лѕпе Чохорѣн. прѣоунѕк Мѕшн. прѣд нами и прѣд ѕсими нашими молдавскими болѣри великимы и малимы. Ино мы видѣвше иҳ добро ‖ волніи токмеж и полнаа заплата. а мы тавождере и ѡт нас дали и потвръдили тота дви части ѡт Томещи. молѣником. нашим калѕгером ѡт мона ‖ стир Рѫчкѕ. како да есть нашеи млѣи монастире ѕрик и ѡтнина сѣ вѣсем доходом. непорѕшенно никогда на вѣкы. а хотар тым

двом частѣм || wт Томеши що на молдавѣ. да есть wт всего хотарѣ двѣ части. а w: иншихъ сторон да есть постаромъ хотарv покѣда из вѣка wживали. || а на то ест вѣра нашего г(о)с(по)д(ст)ва вышеписаннаго мы. Петра воеводи. и вѣра боларов нашихъ. вѣра пана Козмы Мvргv. вѣра пана Былѣи дворника. || вѣра пана Юрашко Картика и пана Картика пржкалабовѣ Хотински. вѣра пана Бржизѣ и пана Кондрѫ пржкалабовѣ Немецкихъ. вѣра пана || Мѣргѣ и пана Щефѣл Голѣи пржкалабове Новоградскыхъ. вѣра пана Балика портар Сѣчавскыи. вѣра пана Йине постелника. вѣра пана Пожог || спѣтарѣ. вѣра пана Бѣрти чашника. вѣра пана Строич вистїарника. вѣра пана Кокора столника. вѣра пана Попжскѣл комиса. и вѣра всихъ || нашихъ болар молдавскыхъ великыхъ ималыхъ. а по нашемѣ животѣ кто вѣдет г(о)сп(о)д(а)рѣ wт дѣтеи нашихъ. или wт нашего рода. или пак вѣдкого || Б(ог)ъ изберет быти Г(о)сп(о)д(а)рем нашеи земли тот бы им ненорѣшил нашего даніе. и потверѫжденіе. нѫ абы им дал и вкрѣпил || стѣи нашеи молбы моиастире. занеже есмы им дали и покрѣпили почто есть стѣи монастире правда wтниа и выкѣпленіе. а ктос(ѣ) || покѣсит разорити нашего даніе и вкрѣпленїа. таковіи да ест проклѣт wт Г(оспод)а г(о)га сѫтворшѣго нбо и землѣ. и wт пр(ѣ)ч(и)стіи его м(а)(т)ере. || и wт четире евглисти. и wт бі брѫховних ап(о)ст(о)лъ Петра и Павла и wт. тиї w(те)цъ иже въ Некїескыхъ. и да имает участіе съ Ізда и Йріа проклѣ || тем и съ швими евреи иже вѫзпишѫ на Га Ба нашего крѫв его на нас и на чадѫх нашихъ ест и бѫдет. а на болшеи крѣпост и потверѫ || жденіе томѣ вѣсемѣ вышеписанномѣ

вел҃ѣли есмы нашемоу вѣрномѹ. болѣринѹ панѹ Гєѡргіє логоѳєтоу писати и наша ‖ печат привѣзати. ксемоу истенномоу листѹ нашемоу. писал Юрашко Кылавич. оу Їсѡх. в(ѯ)л(ѣ)то ҂зпз. мсца ‖ апріліа кѕ дни.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Io Petru Voevod, Domn ţării Moldovei. Înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căuta, sau cetindu-se lui o va auzi; iată au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boeri a mari şi a mici *Gherghiţ*, fiul *Agafiei Ciolpănesei* nepot *Lupei Ciohoreanul*, de a lui bună voe de nime silit nici asuprit şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie din al său drept uric din uric de împărţeală ce a avut **moaşa** lui *Muşa* de la Stefan Voevod 2 părţi din satul Tomeşti pe Moldova, pe care le-a vândut rugătorilor noştri călugări de la mănăstirea zisă *Râcica*, unde este hram aducecerea moaştelor sfântului arhierarh şi de minuni făcător a lui Hristos Nicolae, pentru 1000 zloţi tătăreşti; şi s'au sculat rugătorii noştri călugări şi au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 1000 zloţi tătăreşti în mânule slugei noastre lui Gherghiţă diac, fiul Agafiei Ciolpănesei, nepot Lupei Ciohoreanu strănepot Muşei, înaintea noastră şi înaintea tuturora a lor noştri Moldoveneşti boeri a mari şi a mici. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată; şi noi aşijdere şi de la noi am dat şi am întărit acele 2 părţi din Tomeşti rugătorilor noştri călugări din mănăstirea Răčca ca să fie la a noastră rugă mănăstire uric şi ocină cu toate veniturile neruşeit nici odată în veaci. Iar ho-

tarul acelor 2 părți din Tomești ce-i pe Moldova să fie din tot hotarul 2 părți, iar dinspre alte părți să fie pe vechiul hotar pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta este credința a noastrei domnii mai sus scrisă. Noi Petru voevod și credința boerilor noștri credința pan Cozma Murgu, credința pan Bilăe dvornic, credința pan Iurașco Vartic și pan Vartic parcalabi de Hotin, credința pan. Brânzea și pan Condrea parcalabii Neamțului, credința pan Murgu și pan Ștefu Golăi parcalabi de Roman, credința pan Balica portar Sucevei, credința pan Iane postelnic, credința pan Pojog spatar, credința pan Burtă paharnic, credința pan Stroici visternic, credința pan Cocora stolnic, credința pan Popăscul comis, și credința tuturor a lor noștri boeri ai Moldaviei a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori cine D-zeu va alege a fi domn a noastrei țări, acela să nu strice a, noastră daanie și întăritură, ci să dea și să întărească sfintei noastre rugi mănăstirei, pentru că noi i-am dat și am întărit ca să fie sfintei mănăstiri dreaptă ocină și cumpărătură, iar cine s'ar cerca a rade a noastră danie și întăritură, unul ca acela să fie procleat de D-nul D-zeu făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică și de cei 4 Evangheliști și de cei 12 vărhovnici apostoli Petru și Pavel și de 318 părinți care în Nicheia au fost, și să aibă parte cu Iuda și cu Aria procleatul și cu spurcații Evrei cari au strigat la D-nul Dumnezeu al nostru, sângele lui spre noi și spre copii noștri este și va fi. Iar spre mai mare tărie și împuterire a tot ce s'a scris mai sus am poroncit noi la al nostru credincios boer pan Gheorghie logofăt a scrie și a noastră pecete să acăte la această carte a noastră. A scris Iurașco Bilavici în Iași la anul 7087 luna Aprilie 26 zile.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat ; pecetea căzută. ne-a fost comunicat de dl. Spiridon Irimescu din Iași; are 0.58. latul pe 0.38 lungul. (v. Surete și Izvoade VIII, 31).

2) *Nume de persoane*: Gherghiț, Agafia Ciolpăneas, Lupe Ciohoreanul, Mușa.

3) *Nume de locuri*; Tomești, Рѫчка.

4) молша in loc de кака.

13. Document fără veleat

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Ionașco Peaic pentru zălogul ce a pus Toader ginerele lui Samoil, partea lui de ocină din Nisporești către Boul visternic pentru 2 ughi și 1 bou.

Їз Ишнашко Пѣик. сѫтвори сест запис за | мартоpiи. како пришол пред нами Тоадер wт Нис | порещ зет Самоил. и потокмисѣ. сѫ жупан Бовл вис | тѣрник сѫ една wтнинѫ. wт село Ниспорещ и вѫзѣл | Тоадер зет Самоил. wт пана Бовл два вги а вол. на прѣд : да вѫдет токмѣло. а илико приходил сѫ емѵ. | маи миог. а пан Бовл. да имает. маи дати мил сѫ | Тоадер. да прiидет. сѫ свое брати. да сѫтва | рѣет исправѣ. wт.... з днь. вѣ ест на нен | wт пред нас. и пред многи людь добри. маи вол | ши вѣро. ми поставихом наш пѣчет. кое. кѫсемѵ | запис.

Traducere

Eu Ionașco Peaic, am făcut acest zapis de mărturie, cum a venit înaintea noastră Toader din Nisporești, ginerele lui Samoil și s'au tocmit cu ju-

pân Boul visternic cu o ocină din satul Nisporeşti şi luase Toader ginerele lui Samoil de la Boul 2 galbeni, 1 bou înainte de a fi tocmala iar dacă, s'a veni cu el mai mult, iar pan Boul să aibă a mai da milă cu Toader, să vie cu ai săi fraţi, să facă ispravă de astăzi în 7 zile, când este să fiţi cu ei, dinaintea noastră şi dinaintea a mulţi oameni buni, pe mai mare credinţă noi am pus a noastră pecete la acest zapis.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta d-nei Ana D. Roseti născută Catargi. (v. Surete şi Izvoade VIII. 34),

2) *Nume de persoane*: Ionaşco Peaic, Toader zet Samoil, Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Nisporeşti

4) *Zălog*. Toader ginerele lui Samoilă din Nisporeşti se împrumutase de la Boul visternic cu 2 galbeni Ungureşti şi mai luase şi un bou, punând amanet partea lui de ocină din Nisporeşti. Se dă termen de 7 zile ca să se facă ispravă, când urma să vină Toader cu fraţii lui la Boul visternic să încheie actul definitiv, şi să se socotească că dacă partea lui de ocină va face mai mult să aibă Boul visternic *milă* cu Toader şi să-i dee ceva mai mult.

Până atunci Ionaşco Peaic face el zapisul de mărturie, ca dovadă la mâna Boului visternic.

14. Document fără velcat, Iunie 6, Davideni.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Toader Cărlig visternicel din Briţcani cum Boul visternic a cumpărat cu 20 taleri, partea lui Siminic aprod fiul Eremiei din Nisporeşti.

Сѣ wбо аз Тоадєр Крѫлиг вистєрничєл wт Єриц-канн. и по сиχ сѣдѣтєл | ствєм исим нашим записом

аже пришол пр҃ѣд нас Симиник апрод сн҃ь | Ерем҃а wт митеци ни wткого ниприсилован за свою доврую | волю и продал свою правую wтнину и дѣднину что ест емv wт прави | лїе wт село wт Ниспореци и съ вѣсѣм доходом что ест его част. и продал ега | Боулови вистѣрник wт пр҃ѣд нас и пр҃ѣд Павел питърел wт Митеци и wт пр҃ѣд попа Василіе wт Брицкани. за к. талер. пинѣзи готовиҳ. | и поставили соби Симиник печат. и съ нами вѣкупѣ за то даем знати ‖ пис v дѣвидѣни мсца Юн з. и когда дал емv пинѣзи а wн сѧ прилучюл и | попа wнчюл wт Билѣеци.

Печ. Кѣлиг печ. поп Wнчул

Traducere

Adică eu Toader Cărlig visternicel din Briţcani şi într'aceasta mărturisesc cu acest zapis al nostru, precum au venit înaintea noastră Siminic aprod, feciorul Eremiei din Miteşti, de nime asuprit ce de a lui bună voe şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie, ce este lui din direse din sat din Nisporeşti, şi cu tot venitul cât iaste partea lui, aceia au vândut'o Boului visternic, dinaintea noastră şi dinaintea lui Pavel pitărel şi dinaintea popei lui Vasile din Briţcani, drept 20 taleri bani gata şi ş'au pus Siminic pecetea lui şi cu noi dinpreună de aceasta dăm ştire.

S'au scris în Davideni în luna Iunie 6; şi când au dat lui banii s'a tâmplat şi popa Onciul din Bilăeşti,

Pecetea lui Cârlig. Pecetea popii Onciul (o monogramă).

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta D nei Roseti, (v. Surete și Izvoade VIII, 35).

2) *Nume de persoane* : Toader Cârlig visternicel. Siminic fiul lui Eremia, Boul visternic, popa Vasile, Pavel pitărel, popa Onciul,

3) *Nume de locuri*: Briţcani, Nisporeşti, Miteşti, Bilăeşti.

15) Document din 7110, Mai 3. Iași.

Sumar: Eremia Moghilă Vodă întăreș e lui Boul visternicul, cumpărătura ce a făcut în Nisporești cu 35 taleri de argint de la Sava, Avraam și Anghelina ficiorii Magdalinei.

† Єреміа могила воєвода божіею милостію господар земли Молдавскои. wже пріидоше к прєд | нами и прєд нашими болєри. Сава и брат его Аврам. и сестра их Ангелина. дєти | Мъгдълини wтуци Єреміи по их доброи воли. неким непоуждени. | аниприсиловани. и продали их правою wтнину. и дєднину. wт врик. за | раздєленіе. еже имєли. wт стараго Стефана воєводи. въсє части их елико сє им | изберет. wт село Ниспореци на рєцє молдавє в волост Свчавскои. та продали нашемв | вєрному болєрин паиу Ковл кистєрник. за три десєт и пет талери сребръних. | и заплатил им исплъна. тии вишписанїи пинєзи. ле тал. wт прєд нами. | того ради како да ест емv и wт нас и съ въсем доходwм. и ин дл сє не оумишает. | пис v Йс. влєто ‡зрї ман г.

Господинъ реч.

Пътрашко.

Строич вел логофът учил и искал.

Traducere

Eremia Moghilă voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Sava și fratele său Avram și sora lor Anghelina, feciori Magdalinii, nepoți Eremiei, de a lor bună voe de nimene siliți nici asupriți, și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din uricul de împărtală ce l'au avut de la bătrânul Ștefan voevod, toate părțile lor câte li s'au ales din satul Nisporești pe apa Moldovei din ținutul Sucevei. acele le a vândut credinciosului nostru boer pan Boul visternic, cu 35 taleri de argint și au plătit deplin acei mai sus scriși 35 taleri dinaintea noastră. Pentru aceia să fie lui și de la noi cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'a scris în Iași la anul 7110 Mai 3.

Stroici logofăt a învățat și iscălit. (m. p.)

Pătrașco.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII. 36).

2) *Nume de persoane*: Sava, Avram, Anghelina, Măgdălina. Eremia, Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Nisporești.

16. Document din 7129. April 11, Iași

Sumar: Alexandru Vodă Iliaș dă carte lui Cazan biv postelnicel să scoată din satul Nisporești pe Ionașco și Cazan feciorii lui Gherman, ca unii ce și-au vândut ocina și au rămas din judecată.

† Ѡ Ѧлеѯандръ воєвода Ілїаш ѡжію мастію гспдръ зємли Молдавскоѧ. пишем гсдкми слоу҃ѣк нашим | Кѣзан

бив постелник. (Io Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem domnia mea slugii noastre lui *Cazan fost postelnic)* дѣка вєи кедѣ картѣ домніи мѣле. тар тѵ сѫ аибі а скоате дин сат | дин Ниспорєщи. пре Іѡнашко. ши пре фрате сѫѵ Кѫзанѵл. фечорїи лѵи Герман. ка сѫ тас де | аколо дин сат. ка сѫ сѫ дѵк ѳнде вор авѣ алтѫ ѡчинѫ. пентрѵ кѫч тѵ рѫмас дин тоатѫ | лѣцѣ. ши кѵ че лѣѵ фост лѣѵ плѫтит. деплин. ши ѵ авѵт. ши зи. датѫ. ка сѫ тас де аколо. дин | сат. ла Ѳтїи Гєѡргїе. ши зѵа лѣѵ трекѵт. ши пѫн акмѵ нѵ ѵ маі ешит. деч ка сѫ аибі | аи скоате акмѵ сѫ нѵ маі трѣкѫ. пентрѵ че ѵ авѵт карте. ши де ла Гашпар водѫ | сис пишем. (aceasta scriem) и нак не учините (şi altfel să nu faceţi) ѳ Їйс ѣзркѳ ап аї.

Сам гсдинъ велѣл (Însuşi Domnul a poroncit).

Пѫтрашко

Иѡ Йлеѯандрѵ воєводѫ.

NOTE

1) Originalul hârtie; Acta d-nei Ana D. Roseti (v. Surete şi Izvoade VIII, 37).

2) N*ume de persoane*: Căzan biv postelnic. Ionaşco, Căzanul, Gherman.

3) N*ume de locuri* : Nisporeştii.

4) *Practică juridică:* Cartea aceasta domnească ne lămureşte asupra unei chestiuni sociale de cea mai mare însemnătate: Ce se făcea cu răzeşii, a căror ocini erau vândute prin bună învoială? care era starea lor după vânzarea răzăşiei? Rari documente ne spun de acest lucru.

Cartea de față ne arată că noul proprietar putea izgoni din sat pe fostul proprietar, mai ales dacă urmase între ei judecată, și cum aici era la mijloc femeia lui Boul visternic cu răzășii vînduți, Domnul pentru a liniști lucrurile și a nu se mai isca procese, ordonă lui Cazan biv postelnic să facă să iasă din sat ficiorii lui Gherman. ca unii ce și-au vândut răzășia și la judecată au perdut procesul prin neînfățișare.

17. Document din 7128 Decembre 13, Iași.

Sumar: Gaspar Vodă întăreşte lui Pavel vist. lui Vasile şi Catrinei, ficiorii Popei Lupşei cumpărătura tatălui lor din Nisporeşti cu 320 zloţi tătărăşti de la Stanca jupăneasa lui Mălai; asemenea le întăreşte tot în Nisporeşti partea mamei lor Drăguţa, fata lui Ieremia.

† Иw Гашпар воевода. бжію мастїю гспдрѫ земли молдавскои. wж гсдвми дали и потврѫ ‖ дили есми слѫгам нашим павѫл вистерник. и брат его Васліе вистѣрник. и сестрим иχ Катирини снве ‖ поп Лѫпше. на иχ правои wтнинѵ и кѫпежнои wцѫ им поп Лѫпше. wт испи-сок за викѫ ‖ пленіе что имал wт Петрѫ воевода. и wт ѫрик wт стараго Стефана воевода. на едни част за wтнинѫ wт село Ниспореци. wт вѫсего села wт шестаа част что сѣ раздѣлѣки. ‖ на три части. двѣ част им что ест на молдавѣ ѕ волост Сѫчавскои. что себе кѫпил wт ‖ Станка кнѣгинѣ мѫлаи и wт виѫка ей Мѫрика дочка Ангелиии. дочци Юкши внука Мѫрени. ‖ ради тѫ злат таларскіи. и пакиже даем и потврѫждаем и на дрѫга част за wтнинѵ ‖ и дѣднинѵ. wт тогоже ѫрик что имают wт Стараго Стефана воевода. вѫсѣ част мати им ‖ дрѫгѫци дочци Єреміи. что сѣ извернт wт тогоже село Ниспореци. тѣм ради како да ‖ ест им и wт гос-

подствами правон штнину и дѣднину. и викупленіе. съ въсѣм доходом. тиѫ | вишеписанин. част за штнину шт село Ниспореци. непорошѣнноп им николиже на вѣки. | вѣчнии. и ин да сѣ не ѕмишает.

Пис. ѕ Ис. влѣт. ǂзрки. Дек. гї

Господинъ казал. Борлѣнѕл.

In dos pe îndoitura întâia a coalei, se citește: въ нѣбитност его милост панѕ Гѣнгѣ вел логофет ѕдкара аз Невожатко. (m. p.)

Traducere

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Precum domnia mea am dat și am întărit slugilor noastre lui Pavăl vist. și fratelui său lui Vasile vist. și surorii lor Catirinei, feciorii popii Lupșei pe a lor direaptă ocină și cumpărătură a tătălui lor popei Lupșei din ispisoc de cumpărătură ce-au avut de la Petru Voevod și din uric de la bătrânul Stefan voevod pe niște părți de ocină din satul Nisporeștii din tot satul din a șasea parte ce se va alege pe 3 părți două părți lor ce este pe Moldova în ținutul Sucevei ce au cumpărat el de la Stanca giupăneasa lui Mălai și de la nepoata ei Marica fata Anghelinei, fetele Iucșăi nepoata Mărinei drept 320 zloți tătărăști și iarăși dăm și întărim și pe altă parte de ocină și moșie dintru același uric ce are de la bătrânul Stefan voevod, toată partea mamei lor Drăguții fata Irimiei ce se va alege dintru același sat Nisporeștii pentru aceea ca să fie lor și de la domnia mea dreaptă ocină și moșie și cumpărătură cu tot venitul acelei de mai sus scrise părți de ocină din sa-

tul Nisporeştii neruşuit nici odată în vecii vecilor ; şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'au scris în Iaşi la anul 7128 Dec. 13.

Borleanul.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti, născută Catargi (v. Surete şi Izvoade VIII, 17). Pecetea căzută.

2) *Nume de persoane* : Pavăl vist. Vasile vist. Catirina, pop Lupşe, Stanca jupăneasa lui Mălaiu, Mărica, Anghelina, Iucşa, Mărina, Drăguţa, Eremia. Nebojatco. Borleanul.

3) *Nume de locuri* : Nisporeşti.

4) *Popa Lupşe* : In actul de faţă se vorbeşte de feciorii lui Popa Lupşe, care in 7094 Dec. 15 cumpărase 2 părţi din o şesime din Nisporeşti (vezi mai sus pag. 3). Se vede că popa Lupşe a murit cu puţin înainte de 7128, de oare ce ficiorii săi vin acum şi cer întărirea stăpânirii lor asupra celor 2 părţi din a şesea parte din Nisporeşti. Popa Lupşe a avut de soţie pe Drăguţa fata lui Eremia, care şi dânsa era proprietară în Nisporeşti din moşi strămoşi.

5) *Iscălitura vel logofătului.* Logofătul era şeful cancelariei domneşti. In măsura în care afacerile cancelariei domneşti s'au înmulţit, în acea măsură s'a simţit nevoia diferenţierii slujbelor şi creării logofătului al doilea şi al 3-lea logofăt chiar, pe lângă diecii, gramaticii, şi alţi scriitori mai mici. Vechii logofeţi nu aveau însemnătatea politică ce au jucat-o mai apoi, când logăfătul ajunse a fi primul ministru, prezidentul divanului. întrecând în putere pe marele dvornic, care era primul boer în Moldova în secolul al XV-lea.

Prezenţa logofătului era necesară şi permanentă la

curte, căci avea să facă faţă nevoilor obşteşti ale ţării. Iscălitura lui în josul actului dădea valoare legală diresului pentru a face credinţă în judecată. In caz de forţă majoră, când logofătul trebuia să lipsască, trimis în vre-o solie diplomatică,—se pomenesc şi cazuri de acestea—ori din alte motive familiare şi de sănătate, actul îl iscălea ori hatmanul, ori logofătul al 2-lea; şi se menţiona faptul, prin această frază: „къ нєбитност єго милост пан8 Гѣнгѣ вел логофет 8 двора аз нєбожатко искал“ în lipsa milei sale jupânului Gheanghe vel logofăt la curte, eu Nebojatco am iscălit“.

18. Document din 7120 Mai 27, Iaşi.

Sumar: Ştefan Vodă Tomşa dă carte de stăpânire lui Gherman pitărel să stăpânească partea sa din Nisporeşti, după ce a plătit 15 galbeni pentru 2 morţi de om săvârşi e în hotarul lui.

† Стєфан воєвода. вожіею милостію Господарѣ земли Молдавскои. дали єсми сєст лист | господствами. слvзи нашємv Германи питѣрел wт Ниспорєщи wт волост Gvчавски на то wн | да єст моцен и силен. нєим листом наш держати част за wтнин8. что | сѣ избєрет съ вѣсєм доходом.... вод wт того село | ....ємv єї 8г. что дали ради съ два съмѣрти что | сѣ сътворил. въ того хотар. тѣм ради нѣкто да ни смѣєт держати | или пак wпирати прѣд сим листом нашим. нъ аџи комо сѣмнити | нѣкоєи крив да имаєт стати за лиц прѣд нами. за тоє пишєм. и нак нє бъдет | прѣд сим листом нашим пис v Йс. лѣт ‡зрк. маи. кз.

Господинъ реч.

Нъдъбаико вел дворник учил.

Кормат.

Traducere

Ştefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei. Dat-am noi această carte domnească slugii noastre lui Gherman pitărel din Nisporeşti din ţinutul Sucevei, spre aceia să fie tare şi puternic cu această carte a noastră a-şi ţinea partea de ocină ce i se va alege cu toate veniturile.... din apă din acelaşi sat.... lui 15 ughi (galbeni) ce i-a dat pentru 2 morţi ce s'au făcut în acel hotar. Pentru aceia nime altul să nu cuteze a stăpâni sau chiar a-i opri înaintea acestei cărţi a noastre; iar de aceasta cui i se va părea cu strâmbul să vie să stea de faţă înaintea noastră. Aceasta scriem şi alt-fel să nu fie înaintea acestei cărţi a noastre.

S'au scris în Iaşi la anul 7120 Mai 20.

Nădăbaico vel dvornic a învăţat. Corlat

NOTE

1) Originalul hârtie, acta D-nei Ana D. Roseti (v. Surete şi Izvoade VIII, 38). Pecetea în tuş roş se citeşte: † Iѡ Ѳтєфан бжію милостію воєвода. Cap de bou, stea între coarne. soare şi lună, sabia şi buzduganul.

2) *Nume de persoane:* Gherman pitărel, Corlat,

3) *Nume de locuri*: Nisporeşti.

4) *Deşugubină.* Cartea domnească arată cât a fost plătită deşugubina pentru cele 2 morţi de om, a 7 galbeni moartea de om.

19. Document din 7112 Mai 10. Iaşi.

Sumar. Eremia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul visternic al doilea cumpărăturile sale din Nisporeşti, şi anume: 2 părţi din 5 părţi din a 3-a parte de la strănepoţii Anuşcăi cu 100 taleri de argint şi părţile altor răzeşi urmaşi a lui Avram cu 150 taleri tot din a 3-a parte din Nisporeşti.

† Iѡ Ѳремія Могила воєвода. божїею милостію господар земли Молдавскои. wже пріндошѣ | пр҃ѣд нами и

прѣд нашими болѣри. слуга наш Павел с(ы)нъ Мѫрика внук Єремїи прѣвнук | Янѹшки. и племенница их Ангелина. и брат ей Сава с(ы)инове Мѫгдѫлини внуци тиж Єремїи | прѣвнуци Янѹшки. по их доброи волѣ никим непонужденi и анiприсиловани. и про | дали их правою вѣчною и дѣдниною. от испривилїе за измѣно что имала баба их Янушка от Стараго Стефана воеводи. от третаа част от пет части. двѣ части. от всего села | Ниспорещи. та продали нашему вѣрному Бову фторомѹ вистиарнику. за сто | талер сребрѫних. того ради како да ест ему съ всем доходом. и отом тиж прїидошѣ прѣд нами. и прѣд нашими болѣри. Сунлъ и сестра его Мѫрика. и брат их Друлѣ | сине Исаико внуци Аврамѹ. и внука их Текла. дочка Дрѫгаѣ. тиж внука Аврамѹ | и Василїе сн҃ Ѳдокiи. тиж внука Аврамѹ. по их доброи волѣ никим непонужде ‖ ни и анiприсиловани. и продалих правою вѣчною и дѣдниною от исприви ‖ лiе. з(а потврѫ)жденiе что имали дѣдове их от стараго Стефана воеводи. и от испри | виле. за купежно.. что имал дѣд их Аврам от стараго Петра воеводи. от третаа част | за дѣдниною и за викупленiе части их что им изберет от тогоже вишреченнаго село | Ниспорещи. та продали тиж нашему вѣрному. Бову фторому вистиарнику. за | сто и петдесѣт талер сребрѫних. того ради како да ест ему и от нас отинни. и | викупленiе. съ всем доходом. и ни да се не умишает. пис у Йс. лѣт. ѩзрвї Ман ї.

Господин реч.

Строич вел лагофет учил и искал.

Єремиа Бѫсѣнул.

Traducere

Io Eremia Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei. Precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri sluga noastră Pavăl ficiorul Măricăi, nepot Irimiei, strănepot Anușcăi și rudenia lui Anghelina și Sava ficiorii Măgdălinei nepoți iarăși Irimiei, strănepoți Anușcăi, de a lor bună voe de nime siliți nici asupriți, și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din dres de schimbătură ce au avut *moașa lor Anușca de la bătrânul Stefan voevod,* din a treia parte din 5 părți, două părți din tot satul Nisporești, acele le-au vândut credinciosului nostru Boul ftori visternic, drept o sută taleri de argint, pentru aceia ca să fie lui cu tot venitul, după aceia iarăși au venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Suilă și sora lor Marica și fratele lor Drulea ficiorii lui Isaico, nepoții lui Avram și nepoata lor Tecla fata Drăgaei, iarăși nepoata lui Avram și Vasile ficiorul Odochiei iarăși nepot lui Avram, de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din dres de cumpărătură ce au avut moașa lor de la bătrânul Stefan Voevod și din dres de cumpărătură ce-au avut moșul lor Avram de la bătrânul Petru Voevod, din a treia parte de baștină și de cumpărătură, partea lor ce se va alege dintru acelaș de mai sus zis sat Nisporeștii, aceia au vândut'o credinciosului nostru Boului vtori visternic drept 150 taleri de argint, pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi ocină și cumpărătură cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

Scris în Iași la anul 7112 luna Mai 10.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Eremia Băseanul

NOTE

1) Originalul hârtie, acta D-nei Roseti (v. Surete şi Izvoade VIII, 39). pecetea aplicată pe hârtie romboidală ; se citeşte † мастїю. бжїею. Єремїа воєвода гєпдрѫ земли молдавскои. capul de bou, steaua între coarne, soarele şi luna.

20) Document din 7128, Dec. 20, Iaşi.

Sumar: Gaspar Vodă dă câştig de cauză Agahiei visternicesei şi ginerelui ei Niculachi vel stolnic, în pâra ce au avut cu razăşii din Nisporeşti. feciorii lui Gherman pentru vânzare de ocină în Nisporeşti.

† Иѡ Гашпар воєвода. бжїею мастїю гєпдрѫ земли молдавскои. wже пріидошѣ прѣд нами и прѣд всими нашими болѣри | Ивнашко и брат его Кѫзан. снове Германъ питърел. и Бѫтѣлѫ и жена его Сохїика. дочка Дрѫгичи Ѫскатѫл. и снѵве | им Еласіи и Мафтен. и тегали за лицем прѣд нами на Гахїа кнѣгинѣ Тоадер Бовл вистерник. и на зѣт еи | на наше вѣрнїи болѣрни Некѫлаки вел столник и на снве еи. ради една част за wтнинѵ wт село Ниспореци. wт третаа част | половина. на потоцѣ молдавстѣки. что ѕ волост Сѫчавскои. и казали аже сѫтворил им великаа приселованіе | Тоадер Бовл вистѣриик. и вѫзѣл им тоа част за wтнинѵ вншписанна wт село Ниспореци. а кнѣгинѣ Агахїа Бовае и зѧт еи. Некѫлакіи вел столник. и снѵве еи рекошѣ аже кѫпил тоа част за wтнинѵ. wт ихъ Тоадер Бовл вистѣрник | ецеже въ дни Єремїа Могила воєвода. ради една сто и сѫдем десѣт талер сребрѫних. и ѕрик и исписоаче за кѫпежно что | имали ецеже дали wни. ѕ рѫк емѫ. нѫ тѫкмѫ бѣше wживали и ѧтаили до них єдин исписок. что имали за купежно | wт Петра воєвода. и ннѣ тегали на них сѫ тот исписок. ино господствами сѫматрѣхом им ѕриче и

исписоаче за кѫпеж что имали | Тоадер Бовл вистѣрник
wт Єремїа Могила воевода. и дрѣг исписок. за тѣж и
за фержю wт Стефана воевода томшѣ. что сѣ | wни
маи тегали. и пакиж зостал на них. ино господствами
и сѫ наш сѫвѣтом. wбрѣтохом правда wтнину и викуп-
леніе Тоадер | Бовлови вистѣрник. на своих правих пи-
нѣзи. тѣм ради зостали Иwнашко и брат его Кѫзан
снове Герман. и Докици и Бѫтѣлѫ. и жина | его Сохїика
дочка Дрѫгич ѯскатул и снове им Мафтеи. и Класїи. а
кнѣгинѣ (Ѧгахїа) и зѣт еи Некѫлакн вел столник | и сне
еи wправдилисѣ и поставили соби фержю ві злат ѯ (вис-
тїнар господствами. и до нинь на) прѣд не имает маи те |
гати а ни добиваите. ради сїа част за wтнину вишре-
ченои. и тот исписок за кѫпежно. что имал wт Петра
воевода. ешеже вѫзѣхом | его wт них. и дадохом вѫ рѫк
кнѣгини Ѧгахїи Боаен зѣт еи Никулаки вел столник. а
если....е маи вѫзвизати тих люди вишписанни | нѣкаа
тѣж. ради сїа част за wтнину wт село Ниспореци. да
вѫдѫт за глоб кд воли портѫ господствами. нѫ тѫкму
да имают вратити кнѣги | нѣ Ѧгахїа Боае. и зѣт еи
Некулаки. вел столник петнадесѣт ѯгарских. вѫ рѫк Иwнашко
и брат его Кѫзанул снуве Герман и Докици | ради една
сѫмртѫ за члкѫ что сѣ сѫтворил на тоа част за wтнину
что вѣше им. и заплатили wни. а маи буліше да не и-
мают маи | тегати а не добивати николиже на вѣки вѣчнїи.
нѫ да ест им сѫ вѫсѣм доходом. и ин да сѣ не ѯмишает.

Господинѫ реч. пис. ѯ Їс влат ѯзрки. дек. к. дни.
Гѭнгѣ вел логофет ѵчил. и искаал. Борлѣнул.

In dos se citeşte nota: тих ѣї ѯги дали их Нѣколакіе вел столник ѯ рѫк Кѫхметѣцим аз Невожатко лwгофет.

Traducere

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldovei. Precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Ionașco și frate-său Cazanul, ficiorii lui Gherman pitărel și Bătealâ și femeia lui Sohiica fata lui Drăghici Uscatul și feciorii lor Vlasie și Maftei și au pârât de față înaintea noastră pe Agahiia jupăneasa lui Toader Boul visternicul și pe ginerele ei pe al nostru credincios boer Neculache vel stolnic si pe feciorii ei pentru o parte de ocină din satul Nisporești din a treia parte jumătate pe apa Moldovei ce este în ținutul Sucevei și au zis că le-au făcut lor mare împresurare Toader Boul visternicul și le-au luat lor acea parte de ocină de mai sus scrisă din satul Nisporești, iar giupăneasa *Agahia Booae* și ginerele ei Neculachi vel stolnic și ficiorii ei au răspuns că au cumpărat acea parte de ocină de la dânșii Toader Boul visternicul încă în zilele Eremiei Moghilă Voevod drept 170 taleri de argint și urice și ispisoace de cumpărătură ce au avut le-au dat ei în mânule lui, numai ce au fost oprit ș'au tăinuit la dânșii un ispisoc ce au avut de cumpărătură de la Petru Voevod și acum îi pârăște pe dânșii cu acel ispisoc.

Deci Domnia mea am socotit lor ispisoacele de cumpărătură ce-au avut Toader Boul visternic de la Ieremia Moghilă voevod și alt ispisoc de pâră și de ferue de la Stefan voevod Tomșa ce s'au fost mai judecat ei, și iarăși i-au fost rămas pe dânșii; Deci Domnia mea și cu sfatul nostru am aflat că este direaptă ocina și cumpărătură a lui Toader Boul Visternicul pre ai săi drepți bani pentru aceea au rămas Ionașco și fratesău Cazan ficiorii lui Gherman și a Dochiței și Bătealâ și femeia lui Sofiica fata lui Drăghici Uscatul și ficiorii lui Ma-

tei și Vlasie iar giupâneasa Agahia și ginerele ei Neculachi vel stolnic s'au îndreptat și *au pus ferue* 12 zloți în visteria D-niei mele și de aceia să nu aibă a se mai pârâ pentru această parte de ocină de mai sus zisă și acel ispisoc de cumpărătură ce au avut ei de la Petru Voevod încă l'am luat de la dânșii și l'am dat în mânule giupânesei Agahia Booae și a ginerelui său Neculachi vel stolnic; iar de ar mai adăugi acei oameni vre-o pârâ pentru acea parte de ocină din Nisporești *să fie de gloabă 24 boi la poarta gospod,* numai atâta să aibă a întoarce giupâneasa Agahia Booae și ginerele ei Neculachi vel stolnic *15 galbeni* în mânule lui Ionașco și a fratelui său Cazanul ficiorii lui Gherman și a Dochiței *pentru o moarte de om* ce s'au făcut pe acea parte de ocină ce au fost a lor și au plătit ei, iar mai mult să nu aibă a pârâ nici a dobândi nici odată în vecii vecilor, ce să fie lor cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

Gaspar Voevod, (m. p.) Scris în Iași la anul 7128 Dec, 20 zile.

Ghianghea vel logofăt a învățat și a iscălit.

Borleanul.

„Acei 15 ughi i-au dat lor Neculachie vel stolnic în mânule Băhmățeștilor".

Eu Nebojatco logofăt.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta d-nei Ana D. Roseti. (v. Surete și Izvoade, VIII, 41), Pecete aplicată pe hârtie romboidală; se cetește: † Іѡ Гашпар воєвода господарѣ земли Молдавскои.

2) *Nume de persoane*: Ionașco, Căzanul, Gherman pitărel, Bătează, Sohiica, Drăghici Uscatul, Vlasie, Maftei, Agahia Booae, Niculachi vel Stolnic.

3) *Nume de locuri.* Nisporeşt.

4) *Ferâe.* In procesul iscat între giupăneasa lui Toader Boul visternic cu ginerile ei Neculachi vel stolnic şi între curgătorii lui Gherman pitărel şi din Drăghici Uscatul, Gaspar Vodă vede că dreptatea era din partea Booaei Agafiei, căci răzeşii ascunsese pe nedreptul ispisocul de la Petru Vodă Şchiopul, iar Toader Boul cumpărase părţile lor cu 170 taleri de argint. Şi ca să închidă procesul Agahia Booae plăteşte la visteria domnească taxa ferăei de 12 zloţi, iar ispisocul zice: „şi de acum înainte să nu mai aibă a se pâri nici a dobândi pentru această parte de ocină».

5) *Gloaba.* In legătură cu punerea *ferîei* din partea câştigătorului în proces, Domnul are grijă ca să îngreue redeschiderea procesului, îndatorind partea rămasă, că dacă ar încerca vre-odată să se mai pârască de această pâră „să fie de gloabă 24 boi la poarta gospod“ (да бѣдѧт за глоб кд воли портѣ гспдвоми). Cum ţara era bogată în vite, cai şi boi, gloaba în Moldova s'a plătit totdeauna în boi; pe când în Muntenia era dată în cai.

6) *Deşugubina.* Documentul nostru ne mai arată o parte a practicei vechi juridice. Deşugubina deşi odată plătită de proprietarul pe hotarul căruia s'a găsit mortul, constituea un drept pentru a o cere de la cel ce devenea proprietar. Feciorii lui Gherman erau proprietari înainte de plata deşugubinei; moartea de om le-a venit ca o năpaste; Agahia Booae câştigând ea procesul şi luând pământul, l'a luat cu toate havalele lui şi în acest caz plata deşugubinei cădea în sarcina adevăratului proprietar.

21) Document din 7128. Dec. 13. Iaşi.

Sumar: Gaspar vodă dă carte de stăpânire lui Pavel vist. şi lui Vasile şi Caterinii ficiorii popii Lupşei, să-şi stăpânească cele două părţi din a şesa parte din Nisporeşti, împărţindu-şi moştenirea lor părintească în 3 părţi,

† Ии Гашпар воєвода, бжію мастію гспдрѫ зємли Молдавскои, дали єсми сєс лист гсдвами слѣгам нашим

Павълъ вис. и брату его Василіе віс. и сестри им Катрини. сиѵѣем поп Дѣпше на то wни сѵт моцніи и силніи съ сим листом нашим держати и wбранити | своиҳ права wтнинѵ и викѣпленіе. wцѵ им поп Дѣпше что имает въ село Ниспореци. на Молдавѣ ѣ волост Сѣчавскои. wт всего село Ниспореци wт шеста част двѣ част что сѣ раздѣлѣит на три части. тако да не имал никто. ни една потрѣвѣ съ тиҳ двѣ част им. а если комѣ възрит съ нѣкои кривдѣ. а wн да пичѣют соби за лицем прѣд нами. того ради никто да не смѣет задержати или валовати на ниҳ прѣд сим листом нашим. и нак да не вздет.

Господинъ казал. ѣ Їс влт ѣзрки. Дек. гі.

Некожатко логофет ѣчил.

Борлѣнѣл.

Traducere

Io Gaspar voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţarii Moldovei, dat'am această carte a domniei mele slugilor noastre lui *Paul visternic* şi fratelui său lui *Vasile* vist. şi surorii lor *Catrinei*, ficiorii *popii Lupşei*, ca să fie ei tari şi puternici cu această carte a noastră a stăpâni şi a apăra a lor dreaptă ocină şi cumpărătură a tatălui lor popii Lupşăi ce are în satul Nisporeştii pe Moldova în ţinutul Sucevei din tot satul Nisporeştii din a şasea parte două părţi ce se împart în trei părţi, ca să nu aibă nici o treabă cu acele două părţi a lor, iar cui se va părea vre-o strâmbătate acela să vie de faţă

înaintea noastră, pentru aceia nimeni să nu se ispitească a stăpâni sau a învălui pe dânșii peste această carte a noastră și 'ntralt chip să nu fie.

Domnul a arătat.

In Iași la anul 7128 Dec. 13.

Nebojatco logofăt au învățat.

Borleanul.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta D-nei Ana D. Roseti, (Surete și Izvoade, VIII, 19).

2) *Nume de persoane*: Pavăl vist. Vasilie vist. Catrina, pop Lupșe.

3) *Nume de locuri*: Nisporești pe Moldova în ținutul Sucevei.

4) *Carte domnească*. In aceiași zi 13 Decembre 1619, ficiorii popii Lupșei au scos 2 hârtii: prin cea întâi li se întărea dreptul de proprietate asupra părților de pământ de pe tată—pop Lupșe—și de pe mamă—Drăguța fata lui Eremia; Prin cea de a doua ei luau de la Vodă carte de stăpânire fie care pe părțile sale, să fie *tari* (moții) și *puternici* (silnii), cu această carte a noastră a stăpâni (derjati) și a-și apăra (obraniti) a lor dreaptă ocină și cumpărătură".

De la asemenea cărți domnești a eșit vorba: *ai carte ai parte;* căci nu se uita a se pomeni mai jos faptul „iar dacă cuiva i se va părea cu strâmbul să vie să stea de față înaintea domniei meale".

Tăria legală a cărții domnești era însoțită de amenințări grave la adresa acelor care ar îndrăzni să stea împotrivă: „drept aceia dar nime să nu cuteaze a stăpâni sau a învălui pe ei prespre această carte a noastră".

22. Document din 7130. April 12, Iaşi

Sumar: Ştefan vodă Tomşa scrie lui Arsenie biv logofăt ca să goneasca din sat din Nisporeşti pe Ionaşco şi Căzan, care şi-au vândut părţile lor lui Boul visternic, aceasta pentru a linişti pe Agahia jupăneasa lui Toader Boul şi pe ginerele ei Neculachi parcalab de Neamţ.

† Ию Стефан Томшѣ воевода. бжію мастію гспдрѣ земли Молдавскои. пишем гсдвми || слвгѣ нашь Арсеніе бив логофет. даетим знати. ере жаловалсѣ прѣд гсдвми. Агафіа || кнѣгинѣ покоинаго Тоадер Боул бив вистѣрник. и зѣт еи Никулаки пръкълаб. || Немецкы на Іѡнашко. и на брат его Кѣзан wт Ниспореш. рекуч прѣд гсдвми аже wни продал бѣли. една част за wтнинѹ. Тоадерови Боул вистѣрник. а кѣда. бѣл || при дни Гашпар воевода. wни въсталсѣ и тѣгали на кнѣгинѣ Боае. и на зѣт еи Никулаки пръкълаб. ради таа вишреченаа част за wтнинѹ. нио кнѣгинѣ Боае || и зѣт еи Никѹлаки пръкълав. зостал на нихъ wт прѣд въсего сѹвѣта како || имает и лист wт Гашпар воевода. и wт Алеѯандра воевода. и бѣли поста || вили им днь. како да изидет wт село Ниспореши. а wни даждо нинѣ || wни не изидошѣ. протож ѡако узрити сес лист гсдвми. а. ти да изва || диши на нихъ wт село ниспореши. и да поставиши им днь. како да изидет || сот там. съ вес. что будет имати. а аще не изидет на днь. да будет || за глоабу її воли. портуву гсдвми. так да знаити. и нак не учините.

Сам гспднъ. казал.

ѕ Ис. лт. ‡зрл. ап. вї.

Гѧнгѣ вел логофет ѹчил и искал.

Берчович.

Traducere

Io Stefan Tomșa Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei. Scriem domnia mea slugii noastre lui *Arsenie biv logofet* dămu-ți știre că au jeluit Domniei mele Agafia jupăneasa răposatului Toader Boul biv visternic și ginerele ei Neculachi parcalab de Neamț pe Ionașco și fratele său Căzan din Nisporești, zicând înaintea Domniei mele că ar fi fost vândut ei o parte de ocină lui Toader Boului visternic, iar când au fost în zilele lui Gaspar Voevod ei s'au sculat, și au pârât pe giupăneasa Booae și pe ginerele ei Neculachi parcalab, pentru acea de mai sus zisă parte de ocină, deci jupăneasa Booae și ginerele ei Niculachi parcalab au rămas pre ei dinainte a tot sfatul precum are și carte de la Gaspar Voevod și le-au fost pus lor zi ca să iasă din satul Nisporești, iar ei până acum n'au mai eșit, pentru aceia dacă îi vedea această carte a Domniei mele, iar tu să scoți pe dânșii din satul Nisporești, și să le pui lor zi ca să iasă de acolo cu tot ce vor fi având, iar de nu vor eși la zi să fie de gloabă 12 boi porții domniei mele, așa să știi și întralt chip să nu faci.

S'au scris în Iași la anul 7130 April 12.

Insuși Domnul au arătat.

Ghenghea vel logofăt a învățat și a iscălit.

Berčovici.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (Surete și Izvoade VIII, 20).

2) *Nume de persoane*: Arsenie biv logofăt, Agafia jupăneasa lui Toader Boul. biv visternic, Niculachi parcalab de Neamț, Ionașco, Căzan, *Boae.*

3) *Nume de locuri*: Nisporeşti.

4) (да изидет wт село Ниспорещи.=să alunge din satul Nisporeşti. Documentul nostru ne desvăleşte o pagină tristă. dar reală a vieţei noastre sociale din vechi. Ionaşco şi Cazan îşi vînduse părţile lor de ocină din sat lui Toader Boul visternic.Fără a prejudeca felul vânzării, ei crezuse a-şi relua părţile de ocină, şi deschid proces văduvei Agafiei, jupăneasa Boului vist. şi ginere-său Niculachi parcalab de Neamţ, încă supt Domnia lui Gaspar Vodă şi a lui Alexandru Iliaş. Domniile fiind scurte pe atunci şi executarea hotărârilor domneşti era încetă şi lăsătoare. Acum Stefan Tomşa hotărăşte în mod mai serios aplicarea izgonirei lor din Nisporeşti «cu tot ce vor fi avînd» (съ вес что бѣдет имали). Mai mult încă, în caz de împotrivire îi supun la *gloaba* de a da porţii domneşti (портѣки гсдвми) *12 boi.*

5) *Niculachi* (Catargiu ?) ginerele Agahiei Booaei visterniceasa. se întâlneşte stolnic în 7126; şi parcalab de Neamţ in 7130.

23. Document fără veleat

Sumar: Gaspar Vodă dă carte de stăpânire lui Neculachi vel stolnic, ginerele Agafiei jupănaesa lui Toader Boul visternicul, să-şi opreasscă satul Nisporeştii. cu vecinii, fără a da ceva Buhmăteştilor şi Popşeştilor.

† Иw Гашпар воєвода. в(о)жиею мластію гспдрѣ земли Молдавскои | дали. єсми сес лист гсдвми. нашємv вѣрномv колѣрин Некѵлакїє | вел столник. на то wн да єст моцен и силен нсим листом гсдвми | дрѣжати и wборонити. свои правою село поимѣ нис | порещи. съ сусиди и съ вес приχwд. не дават Бѵхмѣтем и Попшещим | ничта. а комvс мнити нѣкои кривдv. wни стати лицє прѣд сим нами и нак | не бѵдет.

Иw Гашпар воєвод.

Traducere

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovii. Dat'am această carte a Domniei mele credinciosului nostru boerin Niculachi vel stolnic ca să fie el tare și puternic cu această carte a Domniei mele a stăpâni și apăra al său drept sat anume Nisporeștii cu vecinii și cu tot venitul, să nu dea Buhmătenilor și Popșeștilor nimic, iar cui s'ar părea vre-o strâmbătate el să stea defață înaintea noastră și întralt chip să nu fie.

Io Gaspar Vodă.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (Surete și Izvoade VIII, 21). Pecetea mică aplicată pe ceară. se citește † Iw Г.....молдавскон. cap de bou, steaua, soarele și luna.

2) *Nume de persoane*: Niculachi vel stolnic, Buhmăteștii, Popșești.

3) *Nume de locuri*: Nisporești.

4) Сѣсиди=vecini (rus сосѣдъ=vecin), Satul Nisporeștii avea și vecini prin 1620, de oare ce Toader Boul visternic, mărindu-și proprietatea în Nisporești prin cumpărături a trebuit să-și aducă oameni străini pentru trebuințele moșiei. ori a redus la stare de vecinătate pe mulți din foștii proprietari mai domoli, pe când pe cei mai dârji a fost silit a-i izgoni din sat. Noțiunea de *șerb* se redă în textul slavon prin cuvântul *susead* (rus *sosѣdz*) care nu ne dă de cât ideia *că șede cu* (casa alăturea de altul), deci senzul formal și exterior al așezării vecinului nou venit, iar nici de cum și noțiunea de *șerb*, supus eco-

nomicește. Pe acest înțeles formal și exterior se sprijină D. Cantemir și explică origina și natura *vecinătății* în a sa *„Scrisoarea Moldovei“*.

24. Document din 7130 Iunie 28, Iași

Sumar: Ștefan Tomșa Vodă dă dreptate Dochiței, fetei lui Dragăhici Uscatul în procesul ce l'a avut cu Agafia Booae visterniceasa și cu ginerele ei Nicula hi stolnic, și-i dă să stăpânească a treia parte din a treia parte din Nisporești, după ce au jurat cu 24 jurători.

† Иѡ Стефан Томшѣ воевода. божіею милостію Господарѣ земли молдавскои. wже пріидоше прѣд господствами Докица || дучка Ускатулови Драгич. и вѣси братіяхъ иχ wт Ниспореци. и тегали сѣ лице прѣд господствами. сѣ кнѣ || гинѣ Коулови и сѣ зѣт еи Никулакіи столник. и сѣ вѣсѣχ синове иχ. ради една част wтнина wт Нис || пореци. wт тогоже села. wт трета част трета част. что рекли wне аже вилн продали Коулови. || а wни так казал бо wни не продали тота част. а ни знает ничта. таже господствами дадохмь дань || Ѡдокицов. и вѣсѣχ братіям еи а би присигати сѣ кѫ божиличи. како || не продали тота част wтнина вишреченна. ино кола вили им дни wни пришли сѣ вѣсѣχ иχ божиличи || вѣси люди добриχ слуги гсдвми дворѣни. а кнѣгинѣ Коул вис. и зѣт еи Неколакие столник || и сѣ иχ род. когда видѣли wни толикиχ люди добриχ божиличи всиχ за лицѣ. wни нехотѣли || лишит иχ нрисигати нѣ потоклинлисѣ за иχ доброю вѣле меже собиχ wт прѣд. миоги || люди доблиχ. и дали и лишали иχ права wтнина и дѣднина что вишписана. wт трета част || трета част а би диржали wни дѣднина. тажми его даж видѣχмо

такоє токмеж ‖ міжє собн ми вправдих мои възѣхмо
w.т на Ѳдокица и wт вѣсѣх братіих их ‖ ферею како
єст закон земскому. и дали и wт нас и потврѣдили
есми им их права wтнина ‖ и дѣднина. съ вѣсѣм до-
ходом. и ин никто wт племеници Боул вис. или wт
дѣти их да не ‖ имает мои тегати. а ни добивати за
сіа тѣж николиже прѣд сіа лист наш.

Сам гсднь велѣл. v Їис влт. ‡зрл. Юн. ки.

Думитрѳ.

Гіангѣ вел логофет учил и искаал.

Traducere

Io Stefan Tomșa Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Precum au venit înaintea Domniei mele, Dochița fata lui Drăghici Uscatul și cu toți frații ei din Nisporești și s'au judecat de față înaintea Domniei mele cu jupâneasa Boului visternic și ginerele ei Neculachi Stolnicul și cu toți ficiorii lui pentru o parte de ocină, dintru același sat din Nisporești din a treia parte, a treia parte ce au zis ea că l'au fost vândut Boului; iar ei așa au răspuns că nu au vândut acea parte și nici nu știu nimic. Deci Domnia mea am dat zi Dochiței și tuturor fraților ei ca să giure cu 24 de giurători că n'au vândut acea parte de ocină de mai sus zisă; deci când au fost lor ziua ei au venit cu toți giuratorii lor, toți oameni buni, slugi Domnești, Curteni, iar giupăneasa Boului și ginerele ei Niculachi stolnicul și cu neamul lor când au văzut ei atâța oameni buni giurători, toți de față ei n'au vrut să-i lese să giure ce s'au tocmit de a lor

bună voe între dânșii dinaintea a mulți oameni buni și au dat și au lăsat lor dreaptă ocină și moșie ce scrie mai sus din a treia parte, a treia parte, ca să stăpânească ei moșia, deci noi dacă am văzut acest fel de tocmala între dânșii i-am îndreptat și am luat de la Dochița și de la toți frații ei *feruia* după cum este legea țării și am dat și de la noi și am întărit lor, a lor dreaptă ocină și moșie cu tot venitul și altul nime din neamul Boului sau din ficiorii lor să nu mai aibă a mai pârî, pentru această pâră nici a mai dobândi nici odată peste această carte a noastră.

Însuși Domnul a poruncit.

S'au scris în Iași la anul 7130 Iunie 28 zile.

Ghenghea a învățat și a iscălit.

Dumitru.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (Surete și izvoade VIII, 22). Pecetea cu ceară roșie căzută.

2) *Nume de persoane:* Dochița fata lui Drăghici Uscatul, Niculachi stolnic.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii.

4). *Jurătorii* (кожилници). Dochița fata lui Drăghici Uscatul aduce credința a 24 jurători — *bojilniți, prisejniți* — „toți oameni buni, slugi domnești *dvoreni* (curteni) „și fiind toți gata să jure pe sfânta Evanghelie, jupăneasa Booaea n'a mai putut sta în potrivă să-și încarce sufletul pe nedreptul, ci a căzut la învoeală, și a lăsat pe Dochița să-și stăpânească partea ei din Nisporești, mai mult încă, Dochița și frații ei și-au pus *ferăe* în visterie după *zaconul țării*, adică după „obiceiul pământului" (како ест законн земскому).

25. Document din 7117 Febr. 14, Suceava.

Sumar: Eremia Moghilă Vodă întăreşte lui Ionaşco Ganea vist. cumpătura ce a făcut în satul Miteşti, a treia parte din a patra parte din jumătate de sat, de pe Moldova, cu 50 taleri de la Elinca fata Cristei, nepoata Anuşcăi.

† Іѡ Єремїа Могила воєвода. Б(о)жїею м(и)л(о)стїю г(о)с(по)д(а)рь земли Молдавскои. ѡж(є) прїиде пр҃ед нами | и пр҃ед нашими болѣри. Єлинка дочка Кр(и)стини внука Аннѹшчини. по еи доброю воли | никим непонѹжденна аниприсилована. и продала своа правда ѡтнинѹ. и дѣднинѹ | испривиліе за измѣннѹ. что имала баба еи Аннѹшка. ѡт стараго Стефана воєводи. | третаа част. ѡт четвръта част ѡт половина. село ѡт Митеци. на молдавѣ. та продала | слугѹ нашемѹ. Іѡнашко Ганѣ. кистерничел. за петдесѣт талери. и заплатил еи | исплъна ѡт пр҃ед нами. тѣм ради како да ест слѹга нашемѹ. Іѡнашко Ганѣ. кистерничел | и ѡт нас ѡтинину сѫ въсем доходом. и ни да сѣ не умишает пр҃ед сим листом нашим.

Г(о)с(по)д(и)нь реч.

Пис ѵ Сучав. лѣт ‡зрзї Фев. дї.

Traducere

Io Eremiea Moghila Voevod cu a lui D-zeu milă Domn Ţării Moldaviei; iată a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri. Elinca fata Cristinei nepoata Anuşcăi de a ei bună voe de nime silită nici asuprită şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie din privilegii de schimb ce avut'a

moaşa ei Anuşca. de la bătrânul Stefan Voevod a 3-a parte din a 4-a parte din jumătate sat din Miteşti pe Moldova; aceia vândut'a slugii noastre lui Ionaşco Ganea visternicel drept 50 taleri şi a plătit ei deplin dinaintea noastră. Pentru aceia ca să-i fie slugii noastre lui Ionaşco Ganea visternicel şi de la noi ocină cu toate veniturile şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis

S'a scris în Suceava la anul 7117 Febr. 14.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Spidon Irimescu (v Surete şi Izvoade VIII, 55). Pecetea în ceară, sfărîmată.

2) *Nume de persoane:* Elinca, Cristea, Anuşca, Ionaşco Ganea visternicul.

3) *Nume de locuri*: Miteşti pe Moldova.

4) БАБА=МОАША.

5) 1/3 *din* 1/4 *din* 1/2 *de sat Miteşti.* Anuşca moaşa Elincăi trăeşte supt Stefan cel Mare; ea stăpânea o jumătate de sat din Miteşti, luat schimb după cum arată ispisocul nostru, „din direse de schimb ce a avut baba ei Anuşca de la bătrânul Stefan voevod". Anuşca lăsând 4 copii pe jumătatea ei din Miteşti s'au împărţit în 4 părţi, din care Cristea stăpânea o pătrime; Cristea a avut 3 copii, din care aceasta Elinca stăpânea o treime; deci din tot satul Elinca vinde în 1609 Febr. 14 lui Ionaşco Ganea cu 50 taleri a 24-a parte de sat din Miteşti.

26. Document din 7113 Mart, 14. Suceava.

Sumar: Eremia Moghilă Vodă întăreşte Sofroniei, mama lui Ganea visternicul, actul de jurământ adeverit de Agafton Episcopul de Roman, cum Ganea a cumpărat pentru femeia lui Marica 3 locuri de case în Mihăeşi şi hotărăşte ca acele case să fie a ficiorilor Ganei, iar nu a fratelui său.

† Ив҃ Ѥремїа Могила воєвода. в(о)жіею м(и)л(о)стію г(о)сп(о)д(а)рь земли Молдавскои. wж(є) пріиде | пр҃ѣд

нами. и пр҃к нашеми волѣри. Софронїа мати Гании вистерничел и съ с(и)нове ѥи | Некифор и Исак. и съ ѥдин запис за свѣдѣтелство wт wт(ѥ)цъ Агадон Єп(и)ск(о)пъ Романскои. | також(ѥ) потокмили иχ. съ кн҃гинѫ мѫрїика. Ганеи. ради три домове wт село | Михъеци. (цю) кѵпил сам Ган҃к без кн҃гин҃к ег(о) Марїика. але прис҃кгали | на с(в҃к)тое ѥѵ(ан)геліе Софронїа. и съ с[и]нове ѥи Некифор и Исак. и съ ві҃ прис҃кжницн. також(ѥ] | покупил (тни тр) и домове wт михъеци сам Ган҃к ѵ(совно) за свою кн҃кгини | и ѵправили(сѧ) (. . . . . ино мы також(ѥ) (кид҃к)хом тот запис за свѣдѣтел | ство wт wт(ѥ]ц. Агаѳтон. а мы такождер(ѥ) и wт нас дали и потврѫдили есми | тии три до(мове). wт Михъеци. да ест с(и)ном Ганеи ѵсобност (wт) иниχ братїи свои | съ вѫсем доχодом. и ин да се не ѵмишает николиже на вѣки. пред сим листом нашим.

Г(о)сп(о)д(и)нъ вел҃кл.

пис ѵ Сѵчавѣ. л҃ѣт ‡зргї. Март дї.

Стрович вел логоѳет ѵч[и)л и искал. Никоар.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod cu a lui D-zeu milă Domn Țării Moldaviei iată a venit înainlea noastră și înaintea a lor noștri boeri Sofronia mama lui Ganea visternicel și cu fiii săi Nekifor și Isac și cu un zapis de mărturie de la părintele Agafton Episcop Romanului cum s'au tocmit ei cu Doamna Marica Ganei pentru 3 case din satul Mihăești ce le-a cumpărat însuși Ganea fără femeia lui Marica, dar

au jurat pe sfânta Evanghelie Sofronia şi fiii săi Nekifor şi Isac şi cu 12 jurători cum a cumparat acele trei case din Mihăeşti însuşi Ganea în deosebi de jupâneasa sa, şi s'a îndreptat înaintea domniei mele. Deci noi cum am văzut acel zapis de mărturie de la părintele Agafton, iar noi aşijderea şi de la noi am dat şi întărit înşine acele 3 case din Mihăeşti să fie fiilor Ganei în deosebi de alţi fraţi ai săi cu toate veniturile şi altul să nu se amestece nici odată în veci înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a poruncit

S'a scris în Suceava la anul 7114 Mart 14

Stroici vel logofăt a învăţat şi iscălit

Nicoară

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Spiridon Irimescu. (Surete şi Izvoade VIII, 56) Pecetea aplicată în hârtie, se ceteşte (Iw Ѳрємїа.... вскоп.).

2) *Nume de persoane*: Sofronia, Gane visternicel, Nekifor, Isac, Agafton Episcop de Roman, Mărîica giupăneasa Ganei, Nicoară.

3) *Nume de locuri*: Mihăeşti.

4) *Gane visternicel.* Numele Gane, Gănescul, Găneşti se întâlnesc în cele mai vechi documente (vezi vol. I, 33, 138). Aşa avem un *Toader Gănescul* în 1445; satul *Găneşti* spre Crasna în 1493;—Mama acestui *Gane visternicel* vedem că o chemă *Sofronia* şi că mai avea de frate pe *Nekifor* şi cumnat pe *Isac*; iar pe femeia lui o chema *Măriica*, şi că avea fii şi fete (да ест сном Гънєи усобност wт нинѫ братїи свои).

5) *Parte juridică.* Ganea visternicel cumpărase 3 case în Mihăeşti *în deosebi de jupâneasa lui Mărica* (усобно за свою кнѣгини). Aşa au jurat cei *12 jurători* (Присѣжници= божилници). pe sfânta Evanghelie în Episcopia de Roman în

faţa episcopului Agafton, şi aşa au adeverit însuşi Episcopul la zapisul lui de mărturie (за свѣдѣтелство).

Se vede că Mărica pretindea pentru dânsa şi cele 3 case, iar *Sofronia*, mama lui Ganea visternicel, şi cu feciorul ei *Nekifor* şi *Isac* ginerele le cereau pentru dânşii, de vreme ce Ganea le cumpărase în deosebi de femeia lui, de şi avea copii şi cu dânsa. Domnul judecând după cele mărturisite hotărăşte că cele 3 case le vor stăpâni, ficiorii lui Gane visternicul, în deosebi de fraţii lui, adică de Nekifor şi femeia lui Isac.

Ca element juridic ar reeşi de aici, că un bărbat însurat, având şi copii cu femeia lui, dacă cumpăra ceva, singur iscălind în act, fără femeia lui, moştenitori erau *numai* copiii lui, iar femeia, nu se bucură întru nimic de această avere a barbatului. Şi că numai la acele bunuri, la care lua parte împreună ca cumpărătoare, femeia se putea bucura de folosul lor.

27. Document din 7112 Mart 10. Iaşi.

Sumar. Eremia Moghilă Vodă dă în stăpânirea Măricăi, jupâneasa lui Gane visternicel, părţile lui din Mihăeşti, Miteşti, Cioho-reani, şi Liuteşti, cumpărate împreună cu soţul ei, după ce a pus ferâe 12 zloţi în visterie.

† Иѡ Єремїа Могила воєвода. божїею милостїю господарь земли Молдавскои. wже прїиндошѣ | прѣд нами. и прѧд нашеми болѣри. наши слуги. Енекифор. вистерничел брат Гáнй. | и кумнат его Исак. зѣт Софронїи. и тѣгали. на Мѫрїика кнѣгинѣ Гани вистерничел | ради єдни части за wтнини. wт Михъеш. и wт Митеш. и wт Чихорѣн. и wт Лїѳтеш. рекучи | wж(є) не приходитсѣ ей. держати. ѣх тїи части. а wна казала. аже сут ей викѳпленіе | правїи. на свои комати. купно сѫ мѫж ей Ганѣ. и указали. исписоаче купежніе | wт Петра воєводи. и wт

господствами. и имает. и дѫти съ ним. того ради господствами сѣдиҳом | им и wбрѣтохом съ нашим съвѣтом. како да имает держати Мариика | кнѣгина Гани. вѣси тиҳ части. еже купили вѣкупѣ съ мѫж ѥи. донделе(ѥ) вѣдут живи | с(и)нове иҳ. а по съмрѣти иҳ. да имает wна держати половина. и братіи Гани | тиж половина. и да имает соби держати половина и комати. и сновемчто имают | вѣкупѣ. и да не (изи) дает никомѹ из тиҳ wтнини. а (а)ще вѣдет купити никто | да вудут и пинѣзи емѹ изгиблени. а исписоаче да сут вѣ рѣки братіам | Гани. именем Некифор. и кумнатѹ его Исакѹ. да не имаютсѣ утаити | вѣ нѣкоим врѣмени. таж(ѥ) Никифор. и Исак. зѫт Софроніи зостали. а Мѫріика | управилас(ѣ). и поставила соби ферзю ві злати. ино wт сѣда на прѣд да не имает | тѣгати. николиже на вѣки прѣд сим листом нашим.

Сам господинѣ реч.

пис ѵ Йс. лѣт. ǂзрві Март ї.

и дали три ѵги фер. ѵ рук Бѣсѣнѣл ѵрикар. великомѹ Логофетѹ Дѹмитрѹ.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod, din a lui D-zeu milă Domn ţării Moldovei, iată a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri, a noastre slugi, Nekifor, visternicel, fratele Ganei, şi cumnatul lui Isac, ginerele Sofroniei, şi s'a judecat cu Marica, doamna Ganei visternicel, pentru unele părţi de ocină din Mihăeşti, şi din Miteşti, şi din Cihoreni

şi din Liuteşti, zicând cum nu i se cade ei a stăpâni în acele părţi; iar dânsa arătă cum sunt ei cumpărături drepte cu ai săi bani împreună cu barbatul ei Ganea şi arată ispisoace de cumpărătură de la Petru Vodă şi de la Domnia mea, şi are şi copii cu el. Pentru aceia Domnia mea, am judecat lor şi am aflat cu al nostru sfat cum să aibă a stăpâni Mariica *doamna Ganei* toate acele părţi, care au cumpărat împreună cu barbatul ei, până vor fi vii fiii lor ; iar după moartea lor să aibă dînsa a stăpâni giumătate, şi fraţii Ganei tij jumătate, şi să aibă dânsa a stăpâni şi banii cu fii ce au împreună ; să nu (lasă) nici odată din acele ocini, iar ce va fi cumpărat întru nimic să fie şi banii să-i fie perduţi. iar ispisoacele ce vor fi la mâna fraţilor Ganei, anume Nekifor şi cumnatul său Isac, să nu aibă a se mai tăinui vre-odată. căci Nekifor şi Isac ginerele Sofroniei au rămas şi Mărica s'a îndreptat şi a pus singură feria 12 zloţi. Deci de acum înainte să nu aibă a se mai judeca nici odată înaintea acestei cărţi a noastre.

Insuşi d-l a zis

S'a scris în Iaşi la anul 7112 Mart 13.

„şi a dat 3 ughi ferie în mâna lui Băseanu Uricar pentru vel logofăt Dumitru.

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta Spiridon Irimescu. (Surete şi Izvoade VIII, 57). Pecete mică aplicată pe hârtie. Se ceteşte † Iw Ѳрємїа.... вскоп.

2) *Nume de persoane*: Nekifor visternicel, Isac ginerale Sofroniei, Mărica jupâneasa lui Gane, Ionaşco visternicel.

3) *Nume de locuri*: Mihăeşti, Miteşti, Cihoreani, Liuteşti.

4) *Găneştii.* Actul acesta lămureşte şi mai bine nea-

mul Gănesc. Sofronia avea 2 ficiori: pe Ionaşco şi Nechifor Gane visternicei şi o fată măritată cu Isac, ginere (зѣт) Sofroniei, şi cumnat (кумнат) Găneştilor,

5) *Procesul.* Mărica femeia lui Ionaşco Gane visternicel stăpânea cu fiii săi în 4 moşii: Mihăeşti, Miteşti, Cihoreni şi Liuteşti, cumpărate cu drepţi banii ei împreună cu barbatul ei Ganea (купно съ мѫж ѥи Ганѣ), încă de pe vremea lui Petru Şchiopul (исписоаче купежніѣ wт Петра воєводи). Cum rudele barbatului Măricăi ziceau că dânsa n'are drept a stăpâni în acele 4 moşii, Domnul hotărăşte că Mărica are drept să stăpânească toate cele 4 moşii cât timp îi vor trăi copiii, iar după moartea lor să le stăpânească pe jumătate cu cumnaţii săi, fraţii lui Gane, de oare-ce cumpărăturile le-a fost făcut ea împreună cu bărbatul ei, Ganea. Tot odată Marica să stăpânească şi banii ce vor fi împreună cu fiii săi. Mai mult încă Domnul zice că dânsa să nu iasă de pe moşiile sale, cum ar fi vrut rudele barbatului, ci să le stăpânească dânsa (собѣ держати) cu fiii săi (сновєм) ca una ce le are împreună cu ei (что имаєт вѣкупѣ).

28) Document din 7118. April 15. Iaşi.

Sumar: Constantin Moghilă Vodă întăreşte lui Toader Boul visternic cumpărătura ce a făcut cu 50 tateri de argint în satul Miteşti pe Moldova, de la Pavel, fiul Măricăi, nepot lui Eremia vătag.

† Iѡ Костантин Могила воєвода. бжіею мастію гспдрѣ земли молдавскои.wже пріиде прѣд нами | и прѣд усими нашими молдавскими болѣри великими и малими. Павел снь Мѫри | ка. внук Єремиѣ вѫтаѫ. никим непонуждєн аниприсилован. и продал своа правда | wтниив и дѣднинv wт оурик что имал дѣд его Єремиѣ wт (Петра?] воєводи. част емv | елико сѣ изберет. wт село Ми-

тещ. на молдова.. что ѵ волост Сучавскои. та продал | болѣрину нашему вѣрному. Тоадер Боул вистїарник. за петдесѣт. талеров | сребрних. и заплатил ѳси исплнна. и. тал.. сребрних ѵ рук. Павел снъ Мърика, | ино ми ѳвидѣх их добровелнои токмеж и плнною заплат промежи них. въ томѵ | и ми ѡт нас дали и потврдили есми болѣрину нашему вѣрному Боул | вистїарник. како да ест ємѵ и ѡт нас ѡтниноу и урик съ вѣсем доходом. и ни да сѣ | не умишает пред сим листом нашим.

Гсподнъ реч.

Пис ѵ Їсох. вато. ‡зриї Їн. ї.

Пътрашко вел дворник ѳчил и искал.

Башот

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod din a lui Dumnezeu milă gospodar Ţării Moldaviei; iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boeri a mari şi mici. *Pavel fiul Măricăi*, nepot *Eremiei vătah*, de nimeni învăluit nici asuprit şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie din uric ce l'a avut bunul său Eremia de la (Petru ?) Voevod, partea lui cătă i se va alege, din satul *Miteşti* pe Moldova, ce-i în ţinutul Sucevei, aceia a vândut boerinului nostru credincios lui *Toader Boul* visternic, drept 50 taleri de argint, şi a plătit toţi deplin 50 taleri de argint, în mânule lui Pavel fiul Măricăi. deci noi cum am văzut a lor de bună voe tocmală şi plată deplin între ei, într'aceia şi noi de la noi am dat şi însine am întărit boerului nostru credincios lui Boul visternic, ca să-i fie lui şi de la noi

ocină şi uric cu toate veniturile. şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis

S'a scris în Iaşi la anul 7118 April 15.

Patraşco vel dvornic a învăţat şi a iscălit Başot.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Spiriton Irimescu (Surete şi Izvoade VIII, 89), Pecetea mică încrustată pe hârtie romboidală.

2) *Nume de persoane*: Pavel, Mărica, Eremia Vatab, Toader Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Miteşti pe Moldova în ţinut Sucevei.

29. Document din 7118. April 24, Iaşi

Sumar: Costantin Moghilă Voevod dă şi încuviinţează ca Stefan Bleandă, Ionaşco Bleandă, fraţi şi vărul lor Ionaşco Bleandă şi sora ei Hăcimanda şi alţi liuzi ai lor să întoarcă cei 10 taleri daţi împrumut de Patraşco căpitan şi să-şi ţină părţile lor din a treia parte din Bădeşti pe Moldova la Suceava.

† Иѡ Костантин Могила воєвода. божію милостію господарѣ земли молдавскои. wже пріндоши пред нами | и пред нашими болѣри. слуга наш Щєфан Блѣндѣ. и врат его Иѡнашко. и племеник его Иѡнашко. | Блѣндѣ. и тегали за лицем на слуга наш вѣрніи Пѫтрашко кѫпитѣи ради третаа част wт село | Бждещ что на молдавѣ ѕ волост Ѳѵчави. и казали вишписании Блендещи аже купил еѫ Пѫтрашко | кѫпитѣи ради лѕ. угорски wт єдни племеникове иχ именем wт Ѳава wт Деутещ. и wт | люди иχ. и wт Хѫчмѫнда драб и wт люди его и

ѡт сыновє Тѣтвл. а Пѣтрашко кѣпитѣн рече | аже не кѵпил тоа част ѡт вѣдѣни. нѫ тѣкмо дал десѣт талер ѵ заем тим вишписаниим Габи | и Хочмѣнди и сыновем тѣтвл. а ѡни емѵ вѣздашѣ єдно мѣсто за сѣно. а бисер косили. вѣ том | господствами ѡсокотиѫом и сѣ нашего сѣвѣт. и дадохом вишписаним Шефан Блѣнди и братѵ его Иѡнашко | и племеникѵ иѫ. Иѡнашко Блѣнди. и Гавн и Хочмѫнди. и сыновем Тѣтвлови. и вѣсим людем | нм какѡ да имаѣт вратити ѡни пинѣзи Пѣтрашкови кѣпитѣн ради тоа третаа част ѡт село вѣдещи. | и да держати себе ѡтнинѵ сѣ вѣсем доходом. и котоѓи из ниѫ ѡт племеникове им вѣсхощет. | продати. а би не имал волю продати. иншим чюждем. нѫ да еѫ продаст ктосѣ ѡвроѣщет | ѡт племеникове им близиѣишим кто сѣ ѡвроѣщет кѵпити еѫ. того ради. ѡт сѣда на прѣд | да не имает дѣло Пѣтрашко кѣпитѣн до тоа ѡтнина. николиже на вѣки пред сим листом нашим.

Господинѫ реч.

нис ѕ Йс вѫлѣто ǂзрнї ап. кд.

Пѣтрашко вел дворник ѕчил и искал.

Небожатко.

Traducere

Io Constatin Moghila Voevod din a lui D-zeu milă domn ţării Moldaviei ; iată au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri sluga noastră Stefan Bleandea şi fratele său Ionaşco şi semineţnia sa Ionaşco Bleandea şi a pârât de faţă pe sluga noastră credinciosul Patraşco căpitan pentru trei părţi

din satul Bădești, ce-i pe Moldova în ținutul Sucevei, și au arătat mai sus scrișii Blendești, a cumpărat lor Pătrașco căpitan pentru 36 ughi, de la unele neamuri ale lor anume de la Sava din Leutești, și de la liuzii lor, și de la Hăčmăndă Drab și de la liuzii lor și de la fiii Teatului, iar Patrașco căpitan zis'a că n'a cumpărat acea parte din Bădeni, ci numai a dat 10 taleri împrumut acelor de mai sus scrișii Savei și Hăčmandei și fiilor Teatului, iar ei i au fost dat un loc de fânaț ca să-l cosască. Intr'aceia domnia mea am socotit și cu al nostru sfat și am dat mai sus scrisului Ștefan Bleandă și fratelui său Ionașco și rudei lor Ionaș·o Bleandă și Savei și Hăčmândei și fiilor Teatului și tuturor liuzilor lor ca să aibă a întoarce ei banii lui Patrașco căpitan pentru a treia parte din satul Bădești, și să-și stăpânească ocina cu toate veniturile și cari din ei sau din neamurile lor ar voi să vândă, el să nu aibă voe a vinde, altor oameni, ci să-l vândă cui s'ar afla din neamuri lor mai deaproape, și cui s'ar afla că cumpără ; Pentru aceia de acmu înainte să nu aibă treabă Patrașco căpitan, în acea ocină nici odănăoară în veci înaintea acestei cărți a noastre.

Domnul a zis

S'a scris în Iași la anul 7118 April 24.

Pătrașco vel dvornic a învățat și iscălit

Nebojatco

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta Spiridon Irimescu (Surete și Izvoade VIII, 94). Pecete scrisă și aplicată pe hârtie romboidală, se ceteșle: † Iw КОСТАНТИН МОГИЛА КОѢВОД cap de bou; stea, soare, lună.

2) *Nume de persoane* : Stefan Bleandea, Ionașco Bleandea, Pătrașco căpitan. Sava, Hăčmănda. Drob, Teatul.

3) *Nume de locuri* : Bădești, Bădeani.

4) *Juridice* :Blendeștii ziceau că Patrașco căpitan cumpărase cu 36 ughi părți din satul Bădești de pe Moldova, ținutul Sucevei de la unele din neamurile Blendeștilor: Sava, Hăčmândă Drib și Tetuleștii; Pătrașco căpitanul arătă Domnului că dâusul n'a cumpărat, ci a împrumutat numai 10 taleri, pentru care cei trei i-au fost dat ca folos să cosască un loc de fânaț,

Față cu aceste arătări domnul judecă după *obiceiul pământului* că și acele din neamuri care ar dori să vânză ocinile lor să n'aibă voe a le vinde altor oameni, ci să le vânză aceluia care s'ar afla din neamuri mai aproape cumpărător.

30) Document din 7118, Mai. 3, Iași.

Sumar: Constantin Moghilă Vodă dă lui Lazăr vist., lui Nekita vist. lui Anton, Andonie și liuzilor lor partea lor de ocină din Bădești pe Moldova îndepărtând pe Patrașco căpitan, care a dat 36 ughi la alte neamuri ale răzeșilor. La refuzul lui Patrașco de a primi 36 ughi cât ziceau răzeșii că au dat, domnul îi ia pentru visterie.

† Ию Костантни Могила воєвода. божією милостію господарь земли Молдавской. юже прінде пред нами и пред всѣми нашими молдавскими | колѣри великими и малими наши слуги. Лазор вист. и Некита вистерничел сынъ Гави. и Антон сынъ Насти и Ан | доніе сынъ Тодерь и вси люди ихъ. и тѣгали за лицѣм на слуга наш вѣрнїи Пѣтрашко кънитѣки ради една част за ютнину еже они купил ют село бъдещи что на молдовѣ в волост Бѣчавской. ют едни племеникове ти(м) вишписаним. ют Гака и ют Гинга и ют Ка | силіе и ют

Паста. и wт Тѣтюл. и wт люди иχ ради тридесѧт и шест 8горскиχ. а Иѵтрашко кѵпитѣли wи 8ставилѣ wт прѣд нами | аже не купил тоа част за wтшину wт Ѣздец. а ни дали толики пинѣзи . иж казал аже дал им шо десѧт талер 8 заем а тїи кишписаниχ. продажницы казали аже кѵзали wт него ѧs 8горскиχ. шо господствами и сѵ нашим сѵдѣом сѵдиχом иχ по закон земскаго. и тако wкрѣ | тохом им сѧдѵ. аже приходитсѣ купити тоа част за wтшину Лазорѵ вист. и Некити вїст. и Янтонѵ. и Яндоніеви и людем иχ бо | сѧт им ближнѣиши племеники. а Иѵтрашко кѵпитѣли не ест им ничто. (иѵ) приходитсѣ емѵ купити на прѣд тими. | того ради господствами дадохом тим вишереченим како да вратити емѵ пинѣзи. и при(иѣс)ли емѵ пинѣзи вѵси ѣако сѵт вишписаниχ. | и дали емѵ wт пред нами. а wи никакож не вѵсхотѣли иχ вѵзѣти. иж сѵ 8таил аже не дал wи толики пинѣзи. а продажници его | сѵ поведали. еднаковѣ. шо господствами видѣвше аже невѵзимает себе пинѣзи. ѣакоже wбрѣталост емѵ закона. а господствами | вѵзѣхом тиχ пинѣзи. ѧs. 8горскиχ. вѵ нашего вистѣр. и дадохом. тоа вишписанна част за wтшину wт село Ѣздец славгам | нашим вишреченним. (Лазори вист.) и Некити вист. и Янтонѵ. и Яндоніе. и вѵсим люди иχ. како да ест им wт нас потврѵж | денїе сѵ вѵсем доходом [ии) нїи пинѣзи wт сѵда вулше да не имает (маи миог вѵзѣти) ии wт продажници его. а ни тѧгати | wт (сѵда на прѣд | за сїѧ тѧжи) и ни да се не умишает.

Господинѵ рече. .... влѣто ‡зриї Маи ї.

† велици волѣри 8чил и искал

Iw Костантии Могила воевод. Небожатко.

Traducere

Io Costantin Moghilă Voevod din a lui Dzeu milă Domn ţării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boeri a mari şi a mici ale noastre slugi. *Lazăr vist.*, şi *Nekita visternicel*, *fiii Savei* şi *Anton* fiul *Nastei* şi *Andonie* fiul lui *Toader* şi toţi liuzii lor, şi au părît de faţă pe sluga noastră credincioasă *Fatraşco căpitan* pentru o parte de ocină ce el a cumpărat din satul Bădeşti, ce-i pe Moldova, în ţin. Sucevei, de la unele neamuri a celor de mai sus scrişi, de la *Sava* şi de la *Gliga* şi de la *Vasilie*, şi de la *Nastea*, şi de la *Teatiul*, şi de la liuzii lor pentru 36 ughi, iar Pătraşco căpitan s'a sculat dinaintea noastră că n'a cumpărat acea parte de ocină din Bădeşti, şi că n'a dat atâţa bani; dar a arătat că a dat lor deci 10 taleri împrumut, iar cei de mai sus scrişi vânzători au arătat că ei au luat de la dânsul 36 ughi; deci Domnia mea şi cu al nostru sfat am judecat lor *după legea ţării*, şi aşa le-am aflat lor judecată; cum se cuvine a cumpăra acea bucată de ocină lui Lazăr vist. şi Nekita vist. şi lui Anton, şi lui Andonie şi liuzilor lor, căci le sunt lor mai de aproape rudă, iar Pătraşco căpitan nu este întru nimic, nici i se cuvinea lui să cumpere înaintea lor. Pentru aceia Domnia mea am dat acelor de mai sus scrişi ca să întoarcă lui banii, şi i-au adus lui banii toţi câţi sunt scrişi mai sus, şi i-au dat lui dinaintea noastră; iar el nici ca cum n'a vrut să-i ia, ci a tăinuit că nu a dat lor atâţa bani, iar vânzătorii i-au mai dat încă odată. Deci Domnia mea văzând cum nu-şi ia lui banii, cum le-am dat lor lege, iar d-nia mea am luat acei bani 36 ughi, în visteria noastră, şi am dat acea de mai sus

scrisă parte de ocină din satul Bădeşti slugilor noastre mai sus scrise lui Lazăr vist. şi Nekita vist. şi lui Anton şi lui Andonie şi tuturor oamenilor lor, ca să le fie lor de la noi întăritură cu toate veniturile (şi alţi) bani şi acum mai mult să nu aibă (a lua) de la vânzătorii lui, dar nici să nu se mai giudece (de acum înainte de această pârâ) şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis

La anul 7118 Mai 3

Marii boeri au învăţat şi iscălit Nebojatco

Constantin Voevod

(m. p.)

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Spiridon Iromescu (Surete şi Izvoade VIII, 96). Pecete mică aplicată pe hârtie; se ceteşte: † Iw КОСТАНТИН МОГИЛА КОѢКОД, cap de bou, stea, soare, lună.

2) *Nume de persoane*: Lazăr vist., Nekita visterninicel, Sava, Anton. Nastea, Andonie, Toader, Gliga, Vasilie, Teatiul, Pătraşco căpitan.

3) *Nume de locuri*; Bădeşti pe Moldova la Suceava.

4) *Juridice*: Pătraşco căpitan dăduse răzeşilor din Bădeşti 36 ughi pentru a le cumpara partea lor de ocină, din sat din Bodeşti; cum însă el n'avea drept după legea ţării (пожакон земскаго) să cumpere nefiind rudă cu Răzeşii, el se mulţemi a afirma că a dat numai 10 taleri împrumut, ca şi Hăcmăndeştilor pentru o bucată de loc de cosit, şi că deci nu poate primi cei 36 ughi. Acum domnul face act de putere şi ia în visteria ţării (къ нашего кистѣ) cei 36 ughi şi dă câştig de cauză Răzeşilor.

Iar ca dispoziţie legală zice; „se cuvine a cumpăra acea bucată de ocină lui Lazăr vist. şi lui Nekita vist. şi lui Anton şi lui Andonie, căci ei le sunt rude mai de a proape (ко сѫт им блнжнѣкимїи племенки), iar lui Pătraşco căpitan nu i se cuvine nici ca cum a cumpara înaintea lor".

31 Document fără veleat. (către 7114).

Sumar: Toader Veveriță marele spatar dă zapis de mărturie cum a ales locul Scobinţenilor despre Alexa postelnicul în satul Buzeşti. Hotarele s'au ales prin oameni juraţi în biserică în număr de 6 inşi, câte trei de parte.

Milostive. şi luminate. doamne dau ştire mărie dumitale. ca domnului ‖ nostru cela milostivul cau vinit cinstita carta a mării tale ‖ la noi şi scria la noi cum mau. poftit *Scobinţkni* denainta ‖ mărie tale de bună voia lor. ca s le aleg ѡ ѡčin čau avut pără ‖ cu *Alecsa postelnicul*. şi iarăş. scria în cartk dumitale ca s ‖ strângu ѡameni buni şi bătrâni den sus şi den ğos. să caut cum voiu afla ‖ cu sufletele lor. că iaste locul ačelui sat. če să părăscu pentru ‖ dânsul anume *Buzeştii*. şi să le četescu ačkste urice toate ‖ naintk bătrânilor. şi săi înt(r)ebu cum vor şti ei cu sufletele lor ‖ dkčkste urice. şi cum ştiu. că au ţinut ačkle ѡcine mai dkin ‖ te vrkme. eu milostive doamne am mărsu acolo şi am strânsu mulţi ‖ ѡameni buni şi bătrâni den sus şi den ğos. anume. Plotun vătah wt Rădkni ‖ i Gavril vătah wt Mădrăjkči. i Necoar star ot Milcineşti. i Hiliimon ot Pis ‖ cani. i Bălaşco ot Todereşti. i Oniţ ot Dumeşti. i Gorghi ot Podobiţ. i Bzlad ‖ ot Oprejkni i Tărăţă ot tam. i Ion Pialeş ot tam i Grozav ap. ot Cosiţkni ‖ i Pântk ot tam i Toader armaş ot Cioltani. i Bank pit. ot Romăneşti i Dră ‖ goman ot Totoeşti. i Gardan ot Hoiseşti. i Gligorie ot tam. i Nekifor ot Piscani. ‖ i Lupul ot tam. i Dula ot Dumeşti. şi iam întrebat pe aceşti wameni. dar ei ‖ aşku siş cu sufletele lor că un uric ce iaste de spune în sămne ‖ el nu iaste direptu. căce că au viclenit nepotul pe ‖ unchiu său. de lau pus nepotul însuşi în uric ‖ iar în cel uric če iaste de spune pe *wjivanie* (ѡживанiе) iaste scris şi unchiul şi ‖ nepotul, *şii făcut cu a činčk lună*

naínte ačel uric ce spune ‖ *pe ojivanie de cât cel în s*ѣ*mne.* şi spune cumpăratura şi unchiu ‖ lui şi nepotului. şi Scobinţ*k*nii încă ţin pe doi bătrâni cum spune *uricul cel pe ojivanie.* că d*k*re ţin*k* pe cel ins*k*mne are ‖ ţin*k* numai (нѹмаи) un bătrân cum spune uricul, deci milostivi doamne ‖ deca lau dat că iaste viclean cu sufletele lor. eu am zis Scobinţ*k* ‖ nilor *săşi aleagă trei oameni. bătrâni cari vor iubi ei cas mar* ‖ *gă cu sufletele lor să al*ѣ*g pe undei locul Buzăştilor.* şi şau ‖ ales pe Hilimon de Kiscani şi B*k*laşco de Todireşti, şi Oniţă ‖ de Dumeşti postelnicul încă iau lăsat şi şau luat şi el alţi trei ‖ pe Plotun. vătavul de Rădeani şi pe Gavril vătavul de Mădărj*k*či şi ‖ pe Nicoar cel bătrân de Milčineşti. Scobinţeani încă iau lăsat pe acei oa ‖ meni. *d*ѣ*k*čiia *eu iam băgat în bes*ѣ*kric şi iam ğurat pe Ivanghelie şi* ‖ *pe cruce cas margă cu direptul pe unde vor şti cu sufletele lor* ‖ că iaste locul Buzeştilor să aleag, deč mam dus cu acei wameni ‖ giuraţ cu toţi megieşii. carii sântu mai sus scriş ‖ *deč pe unde au mărsu ei eu am pus petri şi au hotărăt iar postel* ‖ *nicul nu şau mărsu. ce au şăzut acas şi au zis cum vom afla cu direptul* ‖ *aş*ѣ*k să tocmim şi să hotărăm.* deč milostive doamne ‖ eu aş*k*m aflat cu sufletul meu şi dau ştire Mărie dumitale ‖ măriia dumitale vei face cum te va *năstăvi* Dumnezău. şi domnul ‖ dumnezău să dăruiască dumitale *ai* mulţi şi buni ot g(ospod)i.

Mai mic rob al mărie dumitale Toader Veaveriţ spătarul cel mari. (l. peceţii).

NOTE

Originalul hârtie ; acta N. Beldiceanu. Slova mare şi hârtia afumată. Asupra datei o putem preciza prin timpul cât a fost spatar T. Veaveriţa între 7113—7117.

32. Document din 7120 Ghenar 31. Iași.

Sumar: Ștefan Vodă Tomșa dă și întărește călugărilor de la mănăstirea Moldavița o moară în satul Buhăinți, pe apa Buhăinților cumpărătură de la călugării de la mănăstirea din dealul Hârlăului, pecare le-a fost luat-o cu vicleșug marele dvornic Nestor Ureache.

† Ии Стєфан воєвод. божіею милостію господарь земли молдавскои. иже прінде пр'кд нами и пр'кд наши(и)ми | колкри. м(о)л(є)вник. нашемv єгvмен и весь сьборъ wт с(в'к) таа монастиро звземлаа мол | давиц. идеж(є) єст храм. с(в'к)таго вл(а)говещенїе. и сим жаловалис[ѧ) аж(є) имлаа с(в'к)таа монастиро | єдна млин v село Кvхаиници на тои поток Кvхаиц .. купежно wт калvгери | wт с(в'к)таа монастиро wт гор Хрѧлов. тое млин вѣла вѣзкла wт vр'ккє вел дроникv | съ крикленіе и съ велиkаа прислованіе. ино г(о)с(по)д(ст)в(а)ми. єгда вид'кѣом аж(є) єст с(в'к)тѣ | и мон(а)стиро крикдою и прислованіе. а г(о)с(по)д(ст)вами и wт нас дали. и потврѣдили | єсми ст'ки монастиро. тое вишписаное. млин wт село Кvхаиници. како. | да єст и wт нас с(к'к)т'ки монастиро wтн(и)нv. съ вѣсѣкм. доходом. и ни да с'к не vмиишает. |

Сам Г[о)сп(о)д(и)нъ реч.

Пис. оу Ис. вл'кт.. ѣзрк. Ген ѧ.

Коико логwфет вчил

Мармvр.

Traducere

Io Stefan Voevod. cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri. rugătorul nostru Egumen și cu tot soborul de la sfânta

mănăstire zisă *Moldaviţa*, unde este hramul sfintei blagoveştenii şi aceştia s'au jăluit cum a avut sfânta mănăstire o moară în satul *Buhainţi* pe acelaşi pârău *Buhainţi*, cumpărătură de la călugării de la sf. mănăstire din *dealul Hârlăului*; acea moară le-a fost luată de *Ureache vel vornic* cu meşteişug şi cu mare silă. Deci domnia mea, când am văzut că este sfintei mănăstiri (luată) cu vicleşug şi cu silă, iar domnia mea şi de la noi am dat şi am întărit sfintei mănăstiri acea de mai sus zisă moară din satul *Buhainţi*, ca să-i fie şi de la noi sfintei mănăstiri cu toate veniturile; şi altul să nu se amestece.

Însuşi domnul a zis

S'a scris în Iaşi la anul 7120 Ghenar 31

Voico logofăt a învăţat Marmure.

NOTE

1) Originalul hârtie ; pecete mică aplicată în ceară, sfărîmată. (Surete şi Izvoade VIII, 217).

Nume de locuri: Buhăinţi, Moldaviţa, mănăstirea din dealul Hârlăului.

33. Document din 7071 Iunie 6, Huşi.

Sumar : Ioan Vodă Despot, nepotul lui Stefan cel Mare, întăreşte lui *Frija* şi ai lui satul Făureştii, unde au fost Toma şi Micul pe Sărata, perzându-şi uricele ce le-au avut de la Ilieş şi Stefan Vodă în vremea pribegiei lui Alexandru Vodă.

„Suret de pe ispisoc vechiu pe sărbie, de la Ioan Voevod, Domn ţării Moldaviei, nepot lui Stefan Voevod bătrânul, scris de Gavril în Huşi din leat 7071 Iunie 6.

Io Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţarii Moldaviei. Înştinţare facem cu această carte a noastră cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi celindusă, precum au venit înaintea noastră şi îna-

intea boerilor noştri, a Moldaviei, slugile noastre *Frija* şi neamul lui Pantea, şi sora lui *Goalba*, şi neamul lor *Măgdălina*, şi surorile ei *Dolca* şi *Ileana* şi *Aniţa*, nepoţi *Tomii*, cum şi neamurile lor *Iosăp* şi frate său *Petre* şi neamul lor *Stănilă* şi frate său *Oane* toţi nepoţi ai *Micului*, şi sau jăluit cu mare jalobă şi cu mare mărturie de la megieşi de prin pregiur zicând că ispisoacile ci leau avut moşii lor de la procatohii noştri, de la Ilie şi de la Stefan Voevod frate său, pe un sat anume *Făureştii, unde au fost Toma şi Micul pe Sărata, acele ispisoace sau pierdut, în vreme cându a prebegit Alexandru Voevod*, cum şi un uric ce lau avut fără pecete ce lau avut de mărturie încă lau adus de faţă înaintea noastră. Deci văzând noi atăt de mare jaloba lor şi mărturie de la megieşii lor de prin pregiur, precum că li sau prăpădit ispisoacele, Drept aceia şi de la noi aşăjderea am dat şi am întărit mai sus numitelor slugilor noastre acel de mai sus zis sat anume *Făureştii* pe de amândoao părţile Sărăţii unde au fost *casele Tomii şi a Micului* pentru ca să le fie lor şi de la noi uric cu tot venitul şi a fiilor lor nepoţilor, strănepoţilor, şi pre strănepoţilor şi la tot neamul lor cine li se va alege mai de aproape, nestrămutat nici odineoară în veci. Iar hotarul acestui mai sus zis sat anume *Făureştii unde au fost Toma şi Micul* să le fie pe unde liau hotărăt *Giurgea starostele*, şi după vechiul hotar, pe unde lau apucat din vechi, şi spre aceasta este credinţa a mai sus numitei domniei noastre Ioan Vodă, şi credinţa a tuturor boerilor noştri a Moldaviei a mari şi a mici şi spre mai mare tărie şi întăritură tuturor acestor de mai sus scrisă am poroncit credincios boerului nostru *Moviliţă* logofătul să scrie şi cătră adevărata carte noastră această pecete noastră să lege.

In ispisocul cel adevărat este iscălit cu mâna sa.
Io Ioan Vodă.

„De pe sârbie pe limba moldovinească am talmăcit la anul 1807 Ghenar 28, Polcovnicul Paval Debričiu ot Mitropolie.

„Di pi cel adevărat suret de mine sau scris și fiind întocmai am iscălit la anul 1832 Oct. 6 zile.

Vasile Știucă. în Huși.

NOTE

1) Suretul dat mai sus ne-a fost încredințat nouă de pr. Racoviță din Șchiopeni, scoboritorul prin înrudire al vechilor răzeși din Făurești, azi Șchiopeni. (Surete și Izvoade VIII, 249).

2). *Făureștii.* Satul despre care se vorbește aici nu e altul de cât satul *Schiopenii*, din jud. Fălciu, care și-a luat numele de la *Ilie Schiopul*, unul din bătrânii satului, cum arată spița răzeșilor din Șchiopeni. Uricul lui Despot Vodă ne arată că vechii proprietari ai Făurestilor au fost frații *Toma* și *Micul*, (probabil porecliți *Faur*) care trăesc supt Ilieș și Ștefan. Uricul lor de proprietate s'a păstrat până către 1560, când pribegind Alexandru Vodă și în răzmerița, care a fost în țară cu venirea lui Despot Vodă, s'a rătăcit și perdut.

Urmașii celor 2 frați din 1440 au fost aceștia: Frija; Pantea și Goalba; Măgdălina, Dolca, Ileana și Anița; toți aceștia sunt nepoți *Tomei*; iar Iosăp și Petru; Stănilă și Oane sunt nepoți *Micului.*

Spița răzeșilor din Șchiopeni, nu se referă la nici unul din aceste nume, ci pune în capul listei pe *Berehoi*, *Stan Polova* și *Vasile Brumariu*, după întocmirea ce le-a făcut'o în 16 Mart, 1818 Vasile Tenie vornic de poartă. Am dat peste 2 spițe de acestea; una din ele arată pe urmașii lui Stan Polova, din care curg Donești, Bădărăii și Lupușorești (vezi Surete și Izvoade IX. 501); a doua a-

rată pe urmaşii lui Berehoi, care după Ilie Şchiopul a dat numele Schiopenilor.

De Berehoi găsim amintiri în vechile acte ale Grumăzoaei, unde să vorbeşte de *fântâna lui Berehoi*, păstrată şi azi în partea de sus a satului spre schit. Apoi se mai vorbeşte de un *Tatul Berivoescul* pe la 1484 şi care cumpără de la Steful Cernătescul, moşia Berivoeşti pe Sărata (Uricar XVIII, 39), împreună cu Ion Parava. Nu greşim dacă socotim pe acel Berevoi Tatul ca un urmaş a lui Toma şi Micul, cari îşi făcuse case prin 1440 pe locul numit *Făureşti*.

Toată moşia Făureştilor are în lungime, adică în curmeziş 3573 stânjeni, cam 8 kilometri.

3) *Boerii*. Polcovnicul Paval Debrici ca şi alţi traducători de urice slave (Gh. Evlghie dascal, Ioniţă Stamati) nu ne dă şi lista boerilor. Se poate ceti însă complectă această listă în uricul adus de noi în Ispisoacele Sf. Spiridon. Vol. I. pag. 113. Iaşi, 1906.

34. Document fără veleat

Sumar: Zapis de mărturie pentru Sava fiul lui Pătraşco Prăjescul din Movilă, cum a vândut lui Marco din Rusciori partea lui din Bogdăneşti cu 80 taleri.

Zapis dꙋ mărturia precum au vinit Sava fiĕurul ğupănesii Pătrăşcoe Prăjescul din Movila. dꙋ nime silit nici asuprit înnainte a mulţi oameni buni şi bătrâni şin(nainte) Ilii Uşarꙋlu din Ruĕşor. şau vândut o parte de moşie din sat din Bogdăneşti parte Nekifoe cât sar alege cu tot vinitul carꙋ au fost cumpărătur a ğupănesii Pătrăşcoe de la Bejan şi sora Irina fiĕorii Nekifoe. de Bogdăneşti şi sau sculat Marco şi femee lui Sora din Ruĕşor şau cumpărat ace parte dꙋ moşie şau plătit şau plinit plata deplin şau dat 80 taler ban gata în mânule

Savii înnainte a mulți omin bun și bătrâni șînnainte Ilii Ușărel și Ion čolan. și Vasile ot Ciumulești. pentru aceѧ și noi văzându a lor bun voire și tocmal pentru aceѧ și noi mărturisim cu sufletele noastre și liam făcut lor zapis de mărturie ca s(ă) crezâ.

NOTE

Originalul hârtie; acta Gr. Tăbăcariu (Surete și Izvoade VIII, 385). Vezi doc. de supt anul 38 pag. 92.

35. Document din 7139 Dec. 21. Iași,

Sumar: Moisi Moghilă Vodă dă putere lui Stefan Bechea să-și stăpânească prisaca de la locul numit Cotina, ca cel ce a curățit locul din pădure el și cu femeia lui; dând rămas pe Procopie călugărul și pe soră-sa Protasia, ficiorii lui Păun. Ștefan Beke pune ferăe în visteria țării.

Hw Movsi Mогилѧ voevoda bjiiu mlstiiu gspdrѫ zemli Mwldavscoi. ade | că sau părăt de faț. naintea noastră. Sluga noastră *Ştefan* Бѣкѧ, cu | *Procopie călugărul.* și cu sora lui *Protasiѧ.* fečorii lui | Păun. printro prisacă ce au ѕis Procopie călugărul cu sora lui | Protasiѧ. că iaste a lwr dirѣptă moșie. șiѧѣѕ făcut бѣкѧ | înpresurătură. deč domniѧ mѣ. și cu tot svatul domnii mѣle, aičѣ | nu лѣѧ putut *rumpe* лѣцѣ. чѥ лѣѧ făcut, cartѣ domnii mѣle. la slu | gile. domnii mѣle. la *Moglan* de Moșetești. și la Andrei și la Băhnașul de Săcuian. ca să socotѣască cum vor găsi. ei cu sufletele лwr. și cu wameni | bun. deč ei cu mulț wameni buni. și preuți. și slugi domnești. au gă | sit. că aчѣ prisacă cu *pomѣte și cu tot venitul ei. ce iaste întrun* | *loc. ce să chiamă Cotina.* aчѣѧ w *au descălecat. și* w *au curățit. și* w *au fă* | *cut Ştefan* бѣкѧ. *cu fămѣѧ*

sa. şi cu feчorii lwr din loc de pădure întreg. | cum au scris. carte de la acei wamen bun. de la toţ. cu sufletele lwr. la domniѧ | mѣ şi la tot svatul nostru. că nu iaste cum părѣşte Procopie călugărul cu | sora lui Protasiia. deч sluga noastră Ştefan вѣкѧ. sau îndireptat. dinnaintѣ | domnii mѣle. şi a tot svatul nostru. şi şau pus фєрѕѧ. iară Procopie călugărul. | cu sora lui Protasiѧ. au rămas. din toată лѣцѣ. ţară!. ca de acmu. nainte. вѣкѧ. | cu fămѣѧ sa. şi cu feчorii lui. să aibă a ţinѣ. aĕѣ prisacă. cu tot venitul. ! iară Procopie călugărul cu sora lui Protasiia. să naibă. a să pără, nice. a dobândi. în | vѣci. naintѣ cărţii noastre.

gpdnѕ veleal u laш leat 7139. Dec. 21.

Lupul vel dvornicuc. лvкоч

în dos: „кєлтовании в. vг. д. лєv=cheltuială 2 ughi, 1 leu."

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu învăţător Bacău (Surete şi Izvoade VIII, 387).

2) *Curăţitură*. La locul numit *Cotina* se aşezase o prisacă pe locul curăţit din pădure. Se rădicase doi pretendenţi: Stefan Bechea pe de-o parte şi Procopie călugărul cu sora lui Protasia pe de alta. Domnul n'a putut să le *rumpă legea* la divan, ci i-a trimes să li se cerceteze pricina la faţa locului de trei slugi domneşti: Moglan de Muşeteşti, Andrei şi Băhnaşul de Săcuiani; Ei află că „acea prisacă cu pomete, o au descălecat şi o au *curăţit* şi o au făcut Stefan Bechea cu femeia sa şi cu ficiorii săi din loc de pădure întreg". Acest pasaj ne desvăleşte o pagină din vechea stare de lucruri, când ţara acoperită fiind cu păduri *întregi*, adică codri seculari, pământul acoperit cu pădure nu era al nimărui hotărit, ci rămânea al aceluia, care des-

funda întâiu locul ca să descalece sat, să descalece o prisacă, să facă o livadă cu pomete.

Astfel s'a întins proprietatea individuală prin curăţituri de locuri din păduri *întregi* şi aşa s'a întins descălecatul ţării de la munte la mare.

36. Document din 7092 Oct. 24. Iaşi.

Sumar : Petru Vodă Schiopul întăreşte lui Ionaşco vătah şi femeii sale Chelsia, fata Bechei, a cincia parte din jumătate sat Bogdăneşti, cumparat de ei cu 150 zloţi tătăreşti de la nepoţii lui Budic.

† Петрѫ воєвода. божіею милостію господарѫ земли Молдавскои. дали и потвръдили есми слѫ | сѣ нашемоу Ишнашко вѫтаѫ и жени его Келсіи дочци. бѣки. иѫ. правою wтнииу. и викупле | ніе. wт исписок. кѣпежно що wни имали. wт Йнкул воєводи. петаа. част wт половина село wт Богдѫнещи. | что с(ѧ) изберет част Даміан и Йннисіи. и Ишнѫ и Тѫдори. дѣтим Саломіи. и Ишнѫ и Тѫдо | сіи дѣтим Кѫлини. внѫком Кѫдик. що wни соби купили wт. ниѫ. за ѳн злат татарскиѫ. | како да ест им wтнина и потвръжденїе сѫ вѫсем доходом. и ин да сѣ не ѫмишает.

пис. ѵ Йс. лѣт ‡зчв. wк. кѧ.

гспдн. реч. Строич вел логофет учил и искал.

Кѫсѣнул

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, dat-am şi am întărit înşine slugii noastre lui *Ionaşco vătah* şi femeii lui *Chelsiei*. fetei

Bechei a lor direaptă ocină şi cumpărătură din ispisoc de cumpărătură ce l'au avut dânşii de la Iancul Vodă, a cincia parte din jumătate de sat din Bogdăneşti. câtă se va alege partea lui Damian şi Anisiei şi lui Ion şi Todosiei copiii Salomiei; şi lui Ion şi Tudosiei copii lui Călin, nepoţi lui Budic ce dânşii au cumpărat, de la ei cu 150 zloţi tătăreşti ca să fie lor ocină şi întăritură cu toate veniturile. şi altul să nu se amestece.

Scris în Iaşi la anul 7092 Oct. 24.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Băseanul

NOTE

4) Originalul hârtie; acta Gr. Tăbăcariu, învăţător Bacău, (Surete şi Izvoade VIII, 392).

2) *Ionaşco vătah* ţinea în căsătorie pe Chelsia fata Bechei. Ei cumpărase încă din 7089 părţile nepoţilor lui Budic din Bogdăneşti. Alăturând arătările actelor din 7044 aduse în vol. I pag. 248, 250, vedem că Budic era frate cu Bechea, tatăl Chelsiei. Budic a avut 2 fii, pe *Calin* şi pe *Salomia*; *Salomia* a avut 4 copii: *Damian, Anisia, on* şi *Tudora*; iar *Calin* numai 2 copii: *Ion* şi *Tudosia*. Chelsia reuşeşte a cumpăra toate părţile (части), în număr de 6 ale nepoţilor ei de veri primari cu 150 zloţi, ceia ce ar fi venit câte 25 zloţi partea.

37. Document din 7089, Iaşi.

Sumar: Iancul Vodă (Sasul) întăreşte lui Ionaşco vătag şi femeei sale Chelsia. fata Bechei, a cincia parte din jumătate de sat din Bogdăneşti, cumpărat cu 150 zloţi tătăreşti de la nepoţii ei de vară primară, nepoţii lui Budic.

† Іѡ Йнкѵл воєводд. в(о)жію. мастію. гспдрѣ земли Молдавскѡи. дали есмы слѵзи нашємѵ | Іѡнашко вѣ-

таг. и жени его Келсіи дочки бѣкы петаа част wт полокина село wт Богдѫ | нещ. что изберет част дѫмїан и Анисіи. и Іwнv и Тvдори. дѣтим Саломіи и Іwнv и То | досіе дѣтим кѫлиии вноукомъ Бvдик. цю wни собн купили wт них. за сто пет десѣт злат | татарскиҳ. wт vрик за потвръжденіе. цю имал дѣд иҳ бvдик. wт гсдвми. како да ест им и wт | нас съ вѫсем доходом

Пис v Йс вато ‡зпд мса.

Гспднъ реч. Строич вѣл логофет вчил и искал.

Михѫилескvл.

Traducere

Io Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; dat-am noi slugii noastre lui *Ionaşco vătag* şi femeii sale *Chelsiei*, fata Bechei, a 5-a parte din jumătate de sat din Bogdăneşi, ce se va alege partea lui Damian şi Anisiei şi lui Ion şi Tudosiei copii lui Calin, nepoţi lui Budic pe care dânşii au fost cumpărat'o de la ei cu una sută şi cinci zeci zloţi tătăreşti, din uric de întăritură ce au avut moşul lor Budic de la domnia mea, ca să le fie lor şi de la noi cu toate veniturile.

Scris în Iaşi la anul 7089, luna . .

Domnul a zis.

Stroici. marele logofăt a învăţat şi a iscălit.

Mihăilescul

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu învăţător Bacău. (Surete şi Izvoade VIII, 393). Marele logofăt iscăleşte cu litere latine. *Stroicz.*

2) *Budic*, bunicul tuturor vînzătorilor pomeniţi în acest act a trăit până supt Petru Şchiopul, după 1575, căci domnul zice că el a avut «uric de întărire de la însuşi domnia mea». Budic a avut aceşti fraţi: *Păun*, *Porcul*, *Bechea* şi *Văscan*. Cumpărătoarea Chelsia, fata lui Bekea şi soţia lui Ionaşco vatag, îi venia dar nepoată de frate; iar vânzătorii cei 6 la număr veneau Chelsiei nepoţi de veri primari.

Toţi aceşti 6 nepoţi ai lui Budic stăpâneau a *cincia* parte din jumătate de sat; ceea ce dovedeşte că Budic, bunul lor a avut 5 fraţi arătaţi mai sus, care toţi aceşti stăpâneau o jumătate din Bogdăneşti; mama lui Budic—Măriuca, a avut numai un frate, pe *Luca*; aceştia au fost copii lui Mihul Pojar, primul proprietar pe întreg satul Bogdăneşti între 1450—1500.

Preţeluind satul întreg în 1584, ar urma că dacă a cincia parte din jumătate s'a cumpărat cu 150 zloţi, întreg satul ar fi costat 1500 zloţi tătărăşti.

38. Document din 7093 Mai 3. Iaşi.

Sumar: Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Ionaşco vatag şi femeei sale Chelsiei fata Bechei, cumpărătura ce a făcut cu 450 zloţi tătărăşti în Bogdăneşti, în părţile urmaşilor Văscanei.

† Петръ воєвода божію мастію господарь земли Молдавскои. wже пріидошѣ прѣдъ нами. и прѣдъ нашимї | болѣри. Тодосіа дочка Ѣскани. и сестричичи ея Костин внук тиж ѣскани. по ихъ доброи воли. никим | непонужденн. аниприсиловани. и продали ихъ правои wтчинѣ и дѣдинну. испривиліе за потврь | жденіе что имала ѣскана. wт Йнкула воєводі. wт половина села wт богдънеци. wт петаа част | колико с(ѧ) изберет ихъ част и wтом тиж пріиде прѣдъ нами Мѫрінка сестра Тодосіи. дочка Ѣскани | и пакиж продала wт ея доброи

волн из тогоже привилје и из тогож села wт половина wт Богдънещ wт петое част wт колико с(ѧ) изберет ен част половина. та продали слvsи нашемv Іwнашко | и жени его Келсіи. за 8й злат. и заплатили им исплъна wт прѣд нами. тѣм ради како да ест | им. и wт нас. 8рик съ въсем доχодом. ни да с(ѣ) не умишает. прѣд сим листом нашим.

Пис. v Йс. вато ‡зчг. Маи ї.

Гспдн҃ъ реч.

Строи҃ч вел логофет учил и искал.

Дѕмитрѕ.

Traducere

Petra Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri boeri *Todosia* fata Văscanei şi nepotul ei de soră *Costea*, nepot Văscanei, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici impresuraţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din direse de întăritură ce au avut Văscana de la Iancul vodă, din jumătate de sat din Bogdăneşti, din a cincea parte câtă se va alege partea lor; şi într'acestea iarăşi au venit înaintea noastră *Mărica* sora *Todosiei*, fata Văscanei şi iarăşi a vîndut de a sa bună voe din acelaşi dires şi din acelaş sat din jumătate din Bogdăneşti din a 5-a parte din cât i se va alege partea ei pe jumătate, aceia a vîndut-o slugii noastre lui *Ionaşco* şi femeii sale Chelsiei drept 450 zloţi şi au plătit lor depliu denaintea noastră, pentr'aceia ca să-i fie şi de la

noi uric cu toate veniturile, şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7093 Mai 3.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Dumitru.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tăbăcariu învăţător Bacău. (Surete şi Izvode VIII. 394.).

2) *Văscana* e al 5-lea copil al Măriucăi fetei lui Mihul Pojar. Ea stăpânea o cincime din jumătate de sat din Bogdăneşti, ca şi *Bechea* şi *Budic* fraţii ei. Vascana a avut aceste 3 fete: *Todosia, Măriica* şi altă fată, a cărui copil e Costin. Pentru toată această cincime a lor se plăteşte 450 zloţi, întreit mai scump de cât cincimea lui Budic. De ce?

Astfel dar găsim pe Ionaşco vătag întregindu-şi proprietatea sa în Bogdaneşti, având până acum $^2/_5$ din $^1/_2$ sat cumpărătură cu 600 zloţi, şi $^1/_5$ moştenire prin femeia sa Chelsia fata Bechei, deci $^3/_5$.

39) Document din 7113. Febr. 18. Iaşi.

Sumar: Eremia Moghilă Voevod întăreşte Catrinei lui Ionaşco Prăjescul diac şi fiilor ei, lui Toader, Sava şi Dumitraşco stăpânirea în satul Bogdăneşti, pe partea cumpărată cu 80 taleri de argint de la Bejan şi sora lui, copii Nekifoaei.

† Ии҃ Єремїа Могила воєвода. божіею милостїю господарь земли Молдавскои. wже прїидоше(л) | прѣд нами и прѣд нашими болѣри. Катрина кнѣгинѣ Ѱтрашко Пражескул. дїакъ | и сынове ихъ. Тоадєр и Сава. и Дъмитрашко. съ запис wт Сава Хотног. и Дъмитрv Спъ-

т(ѫ)рел. | и Ихнат спѣтѫрел. и Петрѧ. и миоги люди добриѭ. како пріидошѣ пр'ѣд нами. Бежан | и сестра его Є(рина] сыновѣ Некифоае. по иѭ доброи волю никим непонѹждени. | анипрнсиловани. и продали. им иѭ част. за ѡтнинѵ. ѡт село ѡт Богдѫнещи. колико с(ѧ) | изберет. иѭ част.ѡт по мати иѭ Некифое. та продали вишреченним Катрини Пѣтрѫшкоае. | и с(ы)ном. ѥи. Тоадер и Сава. и Дѵмитрашко. за ѡсим и десѣт талери сребрѫниѭ. | и заплатили им. исплѫна. Т'ѣм ради како да ест им. и ѡт нас. сѫ вѫсем. доходом. | и ин да с(ѧ) не ѵмишает.

Гсднѫ реч.

Инс. ѵ Йс. л'ѣт. ǂзргї. Фев. (18) дни.

Єтроич вел логофет ѵчнл и искал.

Дѵмитрѵ.

Traducere

Io Eremia Moghilă Voevod din a lui Dumnezeu milă domn ţării Moldaviei. iată a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri Catrina doamna lui Patraşco Prăjescul diiac şi fiii lor Toader şi Sava şi Dumitraşco cu zapis de la Sava Hotnog şi Dumitru spătărel şi hnat spătărel. şi Petre şi mulţi oameni buni. cum au venit înaintea noastră Bejan şi sora lui *Erina* fiii Nekifoaei, de a lor bună voe de nime siliţi nici împresuraţi şi au vândut a lor parte de ocină din sat din Bogdăneşti, câtă se va alege a lor parte de pe mama lor Nekifoae, aceia au vândut mai sus scrişilor Catrinei Pătrăşcoaei şi fiilor ei Toader şi Sava şi Dumitraşco pentru 80 taleri de argint şi a plătit lor deplin, pentru aceia

ca să le fie lor şi de la noi cu toate veniturile şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'a scris în Iaşi, la anul 7113 Fev. 18 zile.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Dumitru

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta Gr. Tabacariu, învăţător Bacău (Surete şi Izvoade, VIII, 395). Marca hârtiei *Porcul.*

2) *Nume de persoane*: Catrina jupăneasa lui Pătraşco Prăjescul diiac ; Toader, Sava, Dumitraşco, Sava holnog, Dumitru Spătărel, Ihnat spătărel, Petrică, Bejan, Irina, Nekifoae.

3) *Nume de locuri*: Bogdăneşti.

4) *Pătraşco Prăjescul* diiac se întâlneşte între anii 7110 -7120. Credem că femeia lui *Catrina* făcea parte din răzeşii din Bogdăneşti, şi anume era o altă vară primară a Chelsiei, fără să ştim cine era Nekifoaea, de sigur altă rudă a Chelsiei lui Ionaşco vătag.

40. Document din 7139 April 27, Iaşi

Sumar: Moise Moghilă Vodă întăreşte lui Ştefan Bechea diacul din Bogdăneşti o prisacă în pădurea *Cotina*, curăţită şi descălecată de dânsul, dând rămas pe Procopie ermonah. Ştefan Beche pune fe-răe 12 zloţi tătăraşti.

† Ию Моисїѵ Могила воєвода. вжїю мастїю гсдрѫ земли Мѡлдавскои. | ѡж(є) прїндошѣ прѣд нами и прѣд нашими болѣри. слуга нашь Щефан дїакѵл | ѡт Богдънещи. и тегалисѣ за лице. сѫ мънѵкѵ нашь ермонахъ. Прокопіе | ради єдно мѣст за пасикѵ и сѫ готока пасикѵ что єст 8 хотар Богдънещим | 8 лѣс8 что сѣ именует

Котина. рекѵ Прокопіе аже ест емѵ за дѣднинѵ. | а Щефан wн пренест запис запис (sic) wт наш вѣрномѵ волѣрин Лупѵл вел дворник. и wт иншиҳ слуги господарскиҳ. люди добри. ино господствами сѣдиҳом иҳ по законѵ земскои | и wбрѣтохом. аже ест прав тот мѣст Щтефанѵви ѕекан и ѕчистил за нег. тѣм | ради зостал Ѥрмонаҳ Прокопіе wт вес наш закои. а Щефан ѕправилсѣ и поста | вил сови фїѣрѣе її злат ѕ вистѣр гспдствами ино нн̑ѣ да не имает Проко | піе м а и тѣгати. а не добивати николиже прѣд сим листом господствами.

Гспднѣ велѣл.

Пис. ѕ Йс. вато. ǂзрад. Йп. кз.

Гѣнгѣ вел логофет ѵчил и искал

In dos ; келтованиа ї ѵї а лет

Тодер.

Traducere

Io Moise Moghila voevod, din a lui Dumnezeu milă Domn ţării Moldaviei; precum a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri sluga noastră *Ştefan diiacul.* din Bogdăneşti şi s'a părât de faţă cu rugătorul nostru Ermonah Procopie, pentru un loc de prisacă şi cu prisacă gata, ce este în hotarul Bogdăneştilor, în pădurea ce se numeşte *Cotina*, zicând Procopie că-i este lui de moşie. iar Ştefan a adus zapis de la credinciosul nostru boiarin *Lupul vel dvornic.* şi de la alte slugi domneşti. oameni buni; deci domnia mea am judecat lor după legea ţării şi am aflat că este drept acel loc a lui Stefan tăetorul şi curăţitorul acelui (loc). Pentru a-

ceia a rămas Ermonah Procopie din toată legea noastră, iar Ştefan şi-a îndireptat şi-a pus lui *fierăe* 12 zloţi în visteria domnească. Deci de acmu să nu mai aibă Procopie a se mai părâ nici a mai dobândi vre odată înaintea acestei cărţi domneşti.

Domnul a poroncit.

Scris în Iaşi la anul 7139 April 27.

Ghianghia vel logofăt au învăţat şi iscălit,

Toader,

In dos: Cheltuială 3 ughi şi un leu,

NOTE

1' Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu, învăţător. în Bacău, (Surete şi Izvoade VIII, 396, Pecetea căzută.

41. Document din 7141 Mart 11, Iaşi.

Sumar: Alexandru Vodă Iliaşi întăreşte lui Naşcul cumpărătura ce a făcut în hotarul Dumbrăviţei a unei prisăci, în poiana mănăstirei, mai în sus de prisaca cea veche la piatra Cârniţei (fântânei) de la Guţă fiul lui Tăbuci din Bodeşti cu 10 zloţi curaţi.

† Ѡ Ѧлеѯандръ Илиашь. воєвода. бжіею мастіею гспдръ земли Мѡлдавскои. wже пріиде прѣд нами. и прѣд | нашими болѣри. слѹга наш Нашкѹл. и ѕказѡ= вал прѣд нами єдин запис за свѣдѣтелствѡ. | писаніе и свѣдѣтелствѹіще къ нем. како wн себе купил wт Гѹца сна Тѫбуч wт Бодещи. єдно мѣсто | за пасика wт хотар село думбрѫвицеи. что єст на полѣна мнстири по виш. за пасика стара. | где єст кѫриица. камен. тоа wн собе кѹпил ради три десѣт злоти личнних. wт прѣд многи люди. | добри. именем Моглан и Дрѫган Кѫрѹл. и Павел замъ. и Хотногѹл. и Сака. и Василїе. и Глиго-

рїе. | и Тѵнсѣл wт Чюмѣлещи. и иннїх люди добри. тѣм ради и гспдвми. егда видѣхом тот запис | за мартѵрїе. wт прѣд толики люди добри. вѣровахом. и wт нас ещеж дали. и потвръдили. есми слѣзи | нашемѵ вишписанномѵ Нашкѵлови. на тог прѣдреченнаг мѣсто за пасика. како да ест емѵ | и wт нас. wтнина. и викѵпленїе сѫ вѫсѣм доходом. и нн да с не ѕмишает.

Гспднѫ реч.

ѕ Йс. лт. ѯзрма. март. аї.

Гїанг҃к вел логофет ѕчил и искаах.

Крист҃к Дамиан.

Traducere

Io Alexandru Iliaș Voevod. cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri sluga noastră *Naşcul* și a arătat un zapis de mărturie. scriind și mărturisind cu el cum dânsul singur a cumpărat de la *Guțu* fiul lui Tăbuci din Bodești, un loc de prisacă din hotarul satului *Dumbrăviţa,* care este la poiana mănăstirei mai în sus de prisaca veche, unde este piatra fântânei; cum el a cumparat'o pentru 10 zloți cuți, denaintea a mulți oameni buni, anume Moglan și Drăgan Bărzul și Paval Zamă și Hotnogul și Sava și Vasilie și Gligorie și Tunsul din Ciumălești, și a altor oameni buni. Pentr'aceia și Domnia mea cum am văzut acel zapis de mărturie dinaintea atâtor oameni buni am crezut și de la noi încă am dat și am întărit însine slugii noastre mai sus scrisului Naşcului pe acel de mai sus scris loc de prisacă ca să-i fie lui și

de la noi ocină şi cumpăratură cu toate venitурile şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis

(scris) în Iaşi la anul 7141 Mart 11.

Ghianghe vel logofăt a învăţăt şi am isc.alit.

Cristea Damian.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu, Bacău (Surete şi Izvoade VIII, 397),

42) Document din 7128, Aug. 18, Iaşi.

Sumar: Gaspar Vodă scrie carte lui Petrea că s'a jăluit Ionaşco Ungheanul pe Lazor din Burdugani pentru 6 boi daţi pentru o ocină.

† Іѡ Гашпар воєвода бжїю мастїю Гспдрѣ земли молдавскои. пишем слvsѣ наш Петрѣ тот || даємь нѫ знат бо нам жалует Іонашко Vнгѣнvл wт Мѣртинеџ. на Лазор wт Бvрдvган || аж wн дал емо s вол раді една wтнна что ест купил wт иег. раді едно тист его. а ннѣ wн ҳокит вѣзѣт. || емо воли. назад. тог ради тако. вѕриш снст лист наш а ти кажиш Лазорови. како да имант вншет || его sѣло v мирно. да не вѣзиматн емо воли. а если бvдет vзѣл емо воли. а би емо дават дн | прѣд поарт гдми потом алн попирати валѳет ег без рѣч. ..та пишим и лист за днь и нак не | vчиннтѕ...

v тас лѣт ‡зрки ав. иї

Гсднѣ реч(е)

вел логѡфет. vчил.

Дѳмитрѳ

Traducere

Io Gaşpar voevod din a lui Dumnezeu milă domn ţării Moldaviei, scriem slugii noastre lui Petrea aceia dăm lui ştire cum nouă s'a jăluit *Ionaşco Ungheanu* din Mărtineşti pe Lazor din Burdugani că i-a dat lui 6 boi pentru o ocină, ce-i este cumpărată de la el pentru socrul lui, iar acum dânsul ar vrea să ia lui boii îndărăpt. de aceia cum îi vedea această carte, iar tu să spui lui Lazor ca să aibă a-l lăsa pre el foarte în pace, să nu-i mai iee lui boii, iar dacă îi va fi luat lui boii, să i se dea lui zi *înaintea porţii domniei mele* pentru căci s'a încercat a-l învălui pre el fără cuvânt; aceasta scriem şi carte *de zi* şi altfel să nu faceţi.

In Iaşi la anul 7128 Aug. 18.

Domnul a zis,

vel logofăt a învăţat Dumitru

NOTE

1) Originalul hârtie, *un petic*; marca fabricei de hârtie, *capul de zimbru*; acta V. Miclescu senator şi proprietar. în Vaslui. (Surete şi Izvoade, VIII, 333).

2) *Nume de persoane*: Ionaşcul Ungheanul, Lazor, Petrea.

3) *Nume de locuri*: Mărtineşti, Burdugani.

4) *Afacerea*: Ionaşco Ungheanul cumpărase de la Lazor din Burdugani o ocină pentru socrul său, dând în schimb 6 boi, în loc de a da bani gata. Forma aceasta de cumpărătură ne arată că transacţiunile din vechi se făcean în natură, dând *boi pentru moşie*. Când banii au început a lua o întrebuinţare generală, cumpărătorul spunea că a dat bani *curaţi* (ЧИСТИХ), ori bani *gata* (ГОТОВИ), ori bani *bătuţi* (БИТИХ), ceia ce arată că se numărau *bani peşin*, iar nu că se făcea schimb în natură. Ce i veni lui Lazor,

că nu se mai mulţami de acest schimb, ori că s'a crezut înşelat, ori că n'a mai vroit să-şi dea ocina pentru 6 boi, că a voit să întoarcă schimbul, lucru care nu-l mai împaca pe Ionaşco Ungheanul. Acesta se jălui domnului, care scrise lui *Petre*, probabil vătămanul satului, ca să cerceteze pricina cum stă, şi domnul poronceşte ca Lazor să-l lese în pace pe Ungheanul şi să nu-i mai ia boii, iar în caz de i-a luat, să-i *dee zi înaintea porţii domniei mele.*

5) пр҃ѣдъ поарта҃ господствами=înaintea porţii domniei mele. In deobşte cărţile acestea domneşti spun atâta: „să le daţi zi să vie de faţă înaintea noastră", sau „să vie de faţă la divanul domniei mele". De ce se zice aici *înaintea porţii domniei mele?* Avea domnul a judeca asemenea daraveri de schimburi? Credem că nu; Pentru daraverile de la poarta gospod erau însărcinaţi *vornicii de poartă*, în a căror atribuţiuni întrau judecarea pricinilor obşteşti de prima instanţă, hotărnicia moşiilor, regularea străzilor, etc. Deci daraveri de acestea ca între Ungheanul şi Lazor, domnul le orânduia la vornicii de poartă şi ca nu cumva vătămanul Petre să nu ştie cum să facă carte de înfăţoşare înaintea porţii gospod, domnul repetă fondul afacerii: „pentru căci s'a încercat a-l învălui pe el fără cuvânt."

6) дават дни, sau лист за дни = „să-i daţi zi", sau *„Carte de zi"* erau expresiunile oficiale ale secol. al XVII. Când mai apoi s'a fixat termenul de 40 zile necesar la vînzări, s'a început a se introduce rusescul *Soroc* „zi de soroc" cu toate derivatele lui la înţeles.

43. Document din 7125 Noembre 15. Iaşi.

Sumar: Radul Vodă Mihnea întăreşte Vărvarei Hăcimăndoaei fata lui Grozav mai multe părţi din satul Popeni pe Iubăneasa, cum şi alte părţi din satul Borădăceni cumpărătură de la diferiţi proprietari în sumă de 2955 taleri.

† Мастію бжіею мы Ѡ Радъ҃л воєвода Михѫ҃ѣ гспдрь҃ земли Молдавскои҃. знаменито чиним иссим на-

шим вѣсѣкм кто нанем вѣзрит. или чточіи его вслишит. wже тота истинна кнѣгинѣ || Ерѣвара Хѫчмѫндоае. дѣща Грозава внѹка.... прѣжнѹка.... жаловали есмн ен wсобною нашею мастию н дали и потвръдили есмн ен wт нас ѕ нашею земли ѕ молдавской. || ен правою wтнинѹ и дѣдннинѹ wт ѕрик за раздѣленіе что имал дѣд ен вишеписан wт стараго Стефана воевода. вѣсѣ част ен елика с(ѫ) нзберет wт вишнѣа половина села Попѣни на Юбѣнѣса и || сѣ мѣсто за став и за млин ѕ царинѹ на Юбѣнѣса. что ѕ волост Дорохоискои. и тиж даем и потвръждаем вишеписаннѣи кнѣгини. Ерѣвари Хѣчмѫдоае. ен правое wтнинѹ и кѹпежно wт || исписок кѹпежнои что нмала. wт Єремія воеводи. и wт Костантина воеводи една част за wтнинѹ wт тоаже вишнѣа пол села Попѣни. и сѣ мѣсто wт став что ест ен викѹпленіе wт Никоар || снѣ ваипан. и wт сестра его Гада и wт брати иѫ сни Тѹдори внѹци Ярмѣнци за три ста и петдесѫт злат татарскиѫ. и дрѹгаа част за wтнинѹ wт тааж пол села Попѣни wт вишнѣа половина что себе кѹпила || wт ѕрика ен Лѣзіан. пакиж за три ста и пет злати татарскиѫ. из тоѥже ѕрика. и тиж даем и потвръждаем Барвари Хѣчмѫдоае дрѹгаа част. за wтнинѹ wт тоа вишнѣа пол села попѣни. что себе кѹпила. || wт Софроніѫ кнѣгинѣ Кондри Рѹжиніѫ питар за двѣ сто и шест десѣт талер. wт исписок кѹпежно что имал wт Петра воеводи. что било викѹпленіе Кондри Рѹцинѫ питар тоа част wт Поповскіи. и тиж || кѹпила иншаа част за wтнинѹ wт тоа вишнѣа пол села Попѣни wт Тодоска дѣща Гафи. и wт вратіа еѫ внѹці Бородач вѣсѣ част иѫ что с(ѣ) нзберет.

ради една сто и четири десѣт талери личних. что бѣше || она продала таа част прѣжде Балики Гетман. и тиж даем и потврѫждаем. кнѣгини Врѫвари Хѫчмѫндоае. четврѫтаа част от того вѫ сего села Попѣин част откѫ цркоѵ стара вѣсѣ част, и сѫ мѣсто за став || и за млин ѵ Ювѫнѣса. ѵ царинѵ. и сѫ един став. на верхѵ долинѵ Селска. что она кѵпила от Йигелина дѫща Марики. внѵса Юршн за шест сот и пет десѣт злат татарских. и от сѣь ей Павѫл за сто || и осм десѣт талер. личних. от ѵрик за кѵпежно. что имал отец ей Юрше от младаго Стефана воеводи. и тиж даем и потврѫждаем Врѫвари Хѫчмѫндоае една част за отининѵ от нижнѣка половина того села Попѣни || что ест раздѫлена таа пол села на три части. двѣ части и сѫ мѣсто за став и за млин ѵ село что она кѵпила тиж двѣ части. от Рѵска дочка Тѫмпи внѵка Юршн. за пет сот талер личних. из тих нарѣденіе. але || сих части пакиж бил кѵпил прѣжде Балика Гетман. нѫ вѫзвратила она емѵ пинѣзи. також. видѣхом и исписок. за кѵпежно что имал Балика от Єремїа воеводи. и тиж даем и потврѫждаем Врѫвари. || Хѫчмѫндоае на едни части за отнинѵ от того села Попѣни. что она себе кѵпила от Дѵмитрѵ Рошка портар. от исписоаче за кѵпежно что имал. от петра воеводи и от потврѫжденіе от Ярона воеводи || и от ѵрик от Єремїа воеводи. ради два ста и два десѣти талери сребрѫних. что било емѵ викѵплеиїе част Поповскіи и част Игнѵл Шетрѫрел что избрал част их. и сѫ част их от став. что ест ѵ село на || Ювѫнѣса. нѫ але бил част Поповскомѵ от вишнѣка половина села. а част Игнѵл Шетрѫрел. бил от нижнѣка

половина села от третаа част. третаа част середнѣл част, и сѫ част wт нижніи став. того ради да ест ѥи wт нас вѫси тиѫ || вишеписаниѫ част за wтнинѫ wт село Попѣніи сѫ вес доход. и ѫ том тиж даем и потвръждаем вишеписаннѣи Брѫвари Хѫчмѫндоае дрѫгаа част за wтнинѫ wт село Борждѫчѣии. wт вишѣка половина села половиіа || и сѫ мѣсто застав ниж лозе и маи више wт нижніи став что ѫ волост дорохоиском. wт исписок кѫпежно. что wна имала wт сего Петра воеводи. что било ѥи кѫпежно wт ѫнка ѥи лѫзіан снѫ... ради три ста || и пет десѣт злати татарскиѫ. wт иѫ правиѫ нарѣденіе что имают за дѣднинѫ. тѣм ради вѫси тіи вишеписаніи части за wтнинѫ wт село Попѣни елици сѫт вишеписани. и тоа част wт село Борждѫчаии да ест и wт нас више || реченнѣи кнѣгнни Брѫвари Хѫчмѫндоае ѫрик и wтнини и потвръжденіе сѫ вѫсем доходом ѥи. и дѣтим ѥи и wнѫчатом ѥи и прѣwнѫчатом и прашѫрѣтом. и вѫсемѫ родѫ ѥи. кто сѣ ѥи изберет наиближніи || непорѫшенно ѥи николиже на вѣки а хотар томѫ вишеписанномѫ селѫ Попѣним. и тои части wт село Борждѫчани. да ест на части како сѣ изберет wт село и wт поле и от ставн и wт мланни. и wт вѫсего мѣсто || что вѫдет за годованіе. а wткѫ иншнми странн да ест wт ѫсиѫ. стороии по своими старими Хотари по кѫда из вѣка wживали. а на то ест вѣра нашего господствами. вишписаннагоми. Иw Радѫла || воеводa Михнл. и вѣра богар нашиѫ. вѣра пана Гож великаго дворника. долнѣи земли. вѣра пана Никодр великаго дворника горнѣи земли. вѣра пана Микомін и Іwиашко прѫкѫлаби Хотнискиѫ. || вѣра пана Георгіи и Чолпан прѫкѫлавн Немецкиѫ. вѣра пана Манол

и Дѣка прѣкѣлаби Романскіи. вѣра пана Михѣл Гетмана и прѣкѣлаб Сѣчавскаго. вѣра пана Берната постелника. вѣра пана Василіе || спѣтарѣ. вѣра пана Дѣмитрѣ чашника. вѣра пана Гиѡргіи столника. вѣра пана Костантин Рошка вистѣрника. вѣра пана Михаил Фѣртѣна комиса. и вѣра вѣсѣх боꙗр нашиx Молдавскиx великиx и малиx. а по нашим жи || вотѣ и господствание кто бѣдет гспдрѣ. ѡт дѣти нашиx. или ѡт нашего родѣ. или пак бѣдкого богъ изберет господарем бити нашеи земли Молдавскои. тот вї еи непорѣшил наше потвръжденїе. нѫ але || би еи дали и ѕкрѣпили. за что ест еи правиx отинии и википленїе на своиx правиx и питомиx комати. а наи болшіи крѣпост и потвръжденїе томѣ вѣсемѣ вишеписанномѣ велѣли есми нашемѣ || вѣрномѣ волѣринѣ панѣ Ѡнашко Гиꙗнги великомѣ логофет писати и нашю печат привѣзати ксемѣ истинномѣ листѣ нашемѣ. писал Ѩрсеніе Небожатко ѕ Ѩс || влтѡ ѯзрке мсца Ноев. еї дни.

Иѡ Радѣл воевода.

Гꙗнгѣ логофет искаах.

Traducere

Din mila lui Dumnezeu Io *Radul Voevod Milnea,* domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu aceastã carte a noastrã tuturor cui pre dînsa va cãta, ori cetindu-se lui o va auzi, adicã aceastã adevãratã Doamnã *Varvara Hăcimăndoae,* fata lui Grozav, nepoata,—strănepoata,—miluitu-ne-am noi spre ea cu osebita noastrã milã şi am dat şi am

întărit noi ei de la noi în a noastră țară, în Moldova a ei dreaptă ocină și moșie din uric de împărțeală ce a avut bunul ei mai sus scris de la bătrânul Ștefan voevod, toată partea ei câtă se va alege din jumătatea de sus a satului *Popeanii pe Iubăneasa*, și cu loc de heleștee și de moară în țarină pe Iubăneasa, ce-i în ținutul Dorohoiului; și iarăși dăm și întărim mai sus scrisei *Cneghinei Vărvarei Hăcimăndoae* a ei dreaptă ocină și cumpărătură din ispisoc de cumpărătură ce l'a avut de la Eremia voevod și de la Costantin voevod, o parte de ocină din aceiaș jumătate de sus a satului Popeani și cu loc de heleșteu ce-i este ei cumpărătură de la *Nicoar* fiul lui *Vaipan* și de sora lui *Gafa*, și de la frații lor, fiii *Tudorii*, nepoții *Armencii*, pentru 350 zloți tătărești; și altă parte de ocină din aceiași jumătate de sat Popenii din jumătatea de sus ce singură a cumpărat de la unchiul ei *Lazian*, iarăși cu trei sute și cinci zloți tătărești din același uric; și iarăși dăm și întărim Vărvarii Hăcimăndoaei altă parte de ocina din acea de mai sus jumătate sat Popenii, ce singură a cumpărat de la *Sofronia Doamna Condrei Rugină pitar* cu două sute și șase zeci taleri din ispisoc de cumpărătură ce l'a avut de la Petru voevod, ce i-a fost cumpărătură *Condrii Rugină pitar* acea parte de la Popovschi; și iarăși a cumpărat altă parte de ocină din acea jumătate de sus din sat Popeni de la *Todosia* fata *Gafei* și de la frații ei nepoți lui *Borodač* toată partea lor ce li se va alege pentru 140 taleri curați, ce fusese vândută acea parte mai de mult *Balicăi hatman*; și iarăși dăm și întărim Doamnei *Vărvarei Hăcimăndoaei* a patra parte din același loc în același sat Popenii, partea dinspre biserica veche toată partea și cu loc de heleșteu, și de moară în Iubăneasa în țarină. și cu heleșteu la vârful văii *Selsca*, ce dânsa a cumpărat

de la *Anghelina* fata *Măricăi*, nepoata *Iurşei* cu 650 zloţi tătăraşti, şi de la fiul ei Paval cu 180 taleri băluţi, din uric de cumpărătură ce l'a avut tatăl ei Iurşea de la tânărul Ştefan Voevod ; şi iarăşi dăm şi întărim Vărvarei Hăcimăndoaei, o parte de ocină din jumătatea de jos a aceluiaşi sat Popenii, ce este împărţită acea jumătate de sat în 3 părţi: două părţi şi cu loc de heleşteu şi de moară în sat. ce dânsa a cumpărat acele 2 părţi de la *Rusca* fata *Tâmpii* nepoata *Iurşii*, cu 500 taleri curaţi din aceleaşi direse, iar aceste părţi iară şile-au fost cumpărat mai înainte Balica Hatman, dar i-a fost întors dânsa lui banii, cum am văzut şi ispisoc de cumpărătură ce l'a avut Balica de la Eremia voevod; şi iarăşi dăm şi întărim Vărvarei Hăcimăndoaei pe o parte de ocină din acelaşi sat Popeanii, ce dânsa singură a cumparat de la *Dumitru Roşca Pitar*, din ispisoace de cumpărătură ce a avut de la Petru Voevod şi de întăritură de la Aron voevod. şi din uric de la Eremia voevod pentru 220 taleri de argint, ce i-a fost şi lui cumpărătură partea lui Popovschie şi partea lui Ignul şătrărel ce s'a ales partea lor, şi cu partea lui din iaz ce este în sat pe Iubăneasa. însă a fost partea lui Popovschi în jumătatea de sus a satului, iar partea lui Ignul şătrărel au fost în jumătatea din jos a satului din a treia parte a treia parte, partea din mijloc şi cu loc din iazul din jos. Pentraceia să fie ei şi de la noi toate acele de mai sus scrise părţi de ocină din sat din Popeni, cu tot venitul; şi într'acestea iarăşi dăm şi întărim mai sus scrise*i Vărvarei Hăcimăndoae* altă parte de ocină din satul *Borădăceni* din jumătatea din sus a satului jumătate şi un loc de heleşteu mai în jos de *lozii* şi mai în sus de heleşteul din jos ce-i în ţinutul Dorohoiului, din ispisoc de cumpărătură ce dânsa a avut de la însuşi Petru voevod, ce au fost şi ei

cumpărătură de la unchiul ei *Laziian* fiiul... pentru 350 zloți tătărăști; din a lui drepte direse ce le au de moșie. Pentr'aceaia toate acele de mai sus scrise părți de ocină din satul Popeni, câte sunt mai sus scrise și acea parte din sat Boradăceni să fie și de la noi mai jos scrisei Vărvarei Hăcimăndoaei, uric și ocină și întăritură cu toate veniturile ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților și răstrănepoților ei și la tot neamul ei ce i se va alege mai de aproape nerușeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat *Popeanii,* și aceleași părți din satul Borădăceani, să fie pe părți precum i se vor alege din sat și din câmp și din heleșteu și din mori și din tot locul ce va fi de folosință, iar despre alte laturi să fie din toate părțile pe ale sale vechi hotare pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă Noi Io Radul voevod Mihnea și credința boerilor noștri. credința dumisale *Goia* marele dvornic al țării de jos, credința dumisale *Nicoar* marele dvornic al țării de sus, credința dumisale *Iacomi* și *Ionașco* parcalabi de Hotin, credința dumisale *Gheorghe* și *Ciolpan* parcalabi de Neamț; credința dumisale *Manole* și *Duca* parcalabi de Roman, credința dumisale *Mihul* Ghetman și parcalab Sucevei, credința dumisale *Bernat* postelnicul, credința dumisale *Vasile* spatar, credința dumisale *Dumitru* ceașnic, credința dumisale *Gheorghe* stolnic, credința dumisale *Costantin Roșca* visternic, credința dumisale *Mihail Furtună* comis. și credința tuturor boerilor noștri Moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viață și danie, cine va fi domn din copiii noștri sau din al nostru neam sau chiar pe ori care Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre a Moldaviei; acela să nu-i strice a noastră întăritură, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească, căci că este ei dreaptă ocină și cumpă-

rătură cu ai săi drepți și adevărați bani. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am la al nostru credincios și însemnat boiarin, dumnealui *Ionașco Ghianghea* marele logofă să scrie și a noastră pecete să lege de această carte a noastră.

A scris Arsenie Nebojatco în Iași la anul 7125 luna Noembrie 15 zile.

Io Radul Voevod.

Gheanghea vel logofăt am iscălit.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat ; pecete mare cu șnur gros roș. Proprietatea d-lui N. Nanu, are 0.53 latul pe 0.51 lungul. se cetește : печат Іѡ Радѹл воєвод.....

2) *Nume de persoane :* Vărvara Hăcmăndoae, Grozav, Nicoar Văipan, Gafa, Tudora, Armeanca, Lăzian, Sofronia jupăneasa Condrii Ruginá pitar, Todosia, Borodač, Balica hatman, Anghelina, Mărica, Iurșa, Rusca, Tămpa, Dumitru Roșca portar, Popovschie. Ignul pitărel.

3) *Nume de locuri* ; Popenii, Iubăneasa, valea Selsca Borădăčani, Dorohoi,

4) *Varvara Hăcimăndoae.* Arătările uricului nostru ne spune că Vărvara Hăcimăndoaia a cumpărat întreg satul Popeni de pe Iubăneasa, unde și dânsa avea ocină și moșie de pe moși strămoși de la Stefan cel mare, fără a le arăta numele, în jumătatea din sus a satului Popeni Urmează din arătările uricului că vânzătorii erau rude cu cumpărătoarea și iată dar proprietarii cari au fost scoși din ocinile lor,

1) *Nicoară Văipan*, sora lui *Gafa* și frații lor, fiii *Tudorii*, nepoți *Armencii* vind pertea lor cu 350 zloți tătărăști.

2) *Laziian*, unchiul Varvarei, vinde partea lui cu 305 zloți tătărăști.

3) *Sofronia*, jupăneasa lui *Condrea Rugină* pitar vinde partea cumpărată de la Popovski cu 260 taleri.

4) *Tudosca* fata *Gafei* și fratele ei, nepoții lui *Borodaci* vînd partea lor cu 340 taleri, deși fusese viudută mai dinainte lui Balica hatman.

Toate aceste părți, împreună cu cea de moșie a Hăcimăndoaei făceau trei părți din jumătatea de sus.

5) *Anghelina* fata *Măricăi* nepoata *Iurșei*, vinde partea ei cu 650 zloți tătărăști, iar

6) *Pavăl* fiul *Anghelinei* vinde și el partea lui cu 180 taleri.

Aceste părți din urmă făceau a patra parte din jumătatea de sus, care astfel întră toată în stăpînirea Varvarei Hăcimăndoaei cu suma de 1305 zloți și 580 taleri.

Jumătatea din jos a satului Popeni pe lubăneasca era împărțită în trei bătrâni, din care 2 bătrâni erau în stăpânirea *Ruscăi*, fata *Tâmpei*, nepoata *Iurșei* de la care îi cumpără cu 500 taleri, răscumpărându-i de la Balica hatman, iar, un bătrân îl cumpără de la *Dumitru Roșca pitar* cu 220 taleri care și dânsul îl cumpărase de la *Popovski* și *Ignul șătrărel*.

In total pe jumătatea din jos a satului din Popeni dă 720 taleri, iar peste tot dă 1305 zloți tătărăști și 1300 taleri de argint.

Din aceste aratări reieseă că moșia Popenii a mers uu singur trup înainte de Stefan cel Mare, iar sub Stefan cel Mare s'a împărțit în *doi* bătrâni, de oare-ce satul Popeni a umblat pe două jumătăți stăpânite de părinții *Armencei* și ai *Iurșei*. Trupul întâiu a umblai pe *patru* bătrâni, iar al doilea pe *trei* bătrâni. Și în adevăr ni se dau aceste nume de urmași ai *Armencei*: *Tudora*, căsătorită cu *Vaipan* , *Grozav* și *Lăziian* cari au acești ur-

maşi: *Tudoca* Vaipan are pe Nicoară, şi pe *Gafa*, Grozav pe *Vărvara Hăcimăndoae*, care cumpără trupurile de moşie ale tuturora; şi *Lăziian* fără urmaşi.

In a patra parte din trupul întâiu moştenea *Anghelina* fata *Măricăi* nepoata Iurşei cum şi fiul ei *Pavel*; iar în trupul al doilea al *Iurşei*, *Rusca* fata Tâmpei nepoata Iurşei stăpânea 2 batrâni din trei, iar Dumitru Roşca portar numai un bătrân prin cumpărătură de la *Ignul* şatrar şi *Popovski*.

Vărvara Hăcimăndoaea răscumpără dar tot satul Popenii de la 8 proprietari, dând tuturor 2605 taleri şi zloţi

44. Document din 7089 Mai 8, Iaşi.

Sumar: Iancul Vodă întăreşte strănepoţilor Nastei: Ionaşco Bohuş, Ana şi Anghelina, satele Hocesti, Găureni, Răvăcani, Crivesti Hăsnăşeni, şi Chicera, după diresele vechi ale strămoşilor lor Coste şi Jurj Stravici de la Alexandru cel Bun.

† Іѡ Ѩнкоѵл воєвода бжіею мластіею. гспдрѣ земли Молдавскои. wж гсдвами дали. и потвръдили есмы || слоѵгам нашим Іѡнашко и братоѵ єг. Кохоѵш. и сестрам иχ Ѩнна и Ѩнгєлина. съ дѣти Пѣтрашко || вноѵки Мѣрика. и плѣменик иχ Іѡн. и брат єг Илѣ. и Оѵдрѣ и сестра иχ Коика. дѣти Мѣрени. || вѣси внуци. и прѣоѵнѵцатове Насти иχ правїи wтнини. и дѣднина. испривиліє || за даніє. что имали прѣдкове иχ Косте Стравич. и Жѵржѣ Стравич. wт добраг Ѩле || ѧндрѣ воєводи. и wт Іліѣ и Стєфана воєводове. испривиліє за раздѣленіє. что || имала баба иχ Марѵшка wт Стєфана воєводи. село Кривеці. и село Хочещіи. и село Гъврѣніи || и пол село Рѣзканіи где бил Рѣзканїи и Пїетришѵл. повиш млин част wтк | Кривещ. и пол село Хѣсѣшанїи оѵ волост Крълигътѵра где

бил драгомир || Хаснѣш. и пол село wт Кичерѣ. где бил Драгомир Кичер. сѣ три || части. wт млин на Кахлуи. како да ест им и wт нас. wтнина и ѳрик || сѣ вѣсѣм доходом и ин не оумишает.

Пис оу Їс влт ⁜зпд Маи й.

Гснѣ реч.

Строич вел лwгwфет ѳчил и искал.

Stroicz (m. p.) Іwнашко

Pe fila a doua începuse a se scrie acelaş ispisoc. dar greşit: iată rândurile scrise:

† Їw Їнкоул бжію Мластію гспдрѣ земли Молдавскои. дали и потвѣрдили є(смы слоугам нашим] Іwнашкови и братѣ ег Бохуш. и сестрам иѫ Анна и Ангелина.....

Traducere

Io Ianeul voevod. din a lui Dumnezeu milă. Domn ţării Moldaviei. iată că Domnia mea am dat şi am întărit însine slugilor noastre lui Ionaşco şi fratelui său Bohuş şi surorilor lor Anei şi Anghelinei fiii lui Pătraşco, nepoţi Mărinei şi vărul lor Ion şi fratele său Ilea şi Udrea şi sora lor Voica copii Mărinei toţi nepoţi şi strănepoţi Nastei a lor drepte ocini şi moşii şi din privilegii de *daanie* ce au avut strabunii lor Costea Stravici şi Jurjea Stravici de la bunul Alexandru voevod şi de la Ilie şi Stefan voevozi şi din privilegii de împărţeală ce au avut buna lor Maruşca de la Stefan voevod, satul Criveşti şi satul Hoceşti şi satul Găureni şi jumătate sat Răvăcani , unde au fost Răvăcani şi Pie-

trişul mai în sus de moară parte dinspre Crivoşti şi jumătate sat Hăsnăşenii în ţinutul Cârligaturei unde a fost Dragomir Hasnaş şi jumătate sat din Chicera unde a fost Dragomir Chicer cu 3 părţi din moară la Bahlui, ca să le fie lor şi de la noi ocină uric cu toate veniturile şi altul să nu se amestece.

Scris în Iaşi la anul 7089 luna Mai 8.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Ionaşco.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Robert Mille, decedat de curând. Surete şi Izvoade VIII, 646). Marca fabricei hârtiei *o mitră*.

2) *Jurj şi Coste Stravici.* Legând notiţa pusă la Doc. din 7053 April 4 (Surete şi Izvoade, I. 385) cu arătările acestuia. reiesă că filiaţiunea Straviceştilor din secl. al XIV-e aceasta :

1) Ivan Stravici, 2) Bratul şi Liuban Stravici 3) Jurj ş Stefan Stravici, 4) Coste Stravici; 5) Maruşca, 6) Nastea 7) Marena, Marica. Aceste erau măritate în 7053 şi anume, Marena cu *Bran*, iar Marica cu *Petriman*. 8) Marica Petrimăneasa a avut aceşti copii *Ionaşco*, *Bohuş*, *Ana*, *Anghelina*, care are de ficior pe *Patraşco* iar Marena Bran are de ficiori pe *Ion*, *Ilea*, *U rea* şi *Voica*.

Iată 8 geueraţiuni de Stravici între 1350 şi 1581.

3) *gde bil...* Ispisocul nostru ne vorbeşte de vechile aşezări, după care şi-au luat numele şi satele :

1) Răvăcani, гдѣ бил Рѫвѫкани.

2) Hasnăşenii гдѣ бил Драгомир Хаснѫш.

3) Кичерѫ, гдѣ бил Драгомир Кичер.

dovedind prin aceasta că satele şi-au luat în mare parte numele de la vechii lor proprietari, şi că dar întinderea populaţiunei româneşti în văile Moldovei vine în mare parte după descălecat.

45. Document fără veleat. Iunie 15. (prope 7141).

Sumar: Stratul Bolea şi Lupul Cupar cu jupăneasa lui Irina fata Nastasiei Enculeasa, schimbă cu Dumitru Buhuş, dând jumătate din Răvăcani în ţinutul Romanului pentru jumătate Bărgăoani de la Fălciu

† Eto az Stratul Bolѣ i Lupul Cupar *să cnѣghinѣ eg(o) Irina* | *dăşta Nastasii Enculѣs*. scriem şi mărturisim cu častă | scrisoare a nostră cum nѣm tocmit de bună voia nostră | cu fratele nostru ğupănul *Dumitru Buhuş* şi | am schimbat a nostră direaptă ocina ğiumătate | de selişte *Răvăcanii* ce sintu (сиитѣ) în ţinutul Roma | nului lângă *Criveşti* şi nѣu dat ocină dereptu ocin | ğiumătate de sat ce să chiamă *Bărgăoanii* în ţă | nutul Fălčiiului de ačѣsta scriem în | locmala nostră fostau *Savin Prăjescul*. | şi *Lupul Prăjescul* să să ştie.

u Ias Iunie 15.

Prăjescul spatar

Vasilie paharnic.

az Lupul Cupar iscal

az Lupul Prăjăscul iscal.

NOTE

Originalul hârtie, acta Robert Mille (Surete şi Izvoade VIII, 648).

46. Document fără veleat, Iulie 9. (prope 7141).

Sumar: Stratul Bolea şi Lupul Cupar cu jupăneasa lui Erina a Nastasiei Enculeasa vând lui Dumitraşco Buhuş jumătate selişte Răvăcani pentru 40 matce.

† Eto az Stratul Bolѣ i Lupul Cupar сѫ кнѣгин | мод Ѥрина дѫщ Настасіи Ѥнкулѣс mărtorisim

cu | ăastă scrisoare. a nostră cum am vândut fratelui | nostru lu Dumitrașco Buhuș. ğiumătate de | selişte Răvacanilwr. ce iaste în ţănutul. | Romanului lîngă Criveşti. pentru patru seč de matce | ca s hie dumisale dereaptă ocină şi cumpără ‖ tură. cu tot venitul pre mai mare credinţă | făcutam ačastă scrisoare şi nѣm pus pe | ceţile şi în tocmala nostră fostau | Savin Prăjescul şi Lupul Prăjescul. Să să ştie.

u Ias Iul. 9,

Prăjescul iscal (pecete).

az Vasilie paharnic iscal. (pecete)

az Lupul Cupar pisah.

az Lupul Prăjescul iscaal (pecete)

NOTE

Originalul hârtie, acta Robert Mille (Surete şi Izvoade VIII, 649).

47. Document din 7141 Noembrie 21, Iaşi

Sumar: Alexandru Vodă Iliaş întăreşte lui Dumitru Buhuş treti logofăt stapânirea peste toate proprietăţile lui în 8 ţinuturi şi în sumă de 14 sate întregi, 22 părţi de ocină. 3 locuri de fânaţe. 3 vii, 10 heleştee, 4 ferăstrae, 2 piue, 18 mori, 2 prisăci. 2 livezi şi 1 pod pe Siret şi altul pe Prut.

Iw Ѧлеѯандрѕ Илїаш воєвода. в(о)жїею м(и)л(о)стїю г(о)сп(о)д(а)рь земли мwлдавскои. wж(є) г(о)сп(о)д(ст)к(а)ми даєм и потвржждаєм нашемѕ ‖ кѣпномѕ болѣрин. Дѕмитрѕ Кѕхѕш третомѕ логофетѕ. ег(о) прадїи wтц(и)ни и дѣдинни. wт ег(о) прадїи и питомїи ‖ прикїаїшх. село Гждиницїи на Сирѣт. сѣ мѣсто за млини ѕ Сирѣт. и ѕ потоци село и сѣ колотами рикнами. и сѣ виноградї ‖ и сѣ иером ѕ Сирѣт. и дрѕгое село нашмѣ Крикещїи. под Стрѕнгж сѣ стак. и сѣ млини и сѣ виногради. и къ томже хотар ‖ селищѣ Рѣкѫканїи пониж(є) Нїетриш. и селищѣ Гѫрѣкнїи и Хотчещїи. и четврътаа част село Мокилѣкни. и се-

лищѣ Дѫдещїи. на || Сирка. сѫ мѣсто за ставъ и за млини
ѕ Сирка. что вѫ в(о)лост Романскомѕ. и третаа част селищѣ
Плотѕнещим. и пол село || Кѫкѫчещи. и една кѕкатѫ
земли wт хотар трѫг Краснїи. по кѕда назнаменил и по-
ставил ставпи Пѫтрашко Башотѫ лѡг(о)ф(е)т. || сѫ wколн-
ним межїаши. и сѫ людими добри. сѫ мѣсто за ставии за
млини вѫ wбwх Кахлѕецах. и кѫси части ег̑w коликос(ѣ)
изберет wт селw || Тѫлхѫрещи. сѫ ставъ и сѫ млини ѕ Бах-
лѕю. и едни части wт Кичерѫ что ѕ клост Крѫлигѫтѕрскои
и село Кѫкатїещїи что с(ѣ) именует Брѫлещїи. и село
Спиноаса на Бахлѕю сѫ ставъ и сѫ млини ѕ бахлѕю. и кѫси
части ег(о) что с(ѣ) изберет за кѕпежино wт село || Юргичанн
и wт село Тотоещи тиж на Бахлѕю. что ѕ клwст хрѫлов-
скомѕ. и едно мѣсто за млин. и за пасикѕ пониж Шѕречѣни
|| ѕ жижїи. что ѕ клwст Йскои. и село Кѕпичич и Брѫтѫ-
шанїи на Чюхрѣ сѫ ставъ и сѫ млини ѕ чюхрѣ. и четврѫтаа
част wт село || Трибисеѕци что на Драбище. сѫ пол ставъ и
сѫ млин ѕ потоци Драбище и третаа част село Костещи.
над Прѕтѣ. сѫ мѣсто за ставъ || и за млин ѕ чюхрѣ. також-
дере и ѕ прѕтѣ. сѫ мѣсто за ставъ и за млин ѕ Чюхрѣ. та-
кождере и ѕ Прѕтѣ. сѫ мѣсто за млин ѕ дѕбласох. и сѫ пором
через прѕт. и кѫси части его wт село Дѫмѣнии || повыш Кос-
тещи тиж на прѕтѣ. и пол село Бозовицѫ и пол село Рѫс-
тесѫ. и кѫси части его wт село Тѫлмачеѫ над Нистрѣ. что
ѕ клоѕт Хотинскомѕ. и село Мѫнещїи. и пол село Гро-
зещїи на Шитѕзѣ сѫ млини. и сѫ мѣсто за стѕпи. и за
фнристреѕ. || кѫ рѣцѣ Шатѕзѣ. и сѫ мѣсто за книград.
и сѫ переколам. и сѫ сѣножати ѕ планинѕ что с(ѣ) зовет
Мѕнчеии. что ѵ клост Тотрѕш || скомѕ. и една част за
млинѕ wт село Мѫстакѫнѕл через Кистриц. что с(ѣ) избе-
рет част Хричканѫл. сѫ мѣсто за млин. ѕ потоци село. и сѫ
мѣсто за пасикѕ. что ѕ клwст бакозѣ. и село Некѕлещїи

что с(ѣ) именѣет Трифещїи съ ставъ и съ млини ѕ потоци Черни || и вѣси части его єлико сѣ изберет за кѣпежино wт село Ромѣнещи тиж на Черни потоци. съ мѣсто за ставъ и за млини. въ потоци || Черни. такѡж и къ потоци Браништѣром что ѕ клост Нимецкомѕ. и село Потропопещїи. и єдни части за wтнинѕ єлкос(ѣ) || изберет за кѣпежино wт село Ѳлѣшєн. и дрѣги части такожде за кѣпежинос wт село Бомботещи на потоци кѣцитна. || съ млини. и съ мѣсто за стѣпи ѕ потоци кѣцитна. и съ єдна полѣна съ сѣножати. что с(ѣ) зwвет Мѣстакѣни и Лиχач. того ради. тѣχ вѣсѣχ бышписанниχ селове и крѣдове за млини и части за wтнини. да естъ и wт гєпдвми нашемѕ кѣриномѕ вышрече || нномѕ волѣрин Дѣмитрѣ Бѣχѣш третомѕ логофетѵ. правїи wтнии. и дѣднини и викѣпленїи и ѕрик. и потврѣж || денїє емѕ и вѣсемѕ родѕ кто с(ѣ) емѕ изберет нанближнїи сѣродник. съ вѣсѣм доχодом непорѣшенно им николиже къ вѣки кѣчнїи. || и нн да с(ѣ) не оумишлет.

Пис ѕ Мсоχ. вато ‡ зрма. Ноєк. в дни.

сам гєпднѣ вєлѣл.

Иw Радѕл воєвода. Кристѣ Дамїан.

Traducere

Io Alexandru Iliaș Voevod din a lui Dumnezeu milă Domn țării Moldaviei. iată că domnia mea dăm și întărim la al nostru credincios boiarin *Dumitru Buhuș* al treilea logofăt, a lui drepte ocini și moșii din ale lui drepte și adevărate privilegii, satul *Gădinți* pe Siret cu loc de moară în Siret și în pârâul satului; și cu bălți de pește, și cu vii, și cu pod pe Siret. Și alt sat anume *Criveștii* supt Strunga, cu bălți și cu mori și cu vii și în acelaș

hotar seliștea *Răvăcanii* mai în jos de *Pietriș*, și seliștea *Găureanii* și *Hotcești*, și a patra parte de sat *Movileni*. și seliștea *Dădești* la Sîrca, cu loc de iaz și de mori în Sîrca. care-s în ținutul Romanului, și a treia parte den seliștea *Flotunești*, și jumătate sat Căcăcești, și o *bucată* de pământ din hotarul *Târgului Frumos*. pe unde au însemnat și a pus stâlpi Pătrașco Bașotă logofătul, cu vecinii megieși, și cu oameni buni, cu loc de iazuri și de mori în amândoua Bahluețele. și toate părțile lui câte se vor alege din satul *Tălhărești*, cu heleștee si mori în Bahlui și una parte din *Chicer* ce-i în ținutul Cârligăturei, și satul *Văvătiești* ce se chiamă *Bârlești* și satul *Spinoasa* pe Bahlui cu heleștee și cu mori în Bahlui, și toate părțile lui ce se vor alege de cumpărătură din satul *Iurghicenii*; și din satul *Totoești* tij pe Bahlui. ce-i în ținutul Hârlăului, și un loc de moară și de prisacă mai în jos de *Puriceni*, pe Jijia. ce-i în ținutul Iașilor. și satul *Cupcici* și *Brătășenii* pe Ciuhur cu heleștee și cu mori pe Ciuhur, și a patra parte din satul *Tribiseuți*, ce-i pe Drabiște, cu jumătate heleșteu și cu mori în Drabiște, și a treia parte din satul Costești pe Prut cu loc de heleșteu și cu moară pe Ciuhur, așijdere și în Prut un loc de moară pe Dubasă. și cu *pod* peste Prut și toate părțile lui din sat *Dumeni* mai în sus de Costești iarăși la Prut, și jumătate sat Bozovița și jumătate sat Răsteul, și toate părțile lui din satul Tălmaciu la Nistru, ce-s în ținutul Hotinului; și satul Mănești și jumătate sat Grozeștii pe Oituz cu mori și un loc de stupi și de ferăstrae în apa Oituzului, și cu loc de vii și cu livezi și cu fânețe în plaiul ce se numește *Munceii*. ce-s în ținutul Totrușului, și o parte de moară din satul *Mesteacănul* peste Bistrița ce se va alege partea Hričcanului, cu loc de moară în apa satului și cu loc de prisacă, ce-s în ți-

nutul Bacăului, și satul Neculeștii, ce se numește Trifeștii cu heleștee și cu mori în apa Cernei, și toate părțile ce li se va alege de cumpărătură din satul Românești, iarăși pe apa Cernei cu loc de heleșteu și de moară în apa Cernei, asemenea și în apa Brănișterilor, ce-s în ținutul Neamțului; și satul Potropopeștii o bucată de ocină câtă se va alege de cumpărătură din satul Olășei și alte părți asemenea de cumpărătură din satul Bomboteștii pe apa Cuțitnei, cu mori și cu loc de stupi în apa Cuțitnei, și cu o poiană cu fânețe ce se numește Măstăcanii și Lihacii. Pentr'aceea aceste toate de mai sus scrise sate și vaduri de moară și părți de ocină să fie și de la Domnia mea credinciosului nostru boiarin *Dumitru Buhuș* al treile logofăt, drepte ocini și moșii și cumpărătură și uric și întăritură lui și la tot neamul lui ce i se va alege mai de aproape semințe cu toate veniturile nerușeit nici odănăoară în vecii vecilor. și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7141 Noem. 2 zile
Insuș Domnul a poroncit.
Iw Radul Voevod. Cristea Damian.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Robert Mille; (Surete și Izvoade VIII. 656). Pecetea în ceară, căzută.

2) *Dumitru Buhuș.* Secl. al XVII-lea e secolul formărei marilor proprietăți întrupate în mânule boerimei. Astfel ispisocul nostru ne lămurește asupra unuia din boeri, nu în cele mai înalte trepte, dar care izbutise a uni în mâna lui atâtea proprietăți de la un capăt la altul al țării. Iată lista acelor proprietăți pe județe:

1) *Ținutul Romanului* sate *întregi*; Gădinți, Crivești, Răvăcani, Găureani, Hotcești și Dădești. *părți*, Movileni a patra parte; 2 vii 3 heleștee 3 mori, 1 pod pe Siret.

3) *Ţinutui Cărligăturei*; părţi din: Plotuneşti, Căcăceşti, Târgu Frumos, Tăihăreşti şi Chicera; 2 heleştee şi 2 mori.

3) *Ţinutul Hărlăului*: sate *întregi*: Văvătieştii (azi Bârleştii) şi Spinoasa, părţi din Totoeşti şi Iurghiceni (azi *Erbiceni*). 1 heleşteu 1 moară.

4) *Ţinutul Iaşilor*; sat *întreg* Puricenii; 1 moară şi 1 prisacă.

5) *Ţinutul Hotinului*, sate *întregi*: Cupcici, şi Brătăşani, părţi din Tribiseuţi, Costeşti, Dumeni, Bozoviţa. Răsteul, Talmacea, 3½ heleştee. 4 mori, 1 pod pe Prut.

6) *Ţinutul Totruşului*, sat *întreg* Mănești; părţi din Grozeşti şi Muncei, un fânaţ o vie un ferăstrău una piuă două livezi.

7) *Ţinutul Bacăului*, părţi din Măstacănul; 2 mori şi o prisacă

8) *Ţinutul Neamţului*, sat *întreg*, Neculeştii (azi Trifeşti) parte din Romăneşti 3 heleştee, şi 3 mori.

9) sat *întreg* Protopopeştii, parte din Olăşei, Bombăteşti, Măstăcani, Lehaci, o piuă şi o moară.

Vom mai avea prilej a da mai jos lista de moşii a altor boeri ca Urecheştii, pentru a ne explica că creşterea puterei boereşti în secl. al XVII-lea stă în legătură cu mărirea şi întinderea averilor, care le-a înlesnit învăţăturile pre la scolile Polone şi a adus în ţară înflorirea culturală a secl. al XVII-lea.

48. Document din 7139 April 23. Iaşi.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă scrie carte lui Grapă din Cerătuani pentru pricina dintre Ştefan Biachia diacul de Bogdăneşti şi dintre Pricopie călugărul pentru o prisacă.

† Ѡ Моисе Могила воєвода. бжію мластію гспдрь земли мѡлдавскои. пишем | слвсѣ наш (Io Moisei Mo-

ghila voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem slugii noastre lui) Гроѫ ден Черѫтѫѡани. дауц цире къ сау пърѫт. Щефан Бѫкѫ | дѣѫкул де Богдѫнец. кѵ Прикопіе кълугърул прентрѵн лок де присакъ | деч сау пѵс Прикопіе стѵпіи. лѫнгъ присака Бѣкѫи. ши ѵ сау фост локул | ѫѵи Прикопіе. че ав фостъ локул а Бѣкѫи. деч ав рѫмас Прикопіе | ден тоатъ лѣцѣ. ши ѫм пѵс зи де ла стїи Геѡргие ѫнтро сѫнтѫмѫн | сѫш ѫ Прикопіе. стѵпіи. деч дѣка вєи ведѣ картѣ домніи мѣле | ѫр тѵ сѫ мерци акольѣ сѫи лѣпези. стѵпіи лѳй Прікопіе. сѫ и | дукъ ла присака бътрѫнулѳи сѫв. ши ман мулт жалобъ сѫ ѵ | віе паинтѣ домніи мѣле. так да знаеш. и нак не ѵчини (aşa să ştii. şi altfel să nu faci).

Гспднъ. велѣл (Domnul a poroncit).

Пис ѵ Йс. вл. ѯзрлѳ ан. кг. (Scris în Iaşi la anul 7139 April 23).

Гѫнгѣ вел логоѳет ѵчил.

Ишнашко.

NOTE

1) Originalul hârtie. acta Gr. Tabacariu, Bacău (Surete şi Izvoade VIII, 364). Peceţea în tuş roş, ştearsă.

2) *Am pus zi.* Pricina de care se vorbeşte aici, s'a rămuit definitiv la 27 April acelaşi an, ne mai aşteptând vadeaua de o săptămână pusă în cartea domnească, adică 30 April. Procopie Călugărul văzând că Domnul a pus termen scurt, se prezintă la divan în ziua de 27 April şi se dă rămas că prisaca ş-a aşezat'o pe bătrânul lui Stefan Beachea, mai ales că Bechea adusese mărturia Lupului

dvornic că locul de prisacă din pădurea Cotina e al Bechei, şi nu al călugărului Pricopie. Cartea scrisă către Grapă vătămanul din Cerătăoani, pentru a lepăda stupii lui Pricopie. a grăbit judecata în favoarea lui Bechea.

49. Document din 7139 Oct. 1. Hărlău.

Sumar: Moise Moghilă Vodă dă carte la mânule Bechei diac de Bogdăneşti să-şi ţină prisaca şi curătura de la Cotin. iar Procopie călugărul să-şi aibă treabă numai cu prisaca tătâne-său.

† Io Movsi Moghila Voevoda. bjiiu mlstiu gspdrꙋ zemli Moldavscoi (Io Moisei Moghila Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei) datam cartѣ domnii mѣle | slugii noastre Ѥѣкіи *diiac din Bogdăneşti.* spre ачѣѧ ca să fie tare şi | putearnic cu cartea Domnii meale aş ţinea şi aş (apă)ra a lui direapt ocin şi | moşie prisaca şi cu curăturile ce iaste la *Cotin.* să nu | dea lui *Procopie călugărul.* ce numai să aibă Procopie treabă cu | pomii tătânesău. iar lui dei va părea cu strâmbul. să vie de faţ(ă) na | intѣ domnii mѣle. săş întreabe. de faţ. i nicto da ne imaet umişa | et pred sim listom naşim (şi nimene să nu aibă a se amesteca înaintea acestei cărţi a noastre).

Sam gspdnꙋ reč. (Insuşi domnul a zis).

u Hărlwv. lt ѧзрлѳ. wк. ѧ. (în Hărlău la anul 7139 Oct. 1).

вел лwгоѳет ѵчиѧ. (vel logofăt a învăţat).

Лѕкочи.

In dos: кѧтоѳаніѭ ѧ wрѵ (s'a cheltuit 1 ortu).

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete şi Izvoade VIII, 365). Pecetea în tuş roş, se ceteşte; † Iѡ Мѡѵсн Могила воєвода. божію милостію господарѣ земли Молдавскои. Cap de bou.

2) *Carte domnească.* In 1 Oct. 1630 Bechea capătă de la divan această carte de stăpânire asupra prisecii şi curăturii, faţă de Pricopie. Dar departe de a intra în stăpânire, se deschide un proces, care nu s'a putut *rumpe* de odată la divan, ci a mers la faţa locului cu marturi. (vezi mai sus pag. 85). La 21 Dec. Procopie călugărul e dat rămas din judecată. A doua carte domnească se scrie în 1631 April 23, după care se dă hotărirea la 27 April, prin care tot Pricopie călugărul pierde procesul.

După acest curs al hârtiilor, socoteala anilor aici e după veleatul de la zidirea lumei.

50. Document fără dată (către 7141)

Sumar: Zapis prin care Bechea parcalabul de Bogdăneşti cumpără cu 16 galbeni din a patra parte din Bogdăneşti, partea lui Ion Măcău, 3 părţi din 5 părţi a moşului lor Ioachim Helgiul.

† Adec eu Gavril feċwrul lui Iѡn nepotul lui Iaкim Helğul şi cu | feċwrii mei. şi aşijdirꙋ eu Zaharia şi swrumꙋ Ştefania | feċwrii lui Toder iar nepoţi Helğului. şi aşijdirea eu Si | mia fata lui Iaкim Helğul, noi de bun voa noastră de ni | me nevoiţi. nice ⸗npresuraţь. am vândut din a patra par | te de sat. de Bogdăneşti. ce aste partꙋ lui *Iѡn Măcău.* noi | am vândut din a cinċꙋ parte din partꙋ moşu nostru | lui aкim Helğul. trei *parţi* (пари) părţile părinţilѡr noştri. ce să | va alꙋge ⸗ hotarul

acelui sat. cu tot venitul de *tu* | *tindurilѣ* (тутиндѵ; рилѣ). ачѣста ам вăndut noi *Bѣкii prăcălabului* | *de Bogdăneşti* de ţinutul Romanului: şi el deplin neau plătit | ѧtru mănule nostre. cu bani gata. şѣ· se sprăsѣce | galbeni. bani buni dinaintѣ a preoţi şi a slugi domneşti | anume popa Avrintie de Bogdăneşti. Iwn Vintil. David | tij. i Gavriţă tij· Gligorie sin Popa tij. Gurie tij. i Ştefan sin Ursu. wt Moşeteşti i Hilip brat Iri | miia wt Fărceşt.

NOTE

1) Originalul hărtie, acta Gr; Tabacariu (Surete şi Izvoade VIII. 366).

2) *Iachim Helgiul.* Iachim Helgiul a avut aceşti feciori: *Ion, Toader* şi *Simia.* Ion are de fecior pe *Gavril,* care şi el are copii. fără a-i numi. Toader are pe *Zaharia* şi pe *Ştefănia.* Toţi erau răzeşi în trupul lui *Ion Măcău,* care era a patra parte din tot satul Bogdăneşti.

Zapis fără veleat (către 7092).

Sumar: Zapis. prin care Ionaşco vătag si cu femeia lui Chelsia cumpără partea cumnatelor sale, Sora şi Angheliна din sat din Bogdăneşti.

† Запис что сѫтвори Сора дучка Бѣкѣ и сестра ѥѧ || Ѧнгелина. за єдина проданіє чтѡ прѡдал wт село Бог || дънеци wт половина село wт част вишна коли сѣ изберет част иχ || wт част wцъ иχ Бѣкѣ. и платил своиχ к ѵ м н а т Іѡнашко || и сѫ жина ег Келсіѧ и платил

плѧна ѵ ихъ рѧки..... золот | татарскиχ шт стол Ѧндреи-ка ватаг шт Мушетещи шт прѣд | нег Ияким шт там. и Сава тиж и Ѧлеѯа шт Сеучещ. и Никоаръ | и Тома тиж. и мног(и люди) добри. и платил вишписан | Ишнашко съ жина его Келсиѧ шт прѣд нами. въ дни | Петра воєвода ѡ тои дам знаніє.

Traducere

Zapis ce a făcut Sora fata Bechei și sora ei Anghelina. pentru o vânzare ce au vîndut din satul Bogdănești din jumătate sat din partea din sus câtă se va alege partea lor din partea tatălui lor Bechea, și a plătit a lor **cumnat** Ionașco și cu femeia lui Chelsiia și a plătit deplin în a lor mână—zloți tătărăști. întocmai lui Andreica vătag, din Mușetești denaintea lui Iachim ot tam și Sava tij. și Alexa. din Seucești, și Nicoară și Toma tij. și mulți oameni buni și a plătit mai sus scrisul Ionașco cu femeia lui Chelsiia dinaintea noastră, *în zilele Pătrului voevod. de aceasta dăm știre.*

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 368) marca hârtiei *porcul.*

Nume de persoane: Sora, Anghelina, Bechea, Ionașco, Andreica vatag, Ioachim, Chelsia, Sava. Alexa. Nicoară, Toma,

3) *Nume de locuri*: Bogdănești, Mușetești, Seucești.

4) *Chelsia*, fata Bechei, avea 2 surori pe Sora și pe Anghelina, care își vînd părțile de moșie cumnatului lor Io-

naşco vătag. Cu aceasta se întregesc arătările documentelor de la pag 87 *seq* cum şi din vol. I. 248; *seq.*

5] въ дни Петра воєводѧ=„în zilele lui Pătru voevod». Documentul n'are data precizată prin au, însă arată că actul s'a făcut supt domnia lui Petru Schiopul, lucru ce se întâlneşte des în actele răzăşeşti. cum şi în notele scrise pe tărtăjii ceasosloavelor.

51. Document fără veleat (către 7140)

Sumar: Zapisul prin care Bechea parcalabul de Bogdăneşti, cumpără partea lui Stefan ficiorul Gahiei cu patru galbeni, luată de la unchiul său Andreica. pentru neplata unui bou, preţeluit cu 4 galbeni.

† Adică eu Ştefan fečorul Gahiei nepotul Androinei de Bogdăneşt. mărturisesc. cu cest adevărat zapis al mieu cum mѧ vândut. unchiumieu. Androina. un bou direpţ patru galbeni denaintѣ lui Iwn cojocariul. şi nu mi lau mai plătit până la mwartѧ sa. deči eu altă nam avut lua. de la dânsul sau de la fečorul lui, ce iam oprit wcina de Bogdăneşti cu carte lui Vwd. şi au venit la mine. Toader fečorul Androinei. dѧu şis căm va da. în dѧ. săptămâni. banii sau boul | denaintea lui David ot Bogdăneşti. şi Albul de Ceretewani şi Pătraşco. nepotul. lui Чwлпан. deči la şi. banii sau boul nu miau dat. şi am mai îngăduit un an *prespre* (прєспрє) şi. şi tot nu miau mai plătit. deči w am vândut ačѣ wчінѧ Bѣkei. pracălabul. den Bogdăneşti. derept acei bani ce mai sus scrie. denaintea lui Iwn. şi popa Avrintie. şi Gavriţă. şi David. wt Bogdăneşti.

Toe pişem (aceasta scriem).

3 peceţi în cerneală.

NOTE

Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 372).

52) Document din 7140.

Sumar: Zapis prin care Bechea parcalab din Bogdănești cumpără cu 14lei bătuți partea Candachiei și fraților ei, nepoți Anisiei.

Adecă eu Candakiѣ. și fratemiu Filip. și fratemiu Vasilie | fiĕorii lui Gligorii. nepoții Annăsiei. ѡt Bogdănești. noi de bună | voѣ nostră. de nime. nenevoiți. nici asupriți. am vândut a nos | tră dirѣptă wĕină și moșie. din gumătate de sat din Bog | dănești. din partѣ din sus. din a ĕincѣ partѣ. am vândut gumătate | din partea moșemѣ Annăsiei. ce să va alѣgĕe. partѣ *tătâne* nos | tru lui Gligorie. fiĕorul Annăsiei, aĕasta am vândut noi. Bѣkkei ot Bogdănești. ce au fost părcălab. și deplin nѣu plătit înntru mânule | nostre ѧї lei bătuți cu tot venitul din tot locul ce să | va alѣgĕe. în hotarul acelui sat. dinaintѣ lui. Ionașco fi | ĕorul Gavriță ot Bogdănești. și frăținesău lui Nuor ot tam | și Bălan ot tam. și Gurie ot tam. de aĕasta scriem și mărturisim | cu sufletele nostre. cum am văzut. și auzit cu ure | kile nostre. și pe mai mare credințe nѣm pus și pecețile | și iscăliturile, ca să-și fac și dirѣkse. domnești. de pe | aĕastă mărturie, a nostră.

Pis ot Bogdănești. lѣt ѩзѳм. scris în Bogdănești anul 7140).

4 puneri de degete.

NOTE

Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 373).

53. Document fără veleat,

Sumar: Zapis prin care Nașcul din Mușelești cumpără cu 110 zloți tătărăști partea Himiei, fata lui Văscan, din Milești.

зде записъ за кѫпежніи како въсталсѣ Химиа дъща | въсканови wт село милеще. некимъ непонуждена анѣ= пріі | силована. нъ по своѫ добро волѫ. и продал. своѫ права wтнина. что сѫ изверет. част. wтецъ еи въскан раді рї злоц личніи. ино въстал сѫ. Нашкул wт Мушѣ= тещи. и купил. ѣа wт | част wтнина и дал по неѫ рї злоц въ руки Химиѫ дъща въ | сканви. wт Милещи. и изврано истинои знати тис и продал тоѫ част | wтнина съ въсѣмъ доходом. wт полі. и wт лѫс. и wт сѣн: и wт сад(о)ве. и wт | ватра селова. и будет wт сїѫ токѫ= ма. когда. купил. Нашкъл тоѫ | wтнина. многи люди добріи именим: Моглан wт Мѫшетещи. и тиж Гаи- | горіе. и тиж банул wт Кърлигѫтоуръ. что бил дажник. и Маркоч wт | шербънещи. и Цогое wт там. да будет емv права. wтнина. | и ни да с не умишает.

Traducere

Aici e zapis de cumpărătură, cum s'a sculat *Himiia* fata lui *Văscan* din satul Milești. de nime silită nici împresurată. ci de a ei bună voe, și a vândut a sa dreaptă ocină, ce i se va alege par-

tea tatălui ei Văscan pentru 110 zloți curați ; deci s'a sculat Nașcul din Mușetești și a cumpărat acea parte de ocină, și a dat pe ea 110 zloți în mânule Himiei. fata lui Văscan din Milești. și cu deosebire întru adevăr spre știință (să fie) că a vândut acea parte de ocină, cu toate veniturile din câmp și din pădure și din fânaț și din livezi și din vatra satului, și a fost la această tocmală când a cumpărat *Naș-cul* acea ocină, câți-va oameni buni anume: Moglan din Mușetești, i tij Gligorie, i tij Banul din Cărligătura, ce a fost dajnic și Marcoci din Șerbănești, și *Țogoe* ottam. să fie lui dreaptă ocină, și altul să nu se amestece.

NOTE

Originalul hărtie ; acta Gr. Tabacariu, are 5 peceți în fum nelămurite. (Surete și Izvoade VIII, 380).

54. Document din 7138 Mai 10.

Sumar : Zapis de cumpărătură a Bechei parcalabului de Bogdănești pentru mai multe părți din Bogdănești de 'a diferite neamuri ale lui.

Adec eu *Isimia* fata lui Iakim Helgul. și nepoții mei anume Gavril fečwrul lui Iwo. și Zaharia și swrumk Ștefania. fečwrii lui Toder și Marie fata Vășiicăi. nepoții lui Iakim Helgul. strănepoții lui Iwn Măcău. noi de bun voa nostră de nime nevoiți nice asupriț am vândut. a nostră dirkptă ocină și moșie. dinapatra parte de sat de Bogdănești *ce simtu* a ținutul Romanului, din partk lui Iwn Măcău, noi am vândut a cinčk parte. *Bkkii prăcălabului de Bogdăneșt.* partea moșu nostru lui Iakim Helgul. din dirkse și din urice ce are moșu nostru Iwn Măcău de la Pătru Vod. și

de plin *plin* (sic) nʞu plătit ⸗tru mănule noastre. cu bani gata 30 ug buni. ca săi hie lui wčină şi moşie (ne)clătit cu tot venitul din tot locul. dinaintʞ a wmini (buni). Şi au mai cumpărat sluga nostră *B*ʞкʞ ѥар dintraчʞкѧ. a patra parte de sat. de la Nastasiia. şi de la swrumʞ *Himiia*. şi de la fratele nostru Condrʞ fečwri Vrăvarii. nepoţii Măricăi. strănepoţii lui Iwn Măcău. din a cinčʞ parte. din partʞ lui *Dragoşe*. a patra parte ce să va alʞğe . partʞ mamei nostre a Vrăvarei. şi deplin nʞu plătit. cu bani gata. 10 ug. buni. ca săi hie lui wчин şi moşie neclătit. cu tot venitul, din tot locul d(in)aintʞ a wameni buni. Şi au mai cumpărat sluga nostră *B*ʞкʞ iar dintracela bătrân ce mai sus scrie. de la Toder şi de la fratemeu Tănasie. şi de la Merăuţ şi de la Anesiia fečwrii Tomei. nepoţii lui Dragoşe din partʞ moşu nostru lui Dragoşe. a patra parte ce să va alʞуe partea părintelui nostru a Tomei. iar dintračʞlʞ dirʞsѧ ce mai sus scrie. şi deplin nʞu plătit ⸗ mănule noastre cu bani gata. 24. ug buni. ca săi hie lui ocină şi moşie. neclătit. cu tot venitul din tot locul. dinaintʞ a wameni buni preoţi şi slugi domneşti anume Popa Kiril. şi Gurie. şi Samson. de Prăjeşt. şi Iwn vist, şi Gavril vist. şi David. şi Sava de Bogdăneşt. şi Iwnaşco sin Ghiwrghi wt Cerătiwani. şi Pătraşco nepotul lui čwlpan mai mare credinţă nʞm pus peceţi. să-şi fac şi dires domnescu. deprʞcʞsta mărturie. a nostra.

Leat 7138 Maiu 10.

NOTE

Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 384).

55. Document din 7117 Iunie 24, Iași.

Sumar : Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Dumitru Buhuș răstrănepot Străviceștilor mai multe părți din satele Criveștii Răvăcani, Găureni. Hotcești, Găneștii, cum și mai mulți țigani robi.

(М)лстію бжіею ми Ив Костантин Могила воєвода. гспдрѣ земли молдавскои. знаменито чиним иссим листом нашим. всѣм кто нанем вѣзрит нли чточіи его ѕслишит wж тот истиннін слѣга наш Дѕмитрѕ снъ Крсти Бѕхѕш. внѕк Пѣтрашко. прѣwнѕк || Марика и Бран. и прѣпрѣwнѕк Косте и Жюржа Стравич (жаловали есми его) нашею мластію. и дали и потвръдили есмы емѕ wт нас ѕ нашею земли ѕ Молдавскои. его правою wтинѕ и дѣднинѕ wт испривиліе за раздѣленіе что имали дѣдове его || вишеписанних. wт прѣднаго Петра воєводи. четврѣтаа част (wт село Кривецни) wт Стрѕнгж. и четврѣтаа част wт селицни Гѣврѣни. и четврѣтаа част wт Рѣвѣкани. и четврѣтаа част wт Хотчецни. что ѕ волост Романскои. и четврѣтои част wт село Гѣнецни. что ѕ волост крѣли || гжтвріи. и wт ѕрик за раздѣленіе что имали дѣдове его wт стараго Стефана воєводи. на село Гѣнецни. тѣм ради како да ест емѕ wт нас сѣ вѣсем доходом. и wтом тиж даем и потвръждаем вишеписанномѕ слѣзи нашемѕ Дѕмитрѕ снъ Крсте Бѕхѕш. || его правою wтнни и викѕпленіе wцѕ его Крсти Бѕхѕш. wт сего Петра воєводи. wт половина того села Кри-

вещ wт нижнѣи част третаа част и третаа част wт пол село Гѫврѣни и третаа част wт пол село Рѫвжкани ‖ и четврѫтаа част wт Хотчещи. что ест викѳпленіе. Крести Бѳхѳш wт Илѣ бив прѫкълаб. и wт брат его Ѳдрѣ и Иwн снове Марини. и wт внѳци их Тоадер и брат его Костии и Иwнашко. и сестра их Софіика и Настасіж дѣти Коики дочци Марини. вѫси внѳкове Насти ‖ wт тогоже ѳрика за раздѣленіе. что. имали дѣдове их прѣднаго Петра воеводи. тѣм ради како да ест емѳ и wт нас сѫ вѫсем доходом. и ѳтом також пріидоше пред нами и пред ѳсими нашими Молдавскими болѣри. Лѳкѳч и братіж его Дѳмитрѳ и Василіе ‖ и сестра их Настасіж снове Ѩнгелини Ѩлвоае. внѳци Пѫтрашко. прѣwнѳци Марики. и Ерли. и прѣпрѣwнѳци Косте и Жюржа Стравич. и продали их правою wтнини и дѣднини wт тогож(е) вишеписаннаг(о) ѳрика. что имали дѣдове их за раздѣленіе wт прѣднаго ‖ Петра воеводи. wт половина село wт вишнѣи част wт тог(о) села wт Кривещи. четврѫтаа част. и сѫ мѣсто за стави. и за млини на потоци Кривещим. и четврѫтон част wт Гѫврѣни. и четврѫтаа част wт половина село wт Рѫвжкани. и четврѫтаа част wт половина сел(о) wт Хотчещи ‖ что ест им за дѣднинѳ. и четврѫтаа част wт тоа половина. wт (Хотчещи). что били им викѳпленіие wт Ѳдрѣ Столничел снѫ Мѫрини. внѳк Насти. та продали Настасіи кнѣгини Кѫржимана чашнка. и снѳ еи Дѳмитрѳ Бѳхѳш за седем сто талер. сребних. ‖ и заплатил им исплѫна. ѳси тоти вишеписанни пинѣзи ѱ талер сребних (вѫ рѳки Лѳкѳчѳ) и братіж его Дѳмитрѳ и Василіе wткѫ Стецко Ѳрмѣн кѳпец wт лиwѳ. ради нѣкое ѳкно что емѳ покрали

и извадили на брат их Лѣкѣчи из темници. ѡт свѣзанство. || и никто ѡт сѫродници их не ѡбреталсѣ. аби им заплатил глави.... брат их Лѣкоч из темници. ѡт свѣзаиство. иж тѫчію ѡбрѣтошес кнѣгинѣ Настасіѫ. и снъ еѫ Дѣмитрѣ Бѣхѣш. и платил им глави. тѣм ради. како да ест им и ѡт нас сѫ вѫсем. || доходом. а потом вѫсталисѣ кнѣгинѣ Настасіѫ по еи доброи воли и дала вѫси тіи вишписанін части за ѡтнин что она кѣпила снови своемѣ Дѣмитрѣ Бѣхѣш ѡкроме ѡт иншиѫ дѣти еи. тѣм ради вѫси тіи писаннін части за ѡтинни како да ест и ѡт нас || слѣзѣ нашемѣ вишеписаиномѣ Дѣмитрѣ Бѣхѣш ѣрик и ѡтнни и потвръжденіе сѫ вѫсем доходом емѣ и дѣтем его и онѣчатом и прѣконѣчатом и прѣцѣрѣтом и вѫсемѣ родѣ его кто семѣ изберет наиблнжніи непорушенно емѣ николиж || на вѣки. а хотар тим вишеписанним част за ѡтнин како да ест на.... како с изберет ѡт вѫсего мѣста елико ест за годованіе. а ѡткъ иншими страни да ест ѡт ѣсиѫ сторони. по своими старими хотари по кѣда из вѣка ѫживали. и ѡтом тиж даем || и потвръждаем слѣзи нашемѣ Дѣмитрѣ Бѣхѣш. его прадіи холопи цигани. что имает за дѣдинѣ и за кѣпежною именем хоуѫ снъ Синзи. что его платил кнѣгинѣ Настасіѫ (ѡт) Мирон Ромъшчел и дал за него а кол. како о тал. и прекоп и Гиѫргіи сни || хоуи. и Дрѣмаш и сестра ег(о) Саломіѫ дѣт(и) Синзи. ѡт ѣрик что имал дѣд его... ѡт прѣднаго Петра воеводи. и ѡтом тиж даем и потвръждаем на един циган имѣ Ѿпрѣ и на снъ его Гиѫргіи и на жена Гиѫргіи имена Ягафіѫ и дѣти их. Кустна и Грѫпина. и Мѫрина. || что платил на инх кнѣгинѣ Настасіѫ ..... бо хотѣл повѣсит на

Ѡпрѣ вобил ѕ краснѣкіи товар wт єдни сѣсиди єго. и тиж потвръждаєм им кнѣгини Настасіи и снѣ єи Дѕмитрѣ Бѣхѕш на єдна циганка имѣ настасіѫ || дѣра Тоадер циган снъ Паскѣ.....

съ мѫрика. съ єдна циганка Иwн Бъчок старіи. и платил част Бъчокови. (з)а єг(о) циганка что приходило. половина. ѕ част емv..... тѣм ради како да єст им и wт нас..... || ..... а на то) єст вѣра нашего гсдвами вишєписаннаго ми Иw Костантина Могила воєводи. и вѣра бонар нашиχ. вѣра пана Нистора Ѵрѣкє великаго дворника долнѣи земли. и вѣра пана Петрашко || великаго дворника горнѣи земли. вѣра пана Ги....

вѣра пана Исака Ба | лика гетмана и прѣкълабa Сѕчавскаго. вѣра пана Никол и Станислав прѣкълаби Немецкиχ. вѣра пана Маноле прѣкълав Романскїи. вѣра пана Дѕмитраки Кириц постелника, || вѣра пана Гѣнги спѫтарѣ. вѣра пана Василїє Лозенскіи..... вѣра пана Никоар Прѫжескѧл вистерника. вѣра пана Коронтарѣ комиса. и вѣра вѫсѣχ бонар нашиχ Молдавскиχ великиχ и малиχ. а по нашим живот и гспдвованіе кто вѫдет гспдрѫ wт братіѫ нашиχ или wт дѣти || нашиχ. или wт нашего родѵ. или пак вѫд кого бгъ изберет гспдріем вити нашеи земли Молдавстѣи. тот би им непорѫшил нашего потвръжденіе. нж алеби им дали и ѕкрѣпил. потоже єст им правою wтнинѕ и дѣднини кѫпежниχ. на своиχ правнχ и питомиχ пинѣзи. а наи бѫлшеи || крѣпост и потвръжденіе томѕ вѫсемv вишєписанномv велѣли есми нашемѕ вѣрномѕ и почтенномѕ болѣринѕ пнѕ Лѕпѕл

Стрович великомъ логофет писати и нашю печат привѣзати ксемъ истинномъ листъ нашемъ.

Писал Ярсеніе Небожатко. 8 Йс. вато ѣзрзї мсца Юл.кд дни.

Іѡ Костантин Могила воевода.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Costantin Moghila Voevod. Domn ţării Moldaviei ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi. iată că această adevărată slugă a noastră *Dumitru* fiul *Crăstei Buhuş* nepot *Patrăşcului.* strănepot *Măricăi* şi *lui Bran* şi răstrănepot *Costei* şi *Jurjei Stravici* (miluitu-ne-am noi spre el cu) a noastră milă şi am dat şi am întărit noi lui de la noi în a noastră ţară in Moldova a lui dreaptă ocină şi moşie din privilegiile de împărţală ce au avut bunii lui mai sus scrişi de la înaintaşul Petru voevod a patra parte din Crivesti de la Strungă şi a patra parte din seliştea Găureanii şi a patra parte diu *Răvăcani.* şi a patra parte din *Hotceşti.* ce-s în ţinutul Romanului şi a patra parte din satul *Găneşti* ce-s în ţinutul Cărligăturii şi din uric de împărţală. ce au avut bunii lui de la bătrînul Stefan Voevod. pe satul *Găneşti.* Pentru acestea ca să-i fie lui de la noi cu toate veniturile; şi într'acestea iarăşi dăm şi întărim mai sus scrisei slugii noastre lui Dumitru fiul lui Crăstea Buhuş a lui dreaptă ocină şi cumpărătura tatălui său Cristei Buhuş din uric de cumpărătură ce au avut tatăl său Cristea Buhuş de la acelaşi Petru voevod din jumătatea aceluaişi sat Crivesti din cea din jos parte

a treia parte. și a treia parte din jumătate sat Gaurenii și a treia parte din jumătate sat Răvăcanii și a patra parte din Hotcești, ce-i este cumpărătură lui Cristea Buhuș de la *Ilea* biv parcalab. și de la fratele său Udrea și Ion fii Mărinei și de la nepoții lor Toader și fratele său Costin și Ionașco și surorile lor Sofiica și Nastasia fiii Voicăi fata Marinei, toți nepoți Nastei din același uric de împărțală. ce au avut bunii lor de la înaintașul Petru Voevod, pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi cu toate veniturile. și într'acestea iarăși au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenești boeri Lucuci și frații săi Dumitru și Vasile și surorile lor Sofiica și Nastasia fii Anghelinei Alboae, nepoții lui Patrașco, strănepoți Măricăi și lui Bran și răstrănepoți Costei și lui Jurj Stravici și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din același de mai sus scris uric ce l'au avut bunii lor de împărțeală de la înaintașul Petru Voevod din jumătate sat din cea de sus parte din același sat din Crivești a patra parte și cu loc de heleșteu și de moară în apa Criveștilor și a patra parte din Găureni. și a patra parte din jumătate sat din Răvăcani, și a patra parte din jumătate sat din Hotcești ce le este lor de moșie și a patra parte din cea jumătate din Hotcești ce le-a fost lor cumpărătură de la *Udrea stolnicul* fiul Marinei nepot Nastei, aceia au vândut Nastasiei Doamna lui Cărăiman paharnic și fiului ei Dumitru Buhuș drept 700 taleri de argint și au plătit lor deplin toți acei de mai sus scriși bani 700 taleri de argint (în mânule lui Lucuci) și a fraților lui Dumitru și Vasile de la *Steţco Urmean* negustor din Liov pentru oare care închisoare ce l-a învăluit și a izbăvit pe fratele lor Lucuci din temniță de lanțuri și nimene din rudele lor nu s'au aflat ca să plătească capul (și să scoată pe)fratele lor Lucuci din temniță din lanțuri, ci din contra s'au aflat doamna Nas-

tasia și fiul ei Dumitru Buhuș și au plătit lor capetele. Pentru aceia ca să le fie lor și de la noi cu toate veniturile. Iar întru acestea s'a sculat Doamna Nastasia de a ei bună voe și a dat toate acele de mai sus scrise părți de ocină ce dânsa a cumpărat fiului său Dumitru Buhuș deosebi de alți copii ai ei. Pentru aceia toate acele scrise părți de ocină, ca să-i fie și de la noi slugii noastre mai sus scrisului Dumitru Buhuș uric și ocină și întărire cu toate veniturile lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lui ce i se va alege mai de aproape nerușeit lui nici odănăoară în veci. Iar hotarul celor de mai sus scrise părți de ocină să fie (pe de toate părțile) cum se va alege din tot locul cât este de folosință, iar despre alalte laturi să fie din toate laturile pe ale sale vechi hotare pe unde din veac a umblat. și într'aceste iarăși dăm și întărim slugii noastre lui Dumitru Buhuș ai lui drepți robi țigani. ce-i are de moșie și de cumpărătură anume Hogea fiul Simzei ce i l'a plătit Doamna Nastasia de la Miron Romașcel și a dat pe el un cal drept 70 taleri și Precop și Ghiorghi fiii Hogi și Drumaș și sora lui Solomia copii Sinzii. din uric ce au avut bunul lor de la înaintașul Petru Voevod; și într'acestea iarăși dăm și întărim pe un țigan anume Oprea și pe fiul său Gheorghe și pe femeia lui Gheorghe anume Agafia și copii lor Cristina și Grăpina și Mărina ce i-a plătit pe ei doamna Nastasia..... când au voit sa-l spânzure pe nenorocitul Oprea în piața mărunțușurilor unii din șerbii lui, și iarăși îi întărim doamnei Nastasiei și fiului ei Dumitru Buhuș pe o țigancă anume Nastasia fata lui Toader țigan fiul lui Pascu.... cu Marica, cu o țigancă a lui Ion Bucioc bătrânul, și a plătit partea lui Bucioc pentru țiganca lui ce i s'a venit jumătate în partea lui... Pentr'aceia ca să-i fie lui și de la noi.... Iar la aceasta este credința domniei noastre de mai sus scrisă Noi Io

Costantin Moghilă voevod şi credinţa boerilor noştri. credinţa jupânului *Nistor Ureache* marele dvornic al ţării de jos, şi credinţa jupânului *Petraşco* marele dvornic al ţării de sus, credinţa jupânului *Ghi(orghi şi Ion* parcalabi de Hotin, credinţa jupânului *Isac Balica* hatman şi parcalab Sucevei, credinţa jupânului *Vicol* şi *Stanislav* parcalabi de Neamţ, credinţa jupânului *Manole* parcalab de Roman, credinţa jupânului *Dumitrachi Chiriţă* postelnic, credinţa jupânului *Ghiorghe* spatar, credinţa jupânului *Vasile Lozenski* | paharnic. credinţa jupânului *Nicoar Prăjăscul* visternic, credinţa jupânului *Vorontar* comis, şi credinţa tuturor boerilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă şi domnie cine va fi domn din fraţii noştri sau din copii noştri, sau din neamul nostru, sau pe ori care D-zeu îl va alege să fie domn în al nostru pământ al Moldaviei. acela să nu-i strice a noastră întărire, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, căci că îi este lui dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură pe a lui drepţi şi adevăraţi bani. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot ce s'a scris mai sus. poruncit-am la al nostru credincios şi însemnat boer pan *Lupul Stroici* marele logofăt să scrie şi a noastra pecete să o acăţe de această carte a noastră.

a scris *Arsenie Nebojatco,* în Iaşi la anul 7117 luna Iulie 14 zile.

Io Costantin Moghilă Voevod.

NOTE

1. Originalul pergament; proprietatea d-lui Robert Mille (Surete şi Izvoade VIII, 669). are pecete mare atărnată cu şnur în 2 viţe: roş şi albastru. Se citeşte : мастію бжією Іѡ Костантинь Могила воєвода господарь земли Мол-

ДАВСКОН. Cap de bou, steaua, Soarele şi luna. Diametrul peceţii este 0m.08.

2) *Nume de persoane*: Dumitru Buhuş, Cristea Buhuş, Patraşco Buhuş, Mărica, Bran, Coste şi Jurj Stravici Ilea parcalab, Udrea stolnicel, Ion. Mărina, Toader, Costin, Ionaşco, Sofiica, Nastasia, Voica, Nastea, Lucuci, Dumitru, Vasile, Anghelina Alboaea, Caraiman ceaşnic.

3) *Nume de locuri*: Criveşti supt Strunga, Găureni, Răvăcani, Hotceşti, Găneşti, Roman (ţinut) Cărligătura (ţinut).

4) *Dumitru Buhuş*. Uricul nostru lămureşte filiaţiunea Bohuşeştilor cu Straviceştii din secl. al XIV-le şi XV-le. Strămoaşa lui Dumitru Buhuş e *Mărica Bran*, despre care vorbeşte uricul din 7053 (Surete şi Izvoade I, 385).

In 1545 April 4, surorile *Mărica Bran* şi *Mărina Petrimăneasa* îşi împart moşiile astfel: Mărica Bran a luat jumătate *Criveşti* şi jumătate *Răvăcani* şi satul *Găureni*, iar Mărina Petrimăneasa a luat jumătate *Criveşti* şi satul *Hotceşti* cu *vecini* (сѣсиди). In partea Măricăi Bran i se mai vin şi aceşti 7 ţigani robi: *Radul*, *Neaga* şi *Mărina* copii Dadului şi Catrinei, *Joea* şi *Simza* copii Stanei, *Dragna* fata Radului şi *Simion* fiul Neagăi.

In 1581 Mai 8 urmaşii acestor 2 surori îşi împart iarăşi averile. Mărica Bran fiind, se vede, soră mai mare, în 1581 îşi împart moşiile nepoţii ei, şi anume: *Ionaşco*, *Buhuş*, *Ana* şi *Anghelina*, copii lui *Patraşco Bran*, nepoţii Măricăi Bran, iar Mărina Petrimăneasa are de feciori pe *Ion*, *Ilea*, *Udrea* şi *Voica*.

In 1545 surorile Marica Bran şi Marina Petrimăneasa stăpâneau aceste sate: *Criveşti* (întreg), *Găurenii* (întreg), *Hotceştii* (întreg) cu vecini şi *jumătate din Răvăcani*. In 1581 urmaşii mai posedau pe lângă aceste sate şi *Pietrişul*, *Hăsnăşenii* (jumătate), *Chicera* (jumătate). (Surete şi Izvoade II, 110).

Uricul lui Iancul Sasul nu lămureşte felul împărţirei,

cum însă ni se dă numărul copiilor, urmează că împărţirea s'a făcut după obiceiul pământului. Actul nostru din 1609 ne va lămuri în aceasta.

Dumitru Buhuş zice că are *dreaptă ocină şi moşie*, adică moştenire în linie dreaptă câte un *sfert* din satele *Criveşti. Găureni. Răvăcani, Hotceşti* şi *Găneşti.* Impărţala s'a făcut supt Petru Vodă (recte supt Iancul Sasul) pentru primele 4 moşii, şi supt Stefan Vodă pentru *Găneşti*: Şi în adevăr Patraşco Bran, ficiorul Maricăi Bran are 4 copii : *Ionaşco.* **Buhuş (Cristea**), *Ana* şi *Anghelina.* Deci Dumitru Buhuş fiul lui Cristea Buhuş, moştenea a patra parte din *Criveşti* (jumătate) *Găureni* (intreg) *Răvăcani* (jumătate); nu ştim însă şi felul moşteniri lui în *Hotceşti*, venit în partea Mărinei Petrimăneasa, şi în satul *Găneşti*, probabil venit în partea tatălui său Cristea pe cale indirectă.

Tot odată Dumitru Buhuş mai stăpânea prin moştenire de la tatăl său Cristea Buhuş, care cumpărase de la celelalte neamuri ale lui, următoarele părţi: *a treia parte* din jumătatea din jos a satului Criveşti, *a treia parte* din jumătatea satului Găureni, *a treia parte* din jumătatea satului Răvăcani, şi *a patra parte* din Hotceşti, pe care Cristea Buhuş le-a fost cumparat de la urmaşii Mărinei Petrimăneasa, şi anume *Ilea* biv parcalab. *Udrea* şi *Ion* şi dela nepoţii lor de soră *Toader*, *Costin*, *Ionaşco*, *Sofiica* şi *Nastasia* ficiorii *Voicăi.*

In acelaşi timp alte neamuri ale lui Buhuş: *Lucuci*, *Dumitru*, *Vasile*, *Nastasia* ficiorii *Anghelinei Alboae*, nepoţii lui Patraşco Bran vând mamei lui Dumitru Buhuş Nastasiei, căsătorită a doua oară cu Caraiman paharnicul, aceste sate: a *patra parte* din Criveşti (jumătate), a *patra parte* din Găureni, a *patra parte* pin Răvăcani (jumătate), şi a a *patra parte* din Hotceşti (jumătate) care i-a fost de moşie şi altă a *patra parte* din Hotceşti de cumpărătură de la Udrea.

Urmează dar că Dumitru Buhuș stăpânea în 1609 aceste părți:

1) *Criveşti*=¼ (moșie),+1/3×½+¼×½. In 1632 va stăpâni tot satul.

2) *Găureni*=¼(moșie)+1/3×½+¼. In 1632 va stă. pâni tot satul.

3) *Răvăcani*=¼(moșie)+1/3×½+¼×½. In 1632 va stăpâni intreg satul.

4) *Hotcești*=¼ (moșie)+¼+¼×½+¼×½; In 1632 va stăpâni tot satul.

5) *Găneşcti.*=¼; în 1632 nu mai erau în stăpânirea lui.

Ceia ce începuse tatăl seu Cristea Buhuș și apoi mama sa *Nastasia* fiul a dus'o la capăt, îngrămădind în mâna sa în curs de 23 de ani 36 sate din 5 câte avea la început.

5. *Spița Buhuș. Maruşca*, mama *Nastei*, trăește sub Stefan cel Mare. Nastea are 2 fete: *Mărica Bran* și *Mărina Petrimăneasa.*

Mărica Bran a avut pe Pătrașco Bran; Pătrașco Bran a avut 4 copii: *Ionașco, Buhuș* (Cristea), *Ana*, și *Anghelina.* Pe Aghelina au ținut-o Albul și are acești ficiori: *Lucuci, Dumitru, Vasile, Nastasia.* Cristea Buhuș a ținut în căsătorie pe *Nastasia* și are de ficior pe *Dumitru Buhuș* mama lui s'a măritat a doua oară cu Caraiman paharnic

Mărina Petrimăneasa are pe *Udrea* stolnicelul, *Ion, Ilea* parcalab și pe *Voica*, care la rândul ei are acești copii *Toader, Costin, Ionașco,, Sofica, Nastasia.*

Cu aceste nume legăm familia Stravici de la 1352; cu Buhușeștii până la 1632, deci 280 de ani, cam *9 generațiuni* dovedite prin documente.

6) *Vânzări de moșii.* Uricul nostru stărue asupra motivului, care au făcut pe verii primari ai lui D. Buhuș să-și vâuză moșiile cătră mătușa lor Nastasia. Lucuci fiul An-

ghelinei Alboae căzuse la ocnă, și stătea în temniță în lanțuri. Pricina acestei închisori nu ne-o arată documentul. Cum în vremea veche ori ce greșală se putea răscumpăra, adică se plătea, Lucuci s'a așt ptat ca frații lui Dumitru și Vasile să-i plătească capul. De-a surda i-a fost așteptarea. căci ei nu puteau scoate 70 taleri să plătească și să-l scape. Atunci s'a găsit Nastasia Cărăimăneasa mama lui D. Buhuș, și mătușă prin căsătorie lui Lucoci, care bine voește și plătește prin *Steţco Armeanul*, negutitor din Liov, cu 700 taleri și în schimb ia părțile lor de moșie, care apoi le dă numai lui D. Buhuș.

7) *Țigani robi.* Márica Bran moștenise și 7 țigani robi în 1545. Intre acei țigani e *Simza* copila *Stanei.* In 1609 se pomenește de acești urmași ai Simzei: *Hogea* pentru care s'a dat un cal bun lui Romașcel drept 70 taleri, *Drumaș* și *Solomia*; iar Hogea are de ficiori pe *Gheorghi* și *Fricop.* Iată 3 generațiuni de țigani robi din tată în fiu în familia Bran-Buhuș.

Alt țigan e *Oprea*, care are de ficior pe *Gheorghe* căsătorit cu *Agafia*, iar de nepoți pe *Cristina*, *Grăpina*, și *Márica.* Arătările documentului nostru sunt interesante aici, regretăm că tocmai aici pergamentul e foarte ros și rupt. Din cele arătate se înțelege că pe *Oprea* era să-l spânzure niște oameni *vecini* de ai Nastasiei de pe moșie tocmai în piața mărunțușurilor (в красныкыи товар), când vine Nastasia Cărăimăneasa să-l răscumpere pe el și cu toți ai lui. Iar pe alți țigani Nastasia lui Toader a Pasculuí se vorbește că a făcut'o schimb cu alți țigani a lui Bucioc bătrânul cu Márica.

56. Document din 7138 Aug. 18. Iași.

Sumar: Cartea lui Moise Moghilă Voevod, către Vasile Banul dvornic de gloată și la șolluzul cu pârgarii de Târgul Frumos, cum și la preuți și alte fețe pentru alegerea hotarului seliștei Avrămeștilor, a lui Tanase biv dvornic.

† Ѡ Мѵисн Могила воєвода. Бжію Мастію гспдрь земли Молдавскои. пишемъ гсдвми слугам нашим.

Василіе Банвл дворник глотнїи. и Ионашко ап. ωт кv-дрещ. н Глигорїе клъкvл вис. ωт там. Кирилъ клъкvл тиж. и тиж сценики ωт тръг краснїи. и шолтvзом. и пръгар. и люди стари. Василїе. и Никифор. и Ионашко бив шолтvз. дѣкъ вец ведѣ картѣ домнїи мѣле. съ девц а мѣрце днпръвиъ кv слvга домнїи мѣле. че пасте маи сvс скрис. Василіе Банvл. че ав фост ворник. съ фачец хотар. селищеи Авръмещилор. а слvщеи домнїи мѣле. Тънасіе че ав фост ворник. пре внде ва фи фост де вак. кvмvи спvн ши дирѣселе. че аре де ла Алеѯандрv водъ де даре. прентрv а ав дирѣптъ слъжбъ. ши де ла домнїа мѣ де жнтъритvръ ши съ пvнец стлъпи. а тот локvл деспре алте хотарь ден съмне дн съмне. ши съ фачец скрисори дн съмнеле а тот хотарvл. кvм вец афла маи кv дирептvл. кv сvфлетеле воастре. ши съ авец а скріе двн мъртvрие. де тот лvкрvл. ка сън фачем шн врик де ла домнїа мѣ. ачаста въ скрием. н нак не v-чините. (şi altfel să nu faceţi).

8 Йсъ (In Iaşi) лт. (la anul) ѱзрли. Йв. иї.

Ио Моvси Могила воевода Добренкvл.

NOTE

1) Originalul hărtie, acta Albert Daniel, Iaşi (Surete şi Izvoade VIII, 721): are pecete mică în ceară aplicată pe hârtie, se citeşte : † Ив моvсеи Могила воевода, cap de bou.

2) *Alegerea hotarului.* Tanasă ce au fost vornic cere de la domn să i se aleagă hotarele moşiei sale Avrămeştii, după diresele ce are de la Alexandru vodă. Domnul rânduieşte următoarele feţe ca să meargă să aleagă hotarăle :

1) Vornicul de gloată. *Vasile Banul* căci din vechi una din atribuţiunile principale ale vornicilor de poartă era *hotărnicia* moşiilor şi a locurilor de casă; această instituţie a vornicilor de gloată, zişi în acelaşi timp şi *vornici de poartă*, căci îşi avea diregătoria lor la poarta curţii domneşti din Iaşi, pe care o au în peceţile lor de după vremuri, zisă *Pecetea porţii gospod*, a mers crescând în vază, căci în secl. al XVII-lea îi vedem figurând între boerii de divan, ca unii ce direct erau chemaţi a judeca şi adeveri pricinile de proprietate.

2) *Preoţii* din Târgul Frumos fără a le arăta numele, ceia ce arată că puteau lua parte unul sau mai mulţi sau chiar toţi. Cum hotarnicii luau adesa pe sufletele lor „cum veţi afla mai cu direptul cu *sufletele voastre*", zice cartea domnească, preoţi erau cei chemaţi ca să fie crezuţi pe mărturia lor.

3) *Şolţuzul cu pârgarii* Oraşele şi târgurele aveau o administraţie locală, cunoscută sub numele de *şolţuz* şi *pârgari*. Intre alte atribuţii ale lor era şi aceea de a adeveri măsoriştele de hotară, ca cei întâi funcţionari comunali, a căror atestare servea drept dovadă.

4) *Micii slujbaşi de ţară*. cunoscuţi mai apoi ca mazili ; ei aveau totdeauna precădere în serviciile obşteşti şi domnia recurgea la ei în diferite alte slujbe de cât aceia ce-i arata numele. Aşa *aprodul* era omul domnesc, care chema pe împricinaţi la judecată; lui i se plătea adesea ciubote roşii pentru osteneala lui. Aici vedem că aprodul ia parte la măsurătoare, atestând exactitatea măsurelor şi a semnelor. Tot asemenea şi *visterniceii*, care pe lângă îndatoririle lor fiscale, puteau să asiste la măsurătoare, adeverind semnele şi măsurile.

5)*Oameni bătrâni (stari)*. Nu arare ori în documentele vechi găsim că se ia mărturia a oameni buni şi bătrâni, megieşi de prin prejur (*wкoлнни мeжiташи*). De fapt

credința bătrânilor era cu precădere luată în samă, ca oameni cari nu voiau să-și încarce sufletul cu păcate, ca al mărturiei falșe, de aceia foarte adesa se arăta chiar și vrîsta bătrânilor aduși de marturi.

Cu aceste garanții se urma apoi la alegerea hotarelor, căci domnia ținea ca să se facă cum a fi mai cu dreptul, simțul dreptății aflându-și cale în trebile obștești plecând de sus în jos

6) *Dires de dare și de întăritură.* Cel ce primea de la domnie un dar de pământ sau alte venituri pentru servicii aduse domniei ori țării, știrbea prin acest dar o parte din venitul real al domniei. In asemenea caz trebuia pentru ca *darea* să fie valabilă și supt alt domn, acesta să-i recunoască darea ca bună: altfel *privilegiul* acordat de domnul înaintaș se strică de domnul următor, nevoind să și impuțineze veniturile sale în natură. Așa în cazul de față Tanasă dvornicul căpătând de la Alexandru vodă o milă de pământ în hotarul Avrămeștilor, lângă Târgul Frumos, simte nevoe a i se întări dania și de Moisi Moghilă, care trimete să i-o și hotărnicească „pre unde au fost din veac hotarăle.“

Când domnul era chemat a întări o cumpărătură făcută pe bani drepți, iar nu în schimbul unei slujbe aduse domniei, el se mărginea a zice *dăm și întărim,* (дали и потврьдили) adică privilegiul domnului cuprindea pe amândouă de o dată, căci se întărea pe vecie (*uric*) cumpărătura făcută pe bani curați. amintind numai dreptul implicit al Domnului asupra întregului pământ, chiar asupra acelui care de drept și de fond era proprietate particulară.

57. Document din 7138 Aug. 18. Iași.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă întărește lui Ionașco biv. dvornic moșia Avrămești. dăruită lui de Alexandru Radu Vodă, din hotarul târgului Frumos.

Ѡ Моисн Могила воєвода. бжїю мастїю гсдрь

земли Молдавскои. wж(е) тот истинїи нашъ | вѣрнїи слугa Тѫнасіе вив дворникъ. служил прѣжде иншїи сто почивши гспдръ. сѫда | служил и гспдвми. и земли нашеи. тѣм ради ꙗко увидѣвше правою и вѣрною его службу. жаловали | есми. и дали и потврѫдили есми на его правою и нну (sic) wт привилїе что имал за даанїе | и за милованїе wт Алеѯандръ воевода. снъ Радвл воевода. една селище наимѣ Аврѫмещим | и сѫ мѣсто за стави. что тое. селище. било прислушно къ wколу Трѫг Красніи. и сѫ ‖ мѣсто за пасик у рѣд. Пригорѣнилови. и сѫ мѣсто за сѣножати на потока Сочилови даж(е) пото ‖ ка Сирбка. и сѫ мѣсто за став у потоцѣ Сирбка и у потоцѣ Покришолова. и сѫ вес | приход. тѣм ради. како да ест и wт гсдвми правое и даанїе и потврѫжденїе. слвзѣ | нашему вишписанному Тѫнасіе вив дворник. тое вишреченное селище наимѣ Аврѫ | мещим. wт волост крѫлигѫтврскон. сѫ вѫсѣм доходом. непорушенно николиже на вѣки. и ин да с(ѣ) | не умишлает.

Сам гспднъ велѣл.

8 Ис. вато. ѱзрлн. Ав. иї,

Iw Моуси Могила Воевода. Добренкул.

Traducere

Io Moise Moghila Voevod den a lui Dumnezeu milă domn ţării Moldaviei, iată această adevărată a noastră credincioasă slugă *Tănasie ce a fost dvornic* a slujit înainte altor sfinţi răposaţi domni, iar acum slujeşte şi domniei mele şi pământului nostru. Pentru aceia iată văzând a lui dreaptă şi

cu credință slujbă miluitu-ne-am noi spre el și am dat și am întărit noi pe a lui dreaptă ocină din privilegiul ce l'a avut de danie și de miluire de la Alexandru voevod fiul Radului voevod, o seliște anume *Avrămeşti* și cu loc de helesteu, *care acea selişte a fost ascultătoare de ocolul Târgului Frumos*, și un loc de prisacă în *rediul Prigorenilor*, și cu loc de tânat la apa *Socilor*, până în apa *Sirbca* și cu loc de helesteu în apa *Sirbca* și în apa Pocrișului. și cu tot venitul. Pentr'aceia ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă danie și întărire slugei noastre de mai sus scrisă lui Tanasie biv dvornic acea de mai sus scrisă seliște anume Avrămeștii din ținutul Cârligăturei, cu toate veniturile neruşeită nici odănăoară în veci. și altul să nu se amestece.

Insuși Domnul a poroncit.

In Iași la anul 7138 Aug. 18.

Io Moisi Moghila voevod Dobrencul.

NOTE

1) Originalul hârtie. acta Albert Daniel, Iași, (Surete și Izvoade VIII. 722), are pecete de ceară aplicată pe hârtie romboidală, Se cetește: † Iω Мογсию могила воєвода господар земли Молдавскои. cap de bou, coronă deasupra, steaua între coarne, sabia și buzduganul. soarele și luna.

2) Actul acesta a fost semnat întâiu, după care a urmat cartea domnească de hotărnicie, adusă mai sus.

3) Vornicii de poartă fiind chemați a sluji interesele *gloatei*, a norodului. serviciile lor erau nu numai cu referință la domn (сѣда служил и гспдвли), ci mai ales la țară (и земли нашеи); de aceia uricul de întăritură le aminteşte pe amândouă.

58. Document din 7138 Dec. 11, Iaşi.

Sumar: Alexandru Radu Vodă dă şi întăreşte lui Tănasie dvornicul de gloată satul Avrămeştii, ascultător de ocolul Târgului Frumos, legând dania cu mare blăstem.

† Иѡ Ѧлеѯандрѫ воєвода. снъ покоинаг(о) Радѫл Воєвода бжіею мластію г(о)сп(о)дръ земли Молдавскои. wж(є) гсдвми прѡмлѣтивихомсѣ | и дадохом и помлвахом болѣрин гсдвми вѣрніи. Тѫнасіє дворник глотніи. съ єдна селище наимѣ Ѧврѫмеціи ѿт нашего | хотар трѫг красиіи что вѣш присл8шно къ wкол трѫга. что єст оу влост Кѫрлигѫтѫрскои. ради его правою и вѣрною служвѵ что wн | послужил. стопочившаго родителє гсдвми. Радѫл воєвода. и иниҳ прѣдніи гспдри прѣжде бивше нас, сѫда служил и гсдвми | и земли наш право и вѣрно. тѣм мы видѣвше его правою и вѣрною слѫжб8, жаловали есмы его 8собиою наш мластію | и дали и помлвали есмы ег(о) 8собиою наш мластію. ѿт нас 8 нашеи земли Молдавскои. съ тот село вишпрѣдреченніи Ѧврѫмеціи | съ мѣст за стави 8 потоцѣ Покришова. и съ мѣсто за пасик 8 рѣд Пригорѣнилови. и съ мѣст за сеножати на потока Сочилови. даждо потока Сирбка. и съ мѣст за стави на потоцѣ Сирбка. и съ вес приход. тѣм ради тот село вишписан. јако да | бѫдет ѿт гсдвми права wтнн8. и дѣднн8. и даніє и млваніе и оурик и потврѫжденіе. съ вѫсѣм доходом. болѣрин гсдвми вишписан Тѫнасіє дворник. ем8 и дѣтем его. непорушенно николиж на вѣки. а по нашем животе и гспдвованіе. ‖ кто бѫдет гспдръ ѿт дѣтиҳ нашиҳ. или ѿт нашего рода. или пак бѫд кого Гъ Бъ изберет гспдрѣм биты нашеи земли Молдавскои, тот би | емѵ непорушил сіѧ

нашег(о) даанїе и мллаанїе. иѫ алеви дал и оукрѣпил сїѧ нашего даанїе и мллаанїе. за что ест емѹ | права даанїе и мллаанїе. а кто с покѹсит. сказити или разорити сїѧ нашего даанїе и мллаанїе. тѫ да ест проклѣт. | и трѫклѣт шт Га Ба сѫтворшаго Нбо и земле. и шт прчста ег(о) мтрѫ и шт тїи. стыχ шцѫ еже вѫ нікїи. и шт Д їѵг | и шт вї врѫховниχ апостол. и шт всѣχ стыχ еж бѫ ѵгодивше. и да пожрѣт его земле ꙗкож(е), дафтан и Ѧвирон. и да имает | часть сѫ Ізда. и сѫ трѫклѣтом Ѧрїѧ. и сѫ иними невѣрними жидовѣ. вѫ безкоченїѧ вѣки и мѫки амин.

Сам Гспднѫ велѣл.

ѵ Їс влт ‡ зрли. мсца дек. аї.

Іѡ Ѧлеѯандрѫ Воєвода. Мѫнжѣ.

Traducere

Io Alexandru voevod, fiul răposatului Radul Voevod, din a lui Dumnezeu milă domn ţării Moldaviei, iată domnia mea milostivitu-m'am şi am dat şi am miluit pe boiarinul domnii mele credinciosul *Tănasie* dvornic de gloată. cu o selişte anume *Avrămeştii* din al nostru hotar al Târgului Frumos, *care a fost ascultător de ocolul târgului,* ce este in ţinutul Cărligaturii, pentru a lui cu dreaptă şi cu credinţă slujbă, ce dânsul a slujit sfânt răposatului părintelui domnii mele Radul voevod şi altor înaintaşi domni, ce au fost înaintea noastră, iar acum slujeşte domniei mele şi pământului nostru cu dreptate şi cu credinţă. Pentr'aceia văzând noi a lui dreaptă şi cu credinţă slujbă miluitu-ne-am noi spre el cu osebita noastă milă şi am dat şi

am miluit noi pre el cu osebita noastră milă de la noi în pămîntul nostru al Moldaviei. cu acel sat mai sus zis Avămeștii, cu loc de heleșteu în apa *Pocrișului* și cu loc de prisacă în *rădiul Prigorenilor*, și cu loc de fânaț în apa Socilor, până în apa *Sîrbca*. și cu loc de heleșteu în apa Sîrbca și cu tot venitul; Pentr'aceia acel sat de mai sus scris să fie de la domnia mea dreaptă, ocină și moșie și daanie și miluire și uric și întăritură cu tot venitul boeriului domnii mele mai sus scris lui Tanasie dvornic, lui și copiilor lui nerușăit nici odănăoară în veci. Iar după a noastră viață și domnie cine va fi domn din copiii noștri sau din al nostru neam, sau chiar pe oricare altul îl va alege Domnul Dumnezeu să fie domn în al nostru pământ al Moldaviei, acela să nu-i strice această a noastră danie și miluire, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească această danie și miluire, căci că îi este lui dreaptă danie și miluire. Iar cine s'ar ispiti să strice sau să radă această a noastră danie și miluire, acela să fie procleat și trecleat de Domnul Dumnezeu făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică și de 318 sfinți părinți, cari au fost în Niceia, și de 4 evangheliști și de 12 fruntași apostoli, și de toți sfinții cari lui Dumnezeu bine i-au plăcut, si să-l înghită pre el pământul ca pre *Dafton* și pre *Aviron*, și să aibă parte cu Iuda și cu trecleatul Arie și cu alți necredincioși jidovi întru nesfârșitul veacului în veci amin,

Insuș Domnul a poroncit.

In Iași la anul 7138 luna Dec. 11.

Io Alexandru voevod.

Mânjea.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel (Surete și Izvoade VIII, 725). Pecete în ceară aplicată pe hârtie rom

boidală. Se ceteşte: † Iω Ѧлеѯандръ воєвод. снь Радѵл водѫ гспдръ земли Ѫолдавскои. Cap de bou, corona deasupra, stea, sabie, buzdugan, soare şi lună.

2) *Nume de persoane*: Tanase dvornic gloatei.

3) *Nume de locuri*: Avrămeştii, Târgul Frumos, apa Pocrişului, rădiul Prigorenilor, apa Socilor. Sirbca·

4) *Danii Domneşti*: Tănase vornic de poartă slujise cu credinţă supt Radul vodă, şi slujise şi sub Alexandru Vodă fiul lui Radu. Domnul crezu de cuviinţă ca răsplată acestor slujbe să-i dea o parte de pământ din selişlea A. vrămeşti, care până atunci făcea parte din ocolul Târgului Frumos. De unde până în 1629 Dec. 11, Domnia prin slujbaşii săi din Târgul Frumos se folosea de toate veniturile satului Avrămeşti, Alexandru Radu Vodă le dă prin danie lui Tanasă vornic de gloată ca el să se folosască de toate acele venituri, care constau: din *iazuri* în apa Pocriş şi Sârbca, din *prisăci* la rădiul Prigorenilor, din *fâneţe* pe apa Sârbca şi Socilor. Enumerarea făcută naturei veniturilor ne desvăleşte implicit şi natura folosinţei terenului: din iazuri se vâna *peştele*, care constituia hrana principală pe atunci; ceara şi mierea aveau căutare prin stupi, cu fânetele hrăneau vitele multe; nici o urmă de venituri de pe grâne sau mălaiu, ceea ce arată că era prea puţin cultivat. Dania Domnului Alexandru vodă constituea pentru Tanasă dvornicul titlul de ocină, *moşie*, *daanie*, *milă*, *uric* şi *întărire*, adică cu mila şi dania ce a făcut Domnul cu Avrămeştii, se întăreşte de domn pentru totdeauna ca să constitue pentru Tanasă dvornicul dreaptă ocină şi moşie cu dreptul de a fi lăsată la urmaşi. In acest scop se legă dania cu mare blăstăm.

5) *Carte de blăstăm*. In cancelaria secl. al XV—XVIII blăstămul făcea parte integrantă din uric fiind pus la urmă. De obiceiu la actele de vânzări şi cumpărări Domnul lega pe urmaşii săi cu câteva cuvinte generale pentru a nu

strica întărîtura lui, un fel de *poftire*: iar nu *legare*. Numai la danii mari către mănăstiri sau particulari se obișnuia a se pune blăstemul mare, a cărui cuprins era 1) cu *afurisenia* din partea lui Dumnezeu făcătorul cerului și al pământului. 2) apoi din partea *Precistei* 3) din partea celor 318 părinți, care au fost la primul sinod ecumenic din Nicea, unde s'au condemnat învățăturile lui *Arie*.

Numele lui Arie a străbătut creștinătatea și de aceia furia Dumnezeiască scoborâtă asupra lui—că și-a vărsat mațele în ziua condemnării lui—a fost luată drept pildă vie de atotputernicia lui D-zeu față cu ereticii săi. Pentru scritorii noștri mai mici, dieci rurali, care nu prea știau slavonește, formularul cu cei 318 oteți era așa de necesar de pus la urma ori cărui zapis de vânzare, că nu arareori găsim această frază „și de cei 318 oteți, care au fost eje vă Nicheea celate". 4) afurisenia din partea celor 4 evangheliști, 5) a celor 12 apostoli, sau a căpiteniilor lor, Petru și Pavel, 6) a tuturor sfinților, 7) Dafton și Aviron pe care pământul i-au înghițit de vii, din cauza împotrivirii lor contra lui Aaron. 8) *Iuda* Iscariot, care iar e prototipul blăstămului în creștinism. Iuda vânzând pe Crtstos cu 30 de arginți s'a spânzurat de păcat, și sufletul lui s'a dus în iad, tocmai când Hristos golise Iadul de toți cei adormiți de la Adam. și astfel fiind el cel dintâiu zăcaș al iadului, el a ajuns a fi talpa Iadului, Scaraoțki (Iscariotski).

In secol. al XVIII-lea cărțile de blăstăm se vor desprinde din cuprinsul uricelor și vor forma cărți deosebite date de Episcopi și Mitropoliți după anumite formulare.

59. Document din 7139 Noemb. 1, Hârlău.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă judecă pricina dintre Tanasă biv dvornic glotnii și Neacșul dvornic pentru un loc din hotarul satului Avrămeștii, anume Prigorenii, dând rămas pe Neacșul, iar Tănase a pus ferée în visteria domnească.

† Ꙗѡ Моисн Могила воєвода. бжію мастію г(о)с-

п(о)д(а)рѣ земли молдавскои. wже пріинде прѣд нами и прѣд вѣсими нашеми молдавскими | болѣри. великиѫ и малиѫ. слуга наш Тѣнасіе быв дворник глотніи. и тегал(и)сѣ за лице прѣд намы. сѣ болѣрен наш Нѣнюл дворник. | глотніи. ради едно сѣлнце наимѣ Аврѣмеціи. котора сѣлнце бѣше наи прѣжде право наш г(о)сп(о)д(а)рско прислушно кѣ wкол | трѣг красніи. что тоа селище бѣше право дааніе и м(и)л(о)ваніе. слуѕѣ нашемѫ вишписан Тѣнасіе дворник. wт Алеѯан | дрѫ снь Радѫл воєвода. ради его правою службѫ. како wн ѫказовал прѣд нами. и нарѣденіе за висльженіе. на тоа | селище. а Нѣнюл реч прѣд г(о)сп(о)д(ст)в(а)ми. како ест емѫ право дааніе и м(и)л(о)ваніе. wт Алеѯандрѫ воєвода. пакіи на едно | мѣст wт хотар селом Аврѣмеціи. именем Прігорѣніи. и ѫказовал прѣд нами и нарѣденіе за даніе | и м(и)л(о)ваніе. и реч како бѣш село Пригорѣніи. таж(е) гсдвми. посокотиѫом. сѣ вес сѣвѣт гсдвми. и сѣтвори | ѫом им едно лист гсдвми. до слуга наш Василіе Канѫл быв дворник глотніи да спрѣчет люди добріи. и старіи wткрѣснии | меціаш. да сѣматрѣет сѣ своиѫ душаѫ како вѣдет наи правдо. таж wни посокотили. и wбрѣтоше. и сѣ шол | тѫз и люди добріи wт трѣг красніи за рѣд Пригорѣним. еже сѣтворил Нѣнюл дворник. како бил село. аже бил там нѣкиѫ | пасик. и един рѣд что имѣновал Пригорѣніи. а село там не бил николиже. како wн пріпесил и лист wт Шол | тѫз. и wт люди добріи. wт тѣргѵ красліи. сѣ печат тѣрговскіи. писаеце и свѣдѣтелствуеце. како не бѣш село | Пригорѣніи нѫ бише нѣкое рѣд сѣ пасники. тѣрговскіи. еже сѣ зовет Пригорѣніи. и ест за хотар село Аврѣмеціи. таж гсдвми

и съ вес съвет гдвми. також ѕвидѣхом. како ходет Нѣнюл дворник. съ хитростїѧ и съ сло | весно неподобает. а гдвми взѣхом тѣх нарѣденіе. таж Нѣнюл остал wт прѣд намы. и wт вес закои. а слѕѣ | наш Тънасїѧ бив дворник. wи ѕправилисѣ. и поставили собѣ фєрзю. тоже wт сѣдѣ на прѣд да не имает маи тє | гати. а ни добивати. Нѣнюл дворник. на Тънасїѧ дворник.николиже на вѣки вѣчніи. на аще wбрѣщет | сѣ нѣкогда нѣкиѫ нарѣденіе до Нѣнюл дворник. на того мѣст да не вѣрует. нъ да wрвается. и нак || да не вздет прѣд сим листом гдвми.

v Хърлъv. лт. ‡ѕрлѳ Ноє. а.

Gдам гспднъ велѣл. Iw Моиси Могила воевода.

Ивнашко.

Traducere

Io Moisi Moghila Voevod din mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, iată că au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri Moldoveneşti boeri, a mari şi a mici, sluga noastră Tănasie biv dvornic de gloată. şi s'a pârât de faţă înaintea noastră. cu boiarinul nostru Neaniul dvornic glotnii. pentru o selişte anume *Avrămeştii*, care selişte a fost mai dinainte dreaptă a noastră domnească atărnătoare de ocolul Târgului Frumos, care acea selişte foastă dreaptă danie şi milă slugii noastre mai sus scrisă lui *Tanasie dvornic* de la Alexandru Vodă fiul Radului Vodă pentru a lui dreaptă slujbă, cum ei ne-a arătat înaintea noastră şi direse de slujbă pentru acea selişte. Iar Neaniul a zis înaintea domniii mele cum este a lui dreaptă danie şi milă de la

Alexandru Vodă iarăşi pe un loc din hotarul satului Avrămeştii anume Prigorenii, şi a arătat înaintea noastră şi direse de danie şi miluire şi a zis cum a fost sat Prigorenii, astfel Domnia mea am socotit cu tot svatul domnesc şi am făcut lor o carte domnească la sluga noastră Vasile Banul fost vornic de gloată, ca să strângă oameni buni şi bătrâni megieşii ocolaşi să arate cu sufletele lor cum este mai cu dreptul: deci ei au socotit şi au arătat şi cu şoltuzul şi cu oameni buni din Târgul Frumos despre rădiul Prigorenilor, pre care l'a făcut Neaniul dvornic, cum a fost sat; că au fost acolo nişte prisăci şi un rădiu care se numeşte Prigorenii, iar sat acolo n'a fost nici odată. Cum au adus şi carte de la şoltuz şi de la oameni buni din Târgul Frumos cu pecetea târgului scriind şi mărturisind cum n'a fost sat Prigorenii, ci a fost un rădiu cu prisăcile târgoveţilor care se numeşte Prigorenii, şi este în hotarul satului Avrămeştii; astfel şi domnia mea şi cu tot sfatul domniei mele, cum am văzut că umblă Neaniul dvornic cu hicleşug şi cu gură nu cum se cade; iar domnia me am luat acele direse. iar Neaniul a rămas dinaintea noastră şi din toată legea, (iar) sluga noastră Tănasie biv dvornic s'a îndreptat şi ş'a pus luişi ferâe, şi deci de astăzi înainte să nu aibă a se mai părâ, nici a dobândi Neaniul dvornic pe Tanasie dvornic, nici odănăoară în vecii vecilor.

Iar de se vor afla undeva niscaiva direase la Neaniul vornicul pe acel loc să nu se crează. ci să se rumpă. şi altfel să nu fie înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Insuşi Domnul a poroncit.

In Hărlău la anul 7139 Noembr. 1.

Io Moisi Moghilă Vodă

Ionaşco.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII, 753). Pecete în ceară aplicată pe hârtie romboidală. Este și o traducere făcută în 1840 Mai 14 de Ioan Vladovici paharnic

2) *Nume de persoane*: Tanasie biv dvornic gloînii, Neaniul dvornic, Vasile Banul biv dvornic glotnii.

3) *Nume de locuri*: Avrămeștii. Prigoreanii.

4) *Afacerea* Neaniul dvornic de gloată cerea satul Prigorenii, din trupul Avrămeștilor pe baza unei danii de la Alexandru Vodă. Tanase dvornic se împotrivi și zise că Prigorenii n'au fost sat, ci un rădiu, cum și zice Alexandru Radu Vodă în dania ce face lui Tanasie vornic «și cu loc de prisăci în rădiul Prigorenilor (в рѣд Пригорѣнилор). Pentru a se lămuri pricina se făcu carte domnească către Vasile Banul biv dvornic de gloată ca împreună cu oameni buni și bătrâni de prin prejur și cu șoltuzul Târgului Frumos să cerceteze dacă Prigorenii au fost sat ori un loc de rădiu. Toți afirmă că acolo au fost o prisacă și un rădiu. care s'a numit Prigoreni, iar sat n'a fost (а село там не бил николиже). Domnul văzând cartea șoltuzului despre cercetarea la fața locului dă rămas pe Neaniul.

De altfel chiar numele *Prigorenilor* arată că era un *loc pe deal*, pe o colină, (при горѫ). Mai apoi se așează acolo sat, ce a fost în stăpânirea lui N. Costin, unde și moare.

60. Document din 7139 April 8. Iași.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă întărește lui Dumitru Buhuș visternic următoarele: o bucată de loc din hotarul Târgului Frumos despre Crivești, pentru 4 cai buni dați țării; a treia parte din a patra parte din Olășei pe Sacovăț, parte din Dumeni pe Prut, satul Văvătiștii (Bârlești), și Hotcești supt Strunga.

(М)лстію бжіею мы Іѡ Моусн Могила воєвода гсдрѫ земли Молдавскои. знлменнито чинимъ исим лис-

том нашим. всѣм кто нан възрит. или чтѵчи его ѵслишит. ѡж тот истынїи вѣрнїи болѣр || наши Дѵмитрѵ Бѵхѵш вистѣрник. слѵжил нам право и вѣрно. тѣм мы видѣвши его правда и вѣрна слѵжбо до нас. жаловали есми его ѵсобною нашїи мласти. дал и потвръдили || есми его ѡт нас ѵ наши земли Молдавскои. его правих ѡтнни ѡт исписок. за дааніе и за слѵженіе. и потом викѵпленіе ѡт Мирон Барноски воевода. и за потвръжденіе ѡт Алеѯандръ || снъ Радѵла воевода. и пакиж за потвръжденіе ѡт самого гспдвми една бѵката земли ѡт хотар трѣг Краснїи. иж есть ѡткъ Кривецки. и починажщисѧ таа бѵката земли ѡт Могила копана. || ѡт хотар Плотѵнецки. на дорогою над гор лѫсію. и ѡт толѣ просто черезъ Бахлѵец до дрѵгаа Могило копана. а ѡт толѣ пакиж до дрѵгаа могилица просто черезъ Бахлѵец до гор мѵнчел || и по верхъ мѵнчел до хотар костецким. а ѡт иншихъ сторони по своими стѣрами хотари по кѵда из вѣка ѡживали. ѡткъ вѣсѣхъ иншихъ селове. что тоа бѵката земли ѡт хотар трѣг красніе || есть емѵ правда дааніе за вислѵженіе. и пак викѵпленіе за что давалъ томѵ гспдръ четири кони добри. бичоловани за една сто и четири десѧт ѵги пѣнязи добри. и тоти кони далсѣ въ || трѣба земскои. до чиститаго хана. тѣм ради како да естъ емѵ тоа бѵката земли что вишепишем и ѡт нас. съ вѣсем доходом. съ мѣсто за млени. и за став. на ѡба Бахлѵеца. и ѡтом || тиж даемѵ и потвръждаем. болѣрю нашнмѵ вишеписанномѵ. Дѵмитрѵ Бѵхѵш. вистѣрник. ѡт исписок за викѵпленіе. что имал ѡт Алеѯандра енъ Радѵл воевода. ѡт четврътаа частъ село Ѡлъшеи || третаа частъ что ѵ влостъ васлѵюскомѵ. съ части ѡт

млени и wт стави на потоцѣ Шаковец. и сѫ мѣсто за пасика. что естѫ его виквпленіе. wт Василіе Дѫ. шованвл снѫ Наквл. за пет десѣт талер сребро. ‖ тѣм ради како да естѫ емв сѫ вѫсем доходом. и wтом тиж даем и потврѫждаем его правіи wтнни wт исписоаче за виквпленіе wт Костантина Могила воевода. едни части за wтнни wт село Дѫмѣни на Прѣтом ‖ вѫ встію чюхрова в влост Хотинскомв. что тоти части сѫт. виквпленіе т е с т ѫ его Или Квчока. тѣм ради како да естѫ сѫ вѫсемв. доходом. и wтом. тиж даемв и потврѫждаем. wт его правіи нарѣденіе за квпежна ‖ wт село Каватіещи. что нинѣ именветсѧ Кѫрлещіи. wт нижнѣа половина третаа частѫ. что емв било виквпленіе wт Ишнашко снь Тоадер Могавнвк Мога сѫлцѫр. ради четири десѫт талери сребрѫних. а нарѣденіи ‖ что имали сиве Моги тоти изгвбили иѫ за Татари егда приходил хонолови сѫ многиѫ татари в земли наши. ино аще wврѣщетсѧ нѣкогда тоти нарѣденіе да се не вѣроет. ‖ тѣм ради како да естѫ емв сѫ вѫсем доходомѫ. и wтом тиж даем и потврѫждаемв емѵ wт исписок за потврѫжденіе. wт самого гспдми. четврѫтаа частѫ wт вѫсего селещѣ Хотчюнщим. ‖ под Стрвнгѫ в влостѫ Романскомв. что емв виквпленіе wт Тѫнасіе и жена его Титиѧна дѫщя Глигорие Мвстѣ и wт сестра еи Настасіѫ. внвка Анни. прѣшнвка Іѡн Гѫнескл. ‖ за четири десѣт. талерй сребрѫних. тѣм ради тоти вишеписани части за wтнни. и половино селове и тоа квкато wт хотар Трѫг Краснін. да ест емв и wт нас оурик. и по ‖ тврѫжденіе его и чѣдом емв. и wнвчатомв и прѣшночатомв его и пращврѣтом и вѫсемв

родъ ихъ. кто съ изберет наиближнѣи. непорѹшил никомиж на вѣки. а хотари || тѣх вишепрѣдреченѣи тоа вѣката землѣ wт хотар Трѣг Красніи да естъ емѵ въ знаменіе також вишепишем. а wт дрѹгих село како съ емѹ приходил. по своими старими хотари. по кѹда || из вѣка wживали. а на то естъ вѣра нашего гспдва. вишеписанаго мы Iw Моусн Могила воевода. и вѣра бояри наших. вѣра пана Лѹпѹл вел дворник долнѣи земли, вѣра пана Лоупѹл вел двор || ник горнѣи земли. вѣра пана Москѹл Гетман и прѣкълаб Сѹчавскои. вѣра пана Тѹдори и Малкочи прѣкълаб Хотинскомѹ. вѣра пана прѣкълаб Немецкомѹ. вѣра пана || прѣкълаб Романскои. вѣра пана Тома вел постелник. вѣра пана Пѣтрашко Ковл вел спѣтарѣ. вѣра пана Йностол Катарџи вел чашник. вѣра пана Єиаки Катакѹ || зино вел вистѣрник. вѣра пана Панъ столник. вѣра пана Занфир меделничар. вѣра пана Панъ комис. и вѣра вѣси бояри наших Молдавскихъ. великими и || малими. а по нашемѹ животѣ и гспдва: кто бѣдет гспдръ wт дѣти наших. или wт нашего рода. или пак. вѣдкого бгѹ изберет. гспдръ бытн. оу наше земли Молдавскои. тот || би емѹ непорѹшил. нъ алиби емѹ дали и ѹкрѣпили. занѹж естъ его правїи wтнни и милованіе. и за слѹженіе. и за викѹпленіе на своих правін питомих пѣнѣзи. а наи болше крѣпост || и потвръжденіе томѹ вѣси вишеписанни. велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ и почитеномѹ болѣрин. пан Гіанѣ вел логофет инсати. и наш печат привезати късем истином листо нашему. ||

Писал Iѡн Фочѣ. оу Йсох клто ‡зрлд апр. и дни. Iѡ Мѡиси Могила воевода.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iw Moisi Moghilă voevod, Domn țării Moldaviei. ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor vedea sau cetindu-li-se o vor auzi. iată acest adevărat și credincios boer al nostru *Dumitru Buhuş*, visternic, slujit-a noao cu dreptate și credință. Drept aceia văzând a lui direaptă și cu credință slujbă către noi miluitu-ne-am noi spre el cu osebita noastră milă, dat-am și am întărit înșine lui de la noi în al nostru pământ al Moldaviei, ale lui drepte ocini din ispisoace de danie și de slujiire, și chiar de cumpărătură de la Miron Barnovskie Voevod, și de întăritură de la Alexandru fiul Radului voevod, și iarăși de întărire de la însuși domnia mea, o bucată de pământ din hotarul *Târgului Frumos.* care este despre Crivești, și se începe acea bucată de pământ din movila *săpată* din hotarul Plotunestilor pe drumul spre dealul păduros, și de acolo prespre Bahlueț la altă movilă săpată; și de acolea iarăși la altă movilița prespre Bahlueț la dealul Muncel, şi pe vârful Muncelului la hotarul Costeștilor ; iar despre alalte laturi pe ale sale vechi hotare, pe unde din veac au umblat, despre toate alalte sate. Care acea bucată de pământ din hotarul Târgului Frumos, este lui direaptă daanie de slujire, și chiar de cumpărătură pentr'aceea căci dat-a acelui domn *patru cai buni preţeluiţi drept 140 ughi bani buni*; *iar acei cai datu i-a în treaba ţării la cinstitul han.* Pentr'aceea ca să-i fie lui acea bucată de pământ, ce scriem mai sus și de la noi cu toate veniturile cu loc de mori și de heleșteu pe îmbele Bahlueţe. Și într'acestea iarăși dăm și întărim boerului nostru mai sus scris lui *Dumitru Buhuş* visternic, din ispisoc de cumpără-

tură, ce au avut de la Alexandru fiul Radului voevod, din a patra parte de sat *Olăşei* a treia parte, ce-i în ţinutul Vasluiului, cu părţi din mori şi din heleştee pe apa Şacovăţului, şi cu loc de prisacă, ce-i este lui cumpărătură, de la *Vasilie Dăşovanul* fiul Naculai. drept 50 taleri de argint. Pentr'aceia ca să-i fie lui cu toate veniturile. Şi într'acestea iarăşi dăm şi întărim ale lui drepte ocini din *ispisoace* de cumpărătură de la Constantin Moghilă Voevod, nişte părţi de ocină din satul *Dumeni* pe Prut, la gura Ciuhurului în ţinutul Hotinului, care acele părţi sunt cumpărătură *socrului său Ilea Bucioc.* Pentr'aceia ca să-i fie lui cu toate veniturile. Şi într'acestea iarăşi dăm şi întărim d'intr'ale lui drepte diresuri de cumpărătură din satul *Văvătieşti,* care acum se numeşte *Bârleşti,* din jumătatea din jos a treia parte, ce-a fost lui cumpărătură de la *Ionaşco* fiul lui *Toader Moga* nepot lui *Moga* sulger pentru 40 taleri de argint, iar diresele, ce le-au avut fiii lui Moga, pe ele li-au perdut de Tatari, când au venit Hanul cu mulţi tatari asupra pământului nostru. Deci dacă se vor afla când-va acele direse să nu se crează. Drept aceia ca să fie lui cu toate veniturile. Şi într'acestea iarăşi dăm şi întărim lui din ispisoc de întăritură de la însuşi domnia mea, a patra parte din toată seliştea *Hotceştilor* supt Strungă în ţinutul Romanului, ce-i este lui cumpărătură de la *Tanasie* şi de la femeia lui *Titiana* fată lui *Gligore Mustea* şi de la sora sa *Nastasia,* nepoata *Anei* strănepoata lui *Ion Gănescul,* pentru 40 taleri de argint. Pentr'aceia acele de mai sus scrise părţi de ocină şi jumătate sat şi acea bucată din hotarul târgului Frumos să-i fie lui şi de la noi uric şi întăritură lui şi copiilor lui, şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lor ce i se va alege mai de aproape neruşeit nici odănăoară

în veci. Iar hotarele acele de mai sus zise; ş'acea bucată de loc din hotarul Târgului Frumos, să fie lui din semne după cum scrie mai sus, iar despre alte sate cum i s'au venit, pe ale sale vechi hotare, pe unde din veci a umblat. Iar la aceasta este credinţa domnii noastre mai sus scrisă Noi Iw *Moisi Moghilă* Voevod şi credinţa boerilor noştri. credinţa boerului *Lupul* vel dvornic ţării de jos, credinţa boerului *Lupul* vel dvornic de ţară de sus. credinţa boerului *Moscul* ghetman şi parcalab Sucevei, credinţa boerului *Tudor* şi *Malcoci* parcalabi de Hotin, credinţa boerului..... parcalab de Neamţ, credinţa boerului..... parcalab de Roman, credinţa boerului *Toma* vel postelnic, credinţa boerului *Pătraşco Boul* vel spatar, credinţa boerului *Apostol Catargi* vel paharnic, credinţa boerului *Enache Catacuzino* vel visternic, credinţa boerului *Pană* stolnic, credinţa boerului *Zamfir* medelnicer, credinţa boerului *Pascu* comis şi credinţa tuturor boerilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă şi domnie. cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul domnul Dumnezeu îl va alege să fie domn, în al nostru pământ al Moldaviei, acela să nu strice, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, de vreme că îi sânt lui dreaptă ocină şi miluire şi slujire şi de cumpărătură pe ai săi drepţi buni şi adevăraţi bani. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am la al nostru credincios şi însemnat boer pan *Gheanghea* vel logofăt să scrie şi a noastră pecete s'o atârne de această adevărată carte a noastră.

A scris Ion Focea în Iaşi la anul 7139 April 8 zile.

Io Moisi Moghilă Voevod.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Robert Mille (Surete și Izvoade VIII 700)· Pecete de ceară aplicată.

2) *Dumitru Buhuș*. Pe lângă cele cuprinse în ispisocul lui C. Moghilă din 7117 Iulie 13 (vezi mai sus pag. 130), ispisocul de față întărește noi proprietăți lui Dumitru Buhuș visternicul , și anume :

a) *locul-liber de lângă Târgul Frumos* despre Crivești, dată pentru 4 cai buni preteluiți cu 140 galbeni, ce i-a fost dat în trebuința hanului. Chipul acesta de a capata moșii se întâlnește nu rar în istoria veche, domnul răsplătind în natură cu părți din întinsele locuri domnești din jurul târgurilor, a căror hotare erau prea mari pentru trebuințele obștești ale târgoveților. Ar urma de aici că prețul unui cal *biciuluit* adică deprins la călărie, învățat, era de 35 galbeni în 1631.

b) *Olășei* de la Vaslui a treia parte din a patra parte cumpărată cu 50 taleri de la V. Dășovanul.

c) *Dumeni* părți de pe socrul său Ilie Bucioc.

d) *Văvătieștii* (Bârlești) a treia parte din jumătate cumpărat cu 40 taleri de la Ionașco Moga, nepot sulgerului Moga.

e) *Hotcești* la Strungă a patra parte, cumpărată cu 40 taleri de la Tanasă și Titiana, fata lui Gr. Mustea, strănepoata Gănescului.

Cu aceste 5 proprietăți și-a sporit în curs de 21 ani visternicul Buhuș moșiile sale, parte cumpărându-le cu bani, parte moștenindu le prin căsătorie, parte luându-le schimb pentru cai dați în trebuințele țării pentru hanul tătărăsc de la Căușani.

Documentul nostru ne mai vorbește de 2 nume de familii vechi: *Mustea* și *Moga*.

61. Document din (6941) Ghen. 17, Iaşi.

Sumar: I'ie Vodă dă şi întăreşte lui Dragoş de pe Stamnic satu[1] unde îşi avea casa lui, în schimbul slujbelor lui către domn.

Мастію вжіею. мы Иліа Воєвода. господарѣ земли Молдавскои. чинимѣ знаме | нито ксѣмь листом нашем. оусѣмь кто нань оузрит или его оуслышитѣ чтвчи. wже тот | истинныи слвга наш. Драгоша wт Стамник. слвжил намь правою и вѣрною слвжбою. тѣм | мы. видѣвши его правдю и вѣрнвю слвжбв до нас. жаловали есмы его wсовною | нашею мастію. и дали есмы емв оу нашеи земли. едно село где ест домѣ его на Стамнику. тое цюбы емв оурик. съ въсѣмѣ доходомѣ. емв, и дѣтемѣ его. и оунвча | томѣ его. и правнвчатомѣ его. и працурѧтомѣ его. наближныи братіа'м | его. непорвшено николиже на вѣкы. а хотарѣ да имѣ бвдетѣ по старомв хо | тарв. квда wживает село wт вѣка. а на то то ест вѣра нашего вишеписанна | го Иліа Воєводы. и вѣра братіа гевами. Стецка и Петра и Богданова. и вѣ | ра възлюбленнаго сна гевами Романа. и вѣра въсѣх дѣтеи нашиѣ. и вѣра бояръ | нашиѣ. вѣра пана Михаила и дѣтеи его. вѣра пана Кажчи и дѣтеи его. вѣра | нана Жвржа Фрѧтовского и дѣтеи его. вѣра пана Жвржа дворника, и братіи | его. вѣра пана Квичича. вѣра пана Дана. и дѣтеи | его. вѣра пана Исаѧ и дѣтеи его. вѣра пана оуклѧта. вѣра иана Лазара. | и брата его пана Станчвла. вѣра пана Богвша. вѣра пана Дѧмѣквша. | столника. вѣра пана Кзлоша чашника. и вѣра всѣх бояри Молдав | скыѣ. и великыѣ и малыѣ.а. по нашем животѣ кто квдет господарѣ земли

нашѣн. | wт братіи нашиχ. (или wт) дѣтіи нашиχ. или вѣд кто кого богъ изберетъ. тот | щобы имъ непорѣшил нашего даніа. али щобы им оукрѣпилъ и потвръдилъ. а на болшее потвержденіе томѣ всемѣ вышеписанномѣ. велѣли вѣрномѣ. панѣ Нѣгоеви логодетѣ писати. и привѣ | сити нашѣ печѧт ксемѣ листѣ нашемѣ.

оу Гочавѣ. влѣт (‡ѕцма). ген. зї.

Писа Гедеwн діѧк.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi *Ilie Voevod* domn ţării Moldaviei, facem ştire cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se, iată că această adevărată slugă a noastră *Dragoş* din Stamnic slujit-a noao cu dreptate şi cu credincioasă slujbă. Deci noi văzând a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă spre noi, miluitune-am noi spre el cu osebita noastră milă dat-am însine lui în a noastră ţară *un sat unde este casa lui pe Stamnic.* ca să-i fie lui uric cu toate venilurile lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui mai de aproape fraţi ai lui neruşeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul să-i fie lui pe vechiul hotar pe unde a umblat satul din veac. Iar la aceasta este credinţa noastră celui de mai sus scris Noi *Ilie* Voevod şi credinţa *fraţilor domnii mele Steţco şi Petru şi Bogdan şi credinţa pre iubitului fiu al domnii mele Roman Vodă* şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boerilor noştri, credinţa boerului *Mihail* şi a copiilor lui. credinţa boerului *Vâlce* şi a copiilor lui. credinţa boerului *Jurj Fratovski* şi a copiilor

ui, credința boerului *Jurj* dvornic și a fraților lui, pan *Ștefu*l și *Mândru*, credința boerului *Cupcici*, credința boerului *Dan* și a copiilor lui, credința boerului *Isaia* și a copiilor lui, credința boerului *Uncleat*, credința boerului *Lazar* și a fratelui său pan *Stanciul*, credința boerului *Boguș*, credința boerului *Dămăcuș* stolnic, credința boerului *Băloș* ceașnic, și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre din frații noștri sau din copii noștri. sau fie pe ori care altul Dumnezeu îl va alege, acela să nu-i strice lui a noastră danie. ci să i o întărească și împuterească. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am înșine slugii noastre credinciosului boer *Neagoe* logofăt să scrie și pecetea noastră să o lege la această carte a noastră.

A scris Ghedeon diac în Suceava la anul (6941) Genar. 17.

NOTE

1) Originalul pergament 0·29 latul pe 0m.39 lungul. Pecetea lipsește, se păstrează șnurul cu viță roșie și albastră; ne-a fost comunicat de elevul normalist Ibănescu din satul Albești, Vaslui, împreună cu mai multe acte de proprietate a răzășilor din Albești.

2) *Nume de persoane*, Dragoș.

4) *Nume de locuri*, Stamnic.

5) *Data*. Uricul nostru e falșificat la dată; o mână posterioară a ras data și a pus în loc de 6941, anul ѯзѧѳ o imposibilitate ca datare în slova veche, întru cât nici o dată unitățile nu se scrieau înainte de zeci, de cât de la 10—20 (аї. вї, гї, дї, etc.); se scrie tot deauna кѧ, лѧ, нѧ оѧ, iar nu ѧѳ; deci după dresătura din ispisoc ar urma că uricul e din 7071, adică din 1563. O altă greșală găsim pe

îndoitura uricului, unde însemnându-se data și cuprinsul uricului scrie ; „uric Srăbesc din vlet 7146 Ghenar 17 (1638).

Toate acestea falșuri trebue să fi avut un rost la vre-un proces iscat asupra acestei moșii a Albeștilor. Și în adevăr în jurnalul de judecată din 1817 Martie 12 întrevedem că în procesul iscat între egumenul bisericei Sf. Ioan Zlataust din Iași și răzeșii de Albești; Ioan și Ioniță Gheuca postelnic, ficiorii lui T. Gheuca postelnicul, ginerele lui Vasule Suflet, Mardarie Moscul polcovnic ginere lui Toader Nuor, preot Ion Tabușca. Vasile Dorobăț diacon fiul lui Enache Dorobăț, Ion Ibănescul fiul lui Toader Ibănescul. pentru jumătate de sat. Pricina se pune lămurit astfel. Mănăstirea Sf, Ioan Zlataust stăpânea jumătate de sat Albești danie de la urmașii lui Vlad Mursă, carele fusese întâiul stăpânitor pe întreaga jumătate din Albești. Răzeșii trag în judecată mănăstirea că rău stăpânește acea jumătate de sat, și pe tema aceasta au brodit o serie de falșuri de acte, care au înșelat mai multe judecăți și au făcut pe divanul din 1819 să facă următoarea încheere :

„Deci aceste mai sus însemnate fiind scrisorile și dovezile, cererile și respunsurile înfățișate în giudecata despre amândoau părțile. care stând judecata a le socoti cu luare aminte una câte una și lăsându-se dar într'o parte toate scrisorile și meșteșugitile lucrări ale neamurilor răzeșilor acestei moșii Albești ce din învechime din neam în neam sau urmat între dânșii de la bătrânii lor și până la acești ce se află stăpânitori în vreme aceasta, precum dovedește mai cu dinadinsul carte domnească din 7230 a răposatului domn Mihai Racoviță Voevod și însnși *scrisorile plastografice* ce acum în ființa lor sau găsit la dânșii (precum mai sus la rândul lor sau însemnat) care numai acele a lor viclene urmări, și scrisorile *plastografe* cu care au înșelat giudecățile de mai înainte fiind de ai mai

învinovăți, nu numai a-și perde de la giudecată dreptățile ce ar fi putut avea în pricina aceasta, dar încă a să și pedepsi spre pildă și veghere și altor asemene următori, de și dar lipsesc acum din mijloc cele mai puternice scrisori din care s'ar putea descoperi adevărul ca și giudecata se dea o nimerită hotărâre, în urmare dreptății fără asuprire vre-unei părți mistuite și tăinuite de vicleni răzeși, adică împărțala veche a satului făcută între răzeși cei bătrîni ce să pomenește în cartea răposatului Domn Mihail Racoviță Voevod și împărțeala din 7129 în care se cuprinde jumătate de sat de Albești a lui *Vlad Mursă*, că au rămas să stăpânească semințenia lui Gheorghe Mursă, care la judecata divanului din 1805 Iunie 7, ce au urmat între un preut Neculai Cehan și între niște răzeși neamurile Cărărești lor pentru moșia *Pleșăni* de la ținutul Codrului sau văzut cuprinsă acea împărțeală într'o carte de judecată din 7251 Noemv., împreună cu ispisoc din 7175 de la domnul Ilieș Alexandru Voevod înfățoșate la acea judecată de Sandul Cehan (moșul numitului preut) nepot de frate lui Istrate Mursă, strănepot lui Vlad Mursă cum și scrisorile care cu înșălăciune sau luat de răzeșii de la mănăstire".

b) *gde est dom ego*=unde îi este casa. Această frază tipică a uricelor secl. XV-a; arată începutul stabilirei satelor noastre în Moldova. In 1434 nu exista încă satul Albești, căci primul stăpân, căruia Ilieș Vodă îi dă proprietăți pentru serviciile lui abia își așezase casa pe Stamnic.

Din alt uric dat în rezumat în jurnalul divanului din 1829 Mart 12, cetim următoarele:

„1) Tâlmăcire de pe ispisoc sârbesc din anul 6959 Iulie 10 de la Domnul Bogdan Vodă întăritor lui *Dragoș Albescul* și fratelui său *Petru*, pe giumătate sat Albeștii pe Stemuic Jamenii, ce au cumparat'o ei în preț drept 35 galbeni de la un Vlad Zlătărescul din uricul lui ce au avut, cum pe larg să cuprinde în acelaș ispisoc.

c) Alte tălmăciri de pe alt ispisoc sârbesc de la Domnul Stefan Vodă, (tălmăcit de Evloghie dascal la anii 1787 avg. 20), din anii 6977 Iunie 1, ci este întăritor lui *Vlad Mursă* pe a lui dreaptă ocină şi moşie giumătate de sat de *Albeşti*, pe Stemnic şi loc de pustie la fântână la obârşia Largii, pe din sus de Răşcani ce lau miluit domnia sa pentru a lui slujbă, cum pre larg se cuprinde la acelaş ispisoc.

62. Document din 7125 April 16 Iaşi.

Sumar : Radul Vodă întăreşte vornicului Nestor Ureche toate satele sale din ţara Moldovii şi anume 52 sate intregi, 45 părţi de sate, 17 mori, 6 heleştee, 1 loc de fânaţ, 1 prisacă şi 45 fălci de vie în cele 19 judeţe ale Moldovii de pe atunci.

Adec al nostru credincos boiarin cinstit dumnealui *Ureachie marele vornic* mam milostivit domnia mea cu osebită a noastră milă domnească am dat şi am întărit a lui dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură şi danii domneşti. toate satele câte are în ţara domnii meale, şi de moşie şi de cumpărătură şi de danie dintra lui drept dires şi mărturie ce au avut de la alţi domni mai dinainte. satul pe nume *Dumbrăviţa* pe Moldova cu heleşteu cu moară în izvorul Şomuzului ; şi satul *Giuleştii* pe Răşca şi satul *Negrileştii* pe Moldova, şi ğumătate de sat de *Drăguşani* cei din ğos ğumătate şi cu loc de heleşteu şi cu moară pe părâul satului, şi ğumătate de sat de *Răčuleni* ğumătate din ğos şi cu loc de moară pe părâul Şomuzului, şi a treia parte din sat din *Şoimăreşti* iar pe Râşca şi satul *Stroeştii* mai sus de târgul Sucevei în fundul

Şomuzului în ţinutul Sucevei ; şi satul *Midcăul* pe Nistru în ţinutul Cernăuţului; şi satul *Bilavinţii* pe Vilica cu hăleşteu cu moară, şi satul *Butičul* şi parte lui din sat din Sinăuţi ce este în ţinutul Hotinului; şi satul *Voroncăuţii* pe Nistru şi satul *Hulpeştii* şi *Mocul* şi *Peperigii* pe Cobolta, cu heleşteu cu vad de moară în Cobolta, şi parte lui din sat din *Drăgoeştii*, şi satul *Drăgăneştii* pe Soloneţ. şi satul *Mindeneştii* şi partea lui din sat din *čolăneştii* şi din *Prajila* şi din *Porceşti* şi din *Coluneşti* din ţinutul Sorocăi; şi satul *Crăciuneşti* şi partea lui ot *Cobăceni* şi satul *Cătrăneşti* pe Răut. şi partea lui din *Avrămeni* şi din *Zamčoč* şi satul *Copileni* şi *Palujenii*, şi partea lui din sat din *Bilăuga* din ţinutul Orheiului; şi satul *Măneşti* pe Băc, şi satul *Dinceştii* pe Işnovăţ, şi partea lui din satul *Chirli* ot Işnovăţ şi partea lui din sat din *Folteşti* şi satul *Dragomireştii* şi satul *Drăculeştii* cu vad de moară în gârla Pănoasei ce iaste din Prut, şi parte lui din sat din *Tăbăneşti* din ţinutul Lăpuşnei ; şi satul *Vlădeştii* şi *Lărjenii* şi *Păcicenii* şi satul *Urecheştii* la Scumpie, pe Cahul în ţinutul Kigheciului; şi partea lui din sat din *Rogojeni* ot Covurlui, şi satul *Cămileştii* cu mori în Bărlad şi satul *Bilăeştii* pe Siret i ceast ego ot *Răfleşti* i ot *Hulubeşti* pe Siret, şi parte lui din sat din *Jăreni* (Goreni) pe Gerul şi (şi în) satul *Fun*[illegible] (Ocnii) în gura Berheciului, şi cu mori ce iaste în ţinutul Tecuciului; şi partea lui din *Strezeşti* pe gârlă, şi partea lui din *ğugastri* ot Putna; şi satul *Brătieşti* pe Siret cu

bălți, și satul *Luțcani* pe Albae i selo *Fundeni* pe Albae cu moară, și partea lui din sat din *Brătuleşti* și gumătate de sat de *Fedeleşeni* și satul *Stroești* ce iaste în deal în ținutul Romanului; și satul *Tâmpeşti* pe Vale albă cu moară și parte lui din *Dragomireştii* din ținutul Neamțului; și satul *Cepleniței* și satul ce se cheamă *Boharniţa* ce este mai sus de hotarul Cepleniților cu vad de moară în Bahlui ce iaste în ținutul Hârlăului; și satul *Goeştii* și satul *Băneştii* și *Mihneştii* și *Mândreştii* și *Gemenii*, și parte lui din sat din *Sârbi* și din *Conţeşti* și din *Lungani* și din *Săpticeni* și din *Bălțați* și din *Glodeni* și din *Mohorăşti* și din *Popeşti* și din *Piscani* și din *Oneşti*. și a treia parte din *coltani* din ținutul Cărligăturii; și satul *Posadnicii* ces pe Jijia cu 15 fălci de vie la Cotnari cu vad de moară în Jijie. și satul *Proselnicii* cu heleșteu cu moară în Jijia și cu selişte *Săuleştii* pe nume *Oişani*; cari *sintu* mai gos de Proselnici pe Jijie și satul *Şkeae* pe Prut, și partea lui din sat din *Bogdăneşti* și din satul *Bălteni* pe Prut și *Dănişeni* pe Prut și satul *Văideşeni* pe Vlatnic, și selişte *Horeştii* și satul *Păruceni* pe Nărnova; și partea lui din sat din *Bodeşti* de supt Răzina, ș'a treia parte din gos de sat din *Hotineşti* ce se cheamă *Urecheştii* pe Părăul Răcăciunilor, în ținutul Iașilor; și partea lui din sat din *Vlădeşti* pe Idrici și din *Băseşti* în ținutul Fălciului; și satul *Măciucașii* de sus cu mori în Bârlad cari sintu în ținutul Bârladului; și satul *Bădenii* și *Giuleştii* și

Coţmăneşti cu mori în Tutova, şi satul *Cioreştii* cu culurile lor, şi satul *Călibani* cu moară în Bărlad, şi satul *Măciucaşii* de gos cu mori în Bărlad, care este în ţinutul Tutovii; şi satul *Căueştii* cu fânaţ cu moară in Bărlad, şi parte lui din sat din B*rudureştii* cu prisacă cu moară, care este în ţinutul Vasluiului.

Aşijderea dăm şi mai întărim dumisale vornicului Ureake 11 *fălci* de vie la Cotnari în dealul Mândru, şi 12 *fălci* de vie la Zlodoca şi 7 fălci de vie în dealul domnesc, ce şi-au cumpărat pe ai săi drepţi bani şi sintu scrişi şi în *catastivul târgului după vechiul obiceiu.*

Pentru aceia aceste mai sus pomenite sate şi părţi de ocină şi vii ca să fie şi de la domnia mea d-sale lui Ureake vornicul danie şi întăritură cu tot venitul neruşeit nici când în veci. I in da se ne umişaet (şi altul să nu se amestece).

Pis u Ias leat 7125 ap, 16. de Nebojatco Uricar. Gheanghe vel logofăt.

Stefan Luca l'au tălmăcit de pe Sârbie.

NOTE

1) Doc. îl dau după un suret a lui Stefan Luca, întărit de boerii divanişti, acta Albert Daniel Iaşi. (Surete şi Izvoade VIII, 767).

2) *Nestor Ureche.* Suretul nostru cuprinde toate moşiile lui Nestor Ureche, boer care a jucat un rol aşa de mare în istoria politică a Moldovii la începutul secl. al XVII şi

sfârșitul secl. al XVI-lea. Iată lista proprietăților lui pe județe.

1) *Ținutul Sucevei*: sate întregi Dumbrăvița, Giulești, Negrilești, Stroeștii, părți din Drăgușani din jos (½) Raciuleni (½), Șoimănești.

2) *Ținutul Cernăuțului* sat întreg, Midcăul.

3) *Ținutul Hotinului* sate întregi Bilavinți, Buticiul, părți din Sinăuți.

4) *Ținutul Sorocăi* sate întregi Voroncăuții, Hulpeștii, Mocul, Pipirigul, Drăgănești. Mindenești, părți din Drăgoești, Ciolănești, Prajila, Porcești și Colunești.

5) *Ținutul Orheiului* sate întregi Crăciunești, Cătrănești, Copileni și Polujeni părți din Cobăceni, Avrămeni Zamcioci și Bilăuga.

6) *Ținutul Lăpușnei*, sate întregi Mănceștii. Dinceștii, Dragomireștii, Drăculeștii, părți din Chirli, Foltești și Tăbănești.

7) *Ținutul Chigheciului*, sate întregi Vlădești, Lărgeni, Păciceni și Urechești.

8) *Ținutul Covurlui*, părți din Rogojeni.

9) *Ținutul Tecuciului*, sate întregi Cămicești, Bilăești, Furnuleni, și părți din Răflești, Hulubești și Jăreni.

10) *Ținutul Putna*, părți din Strezești și Jugastri.

11) *Ținutul Romanului*, sate întregi Brătiești Luțcanii, Fundeni, Stroeștii. părți din Brătulești și Fedelești

12) *Ținutul Neamțului*. sat întreg, Tâmpești. și părți din Dragomirești.

13) *Ținutul Hârlăului*. sate întregi. Ceplenița Buharniță,

14) *Ținutul Cârligăturei*, sate întregi, Goești, Bănești, Mihnești, Mândrești, Gemeni, părți din Sârbi, Contești, Lungani, Săpticeni, Bălțați, Glodeni, Mohorâști, Popești, Pișcani, Onești și Cioltani.

15) *Ţinutul Ialşilor*, sate întregi, Posadnici, Proselnici, Oişani (Săuleşti), Şkeae, Dănişeni, Vaideşeni. Horeşti, Păruceni, părţi din Bogdăneşti. Bălteni, Bodeşti şi Hotineşti, (Urecheşti).

16) *Ţinutul Fălciului*, părţi din Vlădeşti şi Băseşti.

17) *Ţinutul Bârladului*, Măciucaşii de sus sat întreg,

18) *Ţinutul Tutovii*, sate întregi Bădeni, Giuleşti. Cotmăneşii, Cioreşti, Călibani, Măciucaşii de jos;

19) *Ţinutul Vasluiului*, Căueşti (sat întreg) şi Brudureştii (părţi).

Dacă trecem în revistă numărul satelor pe judeţe, vedem că dela un capăt la altul al ţării, moşiile se ţineau lanţ, iar morile de apă erau aşezate pe mai toate apele mari şi mici ale Moldovei,

3) *Catastihul târgului.* Notiţa pusă la sfârşitul documentului ne arată că în oraşe ca Iaşii, T. Frumos şi Cotnari şi deci şi în alte oraşe, exista la reşedinţa şoltuzului un catastih, în care se treceau toate vânzările de case şi vii, ce cădeau în cuprinsul târgului. Nu ştim să se fi păstrat până azi nişte astfel de catastife, care ar spune multe de felul proprietăţii, cum şi de preţul imobilelor

63. Document din 7142 Dec. 20. Iaşi.

Sumar: Moise Movilă Vodă întăreşte vânzările ce fac în satul Ciunceşti la Cârligătura, Irimia Neacşul ficiorul Jurjii Neacşului stolnic şi nepoţii lui, copii Ioanei, către diferite persoane.

Surĸtul ispisocului sârbesc de la Moisei Moghila Vod din veleat 7142 Dec. 20, sau scos ϱѡмzнĸцıє.

Precum au venit înainte noastrѫ şi înainte tuturor boѧrilor noştri Moldoveneşti'a mari şi mici sluga noastrѫ *Irimiѧ Nĸcşul* ficorul *ğurgii Neac-*

şului stolnic şi nepotul lui *Andonie* şi *Rustea* şi *Gavril* şi *Marica* şi *Agafia* fkte *Ioanii*, toţi nepoţi şi strănepoţi *ğurgii Neacşului stolnic*, de a lor bună voe de nime nevoiţi nici asupriţi, au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din *čunceşti*, ce-i în ţinutul Cărligăturei, din tot satul de a şksa parte a treia parte. aukа ei au vânduto. slugii domniei mkle lui *Varlan* şi fămeii lui Măricăi drept 98 taleri pol de argint. din uric şi din ispisoc. čau avut moşul lor Giurgea Neacşul stolnicul de la Iancul Vodă. Şi întru ačka iarăşi au vândut acei de mai sus scrişi oameni nepoţii ğurgii, iarăşi de a lor bună voe de nime nevoiţi nici asupriţi. din tot satul *čunceştii* a şksa parte. ačka au vânduto slugii noastre lui David şi femeii lui Nazarie. drept 126 taleri de argint. Şi întru aukа iarăşi au cumpărat Nastasia. din tot satul *čunceştii* a şasa parte. iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii ğurgii. pentru 126 taleri de argint. şi iarăşi au cumpărat sluga noastră *Gligorčk* cu fămea lui. din tot satul *čunceşti* a şeasea parte iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii Giurgii. pentru 126 taleri de argint. Şi întru aceia iarăşi au cumpărat sluga noastră lonaşco cu fămeia lui Vasilca din tot satul čunceştii a şiask parte. şi din a şiasa parte de sat a patra parte. iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii Giurgii dreptu 31 pol taleri de argint. şi iarăş au cumpărat sluga noastră. *Istratie* cu famkia lui Marica. din tot satul Ciunceştii. din a şkse parte. giumătate de

parte. iarăși de la acei de mai sus scrișĭ oameni nepoții Giurgii stolnicul drept 63 taleri de argint. și iarăși ei au cumpărat de la dânșii. doaѧ sălașe de țigani : anume Trifan și Murat. cu fămeile și cu fiĕorii lor. tot într'acei de mai sus scrișĭ bani. Deĕ domniѧ mѣ dacă am văzut' între dânșii de bună voe tocmală și plată deplin. iar noi însăși și de la noi le-am dat și le-am întărit lor. pentru aĕkѧ aceli de mai sus scrise părți de ocini dintr'acel sat Ciunceșli cu vad de moară în Bahlueț, și cu loc în pădure, și cu poiana *Ciunca*, și cu tot vinitul ca să fie slugii noastre ces scrișĭ mai sus. dreaptă ocină și moșie și cumpărătură și uric și întăritură. neclătit nici odată în veci, și altul să nu se mai amѧstece peste ačastă carte a noastră.

ų las leat 7239 Ghenar 4.

pisah *Gligoraș ot visterie.*

NOTE

1) Suretul face parte din acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII 704). Traducerea e făcută în 1731 Ianuarie 4 de Gligorașco din visterie. Găsind în urmă și origiualul acestui document îl voiu da mai jos ca mijloc de apreciat justeța traducerii.

2) *Ciunceștii.* Supt Iancu Vodă Sasul, adică către 1580 satul Ciunceștii era întreg în posesiunea stolnicului *Jurj Neacșul*, El a avut 2 fii pe *Irimia Neacșul* și pe *Ioana*. Irimia trăia încă în 1633 Dec. 20, când își vinde părțile lui din Ciuncești, Ioana era însă moartă și după dânsa rămân acești urmași : *Andonie*, *Rustea*, *Gavril*, *Mărica* și *Agafia*

Satul dar era împărțit în 6 părți în 1633, când se trece prin vânzare la alții, și anume :

1) Șesimea. *întăia* o cumpără David și Zaharia cu 126 taleri.

2) Șesimea a *doua* o cumpără Nastasia cu 126 taleri.

3) Șesimea a *treia* o cumpără Gligorcea cu 126 taleri.

4) Șesimea a *patra* o cumpără Ionașco și Vasilca cu 126 taleri.

5) Din șesimea a *cincea* cumpără o *treime* Varlan cu Maria drept 98½ taleri.

6) Din șesime a *șesea* se cumpără *jumătate* de Istrati și Maria cu 63 taleri, iar un *sfert* de Ionașco și Vasilie cu 31½ taleri.

Rămăsese dar nevândute din tot trupul moșiei Ciunceștilor $^2/_3$ din șesimea a cincea și ¼ din zecimea a șesa. Prețul vânzărei a fost peste tot de 697 taleri de argint.

64. Document din 7137 Iunie 10. Iași.

Sumar: Miron Barnovski Voda miluește mănăstirea Hangul cea zidită de dânsul unde este hramul Vovidenia cu mori și heleștee pe Bahlueț în hotarul Târgului Frumos, din ținutul Cârligăturei,

Ѣ҃ имѣ ѡца. и сна и стго дха. се аз рабъ. и по-
клоникъ. стѣи единосѫщнѣи. и нераздѣлимѣи трци. || иже
покланѣюсѣ. и слвж. и работаю дхѵ моемѹ. православнїи
гспдн҃ъ. Ис҃ѡ Мирон Барновскїи. Мо || гила Воєвода
бжїю мластїю. гспдр҃ъ земли Молдавскои. благословен прѣ-
благїи бъ. иже вссїи благосит || нѣ. иже избравїиме исчр҃ва
мтри моеи. и даровамѣ гспдь. и воиводства земскои
за прѣ || вѫсходѣщомѹ братѫства своеи мласти. прсно ѹбо
прѣвлагомѹ ба благодарѣте. подобает. || тако ѡбрѫзи нам
своеи мласти. и свѣ разѹма. и видѣх. и познах. тако

никаа слава стоѭт. на земли. || непрѣложна. и съмрѣт непричасна. иѣ ꙗко свѣт. ѕвѣдает. и ꙗко сѣнь мимо грѣдет. и раз | рушает. всѣк чловѣк. тѣмже благоволеніем ѡца и съ поспешеніем сна. и дѣйством стго || дха. благо произволиѫ гдвми. нашим благим произволеніе чстим и свѣтлим сдрцем еже ѡт всѣха | нашеи дшѣа. и ѡт ба помощіа и моленіем прстеи чстѣи и прѣблгословенѣи влцѫ наше бцѣ | и прно двѣ Маріа. прѣдстателнице мирѣ. и съ благоволеніе четирех стлѣ Молдавскои | кир Ѩѳнасіе. архіепископ. митрополит Ѳѵчавскиѫ. и кир Дѵнисіе епископ Романскои. и кир (loc alb) | епископ Радовскомѣ. и кир Митрофан епскпѣ Хѵшкомѣ съ всѣхо нашего съвѣта болѣр нашиѫ Молдавскиѫ. | дадохом и миловахом. наше млвѫ. и монастир ново сѫздана Хангѵл. идеж ест храм вѫведеніе прстѣи влчцѫ | наше бцѫ. и прсно двѣ Маріа. съ нѣкиѫ млини готови. и съ став съѵворен за гдвми. на бахлѵец. ѵ хо | тар красніи трѫг. что ѵ волост крѫлигѫтвра. тѣм ради тѣѫ вишписанниѫ млини.и став. на потоцѣ. | Бахлѵю. да ест наше стаа монастир Хангѵл ѡт нас правиа даніе и милованіе. съ всѣм доходом непорушенно. ни | колиже на вѣки. а по нашим животѣ. и гспдваніе кто с покусит разорити нашего даніе. и | мваніе. еже укрепили. и миловали стои монастир. что сѫзидахом вѫ име бго мтрь. тот | да ест непрощен. ѡт га ба сѵворшаго нбо и землѣ. и ѡт прчста его мтрѫ. и ѡт вї стиѫ апла и ѡт тнї стиѫ | ѡцѫ. еже вѫ никіистѣм градѣ. правовѣрѣ. ѳтврѫдишѣ. и да имает съперник да страшнаго | часа сѫднаго. сама црца. и прѣстателница. всего мира мти бжіа

и да имаетъ части съ | иждою. и съ трѣклѣтомъ аріи. въ безконечніи вѣки мѣки амин. |

Сам господнъ велѣл.

Писал. ѕ Ісоѯ. влто ѣзрлз юн ї.

Іѡ Мирон воевода. Добренке.

Traducere

In numele Tatălui și al Fiului și al sf. Duh. Iată eu robul și închinătorul sfintei unii de o ființă și nedespărțite Troițe, căreia mă închin și slujesc și lucrez duhului meu, pravoslavnicul domn Io Miron Barnovski Moghila Voevod. din a lui Dumnezeu milă Domn țării Moldaviei. bine (iaste) cuvîntat preacuvântatul D-zeu, carele pretutindene se cuviințează care m'a ales pre mine din pântecele mamei mele, și mi-a dăruit mie domnia și voevodatul (stăpânirea) pământească din preavestita bogata sa milă; pururе dar prea bunului D-zeu a mulțemi se cuvine pentru că a deschis noao a sa mila și toată mintea și am văzut și am cunoscut cum că nici o slavă nu stă pe pământ nesupusă și cu moarte neîmpărtășită, ci precum lumina veade și precum somnul trece și greșește tot omul, pentru aceia cu bună voința tatălui și cu ajutorul Fiului și cu lucrarea sfântului Duh bine au prevoit Domniei mele, a noastră buna preavoință, cu curata și luminată inimă care din tot al nostru duh și de la Dumnezeu ajutor și cu rugăciunile preasfintei curatei și prea blagoslovitei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și pururea fecioarei Maria, apărătoarea lumii și cu buna voință a patru sfințiți a Moldovii kir Atanasie, arhiepiscop și Mitropolit Sucevei și kir Dionisie Episcop Romanului și chir . , . . . Episcop Ra-

dăuțului. și kir Mitrofan Episcop Hușului cu tot al nostru sfat boerii noștri ai Moldaviei am dat și am miluit a noastră rugă și monastire din nou zidită *Hangul*, unde este hram Intrarea (Vovedenia) prea cinstitei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și pururea fecioarei Maria cu nescare mori gata și cu heleștee făcute de domnia mea la Bahluet. în hotarul Târgului Frumos, ce-i în ținutul Cârligăturei. Pentru aceia acele de mai sus scrise mori și heleștee în apa Bahluiului să fie sfintei noastre mănăstiri Hangul de la noi dreaptă daanie și miluire cu toate veniturile nerușeit nici odănaoară în veci. Iar după a noastră viață și domnie cine s'ar cerca a rade a noastră daanie și milă, care am întărit și miluit sfânta mănăstire ce am zidit în numele Maicei Domnului, acela să fie neertat de Domnul D-zeu făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică. și de 12 sfinți apostoli și de 318 sfinți părinți care în a Niceei cetate dreapta credință au întărit și să aibă protivnic la strașnicul ceas al judecății pre însăși împărăteasa și apărătoarea a toată lumea maica domnului și să aibă parte cu Iuda și cu aforisitul Arie în nesfârșitele vecilor munci amin.

Însuși Domnul a poroncit.
S'a scris în Iași la anul 7137 Iunie 10.
Io Miron Voevoda.

Dobrencul

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII, 810). Pecete aplicată pe hârtie romboidală cu inscripția cunoscută.

65. Document din 7089 April 18. Iași.

Sumar: Iancul Vodă Sasul întărește urmașilor din Ciorta, Ignat, Zuza și Ana locul lor din Buimăceni, pentru că au plătit deșugubina 50 boi pe vremea lui Petru Vodă (Rareș), pentru moartea unui om găsit pe locul acela.

Let 7089 Aprilie 18 de la Domnul Iancul Voevod, cu cuprinderea că au venit înaintea domniei sale Todoran și nepotul său Loghin și frații lor și ficiorii lui Ciorba și neamurile lor Draga și Talaba și frații lor toții, feciorii lui Ignat și iarăși neamurile lor Costin și Nicoară feciorii Zuzii și frații lor și iarăși neamurile lor Marcu și soru-sa Magdalena cu mare jalobă și cu mare mărturie că uricul ce la avut de la bătrânul Petru Voevodul pe o bucată de loc dintre satul Petreștilor și dintre satul Băicenilor, care se numește Buimăcenii. ce se numește Fundătura din Rădiul Borzii mai în sus lângă Rădiu până la drumul Stăneștilor, și de acolo pe marginea pădurii, pân la hotarul Petreștilor tot fundătură care pe acea bucată de pământ au plătit. mai sus numiții, părinții lor Ciorba și Ignat și Zuza și sora lor Ana *50 boi deșugubină*, pentru că sau găsit un om mort pe acea bucată de loc, și acel *uric lau perdut în vreme când au prădat Tătarii toată țara în zilele lui Ion Voevod*.

Ispisocul cel adevărat se află la răzeșii din Petrești.

NOTE

1) Suretul acesta face face parte din actele D nei Castano, Iași. (Surete și Izvoade I. 500).

2) *Deşugubină* era darea ce se plătea pentru mortul ce se găsea pe pământul cuiva. Legiuitorul vechiu nu s'a întrebat nici odată de adevăratul vinovat, de adevăratul criminal. Investigaţiile şi cercetările în materie criminală care cer astăzi atâta perspicacitate de la judecătorul de instrucţie şi de la parchet, erau necunoscute în lumea veche. Toată judecata criminală se sprijinea pe presumpţiune că autorul crimei de omor trebue să se afle prin apropierea locului, unde s'a comis crima, dacă nu era chiar proprietarul locului. De aici urmarea în drept că taxa de mort o plătea proprietarul locului, unde s'a găsit cadavrul. De aici atâtea abuzuri şi nedreptăţi vădite, care au adus oborîrea acestei legiuiri, cu începutul secl. al XVIII-lea.

Incă de pe vremea lui Petru vodă *bătrânul* (стар), care aici nu e altul de cât Petru Rareş, s'a găsit un cadavru pe locul numit *Buimăceni*, aşezat între Petreşti şi Băiceni, la fundătura din Rădiul Borzii. Deşugubinarii au pus la taxa de om mort în sumă de 50 boi pe fraţii *Ciorba*, *Ignat*, *Zuza* şi *Ana*, dându-li-se în schimb drept de stăpânire pe acea bucată de loc. Ispisocul lui Iancul Sasul zice la urmă că: *„uricul l'au perdut în vreme când au prădat Tatarii toată ţara în zilele lui Ion Voevod»* adică în 1574; deci urmaşii celor 4 fraţi erau despoiaţi de titlul lor de proprietate, de aceia vin la Iancul Sasul în 1581 şi cer înoirea proprietăţii, afirmând că dreptul lor era cuprins în uricul lui Petru Rareş. ce s'a fost perdut. Erau în 1581 aceşti urmaşi:

1) din Ciorba—Todoran şi Loghin cu ai lor.
2) din Ignat—Draga şi Talabă cu ai lor.
3) din Zuza—Costin şi Nicoară cu ai lor.
4) din Ana—Marcu şi Magdalina.

Iancul Sasul le dă ispisocul său a cărui original zice suretul, s'ar fi aflând la răzeşii din Petreşti, iar în actele d-nei Castano numai suretul de mai sus.

66. Document din 7108 Martie 20

Sumar: Irimia Moghilă Voevod întăreşte lui Macri armaş şi jupânesii sale Nastea fata lui Chicer diacul mai multe cumpărături în satul Giumătăţenii. Voloucinţii şi Jurăştii de supt Cozancea. Cocăneşti cum şi mai mulţi robi ţigani.

Suret scos de pe suretul ce iaste scos de pre uricul al Irimiei Movilă Voevod pe a patra parte din sat Giumătăţeni, parte din gios şi pe a patra parte din moară ce iaste pe părăul Jijiei şi pre alte părţi de pre alte moşii după cum se arată în gios. Den anul 7108 luna lui Mart 20.

Cu mila lui Dumnezeu noi Irimia Movilă Voevod domnul ţării Moldovei înştiinţăm prin această carte a noastră tuturor cui o vor vedea pe dânsa sau cetind-o pre ea vor auzi, iată că pre adevăratul şi pre credinciosul nostru boer *Macri marele armaş* l'am miluit pre el cu a noastră osebită milă; dat-am şi am întărit lui şi giupânesei sale *Nastei* a lor dreaptă ocină şi cumpărătură de tatăl giupânesei Nastei *Chicer Diacul* pe a patra parte din satul Giumătăţenii parte din gios şi pe a patra parte din moară care iaste pe părăul Jijiei ce au cumpărat tatăl lui *Chicer diac* de la *Luţă Vătavul ficiorul Nastasiei nepoata Giurgei Giumătate,* drept trei sute zloţi tătăreşti din privilia ace de împărţială ce au avut-o moşul lui *Giurge Giumătate* de la bătrânul *Petru Vodă* şi din ispisocul cel de cumpărătură de la Iancul Voevod. Şi iarăşi vine înaintea noastră şi inaintea boerilor noştri *Tudoran ficiorul Armenesei* nepotul lui *Schiula* de a lui bună voe de nime silit nici asuprit şi a vândut

a sa dreaptă ocină şi moşie din uricul ce s'au scris mai sus din a patra parte din satul Giumătăţeni două părţi ce le-au vândut credinciosului nostru *Macri marele armaş* şi giupânesei sale *Nastei* drept trei sute două zeci zloţi tătăraşti şi au plătit deplin înaintea noastră. Şi pe lângă acestea iarăşi veniră înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Iurşea vatavul şi Grozea şi Varvara şi Sofronia şi nepoţii lor Toma Ilcişor vatav şi fraţii lui Onco şi Tiron şi Groza şi nepoţii lor Tudurian şi fratele lui Cristea şi Grigorie şi surorile lor Marica şi Sora, şi Stanca şi Safta de a lor bună voe de nimeni siliţi nici asupriţi şi-au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie dintru acelaşi uric a patra parte din satul Giumătăţeni şi cu a patra parte din moară ce iaste pe părâul Jijia, însă partea aceea din mijloc care merge pe din sus de stâlp pe amândouă părţile acea a vânduto credinciosului nostru *Macri marele armaş* drept trei sute două zeci zloţi tătăraşti; — Şi într'aceiaşi dată iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri această roabă anume Tatiana fata lui Măteiu sora Varvarei *femeia lui Bucium care au fost luată de tatari când au pradat ţara Moldovei în zilele lui Ioan Vodă* şi-au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie şi iarăşi dintr'acest uric toată partea ei şi partea surorei sale din satul Giumătăţeni care este pe Jijia şi cu loc de moară pe Jijia şi cu pomete pentru că au vândut sora ei Varvara din alte părţi de moşie pre unde au mai avut acea au vândut acelui de

mai sus scris credinciosului nostru Macri marele armaş drept cinci zeci de galbeni ungureşti şi i-au plătit deplin acei bani de mai sus scrişi cinci zeci galbeni ungureşti în mâna lui *Casin Turcul carele au scos pre ea din limba păgânească*;—şi iarăşi vine înaintea noastră Mărica fata Nastei nepoata Cristei de a ei bună voe de nimeni silită nici asuprită şi au dat a sa dreaptă ocină şi moşie din ispisocul acel de mărturie şi de întăritură care au avut ei de la Iancul voevod pe două părţi din satul Voloucinţii, dar cu partea nepoatei sale a Ilincăi fata Anei, pentru că au făcut întru sine schimb şi pentru acea a treia parte din Voloucinţi au dat acei mai de sus scrise fata Ilincăi fetei Anei schimbu pentru schimbu altă a treia parte din satul *Băinţii*, aceia au vîndut-o iarăşi credinciosului nostru Macri marelui Armaş şi giupânesii sale Nastei drept două sute de taleri număraţi şi ispisocul pre care l'au avut de la Iancul Voevod încă l'au dat în mânule mai sus scrisului Macri marele armaş; - şi aşijderea vine înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri *Mărica fata lui Băinschi* de a sa bună voe de nimeni silită nici asuprită şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie şi iarăşi din acel ispisoc care l'au avut de la Iancu Voevod a treia parte din Voloucinţi acea au vândut'o iarăşi credinciosului nostru *Macri marele armaş* şi giupânesei sale Nastei drept o sută de taleri de argint;—şi tot atunci veni înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri feciorul *Iurincului paharnic* nepotul lui *Văscan Iurin-*

cul de a lui bună voe de nimeni silit nici asuprit și au mărturisit că au vândut împreună cu frații lui Ionașco Druțul și cu surorile lui Magdalina și Greaca și Mititica a lor dreaptă ocină și moșie din uricul acel de danie ce au avut de la Stefan Voevod și giumătate de sat *Iureștii supt Cozancea* au vândut iarăși credinciosului nostru Macri marele armaș drept o sută două zeci taleri; și iarăși au mărturisit înaintea noastră cum că s'au împărțit cu frații lui Ionașco Druțul și cu surorile lui Magdalina și Greaca și Mititica a lor ocină;—și iarăși veniră înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Petru feciorul lui Ioan nepotul lui Laur și nepotul său Groza și fratele său Micul unchiul lui Petric și Hangan feciorul lui Dragan iarăși nepotul lui Laur și Busuioc feciorul lui Grăciun și Mihalcea feciorul lui Efrim și nepoatele lor Urăta și Măriica nepoatele lui Drăgan cel bătrân de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și cumpărătură carele au avut de la *Ikim* feciorul lui Simion nepotul Danciului din uricul ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod două părți din tot satul Cocănești parte ce se va alege lor acea au vândut'o credinciosului nostru *Macri marele armaș* și giupânesei sale Nastei drept o sută cinci zeci de taleri și au plătit toți deplin acei mai sus scriși bani în mânule tuturor celor ce s'au scris mai sus înaintea noastră și înaintea boerilor noștri; drept aceia văzând noi a lor tot de bună voe tocmală și deplină plată, iar noi așijdere și de

la noi am dat și am întărit mai sus scrisului credinciosului nostru Macri marele armaș și giupânesei sale Nastei și precum ca să fie lui și de la noi ocină și cumpărătură și *uric* și cu tot venitul. lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și a fiilor, a strănepoților lor și a tot neamul lor cine se va alege mai de aproape să fie nestrămutată lor nici odinioară până în veci. Iar hotarul acelor mai sus scrise ocine să fie începutul precum se va alege iar despre alte părți să fie după hotarele vechi pe unde din veac au ținut; și iarăși am dat și am întărit lor drepți țigani anume Marta împreună cu fiii ei și Buna și Paraschiva și Stefan feciorul Bunei și Sofiica și Ionașco pe care i-au cumpărat el luișI de la Toader Turcul și de la *Tăutul diac și de la fratele său Toader*, drept două sute de zloți tătărăști; iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisului Irimia Voevod și a prea iubitului fiu al domniei noastre Constantin Voevod și credința boerilor noștri. credința boerului *Ureche dvornic de țara de jos*. credința boerului *Cristea dvornic de țara de sus*. credința boerului *și fratele domniei noastre Simion Hatmanul*,și Parcalabul Sucevei, credința boerului *Gheorghe* pârcălab al Hotinului, credința boerului *Nădibaico* și a boerului *Chiriță* pârcălabii Neamțului, credința boerului *Ciocârlie* și a boerului *Veveriță* parcalabii cetății celei noua, credința boerului *Drăgan* postelnic, credința boerului *Busuioc* spatar, credința boerului *Simion* visternic, credința boerului *Bârnovschi* pa-

harnic, credința boerului *Căraimun* comis și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești mari și mici; iar după a noastră viață cine va fi domn din copii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege Dumnezeu a fi domn pământului nostru al Moldovei, acela să nu strice dania noastră și întăritura. ci să-i întărească pentru că el a cumpărat luișI pe drepți banii săi, iar pentru tărie și întăritură tuturor celor mai sus scrise am poroncit noi credinciosului și cinstitului boer giupânului *Stroici marele logofăt* ca să scrie și a noastră pecete să o spânzure cătră această adevărată scrisă carte a noastră.

1600
1800 Iunie 8.

Acest suret tălmăcit și prescris întocmai de pe adevărata matcă a hrisovului și polseduindu-se din cuvânt în cuvânt încredințat cu pecete ce de obște a sfintei mănăstiri împreună și cu a mea iscălitură.

Dosotei Arhimandrit și stareț sfintei mănăstiri Neamțul (Secul). Acest suret l'am scos lui *Gherasim Putneanul* de pe uricul Irimiei Movilă Voevod pe moșiile ce scriu mai sus tot adevărul și dreptate neadăugând nici un cuvânt nici scăzând și drept din cuvânt în cuvânt precum este scris în uric și am iscălit. Gherasim eromonah Putneanul.

Acest suret fiind întocmai adevărat scos de pe ispisocul ce este la Dumnealui *Căminarul Ioan Başotă* care acum asemene se află la mine spre încredințare am iscălit.

Buzdugan Medelnicer.

NOTE

1) Suretul adus face parte din actele D-nei Castano. Iași, (Surete și Izvoade I, 532)

2) *Jurj Jumătate*, tatăl Nastei, mama Luței Vatavul, trăește supt Petru Rareș. Nu știm precis în ce legătură să fie acest Giurge Jumătate din 1530 cu Jumătățenii secl. al XV-lea, a căror spiță e aceasta:

1) *Șerban Jumătate* (către 1350), după care avem satul Șerbănești, la *Zvoriștea*.

2) *Bălinț* și *Căliman Jumătate* (către 1380), cari își fac așezările pe locul Zvoriștei de azi, zisă *„dvorișteа lui Căliman.*

3) *Ionașco Jumătate* boer cu trecere supt Alexandru cel Bun.

4) *Jurj Jumătate* amintit tot odată cu tatăl său în lunga domnie a lui Alexandru cel Bun.

5) Jurj Jumătate a lăsat 3 fii: *Ștefu*l, *Mănole* și *Marina*, amintiți între 1430—1460. Stefan cel Mare a doborît din vază politică familia Jumătate din cauza hainiei.

6) Ștefu l Jumătate are de fii pe *Mărina* și *Ștefu*l; Mândru Jumătate are pe *Mărina*, *Donea* și *Sila*. Mărina are de fii pe *Bogdan* și *Oancea*.

Cu acești urmași în a 6 a generație intrăm în secl. al XVI-lea.

7) *Giurgea Jumătate* de supt Petru Rareș Vodă trebue socotit ca nepot al Ștefului Jumătate din secl. al XV-lea, fără a ști precis a cui fecior să fie din cei 3 copii ai Ștefului.

8) *Nastasia* fata Giurgii trăește supt Iancul Vodă Sasul.

9) *Luța vătavul* trăește prin 1600, și vinde partea lui din Jumătățeni a patra parte lui Macri vel armaș.

Acest Macri vel armaș cumpără din satul Jumătățeni următoarele părți.

¼ de la Luța vatav cu 300 zloți.

¼ de la Iurșe vătav cu 320 zloți.

2 părți din ¼ de la Tudorian cu 320 zloți.

Partea Titianei cu 50 zloți.

In total dă 990 zloți.

Urmează dar că toți acești vânzători erau urmași de ai boerului Jumătate din secl. al XVI-lea adică de ai Giurgii Jumătate.

67. Document din 7129 Mai 30, Iași.

Sumar: Alexandru Vodă Iliaș, dă carte la mâna lui Cristea aprodul din Borcești și fratelui său Toader de a-și apăra moșia lor din Borcești despre Cristea comișelul.

Ии Алеѯандрꙋ Илиашь воевод в(о)жію м(и)л(о)стію г(о)сп(о)дарѫ земли мѡлдавскои, дали есми ‖ сес лист г(о)сп(о)дств(а)ми слꙋѕѣ наш Крѫстѣ ап. ѡт Борчещи и брат егѡ Тоадер ѡт там (Io Alexandru Iliaș Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, dat-am noi această carte a domnii mele slugii noastre lui Cristea Aprod din Borcești și fratelui său Toader de acolo). спрѣ чѣе ‖ ка сѫ хіе тари ши пꙋтерничи кꙋ картѣ дѡмнии мѣле а цинѣ ши аш анѫра але сали ‖ дрѣпте ѡчини ши мошии дин сат дин Борчещи ши дин ватра сатꙋлꙋи ши дин поми ‖ ши дин кꙋржтури пре ꙋнде ле .сп҃н врничеле ши дирѣселе лѡр ка сѫ нѫ анѳѫ ‖ а трѣче крѫстѣ комишелꙋл .ѧн партѣ крѫстеи апродꙋлꙋи ден Борчещи ‖ ѡр кꙋи ва пѫрѣ кꙋ стрѫмбꙋл ка сѫ віе де фац сѫ стѣ .ѧнаинтѣ домнии мѣле ‖ ши сѫш адꙋкѫ ши

дирѣсе ѧнаинтѣ дѡмніи мѣле || и нак не вудет (şi altfel să nu fie).

Г(ос)п(о)д(инъ) рече (Domnul a zis).

оу пас л(ѣ)т ‡зркѳ Маи л.

Тъутул лѡгофет ѳчил.

Іѡн.

NOTE

Originalul hârtie; acta Calistrat Hogaş profesor (Surete şi Izvoade I, 524). Pecetea căzută.

68. Document fără velcat (către 7129).

Sumar: Zapis prin care Cristea din Borceşti dă partea lui de ocină din Ungurași fratelui său Toader, care a plătit 10 galbeni pentru el la Pavăl, zălogul făcut de Cristea încă de supt Radul Vodă.

Єѳ Кърстѣ ден Борчещи. ѧнсѣми пре мени. мъртѳрисъскѳ кѳ ачестѳ. запис ал мев. пе кѳм ам пѳс зълог ѡ парте де ѡчини. а мѣ. ши а фрѫцинемев лѳи Тоадер ден сат. ден Ѫнгѳраш ѡ ам пѳс ев зълог. Кърстѣ ши партѣ. фрѫцинемев лѳи Тоадер ла Павъл дерепт зѣче галбени. байи бунн. ѧн зилеле Радѳлуи вод. ши мѣм пѳс зи съ дав бани. ѧн патрѳ съптъмъни. деч кънд а фостѳ зѳа єѳ кърстѣ бани нам авѳт съи дав че мѣ аѳ трекут зѳал. пр фратемев Тоадер сав скѳлат (ши нав) врут съ лас ѡчина (ши ав дат) ачеи зѣче галбени че ав скрис маи сус..... ѧн мъна...,... Павъл де нѳ ва ѧнтоарче кърстѣ бани че ав дат фратесъв Тоадер кърстѣ съ де алти пърци де ѡчини де ѳнде вор фи маи авѧндѳ съ наибъ.... тр'ѣбъ. ши ачещи бани сав дат динаинтѣ луи водъ. ши денаитѣ попеи луи Костин ши а луи Глигори ѡт там ши

Трѣфаш wт там. ши Накѣл wт там ши Кѣниица wт Корчеш ши Гʼлигор wт там ши..... wт там ши мулци wамени бүни меџиташ дє прєн прецїѣр нѣм пүс ши печецили ноастрє пентрѣ крєдиниџа.....

NOTE

1) Originalul hărtie ros pe la încheeturi : acta Calistrat Hogaș, profesor Iași (Surete și Izvode I, 541).

69. Document din 7137 Dec. 12. Iași.

Sumar: Miron Bărnovski Moghilă Vodă scrie carte lui Toader Echim și Gh. Saula pentru alegerea hotarelor Mânjei diiacul din Văcotești despre Mânjești, partea călugărilor de la Galata.

Acta Gh. Ionescu, arhiva Iași (Surete și Izvoade III 304). Pe cetea ruptă.

Iw Miron Bărnovschi Moghila Voevod bojiiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi; pișem gospodstvami | sluzeam gospodstvami (scriem domnia mea la slugile domniei meale) *Toader Echim* ot Turbatești i Gheorghi Saula ot Procealnici dămuvă | știre că domniia mea vă am ales de oameni buni și înțelepți, direptu aceaia deacă veți vedea cartea domniei meale, iară voi să căutați să strângeți oameni buni den sus și den gios megiiași și să meargeți să aleageți cum veți afla mai cu direptul în sufletele voastre, satul slugii domnii meali *a Mânjei* diiacul anume Văcoteștii, despre satul rugătorilor domniei meali a călugărilor de la Galata de sus despre, Mânjești în doaw să împărțiți hotarăle gumătate să ție sluga domnii meali Ionașco Mânja diiacul gumătate să ție călugării și să le stălpiți locul

cum veţi afla mai cu direptul. nimica să nu făţăriţi nici unora şi cum veţi afla mai cu direptul aşa să daţi ştire la domnia mea cu scrisoare.

Sie vam pişem i in da ne umişaet. (aceasta vă scriem şi nime să nu se amestece).

u Ias vleat 7137, Dec. 12.

Saam gospodinъ veleal (Insuşi domnul a poroncit).

Adaos de mâna vel logofătului. Aşijderea să căutaţi săi alegeaţi şi despre Motăşeani şi săi stălpiţi locul să să ştie.

Dumitraşcw Stefan vel logofăt.

Şandir.

70. Document fără veleat (către 7137)

Sumar: Mărturia a 5 boeri pentru pricina de fânaţ din Văcoteşti dintre Corlat Uricar şi între răzeşul său Oancea.
Acta Gh. Ionescu, Iaşi (Surete şi Izvoade III, 304).

Milostive şi luminate Doamne să fie măria Dumitali sănătos; dăm ştire măriei Dumitale că au venit sluga mării Dumitali *Corlat Uricar*, cu cinstitъ cartea mării Dumitale, viind la noi *pentru o gură ce au avut cu răzăşul său* (cъv) cu Oancea pentru nişte fân ce iau cosit den partea lui. Deci noi am mărsu acolo şi am strânsu mulţi oameni buni megiiaşi de prin pregiur anume; Gavril Saula de Procealnici şi Toader de Nedeiani şi Mateiu de
× Dăjeani şi Ionaşco Ciudin de acolo şi Mierăuţ şi Dănăilă de acolo, şi Dalbul şi Gheorghie Builea din Budeşti şi alţi mulţi oameni buni megiiaşi de prin

preğur, şi am ales părţile lui Corlat pe drŧse ce au arătat de cumpărătură şi am împărţit cu funea pe unde au fost fânaţ şi am aflatu cosit de Oancea toată partѧ lui Corlat. pe unde au fost fânaţul cel mai bun şi încă au intrat şi au cosit şintralt hotar. unde nau avut Oanĉѧ n'ci o treabѫ în hotar Vѫcoteştilor. deci noi aşea am socotit şi am aflat că iaste Oanĉѧ vinovat şi greşit. Măriia Dumitale vei ğudeca cum va hi voia Dumitale.

Saul, (l. p.) Mateiu, Ionaşco Ciucă, Dânăilă, Dalbul.

Slugile şi robii mării Dumitali Pavăl di Voineşti, şi Ion de Nedeiani şi Stefan de Procealnici dăm ştire mării dumitale.

71. Document din 7078, Iulie 20.

Sumar: Zapisul prin care egumenul mănăstirei de la Moldaviţa şi cu tot soborul primesc 700 zloţi de la Ionaşco ginerele Stefei Tolocico, preţul răscumpărării satului Mlenăuţii ot Dorohoi dăruit mănăstirei de Steta Tolocico pentru pomenirea sa şi a fiicei sale Anuşcăi.

† Сѥ оубо аз Ѳрмонах ігѹмен Ѧнастасіѥ. и прочее вес сѫбѡр wт монастир молдавица ‖ свѣдѣтествѹем. ꙗк сѫтвориχѡм сес запис жѹпанѹ. . . . . и даѥм ‖ знати ꙗк пріиде: цтеѳа толочко и сѫ зѣта своего Ионашко. и потокмисѧ ‖ Цѣеѳа сѫ кълѹгеры wт молдавиц идеж ест χрам благовѣщеніе сѫтворити себе ‖ и дочкы своеи Ѧнѹшкы лѣтнаа памѧт и написасѧ оу великы помѣник Цѣеѳа ‖ и Ѧнѹшка. и дадѣ єдин сел стмѹ монастир, наимѧ Млинѫци, ѹ волwст ‖ дороχѹи, и по сем востал Ишнашко и

потокми сѫ калѹгеры ѡт молдавиц, и искѹ || пи село то ѡт стаа монастир, и даде стмоу монастир Ионашко за || село седми сто злат. и на сею токмежѹ бѣш, иже вышрѣхѡм, Ігѹмен || Ѩпастасіе. и старец Ѩвраміе, и Герман. и Ѩнтоніе, и Сѣлівестрѹ, и || Іѣзнаніе, и Ѩпхылохые и Носифь, и Хылотеи, и Токтист, и діѧконь | Харітон, и Партеніе, и Сѣпіфаніе, и Макаріе, и прочее братыи | иже бѣхѫ вѫ тогда прѣмѣ вѫ монастир. а кто сѧ покѹсить | разорити, или инако прѣвратити | моа памѧт, и токмежѹ вѹд кто | ѡт моего рода. или ѡт анеѱіи миѫ, или ѡт чюждиѫ людеѫ, а тот члкѫ || да вѹдет проклѣт ѡт Га Бл сѫтворшаго нбьи и землѧ, и ѡт прчстыѧ того | матере. и ѡт чстиѣѥ блгословеніе, и ѡт вѣсѣѫ стыѫ. кто вѹдет разорити наш памет || и токмежѹ иже аз сам себѣ потокмиѫ ....помышлен ми амин.

вато ‡зон. мсца. юл. к.

Traducere

Adică eu Ermonah Igumen Anastasie. şi împreună cu tot soborul de la mănăstirea Moldaviţa mărturisim cum am făcut acest zapis jupânului..... şi dăm ştire cum a venit Ştefa Toloćca şi cu ginerele ei Ionaşcu şi sa tocmit Ştefa cu călugării de la Moldaviţa unde este hramul blagoveştenii a face sieşi şi fiicei sale *Anuşcăi* anuală pomenire, şi a se scrie la marele pomelnic Ştefa i Anuşca, şi a dat un sat sfintei mănăstiri, anume *Mlinăuţii* în ţinutul Dorohoiului; şi după aceasta s'a sculat Ionaşco şi s'a tocmit cu călugării de la Moldaviţa, şi a rascumpărat satul acela de la sfânta mănăstire, şi a

dat sfintei mănăstiri Ionașco pentru sat 700 zloți și la această tocmală a fost acei mai sus zișî; Igumen Anastasie și stareț Avram, i Gherman i Antonie, i Selivestru, i Ivănanie, i Anhilohie, i Iosif i *Hiloteiu* i *Toctist* i diacon Hariton, i Partenie i Epifanie, i Macarie, i alți frați care au fost pe acea vreme în mănăstire. Iar care s'ar încerca să radă sau în alt chip să schimbe pomenirea mea și tocmala, fie acela din rodul meu, sau din nepoții mei, sau din oameni străini, un asemenea om să fie procleat de Domnul Dumnezeu făcătorul cerului și al pământului, și de prea cinstita lui maică, și de cinstita ei binecuvântare și de la toți sfinții, cine va rade a noastră pomenire și tocmală, precum eu singur m'am tocmit, ca să fie pomenirea în veci amin, la anul 7078 Iuna Iulie 20.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr. Buțureanu, Iași, (Surete și Izvoade III, 310). Pecetea ceară neagră căzută. Marca fabricei de hârtie, *porcul*.

2) *Stefa Tolocico*. Familia Tolocico vine în cele mai vechi documente. Supt Alexandru cel Bun trăia *Vlad Tolocico*; supt Ștefan cel Mare găsim pe *Șendrică Tolocico*, cetit rău de Ulianițki ca *Atolocico*, a cărui copii sânt *Spatar Purice*, jitnicerul *Ivanco*, *Oliușco Vasilisca*; Ivanco are de copii pe *Petriman* și pe *Danciul Tolocico*. Această *Stefa Tolocico* trebue să stea în legătură cu acești din urmă, ca *noră*. Deja ea avea ginere în 1570 pe Ionașco. care ținea în căsătorie pe fiica sa *Anușca*. (vezi Surete și Izvoade X, 215)

3) *Danie și rescumpărări*. Stefa Tolocico cu fiica sa Anușca fac donație mănăstirei Moldavița satul *Mlenăuții* (morile), pe care îl răscumpără Ionașco ginerele Stefei, ca să le rămâe moșia Mlenăuții tot în familia Tolocico.

72. Document din 7112 Mai 2, Iaşi.

Sumar: Zapisul lui Ilea fost jitnicer, ficior Măricăi, nepot lui Toader visternicul, prin care se tocmeşte cu Ion Dupniţă fost vatag şi cu alte neamuri ale lui pentru Hărtop, două părţi din a patra parte. Acta Gr. Buţureanu. (Surete şi Izvoade III, 311).

† Єто аз Илѣ бив житничар. свѣдителствую. съ сим моим за || писа за тота тѫж. що семо имал съ Ивн Дупницѫ и съ попа Ивн | и съ попа Ѧндрѣш. и съ ини плѣмена иχ. ами есмо | сѣго токмил. и ѡставил есмо на тое токмил. како продал. мати моа Мѫрики дочка Тоадер вистѣрник. и съ миоѫ Дупницов. бив вѫтаг за армаш. | ѡт четврѫтаа част ѡт врѫтуи трета част. и також | ѡт една бучата за ѡчинѫ що ест купежиа. що ест | подли хотар врѫтоп. також трета част. аз Илѣ ѡста | вил есмо и потокмил есмо съ ними. по мои до | брою (во)ли да бѫдет на токмал. и иже продала есмо им | прѣжде сиѫ в л ѣ м ѣ. а сѣ покусити тѣагати на ниχ | да бѫдет проклѣт. ѡт тнї стиχ ѡниже вѫ Ни || кеѫ . . . . . за мои запис и пос || тавиχ и мои печат. инс х мс. влт. ‡зрвї Маи в.

Traducere

Iată eu *Ilea biv jitnicear* mărturisesc cu acest zapis al meu de această judecata ce însumi eu am avut-o cu *Ion Dupniţă*, i popa *Ioan.* şi cu popa *Andruş*, şi cu alte neamuri ale lor; iar eu însumi astfel m'am tocmit şi m'am aşezat cu această tocmală, cum a vândut mama mea Mărica fiica lui Toader visternicul şi cu al meu Dupniţă, biv vatag de armaşi, din a patra parte din *Hărtop* a treia

parte, şi iarăşi din o *bucată* de ocină ce-i este cumpărătură, ce-i tot în hotarul Hărtopului, tot a treia parte, eu Ilea m'am aşezat şi m'am tocmit însumi cu ei de a mea bună *voe* să fie la tocmală şi ceea ce am vândut mai înaintea acestei vremi; iar cine s'ar cerca a se mai judeca cu ei, să fie procleat de cei 318 sfinţi care-s din Nicheia.....
şi am pus şi a mea pecete.

Scris în Iaşi la anul 7112 Maiu 2.

NOTE

влѣмѣ pro врѣмѣ e un fenomen de cepelegie; прѣжд сиѫ влѣмѣ înainte de această vreme,

73. Document din 7142 Dec. 2. Iaşi.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă întăreşte mai multe cumpărături făcute în satul Ciuncești pe Bahluet la Cărligătură de la nepoţii lui Giurgea stolnicul de către Vărlan cu Mărica, David cu Nazaria, Nastasia, Gligorcea, Ionaşco cu Vasilca şi Istratie cu Mărica.

Иѡ Моуси Могила Воєвода, бжію мластію господарѣ земли Молдавскои, оже прiинде прѣд нами, и прѣд вѣсимн нашими молдавскими | болѣри, великиχ и малнχ слугa наш Єремiѧ Некшул снь Цѵрцѣ Некшул столник, и внук его Яндоние, и Рустѣ и Гаврил | и Мѣрика и Ягафiѧ дѣщи Иѡани, вѣси внуци и прѣшнуци Цѵрцѣ Некшул столник, за иχ доброю волю неким | непонѫжденi, анеприсиловани, и продали иχ права wтнну, и дѣдину, wт село Чинчещи, что ѕ влост Крѣлигѣтури, wт вес село | wт шеста част, три части, тол wни продали слуѕи гедеми, Вѣрлан, и жени его

Мѫрика. ради девѣт десѣт и шсим и пол талер. | сребинѫ. шт чрик, и шт исписок что имал дѣд иѫ Цѵрцѣ Некшѵл столник. шт Йикѵл Коевода. и штом тиж продали тиѫ | вышписани люди. внѹци Цѵрци. пакиж за иѫ добра волѣ. неким непонуждени. анепрнсиловани. шт вес село Чинчеци. шеста част | тоа продали. слѵзи нашемѹ. Давид и жени его Назарїѧ. ради сто и два десѣт. и шест талер сребниѫ. и шт том тиж купила | Настасїѧ. шт вес село Чинчеци. шеста част. пакиж шт тиѫ вышписанни люди внѹци Цѵрци. ради сто и два десѣт. и шест талер. | сребниѫ. и тиж купил слѵга наш Глнгорчѣ съ жена его. шт вес село Чинчеци. шеста част пакиж шт тиѫ вышписани люди. внѹци Цѵрцѣ. | раді сто. и два десѣт и шест талер сребниѫ. и шт том тиж купил слѵга наш Йшпашко и жена его Касилка. шт вес село Чинчеци, | шеста част. и шт шеста част село четврѣта част. пакиж шт тиѫ вышписани. люди. внѹци (Цѵрцѣ). раді сто и пет десѣт и седим талер | сребниѫ. и тиж купил слѵга наш Истратїе и съ жена его Мѫрика. шт вес село (Чинчеци) шт шестаа част половина част. пакиж | шт тиѫ вышписани люди. внѹци Цѵрцѣ столник. раді шест десѣт и три талер сребниѫ. и тиж шн купил. шт ниѫ. два селаш за цигани | наимѣ Трифан и Мѵрат съ женами. и съ дѣти иѫ. съ вес тиѫ вышписани. пизи. ино гсдвми. також ѕвидѣхом междо ни || ми доброволною токмеж. и полною заплатѹ. а мы ищеж и шт нас дадохом и потврѣдихом им. тѣм раді вышписани | част за штнну. шт того село Чинчеци. съ врѵд за млни. ѕ Бахлѵец. и съ мѣсто ѵ лѣс. и съ полѣна чунка. и съ вес приход да ест слѵгам | нашим выш-

писанним. права wтнив. и дѣднину и викупленіе. и оурик и потвѣрѫжденіе. непорвшено. николиже | на вѣки. и ни да с(ѣ) не оумишлает прѣд сим листом нашим.

Сам господнв велѣл.

8 Мѣс. лт. ѣзрмв. дек. к.

Гѣнгѣ вел логоѳет искал

Иѡнашко

Traducere

Io Moisi Moghila Voevod cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boeri a mari și a mici sluga noastră *Eremia Necșul*. fiul Giurgii Necșul stolnic, si nepotul său Andonie și Ruste și Gavril și Mărica și Agafia fiii Ioanii, toți nepoți și strănepoți Giurgii Necșului stolnic, de a lor bună voe de nimeni siliți nici împresurați și au vândut a lor dreaptă ocina și moșie din satul *Cinceștii*, ce-i în ținutul Cărligăturii, din tot satul din a șesa parte 3 părți, aceste ei le-au vândut slugii Domnii mele *Vărlan* și femei lui *Mărica*, pentru 98 și ½ taleri de argint din uric și din ispisoc ce l'a avut bunul lor Giurgea Necșul stolnic de la Iancul Vodă;—și într'acestea au mai vândut cei de mai sus scriși, nepoți Giurgii, iarăși de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți, din tot satul Cincești a 6-a parte, acea au vândut-o slugii noastre lui David și jupânesii lui Nazaria, pentru una sută și două zeci și șase taleri de argint;—și într'acestea iarăși a cumpărat Nastasia, din tot satul Cincești, a șesa parte iarăși de la acei de mai sus scriși oameni nepoți Giurgii pen-

tru una sută şi două zeci şi şase taleri de argint; — şi iarăşi a cumpărat sluga noastră Gligorcea cu femeia lui, din tot satul Cinceşti a şesea parte iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni, nepoţii Giurgii pentru una sută şi douăzeci şi şase taleri de argint. Şi într'aceasta iarăşi au cumpărat sluga noastră Ionaşco şi femeia lui Vasilca din tot satul Cinceşti a şesea parte şi din a şesea parte din sat a patra parte, iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii Giurgii pentru o sută cinci zeci şi şapte taleri de argint; — şi iarăşi a cumpărat sluga noastră Istratie şi cu femeia lui Marica din tot satul Cinceşti din a şesa parte jumătate parte. iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţi Giurgii stolnic pentru 63 taleri de argint. Şi iarăşi au cumpărat de la dânşii două salaşe de ţigani anume Trifan şi Murat cu femeile şi cu copii lor. toţi cu acei de mai sus scrişi bani. Deci Domnia mea cum am văzut între ei de bună voe tocmală şi deplină plată, şi noi încă şi de la noi am dat şi am întărit lor pentraceea acele de mai sus scrise părţi de ocină din acel sat Cinceştii cu vad de moară în Bahlueţi şi cu loc de pădure şi cu poiana Ciuncei şi cu tot venitul. să fie slugilor noastre de mai sus scrise dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură şi uric şi întăritură, neruşeit nici odănăoară în veci şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Însuşi Domnul a poroncit

In Iaşi la anul 7142 Dec. 20.

Gheangea vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Ionaşco Mânjea.

NOTE

1) Originalul hârtie, fără pecete; acta Albert Daniel Iaşi, (Surete şi Izvoade VIII, 816).

2) *Vânzări.* In ispisocul lui Moisi Moghilă se înşiră mai mulţi vânzători şi mai mulţi cumpărători. Incă de pe la 1580 satul Ciunceştii era în stăpânirea lui *Neacşuţ Giurgea stolnicul.* Dânsul a avut aceşti copii: *Eremia Neacşul* şi *Ioana.* Ioana are 5 copii: Andonie, Rustea, Gavril, Mărica şi Agafia. Toţi aceşti nepoţi stăpâneau în devălmăşie, căci actul nu ne arată exact partea fiecăruia, ci că se cumpără de la nepoţii Giurgii stolnicului.

Iată acum ce s'au cumpărat.

1) Vărlan şi Mărica cumpără 3 părţi din a şesea parte cu 98 taleri şi jumătate.

2) David şi Nazaria cumpără a şesea parte cu 126 taleri de argint.

3) Nastasia cumpără a şesea parte cu 126 taleri de argint.

4) Gligorce cumpără a şesea parte cu 126 taleri de argint.

5) Ionaşco şi Vasilca cumpără a şesea parte şi a 4-a parte din altă a şesea parte cu 158 taleri.

6) Istratie şi Mărica cumpără jumătate din a şesea parte cu 63 taleri de argint şi în plus cele 2 sălaşe de ţigani.

Tot satul Ciunceştii se împărţea în şese părţi, din care s'au cumpărat toate de cei 6 cumpărători amintiţi în uric. Preţul unei şesimi fiind de 126 taleri. urmează că tot satul Ciunceştii s'a vândut cu 756 taleri în 1633 Dec. 20. Adunând sumele din ispisoc vedem că s'au plătit 696 taleri, rămânând nevândută jumătate din a 6-a parte.

Se vede că cei 6 cumpărători erau fraţi sau rude între ei de oare ce Domnul le întăreşte tuturor stăpânirea în acelaşi uric·

BIBLIOTECA *ACADEMIEI* ROMÂNĂ

74, Notiţă din 7128 Mart 2

Sumar: Ermonah Nicodim Tahat dăruieşte mănăstirei Slatina o psaltire slavonă.
Acta Gr. Buţureanu (Surete şi Izvoada III 312).

† Сіа книга рекомыи ѱалтиръ. иже бысть дал за тиръ нашемъ. въ манѣ сѣкѣ въ монастиръ Сластинскои отъ Іѡ Алеѯандръ воевода. поновн и платна завезнїе. Ермонахъ Никодим Тахат. рекомїи за скимьножит. за дшѣ своѭ. и за родітели. им вѣчнаа им памѣт. при дни. благочстиваго и хрлюбиваго. Іѡ Алеѯандръ воевода. снь. Радул воевода влт ѯзрки. Март кі днь.

Traducere

Această carte numită psaltire, care a fost dată spre folosul nostru la rugătoarea sa mănăstire Slatina de Io Alexandru voevod, a înoit'o şi a platit legătura, Ermonah Nicodem *Tahat zis din schivnicie* pentru sufletul lui şi a născătorilor lui, veşnica lui pomenire; în zilele drept credinciosului şi de Hristos iubitor Io Alexandru Voevod, fiul Radului Voevod, 7128 Mart 12 zile.
de altă mână posterioară Соломонъ пишет.=Solom scrie:
снъ предмѫдрыц веселит отца. снъ безумнии печат мтри своего
Fiul cuminte veseleşte pre tatăl (său); fiiul fără minte este supărare mamei sale.

75. Document fără veleat (către 7100).

Sumar: Zapisul Vasilcăi jupăneasa lui pan Iuraşco Vartic postelnic cu fii săi Lupul şi Gavril, prin care arată că împrumutându-se Ionaşco cu 12000 aspri de la Ionaşco Tolocico a pus zălog jumătate din satul Lişna. Cu banii luaţi s'a plătit 12000 lei datoria tatălui lor făcută la un jidov Iacob din Ţarigrad.

† Сѣ вко аз Василка кнѣгинѣ пана Юрашко Картіка постелник и снѣ‖ его Лупул и брат его Гаврил и сестра нх. дети пана юрашка ‖ вартика постелник. сѫзнаваем сами на сѣбѣнім ‖ нашим истинним. записом јако есмо вѫзѧл wт Іѡнашка Толоч ‖ ко ‡ вї аспри пинѣзи готовиѫ. све бани старін. и дал есми ‖ емѹ ради сиѫ пинѣзи свою правую wтиноѫ и дѣдиноѫ. wтца ‖ нашего. пана юрашка вартик постелник половина wт село ‖ Лѫчила. и сѫ став и се сиѫ виписанниѫ пинѣзи двандесѣт ‖ тисѣч аспри. а миж платнаи едни дѫлжна что кѣша ‖ должен wтец наш. пан Юрашко. вартик едномоѫ жид именем ‖ Јаков wт цариград. нно wт сѫда на пред да имает соби держати ‖ пан Толочко тоѫ половину. села wт лѫчна. и да имаю т ‖ соби учинити исписоаче и ѕрик. и при тим пашѣ токмеж били ‖ люди добрін Дрѫгшан вѫтаг. и потропоп Патрашко сїнъ его Дрѫгшан ‖ брат Котелин. и нніи люди добриѫ. и аз котела сам писаѫ ‖ и печат поставиѫом кѫсемоѫ записоѫ да сѣ знает.

Traducere

Iată adică eu *Vasilca* giupăneasa lui pan *Iuraşco Vartic postelnic* şi fiii săi *Lupul* şi fratele

său *Gavril* și sora lor, copii lui pan *Iuraşco Vartic postelnic*, înștiințăm înșine prin acest deosebit al nostru zapis. cum am luat de la Ionașco Tolocico 12000 aspri bani gata, *toți bani vechi*, și am dat noi lui pentru acei bani a sa dreaptă ocină și moșie a tatălui nostru, a lui pan Iurașco Vartic postelnic. jumătate din satul *Lăčnaa* și cu helești și cu acești mai sus scrișî bani, 12000 aspri, iar noi am plătit o datorie ce a fost dator tatăl nostru pan Iurașco Vartic *unui jidov anume Iacob din Ţarigrad*; deci de acmu înainte să aibă singur a-și stăpini pan Tolocico acea giumătate de sat din *Lăčna*. și să aibă singur a-și face *ispisoace* și uric; și la această a noastră locmală au fost oameni buni Drăgșan vătag, și protopop Patrașco fiul *lui* Dragșan fratele lui Cotelin, și alți oameni buni, și eu Cotela însu-mi am scris și pecetea am pus la acest zapis ca să se știe.

NOTE

1) Originalul hărtie; acta Gr. Buţureanu (Surete și Izvoade III, 313), are trei peceți mici aplicate în formă conică pe hărtie lipită în dos cu ceară neagră.

2) *Jidov Iacob din Ţarigrad.* e de sigur numele unui bancher, care făcea operațiuni de împrumut la boerii noștri de pe acea vreme,

3) $\frac{5}{6}$12000 aspri. Asprul era cea mai mărută monetă divizionară. 120 aspri era un leu. când galbănul valora 2 lei și un sfert, ar fi valorat dar 44 lei vechi. sau aproape 22 galbeni (zloți),

4) Iurașco Vartic fiul lui Petre Vartic, portarul Sucevei e amintit prin 7092 Sept. 11 (Arh. ist, I, 1, 144); deci de oare ce aici se vorbește de Vasilca femeea lui, documentul vine după 7092; iar de Ionașco Tolosico ginerele Stefei Tolocico, căci ținea pe Anușca fata Stefei, se vorbește încă de prin 1572.

76. Document fără veleat (către 7129)

Sumar: Zapisul lui Toader Coranga din Micești prin care vinde lui Costantin ficiorul lui Iftimie cu 15 lei o livadă cu pomet în Micești, din cauza foametei.
acta Gr. Buțureanu (Surete și Izvoade III, 314).

† Adecă eu Toder Coranga fečorul lui Lazor de || Mičești nepotul lui Mătăiu și cu fămłkа mł cu Dokiа și cu fičorii noștri cu toți | mărturisim noi cu ačestu zapis al nostru ; cum noi de bună voа noastră amu vănduł w li | vadă de pomătu cu tot pomătul če | să va afla întrača de a noastră | bună voe de nime nevoiți nice înpresurați | če *de mare lipsă če neau trimis Dumneѕeu* și w am vănduł dumisale lui | Costantin sin vătavul Iftimie dereptu | činsprłče lei bani gata. să fie dumisale dereptă | moșie și lui și fičorilor lui iară altu nime | să naibă a să amesteca din wamenii mei | și tocmala sau făcut denainte a mulți | wamen buni meğeeși anume Popa Gavril wt Gher | ghești și Paval Răzvanul și Kiriak ot Gherghești | și Sanson ot tam și *Cărstł* | *brat Toader* și Irimie ot Mičești | Să să știe și pentru credința neam pus | și pecețile.

† Sanson az popa Gavril pisal
† Toder (eu Popa Gavril am scris).

77. Document din 7119 Sept. 2. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Oraș vel vornic de țara de sus cumpărătura făcută de el în Epureni cu 100 taleri de la Nistor fiul Drăgăilei.
Din „condica Epurenilor" Iași. (Surete și Izvoade IV, 210).

Facem înștiințare, precum că au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri a mari și a

mici, *Nistor* ficiorul lui *Drăgăilă* din *Epureni* din ținutul Iașului, de nime silit și au vândut a lui dreaptă parte de moșie din direse ce are, partea lui la satul Epurenii, aceia au vînduto cinstitului și credinciosului boerului nostru D sale *Oräș mare vornic* de țara de sus. drept 100 taleri buni pentru aceia și noi văzând a lui bună învoială și tocmală și plată deplin, și de la Domnia mea așijderea am dat și am întărit ca să'i fie acea ocină D-sale cinstitului și credincios boerului nostru de mai sus numit Oräș mare vornic cu tot venitul. și altul să nu se mai amestece din rudeniile lui peste cartea Domniei mele.

78. Document din 7119 Dec. 10.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Vasile Oräș vel vornic de țara de sus, cumpărătura ce a făcut cu 200 taleri de argint de la urmași Condrei și ai lui, în a patra parte din jumătate de sat din Bosăncești ce-i zic acum Epurenii, pe Jijia.

Facem înștiințare, precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, *Tudosia Găgoaie* fata *Condrii* și nepoata ei *Acsinia* fata lui *Macsin*. iarăși nepoată Condrii, și iarăși Irimia ficiorul Teculii, și Minotici ficiorul lui Trifan și Odochia fata lui Boldur, și Petrea și sora lui ficiorii Măricăi, toți nepoți Manii, și iarăș Focșa și Stefan și sora lor Maria ficiorii Nițilinei, nepoți popii lui Ioan, și Anisia fata Vărvarei iarăși nepoată popei lui Ioan, de a lor bună voie, de nime siliți. și au vândut a lor dreaptă ocină din uric de cumpărătură ce au avut moșii lor de mai sus scrișî Condrea și Manea și Popa Ioan de la Alexandru Voevod din ju-

mătate de sat *din Bosânceşti partea de sus ce se chiamă acuma Epurenii a patra* parte pe Jijie la ţinutul Iaşului care a fost şi moşilor lor cumpărătură de la Salomia fata Drăgălinii nepoata Marinii strănepoată lui Ivul Parve, accea au vândut-o cinstitului şi credincios boerului nostru D-sale lui *Vasile Orăş mare vornic de ţara de sus*, şi jupânesii sale *Măricăi* pentru 160 taleri de argint. Deci iarăşi au venit înaintea noastră acea de mai sus scrisă Tudosia Gogoae fata Măricăi. de a ei bună voe, de nime silită, şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie ce au avuto ea de la moaşele ei Sofiiica şi Maria, în partea Sohiicăi şi jumătate din partea Mariei, dintr'acelaş sat Epurenii, însă din partea din jos jumătate pe Jijie din uric ce au avut de întăritură de la Petru Voevod, aceia au vânduto boerului nostru D-sale lui *Vasile Orăş* mare vornic şi jupânesii sale *Măricăi*, pentru 40 taleri care bani iau dat toţi deplin înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri, şi acele dresuri ce au avut ei mai dinainte de la Petru Vodă şi de la Alexandru Voevod încă le au dat în mânule D-sale Orăş mare vornic; pentru aceia ca să-i fie D sale şi de la Domnia mea ocină şi întăritură, cu tot venitul şi altul ca să nu se mai amestece.

NOTE

1) Suretul dat după „condica Epurenilor» a d-lui Gh. Scorţescu, Iaşi, (Surete şi Izvoade IV, 211).

2) *Epurenii*, moşie în jud. Iaşi, pe podişul rădicat ce stăpâneşte valea Jijiei, loc renumit pentru izvoarele sale. Asupra acestei moşii să se vadă doc. aduse în vol. I, pag. 258—265 ; Satul Epurenii s'a numit la început *Bosânceştii*. Proprietatea în acest sat Bosâncești a curs pe două jumătăţi până către 1547 supt Iliaş Vodă Rareş. când găsim aceşti proprietari.

a) *Jumătatea din jos* a satului Bosâncești se stăpânea de *Vasco Epure* şi de *Gherman* fiii lui *Epure cel bătrân*. Se vede că Gherman ori n'a avut copii, ori şi-a vândut partea lui din jumătatea din jos din Bosâncești fratelui său, căci în curgerea proprietăţii în giumătatea din gios din Bosâncești se vorbeşte numai de urmaşii lui Vasco Epure, şi anume de cei 4 copii : *Jurj Epure*, *Mariţa*, *Magdalina* şi *Ileana*. In 1549 (7057) jumătatea din jos din Bosâncești se împarte în 5 părţi la urmaşii lui Vasco Epure: *Jurj Epure* cel mai bătrân ia o cincime ; nepoatele sale de soră *Frăsina* şi *Mărina* fetele Mariţei iau a doua cincime; nepotul său *Vasco Epure* ficiorul Magdalinei ia a treia cincime; fraţii săi *Andreico* şi *Fătul* iau a patra cincime; în sfârşit, cei patru ficiori ai Ilenii şi anume: *Păcurar*, *Odokia*, *Maria*, *Stana*, iau a cincia cincime.

Pe când în jumătatea din jos a Bosânceştilor proprietatea se împucăţia în 5 părţi—de fapt însă în 10 părţi—în a doua jumătate din Bosâncești, cea din sus, găsim proprietari în 7060 (1552) pe singură *Salomia* fata *Drăgălinei*, nepoata *Mărinei*, strănepoata lui *Ivul Parve*, care se dă ca trăitor pe la 1400, străbun în linie dreaptă a bătrânului Epure din secol. al XV-lea.

b) *Jumătatea de sus* a satului Bosâncenii, numită Epureni, se vinde în 1552, şi adică a patra parte din ea, de către Salomia la 3 fraţi : *Condre*, *Manea* şi *Popa Ioan* Documentul nostru dă pe toţi urmaşii acestor 3 fraţi cum-

părători și anume : 1) *Condre* are 2 copii: *Todosia* măritală cu Găgu, și pe *Maxin*, tatăl Axiniei : 2) *Manea* are 4 copii : *Teculea*, tatăl Irimiei, *Trifan* tatăl lui Minotici, *Boldur* tatăl Odokiei, *Mărica* mama Sorei și a Petrei, 3) *Popa Ioan* are 2 copii, pe *Nițilina*, mama Focșei, Manei și a lui Stefan, și pe *Varvara* mama Anușcăi.

Toți acești urmași 9 la număr vând în 1610 Dec. 10 părțile lor din Bosâncești lui Vasile Oraș vornicul de țara de sus și jupânesei sale Maricăi cu 200 taleri de argint

Soarta dar a celor 2 jumătăți diu Bosâncești n'a fost una și aceiași ; una se tot îmbucătățește, alta revine iarăși în mâna unuia singur, a lui V. Oraș vornicul, joc permanent în istoria proprietății în țară la noi.

6

79. Document din 7135 (1629)

Sumar: Zapisul Tudosiei, prin care vinde partea sa din Epureni lui Grama jitnicer cu 40 zloți.

Din „Condica Epurenilor" Gh. Scorțescu (Surete și Izvoade IV, 212).

Adică eu Todosia fata Costinei nepoata Save strănepoata Frăsinei și a Mărinei, scriu și mărturisesc cu cest zapis al meu, cum eu de bună voe a mea, de nime nevoită nici împresurată, am vândut a mea ocină și moșie dreaptă din sat din Epureni din gumătate de sat a cincia parte, care parte este stâlpită de Iachim Bandur Vornicul și am vânduto d-sale Gramei mare jitnicer și jupânesei d-sale Anghelinei drept patru zeci de zloți bătuți ca să-i fie d-sale ocină și moșie dreaptă d-sale și jupânesei d-sale și cuconilor d-sale și nepoților și strănepoților și rudei ce se va alege mai de a-

proape, cu tot venitul din vatra satului și din câmp și din țarină și din fânațe și cu tot vinitul, și într'această tocmală au fost *jupân Paladi mare visternic* și Lupul Prajescul mare comis și Racoviță al doilea logofăt. Deci noi văzând a lor bună tocmală și deplină plată, noi ne-am pus pecețile și iscăliturile ca să-i fie d-sale de credință. să-și facă și ispisoace și uric.

Aceasta mărturisim ca să se știe,

Obs. Bănuim că data e rău însemnată în copie luând în vedere boerii ce aduc credința. (vezi vol. III. 96).

80. Document din 6952 Iunie 18.

Sumar: Stefan Vodă, fiul lui Alexandru Vodă cel Bun, dăruește lui Popa Toader din Bârlad o moară de pe Simila, unde a fost helești Bistricenilor. cum și mănăstirea de pe Lahova, amândouă foaste a fratelui său Popa Draghie.

Facem știre tuturor cui se cade a ști, pentru acest *adevărat popa Toader din Bârlad* care slujind nouă cu dreptate și cu credință și cu dreaptă și curată rugă către Dumnezeu pentru noi. Pentru care noi văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l'am miluit pre el cu osebită mila noastră și i-am dat și i-am întărit lui întru al nostru pământ *moara fratelui său a popii lui Draghie*, ce iaste pe Smila *unde au fost hăleștеul Bistricenilor valea* până unde cade Smila în Bârlad și *am poroncit lui să-și facă și sat*, iar altul nime să n'aibă a se amesteca pe acel de mai sus zis pârâu cât iaste lui mai sus scris. Și pe *Lahova unde au fost mănăstire a fratelui său a popii lui*

Draghie încă am mai dat acelui de mai sus zis popa Toader din Bârlad (Două rînduri din ispisocul cel sârbesc fiind rase cu cuțitul și șterse cu condeiul n'am putut cunoaște nimica și pentru aceasta am lăsat loc). Deci toate acele de mai sus scrise să-i fie lui uric și cu tot venitul lui, și feciorilor lui și fraților lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și a tot neamul lui ce să va alege mai aproape neruşeit nici odată în veci, *iar hotarul acei pustii să fie cât va fi de ağuns unui sat.* Spre aceasta este credința domniei mele de mai sus scris *Ștefan Voevod şi credința fratelui domniei mele Petru Voevod* și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei a mari și a mici; iar după a noastra viață cine va fi domn țării aceștie din fiii și neamul nostru, sau pe cine Dumnezeu va alege să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai ales să de și să întărească, de vreme ce și noi am dat și am întărit pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă; și pentru mai mare tărie a celor de mai sus scrise am poroncit credincios boerului nostru *D-lui Mihaiu logofăt să scrie* și a noastră pecete către această adevărată carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Gheorghe Evloghie Dascal leat 1780 Mart 23.

NOTE

Suretul acestui ispisoc așa cum a fost tradus de Gh. Evloghie dascalul în 1780 Mart 23, l'am luat din pachetul

de acte, comunicat nouă de dl Gh. Ionescu, şeful Arhivei din Iaşi (Surete şi Izvoada IV, 241). Traducerea lui Gh. Evloghie e apoi adeverită în 1826 Iulie 27 de boerii V. Roset vel log. Andronachi Donici vel log. şi Vasile Miclescu vel vornic;

Despre popa Draghie şi popa Toader fraţi să se vadă nota la doc.din 7054 (Surete şi Izvoade vol. I, 367).

81. Document din 7097 April 24. Vaslui.

Sumar: Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Frăteiu fiul lui Pere Hărăei vânzarea ce a făcut în satul Dragomireşti pe Sarata cu 80 zloţi către Simion Gavril, şi Ioan.

† Милостїю божїю мы Іѡ Петръ воєвода господар земли Молдавскои. знаменито чинимъ иссимъ листом нашимъ вѣсѣкм кто нанем вѣзрит или чтѣчи его ѕслишит wже прїиде прѣд нами и прѣд нашими молдавскими болѣри. слѫга наш Фрѫтею снъ Петри Хърѣи || внѫк Стани. по своеи дwбрѣи вwли. никим непонѫжден. анипринелован. и продал свою правою wтнн8 и дѣднин8. wт испривиліа что и || мала баба его станна wт стараго Стефана воєвода wт третwи чѫсти половина. wт село wт дрѫгѫмѫнєри что єст wткъ вwдї сърата wткъ западѫ || wткъ вѣстокъ аже продали слѫгам нашим Симионѫ и Гаврилѫ и Іwнѫ за рп. злати татарскыхъ. и кѣтавшисѧ наши слѫги Симиwн и Гаврил || и Іwн и заплатили вѣси исплѫна виш прѣдреченыи пинѣзи. стw и wсимъ десѣт злат татарскыхъ вѣ рѫкы слѫгѣ нашемѫ фрѫтею снъ Петри Хърѣа || внѫк Стани. прѣд нами. и прѣд нашими вwлѣри. инw мы видѣвше дwбро вwлиѫ токмеж и полиѫ заплат. а ми такождере и wт нас дали и потвръ || дили есми слѫгам нашѣм

Симіѡн и Гаврил и Іѡн. тота вишє прѣдреченаа ѡт третои част полѡвина ѡт селѡ дрѣгѫмѣнєци что єст ѡт вѫдї сѣрата ѡт | къ западу и ѡткъ вѣстѡкѫ || како да єст им и ѡт нас ѫрик. и ѡтнина сѫ вѣсем дѫхѫдѫм и дѣтем их. и ѫнѫчатѫм их. и прѣѫнѫчатѫм и праѫѫрѣтѫм их. и вѣсемѫ родѫ их кто сѣ им изверет наиближнїи непорѫшеино николиже па вѣкы. || а хотар тои вишписанноі части ѡт третои части полѡвина ѡт селѡ ѡт дрѣгѫмѣнєци. да єст третаа част. ѡткъ иншиx страннаx. да єст по старомѫ хѫтарѫ || покѫда нз вѣка ѡживали. и на то єст вѣра господства нашего вышеписанаго Іѡ Петра вѡєвѫди. и вѣра прѣвѣзлюблениx чад нашиx Блад и Стефан вѡєвѫдї. и вѣра бояр нашиx. вѣра пана Ѫчема. || дворника дѫлнѣки земли. вѣра пана Єремїа дворника гѫрнѣки земли. вѣра пана Зѫта и Гєѫргїа пръкълаби Хотинскиx. вѣра пана Иван и Кристѣ пръкълаби Немецкиx. вѣра пана Петрѣ и Іѡнашко || пръкълаби Рѫманскиx. вѣра пана Ѧндрєа пѫртарѣ Сучавскаго. вѣра пана Брѫт постелника. вѣра пана (пани вистѣрника) вѣра пана Гєѫргїа чашника. вѣра пана (Сава столника). вѣра пана Стана || кѫмиса.и вѣра бояр нашиx Мѫлдавскиx великиxже и малиx. а по нашим животѣ. кто вѫдет господарь ѡт дѣтеи нашиx. или ѡт нашєго рода. или пак воудкѫго богъ изберет гспдрем пред вити нашеи земли. Мол || давстѣн. тотъ би емѫ непорѫшил нашего дааніе и потвръжденіе а нѫ аби емѫ дал и оукрѣпил. занеже есми емоу дали и ѫкрѣпили. почто єст им правда ѡтнина и викѫпленіе за питомїи || пинѣзи. а на болшеи крѣпост и потвръжденїе тѣм оусим вишеписанним велѣли есмы нашемоу

вѣрномѹ и почетномѹ болѣрину пану Стрончу велѣкому логофетѹ писати и нашѹ печат ‖ приложити ксемѹ истинномѹ листѹ нашемѹ. писал Єремїа Бѣскѣ оу касавїо, влѣто ҂зчз апр. кд.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Petru voevod domn țarii Moldovii, înștiințare facem cu aceasta carte a domnii mele tuturor cui vor căta pe aceasta carte ori o vor auzi cetindu-li-se; iată că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici sluga noastră *Frateiu*, fiul lui *Petre Hărăei*, nepot Stanei, de a sa bună voie, de nime silit nici asuprit și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie, din privilegiile ce le-a avut *baba* (bunica) lui Stana de la bătrânul Stefan voevod din a treia parte jumătate din sat din *Drăgumănești*, ce este pe apa Sărata din apus spre răsărit; aceia a vîndut-o slugilor noastre lui Simion, i lui Gavril, i lui Ion, pentru 180 zloți tătărăști. Și s'a sculat ale noastre slugi Simion și Gavril și Ion și au plătit toți deplin acei de mai sus zișii bani o sută și opt zeci zloți tătărăști, în mânule slugii noastre lui Frăteiu fiul Petrei Hăra, nepot Stanei, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri. Deci noi văzând de bună voe tocmală și deplină plată, și noi așijderea și de la noi am dat și am întărit slugilor noastre lui Simion, și lui Gavril și lui Ion acea de mai sus zisă din a treia parte jumătate din satul Drăgumănești ce este pe apa Sărata din apus spre răsărit. ca să le fie lor și de la noi uric, și ocină cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților și preastrănepoților și la tot nea-

mul lor ce li se va alege mai de aproape neruşuit nici odănăoară în veci; iar hotarul acestei de mai sus scrise părţi din a treia parte jumătate din sat din Drăgumăneşti, să fie a treia parte, iar din alte părţi, să fie după vechiul hotar, pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta este credinţa Domniei noastre mai sus scrisă Io Petru Voevod, şi credinţa prea iubiţilor copii ai noştri *Vlad şi Ştefan voevod* şi credinţa boerilor noştri, credinţa pan *Bucium* dvornic ţării de jos, credinţa pan *Eremia* dvornic ţării de sus, credinţa pan *Zota* şi *Gheorghe* parcalabi de Hotin. credinţa pan *Ivan* i *Cristea* parcalabi de Neamţ, credinţa pan *Petru şi Ionaşco* parcalabi de RRoman, credinţa pan *Brut* postelnic, credinţa panului *Iane* vistier, credinţa panului *Gheorghe* paharnic, credinţa panului *Sava* stolnic, credinţa panului *Stan* comis, şi credinţa boerilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi Domn din copii noştri, sau din rodul nostru, sau pe ori care altul D-zeu îl va alege a fi peste ţara noastră a Moldovei, acela să nu le strice lor dania noastră şi întăritura, ceea ce noi le-am dat şi le-am întărit, de oare ce noi le-am dat şi le-am întărit, pentru că le este dreaptăi ocină şi cumpărătură cu drepţi banii lor. Iar spre ma mare tărie şi întăritură tuturor celor de mai sus scrise am poroncit credinciosului nostru şi cinstitului boiarin pan *Stroici* marele logofăt să scrie şi pecetea noastră s'o atârne la această adevărată carte a noastră.

A scris *Eremia Băsean în Vaslui* la anul 7097 April 24.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat. Pecetea lipseşte (Surete şi Izvoade III, 316) comunicat de păr. I. Antonovici din Bărlad.

2) *Nume de persoane*, Frăteiu, Petre Hărăei, Stana, Simion, Gavril, Ioan.

3) *Nume de locuri* Drăgumănești, apa Sărata,

4) баба sinonimă cu *moaşă*, *bunica*.

5) *Hără*. Familia Hără e pomenită în documentele vechi. Ioan Hără e parcalab de Hotin prin 1554; Petre Hără, fiul Stanei Hără, are de fii pe Frăteiu Hără.

82. Document din 7141 Sept. 22.

Sumar: Zapisul lui Vasile prin care vinde partea sa din Bălițești pe Studeniță lui Merăuță parcalabul pentru că ş-a scos capul de la Bormo din cauza unui cal furat.

Din „Surete şi Izvoade“ II. 289, comunicat de pr. I, Antonovici din Bărlad.

Ѳѵ Василие фечорѣл лои Игнатѣ ши ал Гахіе фетеи || лои Тоадер де Бѣлицицїе. мѣрторисеско ев ѧсоми || пе мени ко чисто запис ал миѵ ком ам дат аме мо || шїи ши wчинѣ де ѧ сат де ѧн Бѣлицицїе пе стоденїц (șterse ши де ѧ сат || де ѧ Г р и п е Богдана.) чи есте парте нострѣ мошїе || дерептѣ де бонѣ вои ме лои Мерѣвїцѣ пѣркѣлабѵл || де ми ам плѣтит капол де ла Бормо пре-ѧнтро кал || чи йам форат лои крѣчон де бикани де ѧнаинте лои Ѳрїмїе || кѣпитан ши Ѳѣким де кошецї ши тѣркол де аколѣ ши || цинфан де аколѣ ши василіе Кошескол ши Козма кроитор wт нас ши Макарїе кожокар wт васлую ши Нестор дѧн || коч wт Чивѧнецї ши Данаил кѣлогѣрул и денаите а молци || wмени вон ши кѣтрин ка сѧи хіе лои мошїе ѧ век || ерѣ де а нострѣ сѧмѧнцѣ ши чине ка вре сѣ w компре сѣ авѣ || а да w кал кѣ аше ам токмит ка сѣ цїе.

вато ‡зрма сект, кв.

3 preceți,

83. Document din 7141 Noembre 7.

Sumar: Zapisul de mărturie a ureadnicului de Bărlad prin care atestă că Focșa de Bălițești a vândut partea sa din Bălițești lui Ifrim pentru 1 cal și 4 oi, biciuluit calul a 30 lei, iar oaea a un leu.

Din „Surete și Izvoade II, 293, comunicat de pr. I. Antonovici din Bărlad.

† Ѩндрею врѣдник wт брлад ши Глегорїе Gvртъ. ши Глегорїе || ден кочуба. ши Гаврил мустѣц. ши Гаврил фечорл луи Gvртъ || ши врѕл фечорл заҳареи дін гергеци ши стрътулат ши || фрътею мъртвришм кѵ сѵфлетел ноастре кум ав ве || нит наинтѣ ноастръ фокшѣ де бълецеци ши кѵ фечорїе сѫи || де немене лнбїац нече лнпресурац че де а лор бон вое шї ав вѫндут || а лор дерѣпт wчини ши мошїе ден сат ден бълицеци а чинчѣ парте || де бълицеци кѵ вад де мор ши кѵ тот венитул луи Иѳрім || шї фемеи сале хїлїнеи дерептѵ ун кал ши патрѵ wи || ши сав бїчулунит калул дерепт трей зеч де леи ши wиле къ || те ун лев. деч пои дѣк ам вѫзут а лор бун токмал ши деплин || плат нои лк нѣм скулат ши нам ѳзкут запис ши мъртвріе || ка съ хїе лои wчини ши мошїе ши фечорилор сѫи пънъ кънд ши ва фаче исписок домнескъ. ши маи пре мар кредін || цъ нѣм пус печециле пре ачастъ мъртуріе а ноастръ || ши ев Заҳарїа ам скрис.

кат ǂзрма Ноев. з дни. Заҳарїа

Obs. Amândouă aceste zapise sunt reproduse în ispisocul slavon a lui Vasile Vvd. Lupul, din 7150 Mai 20 (Vezi Surete și Izvoade III. 96).

84. Document fără veleat.

Sumar: Zapisul lui Moisei din Deleni (Fălciu), vechi Micșinești prin care vinde lui Petre Pârcalab cu 30 galbeni partea lui din Deleni.

Din („Surete și Izvoade" II, 518), după tălmăcirea lui Gh. Ev- din 1777 Ghenar 13.

Iată zapis de mare mărturie de la oameni buni și bătrâni precum au venit înainte a *oameni buni*

Moiseiu din Deleni și au vândut a sa dreaptă ocină din satul Deleni însă loată partea sa ce să va alege partea lui din sat din Deleni ce-i sa veni și cu locul de prisacă în pădure unde să va alegi. Deci sau sculat *Dumnealui Petru Parcalab* și au dat lui Moiseiu 30 galbeni zloți tătărăști în mânule lui Moiseiu de nime silit nici asuprit ci de a lui bună voe și îngăduială între dânșii și pentru plata deplină denainte a oameni buni și bătrâni și tineri, megiași de pin pregiur anume Vicolu și Cârste și Mafteiu diacon și Andrii și Tălabu și Mănarie și Vasilie și Miron și Ionașco Pofle diac și mulți oameni buni. Deci noi dacă am văzut între dânșii accastă tocmeală noi încă am făcut mare mărturie și am pus a noastre peceți ca să s(ă) știe până când își va face lui zapis de la Domnul milostiv; în zilele multu milostiv și de Hristos iubitor Domnul *Ion Radul Voevod.*

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghie dascal 1777 Ghenar 13.

Obs. Comunicat de elevul uormalist Gr. Ghiban din Deleni, unde găsim obârșia Ghibanilor din Fălciu. Se poate că acest Moiseiu să fi fost tot un Ghiban bun a lui Ion Ghiban din 1700; și nepot în linie dreaptă al bătrânei *Mălina* de supt Petru Bareș urmași de a lui *Micșini*, de la care și satul Deleni s'a zis din vechi Micsinești.

85. Document din 7083 Mai 21. fără loc.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul întărește Lupei Hurul fost parcalab și nepoților săi de frate, fiii lui Dragoș Hurul, mai mulți robi țigani.

Acta Gh. Strat, Horgești, (Surete și Izvoade V, 1066,

† Петрѫ воєвода божію милостію господар земли Молдавскои. wже прїидѣши прѣд нами. и прѣд нашими

| болѣри слугa нашъ вѣрномѫ Лѫпе Хѫрѵл бившiи прѣкълаб. съ свои внѫки съ сни Драгоше | никим непонѣж дени аниприсиловани и раздѣлиан междо собою своих пра-кiи холопи цигани | и дѣднинии что шии имали шт Хѵ-рѵ бившiи дворник. и прѣвiи крат что приходил ѵ част сном | драгошови хѵрѵ цигани. наимѣ Кѣлан и съ женѫ и съ дѣтми своими. и рѣдѫца съ женѵ и съ дѣтми | и радѫл спѣнѫл съ женѵ и съ дѣтми бист тiи еже про-дал Драгош брат Лупе Хѵрѵ. и тиж досталист въ част лупе | хѵрѵ бившiи прѣкалаб (ци)ган каліта съ женѵ и съ дѣтми. и бежана и съ брат еи Тѣтюл и съ вѣси | сии бежани. и воико съ женѵ и съ дѣтми. и Станчул съ женѵ и съ дѣтми. и Богдан съ женѫ и съ дѣтми. | и Ташко съ женѵ и съ дѣтми. и Бежан съ женѵ и съ дѣтми. и Дукул съ женѵ и съ дѣтми. тѣкиже ми ви || дѣвшиҳ из добро волю тѣхмеж и раздѣленiе и еже ними. ами також есми дали и пот || врѣдили слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ Лупе Хѵрѵ бившiи прѣкълаб. тiи вишписа || нiи холонi цигани како да ест и шт нас и съ вѣсемѵ Непо-рушени николиже на вѣки | и ин да се не ѵмишает.

бѫт ‡зиг. маи ка.

Господинъ рѣче
вел логофет ѵчил. Кара

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldovei; iată a venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri sluga noastră credinciosul *Lupe Huru* fost parcalab, cu ai săi nepoţi. cu fii lui *Dragoş,* de nime siliţi nici împresuraţi şi au schimbat între ei ai lor drepţi robi ţigani, şi moşii ce ei le-au avut de la Huru biv dvornic, şi drepte părţi ce

ş'au venit de la în partea fiilor lui Dragoş Huru ţigani anume: *Bălan* şi cu femeia şi cu copii lor, şi *Răduţ* cu femeia şi cu copii lor, şi *Radul Spănul* cu femeia şi cu copii lor; pe aceştia i-a fost vândut Drăgoş fratele lui Lupe Huru, şi iarăşi s'a cuvenit în partea lui Lupe Huru biv parcalab ţigan *Caliia* cu femeia şi copii, şi *Bejan* şi cu fratele lui Teatiul şi cu toţi fii lui Bejan, şi *Voico* cu femeia şi cu copii, şi *Stanciul* cu femeia şi cu copii şi *Bogdan* cu femeia şi cu copii şi *Paşco* cu femeia şi cu copii, şi *Bejan* cu femeia şi cu copii *Ducul* cu femeia şi cu copii. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi schimb între ei, aşijderea şi noi i-am dat şi i-am întărit slugii noastre credinciosului Lupe Hurul biv parcalab acei de mai sus scrişi ţigani. ca să fie şi de la noi şi cu tot neruşuit nici odănăoară în veaci, şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis. vel logofăt a învăţat.
La anul 7083 Mai 21., Cara

86. Document din 7106 Dec. 4. Sucava

Sumar: Eremia Moghila Voevod întăreşte lui Patraşco pitărel cumpărăturile făcute în satul Floreşti, după 3 zapise adeverite de şoltuzul de Bae

Acta Gh. Strat. Horjeşti (Surete şi Izvoade V, 398)

† Іѡ Єремїа Могила воєвода. божіею милостїю господаръ земли молдавскои. ѡже прїинде прѣд намн ‖ и прѣд нашими болѣри. слѹга наш Пѣтрашко питѣрел и принес прѣд нами єдин запис ‖ ѡт шолтуз и прѣгарн ѡт трѣг Кае сице свѣдѣтелствѹше въ нем. ꙗко прїиндет прѣд нимн ‖ Щефан ѡт флочещи. по его доброи волн неким непонѹжденн анипрнсиловап. и продел єдна ‖ ѡтнин трѣтаа част ѡт част Єремїи. что еж вѣше кѹпленa

wт Єремїа дѣтнесїюци ‖ wт село флочеци. та продал попv Тоадер. за седем на десѣт талери. а потом въстал ‖ сѧ слvга наш Пѣтрашко питърел. та вратил тїи пинѣзи зї тал. въ рѣки попv ‖ Тоадер почто ест наближнїи племеник Єремїи. и въ том тиж вказал прѣд нами ‖ дрвг запис тиж wт шолтѣж и прѣгари wт трѣг Бае. сице въ нем свѣдѣтелствѣюци. ꙗко ‖ прїидош ѣ прѣд ними. Квзвл и съ братїмх своих. дѣтїи Глигов. по их доброи воли ‖ неким. непонѣждени. аниприсиловани. и продали третаа част wт част Єремїи ‖ wт село флочеци. что еѫ бѣше квплена wт Єремїа дѣтнесїюци. та продал попѣ ‖ Гаврил за девѣт на десѣт тал. и вътом въсталсѣ слvга наш Пѣтрашко питърел та вратил тїи пинѣзи дї тал. въ рvки попѣ Гаврил. wт прѣд стол Керчи вътах. ‖ и тиж приисет прѣд нами. третїи запис. ꙗки сътвори wт шолтѣж wт Бае. ꙗко ‖ приде прѣд ними. Дvмитра дочка Маринчини wт флочеци. по ви доброи воли ‖ неким непонѣждена. аниприсилована. и продала ви правал wтнина ‖ и дѣдниа.... ви что сѧ извърет v село флочеци. та продала Тоадерѣ рекомїи ‖ царюл за десѣт тал. и вътом въсталсѧ. Пѣтрашко питърел. та вратил тїи ‖ ї тал. въ рѣки. царюл. ино мы видѣвше добро волное токмал. и полнои заплатѣ ‖ ами також и wт нас дали и потвръдили есми. слѣзи нашемv пѣтрашко питърел ‖ да ест емѣ и wт нас wтнинv и ѣрнк и съ въсем доходом. и ин да сѣ не оумишает.

Господинъ реч.

Писал v Gvч. лѣт ‡зрѕ дек. кд.

Строич вел логофет учил и искал.

Пѣтрашко

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod cu a lui Dumnezeu milă Domn țării Moldovii; iată a venit înaintea noastră și înaintea alor noștri boeri sluga noastră *Pătrașco pitărel*, și a adus înaintea noastră un zapis de la Șoltuzul și (de la) pârgari din târg (din) Bac. aceste mărturisind în el cum a venit înaintea lor Stefan din Floccști, de a lui bună voe de nime silit nici asuprit și a vândut o ocină a treia parte din partea lui Eremia, ce și lui i-a fost cumpărătură de la Eremia *Deatpisiiuști* din satul Floceşti, aceea au vândut lui Popa Toader drept șapte spre zece taleri și după acestea sculatu-sa sluga noastră Pătrașco pitărel de-a întors acei bani 17 taleri în mânule popii lui Toader, pentru că este mai apropiat neam Eremiei; — și după aceste iarăși at arătat înaintea noastră alt zapis iarăși de la șoluzul și pârgari din târgul Baia. acestea în el mărturisind cum au venit înaintea lor Buzul și cu frații săi copii Gligăi de a lor bună voe de nime siliți nici asupriți și au vândut a treia parte din parfea Eremiei din satul Floceşti, ce și lui i-a fost cumpărătură de la Eremia *Deatpisiiuşti* acesta a vândut popei lui Gavril drept nouă-spre-zece taleri, și într'acestea sculatu-s'a sluga noastră Patrașco pitărel de a întors acei bani 19 taleri în mânule Popii lui Gavril din naintea Scaunului Bercei vătah; — și iarăși a adus înaintea noastră al treilea zapis iarăși făcut de șoltuzul din Bae, cum a venit înaintea lui Dumitra fata Mărincii din Floceşti, de a ei bună voe de nimeni silită nici asuprită și a vândut a ei dreaptă ocină. și moșie câtă i se va alege în satul Floceşti; aceia au vândut-o lui Toader cel numit Țariul, drept zece taleri și într'acestea sculatu-s'a

Pătrașco pitărel de a întors acei 10 taleri în mânule Țariului; deci noi văzând de bună voe tocmală și deplină plată iarăși așijdere și de la noi am dat și întărit noi slugii noastre lui Patrașco pitărel să-i fie lui și de la noi ocină și uric și cu toate veniturile, și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'a scris în Suceava la anul 7106 Dec. 24.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Patrașco

87. Document din 7106 Mai 15, Volovăț.

Sumar: Zapisul prin care Ionașco păhărnicel din Horodnic vinde 4 case și 4 jirebii din Botoșani lui Ion Brahă păhărnicel din Volovăț cu 55 ughi.

Acta Gh. Strat; Horjești. (Surete și Izvoade V, 1065),

Ѥто аз Ионашко пѣхѣрничел wт хородник сам на себе сѣзнаваю ‖ сим листом моим непонѹжден. ниприсилован. нж по моего ‖ добро волю продал есмь четирїи домы сѣ четири жеребїи wт Ботѣшани ‖ та продахом ионоки брахѣ пѣхѣрничел wт воловѣц за пет десѣт и пет угорскиѫ ‖ жолтиѫ. а нам такождере бѣше кѹпежно wт нашиѫ п е п о т ‖ имѣ Ионашко и Василїе. сѣ вѣсем доходом. и заплатил ми ‖ исплѣна тїи вишписаніи пинѣзи йе уги жолтиѫ wт прѣд люди ‖ добрїи имѣ досодею архимандрит Пѹтенскіи. и Бѣлан wт Бѣлѧнчѣ ‖ и поп Симион wт воловѣц иноч Тодер и Ионашко дїакон и Фѣдор вѣтѣ ‖ ман wт хринчещи и Козма wт там. и Самсон к ѕ у т а р wт Сѹчевиц. и Павѣл шу ‖ кѣрѣ приложили печат кѣ семѹ моему запис.

Пис у воловѣц лѣт ‡зрѕ Маи ѳї.

Traducere

Iată eu Ionaşco Păhărnicel din Horodnic însuşi de la mine încredinţez cu această carte a mea nesilit nici asuprit ci de a mea bună voe am vândut eu 4 case cu patru jirebii din Botoşani; acestea le-am vândut lui Ion Brahă păhărnicel din Volovăţ pentru 55 galbeni ungureşti. Si nouă aşijdere ne-au fost cumpărătură de la nepoţii noştri anume Ionaşco şi Vasile cu toate veniturile şi mi-a plătit deplin aceşti de mai sus scrişi bani 55 ughi, denaintea a oameni buni, anume Dosofteiu arhimandrit la Putna şi Balan de la Bălăncea, şi pop Simion din Volovăţ. călugărul Toader, i Ionaşco diiacon. şi Fădor vătăman din Hrincesti, şi Cozma de acolo, şi Samson *căutar* din Sucevita şi Pavăl Şuveară a pus pecetea pe acest al meu zapis.

Scris în Volovăţ la anul 7106, Mai 15.

NOTE

Originalul hărtie cu camaşa lui. Are 2 peceţi presate în hărtie, una a lui Ionaşco Păhărnicel şi alta a lui Pavăl Şuveară.

Marca hârtiei o *bufniţă*.

88. Document fără veleat (către 7116).

Sumar: Costantin Moghilă .Voevod întăreşte lui Kiriţă Dumitrache Paleologul, marele postelnic, cumpărătura ce a făcut de la Antonia preuteasa popii Măciucă. cu preţ de 30 taleri în satul Măleştii pe Prut în ţinutul Iaşilor.

Acta Gh. Sîrat, Horjeşti (Surete şi Izvoaoe V, 762).

Ии Костантин Могила воевода. божіею милостію господарь земли Молдавскои. иже пріидошѣ ‖ предъ нами

и пред нашеми молдавскими болѣри Антемиа попагѫ
иои мж || чукъ. дочка Тодосіѫ. внука грѣка. неким не-
понуждена. анипри || силована. и продали своа права wтниу
и дѣднину wт непривилиіѫх что || имали дѣд иѫ..... wт
..... воеводи. късѣ част ѣи что сѣ изберет wт село || мж-
лещи что сѣ на Прут у волост ласкиѫ. нижна част. таа
продали нашему || вѣрному и почтенному болѣрин Кири-
ца Думитраки Палеолог вел || постелник. ради трѝ
десет талер. сребниѫ и заплатили ѣи въси исплъниа || съ
пнзи готови. пред нами. тѣм ради и wт нас дали и
поутверъдили || есми ему. како да ест ему права wтнну
и викѳпленіе съ въсѣмн || доходом. непорушенѫ николиже
на вѣки. и ни да се || не умишает прѣд сим листом
нашим.

† Сам господинъ реч.

Traducere

Io Costantin Moghila voevod cu a lui Dumnezeu milă Domn ţării Moldovii, iată au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boeri Antemia preoteasa popei lui Măciucă, fata Tudosiei nepoata Greacăi, de nime silită nici asuprită şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie din privilegiile ce le-a avut bunul lor . . . . . de la . . . . . voevod, toată partea ei ce i se va alege din satul Măleştii ce-s pe Prut în ţinutul Iaşilor. cea din jos parte; aceia au vândut-o celui al nostru credincios şi ales boer Chiriţă Dumitrachi Paleolog vel postelnic pentru 30 taleri de argint şi a plătit el toţi deplin cu bani gata înaintea noastră, pentru care

și de la noi am dat și am întărit noi lor ca să le fie lor dreaptă ocină și cumpărătura cu toate veniturile nerușeit nici odănăoară în veci. și altul să nu se amestece înainte acestei cărți a noastre.

Însuși Domnul a zis

restul rupt pe dos scris вълдѣци.

89. Document din 7128 Dec. 31 Iași

Sumar: Gașpar Vodă întărește lui Popa Dediul cumpărătura ce a făcut în Dumușeni din jumătate de sat cumpărat cu 45 taleri de la Sora fata Anei nepoata Domșei.

† Иѡ Гашпар воєвода. вжію мастїю гсдрѣ земли молдавскои. wже прїиде прѣд нами и прѣд нашими болѣри. поп Дѣдюл и принесоша прѣд нами един запис за свѣдителство wт прѣд поп Ѳдрѣи wт Горжле и wт Їѕрлѣ вѣтах-и Ѳнил иѣх. wт Дѧмѣшани, и Щефан Рошка тиж, и Кѣсїѧан и Тоадер wт Захорѣни и Дрѧмана wт Горѣле. и како прїиде прѣд нами Сора дѣща Янии вн8ка Думши. по ен доброи волю неким непон8ждена. ани присилована продала ен права wтнин8 и дѣднин8 вѣсѣки част ѣн елико сѣ изберет wт половина село Дѧмшани. wт ватра село и wт лѣса и wт полю и wт став и wт все доход. тота а продали поп Дѣдюл за четири десѣт и пет талер сребро. wт 8рик за дѣднин8 чтw имал от . . . . воєвода. иномї ꙗко видѣхѡм его правою запис wт прѣд толики люди добри и слѹги господарски. а ми ещеж и wт нас дали и потврѣдили есми молебник наш поп Дѣдюл и синове ем8. тота вишпрѣдречена част wт село Думшани v волост Дорохою сѣ вѣсем доход. ꙗко да ест

им вѣкъ и вѣчнину и потвръжденіе съ вѣсем доходом. непорѣшену николиж на вѣки, и ни да се не вънишает

† Сам господинъ вел҃ѣл.

V Іас. влт. ѣзрки Дек. лл.

Гѣнгѣ вел логофет вчил и искал.

Фоча

în dos: въ невитности его Милостинъ Гѣнгѣ вел логофет. в двор. аз Небожатко.

Traducere

Io Gaşpar Vv. cu mila lui D-zeu Domn Ţării Moldovii. iată au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri, *Popa Dediul* şi a adus înainte-ne un zapis de mărturie de la *popa Burlă* din Borăle, şi de la Gărlea vatah, şi Onil păharnic din Dumuşeni, şi *Stefan Roşca* tij, şi Căsilan Tader din Zăhoreani şi Drumana din Borăle. precum a venit înaintea lor Sora, fata Anii, nepoata Dumşei, de a ei bună voe de nimeni silită nici asuprită şi a vândut a ei dreaptă ocină şi moşie toată partea ei cât i se va alege din jumătate de sat din Dumuşeni din vatră de sat, şi din pădure şi din câmp, şi din bălţi şi din tot venitul, aceia a vândut-o lui popa Dediul pentru 45 taleri de argint, din uricul de moşie, ce l'a avut de la (loc gol) Voevod, Deci noi cum am văzut a lui drept zapis de la aceşti oameni buni şi slugi domneşti, şi noi iarăşi şi de la noi i-am dat şi i-am întărit rugătorului nostru popa Dediul şi fiilor lui, acea de mai sus parte din satul Dumuşani din ţinutul Dorohoiului cu tot venitul, ca să-i fie lui uric şi ocină şi întăritură cu toate veniturile neruşeit nici odinioară în veci; şi nimenea altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a poruncit.

In Iaşi la anul 7128 Dec. 31.

Gheanghea vel lg. a învaţat şi a iscălit

Focea

Nota: In nefimţa milei lui Ghenghea vel logofăt la Curte, eu Nebojatco.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta D-na Castano, Iaşi (Surete şi Izvoade 11, 134). Pecete mică în ceară roşie;

2) Prezenţa vel logofătului la iscălirea hârtiilor era riguroasă. In lipsa lui se nota cine iscălia, cum aici iscăleşte *Nebojatco*.

3) Popa Burlă din Borăle, trăeşte până supt V. Lupu (vezi Surete III, 89).

90. Document din 7095 Iunie 21. Suceava.

Sumar: Petru Vodă Şchiopul dă câştig de cauză lui Boghian uşerul şi Văscan diac pentru un loc cu pomet în Pomârla, contra lui Ostahie şi Mihai.

Io Petru V. V. gospodariu zemli Moldavscoi. Iată au venit înaintea noastră Boghian Uşerul şi Văscan Diac, şi s'au pârâtu cu Ostafie feciorul lui Pasco şi cu Mihai, şi s'au pârât pentru nişte pomăt din Pomârla în vatra satului, ce noi am făcut dreptate ca să nu le de lor din acel pomăt de vreme că nu şade pe ocina lor. iar Boghian şi Văscan ei au remas pe Ostafie şi pe Mihai ca să nu aibă a lua ei poame din acel pomăt şi ca să n'aibă nici o treabă la acel pomăt; pentru aceea de acum înainte ca să nu aibă ei ai pârî şi alţi megieşi iarăşi să nu aibă al ţine nici odinioară în veci înaintea acestei cărţi a noastre.

Pis u Suceava Vlt 7095 Iunie 21 zile.
Domnul au zis
Stroici vel Logofăt ucil i iscal. Ghianghea.

Acta «Condica Pomârlei» (Surete şi Izvoade II,, 332).

91. Document din 7098 Iunie 14. Suceava

Sumar: Cartea lui Petru Vodă Şchiopul dată la mâna lui Romaşco vatav să-şi stăpânească un pomet din Pomârla.

Io Petru Voevod Bojieiu Milostieiu Gospodariu Zemli Moldavscoi. Datam cartea Domniei mele slugii noastre lui Romaşco Vatavului şi surorii sale Frăsinei din Pomârla spreaceaia să fie tare şi putearnic cu această carte a noastră ca să propească un pomăt din Pomârla, nimănui să nu dee, iar cui ia părea cu strâmbul se vie faţă înaintea noastră. Drept aceea nimenea ca să nu îndrăznească a lua înaintea cărţei Domniei mele. Domnul a zis — şi tot ce se va găsi dar el ca să aibă a se apăra.

Pis u Suceava Vlet 7098 Iunie 14.
Ieremia Dvornic.

Acta »Condica Pomârlei» Surete şt Izvoade II, 333.

92. Doc. din 7128 Noembre 20. Hotin.

Sumar: Zapis de zălogire a lui Ion Hăbăşescul la mâna lui Patraşco Ciogole biv logofăt pentru 20 lei partea lui din Pomârla.

Adică Eu *Ioan Hăbăşescul* scriu şi mărturisesc eu singur pre mine cu cest zapis al meu cum pusam zălog partea noastră ce avem în sat în Pomârla' toată care este dreaptă cumpărătură părintelui no-

stru *Lupului Mare Vornic* de la Pătrașco Culič și de la frații și de la ruda lui, aceaia parte o am pus zălog eu la d-lui la *Pătraşco Ciogole ce au fost Logofăt Părcălab de Hotin* direpț 20 lei bătuți, pentru aceaia să o ție D-lui cu tot venitul, nime să naibă treabă ca să să știe, eu singur cu mâna me am scris și pentru credință am și iscălit.

U Hotin Let 7128 Noembre 20,

Ioan Hăbășescul

Acta «Condica Pomârlei» (Surete și Izvoade II. 333).

93. Document din 7137 Mart 11. Iași.

Sumar; Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce face în Pomârla Lupul diacon către Lupul biv vel dvornic și parcalab la Neamț cu 80 lei și anume: 2 părți din 5 părți din jumătate de sat spre Codru.

Iată dar noi Ghianghea Vel Vornic de Țara de jos și Gavrilaș Vel Vornic de Țara de sus și Grama Vel Stolnic și Apostol Postelnic, și Buhuș Visternic și Solomon șatrariu și Onciul Iurașcovici Vel Vatav de Dorohoi, și Rugină și alți boeri, scriem și mărturisim cu ceastă carte a noastră precum au venit înaintea noastră Lupul Diacon și frate său Pătrașco feciorii Nastii nepoți lui Martin, strănepoții Draghii, de a lor bună voe de nime îndemnați nici siliți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie a cincia parte de sat de Pomârla ce se împarte în trei părți două părți ce *sunt sub Codru* în ținutul Dorohoiului, aceea au vândut D-msale *boerului Lupul Biv Vel Vornic și Parcalab la Neamț*

drept 80 de taleri de argint, iar pentru dreasă ce au avut pe acea ocină din Pomârla noi i-am întrebat unde le sunt scrisorile, *iar ei au mărturisit că le-au perdut din prada Tatarilor* şi noi dacă am văzut a lor de bună voie tocmeală şi deplină plată şi noi am făcut această carte a noastră ca să-şi facă şi ispisoc domnesc şi pentru mai mare credinţă am pus şi a noastre peceţi şi cu a noastră mână am iscălit această carte a noastră; şi eu Boráleanul uricariu am scris.

U Ias Vlet 7137 Mart 11.

Ghianghea vel vornic iscal., Gavrilaş vel vornic, Grama vel stolnic, Apostol postelnic, Buhuş visternic, Onciul Iurăşcovici iscal. Rugină. (m. p.)

Acta «Condica Pomărlei» (Surete şi Izvoade II. 334).

94. Document din 7137 April 2. Iaşi

Sumar: Miron Barnovski Moghila Vodă întăreşte Lupului biv vel dvornic şi parcalab de Neamţ cumpărătura ce a făcut cu 80 taleri de argint de la Lupul diacon şi de la fratele său Patraşcu strănepoţi Draghii, şi anume 2 părţi din 3 părţi din a cincia parte de supt Codru.

Noi Miron Barnovschi Moghila Voevod Bojieiu Milostiu Gospodar Zemli Moldavscoi. Iată au venit înaintea Noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boeri mari şi mici sluga noastră Lupul Diacon şi frate său Patraşco feciorii Nastii nepoţii lui Martin strănepoţii Draghii de a lor bună voie de nime neîndemnaţi nici asupriţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie a 5 parte de sat de

Pomârla, ce se împarte în trei parți, două părți ce sunt sub Codru în ținutul Dorohoiului. aceea au vândut-o credinciosului boerului nostru *Lupul Biv Vel Vornic Farcalab la Neamț* drept opt zeci de taleri de argint, și dreasă ce au avut pe acea ocină de Pomârla ei singuri au mărturisit înaintea Domniei Mele precum le-au perdut toate dresele ce au avut din prada Tatarilor, iar de se vor afla cândva nescaiva drease, pe acele drease se nu să creaze. Iată s'au sculat boiarul nostru de mai sus scris Lupul Vornic și au plătit acei bani de mai sus scrișî 80 de taleri, numărați înaintea Noastră, în mânule oamenilor celor de mai sus scrișî. Și noi pe cum am văzut între dânșii de bună voie tocmeală și deplină plată și de la Domnia me încă și de la noi am dat și am întărit boierulni Nostru de mai sus scris. Drept aceia acea parte de sat de Pomârla ca să fie și de la domnia mea dreaptă răscumpăratură și ocină și moșie și uric de întăritură boierului Domniei mele mai sus scris cu tot venitul neclătit nici odinioară în veci și altul să nu se amestece preste această carte a noastră.

U Ias Vlet 7137 April 2.

Singur Domnul a poruncit.

Dumitrașco Ștefan Vel Logofăt iscal.

Acta «Condica Pomârlei» (Surete și Izvoade II. 334).

95. Document din 7087 (regeste).

Sumar: Zapisul lui Andronic, prin care cumpără în Obrejești cu 100 lei și 2 cai partea lui Țapul și Pricop.

Acest zapis a cumpărat *Andronic* ocina de la *Țapul* și de la fiul său *Precop*, partea lui din Obrejești pentru 100 zloți bani jumătate sal și 2 cai 1 Andronic a plătit toți în mâna Țapului și a fiului său Precop. acei bani și acei 2 cai și ia dat înaintea a mulți oameni buni *din Predstol* (capitala), Vrânceanul vatah și Chiril și *Ioan ai Gavriloe* și Ciomârtan vatah și Maria și Giurgea și.... Procopie și .... diac și Toader Majilescul vatah și Vasile sulgerul i Gligorie *Hăsărel*, pentru aceia am dat lui spre știință acest zapis.

Și caii sunt biciuluiți un cal 40 zloți iar alt cal pentru 50 zloți.

leat 7087.

Comunicat de librăria Kupermann. (Surete și Izvoade II, 437), pecete ceară neagră.

96. Document din 7142 Dec. 3. Iași.

Sumar: Moise Moghilă Vodă întărește lui Pătrașco Boldescul parcalab fiul lui Toader Boldescul cumpărăturile făcute în vii din jurul târgului în preț de 410 taleri de argint,

Io Moisi Moghila Voevod bojiiu milostiiu gospodarь zemli moldavscoi. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri sluga noastră *Pătrașco Boldescul părcălab, fiul lui Toader Boldescul biv*

medelnicer şi a arătat înaintea noastră şi înaintea svatului nostru un zapis de mărturie de la Dănilă Şoltuz cu 12 pugari *din târg* şi de la Hriza Ureadnic şi de la Cozma Dumitru şi de la Lovin Ţibarţa şi de la alţi barbaţi buni cu pecetea oraşului aceasta scriind şi mărturisind cum au venit înaintea noastră Gherghil de nime silit nici asuprit, şi a vândut a sa ocină şi moşie o vie de acolo din acelaşi târg aceia a vândut lui *T. Boldescul biv medelnicer* pentru 350 zloţi tătăresci şi iar cum el a cumpărat de la acelaş altă vie de la Ficău Iacob pentru 150 zloţi tătăresci şi iar cum el a cumpărat o ţelină de vie de la *Iştioana Blaj* pentru 10 taleri argint. Deci Dmnia mea văzînd acel zapis de mărturie de la atâţia oameni buni cu pecetea oraşului şi noi am încredinţat de la noi şi am dat şi am întărit slugei noastre lui Pătraşco Boldescul parcalab acele 2 vie şi acea ţelină de vie (цѣлини) ca să-i fie lui dreaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întăritură lui şi copiilor lui nerupuit nici odinioară în veci şi altfel să nu fie.

U Ias 7142 Fevr. 3,

Gospodin rece

Ghenghea vel lgt. ucil, iscal.

Din Surete şi Izvoade II, 436.

97. Document ante 7142.

Sumar: Zapisul lui Toma Birtoc prin care vinde lui Toader Boldescul și fratelui său Gheorghe Boldescul cu 15 zloți partea lui din Tulești.

Adică eu *Toma Birtoc* și cu frate meu *Matei* din sat din Galbeni mărturisim cu cest zapis al nostru precum noi de nime siliți ci de a noastră bună voe am vândut a noastră parte dreaptă de ocină și de moșie din ğumătate de sat din Tulești din partea de gios a treia parte *giupânului T. Boldescul* și frăținesău lui *Gheorghe Boldescul* drept 15 zloți tătărăști cu tot venitul din câmp și din pădure și din bălți și din vatra satului dinaintea a multor oameni buni de prin preğur megieși, înaintea lui Gheorghe Moțoc din Aldești și a Cozmei Ciocârlii din Sârbi și a Nechitei din Aldești și a lui *Pavel Medarul* din Cărligi și a lui Mihail Bucur din Pădureni și eu Ionașco diac din Galbeni am scris în casa popii Liciului din Galbeni și s'au pus pecețile,

Eu T. Mustea am scris acest zapis de pe sârbește.

Din Surete și Izvoade II, 436.

98. Document din 7082 Ghen. 1. Iași.

Sumar: Ion Vodă dă și întărește lui Pilipovskie fost visternic ocina sa din satul Mihălcăuți ot Hotin.

† Іѡан воєвода бжіею мастію гдрь земли молдавскои. wж гсдеми дадоχ и помлваχ | слѹга наш пилипов[ъ]

скїи бившаго вистѣрник съ єдно село наимѣ михалковци | в волост хотинскои, что емѹ права ѡтнинѹ и дѣднинѹ. како да єст | емѹ ѡт нас съ вьсем доходом, и ин да сѣ не оумишаєт. пис ѳ ѳас.

влто ‡зпв ген а.

гспдь рєч — василїє лог учл

Лѹка

Traducere

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am miluit sluga noastră pe *Pilipovschie fost visternic*, cu un sat anume Mihălcăuții în județul Hotinului, ce-i este lui dreaptă ocină și moșie, ca să-i fie lui și de la noi cu toate veniturile; și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7082 Ghenar 1.

Domnul a zis — Vasile log, a învățat Luca

NOTE

1) Original hârtie mică, comunicat de dl. Gr. Buțureanu, profesor. Iași (Surete și Izvoade III, 308). Pecete mică ceară roșie sfărmată. Poartă iscălitura domnului Iw вонвода.

Nu e adevărat că Ion Vodă vel logofăt ar fi inceput ar fi cel întâiu să iscălească actele emanate din cancelaria gospod, aceasta ca un mijloc de control. Găsim deja pe Ion Despot iscălind actele (v. Ispisoace și Zapise I 113.) Domnii vechi își puneau numai pecețile.

2) *Pilipovskie* fost visternic era rudă prin alianță cu urmașii lui Luca Arbore (Surete și Izvoade III, 64,69, 308), care cum se știe, căzuse în dizgrație după nenorocirea bătrânului portar de Suceava.

99. Document din 7113 Dec. 28. Suceava.

Sumar: Eremia Moghila Vodă întăreşte lui Patraşco ureadnic de Botoşani cumpărăturile ce a făcut cu 140 taleri de argint în Floceşti (azi Leucuşeşti) pe Şomuz de la Simeon şi ai lui strănepoţii Ştefului, cum şi de la alte neamuri ale lui.

Ии Єремїа Могила воєвода. в(о)жїю м(и)л(о)стїю г(о)сп(о)д(а)рь земли молдавскои. wже прїидоши прѣд нами ‖ и прѣд нашими молдавскими болѣри. великими и малими. Симиwн и сестра ег(о) Мѣгдѣ ‖ лина дѣти пѣтрашкови внуцн маркови. прѣwнвци Щефулови. и племенникове иχ Софїика ‖ и сестра еи Станка и брат иχ Глигорїе с(ы)нове Исак. внуцн тиж Маркови и прѣwнучати Щефул. по иχ ‖ добои волю. неким непонвжденни. аниприсиловани. и продали. иχ правою wтчинu и дѣдинu ‖ вѣси части иχ еликос(ѣ) изберет wт сел(о) Флочещїи чтос(ѣ) тепер именует Левкушещїи на середнїи Шомуз и съ мѣсти за млин. и у поле и в ватру селови и съ садове и в лѣсу и у воду что в волост Свчавскои. та продали wни слвзи нашему вѣрному пѣтрашко урѣдник wт Бот(о)шѣни. за шист ‖ десѧт талер личних. и привилїе чтw имал прѣдѧд иχ Щефул за дѣднину wт стараго стефана ‖ воєводї. и за потвръжденїе wт стараго Петра Воєводї. и wтомже тиχ прїидоши прѣднами. тоадер ‖ и съ жена еи Фѣдора. и съ с(ы)нове еи Глигорїе. и Станка и Сохїика. по иχ доброю волю. и продал ‖ иχ правою wтчину и купежною. wт тогоже село Флочещїи. что тепер зовет Левкушещїи ‖ и съ мѣсто за млии. и съ вес приход. чтw бил им купежно wт Мѣрика внука Лазор прѣwнука Щефул ‖ та продал тиж слузи нашему вѣрному пѣтрашко врѣдник wт Бот(о)-

шѣни. за двадесѧт талер личних ‖ wт четвъртое част четвъртаа част вишнѣа част. и wт тихже вишисаних привилиѳх. и заплатил ‖ им исплъна wт прѣд нами. и wтом тихже прїинде прѣд нами Ѳпифанїе Ѳрмонах с(ы)нъ Тофани ‖ внук влашин и Мърикъи. прѣwнук иванко и прѣпрѣwнък Ѩнци Флоческула. накиж по его до ‖ брою волю. и продал своего един лаз. и съ садове и съ став что ест ѕ лѣсу село Флочещи | что тепер именует Леукушещїи та продал тиж слъзи нашего Пътрашко ѕрѣдник за шест ‖ десѧт талери личних. то ради како да ест емѕ и wт нас. ѕрик и wтн(и)ни съ въсем доходом и ин да се | не умишает.

пис. ѕ сѣчав вато. ǂзргї дн. ки.

г(о)с(но)днь реч.

Строич вел логофет ѕчил

некожатко.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod cu mila lui D-zeu Domn ţării Moldovei. iată au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boeri a mari şi a mici Simion şi sora lui Magdălina copii Patraşcului, nepoţi Marcului, strănepoţi Stefului şi seminţia lor Sofiica şi sora ei Stanca şi fratele lui Gligorie fii lui Isac, nepoţi iar Marcului şi strănepoţi Stefului. de a lor bună voe, de nimeni siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie toate părţile lor câte li se vor alege din satul Floreşti, care acum se numeşte Leucuşeştii pe mijlocul Şomuzului şi cu locuri de moară şi în cămp

și în vatră de sat și cu livezi și în pădure și în apă ce-s în ținutul Sucevei. acelea le-au vândut ei slugei noastre credinciosului Pătrașco ureadnic din Botoșani cu 60 taleri curați și privilegiile ce au avut străbunul lui Steful de moșie de la bătrânul Stefan. voevod și de întăritură de la bătrânul Petru Voevod ; și întracestea au mai venit înaintea noastră Toader și cu femeia lui Fădora și cu fiii ei Gligorie și Stanca și Sofiica de a lor bună voe și au vândut a lor dreaptă ocină și cumpărătură din acelaș sat Flocești, care acum se cheamă Leucușești, și un loc de moară și cu tot venitul ce a fost lor cumpărătură de la Mărica nepoata lui Lazor strănepoata lui Steful ; aceia a vândut iarăși slugii noastre credinciosului Patrașco ureadnic de Botoșani cu 20 taleri din a patra parte,a patra parte cea din sus parte și din aceleași de mai sus scrise privilegii și a plătit lor deplin dinaintea noastră; și întru acestea tij a venit înaintea me Epifanie eromonah fiul Tofanei nepot lui Vlașin si Măricăi, strănepot lui Ivan și restrănepot Aonței Flocescul iarăși de a lui bună voe și a vândut de la sine o *luncă* și cu livezi și cu helești, ce-i în pădure satului Floceștii care acum se numește Leucușeștii asta a vândut tij slugii noastre lui Patrașco ureadnic drept șese zeci taleri curați, și pentru ca să fie lui și de la noi uric și ocină cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

S'a scris în Suceava la anul 7113 Dec. 28.

Domnul a zis

Stroici vel legofăt a învățat.

Nebojatco

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gh. Strat. Bacău (Surete și Izvoade III, 368) Pecete mică în ceară.

2) *Floceștii* sat pe Șomuz își schimbase numele deja în 1605, când se zicea mai mult Leucușeștii. Numele de

Floceşti şi l'a luat de la vechiul proprietar Flocescul. a cărui spiţă ne o dă ispisocul domnului Eremia Vodă.

In 1605 vinde lui Patraşcu ureadnicul de Botoşani o luncă, o livadă şi un holeşteu din Floceşti Epifanie ermonah. Acesta era fiul lui *Tofan Flocescul*, nepot lui *Vlaşin Flocescul* şi a Maricăi, strănepot lui *Ivanco Flocescul*, răstrănepot *Oanţei Flocescul*. Socotind cele 6 generaţii de Floceşti reese că cel dintâiu *Flocescul* sau *Flocea* a trăit pe la 1400 când s'a închegat şi satul Floceşti pe Şomuz.

O altă ramură de Floceşti trebue să o vedem în ceilalţi vânzători, urmaşi ai *Stefului* (Flocescul) de supt Stefan cel Mare.

100. Document din 7114 Dec. 20. Suceava.

Sumar: Irimia Moghilă Vodă întăreşte lui Părvan fost agă cumpărăturile ce le-a făcut în satul Ruşi de pe Ozer cu 170 taler de argint.

[М]лстіею бжїею. Ии Єремїа Могила воєвода. гспдрѫ земли Молдавскои знаменито чинымъ нєсим листом нашим. вѣсѣм кто на нем вѣзрит. или чтючи єго оуслишит. ‖ ѡже тѡт истиннїи слѹга наш вѣрнїи. Пѫрван ага бившїи. слѹжил нам право и вѣрно. тѣмже ми видѣвше єго правовѣрнои слѹжбѹ. єже къ нас и къ нашєи земли. жаловали ‖ єсми єго ѡсобнои нашєи милстию. дали и потвръдили єсми. емѹ. ѡт нас оу нашєи земли молдавстѣи. єго правїи ѡтнни сєи и викѹпленїи половина села Рѹси что на Єзера ‖ вишнаа част и съ мѣсто за млин. оу єзера что севе покѹпил ѡт Константии с(ы)нъ мечеи. внѹк слар Меч. прѣкнѹк (loc gol) и ѡт Фокшѣ снь Костеи. внѹк (loc gol) прѣкнѹк (loc gol).. за о талера ‖ сребрънїи. ѡт испривилїи єже. имали ѡт Єтєфан

(dres de altă mâna,. воевода. и дрꙋгаа част за wтнинꙋ wт нижнеи половина села Рꙋси. еже себе покꙋпил. wт Дмитра и Гонца и Неделк. дѣти Марици. внѹци. ‖ Илѣкни. за. к. талери сребрънїи. и тиж даем и потврѫждаем емꙋ иншаа част за wтнинꙋ wт сеньже вишнои половина села Рꙋси. что wн себе покꙋпил wт Иwи снь Щефѹл и wт Захарїа снь Петри ‖ (loc alb). за ѯ. талери сребрънихъ. и дрꙋгаа часть за wтнинꙋ wт тоеже нижнаа половина села Рꙋси. еж себе покꙋпил wт Неделк доч Илѣкни внꙋка Хилипа. прѣwнꙋка... ‖ за К талери wт испривилїе еже имали wт Стефана Воевода.. тое вѫсе вишнаа половина села Рꙋси и съ мѣсто за млин оу Езера. и тїи вишепрѣдреченїи части за wтнинꙋ wт тое нижнои половина ‖ села Рꙋси. что на Езера даем и потврѫждаем их емꙋ wт исписоаче кꙋпежних. что имал wт самаго гвдми. како да ест емꙋ и кнѣгини его Ангелина. wт нас оурик и съ вѫсем доходом им и дѣтем их ‖ и оунꙋчатом и прѣунꙋчатом их. и прашурѣтом их, к вѫсемꙋ родꙋ их. кто съ им изберет наближнїи непорꙋшенни им николиже на вѣки. а хотар тои вишеписаннои половина села ‖ рꙋси и съ мѣсто за млин оу Езера. и тим дрꙋгих части за wтнини wт нижнои половина села рꙋси да ест им... wт ватрꙋ села и wт поле и wт водꙋ. по части. како да бꙋдет съ им приходити ‖ wт инших сторони постаромꙋ хотарꙋ покꙋда из вѣка wживали. а на то ест вѣра нашего гпдства вишеписаннаго. мы. Iw Еремїа могила воевода. и вѣра прѣвѫзлюбленних ‖ и срдчних сиве гвдми. Костантина и Алеѯандра и Богдана Воеводи. и вѣра болѣр наших. вѣра пана Оурѣке дворника долнѣи земли. вѣра пана Крсти дворника горнѣи земли. вѣра пана ‖

Гєѡргїа прѣкѣлаба Хотинскаго. в'ѣра пана Гєѡргїє и пана Іѡнашка прѣкѣлабове немецкиѫ. в'ѣра пана Маѳле и пана. (loc gol) прѣкѣлабове романскиѫ. в'ѣра пана ѡрѣшѫ портар'к сѣчавскаго. ‖ в'ѣра пана Брѣноскаго постелника. в'ѣра пана в'ѣкерицѣ спѫтар'к. в'ѣра пана Глигорїє столника. в'ѣра пана Симїѡна Строича вистѣрника. в'ѣра пана Кѣрѫмана чашника. в'ѣра пана воронтар'к комиса и в'ѣра вѣсѫ бол'кр нашиѫ молдавскиѫ великиѫ и малиѫ.. а по нашим животѫ кто бѫдет гспдрѣ ѡт дѣтїи нашиѫ. или ѡт нашего рода пли пак бѫд кого Б(ог)ѣ изберет гпдрем бити нашеи земли Молдавстѫи. тот би им нєпорѫшила нашего дапіє и потврѣжденіе. алеки им дал и оукр'кпил заѳже сѫт им правїи ѡтнини и викѳпленїи на иѫ питомиѫ пин'кзи. а на вѫлшеи кр'кпост и потврѣждєнїє вѣсемѳ томѳ кишеписанномѳ. вел'кли есми нашемѳ в'ѣрномѳ и почитенному бол'криѳ панѳ Строичю великомѳ логоѳетѳ писати. ‖ и наша печат зав'кзати кѣсемѳ истинному листѳ нашемѳ.

писал Невожатко вѣ Сучаве, ǂзрді дек. к.

Traducere

Cu mila lui D-zeu. Io Eremia Moghilă Voevod Domn țării Moldaviei. înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi. iată această adevărată slugă a noastră credincioșul Parvan fost agă a slujit noao cu dreptate și credință, pentru care noi văzând a lui cu dreaptă credință către noi și către a noastră țară ne-am miluit spre el cu osebita noastră milă i-am dat și i-am întărit noi lui de la noi în

a noastră țară a Moldovei a lui drepte ocini și cumpărături jumătate sat Rusi care e pe Ezer partea din sus și cu loc de moară în ezer care singur a cumpărat de la Constantin fiul Mecei nepot bătrânului Meč strănepot (loc gol) și de la Focșa fiul Cristei, nepot. (loc gol) strănepot. (loc gol) cu 70 taleri de argint din dresele ce a avut de la Ștefan voevod și altă parte de ocină din jumătatea de jos de sat Rusi. care iarăși el a cumparat de la Dumitra și Goutea și Nedelea fiii Mariței nepoți Ileni cu 20 taleri de argint; – și iarăși dăm și întărim lui altă parte de ocină din acea de mai sus jumătate sat Rusi ce singur a cumpărat de la Ion fiul Stefului și de la Zaharia fiul Petrei cu 60 taleri de argint și altă parte de ocină din aceiași jumătate de jos din sat Rusi care singur a cumpărat de la Nedelea fata Ilenii nepoata Hilipei. strănepoata.... drept 20 taleri din dresele care le-a avut de la Stefan Voevod; acea toată de mai sus jumătate sat Rusi și cu loc de moară în ezer și acele de mai sus zise părți de ocină din acea de jos jumătate sat Rusi care-i pe Ezer. dăm și întărim pe ele lui din ispisoace de cumpărătură ce a avut de la însuși domnia mea, ca să-i fie lui și jupânesii lui Anghelina de la noi uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va alege lor mai aproape nerușuit. lor nici odată în veci. Iar hotarul acelei de mai sus scrise jumătate de sat Rusi și cu loc de moară în Ezer și acelorlalte părți de ocină din cea de jos jumătate sat Rusi să le fie lor din vatră de sat și din câmp și din apă pe părți cum li se vor veni, iar din alte părți, pe vechiul hotar pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta este credința a noastrei domnii mai sus scrise Noi Io Eremia Moghila Voevod și credința prea iubiților, și din inimă fii a

domniei mele Costantin şi Alexandru şi Bogdan Voevod. şi credinţa boerilor noştri credinţa jupânului *Ureche* dvornic ţării de jos cr. p, *Cristea* dvornic ţării de sus cr. p. *Gheorghie* parcalab Hotinului cr, p. *Gheorghie* şi p. *Ionaşco* parc. de Neamţ cr. p. *Manule* şi p. . . . . parc. de Roman cr. p. *Oräş* portar de Suceava cr, p. *Bărnovske* postelnic cr. p. *Veaveriţa* spătar. cr. p. *Gligorie* stolnic cr. pan. *Simion Stroici* visternic cr, p. *Cărăiman* pah. cr. p. *Vorontar* comis şi cr. tuturor boerilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici iar după a noastră viaţă cine vaifi Domn din copii noştri sau din al nostru neam sau pe ori care. D-zeu îl va alege domn să fie în a noastră ţară a Moldovei acela să nu le strice a noastră daanie şi întărire, ci să le dee şi întărească, de oare ce le sunt lor drepte ocini şi cumpărături cu ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot ce s'a scris mai sus am poroncit noi la al nostru credincios şi cinstit boiarin pan *Stroici* vel logofet a scrie şi a noastră pecete s'o acăţe la această adevărată carte a noastră.

A scris *Nebojatco* în Suceava la 7114 Dec. 20.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat, pecete atârnată cu şnur albastru şi în ceară, e sfarmata. Este şi o traducere a lui Gh. Evloghie dascal din 1778 April 10. (Surete şi Izvoade III, 370).

101. Document din 7137 Ianuar 12. Iaşi.

Sumar: Cartea lui Miron Barnovskie Moghila Vodă dată cneghinei Salomia Comisoae spre a-şi ţine jumătate din Boldeşti zălogit de Ionaşco ficiorul lui Calapod pentru 70 zloţi luată cu camătă de 11 luni.

Ис Мирон Бърновски Могила Воєвода Божїею мл̀ст'ю господ'ръ земле Молдавской дал есмь сес лист господ-

вамъı кнѣгйни Галоміи Комисоае спрѣ чаѫ съ фїе таре шн пътѣрникъ къ картѣ дмнїеи мѣле съ анбъ а ѿпри цѣмътате ден сат де Болдещ каре ав фост къмпърат де ла Іонашко фечорѣ лѣи Калапод къ тот венитъл еи ши ден къмпъ ши дентрапъ ши ден тот локъл дрепт ч злоц бътъц ши ѣав фъкът ши скрисоаре де мърътърїе към ѣав въндът де бънъ вое лор ши дъпъ ачѣ сав скълат шѣкъ въндътъ ши алтор. Ши ачѣстъ цъпънѣсъ ціче къ ав лъат ачеи бани къ камътъ шис пън' акмъ аї лъни дрепт ачѣ ка съ анбъ ан лнторче ши камъта кът ва фаче пън акмъ ши дрепт ачѣ ниме съ нъ кътѣзе а лнтра акол лтрачѣ ѡчии(ъ) фър де ачѣстъ цъпънѣсъ къ ѡамені съи пън нъ и се вор да бапїи тоц деплїн шѫи камъта лнаинтѣ чеѫїи кърци а дмніеи мѣле.

Пис ѕ ѭс елт ǂзрлз ѭн вı.

Господинъ реч.

Acta Gh. Strat, Bacău (Surete şi Izvoade VI, 39)

102. Document fără veleat (secl XVI.)

Sumar: Zapisul adeverit de şoltuzul şi cei 12 pârgari din Baea, prin care popa Toader cumpără cu 16 taleri de la Ştefan din Floceşti a treia parte din partea Eremiei.

Ѳже пришѡл попа Тоадер ѡт Лнтълѣци съ Щефан ѡт Флочеци сне Керил на прѣд Шолтозум и вї пръгаром ѡт Бае и копил попа Тоадер еден ѡтненъ ѡт Щефан. ѡт час(т)а Ѳремїе по трета част за ѕї талер. и дал пинѣзе готѡви и копил и тѡт ѡтнен за въсѧ что имает жерѣбїе и лазоре и потѡкмисѧ за добрѣ волѣ своего како да не имает врател не Щефан ие илѣмеиа Щефанови что да бждет ѡтненъ права. а ни ѡт' попъ

Тоадерев и дрѣже его | и чадом его въ вѣчнаа. а которе
брател или Щефан | или пѣкмена Щефанови да бѫдет
прокѣт и анатє | мѵ. мара анатема. маи великѫ мартѫ
рїє поставил шолтѫз и пръгаром печат wрашѫлѫв.

писъ въ Бае wѵ : кз.

Traducere

Cum au venit popa Toader din Antaleşti cu Ştefan din Floceşti fiii lui Kiril înaintea Şoltuzului şi a 12 pârgari din Bae şi a cumpărat popa Toader o ocină de la Ştefan din partea lui Eremia pe 3-a parte cu 16 taleri şi a dat bani gata şi a cumpărat în acea ocină cu toate ce are jirebii şi Lazore şi s'au tocmit de bună voea lor ca să nu aibă a întoarce nici Ştefan nici seminţia lui Ştefan, ca să fie ocină dreaptă, dar nici de către popa Toader şi a femeei sale şi a copiilor săi în veci; iar care ar întoarce ori Ştefan ori seminţia lui Ştefan să fie procleat şi anatema maranatema, *mai* mari mărturie au pus Şoltuzul şi pârgarii pecetea oraşului.

Acta Gh. Strat. Bacău. (Surete şi Izvoade VI, 81). Marca hârtiei *porcul*.

103. Document din 7118 Noem. 29. Iaşi.

Sumar: Cartea veliţilor boerĭ prin care atestă că au schimbat între sine, dând Vasile fiul lui Brudul 5 vecini cu 5 jirebi din Leucuşeşti lui Patraşco vel dvornic ţării de sus pentru 6 vecini şi 6 jirebi din Cămărăzani:

† Иан Оуѓкѣ гѡлемон двѡрник долнѣи земли. и
пан Ісак Балика Хетман | и прѣкѣлаб Сѫчавскы. и пан

Кириџи Дѫмитрашко великіи постелник | и пан Никоар великіи вистѣрник. и Боѫл вистѣрник и Тоадєр | вел арнаш и Касиаіе Пръжескѫл дворник и Гиѡргіе Балш дворник. ѡже прїидошѧ прѣд нами касиаіе сиѫ Брѫдѫл виѫк Дърѫбан. и съ сестра его поимена. Аврѫмїѫ. неким непонѫждени. ани | присиловани и измениди. и дали пет сѫсиди съ пет жиѡѣвїи ѡт село Леѫкѫ | шеџи что ѫ волост Сѫчавскїи. его Милост пан Ыстрашко великому двѫ́рник горнѣи земли. а пан его милост ыстрашко вел дворник дал нѣм шест сѫсид съ шест | жиѡѣвїю ѡт село имѣно Кѫмърѫзани. тѣм ради видѣвше ѫ добро волною токмеж измѣненїе за измѣненїю. а ми ѡт нас ѫчинивѫ́ш его Милост | сїа свѣдетелства покова вздет себе. ѫчинити исписок ѡт господнани. | и на волша вѣра и нашиѫ печати и подписанїи приложивѫ́ш къ сїа наша свѣдетелства.

ѱис ѳѫ ѱас. кат. ǂзрїї ноем. кѳ.

Оѫрѣкке ворник (m. p.) Гангорча

Іеак Балика вел хатман (m. p).

Traducere

Pan Ureache mare dvornic al ţării de jos şi pan *Isac Balica* hatman, şi parcalab Sucevei, şi pan *Kiriţă Dumitraşco* vel postelnic, şi pan *Nicoar* vel visternic şi *Boul* visternic şi *Toader* vel armaş, şi *Vasile Prăjescul* dvornic, şi *Gh. Balş* dvornic şi *Toadĕr Dragotă* dvornic, cum au venit înaintea noastră *Vasile fiul lui Brudul* nepot *Dărăbanului*, şi cu sora lui anume Avramia, de nime siliţi nici asupriţi, şi au schimbat şi au dat 5 vecini cu 5 jirebii din Leucuşeşti ce-i în ţinut Suce-

vei, milei sale boerului *Pătraşco vel vornic* ţării de sus, şi domnia sa Patraşco vel vornic a dat 6 vecini cu 6 jirebii din satul numit Cămărăzani. Pentru acestea văzând noi a lor de bună voe tocmală şi schimb pentru schimb. şi de la noi am făcut si milei sale această mărturie până când îşi va face ispisoc de la domnie; şi spre mai mare credinţă şi a noastră pecete şi iscălitură le-am pus la această mărturie.

scris în Iaşi anul 7118.

Ureache vornic Gligorcea
Isac Balica vel hatman

Acta Gh. Strat, Bacău (Surete şi Izvoade VI, 82).

104. Document din 7120, Mai 8, Iaşi.

Sumar: Ştefan Vodă Tomşa dă câştig de cauză lui Baciul fiul diaculuí Ion care a pus şi feréle 12 zloţi, în pricina de pământ din Văscani, şi anume a treia parte din jumătate, cu Rugina şi mătuşa lui Titiana şi ai lor, căci acea parte o cumpărase Ion diacul încă de supt Petru Vodă Schiopul, de când protimisul său nu mai avea putere.

Щ|ефан воєвода (божїею милостї)ю господарь земли Молдавскои, wже т|(гал)и за лиц прѣд нами и прѣд нашеми болѣри ру(цин)ъ wт Ѳборочани и Тютка его Титїана и зѫт ею Тодер | и иниѫ рѫзѣш нм на слѫзѣ наше Качул пит wт Ръскани. ради една част за wтинѫ wт село въс | кани. wт половина село третаа част и ре= кuч аже естѣиѫ наиближнїи да вратет емu | пинѣзи. а Качул wни рекuч аже купил. тwа wтниу wтцъ его Iwи дїак ради | три сто злат татарскиѫ. при дни Петра воєвода. и исписок купежное имал wтцъ его Iwн дїак | wт Петрu воєвода. ино ми и съ все съвѣт наш съдиѫом иѫ съ праведним съдїам. и симw | wбрѣтоѫом. аже не подобаетсѧ

им вратите wт толика врѣмени, ино ‖ ругинъ и Титїаина и снъ ей Тоадер wни зостали wт прѣд нами ‖ и wт всѣ нашь сѣвѣт... а Бачул снъ Іwн дїак wни оу-правилисѧ wт прѣд на ‖ ми и постави себе ферїю вї злат и wт (силѣ) на прѣд да не имает маи ‖ тегати Рѫ-гинъ и Титїаана и Тоадер и иних. племеницах их. ани до виват ‖ его николиже на вѣки прѣд сим листом нашим.

пис v мс лѣт ҂зрк. маи н.

† Господинъ велѣл

† воико вел логwфет учил.

Traducere

Ştefan Voevod cu a lui D-zeu milă Domn ţării Moldaviei cum a părât de faţă înaintea a lor noştri boeri Rugină din Oborocłani şi mătuşa lui Titiana şi ginerele lui Toader şi cu alţi răzeşi ai lor pe sluga noastră Baciul pitar din Văscani pentru o parte de ocină din satul Văscani din jumătate sat a treia parte şi zicând cum sunt lor mai apropiaţi să întoarcă lui banii, iar Baciul însuşi a zis cum a cumpărat acea moşie tatăl său Ion diacul pentru trei sute zloţi tătăraşti în zilele lui Petru Voevod, şi ispisocul de cumpărătură l'a avut tatul său Ion diacul de la Petru Voevod. Deci noi şi cu tot sfatul nostru am judecat lor cu dreaptă judecată şi astfel am hotărât cum nu se cuvine ca să le întoarcă de atâta vreme. Deci Rugină şi Titiana şi fiul său Toader, dânşii au rămas denaintea noastră şi a tot sfatul nostru, iar Baciul fiul lui Ion diacul dânsul s'a îndreptat dinaintea noastră şi şi-a pus sieşi *ferie* 12 zloţi şi de acum înainte să nu aibă a se *mai* părî Rugină şi Ti-

tiana și Toader și alte seminții ale lor nici a mai dobândi vre-o dănăoară în veci înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7120 Mai 8.

Domnul a poroncit.

Voico vel logofăt a învățat.

Acta Gh. Strat (Surete și Izvoade VI, 171).

105. Document din 7116 Iunie 17. Iași.

Sumar: Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce a făcut Ionașco Boldescul fiul lui Condre Boldescul în satul Boldești 2 părți din a 3-a parte din a 5-a parte lui Necoară logofătul cu 60 taleri.

Єто аз Трифан постелник и Ѣкрѫпъскѣл и василе и Кравїе и Калин дворници Глотнии | и Бран комис. и Сергїе кѫмѫраш. и иншїи болѣри и слуги Господарѫскиχ пишем и даем | знанїе съ сест наш запис. ери прїиде прѣд нами Іѡнашко и сѣстра его Тодосїа снве | Кондрѣ Болдескул унуци стараго Болдескѣл. по иχ доброе волю неким непонѫж | дени аниприсиловани. и продал иχ правал ѡтнину и дѣднину. ѡт третал част | ѡт петаа част ѡт село Болдещи два части. таа продали пану Некоар Логофет ради | шест десѣт талери сребрѫниχ. и заплатиχ иχ пан Никоар исплѫно тиχ пинѣз | ѕ талер сребрѫниχ пинѣзи готовиχ вѫ руки вишеречениχ Іѡнашко и сѣстри | его Тодосїе ѡт нами. ино ми видѣвши за доброю иχ токмеж и исплѫною | плату. а ми и ѡт нас сѣтворихом сест наше записа. кити за

сѣдѣтєл | ство докол҃к сѫтварѣю и рѣдєніє wт господинѹ єго милостн. да сє знаєт.

пис ѵ тас. вл҃т. ѣзрѕі юн кз.

искал Бран комис

аз Васіле дворник искал.

Трифан постелник искал.

Крабие дворник глотнє.

калін капитан (l. p.)

Traducere

Iată eu *Trifan* postelnic și *Năvrăpăscul* și *Vasilie* și Vrabie și Călin dvornici glotnii și Bran comis și Serghie cămăraș și alți boeri și slugi domnești scriem și dăm știre cu acest al nostru zapis cum au venit înaintea noastră Ionașco și sora lui Todosia fiica lui Condrea Boldescul nepoți bătrânului Boldescul de a lor bună voe de nime siliți nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din a 3-a parte din a 5-a parte din satul Boldești 2 părți, acele le-a vândut boerului Nicoar logofăt pentru 60 taleri de argint și a plătit lor pan Nicoară deplin acei bani 60 taleri de argint bani gata în mânule mai sus scrișilor Ionașco și sora lui Todosia la noi, din noi văzând de bună a lor tocmală și deplină plată, iar noi și de la noi am făcut acest al nostru zapis să le fie de credință până când își vor face și drese de la mila domnului nostru să se știe.

scris în Iași la anul 7116 Iunie 27.

iscal Bran comis

az Vasile dvornic iscal

Trifan postelnic iscal.

Vrabie dvornie glotnic

Călin căpitan (pecete în fum)

Hârtie; acta Gh. Strat B cău (Surete și Izvoade VI, 227).

106. Document din 7078 Iunie 17. Succava.

Sumar: Bogdan Vodă dărueşte mănăstirei Tazlăului satul Ostupcani pe Bistriţa din ocolul târgului Petrii pentru pomenirea moşilor lui şi a sa: Dania e legată cu mare blestem.

Богдан Воєвода божіею мїлостїю гсдрь земли Молдавскои. wже благопроизволїх. господствами нашим ‖ благ҃їм произволеніем. и волеж и хот҃ѣніем. елико богъ произволи ‖ просїати сердца ‖ нашѣ. и дадwх и вратих господствами. нашеи ст҃ѣи. монастири Тазловст҃ѣи. идеже ест храм рождество пр҃ѣчист҃ѣи владичеци нашем вцеи просно двам маріи и идеже ест Iгоумен ермонах ‖ Ѳфрим. едно село на Бистрицж наимѣ Остжпканїи. и съ млини и съ цаѕами ‖ и ст҃ѣпами и съ вѫсем доходом. цо тое село было wт wкша каменноu дворѕ. ‖ и пр҃ѣжде сїа вр҃ѣмѣ еще бил дан wт оунка Господствами Стефана Воєводі. того ради дадwх ‖ и помиловахом. нашѣ мила монастири таслwвско съ того вышписаннаго село ‖ наимѣ Ост҃ѣпканїи на Бистрицж. и съ млини. и съ цаѕами и съ ст҃ѣпами ‖ быти въ за душеe д҃ѣдwв и пр҃ѣд҃ѣдwв. наших родителим нашим и въ за дѫшее ‖ и спесеніе самому господствами. а кто сѣ покоусит сїа нашѣ дааніе | и милованїе разорити или и накоразъ вратити по своємоу ‖ само бунствоу. таковы да ест проклѣт wт га бга сътворшаго нбу и землѣ ‖ и wт прічестжж его мтрь просно двжи маріи. и wт д стыхъ благов҃ѣстници ‖ и wт ві стыхъ врѫховних апостоль. и wт тні wтцъ иже въ никеи на сѫборѣ просіаршихъ. и wт вѫсѣхъ стыхъ иже wт вѣка бгоу благо угодившихъ. и ѕчастїе ‖ да имает съ їоуда и съ тѣзклѣтом аріем. и съ онѣми иже бѫзнишѣ ‖ на га бга. кръкъ его на них. и на чадѣхъ их. и ест и будет амин ‖ и да ест нашеи ст҃ѣи мили wт нас и съ вѫсем доходwм. въ вѣки. и ин да сѣ не | оумишает. пис. ѵ Сочав вато. #зоп. ган. зі.

Traducere

Bogdan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei; iată a binevoit domnia mea din a noastră bună voință și cuget și îndemnare, pre cât Dumnezeu a binevoit a îndemna inima noastră și dat-am și am întors domnia mea sfintei mănăstiri de la Tazlău, unde este hramul Nașterii prea curatei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și pururе fecioarei Maria, și unde iaste egumen ermonah *Efrim*, un sat pre Bistrița anume *Ostupcanii* și cu mori și cu jitnițe și cu stupi și cu toate veniturile, care acel sat fost'a *din ocolul târgului Petrei*, și înaintea acestei vremi încă fost'a dat de *unchiul domniei mele Stefan Voevod*; drept aceia dat-am și am miluit Domnia mea a noastră rugă mănăstirea Tazlăului cu acel de mai sus scris sat anume Ostupcanii pe Bistrița, și cu mori și cu jitnițe și cu stupi ca să fie pentru sufletele noastre și strămoșilor noștri și a născătorilor noștri. și pentru sufletul și mântuirea însuși a domniei mele. și cine s'ar cerca a rade această daanie și miluire sau și din interes ar schimba-o după a lui de la sine putere, unul ca acela să fie procleat de la bunul Dumnezeu făcătoriul ceriului și al pământului și de prea curata lui maică pururea fecioara Maria și de cei 4 sfinți bine vestitori (evangheliști), și de cei 12 sfinți vârhovnici apostoli și de 318 părinți care s'au adunat în sinodul de la Nikea și de la toți sfiuții care din viac bine au plăcut lui Dumnezeu, și parte să aibă cu Iuda și cu trecleatul Arie și cu acei care au strigat asupra D-lui Dumnezeu: sângele lui pe copiii lor. și este și va fi în veci amin. și să fie sfintei noastre rugi de la noi cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

NOTE

1) Originalul ergament aflător în grefa Curţii de Apel din Iaşi. (Surete şi Izvoade VI, 397). Pecete mică în ceară atârnată.

2) *Unchiul domniei mele Ştefan Voevod* nu este altul de cât Stefan Rareş, frate cu domniţa Ruxanda, soţia lui Al xandru Lăpuşneanu, şi deci mama lui Bogdan Voevod. Se arată cu aceasta că dania satului Ostupeanii către mănăstirea Tazlăului fusese dată de Stefan Vodă Rareţ cu cel puţin 20 de ani mai înainte.

107. Doc. din 7131 Iunie 25. Iaşi.

Sumar: Cartea lui Stefan Tomşa către slujitorii de la Putna să lese în pace morile Tazlăului.

Ис Стєфан Томшѣ воєвода, бжїю милостїю гспдрь земли молдавскои, пишем господствами. слугам | нашим Старостем шт Путна, и вятагом, за Хънсари, и прочїи слугам, нашим, колици коти ходити | съ службою господствами по того влост да имает шставити велма ѵ мирно, нѣким млнии стѣи | монастири глаголемаа тазлъул, и комати что шни имали там до тѫ млнии, въ ници соже да не и | маите валувати, наи възимати что шт тѫ млнии, нъ да бъдет велма ѵ мірно, и ни една | трѣбъ да не имает съ тѣи млнии, тое вам пишем, и болша не валунт, ере ман прїи || дет жалбъ до брѣда вѣсте, ере бъдет за великаа каранїе, и ни не учините.

·· ѵ тс вѣт ‡ѳрла, юн, кѣ.

Сам господинъ велѣл.

Класїе.

Traducere

Io Ştefan Tomşa Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldovii, scriem domnia mea la slugile noastre staroştilor de Putna ; şi vătajilor de Hănsari, şi altor slugi ale noastre câte veţi hi îmblându cu slujbile domniei în acel ţinut, să aveţi a lăsa foarte în pace nişte mori a sfintei mănăstiri numită Tazlăul şi bucatele ce dânsa a avut acolo la acele mori în ele chiar, să nu aveţi a le învălui sau a lua ceva de la acele mori, ci să fie foarte în pace, şi nici o treabă să n'aibă cu acele mori ; aceia vă scriem şi mai mult să nu învăluiţi, căci de va mai veni jalobă, bine să ştiţi, că va fi de mare certare ; şi altfel să nu faceţi.

Însuşi Domnul a poruncit.

In Iaşi la anul 7131. Iunie 25.

Vlasie.

Originalul hârtie ; acta grefa Curţii de Apel din Iaşi (Surete şi Izvoade VI, 404). pecetea in ceară roşie căzută.

108. Doc. din 7137 Aug. 10 Iaşi.

Sumar: Cartea lui Miron Bârnovski Moghila Vodă prin care scuteşte de orice angărie satul Bârleşti, afară de cislă, de oare ce ei au a face strajă pe apa Tazlăului celui mare.

Io Miron Barnovski Moghila Voevod.. bojiiu milostiiu gospodarz zemli Moldavskoi. | Scriem. domnia mea. tuturor. slugilor. domnii meali. câţi. veţi îmbla cu slugile | domnii meali. la ţinutul Bacăului dămuvă. ştire. dacă veţi. vedea. cartea. | domnii meali. iar voi să aveţi. a lăsa. foarte în pace. de

toate. angăriile. satului *Bârleşti. numai să aibă ei aş plăti cisla lor câtă va | hi scris în visteariul domnii meali.* nici iliş să dea. nici sulgiu. nici | ontu. nici.... ar nici lup. nici o angărie câte sintu pre alţi *mi | şei* a domnii meale. pentru căci domnia mea. *i-am lăsat să ţii străj | pe apa Tazlăului celui mare. cum ţin şi alte străji* şi de | toate să le să ţie în samă de câte să ţin şi altor străji | şi neme întru nimică să nu-i învăluiască pread sem listom | gospodstvami i nac na budet (înaintea acestei cărţi a domniei meale, şi altfel să nu fie).

u Ias leat 7137 August 10 dni.

Saam gospodinz veleal.

Ianăş,

NOTE

1) Originalul hărtie ; fără pecete ; grefa Curţii de apel din Iaşi (Surete şi Izvoade VI, 405).

2) *Cisla.* fiind plata birului, cu care se acoperea darea către Poartă nu se scutea nimene, ci de veniturile indirecte ca *ilişul, sulgiu, untul, lupul.* Motivul scutirii se arată că a fost slujba străjii pe apa Tazlăului. Cum sîntem la munte se vede că între alte angării ce apăsau asupra celor de la munte era şi darea de lup, cum era acea a *şoimilor*, care se strângea de pe la Târgu-Ocnei.

109. Document din 7137 April 13. Iaşi.

Sumar : Miron Barnovskie Moghila Voevod întăreşte lui Ivaşco fiul lui Cârjău stolnic cumpărătura unei vii din Slipoteşti cu 30 taleri de la Ivana fata Bredei.

Ис Мирон Бърновскіе воєвода божію милостію (господарь) земли Молдавскои. | wже прїндошѣ прѣд гос-

подствами. и прѣд вѣсѣмн волѣри господствами. велики и мали. Слѵга | господствами. Ивашко синъ Кѫржѵ столник. сѫ един запис за сведѣлство wт Козма | шолтѵз сѫ ‖ двнадесѣт пѫргари wт трѫг Текуч и wт замфир старостѣ Текучкон | и wт Лупул бив спѫтар wт Некорещи. и Исанѫ Батин wт Батѫрещи. и Тофлѣ армаш и василїе ‖ батин и wт Поп Симиwн Господарѫскои. и wт многи лѵдї добрі wт там писаще и сведетел ‖ стевѫшї вѫ тот запис како прїиде прѣд ним Іwана дѫца бредѣ wт слнпотещї нѣкім ‖ непоиождена анипрнсловкана нѫ по| ей добро волнои. и продал своа права wтнинѵ ‖ една виноград wт Слнпотещі. таа wна продал слѵга господствами вишреченїи ивашко ‖ снъ Кѫржеѵ ради тридесѣт талері вити. иноѫ господствамі wко видѣхом тот запис ‖ за сведетелство wт тіх людї добрі господствамі вѣроваѫом. и такожде и wт господствами ‖ дадоѫом и потврѫдиѫом слѵѕѣ господствамі вишпнсан на тоа виноград wт Слнпотещї ‖ како да есѣ ї wт господствами права wтнинѵ и викѵпленї и ѵрик и потврѫжденї сѫ вѣсѣм ‖ доѫодом. и ин да сѫ не ѵмишает прѣд сим листом господствами.

сам господнинъ велѣл.

ѵ wс влѣт ⁺зрлз ген. гі.

In dos pe îndoitura actului se citește nota.

вѫ небитност внѵ Дѵмитрѵ Стефан вел логофет до дворанъ ѵ лѣдскои земли.

аз Патрашко Кашотъ логофет искал.

цнгънаш

Traducere

Ioan Miron Barnovskie Moghila Voevod cu a lui D-zeu milă Domn țării Moldaviei; iată au venit înaintea Domnii mele și înaintea tutulor boerilor domniei mele a mari și a mici sluga domniei meale *Ivașco fiul lui Cărjău stolnic* cu un zapis de mărturie de la Cozma șoltuz, cu 12 pârgari din târgul Tecuci și de la Zamfir starostea Tecuciului și de la Lupul biv spătar din Nicorești și Isaia Batin din Baterești și Toflea armaș și Vasilie Batin și de la Popa Simion cel domnesc și de la mulți oameni buni de acolo scriind și mărturisind în acel zapis cum a venit înaintea lor Ioana fata lui Bredea din Slipopotești de nime nesilită nici asuprită ci de a sa bună voe și a vândut a sa dreaptă ocină o vie din Slipotești acea dânsa a vândut slugei Domniei mele mai sus zisă lui Ivașco fiul lui Cărjeu pentru 30 taleri bătuți. Deci Domnia me cum am văzut a-acel zapis de mărturie de la acei oameni buni domnia mea am crezut și așijderea și de la Domnia mea am dat și am întărit slugii domniei mele mai sus scrise pe acea vie din Șlipotești ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă ocină și cumpărătură și uric și întărire cu toate veniturile și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți domnești.

Insuși Domnul a poroncit.

In Iași la anul 7137 Ghenar 13.

„In lipsa credinciosului Dumitru Stefan vel logofăt la curtea din țara Leșască".

Eu Patrașco Bașotă vel logofăt am iscălit.

Țigănaș

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gh. Strat, Bacău (Surete și Izvoade VI, 433).

2) Vel logofătul Dumitrașco Stefan lipsind de la Curte a iscălit logofătul al doilea Pătrașco Bașotă. Notița ne spune însă că D. Stefan logofătul cel mare era dus la Curtea leșască, credem în afaceri politice, domnia lui Barnovschi Vodă fiind foarte agitată supt raportul relațiunilor din afară.

110. Document din 7129 Sept. 16.

Sumar: Ghinghea șoltuzul de Ajud adeverește că Chiriac parcalab de Putna a cumpărat a treia parte din a șeptea parte din Conțești cu 33 taleri de la Tofan Buhaiu.

Eto az Ghinghѣ șoltuzul i dva na desѣt (12) prăgări ot trăg Ajud | mărturisim cum a venit înaintѣ noastră Tofan Buhaiu | ot Conțăști. și cu frate său cu gurgul, și cu Malotă | de au vândut lui Ki. riiak prăcalab ot Putna. a lur direap | tă wcină și moșie. ot Conțăști. dintra șѣptѣ | parte a treia parte. dereptu trei zăci și trei de ta | leri. dѣca văzum a lor bună tocmală noi am făcut | zapis șam pus pecѣte trăgului. ca săi hie | lui ocin. în veaĉ neclătită.

vlt. 7129 Sept. 16.

NOTE

Originalul hârtie, comunicat de librăria Șaraga. (Surete și Izvoade VI, 480). Pecetea târgului Agiudului cu exerga : † ТРѢГЪА АЮЅДЅАЅѢ. Pe pecete se vede un clește și o riglă, semn că târgul era compus din meșteșugari. In dosul actului se cetește *Cernat.*

Doc. nostru îndreptează greșala ce s'a făcut cu zapisul aceluiași Ghinghea șoltuzul de Agiud dat pentru Urechești și crezut a fi din 7031 (1523), aflător în arhiva Epitropiei Sf. Spiridon din Iași.

III. Document din 7121 Ghenar 11. Iaşi.

Sumar: Ştefan Vodă Tomşa dă dreptate cneaghinei lui T. Dragotă în pâra ce a avut cu Cernat biv logofăt pentru 130 stupi de albine.

† Стефан Воєвода. божіею мїлостїю гсдрь земли Молдавскои. wже прїиде прѣд | нами слѹга нашь Чернат бив логофет. и тегал на Кнѣгинѣ Тоадерѵ Драготѫ || сице казал Єре вѫзѣл емѵ Драготъ една сто и тридесѣт пчели. а въ том || вишреченнїи Чернат за его доброю волю простил на Кнѣгинѣ тоадерѵ Драготѫ || прощеніе и съ мирѣніе ради тое и г(о)с(по)дствми сътвориχѡм еи повтврѫжденіе.|| како wт сѫда на прѣд да не имает вишписанїи Чернат ман много тегати || николиже на Кнѣгинѣ Тоадерѹ Драготъ ради тиχ вишписанниχ пчели || а ни инач на неѫ валовати прѣд сим листом нашим.

пис ѵ мс. ка го. ѣзрка ген. аі.

г(о)с(по)д(н)нъ. велѣл.

Воико вел логофет вч. и искал.

Traducere

Ştefan Voevod cu mila lui D-zeu Domn ţării Moldaviei; adică a venit înaintea noastră sluga noastră Cernat biv logofăt şi a pârât pe doamna lui Toader Dragotă, astfel a arătat cum i-a luat lui Dragotă o sută şi trei zeci stupi, iar la aceasta mai sus zisul Cernat de a lui bună voe a ertat Doamnei lui Toader Dragotă cu ertare şi cu pace; pentru aceia şi Domnia mea am făcut ei întărire cum de acum înainte să nu mai aibă mai sus scrisul Cernat mai mult a pârâ vre-odată pe Doamna lui Toader Dra-

gotă pentru acei de mai sus scrişi stupi, şi nici odată pe ea să n'o mai învăluiască înaintea acestei cărţi a noastre.

S'au scris în Iaşi la anul 7121, Ghen. 11.

Domnul a poroncit.

Voico vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Originalul hârtie; comunicat de librăria Şaraga Iaşi. (Surete şi Izvoade VI, 485)· marca hârtiei *porcul*, pecete aplicată cu ceară, se ceteşte ✝ Iw Стефанъ вода. Бжїю Мастїю. снъ тѡмшъ воєвода. cap de bou; corona, stea, soare, lună, sabie şi buzdugan.

112. Doc. din 7096 Mart 5 Iaşi.

Sumar: Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Chicer diac cumpărătură ce a făcut în satul Ilişeni cu 160 zloţi tătăraşti, de la Costin şi Ion, fiii lui Petre, nepoţi lui Daşco, cu care bani ei şi-au plătit capul.

Петръ воєвода. бжїею мастїю гспдръ земли Молдавскои. wж(є) прїиде пред нами и пред всими нашими ‖ Молдавскими болѣри. Костин и брат свои Iѡн сві петри внуци. Дашко. неким непонуждени. анипри ‖ силовани. и продали иχ правою wтнину част им что сѣ изберет wт Илишан wт испривилїю ‖ что имал wтец иχ. wт алеѯандра воєводи. та продали слѫзѣ нашемоу Кичер дїак ‖ за рѯ̃ злати татарскиχ. и сѫ тими пнѣзи wни соби заплатили главу. и въставше сѣ слѫзѣ ‖ слѫзѣ (*sic*) наш Кичер дїак и заплатил им въси исплѫну сто и шест десѣт злати татарскиχ. у руки ‖ вишречениχ. ино ми видѣвше иχ доброю волю токмѣжю исплѫнои заплату. а ми також ‖ де и wт нас есми дали таа предреченнаа част Костину и брат свои Iѡн снове Пїетри внуци Дашко ‖

отъ село Илишан бити емоу съ въсем доходом. и ни да сѣ не оумишает прѣд сим листом || нашим.

пис оу мс вато ‡зчѕ мартъ є.

г(о)сп(о)д(и)нъ вел(ѣ)л(а).

Строич. вел логофет искал.

† бузинко.

Traducere

Petru Voevod cu a lui D-zeu milă Domn țării Moldaviei cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenești boeri *Costin* și fratele său *Ion*, fiii Petrii, nepoți lui *Daşco* de nime siliți nici asupriți și au vîndut a lor dreaptă ocină partea lor ce li se va alege din Ilișani din dresele ce-avut tatăl lor de la Alexandru Voevod aceia au vândut slugii noastre lui Kicer diac drept 160 zloți tătărăști și cu acei bani ei și-au plătit capul; și s'a sculat sluga noastră Kicer diac și a plătit lor toți deplin una sută și șese zeci zloți tătărăști în mânule celor mai sus scriși. Deci noi văzînd a lor de bună voe tocmală și deplină plată și noi înșine și de la noi am dat acea mai de sus zisă parte lui Costin. și fratelui său Ion fii Petrii, nepoți lui Dașco din satul Ilișani să fie lor cu toate veniturile; și nime să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7096 Mart 5.

Domnul a poroncit.

Stroici vel log. a iscălit.

Buzinco.

Originalul hârtie; comunicat prin librăria Șaraga, Iași. (Surete și Izvoade VI, 488) pecetea în ceară roșie căzută; se păstrează numai vata ce se punea supt hârtia romboidală.

113. Document din 7078 Ghenar 21. Iași.

Sumar: Bogdan Vodă hotărăște că Ionașco și Sava Lențovici să întoarcă Onciului și restul de 60 zloți din 233 zloți cu cât Onciul cumpărase moșia Iorcăuții, a treia parte din partea din sus.

Ѥwгдан коєвода божіею милостію господар земли Молдавскои. дали єсми слоуѕ҃ѣ нашємv Іѡнашко ‖ и се стриниц҃ѕ свою савн Лєнцовича. третѕю част wт село wт Іоркwвци вишн҃ѣа част цю ‖ .... бил продал wнчѕлови за слг злат татарскиχ тотоу част. а пак Іѡнашко а wни ‖ верноул wнчѕлови тоти нин҃ѣзи пр҃ѣд нами. али... .... wстал ємѕ из нихχ ѯ҃ злат ‖ и имает ємѕ даѓи иχ на великѕю... протоже ни да с҃ѣ не ѕмишает пр҃ѣд ‖ сим листом нашим.

пнс ѕ ис вато #зон ген. ка.

сам господинъ казал,

кѣликіи лог. ѕчил.

ал. Стрѣча писал.

Traducere

Bogdan Voevod cu mila lui D-zeu Domn țarii Moldovei; dat-am noi slugii noastre lui *Ionașco* și nepotului său de soră *Savei Lențovici* a treia parte de sat din *Iurcăuți* cea de sus parte ce-... a fost vândut'o *Onciului* drept 233 zloți tătărești pe acea parte și însuși Ionașco el i-a întors Onciului acei bani înaintea noastră, dar i-a rămas lui din aceia 60 zloți și să aibă a da lor; pe mare.... și de a-

ceia nime să nu se amestice înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7078 Ghenar 21.

Însuși Domnul a arătat.

Alex. Stârcea a scris.

Marele logofăt a învățat.

Originalul hârtie ; comunicat de librăria Șaraga. (Surete și Izvoade VI,497).Pecete mică în ceară:печат Iw во...гднѧ.

114. Document din 7098, Iunie 21. Suceava.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul dă rămas pe Ostahie în judecata ce a avut cu Boghean Uşerel și Vascan diac pentru niște livezi din Pomârla și niște vecini.

Петрѫ воевода божїю милостїю господарѫ земли Молдавскон. wже прїиде прѣд нами. Богѣи Ушерел ‖ и вѫскан дїак. и тѣгалисѧ сѫ wстафїе сиѫ Пашко и сѫ Миханю. тѣгалисѣ ‖ ради едни садове wт Помрѫла. нно ми есми им учинил закон. абы им недал wт тиѫ ‖ садове. понеже несидит. wни иѫ wтнину. таже Богѧн и вѫскан. а wни. зустали на ‖ wстафїе и на Миханю. како да не имают wни вѫзѧти ѭходи. wт тиѫ ‖ садове. и да не имают ни една дѣло сѫ тиѫ садове протож. wт нинѣ на прѣд ‖ да не имают wни иѫ тѣгати. и да сїа сусид иже повѣли. пакиж да не имают дер жати. николиже на вѣки. прѧд сим листом нашим.

пис ѵ сучав вл ǂзчи. ион ка.

Гдинь реч.

Строич вел логофет ѵч.

Гѣигѣ.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui D-zeu Domn țării Moldovei; iată a venit înaintea noastră Boghean Ușerel și Văscan diac și s'au pârât cu Ostafie fiul lui Pașco și cu Mihai și s'au pârât pentru o livadă din Pomârla. Deci noi înșine le-am făcut lege. cum să nu le dea din acele livezi, pe care nu le-au sădit ei pe a lor ocine. Și astfel Boghean și Văscan ei au rămas pe Ostafie și pe Mihai cum să nu aibă ei a lua nimica din acele livezi și să nu aibă nici o parte din acele livezi și deci de acum înainte să nu aibă ei a se pârî. și pentru acest vecin care l-a perdut; deci să nu aibă a mai stăpâni nici o dănăoară în veci înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava la anul 7098 Iunie 21.

D-l a zis.

Stroici vel logofat a învățat

Gheanghea.

Originalul hârtie, comunicat de librăria Șaraga. (Surete și Izvoade VI, 498). Pecetea mică: † милостию божїею Iw Петрz кѣѣвода.

115. Document din 7118 Noem. 17. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Șieșeul de sus de la Elinca fata Ciornoșcăi și de la tatăl ei, și anume 3 locuri de case și un loc de moară cu 90 taleri.

Iw Костантин могила воєвода божїю милостїю гос. подарz земли Молдавскои. wже прїиде прѣд | нами. и прѣд нашеми свѣт. Єлинка. дщи Чорношкки. wт село вишное Шелешев. кнѣжка Дрzгина. и Грозава и за добро

волѣ ей. некимїже непонождена. ани ‖ присилована. и продала. своа. права. утнина. и дѣднино. что wна. имѣла. ѕ село. вишна. Шилишев. мѣсто за два дwм. и мѣсто за млин оу Жижїе. ‖ ради шест десѧт талер сребних. та продала. нашемѕ вернемѵ и почистимѕ волѣрин ‖ Исак Балика Хетман. и платил ей заполно. тих пинѣз вишписан. и такождере ‖ вѧсталосѣ Грозав. wтцw Єлинка. мѧж Чорношка. и продал свою. правл. ѕтнина ‖ мѣсто за една дома. тиж вѧ тое село. вишписаное. вишна Шилишев. ради тридесѣт ‖ талер что емѕ бѣше тота утнин. мѣсто за една дом. за кѵнежное. wт на Софронїе ‖ дѧца Мѧрика. и пакиж. платил емѵ за полно. наш почитен волѣр вишписан ест ‖ Исак Балика Хетман. тѣм ради ми видѣвше. добро волное токмило и полное заплать ‖ а ми еще есми дали и потврѫдили. сѧ сїе наш исписок. како да бѫдет емѵ. и wт нас ‖ wтнин. и дѣднино. сѧ вес доходом. и ин да се не wмишает.

сам господинѧ велѣл.

ѕ ѩс. лѣт ‡зрiї Ноев. зї.

Стрoич. великiи логофет ѕчил.

Пѧтрашко дворник искал.

Іwнашко.

ѵ вѧ невитност пил Стрoичѣ великаго логофета.

Іорашко логѳфет искал.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod. Cu mila lui D-zeu Domn ţării Moldovei. iată a venit înaintea noastră şi înaintea sfatului nostru *Elinca* fata *Ciornoşcăi*, din sat din *Silişeul de sus* nepoata *Drăghinei* şi a lui *Grozav* de buna voia ei, de nime silită nici a-

suprită, şi a vândut a ei dreaptă ocină şi moşie, ce ea a avut în sat în Şilişeul de sus, loc de două case şi loc de moară, în Jijia, pentru 60 taleri de argint, acela l'a vândut credinciosului nostru şi cinstitului boer *Isac Balica hatman* şi i-a plătit ei deplin acei bani mai sus scrişi. Şi iarăşi s'a sculat *Grozav* tatăl Ilincăi, barbatul Ciornoşcăi, şi a vândut a sa dreaptă ocină un loc de o casă iarăşi în acel sat mai sus scris în Şilişeul de sus. drept 30 taleri, ce şi lui i-a fost acea ocină loc de o casă, de cumpărătură de la Sofronia fata Măricăi, şi iarăşi a plătit lui deplin al nostru cinstit boer mai sus scris Isac Balica hatman. Pentru aceia şi noi văzând de bună voe tocmală şi plată deplin şi noi încă de la noi i-am dat şi întărit cu acest al nostru ispisoc ca să-i fie şi lui de la noi ocină şi moşie cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece.

Insuşi D-l a poroncit.

în Iaşi la anul 7118 Noem. 17.

Stroici vel log. a învăţat.

Patraşco dvornic iscal.

Ionaşco.

„In lipsa dumisali Stroici marele logofăt.

Iuraşco logofăt a iscălit.

Originalul hârtie, comunicat de librăria Şaraga, Iaşi. (Surete şi Izvoade VI, 499). Pecetea căzută.

116. Document din 7118 Dec. 27. Iaşi.

Sumar: Costantin Moghila Vodă întăreşte lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Şilişeul de sus de la Elinca şi de la Grozav tatăl ei a 3 locuri de casă şi locuri de moară.

Ию Костантин. Могила воєвода. божіею милостїю господар земли Молдавскои. wж прїинде пред нами. и пред | нашими болѣри. Єлинка дочка Чорнушкжєи. внѣка Дрѫгини и Грозави. по ей доброи волн | неким непонѫж-

дена. аниприсилована. и продала своѫ права wтнна и дѣднину. wт исприви ‖ лїе чтw имала за... wт... воеводі. мѣсто за двѣ домове. wт вишнїи Шелешеу ‖ и сѫ част иχ брод за млин на Sижію. что у волост дорохоискому. та продала нашему почетенному ‖ болѣрину пну Ісак Калика гетмаи за шест десѧт талери сребниχ. и заплатил еи вѫсе исплѫна. ‖ и 8том тиж прїинде пред нами. и пред нашими. болѣри. Грозав wтец вишписаиньки елишки пакиж ‖ по еи доброю волю и продал свою правою wтнину и купежно мѣсто за една дом wт тwгож села wт ‖ вишнїи Шелешеу и сѫ част еи wт брод за млин что вѣше ему купежно wт Софронїѧ дѫца Мѫрики ‖ та продал тиж нашему болѣрину пну исак Калика Гетмаи за три десѧт тал. битиχ. и заплатил ‖ им вѫсе исплѫна. тѣм ради како да ест ему и wт нас тиχ вишписанниχ мѣсто за три доми wт вишнїи ‖ Шелешеу wтнину и потврѫжденїи ‖ сѫ вѫсем доходом. и нн да се не умишает.

пис 8 мс. ват ‡sрнї дек. кз.

г(о)сп(о)д(и)нѫ реч.

пѫтрашко дворник уч. и искал.

невожатко.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovii, iată a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri *Elinca* fata Ciornușcăi nepoata Drăghinei și a lui Grozav, de a ei bună voe de nimene silită nici învăluită și a

vândut a sa dreaptă ocină și moșie din diresele ce dânsa a avut de la.... Voevod, un loc de două case din Șilișeul de sus și cu locul lor de vad de moară în Jijia, ce-i în ținutul Dorohoiului, aceia au vândut cinstitului nostru boiarin pan Isac Balica hatman drept 60 taleri de argint și i-a platit ei toți deplin. Și într'acestea iarăși au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri Grozav tatăl mai sus scrisei Elincăi, iarăși de a lui bună voe și a vândut a sa dreaptă ocină și cumpărătură loc de una casă din acelaș sat din Șeleșeul de sus, și cu partea ei din vad de moară, ce-i fusese lui cumpărătură de la Sofronia fata Măricăi, aceia au vândut'o iarăși la al nostru boiarin pan Isac Balica ghetman, drept 30 taleri bătuți, și a plătit lor deplin. Pentr'aceia ca să-i fie lui și de la noi acele de mai sus scrise locuri de 3 case din Șeleseul de sus, și întărătură cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7118 Dec. 27.

Domnul a zis.

Patrașco dvornic a învățat și a iscălit.

Nebojatco.

Originalul hârtie; comunicat de librăria Șaraga, Iași. (Surele și Izvoade VI, 500). Pecete mică Iw Костантин Мо-гила воевода. Capul de bou, stea, soare, lună. Cuprinsul actului e aproape identic cu cel de mai sus din 17 Noem-Ce a hotărât pe Isac Balica să[scoată două ispisoace pentru aceleași cumpărături, din diferența mică de context nu o putem prinde pe deplin.

117. Doc. din 7136 Ghenar 10. Iaşi.

Sumar: Miron Barnovskie Moghila Vodă întăreşte lui Gh. Roşca visternic cumpărătura ce a făcut pe o şesime din jumătate sat din Scobinţeni cu 75 taleri de la Ionaşco şi fraţii lui.

Suret de pe ispisoc vechiu pe hârtie de la Miron Barnovskie Moghila Voevod. Scris de Vlasie diac în Iaşi. din leat 7136 Ghenarie 10.

Precum venind înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri, boerul nostru *Gheorghe Roşca Visternic* cu un zapis de mărturie de la Neaniul Parcalab din ţinut Cârligăturei şi de la *Lupan vătav de visternicei* din Scobinţeni şi de la popa Grigorie din Todireşti, şi de la Ionaşco şi Misail din Arpaşeşti şi Vasilie Tăutu şi Gavril Şuverdean şi Gligorie şi Pavel şi *Dănilă Corovan* din Scobinţeni scriind într'acel zapis precum că au venit dinaintea lor Ionaşco şi frate său Grigorie şi sora lui Marica toţi fiii lui Gheorghie din Scobinţeni, de bună voia lor ş'au vândut dreaptă ocina lor şi cumpărătura din giumătate de sat din Scobinţeni a şesa parte, şi cu o a şeptea parte din heleşteul cel mare, din ispisoc de cumpărătură, cel are tatăl lor Gheorghie de la Miron ficiorul lui Crăciun şi acesta o au vândut boerului nostru *Gheorghie Roşca Visternic*; drept şepte zeci şi cinci taleri bani gata. Drept aceea şi de la noi să fie boerului nostru lui Gheorghie Roşca Visternic dreaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întăritură cu tot ve-

nitul nestrămutat nici o dinioară în veci şi altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a poroncit.

Vlasie.

„De pe sârbie pre limba moldodenească am tâlmăcit la anul 1811 Fevruarie 9.“

Clucernl Paval Debrici.

Dumitraşco Ştefan vel Logofăt

Comunicat prin librăria Saraga Iaşi. (Surete şi Izvoade VI, 597).

118. Doc. din 7097 Sept. 2. Hotin.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Gheorghe şi Frăncescul părcălabi de Hotin cum Druţea Nemiş au vândut partea sa din Bărnoul popei Tomşa din Hotin cu 200 zloţi tătăraşti.

Пан Гєѡргіє и пан Фрѣнческул пръкалабовѣ Хѡтинскіи. ѡже пріидошѣ прѣд нас. дрѹцѣ | Шендрен и съ своѥ сестрă Ѧкилина никим непонѹжени анипрнсиловани. но своѥ | доброи волею продал свою правою ѡтнинѹ и дѣднинѹ ѡт село Брѣновл ѡт третаа част | село трѣтаа част. ѡт Плюшкоѹвци. ѡт прикѹтков и ѡт вѣсѣх шроҳкутов. и продал | ѥи племеникови своємѹ попѹ Томша ѡт град Хотинскіи. за двѣ сто златиҳ | татарскиҳ. ціо имал моша иҳ Тацѣ. ѡт привилие за потврѣжденіе | ѡт Ѧлєѕандра воєводи. и при тои иҳ добро волною токмеж бьіл люди добрїи старіи | ватож. Марин ватаҳ. и Данчул ватаҳ. и Ѳрлинскіи ватаҳ. и Іоріи ватаҳ. и Драгшан ватаҳ || ино ми видѣли. иҳ доброволніи токмеж и плънѹю заплатѹ и прѣлипшѣ вѣра ; и певности печѣти свои єсми прилажил къ сем иҳ записѹ да сѣ знает.

Федор дїак иҳ пис. оѹ Хотин влѣт #зчз мсца. сеп. в.

(L. p.)

Traducere

Pan *Gheorghe* și pan *Frăncescul* parcalabi de Hotin; cum au venit înaintea noastră: *Druțea nemiș* din Șendreni, și cu a sa soră *Achilina*, de nimeni siliți nici învăluiți, ci de a lor bună voe au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din satul *Bărnoul* din a treia parte de sat a treia parte, din Pliușcăuți, din cotune și din toate colțurile și au vândut dânșii semințeniei lor popei Tomșa din cetatea Hotinului cu 200 zloți tătărești, ce le-a avut moașa lor *Tațea*, din direse de întăritură de la Alexandru Voevod. Și într'această de a lor bună voe tocmală fost-au oameni buni și bătrâni la aceasta Marin vatah, și Danciul vatah, Orlinski vatah, și Iurie vatah, și Dragșan vatah; deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și deplină plată si alăturata credință și atârnate peceții lor, însine am pus'o la acest zapis al lor să se știe.

Fedor diac le-a scris în Hotin la anul 7098 luna Sept. 2.

Originalul hârtie; din actele defunctului Iancu Codrescu, traducerea s'a publicat în Uricar XIV, 159.

119. Doc. fără veleat (către 7194). August.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul întărește popei Roman, nepot lui Gherasim, cumpărăturile ce a făcut cu satul Bârnova cu 175 galbeni de la Petriman vatah și Ion strănepoți Costei visternicul.

† Петръ воєвода божїею милостїю господар земли Молдавскои. (wже прїндоше прѣд на)ми прѣд вснми нашими | Молдавскими болѣри Петриман вятах и братъ его Іѡнашко и сестра ихъ васутка снове | васко вноукове

шленкй прѣшнуци Стан вистїарник по их доброю волю неким непонужденни аниприсиловани и продали свою правою штинѫ | вси части их що сѣ изберут шт селоу шт Бърнов шт... що имали шт Йлеѫандра | воеводи. та продали своемоу племеникоу (поп) роман шт Хотинскй | град за сто злат пинѣзи татарскиҳ. и та-к(ождере) прїидоше прѣд нами Іѡн сѫ своими | братиѣми сынве Петри Пилат внѫци Герасим и продали свою част шт тогож | урика_тиж попови Роман внуку Герасимов за седем десѣт и пет злати | пинѣзи татарскиҳ. и тиж шставшесѣ поп Роман и искупил свою част що | била из. келтована шт дѣда его Герасим. шт Шендрѣни. за десѣт | коли и три десѣт злати и дали испривиліе оу рѫки. и шставшесѣ Єрей Роман. и заплатил вси пи-нѣзи. какож вишеречѣними у рукы | тим людим иже вишписах. а ми такождери видѣвше их доброю | волю и полно заплату. а ми дали и укрѣпил есми єрїе Роман | како да ест емѫ и шт нас штинѫ сѫ всѣм доходом и ни да сѣ | не умишает прѣд сим листом нашим . . .

Йк.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boeri *Petriman vatah* şi fratele său *Ionaşco* şi sora lui *Vasutca*, fiii lui Vasco, nepoţi *Olencăi* strănepoţi lui *Coste visternicul*, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă o-

cină toate părţile lor ce li se vor alege din sat din Bârnova din (uric) ce au avut de la Alexandru Voevod; acelea le-au vândut semiinţiei sale lui popa Roman, din cetatea Hotinului drept 100 galbeni bani tătărăşti. Si aşijderea au venit înaintea noastră *Ion* cu ai săi fraţi fii lui *PetruPilat,* nepoţi lui *Gherasim* şi au vândut a lor părţi din acelaşi uric iarăşi popei lui Roman nepot lui Gherasim. drept 75 galbeni bani tătărăşti. şi iarăşi s'a sculat pop Roman şi a răscumpărat partea sa ce a fost din cheltuiala de la bunicul său Gherasim din Şendreni drept 10 boi şi 30 galbeni şi i-au dat dresele în mână; şi s'a sculat Erei Roman şi a plătit toţi deplin banii, pe cum scrie mai sus în mânule acelor oameni care mai sus sunt scrişi. Iar noi îndată ce am văzut a lor de bună voe şi deplină plată, şi noi dat-am şi am întărit înşine Lui Erei Roman ca să-i fie lui şi de la noi ocină cu toate veniturile şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre. ....August....

Hârtie; acta Iancu Codrescu, nepot lui T. Codrescu, autorul Uricarului.

120. Document din 7082 Dec. 21. Iaşi.

Sumar: Ioan Vodă cel Cumplit dă câştig de cauză lui Lazăr comişel şi Toader, nepoţi Micului Bărbosul. în pâra ce au avut cu popa Drăghici pentru satul Bărboşi. Se jură cu 24 jurători şi se plăteşte ferae 12 zloţi.

† Іωан воєвода божіею милостїю господар земли Молдавскои.ωже пріндоша пр҃ед нами и || пр҃ед нашими Молдавскими болѣри попа Дрѫгич и сѫ ѕноковє свои и т҃кга | ли над наши сл҃ѕи пан лазор комишєл снь Янгелини. и Тоадєр снь Крстини | ѕноковѣ Микѵла Крѫбосѵла и повръликѣ за нихъ пр҃ед нами

рекѹч wни | аже не имают wтнив съ ними въ кѣпѣ оу село в Брѣзоши. тиж ест им дѣдни | нв. како wни ре кѣч. ино ми. wт где видѣвше аже повръгалѣюсѣ за них. | ми дадохом им дн҃ь вышреченим Лазори Комишел сн҃ь Янгелини и | Тодеръ сн҃ь Крстини. аби божили. съ кд люди. да сѣ вчинили за wтнив. | у тое село. и (коли) било им дн҃ь а wни пришли съ мартори. и wпра | вилисѣ прѣд нами. и поставил сови ферїю кі злат у наш вистѣр. а Попа | Дрѣгич и съ вночатами своими. wни зостали прѣд нами wт вѣсего за | кона. и дадохом и утвръдихом. слѣгам нашим. Лазор сн҃ь Янгелини. и Тод | дерѹ сн҃ь Крстини. внокове Микула Брѣзосвла. тое предр | ченое село како да ест им и wт нас. съ вѣсем до= ходом и wт сѣда на прѣд да не | имают их тѣгати а ни добивати колиж на кѣки. прѣд сим листом | нашим.

писѣ оу лс҃. вато ѣзпв. дек. кв.

Гнѣ реч.
вел лог. учил.

Лѣка.

Traducere

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenești boeri *popa Drăghici* și cu nepoții săi și au pârât pe a noastră slugă pan *Lazăr comișel* fiul Anghelinei și *Toader* fiul Cris. tinei, nepoți *Micului Bărbosul* și căzură cu plângere și ei înaintea noastră zicând cum nu au ei cecină cu dânșii la un loc în sat în *Bărboși*, și le este

lor moşie cum zic ei. Deci noi îndată ce am văzut cum se pricesc ei în de ei, noi le-am dat zi mai sus zisului Lazăr comişel, fiul Anghelinei şi lui Toader fiul Cristinei, cum să jure cu 24 oameni, ca să le facă de ocină în acel sat; şi când au fost la zi, iar ei au venit cu marturi şi s'au îndreptat înaintea noastră şi ş-au pus loruşi *feriiu* 12 zloţi în al nostru vistiar. iar popa Drăghici şi cu nepoţii săi ei au rămas dinaintea noastră din toată legea şi dat-am şi am întărit slugilor noastre lui Lazăr fiul Anghelinei şi lui Toader fiul Cristei, nepoţi Micului Bărbosul, acel de mai sus zis sat ca să le fie şi de la noi cu toate veniturile şi de acum înainte să nu aibă a se pârî, nici a mai dobândi vreodineoară în veci, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7082. Dec. 21.

Domnul a zis.

vel logofăt a învăţat

Luca.

Originalul hârtie; acta Profira Codrescu. Suretul e publicat în Uricar XIV, 152. Pecete mică ceară roşie.

121. Doc, din 7091 Iunie 4, Iaşi.

Sumar: Petru Vodă Schiopul dă slugei sale săliştea Visterca, de lângă Medveja, în schimbul slujbelor sale.

(Іѡ Петрѫ воєвода божіею милостїю) господар земли Молдавскои дали есми и помиловами слѹга | .... сѫ єдно селище пуста. іро била права гидрѣскаа. котора єст виш | ..... тѣ:комоу наимѣ вистерка. иже єст меж село Медвежѣ | ..... да имаєте мѣ бити wтнна и высловѣніє wт нас правое сѫ вѣсем | .... ки и наа селищѣ наимѣ вистерка.

протwж wт сѣда на прѣд ни да сѣ | (не ѕмишлет на в)ѣки прѣд сим листом нашем.

пис ѕ тас вато ‡зча. юн. д.

Косте постелник ѕчил.

Гангѵр.

Traducere

Io Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, dat-am înşine şi am miluit pe sluga noastră..,. cu silişte pustie, ce a fost dreaptă domnească, care este în sus... (în ţinutul Hotinului) anume *Visterca*, care este între satul Medveja... să aibă a-i fi lui ocină şi slujenie de la noi dreaptă cu toate ,... şi acea seliste anume Visterca, dreaptă ocină de acum înainte, şi altul să nu se amestece în veci înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7091 Iunie 21.

Coste postelnicul a învăţat.

Gangur.

Hârtie; acta Iancu Codrescu, ruptă pe la închieturi, p[illegible] ceară roşie mică sfarmată.

122. Document din 7070. Sept. 11. Suceava.

Sumar: Ioan Vodă Despot, părintele patriei, dă lui Vartic o selişte, foastă domnească, Andreicăuţii din ocolul Bojovinţi ot Hotin.

† Iwан воєвода божїею милостїю господар земли Молдавскои. wтец wтечество. дали есмо слѕѕѣ нашему | вартикоу едно селиціе поимѣ Ѧндрієковци. оу волости Хотински. що тота селищѣ бѣше | wт ѕколѕ Бо-

зовинскаго како да ест емѣ wт нас и сѫ вѣсем доходом его. и протож ни да сѣ не ѕ | мишает пред сим листом нашим.

пис оу Сѵчавѣ вато. ‡ зо. сен. аї.

Traducere

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, *părintele patriei*, dat-am însine slugii noastre lui *Vartic* o silişte anume *Andreicăuţii*, în ţinutul Hotinului, care acea silişte fusese *de ocolul Bozovinţi*, ca să-i fie lui şi de la noi cu toate veniturile. şi la aceasta nime să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava la anul 7070 Sept. 15.

NOTE

1) Originalul hârtie, filadă 20 cm. latul. Pecete ruptă în ceară roşie. Traducere făcută în 1838 Sept. 24 de pitarul Ioniţă Stamati s'a publicat în Uricarul lui T. Codrescu vol. XIV, 151.; Originalul aparţinuse lui Iancu Codrescul.

2) wтѣц wтечествко=pater patriae, e o titulatură neobişnuită în diplomatica internă a ţărilor româneşti. Se resimte aici influinţa apusului, pe unde rătăcise atât de mult Despot Vodă înainte de a căpăta tronul ţării Moldaviei.

123. Document din 7076 Sept. 15 (1567).

Sumar: Bogdan Vodă dă lui Vartic seliştea Andreicăuţii din ocolul Buzovinţi foastă domnească.

† Когдан воєвода. божїею милостїею господар земли Молдавскои. дали єс(ми сѫзи на)шему вартику єдно |

селиштѣ нашимъ Ѧндреиковцїи ѵ волост Хотинскои. что тота. селиштѣ нашимъ Ѧндреиковцїи wжк ‖ вѣчна господствами. wт wколѹ Бузовинцї и да ест емѹ и wт нас и сѣ вѣсем доходом. протож ни сѣ не ѹмѣшает.

писѣ оу Сѣчав. вато ǂ8о8 сеп. ї.

гснѣ казѧ.

Берхѣч писѣ.

Traducere

Bogdan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldovei, dat-am înşine slugii noastre lui *Vartic* o seliște anume *Andreicăuţii* în ţinutul Hotinului: care acea seliște anume Andreicăuţii a fost a domnii mele, din *ocolul Buzovinţi*; şi să fie lui şi de la noi şi cu toate veniturile: pentr'aceia nimene altul să nu se amestece.

Scris în Suceava la anul 7076 Sept. 15.

Domnul a arătat.

Berheci a scris.

Originalul hârtie; pecete mică ceară roşie proprietatea lui Iancu Codrescu, trad. publicată şi în Uricar XIV, 151.

124. Document din 7085 Maiu 20. Iaşi.

Sumar: Petru Vodă întăreşte lui Neckita şi Petre cumpărătura făcută în Bicani o pătrime din jumătate, de la nepoţii lui Ivaşco Bica.

(Пѣтрѣ воѣвода. вжїю мілст)їю гспдрѣ земли Молдавскои. wж прїидошѣ пред нами и пред нашими болѣри

(... д)ѣкти Кика. вноцн Ивашко Кика. и сестрѣчичи нѣ Илѣка. и внѹк Илѣкни. снѣ ‖

(.. .) никимъ непонѹжденъ. аниприсилованъ. и продалъ. иѫ правою wтчинoѫ ||

(... при)вилѣ за потврѫжденїе що имал дѣд иѫ Ивашко Бика wт стараго Стефана ||

(....) Бакани на Смила wт нижнею половина четврѫтаа част и съ мѣсто за млин. ||

(.... не)кити и петри ѣза сто злат Татарскыѫ и въсталисѣ наши слугы ||

(.... пла) тили ими 8си исполна. тоти пинѣзи. ρ зат. и wт нас. съ въсем доѫодом.

пис оѫ нас. вато #зпе. маю. к.

† Миѫзилескъл

† Голѣи вел. лог. уч. и искал.

Traducere

(Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, iată că a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri.... copii *Bicăi,* nepoţi lui *Ivaşco Bica* şi nepoata lor de soră Ileana şi nepot Ilenei fiul.... de nimeni siliţi nici înşăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină (şi moşie din privilegiile de întăritură ce au avut bunul lor Ivaşco Bica de la bătrânul Stefan (Voevod în sat în) Bicani pe Smila din jumătatea din jos a patra parte şi cu loc de moară. (aceia a vândut ei) lui Nechita şi Petrei drept 100 zloţi tătăraşti. şi s'au sculat slugile noastre (Nechita şi Petru şiau) platit toţi deplin acei bani 100 zloţi tătăraşti denaintea noastră şi dena-

întea a lor noștri (boiari. deci să le fie) lor și de la noi cu toate veniturile.

Scris în Iași la anul 7085 Maiu 20.

(Domnul a arătat)

Golăe vel logofăt a învățat și a iscălit.

† Mihăilescul

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 7) Pecete roșie.

125. Document din 7097 Aug. 14. Iași.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul dă și întărește lui pop Dumitru și Ignat partea lor din obârșia Suhăi jumătate din a treia parte cumpărată de la Vartic cu 40 zloți tătărăști.

† Петрѫ воєвода. бжію мастїю гсдрѫ земли Молдавскои. wж. прїиде прѣд нами и прѣд нашими ‖ болѣри. Поп Думитрѵ. и wцѫ єг. Игнат. и принесли прѣд нами єдин запис сѫтворен wт вартик ‖ вившїи дворник також купили єдно wтнинѵ. wг третаа част половина. wт дорогѫ | Сѳсѣкнидор ви. . . . wт село wт wбрышїи Сѵҳаа. ѣлико сѣ им изберет част Фѫтулови. что wни ‖ соби купили wт нег. за м злат татарскиҳ. и1о ми ег даже видѣҳом тот запис ‖ сѫтворен також wни купили. а ми ег вѣроваҳом. тѣм ради како да ест. или и wт нас wтинна ‖ и викупленіе сѫ вѫсем доҳодом. и ни да с не умишает.

пис. оу мс. лѣт ǂзчз ав. ді.

Гспднѫ реч

вел лог. уч и искал Стронч

Стронч логофет.

† Ѫзсѣнѯл.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. iată au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri pop Dumitru și tatal său Ignat și adus-a înaintea noastră un zapis făcut de la Vartic fost vornic. cum au cumpărat o ocină din a treia parte jumătate din drumul Susenilor de sus din sat din obârșia Suhăi. câtă li se va alege parte Fătului, ce ei singuri au cumpăpărat de la el, drept 40 zloți tătărăști; deci noi cum am văzut acel zapis făcut că ei au cumpărat, și noi încă am crezut. Pentru aceia să le fie lor și de la noi ocină și cumpărătură cu toate veniturile și altul să nu se amestice.

Scris în Iași la anul 7097 Aug. 14
Domnul a zis.
vel logofăt a învățat și a iscălit.
Stroici vel logofăt
Băseanul.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade VIII, 9). Pecetea ceară roșie: † мастїю бжїю Iw Петрѫ воєвода господнѫ. Cap de bou.

126. Doc. din 7094 Iunie 12. Iași.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul dă și întărește lui Toader și Agafiei cumpărătura făcută cu 60 zloți jumătate din a patra parte din jumătate de la Maria femeia Nekitei.

Петрѫ воєвода бжїю мастїю гспдрѫ земли Молдавскои. wж прїиде || прѣд нами. и прѣд нашими болѣри. мѣрие жена Никитина. по ей доброю || волю. никим непонѫжденa. аницрисловання. и продала ей правою || wтнинѣ. wт иѫ праваго испискa. wт испискoк. за кѣпежно.

что ‖ имали wт гсдвми. wт половина село wт Викани. на Смила. wт нижною ‖ половина. wт четврѣтаа част половина. и сѫ мѣсто за млин. та ‖ продали слузи нашему. Тѵадерѳ. и жени своѥ(г Ага)фїи за шест десѧт ‖ злат. татарскиχ. и вѫсталѣ слѹга наш (тѵад)ерѳ. и заплатил ‖ им. ѳси исполна тоти пинѧзи. ѯ злат. wт прѣд нами. и прѣд наши ‖ ми болѣри. ино како да ест емѳ и wт нас сѫ вѫсем доχодом. ‖ и ни да с не ѳмишает.

писс v гас вато ‡зчд. ион. вї.

Гсподиѫ казал.

Стрончь вел лѹгофет ѳч. и искал

† Ионашко.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei. Iată că a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri, *Mărie* femeia *Nekitei*, de a ei bună voe, de nimeni silită nici învăluită și a vândut a ei direaptă ocină din al ei drept ispisoc, din ispisocul de cumpărătură ce a avut de la domnia mea din jumătate sat din *Bicani* pe Smila, din jumătatea din jos, din a patra parte jumătate; și cu loc de moară; acelea le-a vândut slugii noastre lui *Tuader* și femeii lui Agafia drept 60 zloți tătărăști; și s'a sculat sluga noastră Tuader de a plătit lor toți deplin acei bani 60 zloți, dinaintea noastră și dinaintea a lor noștri boeri. Deci ca să-i fie lui și de la noi cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7094 Iunie 12.

Domnul a arătat.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Ionașco.

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 10). Pecetea ceară roșie sfărmată.

127. Document din 7107 Mart 6. Bârlad.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Procop Negrea ureadnic de Bârlad pentru o cheltuială de 50 taleri făcută de Ionașco cupar pentru partea de ocină a lui Dumitru, luând zălog ocina lui.

† Прокопъ Негрѣ vрѣдникv wт Брлад. wж прїидет прѣд нми и прѣд многихъ ‖ люди. ерєѡ Павел wт Gvсѣкни. и Кънач wт там. и Крецvл. и Соломон ‖ съ Іѡнашко купар рад нѣкка тѣж. иж имали. тихъ вши ‖ писани сvт люд съ Калин бик дворник. рад част Дмитрѣви. инож въ том Іѡнашко кѫпар келтовал рад ‖ та част wтнинv Дмитрозн что имал въ сел Gъсѣкни ‖ дондеж сътварѣет емv исправ инзи нет десѣт талєри ‖ личних. инож ми також видѣхмv им токмал сѫтко ‖ рєли єсми гмv запис како да бѫдет емv wтнинюю ‖ дондеж потврѫтѣли емv Дvмитрv тихъ вишпшт и ‖ там. ни да не имает емv зминѣити николиж на вкы ‖ прѣд сим ниѣ писанїѣ.

v Брлад лт. ѯзрз мрт. s.

прокоп искал.

Traducere

Procop Negrea ureadnic din Bârlad; cum a venit înaintea noastră și înaintea a mulți oameni Erei Pavel din Suseni și Canač de acolo și Crețul și Solomon cu Ionașco cupar pentru oareși care pricină, ce au avut acei ce sunt scriși mai sus oameni cu Calin biv dvornic, pentru partea lui Dumitru;

deci într'acestea Ionașco Cupar a cheltuit pentru acea parte de ocină a lui Dumitru ce a avut în satul Suseni, până ce să-și facă lui ispravă bani 50 taleri curați, Deci și noi cum am văzut a lor tocmală făcut'am înșine lui zapis ca să-i fie lui ocină până ce-i va întoarce lui Dumitru acei de mai sus scriși 50 taleri; altul să nu aibă a-i sminti lui nici odănăoară în veci înaintea acestei a noastre cărți.

In Bârlad la anul 7107 Mart 5.

Procop a iscălit.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 12).

128. Document fără veleat. Ghenar 11.

Sumar: Zapisul lui Jurj Șolluzul de Bârlad cu 12 pârgari pentru vânzarea către Păcurar din Greci a părților Vasilcăi și lui Grozav cu 45 zloți tătărăști.

† Сѣ оуко аз Жоуржѣ шолтоузоул и сѫ її пръгари шт Брлад ‖ шж прїидошѣ прѣд нами. василка дочка Мзрїе брат ‖ свои Грозав шт Гречи. никими нипонужденки. аниори ‖ селовани. аиѵ за добрею волѣ и продал василка і дочка Мзр.е част за штиниоу цо изберет част ей шт част ‖ тютка ей Негритѫ шт Гречи и шт половина шт част Грозав | брат ей тиж шт там цо сѣ изберет част ѥмоу та продали ‖ Пѫкоурарю шт Гречи част Василки за л зат а братоуа ‖ своемѵ ей зат. нио вѫсталос Пѫкурарюл и платил ‖ оуси тиѫ виш пинѣзи л зат ѵ рукн. Василки. и ей зат. ѵ рукн. ‖ братѵ своеи Грозав. нио ми коли есми видѣвше ‖ добро ии токмежѵ. и плат за пѣѣно мижи такождере ‖ сѫтворихом. ѥмоу. сїа мар-

тѵрїѣ како да вѣдет ‖ емоу штнноу съ вѣсем доходом. а ни да сѣ не умншает.

инс ѵ Брлад ген. аї.

Traducere

Iată eu Jurjea șoltuzul și cu 12 pârgari din Bârlad, cum au venit înaintea noastră Vasilca fata Mariei și fratele său Grozav din Greci. de nimeni siliți nici învăluiți ci de bună voe și a vândut Vasilca fata Mariei partea de ocină ce s'a alege partea ei din partea mătușei sale Negrita din Greci și din jumătate din partea lui Grozav fratele ei tij de acolo până se va alege partea lui aceia au vândut lui Păcurariu din Greci partea Vasilcăi drept 30 zloți iar a fratelui său drept 15 zloți. Deci s'a sculat Păcurariul și a plătit toți acei de sus bani 30 zloți în mânule Vasilcăi și 15 zloți în mânule fratelui său Grozav. Deci noi când înșine am văzut buna lor tocmală și plată deplină între ei așijderea am făcut lui această mărturie ca să-i fie lui ocină cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

Scris în Bârlad Ghen. 11.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad. (Surete și Izvoade XIII, 14). Pecete ceară neagră căzută; se vede urma a 3 pești marea veche a Bârladului.

129. Doc. din 7117 Ghenar 26.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă dă și întărește lui Ionașco cupar ocina lui Nicoriță biv armaș din Bicani pe Simila, căzut în hiclenie cu Icobeg, întorcându-i banii.

Ѡ Костантин Могила воєвода бжїю мастїю гсдрь земли Молдавскои.. wж гсдвми. ѕластивиѣсѣ ‖ и дадоу. и помловаѵ. слѵзи нашемѵ. Ионашко купар съ една

часть за отнину. что бѣше || никорици бив армаш. въ село Никани на Смила и съ Млини в Смила и съ домове ег что бил || сѣтво рилна таа отнина. что в волост Тутокѣ. почто Никорици армаш а ои Хитлѣнил | Гедеми. и земли нашеи Иковег от земли. и таа отнина. а они бил ен купил от едни | племеникове слѣзи нашему книписанному. Иоиашко кѣпар. и тѣгали били и за лицем на Ни | корид армаш. при дни сто почившаг поконнаг родителѣ гедеми Еремїи воеводї. | и дано кист им от закона. како да вратѣти ему пизи ради тоа отнина. иж ино не ѣфап | тили ему вратили пизи. понеж ударили тиѫ смѣ= шѣнїе въ земли гедеми. тѣм ради како | да ест ему и от нас даанїе миованїе и потвръжденїе съ въсем доходом. и ин да с(ѣ) не умишлет (прѣд с)им истинному листом нашем.

пис в мс. вато. ѣзрзї. ген. кѕ.

Io Костантин воевода.

† Стронч вел логофет чч. и искал.

и аз Стронч логофет.

вчините ему врик.

† небожатко.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată domnia me m'am milostivit și am dat și am miluit slugii noastre lui *Ionașco cupar* cu o bucată de ocină, ce a fost a *Nicoriței biv armaș*, în saful Bicani pe Smila și cu mori în Smila și cu casele lui, ce le-a fost făcut

pe acea ocină, ce-i în ținutul Tutovii, căci că lui Nicoriță armaș (i-a venit când) a hiclenit dânsul domniei mele și țării domniei mele Icobeg din țară și acea ocină dânsul a cumparat-o de la niște semințenii a slugii noastre mai sus scrise a lui Ionașco cupar; și s'a pârât și de față pe Nicoriță armaș. în zilele sfânt răposatului părintelui domniei mele Eremia voevod, și li s'a fost dat lor lege cum să-i întoarcă lui banii pentru acea ocină. deci însă nu i s'a înlesnit lui a întoarce banii, până ce nu se va îndeparta acel amestec din țara domniei mele. Pentr'aceia ca să-i fie lui și de la noi daanie și miluire și întăritură cu toate veniturile și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți adevărate a noastre.

Scris în Iași la anul 7117 Ghenar 26.

Io Costantin voevod.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

eu Stroici logofăt.

Să-i se facă lui uric.

Nebojatco.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surele și Izvoade XIII, 15), pecete mică ceară roșie.

139. Doc. din 7112 Iulie 5, Bârlad.

Sumar: Zapisul lui Nerola Frăgăul șolțuz și cu cei 12 pârgari din Bârlad pentru vânzarea unei cincimi din Rotompănești pe Smila lui Drăgan, Mihul și Postolaki cu 100 zloți tătărăști.

† Єго аз Некола Фрѣгъул Шолтѳз. и сѫ вї пръгар wт Брлад. | wж прїндоше прѣд нами. Меделѣи и Ѧнгилина. и Ѧримїа и Мѫрїе | дѫца Шендроє. неким. нипоножини. анеприсловани. | иѫ за своа доброю волѣ. и продал своа права wтнин и дѣдинно | wт село Ротомпѫгєр. wт петаа част. част внишѣа. а трета част сѫ вѫ | сѣм дѵходом. и продал таа част Дрѫганови и Ми-

хулови. и Постолаки пан ради р злат. тътарскиχ. и въстал Дрѣган. | и Михул и постолаки и дал един. сто. злат. тътарскиχ. | пинѣз готови у рѣки Меделѣн и Ангилина. и Ариміе | и Мѣріе дѣщи Шендроє. ино миж також видѣχом им доброю | токмеж. испльно платъ. миж иреж въстал и сътворихом | мартър.є да бъдет им (WT) нино и дѣднино съ въсѣкм | доχодом а ин да сѣ не умиишает. писс у брлад. лт. #зрѣї. юл. є.

Traducere

Iată eu *Nicola Frăgăul* şoltuz şi cu 12 prăgari din Bârlad. cum au venit înaintea noastră Medelean şi Anghelina şi Arimiia şi Marie copiii Şendroaei. de nimeni siliţi nici învăluiţi. ci de a lor bună voe şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din sat Rotompăneşti din a cincea parte, partea de sus. iar a treia parte cu toate veniturile şi au vândut acea bucată lui Drăgan şi Mihului şi lui Postolachi Pan. pentru 100 zloţi tătăraşti. şi s'a sculat Drăgan şi Mihul şi Postolachi şi au dat una sută zloţi tătăraşti bani gata în mânule lui Medelean şi Anghelinei şi Arimiei şi Măriei fetele Şendroaei. Deci şi noi cum am văzut a lor bună tocmală şi deplină plată şi noi încă ne-am sculat şi făcut-am mărturie ca să fie lor ocină şi moşie cu toate veniturile şi altul să nu se amestece.

Scris în Bârlad. ieat 7112, Iulie 5.

Originalul hârtie ; acta Maki Paladi, Suseni, Bârlad (Surete şi Izvoade XIII, 18). Pecetea de ceară căzută, se cunoaşte urma pe hârtie cu marca 3 peşti, marca oraşului Bârlad.

131. Document din 7117 Iunie 13. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Ionaşco cupar cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri în Suseni pe Iubana, ot Tutova, de la Dumitru fiul lui Sorin din Pucneaga.

Ию Костантин Могила воєвода, бжїю мастїю гспдрѫ земли Мѡлдавскоѥ, wж прїиде прѣд нами, и | прѣд всими нашеми молдавскими болѣри, слѫга нашемѹ. Прекуп ѹрѣдник wт Брѫлад, и свѣдетелстоѫщіх, како прїидет прѣд ними, | Дѹмитрѹ снъ Сорин wт Пукнѣга по ег доброю волю неким непонѹжден, аниприсилован, и продал своа правою wтинну и дѣдининоу вѫсѣ част ег что изберет wт | село Сусѣни, что сѹт на Іобана, ѹ волости тѹтовскоѥ, таа wн продал | слѹг нашемѹ вишписанномѹ Іѡнашко купар ради пет десѣт талер личних, wт прѣд | ними, ино мы видѣвше тот запис за свѣдетелство wт наш слѹг wт Прекуп Негре, | ѹрѣдник, и wт иних люди добрих, а ми вѣрокахом их и такождере дали и потврѫдили | если слѹгѹ нашемѹ вишписанномѹ, Іѡнашко купар тоѥ част за wтинѹ вѫсѣ | част Дѹмитрѹ елика с изберет, wт село Сусѣни что ест на потоци Іобана | ѹ волост Тѹтовскомѹ како да ест емѹ й wт нас, wтниѹ, и викупленїю сѫ | вѫсем доходом, и ни да сѫ не ѹмишлает прѣд сим листом нашим.

пис ѵ мс, вато. ǂзрзі ін, гї.

Гсдинѫ реч.

Ию Костантин воєвода.

Стропч великїй логоѳет ѵч, и искал.

Ѯчинитѣ емѫ и Ѯрик.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenești boeri sluga noastră *Ionașco* Cupar cu un zapis de la sluga noastră *Precup* ureadnic de Bârlad și de la alți oameni buni din Bârlad, mărturisind cum au venit înaintea lor Dumitru din Pucneaga de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit și a vândut a lui dreaptă ocină și moșie toată partea lui ce i se va alege din satul Suseni, ce sunt pe *Iubana*, în ținutul Tutovii, aceia au vândut-o dânsul slugii noastre mai sus scrisului Ionașco Cupar pentru 50 taleri curați dinaintea lor. Deci noi văzînd acel zapis de mărturie de la a noastră slugă de la *Precup Negre* ureadnic și de la alți oameni buni, și noi am crezut lor și așijderea noi am dat și am întărit înșine slugii noastre mai sus scrisă lui Ionașco Cupar acea bucată de ocină toată partea lui Dumitru câtă i se va alege din satul Suseani ce-i pe apa Iubana în ținutul Tutovii, ca să-i fie lui și de la noi ocina și cumpărătura cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece maintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7117 Iunie 13.
Domnul a zis.
Io Costantin Voevod.
Stroici marele logofăt a învățat și a iscălit.
Să-i faceți lui și uric.

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Suseni, Bârlad. (Surete și Izvoade XIII, 19.) Pecete mică: † Iw Костантин Могила воєвода. Capul de bou, steaua între coarne, soarele și luna.

132. Document din 7121 Ghenar 13. Iaşi.

Sumar: Ştefan Vodă Tomşa dă şi întăreşte lui pan Nicoară vel armaş cumpărăturile făcute în satele Bicani şi Balosineşti de la răzeşi cu 120 taleri.

† Стєфан воєвода. бжїею мастїю. Гспдрѣ земли Молдавскои. wж прїидошѣ прѣд нами. и прѣд | всими нашими мѡлдавскими болѣри. Или Ѣврам по ег дѡброи воли никим непонѫжден | аниприсилован. и продал своа правда wтнина. и викупленїе. четврѣтаа част wт половина село | Бикани. что на Смила v волост Тутовѣ и сѫ мѣсто за млин v потоцѣ Смила та продал | нашємv вѣрномv Никоар вел армаш за тридесѣт талер битиχ. и тиж прїиде прѣд нами | тѹдора дѫша душкеи. и продала половина wт част дѣда ем Дрѫгич wт тогож села Бикани. | та паки продала Панv Никоар вел армаш за петнадесѣт талер битьχ. и тиж продали wт прѣд нами Ѹдрѣ сѫ жена си Дрѫгѫлина част нχ вѫсѣ wт село Бикани. что вѫсѣм сим и вишписанним бѣше им | кѫпежно wт Ивашко Бика. и сѫ мѣстове за млин v потоцѣ вишписана Смила. та продали | тиж вишписанномv панv Никоар вел армаш. за петнадесѣт талер битиχ и тиж продал wт | прѣ(д нами...) ег правда wтина и дѣдина. четврѣтаа част сѡт село Балосинещ. и сѫ мѣст за млин v Смила. та тиж продал панv Никоар вел армаш за тридесѣт талер личниχ. | и тиж продала wт прѣд нами вишписанна Тѹдора дѫша (Душк)еи внука Кости. половина | wт част дѣдv емv Дрѫгича. wт тог. села Балосинещи. паки сѫ мѣст за млин. на потоцѣ. тиж | панv Никоар вел армаш. за тридесѣт талер битиχ и заплатил им вѫсѣм вишписаннχ исплѫна | wт прѣд нами. тѣм ради како да ест емv и wт нас wтнии. и вискупленїе сѫ вѫсем доходом. | и ни да с не умишлят. пис оу тас. влто #зрка ген. гі.

Гсднѫ реч. Конко вел логофет 8ч. и искал.

Traducere

† Stefan Voevod, din a lui Dumnezeu milă Domn țării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenești boeri *Ilie Avram* de a lui bună voe de nime silit nici înșăluit și a vândut a sa dreaptă ocină și cumpărătură, a patra parte din jumătate de sat din *Bicani*, ce-i pe Smila în ținutul Tutovii și cu loc de moară în apa Smilei. aceia au vândut la al nostru credincios Nicoar vel armaș, drept 30 taleri bătuți. Și iarăși au venit înaintea noastră *Tudora* fata Dușcei și a vândut jumătate din partea bunului ei Drăghici din acelaș sat Bicani, aceia dânsa a vân. dut o iarăși boerului Nicoar vel armaș drept 15 taleri bătuți ; și iarăși au vândut denaintea noastră *Udrea* cu femeea lui Drăgălina partea lor toată din satul Bicani ; care tuturor acestora de mai sus scrișî le-a fost și lor cumpărătură de la *Ivașco Bica*. și cu locuri de mori în apa mai sus scrisă a Smilei. acelea le-au vândut iarăși mai sus scrisului pan Nicoară vel armaș drept 15 taleri bătuți. Și iarăși au vândut denaintea noastră a lor dreaptă ocină și moșie a patra parte din satul *Balosineşti* și cu locuri de mori în Smila, acelea iarăși le-au vândut boerului Necoară vel armaș drept 30 taleri bătuți. Și iarăși au vândut denaintea noastră mai sus scrisă *Tudora* fata Dușcei din acelaș sat Balosinești, iarăși cu loc de moară în acea apă, iarăși boerului Nicoară vel armaș pentru 30 taleri bătuți. și au plătit tuturor celor de mai sus scrișî deplin denaintea noastră. Drept aceia să fie lui și de la noi ocină și cumpărătură, cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7121 Ghenar 13.

Domnul a zis.

Voico vel logofăt a învățat și a iscălit.

Originalul hârtie; acta Măki Paladi, Bârlad. Pecete în ceară desprinsă. (Surete şi Izvoade XIII, 22).

133. Doc. din 7126 Febr. 8. Iaşi.

Sumar: Radu Vodă întăreşte lui Nicoară vel dvornic cumpărăturile făcute de la răzeşi în satele Balosineşti şi Bicani pe preţ de 100 taleri şi 92 ughi.

† Ѡ Радꙋл воєвода. вжїю мл҃стїю гспдрѣ земли Молдавскои. wж прїидошѣ прѣд нами | и прѣд нашими болѣри Ихнат и брат ег Василїє и сестра иѫ Ѳдокїѫ сни Тоадер | и тиж Іѡнашко снъ Никоар и Мѣрика дъщи Кървари, по иѫ доброи воли нєким | непонꙋждени ани присиловани. и продали. иѫ правою wтнꙋ къси части. иѫ єликос из | берет. и за дѣднинꙋ и за купежио. wт село Каласинєци wт нижнїи кут что на | Смила. ѕ волост Тутовѣ. та продали нашемꙋ вѣрномꙋ и почетнномꙋ болѣрину. | пнꙋ Никоар великомꙋ дворникꙋ за єдно сто. талер сребниѫ. и заплатил им ис | плъна. и ѕтом тиж прїидошѣ прѣд нами и прѣд нашеми болѣри тїи више | писанїи Игнат. и брат его Василїє и сестра иѫ Ѳдокїѫ сни Тоадерꙋ. и Соҳїици. | по иѫ доброю. и тиж Кондрѣ и сестра ег Соломіѫ. сни (П)етри. и продали иѫ част | за wтнинꙋ что с изберет wт село Бикани тиж на Смила. и съ мѣсто за млини. и за | стѕниѫ. и дѣднин. что имали wт свою част и купежно wт нєписок кѕпежною | что имал wтец иѫ Тоадер и жена ег Соҳїика wт Петра воєвода. та продали | тиж нашемꙋ болѣринꙋ Никоар. вел дворник. за пет десѣт ѕгорскиѫ. и тиж прїидошѣ | Иліє и брат ег поп Козма. и сестра иѫ Холотєѫ сни поп Іѡн (scris cu altă cerneală) по иѫ доброи

воли | и продали ихъ часть за·отчину всѣхъ чтос изберет. и за дѣдину и за купежно. отъ тогож | села Никани. и съ часть мѣсто за млин отъ Смила. и една виноград Филотеи | та продали тиж Никоарви вел двор. за тридесѣт ѕги. и тиж купил сег. друга вино | град отъ Кондрѣк что ест ѕ села Никани. за |дванадесет уги и заплатили им всѣе исплѧна. | тог ради да ест емѵ и отъ нас ѕрик и отчину и потвръжденіе съ вес доход. и ин да сѣ | не умишает.

писѧ ѕ мс вато ‡ зрκѕ. фев. и.

Гспдинъ реч.

вел логофет ѕч. и искаа.

† Небожатко.

Traducere

Io Radul Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri *Ihnat* și fratele său *Vasilie* și sora lor *Odokia* ficiorii lui Toader. și iarăși *Ionașco* fiul lui Nicoară și Marica fata Varvărei, de a lui bună voe de nimeni siliți nici învăluiți și au vândut a lor dreaptă ocină toate părțile lor câte se vor alege și de moșie și de cumpărătură din satul Balasinești din partea din jos ce-i pe Smila în ținutul Tutovii, aceia au vândut'o credinciosului nostru și cinstitului boiarin pan *Nicoară marelui dvornic* pentru 100 taleri de argint și au plătit lor deplin. Și într'acestea iarăși au venit înaintea noastră și a lor noștri boeri cei de mai sus scriși Ignat și fratele său Vasilie și sora lui Odokia fiii lui Toader și a Sofiicăi, de a lor bună (voe).

Şi iarăşi Condrei şi soŗa lui Solomiia, fiii Petrei şi au vândut ale lor părţi de ocină ce li se vor alege din satul Bicani iarăşi pe Smila şi cu loc de mori şi de stupi şi moşii ce au avut dânşii ale lor părţi şi cumpărături din ispisoc de cumpărătura ce au avut tatăl lor Toader şi femeia lui Sofiica de la Patru Vodă ; aceia au vândut'o iarăşi la al nostru boiarin Nicoară marele dvornic drept 50 ughi; Şi iarăşi au venit Ilie şi fratele său pop Cozma şi sora lui Holoteia, fiii lui popa Ion de a lor bună voe şi au vândut ale lor părţi de ocină toate câte li se vor alege şi de moşie şi de cumpărătură din acelaş sat *Bicani* şi cu parte de loc de moară din Smila, şi o vie a Filoteei ; aceia iarăşi le-au vândut lui Nicoară marelui dvornic drept treizeci de ughi ; Şi iarăşi dânsul a mai cumparat o altă vie de la Condrea, ce este în satul Bicani drept 12 ughi, şi a plătit lor tot deplin ; Drept aceia să fie lui şi de la noi uric şi ocină şi întărire cu tot venitul , şi altul să nu se amestece.

Scris în Iaşi la anul 7126 Fev. 8.

Domnul a zis.

Vel logofăt a învăţat şi a iscălit,

Nebojatco.

Originalul hârtie ; acta Maki Paladi, Bârlad. Pecetea ceară sfărmată. Se ceteşte : †... воєвода ‡зркд=voevod 7124 (1616).

134. Doc. din 7133 Iunie 15. Hârlău.

Sumar: Radu Vodă întăreşte lui Focea uricar şi femeii sale Mărica fata lui Ţuţurman două părţi din satul Rotompăneşti pe Bogdana, ce le are de pe străbunul său Toader Tazlău.

† Иw Радѹл воєвода. вжїю мластїю гспдрѣ земли Мѡлдавскои. wж гспдвми дали и по | твръдили есми слѹзи нашємѹ Фочѣ ѕрикар и жителници его Марики |

сиѣ Цѫцѫрман. внуци Канѫлови. прѣвнуци Тоадер Таз-
лъу. иѫ правїи | штнии. и дѣдини шт исписок за раз-
дѣленїе. что имали прѣддѫд иѫ | Тоадер Тазлъу шт
Богдан воевода. два части за штнии шт село Ротем |
пънещи. на Богдана ѫ волост Тутовскїи. (scris mărunt
de-asupra Гречїи.... тѣм ради) како да ест имшт нас |
права штниу и ѫрик. и потвръжденїе съ въсем доходом
непорѫшену | николиж въ вѣки. и ин да с не ѫмишает.

Гспдинъ рече. ѫ Хрълов ‡зрлг. ион еі.

Думитрашко Щефан вел логфт уч.

† Думитрѫ.

Traducere

Io Radul Voevod cu mila lui D-zeu Domnţării Moldaviei, iată domnia mea am dat şi am întărit înşine slugii noastre lui *Focea uricar* şi soţiei sale *Mărica*, fiii lui Ţuturman, nepoţi Banului, strănepoţi lui *Toader Tazlău* ale lor drepte ocini şi moşiid in ispisoc de împarţală ce au avut străbunul lor Toader Tazlău de la Bogdan Voevod, doao părţi de ocină din satul Rotompăneşti pe Bogdana, în ţinutul Tutovii, drept aceia ca să le fie lor de la noi dreapta ocină şi uric şi întăritură cu toate venitu-rile neruşeit nici o dănăoară în veci. Şi altul să nu se amestece.

Scris în Hârlău ta anul 7133 Iunie 15.

Domnul a zis.

Dumitraşco Stefan vel logofăt a învăţat.

† Dumitru.

Originalul hârtie ; acta Maki Paladi, Bârlad. Pecetea sfarmată : † Iw (Радѫл...) воєводѫ ‡зркд. (Surete şi Izvoade XIII 29).

135. Doc, din 7139 Sept. 22. Hârlău.

Sumar: Moisi Moghila Vodă întăreşte lui Bejan armăşăl cumpăraturile unei priseci de albine de la Diia şi Măcrina, cu preţ de 6 taleri.

† Ѡ Моѵси Могила воєвода. бжїю мл҃стїю гспдрѣ земли Молдавскоѵ. ѡж прїиде прѣд | намы и прѣд вѣсимы нашемы Мѡлдавскимы болѣри великиҳ и малиҳ. слѹга | нашє Бєжан армѣшѣл. ѡт Бикани. и принес єдин запис за скедѣтелствѡ. ѡт млєбник наш Поп Гли-горїє ѡт Рѣдѣци и ѡт вартик ѡт Мѣнѕаци и ѡт Илїє ѡт там | и ѡт василіє Кожинр ѡт Бѣрлад. и ѡт Матею ѡт Мѣнѕаци. и ѡт Станчѹл даскал. ѡт Пѣтрѣшкани. и ѡт иниҳ люди добрїи. и вшиіи прѣдніи. сиц писаєце | и сведѣтелствѹєце. вѣ тѡт запис како прїидѣ прѣд нимы. Дїѧ | и сѣстра ѥг Макрина. снве Кѡстантин ѡт Мѣнѕаци за иҳ доброю | волю неким непоѹѭдени. анеприселѡвани. и продали иҳ права ѡтнѹ. | и дѣднѹ єдна пасик. за пчели. ѡт бѹза грѹюлѹи. ѡткѣ фѹндѹ. тѡа | ѡни прѡдал. слѹзѣ нашемѹ вишписан Бєжан ѡт Бикани. ради шест талери. сребниҳ. иніѡ мы такѡж видѣхом междѡ нимы дѡбрѡ вюлніѡю тѡкмеж. и тѡт | запис за сведѣтелство. а спдвми вѣрѡваҳѡм. и ещеж и ѡт нас дадѡҳѡм. и пѡтврѣ | диҳѡм емѹ. тѣм ради таа пасик кишписанна. ѩко да бѣдет и ѡт гсдми слѹзѣ нашемѹ вишпи | сан Бєжан. права ѡтнѹ и дѣднѹ. и викѹилєніє. и ѹрик и потврѣжденіє сѣ вѣсѣм | дѡҳѡдѡм непѡрѹшенюм. николиж на вѣки. и ни да с не ѹмишлает прѣд сим листѡм нашим.

ѹ Хѣрлѣѹ влт. ✠зрлд: сеп. кв.

Сам гспднѣ велѣл. † Ишнашкѡ.

In dos сѣци вел лѡгфет болен и не зде.

аз Павел втори лѡгфет искал.

Traducere

Io Moisi Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovinești boeri a mari și a mici sluga noastră *Bejan* armășal din Bicani și au adus un zapis de mărturie de la rugătorul nostru popa Gligorie din Rădăești și de la *Vartic* din Mânzați, și de la Ilie deacolo, și de la Vasilie Cojonir din Bârlad, și de la Matei din Mânzați și de la Stanciul dascal din Pătrășcani, și de la alți oameni buni și militari mai denainte; aceasta scriind și mărturisind în acel zapis cum a venit înaintea lor *Dia* și sora lui Mărina fii lui Costantin din Mânzați de a lor bună voe de nime siliți nici învăluiți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie o prisacă de albine în *Buza Gruiului* din fundu, aceia ei au vândut'o mai sus scrise slugii noastre lui Bejan din Bicani drept șese taleri de argint; deci noi cum am văzut între ei de bună voe tocmală și acel zapis de mărturie Domnia mea am crezut și încă și de la noi am dat și am întărit lui. Pentru aceia acea de mai sus zisă ca să fie și de la domnia mea slugii noastre mai sus scrisă lui Bejan dreaptă ocină și moșie și cumpărătură, și uric și întărire, cu toate veniturile nerușeit nici odănăoară în veci. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

In Hârlău la anul 7139 Sept. 22.

Insuși Domnul a poroncit

In dos: Fiind dumnealui vel logofătul boleasnic și nefață, eu Pavăl vtori logotăt iscal

† Ionașco

Acta Mache Paladi. (Surete si Izvoade VIII, 31). Pecetea căzută, se păstrează vata pusă între hârtie și pecete.

136. Document din 7140. Dec. 9. Bărlad.

Sumar: Zapis de mărturie de la Savin Prăjescul vel dvornic şi Kicoş vel şătrar cum D. Gheuca vornic de gloată a cumpărat în Rotompăneşti zis şi Greci de la răzeşi mai multe părţi cu 70 zloţi.

† Савин Пръжескꙋл вел дворник долнѣи земли. и Кикош вел шетрарѫ | wж пріидошѫ прѣд нами. Бѣлан Хꙋлпе. и вноци его Тоадер и брат его | Крстѣ сиве Сорен. и Ѧримїнка внок Флорен. никим непонождени. | аниприсловани. нѫ за им добро волѣ и продал им права конежиа | что коповал. wцъ им Пѣкурар. Хꙋлпе. wт село Ротонѣнеш. чтос зовет. Гречїи wт вишиаа част три ниви въ чало. и три ниви и пол wт нижна | част тиж въ чало. и съ мѣсто за млин и съ мѣсто за пасик. и съ мѣсты | за сѣкножати и съ копанїи. что част продали Дꙋмитрашкꙋви Гешкаа | бив дворник глотнои. ради пет десѣт злоти битниχ. и тиж пріидошѫ | прѣд нами. Ѧлеѯа и сестра ег(о) Маріика. сиеве Матею Кърас | вноци Некоар никим непоиужденн аниприсловани. нѫ за нм до | бра волѣ и продал им права wтнна. и дѣднинаа. wт село Грѫдеш. на Тꙋтꙋва и wт Стрѫмваа съ мѣст за пин и съ мѣст за сѣкножати | та части тиж продали Дꙋмитрашкꙋви Гешка бив дворник. глотнои. | за два десѣт злати бити. ино ми wако видѣχом. за ми добра | волѣ продал иχ част что вишписет. и ми wт нас сътворихом | сїе марторїе за вѣко. дондеж сътворит сови wтвръждењеѥ | wт величствїе. си гоподнꙋ нашемꙋ. и на великоѫ вѣрѫ поставихом наш | печат. и искълихом да вѣрнит сїа наш марторїе. и запис.

пис ꙋ Брлад. влт. ‡зрм. дек. ѳ.

Савин вел дворник. искал. (l. p.)

Кикош вел шетрар (l. p.)

Traducere

Savin Prăjescul vel dvornic ţării de jos şi Kikoş vel şatrar; iată au venit înaintea noastră *Bălan Hulpe* şi nepoţii săi Toader şi fratele său Cristea fiii Sorei, şi Arimiica nepot Florei, de nimeni siliţi nici asupriţi, ci de a lor bună voe şi au vîndut a lor direaptă cumpărătură ce au cumparat părintele lor Păcurar Hulpe din satul *Rotompăneşti ce se numeşte Grecii* din partea de sus 3 pământuri în frunte şi trei pământuri şi jumătate din partea de jos iarăşi în frunte şi cu loc de prisacă şi cu loc de fânaţă şi cu bucate, care parte au vândut lui Dumitraşco Gheuca fost vornic de gloată. pentru 50 zloţi bătuţi; — şi iarăşi au venit înaintea noastră Alexa şi soru-sa Mărîica fii lui Matei Caras nepoţi lui Necoară de nimeni siliţi nici învăluiţi. ci de a lor bună voe şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din satul Grădeşti pe Tutova şi din Stămba cu loc de piuă şi cu loc de fânaţ, această parte iarăşi au vândut-o lui Dumitru Gheuca fost dvornic de gloată pentru 20 de taleri bătuţi. Deci noi cum am vazut de a lor bună voe cum au vândut a lor parte ce mai sus scrie, şi noi ce la noi făcut-am această mărturie de credinţă, până ce-şi va face ei întăritură de la măriе sa Domnul nostru. Şi spre mai mare credinţă pus'am a noastre peceţi; şi am iscălit, ca să se creaza această a noastră *mărturie* şi zapis

Scris în Bărlad la anul 7140 Dec. 9

Savin vel dvornic iscal (l. p.)

Kikoş vel şatrar (l. p.)

Acta Make Palade (Surete şi Izvoade VIII, 33). Savin Prăjescul are în pecete o ramură de floare cu 3 crăngi, iar Chicoş are o pasere ciupind...

137. Document din 7142 Fev. 28. Iași.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă dă rămas pe Bejan din Bicani în judecata ce-a avut cu Ionașco pentru părți din Bălosinești și Bicani pe Smila. Se pune ferée.

† Ѡ Мѡѵси Могнла воєвода, вжїею мастію гспдрѣ земли Молдавскѡн, ѡж прїидшѣ прѣд нами, и прѣд нашими, | волѣри. Бежан ѡт Бикани и брат его Алеѯа. и племениици егѡ Поп Кѡзма. и иннїх племеницїи их. и тегал за лице прѣд нами | на слѫзи нашїх Ишнашкѡ и брат егѡ Дѫмитрашкѡ внуци Никѡар Гетман. рекѫще прѣд нами и прѣд сѫвѣтѡм нашим како приселовал им | нѣкїх части за ѡтнни ѡт село Балосинещи. и ѡт Бикани. что на Смилои потокѵ. ѕ власт Тутовѫ. и сѫ части за млини ѕ смила. | и вѫзѣл. им без рѣд и без исправлю сѫ великое приселованїе. а слѫзи нашїх. Ишнашко и брат его Дѫмитрашко внуци Никоар Гетман. | ѕказовал прѣд нами нарѣденїе за викупленїе на тѣх части за ѡтнни ѡт Стефан воєвода Томшевича. и ѡт Радѫл воєвода. Михнѫ. | писанїе како кѫпил Никоар Гетман тон части за ѡтнни. ѡт нѣкїх племенищи им (что да) ровал внуцим его Ишнашко и Дѫмитрашко | почто бѣше емѵ внуци. друга почто послѫжил емѵ ѡт рождство их до смртѫ его. ино и гспдвми ѕсѫдихом их провденним сѫдіем. сѫ нашими волѣри и зостал Бежан и брат его Алеѯа. и поп Козма. и иннїх племеници их ѡт прѣд нами и ѡт вес закон. земіскои. а Ишнашко | и брат его Дѫмитрашко ѕправилсѫ и поставил соби Фїержю. како да дрѫжнт вѫси части за ѡтнни. елико написует им вѫ тѣх нарѣденїе за купежнно. что имал ѕрик их Никоар Гетман ѡт село Балосинещи. и ѡт Бикании. на Смилои потокѕ. и сѫ части ѡт крѕ

дове за мілини ѕ Смила. и да ѣст им права штина. и дѣднина и урик. съ вѣсѣм доходом. и шт сел҃ѣ и҃д прѣд да не имает ман тегати. за сїѧ | тѣж николиж въ вѣки вѣчнїи. и ин дас не ѕмишает.

у ҃ас ват. ‡зрмв мсца. фев. ки. дни.

Сам гспдинъ вел҃ѣл.

Іѡ Мѡусн воєвода.

Крст҃ѣ Дамиан.

Traducere

Io Moisi Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri *Bejan* din Bicani şi fratele său Alexa şi seminţia lor popa Cozma, şi alte seminţii ale lor şi au pârît de faţă înaintea noastră pe slugile noastre pe Ionaşco şi fratele său Dumitraşco nepotul lui *Nicoară Ghetman*, zicând înaintea noastră şi înaintea sfatului nostru cum le-au luat lor în tărie niscaiva părţi de ocină din satul *Balosineşti* şi din *Bicani* ce-s pe apa Smilei în ţinutul Tutovii, şi cu părţi de moară în Smila, şi le-a luat lor fără rând şi fără ispravă cu mare silă; Iar slugile noastre Ionaşco şi fratele său Dumitraşco, nepoţii lui Nicoară Ghetman au arătat înaintea noastră direse de cumpărătură pe acele părţi de ocină de la Ştefan Voevod Tomşevici şi de la Radul Voevod Mihnea, scriind cum a fost cumpărat Nicoară Ghetman acele părţi de ocină de la unele seminţii ale lui ce le-au dăruit el nepoţilor săi, lui Ionaşco şi Dumitraşco, căci că i-au fost lui nepoţi; alta căci că i-au slujit lui de la naşterea lor până la moartea lui. Deci şi domnia mea le-am judecat

lor cu dreaptă judecată cu ai noștri boeri și au rămas Bejan și fratele său Alexa și pop Cozma și alte neamuri ale lor denaintea noastră și din toată legea țării. Iar Ionașco și fratele său Dumitrașco s'au îndireptat și și-au pus singuri *fierăe*, ca să-și stăpânească toate părțile de moșie câte le scrie lor în acele direse de cumpărătură, ce au avut unchiul lor Nicoară hatmanul din satul Balosinești și din Bicani la apa Smilei, și cu parte din vaduri de mori în Smila și să le fie lor dreaptă ocină și moșie și uric cu toate veniturile și de acum înainte să nu aibă a se mai pârî de această pârâ nici odănăoară în vecii vecilor. Și altul să nu se amestece.

In Iași la anul 7142 luna Febr. 28 zile
Insuși Domnul a poroncit.
Io Moisi Voevod Cristea Damiian

Acta Make Palade (Surete și Izvoade VIII, 36). Pecetea căzută.

138. Document din 7127 lunie 28. Iași.

Sumar: Gașpar Vodă dă câștig lui Albul și Frimul în pricina cu Cretul armășel din Suseni pentru o parte de loc din Suseni Se pune ferăe 12 zloți.

Ии Гашпар воєвода. бжїю мластїю гндрѫ земли Мwлдавскои. wж прїиде прѣд нами и прѣд | нашими болѣри. слугѣ нашь Крецул Ярмѫшел wт Сѣсѣни и тегал за лиц на | Ялбул и на брат его Фримул. ради єдна част за wтиню wт село Сѣсѣни. част Думитрw | снь Горивнукнѣга и рекуч аж не продал никто а ни взѣли wтниѫ ничта. иѫ | дрѫжали себе исправ. а Ялбул и брат ег Фримул wни ѕказовали прѣд нами исписок. | и ѕрик за викѫпленіе wт Костантин воевод како кѫпил таа част за

. wтнин wт | сѣсѣкни врат иѫ Іwнашко кунар wт тог Дѧ=
митрѫ за петдесѣт талер. а Крецул егда | видѣвше бо
имали wни исписок и уриk. а wн казал аж била постав=
лена за клад таа | част за wтнин. и вѫс хотѣл вра-
тити им. ино ми сѫдиѫом. иѫ по закона земск-му | и
wкрѣтоѫом закона. бо не подобаетсѧ wт толикаа врѣ-
мена вратити иѫ | нинѣзи. другы не вѫсхотѣхом разурити
привилїе гспдрым. ино Ялбул и врат ег Фримул. wни
управилисѣ и поставили соби ѳерен. вї злат вѫ нашег
вис | тѣр. а Крецул Яр. wн зостал wт прѣд нами. и wт
вес нашег. закона земскаг. и wт сѫда | напрѣд болши. да
не имает тегати Крецул ар. на Ялбул и на Фримул.
радї сїа тѣж. а ни | добивати. иѫ николиж на вѣки.
прѣд сим листом нашем.

пис у мс. ват. ѱзркз Іоп. нї.

Сам Гспдинѫ велѣл.

† Гѧнгѣ вел логофет уч. и искаал.

† Мармире.

Traducere

Io Gaşpar Voevod din a lui Dumnezeu milă Domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri, sluga noastră Creţul armaşul din Suseani şi a părît de faţă pe Albul şi pe fratele său Frimul pentru o bucată de ocină din satul Suseni partea lui Dumitru fiul Sorei nepot Neagăi. şi zice că n'a vândut nimica. şi nici n'a luat de la ei ceva, ci şi-a făcut singur ispravă, iar Albul şi fratele său Frimul ei au arătat înaintea noastră ispisoc şi uric de cumpărătură de la

Costantin Voevod cum au cumpărat acea parte de ocină din Suseni fratele lui Ionașco cupar de la acel Dumitru drept 50 taleri, iar Crețul când a văzut că au avut ei ispisoc și uric, iar ei au arătat cum a fost pusă zălog acea parte de ocină și tot au vrut să o întoarcă lor, deci noi am judecat lor după legea țării și aflat-am lege cum nu se cade de atâta vreme a întoarce lor banii, alta n'am vroit să radem privilegiul domnilor. Deci Albul și fratele său Frimul ei s'au îndreptat și și-au pus singuri *ferei* 12 zloți în al nostru vistiar. Iar Crețul armășel el au rămas dinaintea noastră și din toată a noastră lege a țării; și de acum înainte mai mult să nu aibă a pări Crețul armășel pe Albul și pe Frimul pentru a-easta pără, iar nici să dobândească lor nici odănăoară în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7127 Iunie 2[illegible].

Însuși Domnul a poroncit
† Ghiange vel logofăt a zis și a iscălit
† Marmure

Acta Make Palade, Bârlad. (Surete și Izvoade VIII, 56).

139. Document din 1660. Martie 14.

Sumar: Zapisul veliților boeri prin care se atestă că Pană Filipescul vel visternic a cumparat moșia sa din Nenciulești, județul Ilfov de la Radul fiul lui Șerban vist. pentru 111 galbeni și 5 vecini, anume 278 ,stânjeni.

† Ѧдек єѕ Радѵл лѡгт. снъ Шербан вист. wт Пилчиреџ. скрисалі запісѣл лїєѕ ка съ хїє | де вѕн крєдницъ. ла мѣна дѣмисале. жѣпан паан Филипескѣл кл. вистіар коѵм съ се цїє. кънд ав фост акѣм ѧ зилеле мѣрій сале домнѣ пострѣ. Іѡ Геор | гїє Гика воевод. тар лїє трикѣ-

индѫм ниџіе бани ка съ дау пентру | требиле мѣле. ве=нитам ла дѫмнѣлоуи де ам фъкѫт токмѣлъ. де ѣам кѫндѫт дѫмисале. тоат пар=ѣ мѣ. де мошїе. ден сат ден Ненчѫлеџ. | де ла балтъ шт соуд. елх. .рнсъ стѫнжѫни сои ден кѫмнъ. ден бал | тъ ши ден шезѫтѫл сатѫлоуи. де петѫтиденилѣ. де прес | те тот хотарѫл. кѫтъ съ ва алѣџе. .рсъ стѫнжинѫл по бани п фач бани | ут. раї ши ку е капете де румѫнин ануме Тъфалъ кѫ | фечорул лоуи ануме (loc gol) ши фечорїи Радул кенан анѫме | Павел и Стан ши фечорул лоуи Стан анѫме (loc gol) .рсъ де кап | но ѫг і фак ут. п. ши кѫнд ам кѫндут ачастъ мошїе ши ку ачеџи | рѫмѫнн. карен скріѫ ман сѫс. .рнтребатам пре пъринтеле егменѫл | шт Кълдърушани. ши пре алци фрац де мошїе ши нич ѫнѫл нѫ | сау пѣтѫт апѫка съ кѫмпере че ам кѫндѫт дѫмисале жупѫнѫлоуи пана ал кист. де л мѣ кѫи кое фър нич ш силъ ши ѣам дат ши кърциле ши | записеле каре ам авѫт ши ноп пре ачастѫ мошїе ши рѫмѫнн. ши ам лоуат тоц банїи гата .р мѫна мѣ. ши ноп .ркъ ам дат ка съи | хїе думисале мошїе. шуабникъ ши коконилор думисал | .р вѣк. ѣар съ съ ва .ртъмпла вре шпър сау гълчаавъ. ку съ абѣ (sic) а ш пурта | ачаста мъртурисеску ши мъртѫрїе болари каре кор искъли | ман жос ши пен гру крединица ам скрис ку мѫна мѣ ши ми ам пус | печатѣ ши искълитѫра пис. март дї дни ат. ǂахѯ.

аз Радул лшгофет Шербан искал.
аз Владика Тешфил
† Єфрим ермонах ігумен шт Кълдърушани.
† Флореску поп Сокол. Мареш лшгофет
† Феер кѫп(итан) аз Радоул лшг. Крецѫлескѫл
† Кирил іеромонах.

Hârtie comunicat de păr. Ion Antonovici. (Surete şi Izvoade XIII, 58).

140. Document din 7117 Iunie 13. Iaşi.

Sumar: Constantin Moghilă Vodă dă rămas pe Borvină aprodul în pricina de judecată pentru Martineşti, zis şi Maxineşti, dând câştig lui Petre Spătar, Ifrim comisul, Iakim şi Ionaşco, cari pun ferăe 12 zloţi.

Io Costantin Moghila Vvod. cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înainte boerilor noştri al Moldaviei, *Petre Spatar, Iachim Comisul,* i *Efrim Armaşul, Ionaşco* din Mărtineşti şi au tras de faţ înaintea domnii mele pe sluga noastră *Borvină* aprod din *Deleni* pentru satul *Maxineştii*, ci *să numeşte acmu Martineştii,* zicând că ei au avut acolo dow sate *Maxineştii ce să chiamă acmu Martineştii* şi *Şuleteştii*; iar sluga noastră Borvină el au arătat *că adevarat este satul acolo Martineştii.* Şi noi am căutat dresăle acestor oameni a Petrii i Iakim i Efrim. şi Ionaşco. ci au avut moşii lor de la Ilieş Vodă di stramoşie (*baştină*) şi le arată lor în uric doaw sat'k Maxineştii ci să numeşte acmu Mărtineştii şi Şuleteştii, şi după acea iarşi am căutat şin uricul slugii noştri di sus scris Borvină aprod, ci au avut de la Alexandru Vodă de danie de la o mătuşă a lui Safta, şi aşa arată în uricul lui precum iau dat ace mătuşă a lui Safta din a patra parte din satul Mărtineştii partea din gos pentru ca să o caute pe dânsa şi după moartea ei să w. pomenească şi el vra să ei şi din Şuleteşti a patra parti şi vra să facă strâmbătate acestor oameni de sus scrişi Petrii spat.. i Iakim i Efrim şi Ionaşcu. dar noi am

văzut că nu iau ramas lui nimic în Șuleteșți, ci numai i sau venit lui a patra parte din satul Mărtineștii parte de gos ce este lui danie de la mătușa lui Safta. și mai multu să naibă a stăpâni, dreptu aceia slugile noastre Petre spatar i Efrim comisul. i Iakim și Ionașco sau îndreptat înaintea noastră și înainte a toată gudecata și au pus ferii 12 zloți. Dar sluga noastră Borvina el au rămas înainte noastră și înainte gudecății. Dreptu aceia de acmu înainte să naibă a tragi Borvină pe Petre spatar i Ikim comisul și pe Efrim și pe Ionașco pentru ačastă pricină nici o dănaoară în veci înainte acestei cărți a noastre ci numai să aibă a stăpâni el al patra parte din satul Martineștii parte de gos. iar mai mult nimic.

S'au scris în Iaș let 7117. Iunie 11.

Insuși Domnul au poruncit. l. p. g.

Stroici vel logofet.

Asămine de pe sârbie sau tălmăcit de mine din cuvânt în cuvânt cu ispisocul cel adevărat și aflându-l întocmai și fără greșală adeverez 1801 Mart 10.

Polcovnicul Pavel Debrič ot Mitropolie.

Acta d-na Ecaterina Andriescu, Huși, proprietara moșiei Stroeștilor de la Fălciu (Surete și Izvoade XIII, 65).

141. Doc. din 7131 Febr. 8. Iași.

Sumar: Stefan Tomșa Vodă întărește mănăstirei de la Aron Vodă, cu hramul Sf. Neculai, stăpânirea asupra moșiei Rânzești de la Prut, Fălciu, perdută în viclenie de Meleștan posteinicul pentru hiclenie cu Lobodă hatmanul căzăcesc în contra lui Aron Vodă.

† Ѣ҃ имѣ҃ wца и сна и стго дха. стѣи єдиносѫщнѣи и нераздѣлимѣи трцы. сѣ аз раб вадкы гд бг и

спса Моег Iv Ха. истинныи. поклwник. стѣи троци. Иw Стефан воевода бжїею мастїю Гспдрь земли. | Молдавскои. сынъ благочстиваг Стефан Тwмши Воевода знаменито чиним сим листом нашим вѣсѣм кто нанем вѣзрит. или чьтѫщїи ег ѕслышит. wж пріидwша прѣд нами. и прѣд ѕсими нашими молдав | скими болѣри великими и малими млекници наши кальгери егѕмен и вес сѣбор wт стаа монастир називаемїи Стыи Николае wт царини трѣга Іаского. и тегалиса за лиц сѣ кнѣгинѣ Михалчи Мелеци | н сѣ дѣти ии радї едно село наимѣ рѣнѕещїи на Прѕтѣ чтw ѕ волwст Фѫлчію. рекѕчи wна и сѣ дѣти еж. аж ест им тое село пракаа wтнина и даанїе. и поставили прѣд нами. и ѕрик. за даанїе. что имал ѕнко их | Мелеци бив постелник wт Петра воеводі. а млекници наши кальгери вишписанніи пакыж поставиш прѣд нами ѕрик. чтw имали wт Ярwна воеводі за даанїе и милованїе стѣи монастири. и сѣ великож | клѣтвож. занеж вѣзѣл то село Ярwн воевода. wт Мелеци бив постелник за Хитлѣнство егда вѣздвиѕалсѣ сѣ Лободѫ хетман сѣ вwиски мнwги кѣзацскиx на скиптрѫ чиститаг Црѣ. и на Ярwна воеводі и мнwг | зло сѣтвориша. и повwеваш землѧ наш Мwлдавскѫ. тое ради вины вѣзѣтv ег село то. дрѫгоеже и прѣжде даждо Петра воекодї. еще бил село то право гспдрско и присловшно кѣ wколѫ трѣг Брѣлад. и Мелеци | постелник. не имал дѣти wт своег тѣла. сего радї гспдвми сѣ вес сѣвѣт. сѫдихwм их сѣ правїи сѫд по закwнѫ земскомѫ сѣмотрихwм им и привилїа чтw wни имали и wбрѣтохwм аж ест правал wтнини. и даанїе и мило | ванїе млекинкwм нашим кальгерwм wт

вышреченныи монастири стыи Николае. ино вышреченнїи млѣбници наш калѹгери wправилисѣ. и поставили соби Ферїю прѣд нас кд злати. а кнѣгинѣ Михѣлчое. сѣ | дѣти ен wни зwстали wт вѣсего закwна земскаг. и тое вышписанное село рѣнсецїи не било им за дѣднинѣ и загѹбил ег вышписанїи мелецан бив постелник за хитрѣство. нж и прѣжде село то бил право гспдрско. и тот ѹрик что имал Мелецан. wт Петра воеводї еще сѣрѣзаш wт прѣд гсдвмы. тѣм ради гсдвмы дали и потврѣдили есмы тое вышписанное село Рѣнсецїи на Прѣвѣ. и сѣ вѣсѣми своими болwтами и Котецех. чтw ѕ волwст Фѣлчїю. вышписанным млѣбникwм нашим калѹгерwм wт стаа монастир стыи Николае wт царин трѣга Іаскаг. како да ест и сот нас стѣи монастири праваа wтчина. даанїе и потврѣжденїе и крѣпкыи | ѹрик сѣ вѣсем доходwм. и сѣ болотами. риколwвними. наимѣ рѣтѹндѹл. и кѣрлигатѹл. и кѣрлигѣцелѹл. и валикѹл. и Хѣрѣкѣните (scris cu alta cerneala) и wт толѣ ѕ гърла врашиеви. до великаг Тополѣ ѕ Брег Прѣвѣ. и wт толѣ на | прѣд на пwле домачеци Поток. и wт Мачеци ѕ правдо потока Михалчени. и потоком Горѣ где сѣ стрѣчает Хwтар Сланѹлѹи. и аще проѹлѣтсѧ вѣ нѣкое врѣмѧ и ины нѣкы нарѣдени wт кнѣгинѣ Михѣлчое. или | wт синwв еж. на тое село да не имает вѣроватисѣ. нж да подадѹтсѣ и тїи кѣ рѧкы калѹгерwм. и да не имает ман болше тегати Михѣлчое. а ни дѣти еж на калѹгери за сїа тѣж николиж. на вѣкы вѣчны. а хотар томѹ вышписанномѹ селѹ рѣнсецїи на Прѣвѣ и сѣ вѣсѣми болwтами рибними каждо починѹ своемѹ. и сѣ кwтеци. что ѕ волwст Фѣлчїю. да ест емѹ хотар wт ѕсиѵ сторwн по

своими старими ѵѡтарн покѹда из вѣка ѹживали. а на тѣ
ест вѣра нашег гспдва вышписаннаг мы Иѡ Стефан
воевода. и вѣра бѡтар нашиѵ. вѣра. пана Никоарѣ ве-
ликаго двѡрника долнѣи земли. вѣра пана Дѹмитрѹ
Щефан вели | каго двѡрника гѡрнѣи земли. вѣра пана
Дрѫган Тѫѹтѹл и Іорашко Драчѣ прѣкалаки Хѡ-
тинскиѵ. вѣра пана Іѡнашко прѣкалаби Немецкиѵ. вѣра
пана василіе Кѵчѵм прѣкалаби Ромапскиѵ. вѣра пана
Мирѡи Барнѡвски | Хетман и прѣкалаб Сѹчавски.
вѣра пана Геѡргн постелника. вѣра пана. Ялеѫа спѫ-
тарѣ. вѣра пана Япостѡл Катарџіѹл. чашника. вѣра
пана Тѡма. стѡлника. вѣра пана Михалаки вистѣр-
ника. вѣра | пана Иѡн комиса. и вѣра вѣсѣхбѡтар нашиѵ
мѡлдавскиѵ великиѵ и малиѵ. а по нашем жи вотѣ ктѡ
кѫдет гспдрѣ ѡт дѣтїи нашиѵ. или ѡт нашего рѡда.
или пак бѹд кого бѫ изберет гспдрем быти нашеи земли
Мѡлдавстѣи. тѳт ки им непорѹшил нашег даанїа и пот-
врѫжденїа. нѫ аби им дал || и ѹкрѣпил. а кто сѣ покѹсит
и дрѫзиет разорити наше даанїе и потврѫжденіе. и памѫт
того гспдна Ярсѡна воеводї. еже дал и ѹкрѣ | пил сѫ ве-
ликими и страшными клѣтвами. своему монастирѹ. тое
вышреченое село Рѫнѹеціи таковыи да бѫдет проклѣт и
трѣклѣт ѡт га ба сѫтворшаг нбѡ и землѣ. и ѡт прч-
стаа бго мтрѣ хѵѕ. и ѡт ві апсль. и ѡт д евгли | сти.
и ѡт тиі стыѵ ѡтцъ Никеискиѵ. и проклѣтіево Ярієво
да прііндет на главѹ ег. и да пожрет его землѣ жива
також дадана и Явирона. и памѣт его ѡт землѣ сѫ
шѹмом да погыбнет. и да имает част сѫ Ісѹдеи | вѫзѫ-
пившими иа га нашег Ісѹ Ха крѫв ег на ниѵ и на чадѣѵ
иѵ еж ест и бѫдет. и сѫ Ісѹдож прѣдателем хѵѣ вѫ без-

конечныѧ мѫкы амин. а на колиш крѣпост и потвръжденіе томѹ вѣсемѹ вышиписанномѹ, велѣли ‖ есмы нашемѹ вѣрномѹ и почътенномѹ бѡлѣринѹ панѹ Ѡнашкѹ Гынѣ великомѹ лѡгофетѹ писати и нашь печат привѣзати. вѣсемѹ истинномѹ листѹ нашемѹ.

Писал Дѹмитрѹ писар. ѹ ласѫ. | вато #зрла фев. ді.

Стефан воевода.

Гынѣ логофет.

Traducere

In numele Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh, sfintei cei de o ființă și nedespărțitei Treimi, iată eu robul stăpânului Domnului Dumnezeu a mântuitorului meu Isus Hristos. adevărat închinător sfintei Treimi, Iw *Stefan Voevod.* cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, *fiul bine credinciosului Stefan Tomșa Voevod,* înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi cetindu-li-se ; cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri Moldovenești boiari a mari și a mici. rugătorii noștri călugări egumenul și cu tot săborul de la sfânta mănastire numită *Sfântul Nicolae din țărina târgului Iașilor* și s'au pârât de față cu *Cneaghina Mihalcei Meleștan* și cu copiii ei pentru un sat anume *Rânzeștii* pe Prut, ce-i în ținutul Fălciului, zicând dânsa și cu copiii ei, cum este lor acel sat dreaptă ocină și daanie și au pus înaintea noastră și uric de daanie ce l'a avut unchiul lor *Meleștan* biv *postelnic* de la Petru Voevod. Iar rugătorii noștri călugări mai sus scriși iarăși au pus înaintea noastră uric ce l'au avut de la *Aron* vodă de danie și de miluire sfintei mănastiri și cu mare blestem *căci că*

l'a fost luat acel sat Aron Vodă de la Meleştan. biv *postelnic pentru viclenie, când a năvălit cu Lobodă hatmanul cu soldaţi mulţi cozaci în contra sfiptrului cinstitului Împărat. şi contra lui Aron Vodă şi multă pagubă s'a făcut şi a prădat ţara noastră a Moldaviei.* Pentru acea vină deci i s'a luat satul acela, altă că şi mai înainte de Petru Vodă, *încă a fost satul acela drept domnesc, şi atârnător de ocolul târgului Bârlad* şi Meleştan postelnic, n'a avut copii din al său trup. Drept aceia şi Domnia mea cu tot al nostru sfat am judecat lor cu drept judeţ după zaconul ţării ; văzutu-le-am lor şi direasele ce ai au avut şi aflat-am cum este dreaptă ocină şi danie şi miluire rugătorilor noştri călugări de la sfânta monastire de mai sus zisă a sfântului Nicolae. Deci mai sus zişii rugători ai noştri călugări s'au îndireptat şi şi-au pus loruşi *ferăe* înaintea noastră 24 zloţi. iar cneaghina *Mihălčoe.* cu copiii ei. dânşii au rămas din toată legea ţării. şi acel de mai sus scris sat *Râzeştii* n'a fost lor de moşie şi l'a fost pierdut pe el mai sus scrisul Meleştan biv postelnic pentru viclenie, ci şi mai înainte satul acela a fost drept domnesc; şi acel uric ce l'a avut Meleştan de la Petru Vodă încă s'a rumpt denaintea domniei noastre. Drept aceia domnia mea dat-am şi am întărit înşine acel de mai sus scris sat Rânzeştii la Prut, şi cu toate ale sale bălţi şi cotete ce-s în ţinutul Falciiului, mai sus scrişilor rugătorilor noştri călugări de la sfânta mănăstire a sfântului Nicolae din ţarina târgului Iaşilor ca să-i fie şi de la noi sfintei mănăstiri dreaptă ocină, daanie şi întăritură şi deplin uric cu toate veniturile şi cu bălţile de peşte anume *Rătundul* şi *Cârligul* şi *Cârligăţelul* şi *Valicul* şi *Herbeante* şi de acolo în gârla Vrabiei la marile Topolea în margina Prutului şi de acolo înainte pe şes la apa Măceşti, şi din Măceşti drept la apa Mi

halceni și apa în sus unde se întâlnește cu hotarul Elanului, și de să vor afla în niscaiva vreame și alte oarecare direase de la Cneaghina Mihălcoe, sau de la fii ei pe acel sat să nu aibă a se crede. ci să să dee și acela întru mânule călugărilor și să nu aibă mai mult a pâri Mihălcoe sau copiii ei pe călugări pentru această pârâ nici o dănăoară în vecii vecilor. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat Rânzeștii pe Prut și cu toate bălțile de pește fie care pe cinul său și cu cotețele ce-s în ținutul Fălciiului, să fie lui hotar dinspre toate laturile pe ale sale vechi hotare, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise, Noi Io Stefan Voevod și credința boerilor noștri, credința dumisale *Nicoară* marele vornic al țării de jos, credința dumisale *Dumitru Stefan* marele vornic al țării de sus; credința dumisale *Drăgan Tăutul* și *Ionașco Dracea* parcalabi de Hotin, credința dumisale *Ionașco* parcalab de Neamț, credința dumisale *Vasile Bucium* parcalab de Roman, credința dumisale *Miron Barnovski* hatman și parcalab Sucevei, credința dumisale *Gheorghe* postelnic, credința dumisale *Alexa* spatar, credința dumisale *Apostol Catargiul* ceașnic, credința dumisale *Toma* stolnicul, credința dumisale *Mihalachi* visternicul, credința dumisale *Ion* comis și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn din copiii noștri, sau din al nostru neam, sau chiar pe ori care altul Domnul Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre a Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră danie și întăritură și mai vârtos să le-o dea și să întărească. Iar cine s'ar ispiti și ar îndrăzni sa rada a noastră daanie și întărire și pomenire acelui domn Aron Vodă, care a dat și întărit cu mari și strașnice blăstămuri sfintei sale mănăstiri, acel de mai sus zis sat *Rânze-*

ştii, unul ca acela să fie procleat şi trecleat de la Domnul Dumnezeu, făcătorul ceriului şi al pământului şi de la preacurata de Dumnezeu maică a lui Hristos, şi de cei 12 apostoli şi de cei 4 evanghelişti şi de cei 318 sfinţi părinţi din Niceea, şi a procleatului Arie (soartă) să fie pe capul lui, şi să-l arză (înghiţă) pe el pământul de viu ca pe Dathan şi pe Aviron şi pomenire lui de pe pământ cu sunet să se piardă şi să aibă parte cu Iudeii care au strigat la Domnul nostru Iisus Hristos, sângele lui pe ei şi pe copiii lor, care este şi va fi; şi cu Iuda vânzătorul lui Hristos în nesfârşitul muncilor amin. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios şi însemnat boiarin pan *Ionaşco Ghianghia* marele logofăt să scrie şi a noastră pecete s'o acăţe la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru pisar, în Iaşi la anul 7131 Fev. 14.

Ştefan Voevod.

Ghianghea logofăt.

1) Originalul pergament mare cu pecete, atârnată cu şnur roş şi albastru. Se ceteşte: † Їѡ Стєфанъ Тѡмша воєвода бжїю мастїю гспдар. земли Молдавскои. Capul de bou, steaua între coarne, soarele şi luna. Mărimea 0 m. 55 lăţimea pe 0 m. 52 lungimea,

2) *Cuprinsul*. Documentul nostru e însemnat prin mai multe note ce ne dă cu privire la dreptul Domnilor de a confisca pentru vicleniе moşiile boerilor haini, cum a fost acel Meleştan biv postelnic, care dându-se de partea lui Lobodă hatman a venit în ţară contra lui Aron Vodă.

Al doilea ne arată întinderea ocolului târgului Bârladului spre răsărit până în Prut, de oare ce Rânzeştii intrau în acel Ocol, de şi făceau parte din jud. Fălciului.

Originalul ne-a fost comunicat prin librăria Şaraga.

142. Doc. din 7118 Iunie 25. Iaşi.

Sumar: Costantin Moghila Voevod întăreşte lui Chiriţă Dumitrachi vel postelnic cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri în Movilen de la Frăsina şi Aniţa.

Ѡ Костандинъ воевода. бжію мл҃стію гспдрѣ земли Молдавскои. wж пр҃індоша пр҃ѣд нами и пр҃ѣд нашеми҃ Молдавскими болѣри Фрѣсина. и сестра ея Ѧница. дочки Іѡницѣ. некими непонѹжденн. анипрнселовани. нж за своим доброю волю. и продали сконм правою wтчинѹ. и дѣдинѹ wт ѹрик за кѹпежно что имали wтцъ ея Іѡницъ wт Петра воеводї wт трета част wт село Мовилѣкни что на ѕстїе жижѡвреи wт вишна част половина. тая продали нашемѹ вѣрномѹ и почитенномѹ. болѣрин Кирница Дѹмитраки великомѹ постелник. ради нет. десѣт талер сребнѹ. и заплатили нм вѣсі исплѧна сѣ пиѣѕн готови пред нами. тѣм ради како да ест емѹ права wтчинѹ. и викѹпленїе сѣ вѣсѣми доходами. и нн да с не ѕмишает пред сим листом наш.

Пнс ѕ мс. мт. ‡зрнї. іоніе. кѳ.

Сам гспдинъ реч.

Пѣграшко вел дворник. бч. и искал.

Traducere

Io Costantin Voevod. cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldovineşti boiari *Frăsina* şi sora ei Aniţa fetele lui Ioniţa de nimeni silite nici învăluite, ci de a lor bună voe şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din uric de cumpărătură ce au avut tatal lor Ioniţa de la Petru

Voevod din a treia parte din satul *Movileni*, ce-i la gura Jijioarii din partea din sus jumătate; aceia au vândut'o la' al nostru credincios și cinstit boiarin *Chiriță Dumitrachi* marele postelnic pentru 50 de taleri de argint; și au plătit lor deplin cu bani gata înaintea noastră. Pentr'aceia ca să-i fie lui direaptă ocină și cumpărătură cu toate veniturile; și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7118 Iunie 25.

Însuși Domnul a zis.

Pătrașco vel dvornic a învățat și a iscălit.

Acta D. Filipescu, farmacist Iași, copiat din o condică a moșiei Movileni, în care sunt trecute vre o 20 de acte ale acestei moșii. Copiatorul cunoscând limba rusă a trecut textul slav cu slove rusești în mare parte (vezi Surete și Izvoade XIII, 225).

143. Doc. din 7118 Iulie 29. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Chiriță Dumitrache postelnicul cumpărătura ce a făcut cu 70 taleri în Movileni de la Toader Negrilescul.

† Иw Кwстантин Могила воєвода. бжїю мастїю гспдрѣ земли Молдавскои. wж пріиде пред нами. и пред нашими болѣри Тоадер Негрилескѵл. по его доброю волю неким непонѵжден. аниприсѣлован и продал свою правою wтнн$ и кѵпежно wт ѵрик кѵпежно что имал wт Петра воєводі третаа част wт вѣсего село Мовилѣкии. на Жежїю. и съ мѣсто за ставн ѵ Жежіоара. въ ѵстїю Жежіоари. и на потоци Ялмарѵ ѵ царинѵ. что ѵ волост Іаскои. что било емѵ кѵпежно wт Исанко столник брат Маѳин Хѣнсар wт ѵрик что wни имали wт Ялеѳандра воєводи. та продал нашемѵ вѣрномѵ болѣринѵ нну Дѵми-

тракіє Кириц великом постелник. за седем десѣт тал. бнтиҳ. и заплатил емѹ исплжна и тот ѳрик. что имал за кѹпежно ѡт Петра воеводі ецеж ег дал вѣ рѫцѣ Кирицѣ пост. тѣм ради како да ест емѹ и ѡт нас. ѡтнинѹ и потврѫжденіе сѣ вѣсем доходом. и ни да с не ѕминшает.

писс ѕ лс. вато ѧзрнї юліе кѳ

Гсниҳ. реч.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei ; adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari *Toader Negriłescul* de a lui bună voe de nimeni silit, nici învăluit și au vândut a sa dreaptă ocină și cumpărătură din uric de cumpărătură ce au avut de la Petru Voevod, a treia parte din tot satul Movileni, pe Jijia, și cu loc de iazuri în Jijioara, la gura Jijioarii, și la apa Amaru în țarină, ce-i în județul Iașilor ; care au fost și lui cumpărătură de la Isaico stolnic fratele lui Maxin Hănsar ; din uric ce ei l'au avut de la Alexandru Vodă ; aceia au vândut la al nostru credincios boiarin pan *Dumitrache Kiriță marele postelnic*, pentru 70 de taleri bătuți ; și au plătit lui deplin și acel uric ce l'au avut de cumpărătură de la Petru Vodă încă i s'au fost dat în mânule lui Kiriță postelnicul. Pentru aceia să fie lui și de la noi ocină și întărire cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7118 Iulie 29.

Domnul a zis.

Copiat din condica moșiei Movilenii ; acta D. Filipescu, farmacist Iași. (Surete și Izvoade XIII, 226).

144. Document din 7128 Fev. 26. Iași.

Sumar: Cartea lui Gașpar Vodă prin care scutește pe ori ce om va aduce din țări străine Mărica lui Chiriță postelnicul să nu plătească nici o dare 3 ani de zile.

† Ѡ Гашпар воєвода. бжїю мастїю гспдрѣ земли Молдавскои. дали єсми се мист гспдѣми Марики кнѣгини покоиного Кириц бив постелник. и вредник. и вѣстѣманом емѫ wт село Мохилени. ѧ цинѫтѫл Іашилор на то wн вариколич люди кют привват wт иншаа земли или рос или лѣх или влах. или вѫд за что мѫзика вѫдет. wни да плает. wт гспдѣми свобожденїе на три лѣти не рокит нам. нежданое наш ракот не дали дати. не плиш. платит. не сѫлжи. не аспри. нѣ да вѫдет. ѕ мирно за вѣсѣх давилах и ангерїа долѣ не платит сѫ тих лѣти иж вини пишем тѣми ради. и вит нѣрклаки и глобиници. и дешѫгѫкинари. и вѣсѣм слѫгам нашим елицкют ходит сѫ слѫжко гспдѣми по тот волост вѫ ничисож да ни валѫит нѫ и нескот иѫ. да ни потѣгнѫл. ради иних селах. тое пишем. и нак не вѫдет прѣд сим листом гспдѣми.

ѕ мс. вато ‡ зрки. мап. кѕ.

Сѫам гспдинѫ велѣл.

Ѡ Гашпар воевод.

Георгїе Скорцеш.

Traducere

Io Gașpar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, dat-am noi această carte a Domniei mele *Măricăi* cneaghina răposatului Chiriță biv postelnic și uredniculuí și vătămanilor lui din satul Mohileni *în ținutul Iașilor,* spre aceia ca să-și

aducă ori căți oameni din alte țări sau rus sau Leah sau rumân sau ori de ce limbă va fi ei să aibă de la domnia mea slobozenie pentru trei ani să nu robotească noao nici una din ale noastre rabote, nici dare de boi să nu dee, nici iliș să plătească, nici sulgiu, nici aspri, ci să fie foarte în pace pentru toate dabitele și așezările, ca să nu plătească în acei ani ce scriu mai sus. Pentr'aceia scriem și voao parcalabilor și globnicilor și deșugubinarilor și tuturor slugilor noastre câți îmblați cu slujbele domniei în acel județ întru nemică să nu-i învăluiți, și să nu-i apucați pentru alți oameni sau pentru alte sate. Aceasta scriem și altfel să nu fie înaintea acestei cărți a domniei mele.

In Iași la anul 7128 Mai 26.

Insuși Domnul a poroncit.

Io Gașpar Voevod.

Gheorghe Scorieș.

Copiat din condica moșiei Movilenii; acta D. Filipescu, farmacist Iași. (Surete și Izvoade XIII, 226).

145. Leat 7142 Ghenar 15.

Ispisoc de la Moisăi Movila Vodă.

Sumar: Moise Moghila Vodă dăruește lui Pătrașco strănepot lui Ivanco sulger trei părți din satul Căbicenii ot Dorohoi, foaste ale lui Miron Barnovskie și rămase domniei.

Adecă domnia me mam milostivit și am dat și am miluit pe sluga noastră credincos *Pătrașcw* fiĭor *Nastei*, nepot *Anușcăi*, strănepot *Sofiicăi*, și *Ivanco sulger* cu w ocină, trei părți din satul *Căbiĭanii* din ținutul Dorohoiului. care aceste trii părți dintracest sat de mai sus scris au fost a lui тоѣнте moșie și baștină de pe Ivanco Sulger pentru

cari au fost vândute aceste trei părți *unchiului domniei mele lui Miron Barnovskie Vv. și după moartea lui au ramas toate moșiile lui iarăși domnești. Drept ačasta domnia me. ca pre nište moșii domnești. am luat toate moșiile lui și liam dat și am miluit. pe cine niau slujit noaw.* Pentru ačasta am luat aceste trei părți dintracest sat Cabičanii, și am dat și am miluit pe sluga noastră de mai sus scris Pătrașcw ficior Nastei, pentru cari niau slujiț mai de nainte vreme. cu dreptate după cum să cade. Pentru ačasta ca săi fie de la domnia me dreaptă ocină și moșie în veci nime altul să nu se amestece.

lt. 7261 Oct. 1.

Iordachi Grama am scris. (m. p.)

1) Suretul dat de noi e scris în 1752 de Gramă Iordachi, și copia ne-a fost comunicată de librăria Șaraga. (vezi Surete și Izvoade IX, 512).

2) Cuprinsul acestui document ne lămurește mult asupra felului proprietății domnești și dreptul ce-l avea Domnul de a lua pe sama domniei averile domnești nemoștenite, cum și dreptul de a dărui moșiile celor ce slujiau cu credință domniei.

146. Doc. din 7095. April 7. Iași.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul întărește lui Toader și surorii sale Antemia cumpărătura ce a făcut cu 160 zloți în satul Movileni, la gura Jijioarei, de la Isaia hănsar 2 părți din a 3-a parte.

† (M)ас[illegible]ю Кжїю. Іѡ Петрѫ воєводѧ. гсдрѫ землн Мѡлдавскоѩ. знаменито чинимъ. иссимъ листомъ нашимъ.

вѣсѣкм кто нанимъ вѣзрит. или чтѣчїи его ѕслишит. wж
‖ тоти истинїи Исанко столничел брат Маѫин Хънсар.
прїинде прѣкд нами. и прѣкд нашими Мѡлдавскими колѣкри
великими. и малими. по ег доброю волю ‖ неким непоноѫж-
ден анипрїселокан. и продал скои правою wтнинѫ и дѣд-
нинѫ. испривиліе за потврѫжденїе про имал брат ег(о) Ма-
ѫин Хънсар. wт Алеѫандрѫ ‖ воеводи. wт трит част wт
Мовилѣкии про вѣ оустїи Жежеври. два части. част
брата своег Маѫин Хънсар. та продал Тоадеру. и сестри
ег Анїтимїѧ. за сто и шест ‖ десѧт злати Татарскиѫ.
и вѣсталсѣ Тоадер и сестра ег Анїтимѧ. и заплатили
емѫ оуси исполна тоти вишеписаниѫ пиѣкзи рѫ злт та-
тарскиѫ. wт прѣкд нами и прѣкд ‖ нашим волѣкри. како
да ест им и wт нас урик и wтнинѫ и сѫ вѣсем доходом
ним и дѣктим иѫ и ѕначатом и прѣкупочатом и праѫѕ-
рѣктом. и вѣзимѫ родѫ иѫ кто с изберет. ‖ и нан ближнїи
непорѫшано николиже на вѣкки, а хотар тое прѣдреченниѫ
части да ест wт вѣсег хотарѣ wт тота част два част
wт нишниѫ сторон по с...ромѫ ‖ хотар. покѫда из вѣка
wживали. а на то ест вѣра нашего гсдва вишеписанаго
Петра воеводи. и вѣра прѣквѫзлюбленниѫ чади нашиѫ. Клад
и Стефан воево ‖ дове. и вѣра боиар нашиѫ. вѣра пана кар-
тника дворника долѣки земли вѣра пана Ѳремїѧ дво-
рника горѣки земли. вѣра пана Гїѡргіе и пана Кокорѣ ‖
прѣкѫлабове Хотинскиѫ. вѣра пана Драгота и Чолпана
прѣкѫлабове нѣмецкиѫ. вѣра пана Аѕка и Кежана прѣкѫ-
лабове Романскиѫ. вѣра ‖ пана Андрїа портарѣ Сучавскаго.
вѣра пана Крѫст постелника. вѣра пана Крѫдѣна спѫтарѣ.
вѣра пана Іани биствника вѣра пана ‖ Гїѡргіе чашника.
вѣра пана Каракизѣкѧ столника. вѣра пана Стана. ко-

миса. и вѣра єѧсѣх боѧр нашихъ. Молдавскихъ великихъ и малихъ.
а по нашим животѣх кто бѫдет господъ отъ дѣтихъ нашихъ.
или отъ нашего рода или пак бѫд кто бы изверет господем китє
нашеи мол | дакстѣки земли. тот би емѫ непорѫшил нашѣ
даніе и потвръжденїа. але аби емѫ дали и вкрѣпил. за-
нѫже есми емѫ дал | и потвръдел. за про ест ими права
отцинъ. и выкупленіе. а на колиіе крѣпост и потвръжде-
нїе томѫ вишиписано въси | вѣлѣли есми наше вѣрному
и почитенному панѫ лѧпѫл Строи великому логофет
писате и наш печат прике | сите късимѫ истинному (ли-
сту наше)мѫ.

Писал Михаилескул (оу іас) вато ‡зче. меца Април з.
искал Строи логѡфет.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Io Petru Voevod, Domn ţării Moldaviei ; ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi. Iată că acest adevărat *Isaico* stolnicel fratele lui *Măxin Hănsar*, a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici. de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie. din diresele de întăritură ce le-a avut fratele său Maxin Hănsar de la Alexandru Vodă, din a treia parte din sat din Movileni ce-i în gura Jijioarei 2 părţi, partea fratelui său Maxin Hănsar aceia au vândut lui Toader şi surorii sale Antemia cu una sută şese zeci zloţi tătăraşti, Şi sculatu-s'a Toader şi sora lui Antemia de a plătit lui toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 160 zloţi tătăraşti

denaintea noastră și denaintea a lor noștri boiari, ca să le fie lor și de la noi uric și ocină și cu toate veniturile lor și copiilor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lor ce li se va alege mai de aproape nerușeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelor de mai sus zise părți să fie din tot hotarul din acea parte două părți, iar din alalte părți pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre de mai sus scrisă *Petru Voevod* i credința *prea iubiților fii ai noștri Vlad și Stefan Voevod*, și credința boerilor noștri, credința dumisale *Vartic* dvornic țării de jos; credința dumisale *Eremiia* dvornic țării de sus, credința dumisale *Ghiorghie* și a dumisale *Cocoră* pârcălabi de Hotin, credința dumisale *Dragoș* și *Ciolpan* pârcălabi de Neamț, credința dumisale *Luca* și *Bejan* pârcălabi de Roman, credința dumisale *Andrei* portarul Sucevei, credința dumisale *Brut* postelnic, credința dumisale *Brădean spătar*, credința dumisale *Iane* visternic, credința dumisale *Gheorghie* ceașnic, credința dumisale *Carakizeal* stolnic, credința dumisale *Stan* comis, și credința tuturor boerilor noștri ai Moldaviei a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn din copii sau din al nostru neam sau ori pe care altul Dumnezeu, îl va alege să fie Domn țării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu-i strice lui daania și întăritura, ci lui să-i dea și să-i întărească, căci că înșine-i-am dat'o lui și întărit'o spre aceia că este lor dreaptă ocină și cumpărătură. Iar spre mai mare tărie și împuternicire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios și însemnat boiarin *Lupul Stroici* marelui logofăt să scrie și a noastră pecete s'o acațe la această adevărată carte a noastră.

A scris Mihailescul în Iași la anul 7095 luna April 7.

a iscălit Stroici logofet.

1) Originalul pergament mare cu pecete, alârnată cu șnur roș. Se ceteșt : † милостїю кожїю Iѡ Петрѫ воєвод. господар. земли Молдавскои. Capul de bou. are 0 m. 38 latul pe 0. 28 lungul. Comunicat de dl. farmacist D. Filipescu, Iași. (Surete și Izvoade IX, 602).

147. Document din 7077 lunie 30. Suceava.

Sumar : Bogdan Vodă întărește fiilor Stanei jumătate de sat din Șperlești danie de la mătușa lor Marina fata Olinii : asemenea întărește lui Oraș ușerel și fraților săi cumpărătura făcută în seliștea Comanului de la Neacșa, nepoata lui Sima Turluianul cu 40 zloți.

(М)лстїю. бжїю мы. Богдан воєвода. господрѫ земли Мѡлдавскои знаменито чиним. иссим листом. нашим вѣсѣм что нами кѣзрит. или его чтѣчи ѕслишит. wж тоти истинніи наши слѣги. Iѡн. и Пѣтрѕ. и Козма. ‖ и сестри иѫ Мѣроушка. и Аноушка. сиѣ Стани жаловали есмы иѫ. wсокною нашею мастїю. и дали и потврѣдили есмы им wт нас оу нашеи ѕ Молдавскои земли. иѫ правїи wтнини и дѣднини. испривиліе на ‖ потврѣжденіе що wни имали wт предед господоми. стараго стараго (sic) Стефана воєводи. половина село wт Сперлещ. wт потока що ест по серед села долоув що дала Марина дочка Олини. по своею доброю волю ‖ мтри иѫ Стани. и wтом такождере прїинде прѣд нами. и прѣд оусими нашими Молдавскими колѣри. Накша дочка Петра Тоурлѣи. внѣка Сима Сима (sic) Тѣрлѣиноул. по своею доброю волю неким ‖ непоноуждена аниприслована. и продала свою правѣю wтнинѕ и дѣднинѕ. из тогож привиліе. и из тогож вишеписаного села. wт Комонова ѕелище четврѣтаа част и четврѣтаа част wт по ‖ лѣноу. та продала слѣгам нашим Ѳржш оушерел и кратїям иѫ.

Марин. и Додѫноуш. и Каноул. и Цигаиоул и Лазор. и сестрам их Марїж. и Тоудосіж оусим жнековем Нжкин. за четири десѧт злат татарскиҳ ‖ и жстакшес вишеречениҳ наши слѫги Ѳржи оушерел и братїам его Марин и Додоноуш. и Каноул. и Цигаиоул. и Лазор. и сестре их Марїж. и Тѫдосїж та заплатили оуси исполна. тоти вишенисанїи ‖ шиѣзи м злат прѧд нами и прѣд нашими Молдавскими болѣри. яко ми видѫвше их добро волною тѫкмеж промеж ними. и полною заплатоу и ми гакождере и жт нас есмы дали и потврѫдили вишеречепем слоугам нашем ржжи и братїам его Марин. и Додоноуш. и Каноул. и Цигаиоул. и Лазор. и сестрем их Марїж. и Тудосіж тое прѫдреченою жт Команова селище четврѫтаа част. и четврѫтаа част жт по ‖ лѣноу. како да ест или жт нас оурик и сѫ вѫсем доходом. или и дѫтем их. и жночатом и прѫжночатом их. и вѫсемоу родѫ их. кто с ими изберет наближнїи. непорѫшенѫ никож на вѣкы. а хотар томоу вишеписаномоу село да ест покѫда из вѣка жживали. а пак хотар тое четврѫтою част жт Команова селище да ест жт вѫсего Хотара четврѫтаа част. и четврѫтаа част жт полѣноу. а на то ест вѣра нашего гсдва. ‖ вишенисанагомы Богдан воеводи. и вѣра прѫжзлюбленик братїи гсдкми. Миѧила. и Пѫтрѫ. и Костантин. и вѣра вѫсѣх бояр нашик. вѣра пана збїарѣ дворника нижною земли. и вѣра пана Крѫчѫна дворника. ‖ вишною земли. и вѣра пана Козми Моургоу. и вѣра пана Іѡн Карагюзѧл. и вѣра пана Сака. и пана Тоурча паркалакове Хотинскиҳ. и вѣра пана Пашко. и пана Тоудоран паркалакове Немецкиҳ. и вѣра пана ‖ Косте и пана Поросѧч пар-

кълъкоке Новогрълскиѫ. и вѣкра пана кълнаїе пертарѣк Соучавскаго. и вѣкра пана Тоадера спата (sic). и вѣкра пана Жѵржа кнстїаринка. и вѣкра пана Дингн постелника. и вѣкра пана. ‖ Могнан чашника. и вѣкра пана вѫскана столника. и вѣкра пана Ярката комиса. и вѣкра вѫсѫ котар нашиѫ. Молдавскиѫ земи(ки)ѫ. и маніѫ. а и нашим животѣк кто кѣдет гендрѫ нашеи Молдавскои. земли. ‖ wт дѣтеи нашиѫ. или wт кратїи нашиѫ. или wт нашего рода. или пак коудкого кѫ изкерет гендреи. китн нашеи Молдавскои. земли. тот кнм непорѣшила нашего даніе. и оутвръжденіе. а нѣ акн им оутвръ- ‖ дил. и оукрѣпила. понеж есми им дали. и оутвръдили. за про wни кѣшли на свои правїи пишѣзи. а на колшеи крѣпост. и потвръжденіе. томоу вѫсемоу книгописаномоу велѣкаи есми. нашемоу. ‖ вѣрномѫ. лочитеномоу колѣкрипоу пано. Гавріилоу великомоу логофетоу писати и нашоу печат прикезати всемоу истиномоу листоу нашемоу.

Писал оу Соучавѣ Іон Соломинескоуа. =7203 ион. л дни.

Traducere

—

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi, adică aceste ale noastre adevărate slugi *Ion* și *Pătru* și *Cozma* și surorile lor *Măruşca* și *Anuşca*, fiii *Stanei* miluitu-ne-am noi spre ei cu osăbită mila noastră și am dat și am întărit înșine de la noi în a noastră țară a Moldaviei ale lor drepte ocini și moșii din diresele de

întăritură ce au avut de la strămbunul domniei mele bătrânul Ștefan Vodă jumătate sat din *Sperlești* din apa ce este prin mijlocul satului în jos, ce au dat'o *Mărina* fata *Olinii* de a ei bună voe mamei lor *Stanei*; — Și într'acestea iarăși au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovinești boeri *Neacșa* fata lui *Petre Turluiul*, nepoata *Simei Turluianul* de a sa bună voe de nimeni silită nici învăluită și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie din același privilegiu și din același sat de mai sus scris din *selișteа Comanului* a patra parte și a patra parte din poiană; acele le-a vândut slugii noastre lui *Oraș ușerel* și fraților săi *Mariș* și Dodunuș, și Banul și Țiganul și Lazor și surorilor lor Mariei și Tudosiei, toți nepoți Neacșei pentru 40 zloți tătărești. Și s'a sculat cele de mai sus scrise ale noastre slugi *Oraș ușerel* și frații săi Mariș și Dodonuș și Banul și Țiganul și Lazor și surorile lor Maria și Tudosia de au plătit toți deplin acei de mai sus scrișii bani 40 zloți înaintea noastră și înaintea lor noștri moldovinești boeri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală între dânșii și deplina plată, și noi așijderea și de la noi încă înșine le-am dat și am întărit mai sus scrișilor lui Oraș și fraților săi lui Mariș și lui Dodonuș și Banul și Țiganul și Lazor și surorilor lor Măriei și Tudosiei, acea de mai sus zisă din selișteа Comanului a patra parte și a patra parte din poiană, ca să le fie lor și de la noi urie și cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va alege mai de aproape nerușe'it nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui sat de mai sus scris să fie pe unde din veac a îmblat; iar hotarul acelei a patra părți din selișteа Comanului să fie lui din tot hotarul a patra parte și a patra parte din poiană. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise *Bog-*

dan Voevod și credința prea iubiților frați ai domniei mele *Mihail* și *Pătru* și *Costantin* și credința tuturor boerilor noștri, credința jupânului *Zbiiarea* vornicul țării de jos și credința jupânului *Crăciun* vornicul țării de sus, și credința jupânului *Cozma Murgu* și credința jupânului *Ioan Caraghiuzeal*, și credința jupânului *Sava* și a jupânului *Turcea* parcalabi de Hotin și credința jupânului *Pașco* și jupânului *Tudoran* parcalabi de Neamț și credința jupânului *Coste* și a jupânului *Poroseacea* parcalabi de Novograd, și credința jupânului *Vasilie* portar de Suceava, și credința jupânului *Toader* spatar și credința jupânului *Jurj* visternic și credința jupânului *Dingă* postelnic și credința jupânului *Moghilă* ceașnic, și credința jupânului *Văscan* stolnic și credința jupânului *Arvat* comis și credința tuturor boerilor noștri moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre a Moldaviei, din copiii noștri sau din frații noștri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va alege să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu le strice a noastră danie și întărire, ci să le întărească și să le împuterească căci că înșine le-am dat, și le-am întărit, pentrucă le-a cumpărat cu ai lor drepți bani. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am înșine la al nostru credincios și cinstit al nostru boiarin dumnealui *Gavil* marelui logofăt să scrie și a noastră pecete să lege de această a noastră adevărată carte

A scris în Suceava Ion Solomonescul
7077 Iunie 30 zile.

Originalul pergament; acta D-na Sachelăresca Iași, prin dl. inginer Braescul. (Surete și Izvoade XIII, 385). Pecete mare atârnată cu șnur roș: † Печать Іwан Богдань.

воєвод господарь землѧ Молдавскои. are 0. 67 latul pe 0. 26 lungul.

2) Uricul nostru se pune în legătură cu cel publicat de noi în Uricar XXIII, 1, dat lui Sima Turluianul în 6970 Mai 15 de Ştefan cel Mare.

Sima ţinea în căsătorie pe Stana, sora Ulinei şi era deja căsătorit în 1462, când nepoata Stanei, Marina îi dărueşte jumătate sat Sperleşti, iar seliştea lui Coman o cumpără de la ea cu 70 zloţi tătăreşti. Proprietatea a curs liniştită 107 ani, când tocmai în 1569 intervine din nou uricul acesta a lui Bogdan Vodă. După 107 ani trăiau 5 copii ai Stanei şi a lui Sima: Ion, Petrea, Cozma, Măruşca şi Anuşca, toţi bătrânii de peste 100 ani, dovadă vie de longevitatea generaţiilor de pe atunci. Bogdan Vodă întăreşte şi el după 107 ani de proprietate în familie, jumăte de Sperleşti ficiorilor Stanei, danie făcută de vara lor primară Marina, fata Ulinei către mama lor Stana.

In timpul de 107 ani urmaşii lui Sima s'au înmulţit. Pe lângă cei 5 ficiori, ce mai trăiau în 1569 Sima mai avusese pe *Petre Turluiu* care era mort deja în 1569, şi avea de fată pe Neacşa, care şi dânsa la rândul ei avea nepoţi pe *Oräş uşerel*, Mariş, Dodonuş, Banul, Ţiganul Lazor, Maria şi Tudora, care cumpără a patra parte din seliştea lui Coman cu 40 zloţi tătăreşti, celelalte 3 sferturi rămânând tot ale familiei Turlui.

148. Doc. din 7005 Mart 15. Iaşi.

Sumar: Ştefan Vodă întăreşte lui Mihăilă Cupcici şi nepoţilor săi de frate Mihai şi Vlad împărţala moşiei lor Hotcianii, pe Larga, cum le-a împărţit'o Oţel midar. Se dau hotarele.

† Мастію кжію, мкі. Стєфа(н) воєвода, гспдрь земли Мѡлдавскои. знаменыто чинимъ иссим листом нашем, вскѣми кто на нем квзрит, или его чточи оуслышит.

wж тот истинiи. нашемѹ ‖ слоѹгы Михѣилѣ Кѵпчича дали и потврѣдили своѥ правою wтиноу и выразд'кленiе едно село на Ларѵ'к понм'к Хотчанiи где кыл Стан Коликан. что wни имали разделе ‖ нiи сѣ братичини его Михаила и влада. чтоли им разд'кила нашемоу к'крномѣ кол'крин'к пана Wцел мiедар. како да ест wт нас 8рик за разд'кленiе тое село. ‖ иже вышречени на Ларги понм'к Хотчанiи. где кил Стан Коликан. слѣги нашиль Михаилѣки Кѵпча. чтоли ест емоу разд'кленiе wткѣ братичини его Михаила ‖ и Клада покода хотарилѣ. нашемѹ к'крномѹ кол'крин пан Wцел мидар. како да ест правою wтинѹ и разделенiе им и дѣтим их. 8нѵчатом их. и пр'кѵнѵчато их. ‖ и вѣс'кмѹ родѹмь их кто с'к им извер'ет наближнiи непороцни неколиже на в'ккы. а хотар томѹ вышьписаномѹ село понм'к Хотчанiи на Ла(р)ѵ'к ‖ где кил Стан Коликан починише wт Ларѵ'к. wт Стѣѵѣ иже приходит. wт село Wкитерiи. иже зѣвет'к Грѵмѣѵерiи. wт едни источни на Wкочiи. и та право ‖ къ запад черес Маткы Ларгы и та нижны по wб'к стороны Матки ларѵ'к. дажи до крьница Могови. и та wверинте'к къ вѣстек. кѣси на дорѵ'к ко Крѣцалов'к ‖ дажедо оустiа Долина Сѵха где падете'к на Єлан'к. и та выше на матки долина. сѵхы. до великаго кедрѣ. ѕ едина лака. къ един дѵб. иже ест знаменанѣ. ‖ сѣ воѹор. где присничает'ся хотаром Тѵрк8ревы. и та wверните'к на долина ларѵ'к ѕ един дѵб иже ест ѕ оустiа долина приходи.р'к по гор дорога. и ест знаме ‖ нан сѣ кѵор. и та нижна под лисѫ до един каменѣ. по гор. Крѣница. Смрадна. и та под лис до един камен къ конца писка. и та под лис даждостѣ wкитескоки ‖ где починише'к прѣ-

вомѕ хотар. тако раздѣлилсѣ ѡ стѣзѣ нижнїи. али да
ест матки Ларги Миχаилави кѕпча по ѡбѣ сторонѣ сѣ
вѣсѣкыѣ доходом. ѡт стѣ ‖ зѣ вишни да вѕдет кратичи-
нїе его Миχаила и влада по ѡбѣ сторонѣ матки сѣ
вѣсѣкы доходом. а на то ест вѣра нашего гсдвми выпи-
саными Стефана воеводы. ‖ и вѣра прѣвѣзлюбленаго сна
гспдвмы Богдана и влада. и вѣра бояр. нашиχ. вѣра
пана Дѕми прѣкѣлаба. и вѣра пана Колдѕра дворника. и
вѣ ‖ ра пана Хрѣмана. и вѣра пана Дѕми прѣкѣлава.
вѣра пана Тоадера прѣкѣ(ла)ба хотинскыχ. вѣра пана
Ѳриміа прѣкѣ(ла)бове Нѣмскаго. ‖ вѣра пана Чорторос-
кого. вѣра пана (Ш)андра прѣкѣлавове Новоградскаго.
вѣра пана Исака вистѣрника. вѣра пана Дѕмиѣ постел-
ника. ‖ вѣра пана Могила чашника. вѣра пана Фрѕнтеша
столника. вѣра пана Петрика комиса и вѣ(ра) вѣсѣχ боар
нашиχ. великиχ и малиχ. ‖ а по нашемѕ животѣ кто вѕ-
деѣт гспдрѣ нашемѕ земли. ѡт дѣтїи нашим. или ѡт
нашего рода. или пак вѕдѕ. кого кѣ изберет гспдрѣ быти
наши Молдавскои. ‖ земли. то бї им непорѕшна нашего
даанїе и потвръжденїе. али им потвръдил и ѕкрѣпил.
занеже сѣт прак ѡтинѕ и вираздѣленїе. а на болше крѣ-
пост и потвръжде ‖ ніе. томѕ вышнисаному вели́кан если
нашемѕ вѣрномѕ пана Тѣѕтѕль лиогофетѣ писати и на-
шемѕ печати зѣвѣсити. ксимѕ листом нашим. ‖

Мсца Марть еі днь. писал Шан(дрѕ) Крѣжович.
ѕ лѣтѣ. влтѕ ѱзе.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ștefan Voevod, Domn țării Moldaviei; înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau vor auzi-o cetindu-li-se; adecă acestei adevărate a noastre slugi lui Mihail Cupcici am dat și am întărit pe a sa dreaptă ocină și împărțală un sat pe *Larga*, anume *Hotčanii, unde a fost Stan Coliban* ce ei au au avut împărțală cu nepoții lui de frate cu Mihail și Vlad, ce lor li-a dispărțit al nostru credincios boiarin pan *Oțel miedar*, ca să le fie de la noi uric de dispărțeală acel sat ce zice mai sus pe Larga anume Hotčanii, unde a fost Stan Coliban, slugii noastre lui *Mihăilă Cupča*, ce lui i s'a deosebit despre nepotul său de frate Mihăilă și Vlad pe unde le-a hotărât al nostru credincios boiarin pan *Oțel miedar*, ca să-le fie dreaptă ocină și moșie lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor, ce li se va alege mai de aproape nerușeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui sat de mai sus scris anume *Hotčanii* pe Larga, unde a fost Stan Coliban se începe din Larga din drumul ce pleacă din satul *Ochiteșți*, *ce se numește Grumăzeștii*, de la o fântână la *Obocia* și de-acolo drept la apus peste matca Largăi și de acolo în gios pe îmbe laturele matcăi Larga până la fântâna Mogăi, și de acole se întoarce spre răsărit tot pe drum spre Crățalova până la gura văii Suha, unde se varsă în Elan, și de acolo în sus pe matca văii Suhăi la marele nuc la un semn dintr'un stejar, care este însemnat cu bour, unde se întâlnește cu hotarul Tulburei și de acolo se întoarce la valea Largăi la un stejar care este în gura văii, ce vine din susul drumului, și este însemnat cu buor; și deaice în jos supt pă-

dure la o piatră în susul fântânei Smradnei, și deaci supt pădure la o piatră în capătul piscului și deaci supt pădure s'a început întâiul hotar: astfel s'a împărțit de la drum în gios; însă să fie matca Largii lui Mihăilă Cupča pe îmbe țărmurile cu toate veniturile, însă de la drum în sus să fie nepoților săi de frate lui Mihăilă și lui Vlad, pe îmbe laturile matcăi cu toate veniturile. Iar spre aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrisă Noi Ștefan Voda și credința prea iubitului fiu al Domniei mele Bogdan și Vlad și credința boerilor noștri, credința jupânului *Duma* parcalab, și credința jupânului *Boldur* dvornic, și credința jupânului *Hramăn*, și credința jupânului *Duma* parcalab, și credința jupânului *Teader* parcalab de Hotin, și credința jupânului *Eremia* parcalab de Neamț, credința jupânului *Ciortorovski*, credința jupânului *Șandru* parcalab de Novograd, credința jupânului *Isac* visternic, credința jupânului *Dumșa* postelnic, credința jupânului *Moghilă* ceașnic, credința jupânului *Fruntеș* stolnic, credința jupânului *Petrică* comis, și credința tuturor boerilor noștri a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori-care altul Dumnezeu îl va alege să fie Domn țării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră danie și întărire, ci să le întărească și împutereaască, căci că le sînt drepte ocini și împărțeli. Iar spre mai mare tărie și putere a celor scrise mai sus poruncit-am înșine la al nostru credincios boer *Tăutul* logofătul să scrie și a noastră pecete să acațe de această carte a noastră.

Luna lui Mart 15 zile, a scris Șandru Crăjovici, în Iași la anul 7005.

Originalul pergament gros; acta Principesa Aglaia Moruzzi, Iași (Surete și Izvoade IX, 402) pecete mare atârnată șnur roș, se cetește: † Печать Iw Стефанъ воєводa господар земли мwлдавскои, cap de bou, stea, soare, lună.

2) *Hotcenii* azi Hocenii, ne aminteşte de Hodco, Hotco, nume patroninic vechiu, ce-l găsim des în documentele secl. al XV-a: Hodco Mamurinski, Hodco Stibor, Hodco Cupcici.

3) Unde a fost Stan Coliban. Pe locurile Hocenilor de azi a trăit din vechiu (secl. XIV-a) Stan Coliban, probabil primul descălicător al acelor văi. El nu şi a legat numele de localitate ci vre-un urmaş a lui, *Hotco Coliban*. Pe acolo au trăit *Husul, Stan Posadnicul*. Jar de *Oţel* Midar hotarnicul din 1497 ne aminteşte satul *Oţeleni* peste deal de Hoceni.

4) *Ochiteştii* zis şi *Grumăzeştii*, apoi Grumăzenii, şi azi Grumăzoaia.

149. Document din 7036 Mart 22. Vaslui.

Sumar: Petru Vodă Bareş întăreşte surorilor Marenca şi Varvara satul Şcheia pe Sarata, cumpărat de la bunul lor Boră de la Coste fiul Oanei dvornicul cu 150 zloţi.

† Мастїю кжїею. мы Петрꙋ коєвода. гсдрꙋ землн Молдавскоѵ. знаменнтго чнннм нсснм листом нашнм. вѫ-сѣмъ кто нанем вѫзрнт. нлн чѫ | тѫшомѕ его оуслышит-шж тїѧ истнннїѧ Маренка и сестра ен варвара дочкы. Рѕшчнин. внѕци корынн. жаловали | есмы нх шсоб-ною нашею мастїю. дали и потврѫдили есмы им ѿт нас ѕ нашен ѕ Молдавскоѵ земли. нх правын шт | нннѕ и выкѕпленїе ѕика нх Коры цю шн выл копил при днех ро-дителѣ гсдвамы Стефана коєвода. шт Косте сна ‖ Оани дворника. едно село на Сарать нанмѣ Шкѣи за рн зл. татарскнх. тое вѫсе вышеписанное | да ест им шт нас ѕрнк сѫ вѫсем доходом нм и дѣтем нх и внѕчатом нх и прѣкнучатом нх. и праѵѕрѣтом нх. и вѫсемѕ родѕ.

‖ их кто сѧ им изберет наиближнїи непорѹшенно николи на вѣкы. а хотар прѣдреченно ѯтомѹм селѹ | що на Сѫратѣ наима Шкѣи да ест ѡт ѯсих сторон по старомѹ хотарѹ покѹда из вѣка ѡжикали. | а на то ест вѣра нашего гсдка вышеписаннаго Мы Петра воєводі. и вѣра възлюбленнаго сна Богдана. и вѣра бо | тар нашихъ. вѣра пана Храна дворника. вѣра пана Негрило. вѣра пана Гринковича. вѣра пана Талаба. вѣра | пана Скрипка. вѣра пана Клада. и пана Михѹла Хотинскихъ. вѣра пана Кръже и пана Хѹрѹ Немецкихъ. вѣра пана Грозава. и пана Данчѹла Новоградскихъ. вѣра пана Барбовского портарѣ Сочавского. вѣра | [пана] Драгшана спатарѣ. вѣра пана Дѹмши кистѣрника. вѣра пана Личѹла постелника. вѣра | пана Фели чашника. вѣра пана Звїѣрѣ столника. вѣра пана Іѡна комиса. и вѣра вѣсѣх бояр нашихъ Молдавскихъ. великихъ и малихъ. а по нашем животѣ кто кѹдет гспдрь нашен земли ѡт дѣтеи | нашихъ или ѡт нашего родѹ. или пак кѹд кого бѫ изберет гспдрем быти нашеи Молдавскои земли · тот бы им непорѹшил нашего даанїа и потврѫженїа. али бы им ѹтврѫдил и ѹкрѣпил. занѹже. | есмы им дали и потврѫдили. за що ест им правда ѡтнина. а на болшее крѣпост. и потврѫжденїе | томѹ вѫсемѹ вышеписанномѹ велѣли есмы нашемѹ вѣрномѹ. панѹ Тоадеру | логофетѹ писати и нашѹ печат привѣсити ксемѹ листѹ нашемѹ.

Писал | Григорїе Когѹвнч. ѹ васлѹи. вато ‡злѕ мар. кв.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră, tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi, iată că această adevărată *Marenca* și sora ei *Varvara* featele *Ruscăi* nepoate *Borei* miluitu-ne-am noi spre ele cu osebita noastră milă dat-am și am întărit înșine lor de la noi în a noastră a Moldaviei țară a lor direaptă ocină și cumpărătură a unchiului lor Borăi, ce dânsul a fost cumpărat în zilele părintelui Domniei mele Stefan Voevod de la *Coste* fiul lui *Oană* dvornic un sat la *Sarata* anume *Șchei* drept 150 zloți tătărăști, acela tot de mai sus scris să fie lor de la noi uric cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va alege lor mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui de mai sus zis sat care-i pe Sarata anume Schei să fie din toate părțile pe vechiul hotar pe unde din veci a umblat. Iar spre aceia este credința noastrei domnii mai sus scrise Noi Petru Voevod și credința iubitului fiu Bogdan și credința boerilor noștri, credința dumisale *Hran* dvornic, credința dumisale *Negrilă*, credința dumisale *Grincovici*, credința dumisale *Talabă*, credința dumisale *Scripcă*, credința dumisale *Vlad* și a dumisale *Mihul* de la Hotin, credința dumisale *Crăjă* și dumisale *Huru* de la Neamț, credința dumisale *Grozav* și dumisale *Danciul* de la Novogrud, credința dumisale *Barbovski* portarul Sucevei, credința dumisale *Drăgșan* spătarul, credința dumisale *Dumșa* visternic, credința dumisale *Liciul* postelnic, credința dumisale *Pelea* ceașnic, credința dumisale *Zbiarea* stolnic credința dumisale *Ion* comis, și credința tuturor boerilor

noştri Moldovineşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi Domn noastrei ţări din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va alege Domn să fie a noastrei a Moldaviei ţară, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci lor să le întărească şi împuterească, căci că înşine le-am dat şi întărit spre acea că este lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot ce s'a scris mai sus poroncitam înşine la al nostru credincios boiarin lui *Toader* logofătul să scrie şi a noastră pecete să acăţe de această carte a noastră; a scris *Grigorie Bogzovici* în Vaslui la anul 7036 Mart 22.

Originalul pergament, pecete mare şnur roş: †Печать Iw Петра .:. кокоды. господар земли молдавскои, cap de bou, stea, soare, lună In dos: Марѣнка и Каркара. Шкѣа не Сарата. Acta princesa M. Moruzi Iaşi. Are 0.30 lungul pe 0.26 latul, Princesa Moruzi are o prea bogata arhivă de documente a moşiilor: Hoceni, Bărboşi, Şişcani, Câşla etc. La vreme vom da publicităţii pe cele mai vechi şi cele mai interesante.

150. Document din 7093. Oct. 21.

Sumar: Hotarnica satului Plopii, proprietatea mănăstirei Galata.

Suret de pe hotarnica moşiei *Plopii* ot ţinut Hărlău a mănăst. Gălăţii de la Petru Vodă din leat 7093 Oct. 21.

„Iar hotarul de mai sus sat anume Plopii şi cu heleşteu ca să fie, începându-s de la vadul de piatră pe costiş la o movilă aproape de drum unde iaste piatră, şi de acolo drept peste părâul ţarinii în deal unde iaste piatră, şi de acolo deacurmeziş peste Spinoşiţa în deal la piatra deacolo drept în piscul lui *Banco* den sus de *puţul Oanei* în movila

Cocoarii unde iaste piatra, și de acolo drept unde să împreună drumul Cotnarului cu drumul cel mare unde iaste piatra, și de acolo tot drumul pân în Jăjăoară în gura Largii, și iar pe Jăjăoară în sus pân în drumul Șăpotelor, și iar drumul în sus pân la hotarul Ezărului, și de acolo tot părâul Ezărului în gos.

Originalul hârtie. Acta Albert Daniil (Surete și Izvoade IX 524).

In dos însemnarea: „Suret hotarnicei mănăstirii Gălății cei vechi cu care vrea să ție drum hotar, și apoi giudecânduse și învoindune sau făcut hotarnica noă despre moșiile mele, iar un drum cel făcea că-i hotar.“

151. Doc. din 7054 April 2. Bârlad.

Sumar: Petru Vodă Rareș întărește Mușei Frijoae cumpărătura ce a făcut cu 290 zloți de la Mărica Țintea moșia numită Iamicfutilă.

Мастїю Ежїею мы Петрѫ воєвода гсдрь земли Молдавскои. знаменито чинимъ иссим листом нашим вѫсѣкм кто нан вѫзрит. или его чтвчи вслишит. иж прїиде прѣд нами и прѣд всими нашими Молдавски | ми колѣри Марінка дочка Цинтина по ви доброи воли неким непонвждена анеприсилована и продала свою правою wтнинв испривилїе квпежное що имал wцѫ Цинтѣк wт родителѣ гсдвами Сте= ‖ фана воєводы на половина село где сѣ зовет Ламик Фвтилѫ. та продала тота половина село що сѣ зовет в Мик Фвтилѫ. али нижнѣа половина. Мвши Фрижоае за дѣк стѫ злати Татарскиѫ. и

8стак= ‖ ше Мѳина Фрижоае та запаатила 8сн тоти ви= шеписаннїи шнѣзи с зат татарскиѫ исполна у рѳки Ма= рїици дочка ‖ Цинтина. шно ми видѣкше иѫ добро колное тѫкмеж и полною запаатѳ | а ми такоже и шт нас дали и поткрѫдили есми тотѳ прѣдреченное половина село цю с'к зовет 8 мик Фѳтилѫ 8 нашеи земли 8 Молдавскои Мѳии Фрижоае. како да ест ен шт нас 8рик сѫ кѫсем доходом. ен и дѣтем ен и 8н8чатом ен. и прѣз8н8чатом ен. и праз8рѣтѣм ен и кѫсем8 родѳ ен кто с'к ен из= керет паиближиїи непорѳшено николиж на вѣки. а ѯотар тои половини село нижнои поло | вини цю с'к зовет 8 мик Фѳтилѫ да естѣ ен от кѫсего ѯотара половина. а шт нашиѫ сторони постаромѳ ѯотарѳ изѳ вѣка ожикали. а на то· ест вѣра нашего гсдка ви= шеи ‖ санаго ми Петра воеводи и вѣра прѣкѫзлю= блениѫ сно гсдѳми Наѣаша и Стефана и Кос= тантина. и вѣра вожр нашиѫ. вѣра пана Ефрима Хѳрѳ дворника. вѣра пана Петри Крѫкове. ‖ вѣра пана Корчи и пана Стѳрзи паркалабове ѯотинскиѫ. вѣра пана Данчѳла Хѳрѳ и пана Мирона паркалабове не= мецкиѫ. вѣра пана Шандра и пана Тѫмши паркалабове Новоградскиѫ. ‖ вѣра пана Петри вартикове портарѣ Сѳчавскаго. вѣра пана Горѣм спатарѣ. вѣра пана Хрѫ= кора постелника. вѣра пана Триф Хамза. вѣра пана Пѫтраш ‖ ка чашника. вѣра пана Нѣгѳла. столника. вѣра пана Ілаѯи комиса. и вѣра вѫсѣкѫ вожр нашиѫ Мол= давскиѫ великиѫ и малиѫ. а по нашим животѣ кто вѳ= дет гсндрѫ нашеи земли шт дѣтеи нашиѫ ‖ или шт на= шего рода. или пак вѳд кого вѫ извереть бити гсндрем (нашеи Молдавстѣки земли тот ви им непорѳшина нашего)

даніа и потврждєніа дан ки емѫ сѣрквна. и сѣтврѫдна
занѣже єсми ѥи дали и потврѫдили. за про они кѣнили за
свои правїи пиѣкви. а на колиее крѣпост и потврѫжденїе
томѫ вѫсемѫ вишеписаномѫ. кѣ'кан єсми | пашемѫ кѣромѫ
пан Матїашѫ логофетѫ писати и пашѫ печат приѣкепити
всемѫ листѫ пашемоу. писа Дѫмитрѫ Ѭскановичи.

ѕ Врѫадѫ като #ѕнд. априлїе к.

Traducere

—

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta sau o vor auzi cetindu-li-se: adică au venit înaintea noastra și înaintea tuturor a lor noștri Moldovenești boeri *Măriica* fata *Țintei* și a vândut a sa dreaptă ocină din diresele de cumpărătură ce a avut tatăl ei Țintea de la părintele domniei mele Stefan Voevod pe jumătate sat, unde se numește *lamicfutilă*, de a vândut acea jumătate de sat care se cheamă lamicfutilă, însă numai jumătate din jos *Muşei Frijoae* drept 200 zloți tătărăști, și s'a sculat Muşa Frijoae de a plătit toți acei de mai sus scriși bani 200 zloți tătărăști deplin în mânule Măricăi fata lui Țintea. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și deplină plată, și noi așijderea și de la noi am dat și am întărit acea de mai sus zisă jumătate de sat ce se cheamă lamicfutilă în țara noastră în Moldova Mușci Frijoae ca să-i fie de la noi uric cu toate veniturile, ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și la tot neamul ei ce i se va alege mai de aproape nerușcit nici o dănăoară în veci. Iar hotarul aceiei jumătate de sat, jumătatea din jos care se numește la micfu-

tilă să fie ei din tot hotarul pe jumătate, iar dinspre alte părți pe vechiul hotar pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise Noi Petru Voevod și credința prea iubiților *fii ai domniei mele Iliaș și Ștefan și Constantin* și credința boerilor noștri, credința jupânului *Efrim Huru* dvornic, credința jupânului *Petre Crăcu*, credința jupânului *Borce* și a jupânului *Sturza* parcalabi de Hotin și credința jupânului *Danciul Hurul* și a jupânului *Miron* parcalabi de Neamț, credința jupânului *Sandu* și a jupânului *Tămpa* parcalabi de Novograd, credința jupânului *Petre Vartic* portarul Sucevei, credința jupânului *Iuria* spatar, credința jupânului *Moghilă* visternic, credința jupânului *Hrăbor* postelnic, credința jupânului *Trif Hamza*, credința jupânului *Patraşco* ceașnic, credința jupânului *Neagul* stolnic, credința jupânului *Plaxa* comis; și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre a Moldaviei din copii noștri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va alege să fie Domn țării noastre, acela să nu-i strice a noastră daanie și întărire, ci să i-o întărească și împuterească, căci că însine i-am dat'o și i-am întărit-o, pentruaceia că singură a cumparat cu ai săi drepți bani. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiarin lui *Mateiaș* logofăt să scrie și a noastră pecete să atîrne la această carte a noastră.

A scris *Dumitru Văscanovici* în Bârlad la anul 7054 luna April 2.

Originalul pergament, pecetea ruptă; șnurul culoarea fragilor. Are 0.41 latul pe 0.30 lungul. Acta princesa Moruzi din Iași: face parte din bogata arhivă de documente a moșiilor de la Fălciu, unde și până azi se vorbește de selistea Fulileasa, porecla veche de la micfulilă. Moșia vine ceva mai în jos de Hurduci.

152. Document din 7054 Mai 8. Huşi.

Sumar: Petru Vodă Rareş întăreşte vânzarea ce Fătul Tatar şi fraţii lui, copiii lui Mihăilă Cupcici au făcut în satul Hocenii, unde a stat Stan Coluban, cu 370 zloţi către Paşco Răzlog şi Marcu şi Petre Beareş, cum şi împărţala în două părţi a acestui sat.

Млстїю Бжїею мы. Петрѫ воєводa. гсндрѫ земли Молдавскои. знаменито чиним иссим листом нашим. вѣсѣм кто нанем вѣзрит или чтоучи его ѕслышит. wже прїидwша прѣд нами и. прѧд нашими Молдавскими боларе. слѫга наш Фѣтѧлъ Тѣтар и сестри ег ‖ Ѧнгелинна и Тетїана ѵнове Михѣилъ Коупчича. по ихъ доброи воли никым непонѫжени. аниприсилованни. и продали свою правою wтнинѫ и дѣднинѫ. и испривлаїе wт раздѣленїе цо имали ка (ка) ихъ wт родітелѣ гсдвами Стефана воєводі ‖ едно село на Ларги поимѣ Хотчанїи где быль Станъ Колѧканъ. тоа продали слѫгам нашим Пѫшкѫ Рѫзлогѫ. и Марко и Петри Бѣкрешоу. за три ста и седем десѧт злати татарскыхъ. и ѕставшисѧ наши слоуги Пашко Рѫзлогѫ и Марко ‖ и Петрѣ бѣкрешоу. та заплатили ѕси исполна тоты вышеписаннїи пинѣзи. то зат татарскыхъ. оу рѧки слоуѕѣ нашемѫ Фѣтѧлѵ Татарѫ и сестра его Ѧнгелинни и Тетїани дѣтем Михѣилъ Кѫпичича. прѧд нами и прѣд ‖ нашими Молдавскыми боларе. ино мы видѣвши ихъ добра волнею токмеж и полною заплатоу. а мы також и wт нас дали и потвръдили есмы. слоугам нашим Пашкови Рѫзлоги и Маркоки и Петри Бѣкрешѫ. тое прѣд реченное ‖ село цо на Ларги поимѣ Хотчанїи. где быль Станъ Колѧканъ. како да ест имѣ wт нас ѕрикъ съ вѣсем доходом. али да есть имѣ тое село цо на Ларги наимѣ Хотчанїи где быль Станъ Колѧканѫ на дѣ части. полокина. да есть слоуѕѣ-

наше- ‖ мѫ Пашкови рѫзлогѫ самомѫ. а пакь тота дрѫга .полукина тогѫж село да есть слоугам нашим Маркови и Петри Кѣрешѫ имь и дѣтемь иχ. и ѕнѫчѣтом иχ и прѣ- ѕнѫчатом и прѣцѫрѫтом иχ и вѫсемѫ родѫ иχ кто сѫ имь изберетъ наибли ‖ жиiи непорѫшенно николиже на вѣки. а χотар томѫ вышеписанномоу село цо на Ларги нанѣ Хѫтчаном где былѫ Станѫ Колѫбанѫ. да есть ѿт оусиχ сторони постаромѫ χотарѫ покоуда из вѣка ѿ- живали. а на то есть вѣра нашего ‖ гсдва вышеписаннаго мы Петра воеводи. и вѣра прѣвѫзлюбленниχ сиѡѫ гспд- ами Алѣша. и Стефана и Костантина. и вѣра болѓрь нашиχ. вѣра пана Ефрема Хѫрѫ. вѣра пана Корчи дворника. вѣра пана Петри Крѫка. вѣра пана Стоурзи и пана Ме(гила) прѫкалабове Хотинскиχ. вѣра пана Хѫрѫ и пана Мирона прѫкалабове Немецкиχ. вѣра пана (Шан- д)ра и пана Тѫмши прѫкалабове Новоградскиχ. вѣра пана Петри кар(тиковича пертарѣ Ѳчавскаго. вѣра пана. Iорѣа спатарѣ. ‖ (вѣра) пана. Дана (вистѣрника). вѣра пана Маѯина Хрѫбора постелника. вѣра пана Триф Хамша. вѣра пана Иѫтрашка чашника. в ‖ ѣра папа Иѣгѫла ‖ столника. вѣра пана Иладѯа комиса ‖ и вѣра вѫсѫχ болр нашиχ Молдавскиχ великиχ и малиχ. а по ‖ нашем животѣ кто бѫдет гспдрѫ нашеи земли. ѿт дѣ- теи нашиχ (или ѿт нашего рода. или пак коуд кого бѫ) изберет гспдрем бити нашеи земли ‖ Мѡлдавстѣи. ‖ тот би им непороушила нашего даниа. и потвръжденїа. аливи имь оу ‖ тврѫдилъ и ѕкрѣпилъ заноуже есмы им дали и потвръдили. за цо они соби кѫпили за свои правїи пи- нѣзи. а на болшее (крѣпост) и потвръжденїе томѫ вѫсемѫ вышеписаномѫ. велѣли есмы нашемѫ вѣр ‖ номѫ панѫ Ма-

тїѣшѵ логоѳетѵ писали и нашоу печать завѣсити ксемѵ листоу нашемоу.

Писал Мнхѵнлъ Корра ѵ хѵсех. вато ѣзнд мсца маи и.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţării Moldaviei înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi, iată a venit înaintea noastră şi înainte alor noştri moldoveneşti boiari, sluga noastră *Fătul Tătar* şi surorile lui *Anghelina* şi *Tatiana* fiii lui *Mihăilă Cupcici* de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie şi din direse de împărţală ce au avut bunica lor de la părintele domniei mele Ştefan Voevod, un sat pe Larga anume *Hotčanii, unde a fost Stan Coluban*,, acela l'a vândut slugilor noastre lui *Paşco Răzlog*, şi lui Marco şi lui *Petru Beareş* drept 370 zloţi tătăraşti; şi s'au sculat ale noastre slugi Paşco Răzlog şi Marco şi Petre Bareş, de au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 370 zloţi tătăraşti, în mânule slugii noastre lui Fătul Tataru şi surorilor lui Anghelina şi Tatiana copii lui Mihailă Cupcici înaintea noastră şi înaintea alor noştri moldoveneşti boeri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, şi noi aşijdere şi de la noi am dat şi am întărit înşine, slugilor noastre lui Paşco Răzlog şi lui Marcu şi lui Petre Bareş, acel de mai sus zis sat, ce-i pe Larga anume *Hotčani, unde a fost Stan Coluban*, ca să-i fie lui de la noi uric cu veniturile, ci să le fie lor acel sat ce-i pe Larga anume *Hotčani, unde a fost Stan Coluban* în două părţi, jumătate să fie slugii noastre lui Paşco Răzlog singur iar cealaltă

jumătate din același sat să fie slugilor noastre lui Marco și lui Petre Beareșu, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va alege mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat ce-i pe Larga anume Hotčanii, unde a fost Stan Colubaŋ, să fie din toate laturile pe vechiul hotar pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă. Noi Petru voevod și credința prea *iubiților fii ai domniei mele Iliaș și Ștefan și Costantin*, și credința boerilor noștri, credința dumisale *Efrem Hurul*, credința dumisale *Borcea* dvornic, credința dumisale *Petre Crăc*, credința dumisale *Sturza* și a dumisale *Moghilă* parcalabi de Hotin, credința dumisale *Huru* și a dumisale *Miron* parcalabi de Neamț, credința dumisale *Șandru* și a dumisale *Tămpa* parcalabi de Novograd, credința dumisale *Petre Varticovici* portarul Sucevei, credința dumisale *Iurie* spatar, credința dumisale *Dan* visternic, credința dumisale *Maxin Hrăbor* pos elnic, credința dumisale *Trif Hamza*, credința dumisale *Patrașco* ceașnic, credința dumisale *Neagul* stolnic, credința dumisale *Plaxa* comis; și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre din copiii noșiri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul D-zeu îl va alege să fie Domn țării noastre a Moldovei, unul ca acela să nu le strice a noastră daanie și întărire, ci să le-o întărească și împutereaseă, căci că insine le-am dat și le-am întărit, pentraceia că ei singuri și-au cumpărat cu ai săi drepți bani. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiarin *Matiiaș logofătul* a scrie și a noastră pecete să atârne de această carte a noastra.

A scris *Mihăilă Borra* în Huși la anul 7054 luna Mai 8.

Pergament pecete 0 m. 55 latul, pe 0,28 lungul. Șnurul culoarea fragă: печать Iw Пе(тра в). ѡвкода господар вемли Молдавской. Cap de bou. Acta principesa Maria Moruzzi, Iași; face parte din pachetul Hocenilor.

153. Document fără an. Iunie 23. Trotuș.

Sumar: Zapisul șolțuzului de Trotuș cu pârgarii săi prin care întăresc vânzarea, ce a făcut'o Ursul cătră Dumitru, a 6 pământuri din Hârlănești cu 6 ughi bani buni.

† Їз Ѹрсѣл фичѹрѹл Мѫрїе. сорă лоу Киркасїе. мѫртоурисескѕ ѣу | коу честоу запис. кѹм ам кѫндѹт ѣу л мѣ. днрепть ѡчинѫ ши мѡ | шїе. ѧн ѯѡтар ла Хѫртѫнеши. де ниме силиц. нич лесприц. че де коунѫ | кѡіа. мѣ ам кѫндѕт. ѕ. пѫмѫнтѹри лѹи Дѹмитрѕ фичорѹл лѹи Косте | дин Богдѫнеци. дерептѡѵ ѕ. ѵг. бан гата. ши мшу дат ачеці бан | тѡц бан гата. де плин. ши ачеле шес пѫмѫнт сынтѹ ѧн тоате царн | ниле. пентрѹ кѫч ау ѧнблат. Киркасїе ѕнкюмнеу де ау арѫтат | ачел пѫмѫнтѹри. тот анѹме. кари ѕнде сѫ ва ѯи. ши кѫндѕ ам кѫи | дѹт. ачастѫ. мѡшїе ау фостѹ ѧн кас лѹи Мѫртин шѡлтѹзѹл де Тотрѹш | ши кѹ пѫргарїи мей анѹме. ѣу Ѹрсѣл ши Бѫртѹш. Дѹмитрѕ Бѕхоч | ши Симиѡн ши Цигап ши Фѹлга. де Богдѫнещи. ши Тодер дин ред | ши лаци мулци ѡамен бѹн. деч ѣу Мѫртин шѡлтѹзѹл де Тотрѹш декам | кѫѕѹт токмал бѹнѫ. ши плат. деплин. ам пѹс печетѣ тѫргѕ | лѹи сѫс цїе.

пис ѵ Тотрѹш. юн. кг.

Acta Weisengrün, Bogdănești-Bacău (Surete și Izvoade VIII, 274). Pecetea Totrușului (печете Twтрѕшѕлѕн) un brat și un ciocan.

154. Doc. din 7078 Ian. Iași.

Sumar : Bogdan Vodă Alexandrovici întăreşte lui Turbure şi seminţeniei lui stăpînirea peşte moşia Răteşfii de pe Berheci la Tecuci, cumpărată cu 300 zloţi tătărăşti de la Coman nepot lui Negrea ploscar.

(М)лстїю вжїею мы Богдан воєвода, гсдрь земли Молдавскои, знаменитw чинимъ, иссим листом.... |

2) оуслышит. wж прїиде прѣд нами и прѣд (8сими нашими во)яри. слѫга нашь Коман снъ Соломки, прѣоуп8чат Негрини. |

3). продал свое правое wтнин8. и дѣднип8 (ис)привиліе за потвръжденїе что имѣл прѣдѣд иχ Негрѫ.... |

4) тра воєвода. в8кат wт χотар Р(ѫтецш)и покѫда ест знаменован wт нижное долнноу право през... —

5) даждо мwст Іорїе. и wт там матки.... ка Лозница и єдно мѣсто за мли 8 Керхѣчи. та про...

6) ри. и племеник8 его Тѣркоуре (за)три сто злат татарскыχ. и wставшесѫ слѫги наши ... |

7) вѣре. та заплатили 8си тоти вишеписаннии пиѣкзи т злат татарскиχ. 8 руки слѫгѣ наш.... |

8) плескарь. ино мы видѣвше доб(ро волное) тъкмеж и полное заплатъ. а мы також и wт нас... |

9) оурик и съ вѫсем доχодом. им и дѣтим (им. и wно)чатом. и прѣwночатом. и вѫсемоу родъ... |

10) колиже на вѣкы. а χотар то(е вышписаное б)оукат wт χотар Рѫтецим покѫда ест знаменован...

11) даж оу дорwг. и паки χори.... и wт там маткоу до стлѫпа Лозници.... |

12) ест тѣкѵ знаменіе. а wт.... отарѣ покоуда из вѣка жживали ... |

13) мы Кѡгдана воєвода и... моу братоу гсдвми Миханла....

14) великаго дворника. дѡлнѣки з.... ана Крачѵна великаго дворника. горнѣки.... |

15) пана Кѡзма Мѵрѵ. вѣра пана... ана Тоурчѣ паркалабове Хотинскых. вѣр... |

16) цскых. вѣра пана Косте и Поросечѣ паркалабове Новоградскых. вѣра пана васил... |

17) Динга постелника. вѣра пана... а спатарѣ вѣра пана Жоуржѣ вистѣрника... |

18) вѣра пана васкана стѡлника. вѣра пана Ѩрвата комиса. и вѣра вѣсѣх кожр... |

19) а по нашем животѣ кто вѣдет гсндрѣ нашеи земли wт дѣтен наших или wт нашего рода. или боудкого... |

20) рѣшил нашего потвръжденіа и даніа. алибы оутвръдил им. занѵж есми им дали почт ест их правда... |

21) велѣли есми нашемоу вѣрномѵ Гаврілѵ вели комѵ логофетоу писати и нашѵ печат привѣзати.... |

ѵ мс. вато ‡зон...

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, Domn țării Moldovei, înștiințare facem cu această carte (a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se) o vor auzi. Adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari sluga noastră *Coman* fiul *Solomcăi*, strănepot lui Negrea. (de nime silit nici învăluit, ci de a sa bună voe) și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie din dire-

sele de întăritură ce le-a avut strămbunul lor Negrea (ploscar... de la Pe)tru Voevod, o bucată din hotarul (*Răteştilor*) pe unde este însemnat din valea din jos drept spre... până la *podul lui Iurie*, și de acolo matca apei *Lozniţa*, și un loc de moară în Berheci; acelea le-a vân(dut slugii noastre lui...) și semințeniei sale lui *Turbure* drept 300 zloți tătărăști. Și s'au sculat slugile noastre (de mai sus scrise)... și semințenia sa Tur(bure de au plătit toți acei de mai sus scriși bani 300 zloți tătărăști, în mânule slugii noastre (lui Coman fiul Solomcăi strănepot lui Negrea ..) ploscar. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și plată deplin, și noi așijderea și de la noi (am dat și am întărit ca să le fie lor) uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul (lor ce li se va alege mai de aproape nerușeit) nici o dănăoară în veci. Iar hotarul acelei de mai sus scrise bucăți din hotarul *Răteştilor*, pe unde este însemnat (din valea din jos drept spre...) până în drum și iarăși dealul... (până la podul lui Iurie) și de acolo matca la stâlpul Lozniței (și un loc de moară în Berheci ...) este acest semn, iar dinspre alalte laturi pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă). Noi Bogdan Voevod și (credința prea iubitului) *meu frate Mihail*. (și credința dumisale *Zbiarea*) marele dvornic al țării de jos (și credința dumisale) *Crăciun* marele dvornic al țării de sus, (credința dumisale *Ioan Caraghiuzeal* și credința) dumisale *Cozma Murgu*, credința dumisale (*Sava* și credința dumisale) *Turcea* parcalabi de Hotin, credința (dumisale *Paşco* și credința dumisale *Dancîul* parcalabi de Nea)mț. credința dumisale *Costea* și *Poroseacea* parcalabi de Novograd credința dumisale *Vasile* (portar de Suceava, și credința dumisale) *Dingă* postelnic,

credința dumisale *Toader*) spatarul, credința dumisale *Jurj* visternicul, (credința dumisale *Moghilă* ceașnic), credința dumisale *Vascan* stolnic, credința dumisale *Arcat* comisul, și credința tuturor boerilor (noștri ai Moldovei a mari și a mici). Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori-care altul (Dumnezeu îl va alege să fie domn peste a noastră țară a Moldovei, unul ca acela să nu le) strice a noastră întărire și danie, ci să li-o întăriască și împuterească, căci că însine le-am dat și le-am întărit, de vreme ce le este lor drepte ocini și moșii. Iar spre mai mare tărie la tot ce s'a sșris mai sus) poroncit-am la al nostru credincios *Gavril* marele logofăt să scrie și a noastră pecete s'o acăță (la această adevarată carte a noastră. A scris . . . în Iași la anul 7078 . . . .

Acta învățatorului din Onceşti, Tecuci. (Surete și izvoade XIII, 245). Pergament rupt în două: lip este pe jumătate, pecete mare ceară atîrnată cu șnur roș: † печать Іwанъ Богданъ воєвода, господарь земли молдавскои.

155. Document din 7133, Mai 1. Iași.

Sumar: Moise Moghilă Vodă dărueşte lui Grama biv stolnic stăpânire asupra moșiei pentru serviciile aduse de el domniei.

† Мастїю кжїю мы. Ии Моисеи Могила воєвода гспдрь земли молдавскои знаменитто чинимъ иесим листом нашим, кѣмъ кто на нем кѣзрит или чтѣчи его ѕслышит. wж тот истиниї наша колкреи Грама кыв стольник сабжил право и кѣр ‖ но нашим сто почтенным гдрїем прѣжде нас кывше. а днес сабжит и нам. тѣм ради мы. видѣвше его правою и ѣкрнем сабжем до нас. жалевали есмы его wсовною нашею мастїю. и дали и потвръдили есмы емѣ. wт

нас ѕ нашѣи земли молдавскои. его правѣи ‖ отнии и книѕнаѣнїе. дрѣгое ѡн прїиде прѣд нами молдавскими колѣри вѣ ликиχ. и принес и прикнлїи. за даніе и мавданіе. что ѡн имал ѡт Барнокскїе коекода . и за поткрѫжденїе ѡт Алеѯандрѕ коекода. ‖ сиѫ Радѕл коекода. на пол село Пѣтрии. дѣдинѕ дѣдовем нашим Мовилеѫим. и на нѣкиχ части за отинѕ пакиже ѡт того село. еже. кѣше право кѕпежно братанича гендвми Исак Баники кык гетман. что ест ѕ клост Романскои. ино ‖ гендвми. и сѫ вес сѫвѣт гедвми ыкоже видѣχом тѣ нарѣдѣнїе на тог село. дрѣгое посекотиχом за рѣд тое вишенисаное пол село еже кѣше за дѣдинѕ гедвми отѣѫ Мовилеѫим. и тѣχ части за отинѕ еж кил кѕпежнїи Исак Баики гетмана. ‖ искаχом гедвми. и ѡкрѣтохом кѫ неприкнлїи наш за дѣдинѕ дѣдовем нашим Мовилеѫим и Исак Баики хетман. и ѡкрѣтохом сѫ вес сѫвѣт гедвми кѫ тѣχ нарѣдѣнїе написана тоа полокина село. и тѣχ части за отинѕ еж кѕпил. ‖ братаничѕ гедвми Исак Баика кык хетман. како ест правѣи за дѣдинѕ гедвми. дрѣго видѣχом гедвми. ыкоже дали и помахал на него. тїи книпреченїи гендри прѣжде нас кыкше. и ест за дѣдинѕ дѣдовем нашим Мовилеѫим. таж гендвми. отн ‖ рал ѡт Грама столник. тот пол село Мовилеѫим. и тѣχ части Баики. кѫ томже кѫсталѣ колѣрен наш Дѕмитрѕ Кѕχѕш кнетѣрник. и тегал за лице прѣд нами. на колѣрен наш книпнсан Грама столник. ради тѣχ вишнисанїи части ѡт Пѣтрии. рѣкѫрн ‖ аж приходитѣ им. понеж калчетѣ отнии на тог родѕ. тѣм ради гедвми сѫдихом иχ по правде и по законѕ земскои. сѫ вес сѫвѣт гедвми колѣри нашиχ молдавскиχ. и ѡкрѣтохом и отинѕ како сведѣтелстковали кѫси колѣри нашиχ. молдавскїи сѫ своими ‖ душами. аж не дрѫжал Кѕχѕш кнетѣрник ни ѡцѫ его. ни дѣдове его никомиже отинѕ. кѫ село Пѣтрии. а покоинаг родителе. и братаничѕ гедвми. Баика и дѣдовем

нашим wни держали до смрти wтиѕ къ село Пѣтрин. и
ест нам || право за дѣдинѕ без господстькїе. таж гедкми
якож wкрѣтохом истинно. аж не держал Ѕхѕш ни иног
wт род их. wн зостал wт прѣд нами и wт кес закон зем-
ском. тѣм ради да не имает ман тегати. а ни докикати. за
сїм тѣжбѕ Дѕмитрѕ Ѕхѕш кистѣрник. || а ни род его на
Грама столник николиже на кѣки. такождере аще wкрѣщетсѣ
нѣкогда крѣмена нѣких парѣденїе до Ѕхѕш кистѣрник. нли
до иных племеници его. за даанїе нли къ нио wкраз. да не
кѣрѕетсѣ иж да wркается || и къ том тиже късталсѣ ки-
шпписан колѣренѕ наше Грама столник. и жалокал сѣ нам съ
великое жалобѕ. и снази проликаше прѣд нами. рѣкъци како
сътворил многа келтокаанїе на тот село. занеж сътворил
мани. и ста || ковє. и садовє. дрѕгое сътворил келика келто
каанїе на тѣх парѣденїе. и испрнкилїи. что имал wт тїи
прѣдиїи гендри за даанїе и макалнїе и за потврѣжденїе.
дрѕгое късхотѣше чѕждїи кѕпити wт гедкми тот пол село ||
и тѣх части за wтиѕ. дѣдиѕ гедкми. а гедкми посоко-
тихом съ кес сякѣт гедкми. какос нам приходит келик грѣх
и извадити на нег из того село. и ѕмишати пнпїи люди.
почто wкрѣтохом гедкми съ кес сякѣт гедкми. якож съ ||
творил wн келика келтокаанїе. якож кишепишем. дрѕгое быти
емѕ право за даанїе и макаанїе. къстѣх гедкми сказити емѕ
испрнкилїи. иж яко ѕкидѣхом гедкми. толика жалобѕ якож
кишпишем. а гедкми проми || лостивихомсѣ. и непродахом
иног чѕждїим. а ни Дѕмитрови Ѕхѕш кистѣрник. а ни пле-
меници емѕ. иж пак дадохом. и продахом колѣренѕ нашемѕ
кишеписаномѕ Грамоки столник. тоа пол село wт Пѣтрин.
част || Мокилецим. и тѣх части Баники. (п)ак wт тогож
село. ради шестѣ сот. ѕгарскнх желтїи и дадохом гедкми
тїи пнѕи къ стых монастир. ради дше родителем гедкми.
и къ за дше дѣдовем нашим Мокилецим. и ради дша ||

братанича гєдкми. Исак Баники кык гетман. и wт том тиже
дaем и поткрѫждaем книписанномѕ Грама столнїк. wт ис-
писок за кикѕпленїе wт Костантина коєкода. нѣкиx части за
wтнни wт тогоже село Пїетрни. что єст емѕ кикѕпленїе. ||
wт Дѕмитрашко и wт крат его Некѕлаѥ. и Гангорчѣ и Сакин.
и сестри иx Брхндѕша и Єрена сноке Кѫрлан дкорник. а Кѫр-
ланови кило емѕ даанїе wт тютка его Грозава. wт исписоаче
от покоиnаг родитєлє гєдкми Симєwн коєкода. и wт Кос-
тан || тин коєвода. рад тридесѣт и дка ѕги желтїн. и тиже
кѕпна wт Чорчѣ кнѕка Кѫзан част ѳн. wт част Кѫзан wт
того село Пїетрни. ради два десѣт и четири ѕги желтїи.
тѣм радї тѣx кѫсѣx книписанниx част за wтнни wт сє |
ло Пїетрни част Мокилєрнм. и тѣx части Баники. и части
кѫзанови. сѫ крѕдове за млини. и сѫ Рмнико рибною и сѫ
садове и сѫ домове. и тиx част Кърлан дкорник. Да єст wт
нас ѕрик и поткрѫжденїе и даанїе. и пракаа || кикѕпленїе емѕ
и дѣтєм его. и wпочатом и прѣwпочатом. и праproратом. и
кѫсємѕ родѕ єг кто с извереt напкачжнїи непорошенно им
николиже на кѣки. а хотар тоє книписаное полокино село
Пїетрни || част Мокилєрнм. и тѣx части за wтнни wт того
село да єст им хотар wт ѕенx сторони. по скопми старами
хотари по кѣда из кѣка wжикали. а на то єст кѣра нашего
гєндка книписаннаго мы. Иw Мотси Могила коєвода. || и кѣра
кыр нашиx. кѣра и(а)на Аѕпѕа великаго дкорника долнѣи
земли. и кѣра п(а)на Аѕпѕа великаго дкорника горнѣи земли.
кѣра пана Москѕа хетман и пржкалк Єѕчакскои. кѣра пна
Тѕдори и Малоч пржкалвоке Хотин | скаго. кѣра пна Кѫ-
кач пржкалка Немецкиx. кѣра пна Ниж пржкалка Романс-
кои. кѣра пна Тома постелника. кѣра пна Пѫтрашко сиx-
тарѣ кѣра пна Шнаки Кантакозино кистѣрника. кѣра пна
Ниж столника кѣра пна Йосєѳа Катар || ѵиѕа чашника
кѣра пна Панж комиса и кѣра кѫсѣx колѣри нашиx мол-

дакскиѫ. великиѫ и мдмиѫ. а по нашим жиkоте и гсдвованїе кто бѫдет гспдрь wт дѣтиѫ нашиѫ. нан wт нашат рода. нан нак бѫд ког(о) гѫ бѫ изберет гспдрь бити нашеи земли молдавскѣи. тот ки емѫ непорѣшила сїѧ нашего бстроенїе и потврѫжденїе. нѣк алеи емѫ дал и вкрѣпил. за что ест емѫ права даниїе и маканїе. и книѣзаниїе на своиѫ прадїи и wтчомїи пиѣи. а кто с покѣсит ‖ сказити нан разорити. сїѧ нашего бстроенїе. тѫ да ест проклѣт и трѫклѣт wт гѫ ка сѫткорщаго нко и земле и wт прѣчста его мтрь. и да расѫтѣт его ..кет бжїи ь да налет част сѫ Iѫдов. и сѫ треклѣтом Ѩрїѧ вѫ безконечнїѧ ‖ вѣки и мѫки амин. а на болше крѣпост и потврѫжденїе томѫ всемѫ написанномѫ. велѣли есми нашемѫ вѣрномѫ колѣрни. Ивѫ Ишпанко Гынѣк великомѫ логофет писати и нашею печат прикезати ‖ семѫ истинномѫ мнетѫ нашемѫ. писа с цесѫ Іѫпанко Мжнжѣ.

като ѿрдо меца Маи а дни.

Iw Moисеи Моглла воевода

Traducere

— —

Cu mila lui Dumnezeu Noi Moisi Moghilă Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dînsa vor căta sau o vor auzi cetindu-li-se ; adică acest adevărat al nostru boiarin *Grama biv stolnic* a slujit cu dreptate și cu credința altor sfinți răposați Domni mai înaintea noastră fiind, iar acmu slugește și nouo. Drept ac-ia noi văzînd a lui dreaptă și cu credință slujbă spre noi, miluitu-ne-am înșine spre el cu osebita noastră milă și datu-i-am și i-am întărit înșine lui, de la noi în a noastră țară a Moldaviei a lui drepte ocini și cumpărături; alta, dînsul a venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Mol-

dovinești boiari a mari și adus-a și diresele de daanie și de miluire, ce dînsul le-a avut de la Barnovski Voevod și de întărire de la Alexandru Voevod, fiul Radului Voevod, pe jumătate sat *Pietriș*, moșia moșilor noștri a Movileștilor, și pe alte părți de ocină iarăși din același sat, care a fost drepte cumpărături *nepotului de frate al domniei mele Isac Balica biv ghetman*, ce este în ținutul Romanului. Deci Domnia mea și cu tot sfatul Domniei mele cum am văzut acele direse pe același sat, alta, socotit-am pe rând acea de mai sus scrisă jumătate de sat ce-a fost de moșie domniei mele despre Movilești și acele părți de ocină care au fost de cumpărătură lui Isac Balica ghetman ; cătat-am domnia și am aflat în diresele noastre de moșie moșilor noștri a Movileștilor și a lui Isac Balica ghetman, și am aflat cu tot sfatul domniei mele, în acele direse scrise acea jumătate de sat și acele părți de ocină, pe care le-a fost cumpărat nepotul de frate a domniei mele Isac Balica biv ghetman, cum sînt drepte moșii a domniei mele ; alta, văzut-am Domnia mea cum au dat și au miluit pre dânsul acei de mai sus scriși domni denaintea noastră fiind și este de moșie moșilor noștri a Movileștilor. Astfel domnia mea am oprit de la Grama stolnic acea jumătate de sat a Movileștilor, și acele părți ale Balicăi. Într'acestea sculatu-s'a boiarinul nostru *Dumitru Buhuș* visternic și a părît de față înaintea noastră pe boiarinul nostru mai sus scris Grama stolnic pentru acele de mai sus scrise părți din Pietriș, zicînd că i s'ar cuveni lui, căci că i s'ar trage ocinele pe același neam ; drept aceia Domnia mea am judecat lor după legea țării cu tot sfatul domniei mele boiarii noștrii ai Moldaviei, și aflat-am cu direptul precum au mărturisit toți boerii noștri Moldovinești cu ale sale suflete, cum n'au stăpînit Buhuș visternic, nici tatăl lui, nici moșii

lui nici odănăoară ocină în satul Pietriș; iar răposatul părintele meu și nepotul de frate al domniei mele Balica și bunii noștri au stăpînit până la moarte ocină în satul Pietriș, și ne iaste noaw dreaptă de moșie *fără domnie*. Astfel domnia mea cum am aflat cu adevărat că n'a stăpânit Buhuș nici altăcineva din neamul lui, a rămas denaintea noastră și din toată legea țării; pentr'aceea să nu mai aibă a se *mai* pără, nici a dobândi pentru această pără Dumitru Buhuș vistearnic; cum nici neamul lui pe Grama stolnicul nici odănăoară în veci.—Așijderea de să vor afla cându-va vreame nescareva direase la Buhuș visternic sau la alte semințenii ale lui de daanie sau la alt obraz să nu se crează, ci să se rumpă;—Și într'acestea iarăși s'au sculat mai sus scrisul boiarin al nostru Grama stolnic și s'a jăluit noao cu mare jalobă și cu putere a căzut înaintea noastră zicând cum a făcut multă cheltuială pe acel sat, căci și-a făcut sieși mori și iazuri și livezi; alta, că a făcut mare cheltuială pe acele direase și privilegii, ce au avut de la acei de mai nainte domni de danie și de miluire și de întărire; alta, s'au rădicat străini să cumpere de la domnia mea acea jumătate de sat și acele părți de ocină moșia domniei mele; iar Domnia mea m'am socotit cu tot sfatul domniei mele, cum s'ar veni o mare greșală a-l izgoni pre dînsul din acel sat, și să se amestece alți oameni, pentru căci aflat-am Domnia mea cu tot sfatul Domniei mele, precum că a făcut dânsul mare cheltuială, cum mai sus scriem; alta, să-i fie lui dreaptă de daanie și miluire; n'a voit Domnia mea a-i rade lui privilegiile; ci precum am văzut Domnia mea atâta jalobă precum scriem, iar Domnia mea m'am *mi*lostivit și n'am vândut altora străini, dar nici lui Dumitru Buhuș visternic, dar nici semințiilor lui, și iarăși am dat și am vândut boerinului nostru

mai sus scris Gramei stolnicul acea jumătate de sat din Pietriș, partea Movileștilor și acele părți ale Balicăi, tot din același sat, pentru 600 ughi galbeni și a dat Domnia mea acei bani la sfintele mănastiri pentru sufletele părinților mei și pentru sufletele strămoșilor noștri a Movileștilor, și pentru sufletul nepotului nostru de frate Isac Balica biv ghetman ;—Și într'acestea iarăși dăm și întărim mai sus scrisului Grama stolnic, din ispisoc de cumpărătură de la Costantin Voevod niște părți de ocină din același sat Pietriș, ce-i este lui cumpărătură de la Dumitrașco și de la fratele său Neculae și Gligorcea și Savin și surorile lui Brănduș și Erena fiiorii lui Vărlan dvornic ; Iar lui i-au fost danie de la mătușa lui Grozava din ispisoace de la *răposatul părintele domniei mele Simeon Voevod* și de la Constantin Voevod, pentru 32 ughi galbeni : Și iarăși a mai cumpărat de la *Corca* nepoată lui Cazan partea dânsei, din partea lui Cazan din același sat Pietriș pentru 24 ughi galbeni ; Pentru aceia toate acele de mai sus părți de ocină din satul Pietriș, partea Movileștilor, și acele părți ale Balicăi, și partea lui Cazan cu vaduri și mori și cu *rămnice* de pește și cu livezi și cu case și acea parte a lui Vărlan dvornic să fie de la noi uric și întăritură de daanie și cumpărătură lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lui ce i se va alege mai de aproape nerușeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelei de mai sus jumătăți de sat *Pietriș* partea Movileștilor și acele părți de ocină din acel sat să fie hotarul lor din toate părțile pe ale sale vechi hotare pe unde din veci au îmblat. Iar spre aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrise Noi Io Moisi Moghilă Voevod, și credința boerilor noștri ; credința dumisale *Lupul* marele dvornic al țării de jos, și credința dumisale *Lupul* marele dvornic al

țării de sus, credința dumisale *Moscul* hatman și parcalab Sucevei, credința dumisale *Tudor* și *Malcoci* parcalabi de Hotin, credința dumisale *Balica* parcalab de Neamț, credința dumisale *Pană* parcalab de Roman, credința dumisale Toma postelnic, credința dumisale *Patraşco* spatar, credința dumisale *Ianaki Cantacuzino* visternic, credința dumisale *Pană* stolnic, credința dumisale *Apostol Catargiul* ceașnic, credința dumisale *Pană* comis, și credința tuturor boerilor noștri Moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viață și domnie, cine va fi domn din copii noștri sau din al nostru neam sau pe ori care altul Domnul Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre a Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră așezare și întărire, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească, căci ca este lui dreaptă daanie și miluire și cumpărătură cu ai săi drepți și adevărați bani. Iar cine s'ar cerca a strica sau a rade această a noastră orînduire unul ca acela să fie procleat și trecleat de la Domul Dumnezeu făcătorul Cerului și al pământului și de precurata lui maică și să-i fie lui străin Dumnezeu și să aibă parte de Iuda și cu afurisitul Arie, în nesfârșitul veacurilor și muncilor amin. Iar spre mai mare tărie și împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înșine la al nostru credincios și cinstit boiarin pan *Ionașco Ghianghia* marelui logofăt să scrie și a noastră pecete să o acațe la această adevarată carte a noastă.

A scris în Iași *Ionașco Mănjea* la anul 7139. luna Mai 1 zile.

Iw Moisi Moghilă Voevoda.

Acta princesa Moruzi, Iași. (Surete și Izvoade XIII, 924)

156. Doc. din 7106 Maiu 5. Suceava.

Sumar: Eremia Moghila Vodă dă şi întăreşte lui Cozma Ciocârlie staroste de Totruş sa ul Brăteştii de la ocolul Romanului fost domnesc, pentru că a prins vii nişte Unguri de ai lui Răzvan şi i-a dus la Suceava.

(М)лстїю кнїею мамы Ию Єремїа Могила воєвода, гсдрь земли Мѡлдавскои, знаменито чинимъ сснм листомъ нашим късѣмъ кто нашем кѣзрит, или чтѣчи его ѕслышит, ож гсдмы промлстивиѫсѧ нашим кгим произволеніем, и дадоҳ и помилвҳ ‖ гсдми, слѣга нашь вѣрнїи Козма Чокърліе старостѧ Тотрушкои, сѣ єдно село нашмѧ Прътерїи что ѕ волост Романскои, что тое село было наш правое гсдрьское, прислушно къ школ нашь Романскои, за его правою и вѣрною служвѣ что ѡн нам служил и земли нашеи. ‖ когда кист пришел, тот лотрѣ Рѣзкан над гсдми и над нашеи земли, сѣ ѕгри и сѣ пѣшиан лотри и поималъ ѡн тогда прѣвое раз єдин ѕгри живи ѡт враго гсдмы, и принесе иҳ живи гсдми, ѕ сѣчакѣ, тѣми ради како да ест емѣ ѡт нас ѕрик, и ѡтчина, сѣ кѣсем доходом емоу. и дѣтин его, и шнучатом его, и прѣкшнучатом, и праѕбратом, к кѣсемѣ родѣ его кто сѣ емѣ извереть панкижнїи непорѣшенно, емѣ пѣколиж на вѣки, а ҳотар тои книпписанои село, нашмѣ Прътерїи кто ѕ волост Романскои да ест ѡт ѕсиҳ. страни, ‖ постаромѣ ҳотарѣ покѣда из вѣка жживали, а на то ест вѣра нашего гсдка вышписанаго мамы Ию Єремїа Могила воєвода, и прѣкъзлюкленнимъ и срдчнимъ сноу гсдми, Ію Костатин, и Алеѯандрѣ, и Богдана воєводі, и вѣра волѣрок нашиҳ. ‖ вѣра пана Ѹрѣке дворника долѣки земли, вѣра пана Крстн дворника горѣки земли, вѣра пана Гєѡргїе пржалака Хотинскаго, вѣра

пана Гиѡргїе и к'кра пана Іѡнашко пржкалабоке Немец-
ким. к'кра пана Манолє. и к'кра пана Родна пржкала-
ков Романским. к'кра пана Ѳржша гетмана портарѧ
сѣчакскаго. к'кра пана Крѫпокски постелника. к'кра пана
К'квериц спатарк. к'кра пана Каранман чашника к'кра
пана Гангоріє столника. к'кра пана Симиѡн Стрѣич кис-
тарника. к'кра пана Гюрма вомиса. и к'кра паном ко-
л'кром нашим Молдавским великим и малим. а по на-
шим жйкотѧ кто бѫдет гсндрѫ ѡт дѣтии нашиѫ. или
ѡт нашего рода. или кѣд кого бѫ изберет гсндрем бити
нашен земли Молдавст'ки. тот ки емѣ непорѣшна нашего
даанїе | и маканїе. але ки емѣ дал и вкр'кпил занеж ест
емѣ правда ѡтнина и маканїе ради правою его слѫжкѵ. а
кто покѣсивинисѧ разорити нашего даанїе и помаканїе. тѫ
да имает дати ѡт к'кт пред страшн'км. сѫдищем хр'км. а
на колшен кр'кност и потвръжденїе | томѣ вѫсемѣ кыш-
писанномѣ вел'кли есми нашемѣ в'кромѣ и почетномѣ
кол'крии. или Лѵпѣл Стрѣич великомѣ логофет писати и
наш печат прик'кзати ксемѣ истинномѣ листѣ нашемѣ.

писал Никодр. ѕ Сѣчак'к. | вато †зрѕ меца маи.
є дн'к.

Ис Єремїа Могила воевода.

и искал Стрѣич лѡгфт.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Eremia Moghila Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor

cătă sau cetindu-li-se o vor auzi, iată că domnia mea m'am milostivit din a noastră bună voință și am dat și am întărit Domnia mea pe sluga noastră credincioșul *Cozma Ciocârlie staroste de Totruș*, cu un sat anume *Brăteștii*, ce-i în ținutul Romanului, care acel sat fost'a mai înainte drept domnesc atârnător de ocolul nostru al Romanului, pentru a lui cu dreaptă și cu credință slujbă, ce el mi-a slujit nouă și țării noastre. *când a fost venit acel tâlhar Răzvan asupra domniei mele și asupra țării noastre cu Ungurii și cu alți talhari și a prins dânsul cel întâiu niște Unguri vii din vrăjmașii domneî mele și i-au adus pe ei vii la domnia mea la Suceava.* Pentr'aceia ca să-i fie lui și de la noi uric și ocină cu toate veniturile, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților lui și la tot neamul lui ce i se va alege nerușeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat anume Brăteștii, ce-i în ținutul Romanului, să-i fie din toate părțile pe vechiul hotar, pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă Noi Io *Eremia Moghila Voevod*, și a prea iubiților și din inimă fii ai domniei mele *Io Costantin*, și *Alexandru* și *Bogdan* Voevozi ; și credința boerilor noștri, credința jupânului *Ureache vornicul* țării de jos, credința jupânului *Cristea* dvornicul țării de sus. credința jupânului *Gheorghie* parcalab de Hotin, credința jupânului *Gheorghe* și a jupânului *Ionașco* parcalabi de Neamț. credința jupânului *Manole* și credința jupânului *Rodna* parcalabi de Roman. credința jupânului *Orăș* Ghetman și portar Sucevei. credința jupânului *Barnovski* postelnic, credința jupânului *Veaveriță* spatar, credința jupânului *Caraiman* ceașnic, credința jupânului *Gligorie* stolnic, credința jupânului *Simeon Stroici* visternic, credința jupânului *Ghiorma* comis, și credința ju-

pânilor boeri ai noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după viaţa noastră cine va fi Domn din copiii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va alege să fie domn ţării noastre; unul ca acela să nu strice a noastră danie şi miluire, ci mai vârtos să-i dea şi sa-i întărească, căci că iaste lui direaptă ocină şi miluire pentru a lui direaptă slujbă. iar cine s'ar ispiti să strice a noastră danie şi miluire. acela să aibă a-şi da samă la strașnicul judeţ a lui Hristos. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am însine la al nostru credincios şi ilustru boiarin pan Lupul Stroici să scrie şi a noastră pecete s'o lege de această adevarată carte a noastră.

A scris Nicoar. în Suceava la anul 7106 luna Mai 5 zile.

Io Eremia Moghilă Voevod.
şi a iscălit Stroici vel logofăt.

Originalul pergament; 0. m. 67 latul şi 0. m. 31 lungul; are pecete mare atârnată cu şnur roş. Secretele: † мастїю кжїею Iw Єремїи могїла воєвода гндж землї Молдавскои. capul de bou, steaua între coarne, soarele şi luna, 2 săbii încrucişate. Acta Gr. Buţureanu profesor din Iaşi. (Surete şi Izvoade IX, 609).

157. Document din 7117. Fevr. 4, Iaşi.

Sumar: Costantin Moghila Vodă întăreşte mănăstirei Secul satele Săboianii şi Berindeeştii de la ţinutul Romanului şi Vănătorii de la Neamţ să fie de pomeana sa şi a părinţilor săi.

Милостїю Божїею Iw Костантин Могила воєвода. Їк плк҃ wца и сна и стго дха. троици стѣи єдиносжитнѣи, и нераздѣлнѣи. Єг аз рак вадкы ха вга моего благочестывы и хрстолюбивы, истынны поклон-

ныкъ ‖ стѣи троици. Іѡ Костантинъ Могила воєвѡда, бжїю мастїю гсдрѧ земли Мѡлдавскои, знаменито чинимъ сими листѡмъ нашимъ, кто нанем ѹзрит, или чтѧщіе ‖ его ѕемлянит. ѡж прїиде прѣд нами нашь кромлец ігѹменъ и вес сѹборъ ѡт стаа монастыр Сѧкѕ̃а. идеж єст хрм ѕѣкнѡженіе чстнїѧ главы стго и славнаго пророка и прдтчи и крстителѧ гнѣ ‖ Іѡанна и показаниѧ прѣд гсдрмы єдынь ѕрик ѡт ѕнокоеннаго родителѧ гсдрмы, Іѡ Єреміа Могила воєвода, за мланіе, что гсдрскы помлокал таа стаа монастирь сѧ два ‖ селове наимѣ Сакоѣнїи и Керендїецїи, что сѣть ѹ колость ррѡманскомѕ и присѧшени къ томѕжде ѡколѕ, и тыхъ дрѧгъ ѕрик ѡт ѕнокоеннаго стрѫ гсдрмы ‖ Іѡ Симеѡна Могила воєводи, ѩкы за мланіе, что помлокалс гдвасн тиж таа стаа монастир, сѧ єдно село наимѣ ѹжнторы ѹ колост Пѣнцѕ и на томже ‖ потоцѣ выше трѫга, что было прак гсдрскы, и присѧшен пѡд града Немецкаго, и ѕмилисѧ гсдрин, ѩкож да сѧтворим нѣк на тыхъ селахъ и ѡт нась ‖ ѕтврѫжденїе того ради гсдрмы кѕ̃но сѧ къ сем сѧѣктом гсдрин, сѧѣктоватом и соврктохом ѩко и ѡт нас пѡдокает крѣпость и ѕтврѫжденіе. ѡ такоихъ правихъ даанїи, ‖ и мланїи, еже къ стмѕ монастирѕ, дрѕгоежде и сам гсдрин видѣвше таковое ѕрдїе ѡт нашихъ родителїе, и еже ѡкѣ теплое ѹхъ желаніе, и ѩже ѹкнигахъ такова ‖ ѕмиленіѧ глаголи, гсдрин ѕмилисѧ ѕѣлѡ, и ѕмилхом прѣкнагаго и мастыкаг бга, ѩко да и нам дарѕетъ таковы прилеж, да имаи мланти стіѫ цркы, и стіѫ ‖ монастиры, и сѧ великом радостїѫ сѧтворихом и ѡт нас ѕрикъ, и ѕтврѫжденіе на тыхъ селоке стѣи монастиры, на селахъ Сакоѣнїи, и Керендїецїи ѡт колост ррѡ-

манѫ ‖ и на село кънѫжторіи ѡт колѡст Немецкомѫ. ꙗко да єѫт ст҃ки монастирꙑ и ѡт пасѣ даніе и маѣканіе, и ѿтрѫжденіе, и ѯрнкѣ, и ѡтнинн сѣ вѣсѣкн хотарнлн кѣ полѣх и кѣ л҃ксах. и сѣ маннамн и стакмн. и сѣ вѣсѣкмн сѣкножатн. и сѣ вѣсѣкмн доходамн елнка кыша ѡт в҃кка на ных и нн҃к сѣрінмн. ꙗкѡж єстѣ нисано кѣ прнкнлінх рѡдителем гсдѣмы. ‖ ѡбаче хотар селѫ кънѫжторым, да єстѣ и сѳт поле и ѡт планинн. и кѣшно сѣ вѣсѣкмн врапицрмн маанмн и велнцнмн. и сѣ вѣсѣкмн елнка в҃кхж послѫшажіе нз ста ‖ реми вр҃кменьмн. под града Немецкаго. и даждо выстрицж р҃ккж. и чрез Кь ѯрнцѫ по где држжатѣ и дрѫгїа монастирꙑ. а на тѡ єстѣ в҃кра нашег гск҃к кынписаннаго. ‖ мн. Іѡ Костантина Могила воєводн. и в҃кра пр҃квѣзлюбленнык и сдрчнык Кратѣм гсдѣмн, Ѧлеѯандра и Ѥѡгдана воєводамѣ. и в҃кра вояр нашнхѣ. в҃кра пана Нисторѫ | Ѯр҃ккевел дворника дѫанѣкн земли. в҃кра пана Петрашка вел҃дворника гѡрн҃кн земли. в҃кра пана Гїѡргїа пржкѣлавка Хотинскаго. в҃кра пана Ѧѳнѫ и Григорїе пракалак Немецкык. | в҃кра пана Маноле҃ и Іѡнашко Лека пржкѣлавокѣ Романскык. в҃кра пана Ісака Калнцн хетмана и пржкѣлава Ѳѵчакскаг. в҃кра пана Дмнтраки постелника. в҃кра пана Г҃кнги | спѣтар҃к. в҃кра пана Кѣржмана чашника. в҃кра пана Касілїа Лозинскы столника. в҃кра пана Никоарж кнст҃крнка. в҃кра пана Ворнтар҃к комнса. и в҃кра вѣсѣкѣ вояръ нашнх) ‖ Мѡлдавскык великим и малим. а по нашем животѣ кто кѣдет гсндрѣ нашеи земли Молдавскон. ѡт дѣтеи нашнх. нли ѡт кратїи нашнх. нли нн҃к ѡт иного рода которы сѣдом кжїем нзкран кѣдет. ѡн его масть да не разорит даніе и полѣкнж тнм кагоч=

стивнм гспдрїем. и еже къ бг8 8срдїем и чстым его цркам. иж да 8тврѣдит и 8кр'кпит ‖ ст'ки монастири Сѫ-кв8л8, т'кхъ трієхъ селахъ нам'к Сѫкоани и Керендіецїи wт волост рроман8, и кънѫторїи wт волwст и'кмиц8 да кѣдет ст'ки монастирн сѫ вѫс'кми елика вышнишем. і іакож и мн сѫтворихом и 8кр'кпихом іако да и нам кѫдет пам'кт. ᵃ кто разорит пам'кт ихъ и млоканіе и истрѫгнет wт стаа wна монастирь. да разорит его гн'кв кѫкн. и пам'ктъ ‖ его сѫ нзмомь да погѫкитъ, іако да кѫдетъ. стѫд и поношеніе пр'кд лицем кѫсеи кѫсел'книч'кн. и да просѫдет сѫ поср'кдѫ іако юда пр'кдател хсвъ, и къ кезконечніѫ мѫкы ‖ част его сѫ ним да бѫдет, и сѫ хрсто 8киицами Ід8еіе. и сѫ Ѧріемь иже wт тиі стыхъ wцъ иже къ Никеѫ прокл'ктаго. и сѫ кѫс'кми Єретикы. и мчтеліе Ѧмни. Ѧ на колшее ‖ кр'кпость и 8тврѣжденї кѫс'км кыше писанным. кел'кли есмы нашемѫ к'крномѫ и почетномѫ кол'крин8, нан8 л8п8л8 Стрончѫ великомѫ логофет8 писати. ‖ и нашк печатъ прик'ксити кѫсемѫ истынномѫ листѫ нашемѫ.

писк. Дѫмитр8 ѕ іасех. вл'то ✠зрзі. мсца фев. д дніе.

Костантин воевода

и искал Стрончѫ логофет.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Io Costantin Moghila Voevod.

In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Troiță sfântă cea de-o ființă și nedespărțită, adică eu Rob stăpânului Hristos Dumnezeului

meu, bine credinciosul și de Hristos iubitor, adevărat închinător sfintei treimi, *Io Costantin Moghilă* Voevod cu mila lui D-zeu Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră, cine pre dânsa va căta sau cetindu-i-se lui o va auzi, adecă au venit înaintea noastră al nostru rugător de Dumnezeu Igumen și tot săborul de la sfânta mănăstire *Săcul*, unde este hramul tăierei cinstitului cap al sfântului și cinstitului prooroc și înainte mergător și botezătorul Domnului Ioan. și arătat'a denaintea domniei mele un uric de la răpăosatul părintele domniei meale Io Eremia Moghilă Voevod, de miluire ce domnia lui a miluit acea sfântă mănăstire cu doao sate anume *Saboianii* și *Berendieștii* ; ce sînt la ținutul Romanului și ascultătoare de același ocol ; și iarăși alt uric de la răposatul unchiul domniei mele Io *Simeon Moghilă* Voevod, iarăși de miluire ce a miluit domnia sa iarăși pe acea sfântă mănăstire, cu un sat anume *Vânătorii* din ținutul Neamțului. și pe aceiași apă mai în sus de târg, care a fost drept domnesc. și ascultător de cetatea Neamțului. și s'a milostivit Domnia mea, precum să facem lor pe acele sate și de la noi întăritură :

Drept aceia și domnia mea împreună cu tot sfatul domniei meale, sfătuitu-ne-am și am aflat cum și de la noi se cade (a face) întărire și împuterire pe asemenea drepte daanii și miluiri, care (a făcut) către sfintele mănăstiri. Alta că și însuși Domnia mea văzând. atâta osârdie de la al nostru părinte, și cea cu ferbințeală a lui miluire, și cum în cărțile lor cu atâta umilință zice, Domnia mea m'am milostivit foarte, și rugat-am pre prea bunul și milostivul Dumnezeu, ca și noao să dăruiască un aseminea prilej ca să avem a milui sfintele biserici și sfintele mănăstiri și cu mare veselie făcut-am și de la noi uric și întăritură pe acele sate, sfintei

mănăstiri, pre satele Săboianii și Berindeștii de la ținutul Romanului și pre satul Vânătorii de la ținutul Neamțului, ca să fie sfintei mănăstiri și de la noi daanie și miluire și întăritură și uric și ocină cu toate hotarele în câmp și în pădure și cu mori și heleștee și cu toate fânațele și cu toate venitu-rile câte au fost din veac loruși și acum să afla cum sta scris în privilegiile părintelui domniei mele ; In deosebi hotarul satului Vânătorii să fie și din câmp și din munte și împreună cu toate bra-nițile mari și mici și cu toate câte au fost atâr-nătoare din bătrâne vremuri. de cetatea Neamțului, și până în a Bistriței apă, și prespre Bistrița pe unde stăpânesc și alte mănăstiri ; iar la această iaste credința Domniei noastre de mai sus scrisă Noi Io Costantin Moghilă Voevod, și credința prea iubiți-lor și din inimă frați ai domniei mele Alexandru și Bogdan Voevozi și credința boerilor noștri, cre-dința jupânului *Nistor Ureche* mare dvornic al ță-rii de jos, credința jupânului *Patraşco* mare dvor-nic al țării de sus, credința jupânului *Gheorghe* parcalab de Hotin, credința jupânului *Lupul* și *Gri-gorie* parcalabi de Neamț, credința jupânului *Ma-nole* și *Ionașco Leca* parcalabi de Roman, credința jupânului *Isac Balica* hatman și parcalab de Su-ceava, credința jupânului *Dumitraki* postelnic, cre-dința jupânului *Gheanghea* spatar, credința jupâ-nului *Cărăiman* ceașnic, credința jupânului *Vasilie Lozonski* stolnic, credința jupânului *Nicoară* vis-ternic, credința jupânului *Vorontar* comis și cre-dința tuturor boerilor noștri. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre a Moldovii, din copii noștri sau din frații noștri, sau altul din alt neam, care cu judecata lui D-zeu se va alege să fie, dânsul din a lui milă să nu radă daania și pomeana acelor bine cinstiți domni, și care (au făcut) cu osârdie către D-zeu și cinstitele lui bise-

rici. ci să întărească şi să împuterească sfintei mănăstiri *Săcului*. acele trei sate anume Săboianii şi Berendeeştii din ţinutul Romanului şi Vânătorii din ţinutul Neamţului să fie sfintei mănăstiri cu toate câte mai sus scriem, cum şi noi am făcut şi am întărit, ca şi noao să ne fie pomeană. Iar cine ar rade pomeana lor şi miluire şi le va rumpe de la sfântă acea mănăstire, să-l radă pre el mânia lui Dumnezeu şi pomenirea lui cu sunet să-i piară, şi să fie de râs şi de ocară înaintea feţei întregii lumi, şi să crape prin mijloc ca Iuda vânzătorul lui Hristos, şi în nesfârşitele munci parte lui cu ei să fie şi cu Iudeii ucigaşii lui Hristos, şi cu Arie care de 318 sfinţi părinţi care în Nikeea l'au afurşiit, şi cu toţi ereticii şi tiranii amin. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios şi ilustru boearin dumnealui Lupul Stroici marele logofăt să scrie şi a noastră pecete să lege de această a noastră adevărată carte.

a scris Dumitru în Iaşi la anul 7117 luna Fevruar 4 zile.

Costantin voevod,

şi a iscălit Stroici.

Originalul pergament cu pecete foarte bine păstrată, de o ceară curată de albine şi cu şnur de argint. † мастїю кжїею Iw Кwстантинь Могила воєвода. гспдрь земли Мwлдавскои. are 0 m. 60 lungul şi 0 m. 63 latul. Acta Gr. C. Buţureanu profesor din Iaşi. (Surete şi Izvoade IX, 613).

158. Doc. din 7113 April 20. Suceava.

Sumar: Eremia Moghilă Vodă întăreşte mănăstirei Xeropotamului numită Săcul, hotarăle moşiilor sale despre mănăstirea Agapia şi Neamţul, după cum le-au hotărât Gheorghe parcalabul de Neamţ, Agafton Episcopul de Roman, Teodosie Barbovskie Episcop de Rădăuţ şi Filoteiu proin Episcop.

† Мастїею кжїею мы Iw Єремїа Могила воєвода гспдрь земли Молдавскои. знаменито чиним иссим лис-

том нашим въсѣм кто нанем възрит или чтючи его оуслишит. иж пріидошѣ прѣд нами. и прѣд оусимы нашими Молдавскими болѣри. | великими и малими. прѣ ѡсвященїи ѡць и млѣбник наш. кѵр Никанѵр бивїи митрополит. и съ въсими миихи ѡт стое Ѧганиискои монастир. жаловаючи нам великои жалобѣ. съ єдин оурик ѡт Іанкѹла воєвода. рекѫщико монастир Ѯеропотам || зовемїѫ Сѫкѹл. идеж єст храм стго и славнаго пррока и прдтїѧ Крстителѣ хва Іѡана. и честное его ѡсѣкновеніе. єст сѫтворена и оусѣдана. въ мѣсто монастири Ѧганїи и въ оурик их. и оумлишаин да разорим тое стое монастир. а въ том ѡцѣ || Досоѳтеи старец. и ігѹмен съ прочими миихы ѡт монастир Сѫкѹл. сице къ нам рекоша во нѣст монастир их на мѣсто Ѧганїи. како ѡни наних говорѣт. иж єст сѫзданна и сѫтворена на мѣсто градѹ Немецкомѹ. и оуказованиеи. и исписок за даніе || и помилованіе ѡт Ѧлеѯандра воєводі. и привилѣи за потвръжденіе ѡт Богдана и Петра воєвода и Ѧрона воєводе. таж ми съ нашим съвѣтом. съдихом их праведним съдом и посокотихом. како ѡба тіи ѡбитѣли. кривдѹ єдна ѡткъ дрѹга да не имѧт. ниж єдна съ хотар || и дрѹгаа без хотар. занеж ѡбаѵ въ имѣ бжіе сѫт сѫздани. иж да имают. хотар ѡкоже и прочіи стіи монастири. а мир и доброе прѣбиваніе междѵ ними да имают ѡкож въ възлюбит. и въ том оцѣ Неканѵр бив митрополит и калѵгери ѡт Ѧганіѫ || съ миихи. ѡт Ѯеропотам. полагодили себе по нашег съд. и възѣли себе хотариици по их доброн воли никим непонѹжден. ѡт прѣд гсдвми и ѡт прѣд въсими нашими болѣри великими и малими. въсе свѣтлѣишиѵ ѡцъ нашиѵ Кѵр Ѧ-

Θона. Єпскпа Романскаго. и Кѵр ‖ Θеодосїа Барбовскїи Радозскаго Єпскпо. и Филоѳеѣ бившаго Єпскоп. и болѣрина нашего Гεωргїа прѣкѣлалва Немецкаго. да поидѫт по знаметїим хотари. шт помеждѹ монастирех и шткѣ иншиχ страни. и вишеписанїи щци и млѣбници наши Єпскпы ‖ и Гεωргїє прѣкѣлав. поидошѧ до тиχ стѣχ монастирех. и ходиша и по знаменашѣ хотар монастири Ѧгапїи шткѣ Сѣкѹл. даже Бистрическон рѣцѣ и прѣз Бистрицѫ ѭкож пишет им и вѣ привилїи еж сѣтворишет им шт гсдвами. такождере и монастири. ‖ Ѯеропотамѹ зовемїа Сѣкѹл. сѣтвориша хотар и по знаменашѧ им. шткѣ Ѧгапїа и шткѣ ниших страни и мѣсти наченшисѧ. хотар шт вишнци глав Сехлы шт камен и шт бѹωри. до бѹωри право през шберхшїа Чорномѹ источникѹ вѣ бѹωри. а шт толѧ ‖ право прѣз Коста Моешева и през ногѹѱсѹ пониже глав Каменим вѣ гор на пѫт Камори оу ногѹ и оу бѹωр. и шт там право на молид вишѹ оу бѹωр. а шт тѣдѹ паки шт бѹωр до бѹωр до нижнїи конец полѣкни оурѣкева вѣ бѹωр. и пак през топлици шониж ‖ полѣкни Оурѣкева. и прѣз рѣцѧ Нѧмцѹ. вѣ два палтинн и оу могилѹ и оу камен. и вѣ полѣкнѹ прѣз дорогѹ до краи Добрѹви. оу могилкѹ оу камен и оу бѹωр. а шт толѣ по добровои. сшт бѹωр до бѹωр даж до пискѹ оу мѣстѣкѫни и ѕ бѹωр и оу камен повише. ‖ источник. и вѣ конец пискѹ оу бѹωр повише киліа Прохорова. и право оу гор. вѣ ин бѹωр и оу камен. и шт тѣдѵ поперек мѣсто през долина повише Киліа вепнамина. вѣ гор оу Моунчел Карпѫнѹѵ и вѣ дѵѵ оу бѹωр и оу камен. и шт толѣ през долина Карпѫнова. ‖ до ручкѹ Карпѫнѵѵ вѣ бѵωр и оу камен. а шт тѣдѹ през коста планшинѵ. горѣ ракно-

съ хотар Немецкои монастири. позише попову полѣнѹ где
сѣт. кѵлїи спиридона. а шт толѣ през коастѹ по врѣх по-
лѣни Немецкаго трѣга. и Гора Мѣнчелѣ по ‖ ниже Ки-
лїи Кирлакѣ. и право прѣз рѣцѫ Нѣмцѣ до нижнїи пи-
скѹ Котнжрелоуѣ оу камен и въ вѣшр и по кѣлмѣ дѣ-
лѣк до вѣшр. и право на гор въ ни вѣшр. а шт толѣ
долѣ на долинѣ попуд лѣсѣ. до водѣ котнжрелѣѣ и долѣ
котнжрела до водѣ Пеперига. ‖ и шт тѣдѣ по пеперигѣ и
попѣд Бранѣ по въоуств Михаю где сѫ вѣкѣплѣет Михаи
съ Пеперигѣ. и горѣ водою Михаево где сѫ вѣкѣплѣет
Михаю съ Михаец. и потом горѫ Михаецем до врѣх
плаю оу трапезах и въ вѣшр. и на врѣх Ярѫли оу
вѣшр. ‖ а шт толѣ вѣсе приходищею до середною. и до
нижнои арѫ шт вѣшр до вѣшр до где сѫ вѣкуплѣет
Корвюл съ Лѣргшорвл. и долѣ приходищею до где сѫ вѣ-
кѣплѣет лѣргшорвл съ Ларгвл. и по приходищею на Лар-
гвл до источник Цигановѣ. а шт источник ‖ Цигановѣ
право на горѣ по костише Ларгвла и по Мѣнчелѣ шт
вѣшр (до вѣшр) въ долѣ оу Молидвел до краи Бистрици.
и през рѣцѫ Бистрицѫ горѣ водою по на краи Бис-
трици. даж о хотар калѣгером Немцѣном. и шткъ за-
падѣ по пѣдли хотар Немцѣном. ‖ до где сѫ вѣкѣ-
плѣет хотар Немцѣном и Рѣчканом. и прочїим монасти-
рем и Угринскими хотари. а шт толѣ долѣ до камен
Толиша и въ черкленним камени. а шт тѣдѣ право къ
Бистрицѵ. оу Хѣрдвга. и въ нижнїи конец Липа и прѣз
Бистрицѣ ‖ до челостъ Бубе и шткъ въсток. и шт стрѣм-
турж право на горѣ. на три боловани ѵ бѵшр. а шт
толѣ шт вѣшр до вѣшр даждо врѣх вѣбеи. и горѣ по
кѣлмѣ Бѣбеи до нижнїи краи рѣтвнди оу вѣшр. а

wт толѣ вѣсе wбчинои на планинѣ до конец Мѣчешлѣвѣ вѣ бѣwр. || а wт конец Мѣчешева вѣсе сѣбчинои wт бѣwр до бѣор даже до великомѵ мѣчешѵ оѵ бѣwр и оѵ стѫлпѵ. а wт тѣдѣ вѣсе wбчинои wт бѵwр до бѣwр даждо Краникѵл. а wт Краникѵл вѣсе wбчинои даждо тѣчюне. а wт тѣдѵ по wбчинои тѣчюнева wт бѵwр || до врѣх хлѣбѣ. а wт толѣ wбчинои по вѣсѣх врѣхи. wт бѣор до бѣwр даже до тих вишеписаних бѵwри и камен wт сѣхлѣ. тое вѣсе вишеписанніи хотар познаменни да ест стѣи монастири Ѳеропотамо зовемїа Сѣкѣл. wт нас даанїе и помлованїе и оурик || сѣ вѣсем доходом непорѣшенно николиж на вѣкы. а тот ѵрик еж имала стаа монастир Яганїж wт Іанкѣла воевода. прїиде сѣд да сѧ раздрет или вѣ wгнѣ вѣлетает. битїим хотари по wвїи знаменни еже сѣда знаменашесѧ им. а wцѣ Никанѣр || митрополит бившїи и сѣ Мниχи wт Яганїж дали самѣ под присѣгѣ. како изгиб wт кѣтане когда прїидоша сѣ Мнχалем воевода. над землею гсдвоми. и вѣ том помирише сѧ между ними сѣ мнихи. wт Ѳеропотам; и сѣтвориша между себе листы || клѣтѣвни и да не имают тѣгати едни дрѣгиχ покова стоати тех стѣχ монастирех. а ни прѣз тїи знамени прѣкити. нж да бѣдет мир и добро прѣбибанїе между них. таже сѣ аще нѣкто вѣ нѣкои врѣмѧ нѣкогда вѣсхотѣт | помѣкити и таж вѣзвизати сѣ тот оурик. да сѧ не вѣрѣет. нѣ да сѧ раздрет поприходѣщемѣ сѣдѣ. и да бѣдет им хотар непоколѣбимїи. по знамени еж знаменашѧ им вышеписанїи wци Єпископы. и сѣ прочими болѣры. || а на то ест вѣра нашего гсдва вишеписаннаго Мы Іw Єремїа Могила воевода. и вѣра прѣвѣзлюбленних и срдчных чади гсд=

вами Iω Костантина и Алеξандра воєводъ, и вѣра четирεχ стлъ Молдавскиχ Кур Θεωдосіє Барбовскіи || митрополита Сучавскаго и кур Агадона епскпа Романскаго. и кур (loc gol) епископа Радовскаго и Кур Iωана епскопа Хушкаго и вѣра болѣр нашиχ вѣра пана Оурѣкє дворника долнѣи земли. вѣра пана Крсти дворника горнѣи земли. || вѣра пана Гεωргіа гръкалаба Хотинскаго. вѣра пана Гεωргіа и пна Iωнашка пръкалабове Немецкиχ. вѣра пана Маиѵлѫ и пна Родни пръкълабове Романскиχ. вѣра пана ωрѫшѫ портарѣ Сучавскаго. вѣра пана Брѫновскїи постелника. || вѣра пана вѣверицѫ спѫтарѫ вѣра пана Симїѡна вистѣрника. вѣра пана Кърѫмана чашника. вѣра пана Григорїє сполника. вѣра пана Гюрмана комиса. и вѣра въсѫχ болѣри нашиχ. Молдавскыχ великиχ и малиχ. а по нашим животѫ кто || въдеть гсдрѫ земли нашеи ωт дѣтїи нашиχ, или ωт нашего родѫ. или пак вѣд кого въ изверет гсдрем биты нашеи земли Молдавскои. тот биим непорѫшил наше дааніе и помлованїа. и оутърѫжденїе. але аби дал и оукрѣпил стои монастири. || вишьписаннои. а разорившїи наше дааніе и помлованіе да (нмает) дати самѫ прѣ страшнѫм сѫдищє хвѣм. а на вѫшеи крѣпост и потврѫжденіе въсемѫ томѫ вишеписанномѫ болѣринѫ. || панѫ Лѵпѵл Строичю великомѫ логофетѫ писати и нашѫ печат закѣзати късемѫ истинномѫ листѫ нашемѫ.

писал Марко Пепелѣ оу Сучавѫ влто ≠зргі априліє к.

Єремїа Могила воєвода.

Строич логофет.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Eremia Moghilă Voevod, Domn țării Moldaviei; înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui se cade a ști sau cetindu-li-se o vor auzi; iată că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boeri a mari și a mici, preaosfințitul părintele și rugătorul nostru *Kir Nicanur proin mitropolit* și cu toți călugării de la sfânta mănăstire *Agapiei*, jăluindu-se noao cu mare jalobă cu un uric de la *Iancul Vodă*, zicând cum că mănăstirea *Xeropotam* numită *Secul*, unde este hramul sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător și Botezător a lui Hristos Ioan și cinstita lui tăere, este făcută și zidită pe locul mănăstirei Agapiei, și în uricul lor și s'au gândit să strice acea sfântă mănăstire, iar într'acestea părintele Dosoftei stareț și egumen cu ceilalți călugări de la mănăstirea *Secul*, astfel au zis către noi cum nu este mănăstirea lor pe locul Agapiei, cum ei au vorbit către noi, ci este zidită și făcută pe locul cetății Neamțului, și arătând și ispisoc de daanie și miluire de la Alexandru Voevod și privilegii de întărire de la Bogdan și Petru Voevod și de la Aron Voevod; astfel noi și cu al nostru sfat am judecat lor cu drept județ și am socotit cum îmbe acele locașuri nedireptate una despre alta să nu aibă, nici una cu hotar, iar alta fără hotar, căci că îmbe în numele lui Dumnezeu sunt zidite. ci să aibă hotar ca și alte sfinte mănăstiri, și pace și buna așezare între ele să aibă cum D-zeu iubește. Și într'acestea părintele Nicanor proin mitropolit și călugării de la Agapia cu călugării de la Xeroptam s'au împăciuit între ei după al nostru județ și au luat loruși hotarnici de a lor bună voe de nimeni siliți nici învăluiți dena-

întea domniei mele și denaintea tuturor a lor noștri boeri a mari și a mici. Intru tot prea luminatul părintele nostru Kir *Agafton* Episcopul de Roman și Kir *Teodosie Barbovskie* Episcop de Rădăuți și *Filofteiu* proin episcop și boiarinul nostru *Gheorghie* parcalab de Neamț, să meargă pe știutele hotare, din mijlocul mănăstirilor și dinspre alte laturi. și mai sus scrișii părinții și rugătorii noștri episcopi și Gheorghie parcalab, mers-au de la acele sfinte mănăstiri și s'au dus pe știutele hotare ale mănăstirei Agapiei despre Secul, până în apa Bistriței și prespre Bistrița cum scrie lor și în diresele ce li s'au făcut lor de Domnia mea ; așijderea și mănăstirea Xeroptamului numită Săcul făcându-i-se hotar și pe semnele lor despre Agapia și despre alte laturi și locuri, începându-se hotarul din capătul din sus a *Sihlei* din piatră și din buor în buor drept prespre obârșia *fântânei Cernei* în buor, iar de aci drept peste *coasta Moișei* și pe *Nogupsu* mai în jos de capătul Petrei la deal la *drumul Comorii* la Nogu și la buor. și de acole drept la *Molid* în sus la buor, și de acolo iarăși din buor în buor la capătul din jos al *poenei lui Ureache*, la buor și iarăși prespre *Topliţa* mai în jos de poeana lui Ureche și prespre apa Neamțului, la doi paltini și la moviliță și la piatră, și din poiană prespre drum la marginea dumbrăvii, la moviliță, la piatră și la buor, și de acolea prin dumbravă din buor în buor până în pisc la Mesteacăni și la buor, și la piatra din susul fântânei, și la capătul piscului la buor mai în sus de Kilia *Prohorului* ; și drept la deal la alt buor și la piatră, și de acolo în curmeziș locului prespre vale mai în sus de chilia lui *Veniamin*, la deal la *Muncelul Carpănului* ; și la stejar și la buor și la piatra; și deacolea prespre valea Carpănului la Runcul Carpănului la buor și la piatră și de aici prespre coasta muntelui în sus drept la hotarul mănăstirei Neam-

ţului mai în sus de *poiana popei*, unde sunt *chiliile lui Spiridon*; şi deacolea prespre coaste în vârful poenii târgului Neamţ, şi muntele Muncelu mai în jos de *chilia lui Chiriac* şi drept prespre apa Neamţului la piscul din jos al *Cotnărelului* la piatră şi la buor; şi pe culmea dealului la buor; şi drept la deal la alt buor; şi deacolea valea în jos pe supt pădure la apa *Cotnărelul* şi valea Cotnărelului la apa *Piperigului*. şi de acolea pe Peperig pe supt *Branu* până la gura lui *Mihaiu*, unde se împreună Mihaiu cu Piperigu; şi în susul apei lui Mihai unde se împreună Mihai cu *Mihăeţul* şi şi deacolea dealul Mihăeţului la vârful muntelui la trapeză şi la buor şi la vârful *Argealii* la buor: şi deacolea tot drumul pe mijloc şi la Argeaoa din jos din buor în buor până unde se împreună Cerul cu Lărguşorul, şi la vale pe drum până unde se împreună Lărguşorul cu Largul, şi pe drum la Largul până la fântâna Ţiganului, şi de la fântâna Ţiganului drept la deal pe costişa Largului şi pe Muncel din buor în buor la vale la Molidu la malul Bistriţei, şi prespre apa Bistriţei şi în susul apei pe malul Bistriţei până la hotarul călugărilor de la Neamţ. şi despre apus pe lânga hotarul Nemţenilor până unde se împreună hotarnl Nemţenilor cu a Răčcanilor şi a altor mănăstiri şi hotarele Ungureşti; iar deacolea în jos la piatra *Tolgheş*. şi la pietrele *Cervlene* şi de aci drept spre Bistriţa la Hurdug. şi la capătul din jos al Lipei şi prespre Bistriţa la capătul Bubei şi despre răsărit şi din strâmtură drept la deal la 3 bolovani la buor, şi deacolea din buer în buor până în vârful Bubei şi în sus pe culmea Bubei la marginea din jos a Ratundului la buor. şi de acolo toată opcina pe munte la capătul Măcieşului la buor; şi de la capătul Măcieşului tot opcina din buor în buor şi la stâlp. Iar deaci tot opcina din buor

în buor până la Crainicul ; și din Crainicul tot opcina până la Tăciune și deaici pe opcina Taciunelui din buor în buor la vârful *Hleabului*, și de aci pe opcină pe toate vârfurile din buor în buor până la cele de mai sus buore și pietre din Sihla. tot acel mai sus scris hotar pe semne să fie sfintei mănăstiri Xeroptam numit Secul de la noi daanie și miluire și uric cu toate veniturile neruşeit nici odănăoară în veaci. Iar acel uric ce l'a avut sfânta mănăstire Agapia de la iancul Vodă să-l aducă aici ca să-l rumpă sau în foc să-l arunce ; să le fie hotarele pe acele seamne cari acum li s'au însemnat, Iar părintele Nicanur proin mitropolit și cu călugării de la Agapia au dat samă supt jurământ *cum li s'au fost prăpădit de cătane când au venit cu Mihaĭ Voevod asupra ţării Domniei mele:* și întracestea s'au împăciuit între sine cu călugării de la Xeropotam și și-au făcut între sine carți de jurământ ca să nu aibă a se pârî unii pe alții, cât vor trăi acele sfinte mănăstiri ; dar nici prespre aceste seamne să nu treacă, ci să fie pace și bună așezare între ei ; așijderea să care cumva în niscareva vreame vre-odineoară s'ar scula să vină și să purceagă pâră cu acel uric să nu se crează. ci să se rumpă pe calea judecății și să le fie lor hotar nestrămutat pe seamnele ce le-au însemnat lor mai sus scrișii părinți Episcopi și cu ceilalți boeri. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă Noi *Io Eremia Moghilă* Voevod și credința prea iubiților și din inimă fii ai domniei mele *Io Costantin și Alexandru* voevozi și credința a 4 sfinți erarhi ai Moldovei, Kir *Teodosie Barbovski* Mitropolit Sucevei, și Kir *Agafton* Episcop de Roman și Kir (loc gol) Episcop de Rădăuți și Kir Ioan Episcop de Huși și credința boerilor noștri. credința dumisale *Ureache* vornic al țării de jos, credința dumisale

Cristea dvornic al țării de sus, credința dumisale *Gheorghe* parcalab de Hotin, credința dumisale *Gheorghe* și a dumisale *Ionașco* parcalabi de Neamț, credința dumisale *Manule* și a dumisale *Rodna* parcalabi de Roman, credința dumisale *Orăș* portar de Suceava, credința dumisale *Bârnovskie* postelnic, credința dumisale *Veaveriță* spatar, credința dumisale *Simeon* visternic, credința dumisale *Cărăiman* ceașnic, credința dumisale *Gligore* stolnic, credința dumisale *Ghiurman* comis, și credința tuturor boerilor noștri moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va alege să fie Domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu strice a noastră danie și miluire, și întăritură, ci mai vârtos să i dea și să-i întărească sfintei mănăstiri mai sus scrisă, iar cine ar rade a noastră daanie și miluire, să aibă a da samă înaintea strașnicului județ a lui Hristos. Iar spre mai mare tărie și împuterire a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am înșine la al nostru credincios și strălucit boiarin dumisale Lupul Stroici marelui logofăt să scrie și a noastră pecete s'o lege de această adevarată carte a noastră.

A scris Marco Pepelea în Suceava la anul 7113. Aprilie 20.

Eremia Moghilă Voevod. (m. p.)

Stroici logofăt.

Originalul pergament foarte bine păstrat are pecete mare atârnată cu șnur în vițe roș și albastru. Se cetește: † мастїю бжїею Iw Ерємїа Могила воєвода гпрь земли Молдавскои. Capul de bou, steaua între coarne, soarele și luna, două săbii încrucișate. E proprietatea d-lui Gr. C. Buțureanu profesor în Iași (Surete și Izvoade IX. 615).

159. Doc. din 6970 Aug. 10. Suceava.

Sumar: Ştefan Vodă cel Mare dă şi întăreşte Martei jupâneasa boerului Mihail Andronic cumpăratura cu 106 galbeni tătăreşti în satul Ungheni unde a fost jude Dumicica, în jos de Flăfoe de la Bratul procelnicul.

Млстію Бжію мы Стефан воєвода, гспдрь земли Молдавскои, знаменито чиним исѣм листомь нашим, вь ‖ сѣм кто нань оузрит, или его чтоучи оуслъшит, wже прінде прѣд нами и прѣд нашими оусими Молдавски ‖ ми боꙗре, великими и малими, наш вѣрныи пан Кратоул, прочелников снь, по своюо доброю воли, никим поноужен, ‖ анисилован, и продал своюо правою wтниноу, wт своего правого оурика, едно село наимѣ оунгоул, где бил жоуде Доу. ‖ мичка, пониже Флъфое на жижію, и двѣ wзера цю соутъ меже проутомь, и меже Жежію, и полѣны оуси ко ‖ лко слоуꙋал издавна того села, та продалъ тое село Марти пани пана Михоула Андроника, за ρs злат ‖ тарскыи, и оуставши Марта паны пана Михоула Андроника, та заплатил оуси тоти вишписа ‖ ныи пинѣзи, ρs злат, татарскыи, оу роукь пана Кратоула прочелникова сна прѣд нами и прѣд на ‖ шими боꙗре, ино мы видѣвше доброю волю и токмежь и полною заплатоу, а ми такожде и wт нас есми да ‖ ли и потврьдили, марги пани пана Михоула андроника тое прѣдреченое село наимѣ Оунгюл, где бил жоуде ‖ Доуничка, на Жежію ниж Флъфое, и двѣ wзера цю соут меже проугом и меже Жежію, и полѣни оуси колко слоу- ‖ ꙋал издавна того села, тое вьсе да боудет ен, и братїам ен, и оуноучатом ен ‖ и прѣоуноучатом и прѣцоурѣтом и вьсемоу родоу ен, кто сѣ изберет наближ, непороушено николи на вѣкы, а хотар то ‖ моу селоу, и w-

зерам. полѣном тѣм. wт оусиѫ сторон да ест по старомоу иѫ ѫотарю коуди из вѣка wжнвали. а на то ест вѣ ‖ лика марторїа самъ гспдвми Стефан воевода. и наши боꙗре. бнл пан Доума Краевичѣ и пан Манонлу. и пан ‖ Станчоул. пан влаикоул. пан Гоꙗнъ дворник. пан Косте Данович. пан Тома Кинде. пан Петрѣ Понич. пан Ялвоул. пан Лазор. ‖ Питик. пан Ходко Крецескоул. пан Ивана Немецкіи. пан Стецко. пан Петрикъ. пан Бѫхтѣ. пан Сакиш спатарѣ. ‖ пан Іога вистꙗрник. пан Пашко постелник. пан Негрилъ чашник. пан.... пан Поуwрѣкнъ комис. и иніи ¦ досить wт нашиѫ болѣръ Молдавскиѫ великиѫ и малиѫ. а на болшею крѣпостъ томоу вѣсемоу вы ‖ шеписаномоу. велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Доброулоу логофетоу писати. и нашоѫ ‖ печатъ. и печать боꙗръ нашиѫ привѣсити късемоу листоу нашемоу.

пис Стецко. оѫ Соучавѣ ‖ влѣт ǂзцо· аүг. к.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ştefan Voevod Domn ţarii Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi celindu-li-se : iată că a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari a mari şi mici. al nostru credincios jupân *Bratul fiul Procelniculuí*, de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină din al său drept uric, un sat anume *Unghiul, unde a fost jude Dumĭca*, mai în jos de *Flăfoe* şi doao ozere ce sunt între Prut şi între Jijia, şi

poenile toate câte se țin de acel sat, de a vândut acel sat *jupânesei Martei* a *jupânului Mihul Andronic* drept 106 zloți tătărești și s'a sculat jupâneasa Marta a jupânului Mihul Andronic de a plătit toți deplin acei de mai sus scrișî bani 106 zloți tătărești înaintea Bratului fiul Procelnicului înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri. Deci noi văzând de bună voe și tocmală și deplină plată, și noi așijderea și de la noi am dat și am întărit jupânesei Marta a jupânului Mihul Andronic acel de mai sus zis sat anume *Unghiul*, unde a fost jude Dumičca, pe Jijia, mai în jos de Flăfoe, și 2 ozere, ce sunt între Prut și între Jijia, și poenile toate ce se țin de acel sat ; acele toate să fie ei și de la noi uric cu toate veniturile ei și copiilor ei și fraților ei, și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și la tot neamul ei ce i se va alege mai de-aproape nerușeit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui sat și ozere cu poenile acele, din toate părțile să fie pe vechiul lor hotar, pre unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei mele Stefan Voevod și ai noștri boeri au fost : pan *Duma Braevici*, și pan *Manoilă* și pan *Stanciul* și pan *Vlaicul*, pan *Goianà* dvornicul, pan *Coste Danovici*, pan *Toma Chinde*, pan *Petre Ponici*, pan *Albul*, pan *Lazor Pitic*, pan *Hodco Crețescul*, pan *Ioan Nemțanul*, pan *Steţco*, pan *Petrică*, pan *Buhte*. pan *Sakiș* spătar, pan *Iuga* visternic, pan *Paşco* postelnic, pan *Negrilă* ceașnic, pan (Zbeare) pan *Buorean* comis, și alți s'au prilejit din ai noștri Moldovenești boeri a mari și a mici Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am la al nostru credincios boer pan *Dobrul* logofătul să scrie și a noastră pecete și pecețile boerilor noștri să acăte de această carte a noastră.

a scris Stețco în Suceava la anul 6970 Aug. 20.

Originalul pergament bine pastrat. Acta Mișu Buznea, proprietarul de azi a moșiei Unghenii RușI. Are 0 m. 28 latul pe 0 m. 39 lungul. A avut 5 peceți atârnate, din care numai 2 se păstrează ; una în ceară roșie a domnului, iar alta în ceară neagră nu se poate ceti a cărui boer, fiind rău păstrată.

Prin părțile Unghenilor de azi trăea la începutul sec. XV-a judele *Dumicica*, a cărui nepot în linie dreaptă era Bratul, fiul Procelnicului, căci acesta zice în 1462 că vinde moșia *Ungul* din al său drept uric, deci de baștină.

Numele cred că și l'a luat de la cotul mare ce facea Prutul în acel loc, azi fiind potmolit cu Pruteț.ul.

Cumpărătoarea, jupăneasa Marta a jupânului Mihul Andronic dă 106 zloți tătărăști pe toată această moșie *Ungul*, care trecea și peste Prut dincoace ; până în Jijia. Pe moșie erau și 2 ozere, cu poeni cu tot. Ozerele sînt și azi pe apa Delei.

Din câte cunosc uricul acesta e cel mai vechiu, care ne pomenește de aceste locuri, căci în jos se întindea *pusta* Jijiei, unde apoi s'au organizat braniștele domnești ; din care Voevozii au dăruit apoi moșii la boeri și mănăstiri. («Cronica Bohotinului» de R. Roseti).

— SFARȘIT —

ACADEMIA
MSSE
ROMÂNĂ

INDICE ALFABETIC.

Achilina, 272.
Acsinia, 206.
Adjud, șolțuz și 12 pârgari de — 259.
Agafia 6, 136, 174, 283, 299.
Agafton Episc. Romanului 64, 377, 379.
Agaflona, 20.
Agapia mănăstire 376.
Albăe, apă, 170.
Albești, 166.
Albul, 125, 305, 382.
Alboae Anghelina, 135.
Aldești, 235.
Alexa, 124, 301, 303.
Alexa postelnicul, 78.
Alexa spatar, 315.
Alexandru Vodă cel Bun 111.
Alexandru Vodă (Lăpușnean) «când a prebegit — 82.
Alexandru Vodă, 206, 262, 272, 274, 308, 319, 329, 376.
Alexandru Radul Vodă, 142, 146, 148, 153, 157, 159, 202, 357.
Alexandru Iliaș Vodă, 39, 97, 114, 189.
Amaru, apă, 329.
Ana, 20, 111, 160, 184, 227.
Anastasie egumen, 194.
Andon, 76.
Ardonie, 174, 199.
Andrei, 85, 218.
Andrei ureadnic de Bârlad, 217.
Andrei portar Sucevei, 325.
Andreica, 14.
Andreica vătag, 124.
Andreicăuții, 278, 279.
Andronic, 233.
Andronic Mihul, 381.
Androină, 125.
Andruș popă, 196.
angărie, 256.
Anghelina, 1, 4, 12, 14, 16, 39, 42, 47, 106, 111, 124, 209, 243, 275, 289, 346.
Anhilohie, 195.
Anesia, 88, 126, 129.
Anița, 82, 317.
Antălești, 246.
Antonia, 324.
Anton, 76.
Antonie, 195.
Anușca, 12, 47, 62, 194, 321, 328.
Apostol postelnic, 230.
Argealia, 278.
Arie, 149, 179, 253, 367.
Arimia, 289.
Arimiica, 301.
Armanca, 105, 182.
Aron Vodă, 313, «năvala lui Lobodă hatmanul» 314, 376.
Arpășești, 270.
Arsenie biv log. 56, 316.
Arvat comis, 330, 352.

aspri, 204, bani vechi, 321.
Atanasie Arhiepiscop și Mitropolit Sucevei, 178.
Aviron, 149, 316.
Avraam, 12, 16, 20, 39, 47.
Avraam Ilie, 293.
Avraam stareț la Moldaviţa, 195.
Avrămeni, 169.
Avrămești, 146, 148, 153.
Avrămia, 247.
Avrintie popă, 123, 125.
Băc, 169.
Bacăul (ţinutul —) 118.
Baciul pitar, 249.
Bădeni, 170.
Bădești, 72, 76.
Bae, șoltuz și 12 pârgari 241.
Bahlui 112, 117, 170.
Bahlueţul, 117, 159, 179, 200.
Bâhmățești, 50.
Bâhnașul, 85.
Băiceni 180.
Băinţii, 184·
Bainski Marica, 184.
Bălan, 126, 224.
Bălan ţigan, 220.
Bălancea, 224.
Bălașco, 78.
Balasiuești, 293, 295, 303.
Balica parc. de Neamţ, 360.
Balica Isac hatman și parcalab Sucevei, 34, 105, 137, 247, 267, 296, 357, 366.
Bălițești, 216, 217.
Baloș ceașnic, 161.
Balș logofătul, 23.
Balș Gh. dvornic, 247.
Baltă, 307.
Bălteni, 170.
Bălțați, 170.
Banco, 339.
Bandur Iakim vornic, 209.
Banea pitar, 78.
Băneștii, 170.
Banul 297, 329.
Banul dajnic, 128.
Banul Vasile dvornic de gloată, 142, 154.
Bărgăoanii, 183.
Barbovski port. Sucevi, 338.
Barbovskie Teodosie Episcop de Rădăuți, 377.
Barbovskie Teodosie Mitropolit Sucevei, 379.
Bărbosul Micul, 275.
Bărboși, 275.
Bârlad apă, 169, 171.
Bârlad, 78, 210, 285, 286, 289, 299, 301, 343. (ocolul târgului — 314). (șoltuz și pârgar de —) 286, (urcadnic de —), 217, 289, 291. (ţinutul—)170.
Bârlești, 117, 160, 256.
Bârnoul, 272.
Bârnova, 274.
Barnovskie pah. 186.
Barnovski hatman și parcalab Sucevei, 315.
Barnovskie Moghilă Miron Vodă, 159, 178, 191, 231, 244, 255, 256, 270, 322, 357.
Barnovskie post. 244, 367, 380.
Bârtuș, 348.
Bârzul Dragan, 97.
Băseanul Irimia uricar, 47, 68, 87, 282.
Băsești, 170.
Bașotă diac, 20, 71.
Bașotă Patrașco log. 127.
Bașotă Ion caminar, 187.
Bătealâ, 20, 25, 50.
Bateală pitărel,
Batirești, 258.
Batin Isaia, 258.
Batin Vasile, 258.
Beareș Petre, 346.

Bechea, 88, 89.
Bechea Stefan, 85.
Bechea parcalab, 123, 125.
Beachea Stefan diac, 120, 121.
Bechea din Bogdăneşti biv parcalab, 126.
Bechea parcalab de Bogdăneşti, 128.
Bejan armăşel, 299.
Bejan parc. de Roman 325.
Bejan, 84, 93, 220, 330.
Beldiman vel logofăt, 29.
Bercea vatah, 222.
Berciovici uricar, 56.
Berheci, 351.
Berheciul (gura —) 169.
Berheci diac, 279.
Berindeeştii, 368.
Bernat post. 107.
Bica Ivaşco, 280, 293.
Bicani, 216, 280, 283, 287, 293, 298, 299, 303.
biciuluit, 217, un cal s'a — 30 lei, oaea s'a — 1 leu 231, (un cal 40 zloţi, un cal 50 zloţi), 159.
Bilae dvornic, 34.
Bilăeşti, 37, 169.
Bilăuga, 169.
Bilavici Iurăşco uricar, 34.
Bilavinţi, 169.
Bilcireşti, 306.
Birtoc Toma, 235.
Bistriţa, 127.
Bistriţa, apă, 252, 366, 377.
Bistriceni (heleşteul —) 210.
blăstăm mare, 34, 149, 179, 253, 316, 367.
Bleandă Ionaşco, 2.
Bleandă Stefan, 72.
Bleandă Stefan aprod, 23.
Bodeşti, 97, 170.
Bogdan, 220.
Bogdan Vodă Alexandrovici, 350, fraţii mei: Mihail, Pătru şi Costantin, 253, 263, 278, 328, 330.
Bogdan Vodă, 297, 376.
Bogdana «in gripe Bogdana» 216.
Bogdana, apă, 297.
Bogdăneşti, 84, 88, 89, 91, 93, 95, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 128, 170, 348.
Boghian uşerul, 228, 265.
Boguş, 165.
Bogzovici Grigore diac, 339.
Boharniţa, 170.
Bohuş, 111.
boi «6 boi pentru o ocină» 99.
Boldescul bătrânul, 251.
Boldescul Patraşco parcalab 233.
Boldescul Condrea, 251.
Boldescul Gh. 235.
Boldescul Teodor, 235.
Boldescul Toader biv medelnicer, 234.
Boldeşti, 245, 251.
Boldur, 206.
Boldur dvornic, 335.
Bolea Strat, 113.
Bombotesti, 128.
Booae Agahia, 50, 56, 60.
Borra Mihail, 348.
Borá, 338,
Borâdăceni, 106.
Borăle, 227.
Borce parc. de Hotin, 343.
Borcea dvornic, 347.
Borceşti, 189, 190.
Borleanul uricar, 43, 51, 53.
Bormo, 216.
Borodaci, 105.
Borvină aprod, 308.
Borzii (rediul —) 180.
Bosuioc, 189.
Bosuioc, spatar, 186.
Bosăncesti (azi Epureni) 207.

Botoșani, 224.
Botoșani (ureadnic de—) 239.
Boul visternic, 47.
bou, «un bou 4 galbeni» 125.
Boul Toader biv vist. 23.
Boul vist. 247.
Boul Patrașco vel spat. 161.
Boul Toader treti visternic 6, 9, 14, 18, 20, 25, 28, 36, 37, 39 50, 70.
Bozoviță, 117.
Bozovinți (ocolul —) 278, 279.
Brădean spatar, 325.
Brahă Ion păhărnicel, 224.
Braevici Duma, 382.
Bran, 134, 135. 378.
Bran comis, 251.
Brăndușa, 359.
Branișteri, apa, 118.
Brănzea parc. de Neamț, 34.
Bratașenii, 117.
Brătești 363.
Bratul procelnic, 381.
Brătiești, 169.
Brătulești, 170.
Bredea Ioana, 258.
Briteani, 36.
Brudul Vasile, 247.
Brudurești, 171.
Brut post. 215, 325.
Buba (capătul —) 378.
Bucium Vasile parc. de Roman, 315.
Bucium dvornic țării de jos 215.
Bucium, femeia i-a fost luată de Tatari, 183, 184.
Bucioc Ilea, 160,
Bucioc Ion, 136.
Bucur Mihail, 235.
Budești, 192.
Budic, 88, 89.
Buhai Tofan, 259.
Buhăinți, 81.
Buhmăteni, 58.
Buhoci Dumitru, 348.
Buhtea, 382.
Buhuș Patrașco, 134.
Buhuș Cristea, 134.
Buhuș Dumitru treti logofăt, 113, 114.
Buhuș Dumitrașco, 113, 114, 134, 135.
Buhuș Dum. vist. 159, 357.
Buhuș vist. 230.
Builea Gheorghe, 192.
Buimăceni, 180.
Buna, 190.
Buorean comis, 382.
Burdugani, 99.
Burlă popă, 227.
Burlă paharnic, 310.
Butociul, 169.
Buzdugan medelnicer, 187.
Buzeștii, 78.
Buzinco diac, 262.
Buzul, 222.
Căbiceni, 321.
Căcăcești, 117.
Cahul, 169.
cai biciulniți, 159,
Căiniță, 191.
cal, am furat un cal, 216.
Calapod Ionașco, 245.
Căldărușani (egumenul de —) 307.
Călibani, 171.
Căliia, 220.
Călin căpitan, 253.
Călin dvornic de gloată, 251, 284.
Călin, 88, 89.
Cămărăzani, 248.
Camilești, 169.
Cănaci, 284.
Candakia, 126.
Cantacuzino Ianachi, vist. 360, vel vist. 161.
capul «a plătit capul» 135, 216.

Cara uricar, 220.
Carachiuzeal stolnic, 325.
Caraghiuzeal Ion, 330, 351.
Caraiman comis, 187.
Caraiman pah. 135, 244, 363, 366. 380.
Caras Matei, 301.
Cârjă parc. de Neamţ, 338.
Cârjău Ivaşco, 258.
Cârjău stolnic, 258.
Cârlig Toader hotnog, 18.
Cârlig Toader visternicel, 36.
Cârligi, 235.
Cârligătură 112. 117, 128, 134, 170, 174, 179. 199, 270, (vatav de —) 25.
Cârligăţelul, baltă. 314.
Cârligul, baltă, 314.
Cârstea, 218.
Cârţalova, 334.
Casiian Toader, 227.
Casian Turcul, 184.
Catacuzino Enaki vel visternic, 161.
Catargi Apostol vel paharn. 161, 315, 360.
catastivul târgului (Cotnari) 171.
Caterina, 42.
Catrineşti. 169.
Catrina, 83.
Căueştii, 171.
căutar, 224.
Cazan, 46, 50, 56, 359.
Cazan biv post. 40.
Cepleniţa, 170.
Cereteoani, 120, 125, 129.
Cerna (apă) 118.
Cerna (fântâna —) 377.
Cernat biv logofăt, 260.
Cernăuţul (ţinutul —) 169.
Cervlene (pietrele —, 378.
Chelsia, 87, 89, 91, 124.
Chenan Radul, 307.
Chicer, 117.
Chicer diacul, 182, 262.
Chicer Dragomir, 112.
Chicera, 112.
Chicoş vel şatrar, 301.
Chighecinl (ţinutul —) 169.
Chinde Toma, 382.
Chiriac, 205.
Ghiriac (chilia lui —) 378.
Chiriac cupeţ, 26.
Chiriac parcalab de Putna, 259.
Chiril, 233, 246.
Chiril eromonah, 307.
Chiril popă, 129.
Chiriţa parc. de Neamţ, 186.
Chiriţa Dumitrachi postelnic, 137.
Chiriţa Dumitrache Paleolog vel post. 225, 247, 318, 319, 320.
Chirli, 169.
Cirvasă, 348.
Cihoreni, 67.
Ciocârlie Cozma, 235.
Ciocârlie Cozma staroste de Trotuş, 363.
Ciocârlie parcalab de Roman, 186.
Ciogole Patraşco biv logofăt, Parcalab de Hotin' 230.
Ciolan Ion, 85.
Ciolăneşti, 169.
Ciolpan Patraşco, 125, 129.
Ciolpan Patraşco, pahar. 18.
Ciolpan Grigore posteln. 29.
Ciolpan parc de Neamţ, 167, 325.
Ciolpăneasa Agafia, 33.
Cioltani, 78, 170.
Ciomârtan vatah, 238.
Ciorba, 180.
Ciorcia, 359.
Cioreştti, 171.
Ciornoşca Elinca, 266, 268.
Ciortorovskie, 335.

cisla, 256.
Ciucă Ionașco, 192.
Cinceșli, 199.
Ciudin Ionașco. 192.
Ciuhoreanul Lupe, 33.
Ciuhur 117, 160.
Ciumulești, 85, 97.
Ciuncă, (poiană —), 175.
Ciuncești, 174.
Clăcul Grigore vist. 192.
Clăcul Chiril, 142.
Cobăceni, 169.
Cobolta, 169.
Cociuba. 217.
Cocănești, 189.
Cocora stolnic, 34.
Cocoră parc. de Holțn, 325.
Cocoară (movilă —) 340.
Cojomir Vasile, 299.
Coluban Stan, 334, 346.
Colunești, 169.
Coman, 329, 350.
Comora (drumul —) 377.
Conțăști, 179, 259.
Condrea, 129, 206, 296.
Condre parc. de Neamț, 34.
Copileni, 169.
Coranga Toader, 295.
Corlat uricar, 45, 192.
Corovan Dănilă, 270.
Curoiul, 378.
Coșescul Vasile, 216.
Coșești, 216.
Cosițeni, 78.
Costantin, 205. 299.
Coste, 191, 338, 348.
Coste postelnicul, 277.
Costea visternic, 273.
Costea parc. de Roman, 330, 351.
Costești, 117, 159.
Costiu, 135, 180, 262.
Costin popă, 190.
Costina, 209.
Cotela diac, 204.
Cotelin, 204.
Cotin, curătură, 121.
Cotina, 25, 85.
Cotmănești, 170.
Cotnari târg, 26, 170, 171.
Cotnar (pecetea târgului —) 26, șoltuz de — 26.
Cotnar (drumul —) 340.
Cotnărelul, (apa —) (vale —) 378.
Covurlui, 169.
Cozaci, 314.
Cozma, 224, 328.
Cozma croitor, 216.
Cozma popă, 290, 303.
Cozma șoltuz, 258.
Cozma Dumitru, 234.
Cozoncea, 189.
Crainicul, 378.
Crăc Petre, 343, 347.
Crăciun, 189, 216.
Crăciun Miron, 270.
Crăciun vornic al țării de sus, 330, 351.
Crăciunești, 169.
Crăstea aprod, 189, 190.
Crăjevici Șandru diac, 335.
Cretescul Hodco, 382.
Cretul, 284.
Cretul armaș, 305.
Cretulescul Radul log. 397,
Cristea, 183, 184, 205, 243, 301.
Cristea dvornic țării de sus, 8, 186, 244, 363, 379.
Cristina, 62, 136, 275.
Crivești, 111, 113, 124, 159, 334.
Cudrești, 142.
Culici Patrașco, 230.
Cupcici, 117, 165.
Cupcici Mihail, 334, 346.
curățitură (ucestenie) 86.
Cutitna, apa, 118.
Dădești, 117.

Daftan și Aviron, 149.
Dăjeni, 192.
Dalbul. 192.
Dămăcuș stolnic, 165.
Damian Cristea uricar, 1, 4, 38, 118, 304.
Damian 88, 89,
Daniseni, 170.
Dan, 165.
Dan vist. 347.
Danail călugărul, 216.
Danailă, 192.
Danciul, 189.
Danciul vatah, 272.
Danciul parc. de Neamț, 351.
Danciul parc de Roman, 338.
Danovici Coste, 382.
Dancoci Nestor, 216.
Danilă șoltuz, 234.
Dărăbanul, 247.
dare, de boi, 321.
Dașco, 262.
Dășovanul Vasile, 160.
Dathan, 316.
David, 123, 125, 129, 174, 199.
Davideni. 37.
Deatpisiuști Eremia, 222.
Debrici Pavel polcovnic ot Mitropolie, 309.
Dediul popă, 227.
Deleni, 218, 308.
descăleca, (a — curătura «Cotina»), 85.
deșugubină „50 boi“ 180, 321.
Dia, 299.
Dinceștii, 169.
Dingă post. 330, 351.
Dionisie Episcop de Roman, 178.
Dobrul log. 382.
Dobrencul uricar, 142, 146, 179.
Dokia, 205.
Dochița, 20, 59, 60.
Dodonuș, 329.
Dolca, 82.
Donici Andronaki vel log. 212.
Dorobăț Ion diacon, 166.
Dorobăț Enaki, 166.
Dorohoi (ținutul —) 105, 194, 227, 230, 232, 269, 321
Dorohoi (vel vatah de—) 230.
Dosoftei arhimandrit de Putna, 187, 224.
Dosoftei stareț, 376.
Drabiște, 117.
Drace Ionașco parc. de Hotin, 315.
Drăculești, 169.
Draga, 180.
Drăgaea, 12.
Drăgăilă, 206.
Drăgălina, 207, 293.
Drăghici, 28, 293.
Drăghici popă, 275.
Draghie popă, 210, 230, 231.
Drăgomau, 78.
Dragan, 189, 289.
Drăgan post. 186.
Drăghina, 266, 268.
Dragomirești, 169, 170.
Drăgoești, 169.
Dragoș, parcalab de Neamț, 325.
Dragotă Toader dvornic, 247. 260.
Dragoșe, 129, 164.
Dragșan, spat. 338.
Drăgșan vatag, 214, 272.
Drăgumănești, 214.
Drăgușani, 168.
Drăguța, 42.
Drulă, 9, 12.
Drulea, 47.
Drumana, 227.
Drumaș, 136.
Druțea nemiș, 272.

Druţul Ionaşco, 185.
dubasă, 117.
Duca parc. de Roman, 107.
Ducul, 220.
Dula, 78.
Duma parcalab, 335.
Dumicico jude, 381.
Dumbrăvita, 92. 168.
Dumenii, 160, 177.
Dumeşti, 78.
Dumitra, 222, 243.
Dumitraki post. 366.
Dumitraşco, 303, 359.
Dumitru, 135, 284, 291, 305, 348.
Dumitru ceaşnic, 107.
Dumitru spatarul, 93.
Dumitru uricar, 61, 68, 92, 94, 99, 297. 316, 367.
Dumitru popă, 282.
Dumşa, 227.
Dumşa post. 335.
Dumşa vist. 338.
Dumuşani, 227.
Dupniţă Ion, 196.
Dupniţă biv vatag de armaş 196
Duşcă Tudora, 293.
Ekim Toader, 191.
Efrim, 189.
Efrim armaş, 308.
Efrim eromonah de Căldăruşeni, 307.
Efrim egumen de Tazlău, 253.
Elan, 334.
Eihov (ţinutul —) 307.
Elinca, 62.
Enculeasa Nastasia, 113.
Epifanie eromonah, 195, 239.
Epureni, 206, 207, 209.
Eremia dvornic ţării de sus, 215.
Eremia parc de Neamţ, 335.
Eremia vatav, 70.
Eremie căpitan, 216.
Bremia, 8, 16, 37, 39, 222, 246.
Erena, 359.
Erina, 93.
Evloghie Gh. dascal 211, 218.
Ezărul (hotarul —) 340.
Ezer, 243.
Fador vătăman, 224.
Falciul (ţinutul —) 113, 170, 313, 314.
fântâna împuţită (Smradna) 335.
Fârceşti, 123.
Fătul, 282.
Faureştii, 82.
Fedeleşani, 170.
Fedor diac, 272.
Feer căpitan, 307.
Felea pah. 338.
ferue, 50, 51, 61.
ferăe, 29, 68, 86, 96, 154 314.
ferie, 249, 309.
ferei, 306.
feriiu, 276.
fieräe, 304.
Ficău Iacob, 234.
Filip, 126.
Filipes ul Pană, vel vist. 306,
Filoteia, 296.
Filofteiu pro.n. Episc. 377.
Flafoe, 381.
Floceşti, 222, 238, 246.
Florea, 301.
Florescul Socol popa, 307.
foamete, 201.
Foca Ion uricar, 161, 228.
Focea uricar, 297.
Focşa, 206, 217, 243.
Fădora, 239.
Foltesti, 169.
Frăgăul Nicola, 289.
Frăncescul parcalab de Hotin, 272.
Frăsina, 209, 229, 317.

Fiăteiu, 214, 217.
Fratovski Jurj, 164.
Frija, 82.
Frijoae Mușa, 342.
Frimul, 305.
Fruntеș stolnic, 335.
Fulga, 348.
Fundătura, 180.
Fundeni, 170.
Funuleni, 169.
Furtună Mihail comis, 107.
Futilă «la mic futilă» 342.
Gădiuți, 114.
Gafa, 105.
Gaftona, 20.
Găgoae Tudosia, 206.
Gahia, 125, 216.
Galata, călugării de la— 191.
galbeni. zloți tătărăști, 218, 235, 274.
Ganea, 67.
Ganea Ionașco visier. 63, 64.
Ganea Marica, 64, 67.
Ganea Isac, 64.
Ganescul Ion, 161.
Găneasa Sofronia, 64.
Găneşti, 134.
Gangur diac, 277.
Gărdan, 78.
Gâtlea vatah, 227.
Gaşpar Vodă, 40, 41, 50, 53, 56, 57, 99, 226, 305, 320.
Găureni, 111. 117, 134.
Gavril log. 312. 330.
Gavril vist. 129.
Gavril vatah, 78.
Gavril popă, 205, 222.
Gavril, 122, 128, 174, 199, 214.
Gavrilaș vel vornic țării de sus, 230.
Gavriloae «ai Gavriloae» 223.
Gavriță, 123, 125.
Gavrița Ionașco. 126.
gde bil Toma și Micul, 82.
gde bil Dragomir Chicer, 112.
gde bil Dragomir Hasnaș, 112.
gde bil Răvăcanii i Petrișul 111.
gde bil Stan Coliban, 334.
gde este domea ego, 164.
Gde bil jude Dumicico, 381.
Gemenii, 170.
Gerul, apa, 169.
Ghedeon diac, 165.
Georghe spatar, 137.
Gheorghe pah. 215.
Gheorghe parc. de Hotin, 137, 215, 244, 272, 286, 325, 363, 366, 379.
Georghe parcalab de Neamț, 107, 244, 363, 377, 379.
Gheorghe ceașnic, 325.
Gheorghe postelnic, 315.
Gheorghe stolnic, 107.
Gheorghe, 78, 129, 136, 270.
Gheorghiț, 33.
Gherasim, 274.
Gherasim putneanul, 187.
Gherghel, 234.
Gherghentie eromonah, 25.
Gherghești, 205.
Gherman, 20, 23, 40, 195.
Gherman pitar., 1, 28, 44, 50.
Ghiurman comis, 382.
Gheuca Dumitrașco biv dvornic de gloată, 301.
Gheuca Ion, post. 166.
Gheuca Toader post. 166.
Ghianghe, 265.
Ghianghe spatar, 366.
Ghianghe diac, 229.
Ghianghe vel vornic țarii de jos, 230.
Gheanghie Ionașco vel log. 51, 56, 60, 96, 98, 108, 120, 171, 200, 228, 234, 306, 316, 360.
Ghiban Ion, 218.

Ghica Gh. Vodă, 306.
Ghianghe șolluzul, 259.
Ghiorma comis, 363.
Giugastri, 169,
Giuleștii, 168, 170.
Giumălate Giurgea, 182.
Giumălățeni, 182.
giurători, 60, 79.
Giurge starostele, 82.
Giurgea, 233.
Giurgiul, 259.
Gligă, 76, 222.
Gligorașco ot visterie diac, 175.
Gligorcea, 174, 290, 359.
Gligorcea diac, 248.
Gligore, 78, 97, 126, 128, 190, 191, 217, 238, 239, 270.
Gligore vatav de sinețași, 25.
Gligore stolnic, 244, 363, 380.
Gligorie parc. de Neamț, 366.
Gligore popă, 123, 299.
gloabă 24 boi la poarta gospod, 51.
globnici. 321.
Glodeni, 170.
Goalbă, 82.
Goești, 170.
Goia vel dvornic al țării de jos, 107.
Golăe vel log. 281.
Golăe Ștefan parc. de Roman, 34.
Gonțea, 243.
Goian dvornic, 382.
Grădești, 301.
Grama Iordachi diac, 322.
Grama biv stolnic, 356.
Grama vel stolnic, 230.
Grama vel jicnicer, 209.
Grapă, 120.
Grăpina, 136.
Greaca, 185, 225.
Greci (Rotompănești), 286, 301.
Grigorie, 183.
Grigorie popă, 270.
Grincovici, 338.
gripe, 216.
Groza, 183, 189.
Grozea, 183.
Grozav parc. de Roman 338.
Grozav aprod, 78.
Grozav, 104, 266, 268, 286.
Grozava, 359.
Grozești, 117.
gruiul (buza —) 299.
Grumăzești (ochitești) 334.
gură «a avut o gură cu răzășul său» 192.
Gurie, 123, 126, 129.
Guțu, 97.
Habășescul Ion, 229, 230.
Hacimandă Drob, 73.
Hăcimăndoae Varvara, 104.
Hamza Trif, 343, 347.
han «cinstitul han» 159.
Hanul «a venit banul cu tatari asupra țării» 160.
Hangan, 189.
Hangul, mănăstire, 179.
Hănsari, vatași de — 255.
Hansar Maxim, 319, 324.
Hărăea Petre, 214.
Harilon diacon, 195.
Hârlăul, mănăstirea din dealul Hârlăului, 81.
Hârlău (ținutul —) 117, 170.
Hârlău, 121, 154, 297, 299.
Hârtănești, 348.
Hartop, 169.
Hăsărel Gligore, 233.
Hasnaș Dragomir, 112.
Hăsnășeni, 112.
Hleabul, 379.
Helgiul Iakim, 122, 128.
Herbeante. baltă, 314.
Hilimon, 78.

Hilina, 217.
Hilip, 123.
Hilipă, 243.
Hiloteiu, 195.
Himia, 127, 129.
Hocești, 111.
Hogea Simza, 136.
Hoișești, 78.
Holoteia, 296.
Horeștii, 170.
Horodnic, 224.
Holceni (Hoceni) 334, 346.
Holcești, 117, 134, 160.
Hotin (cetatea —) 230, 272, 274.
Hotin (ținutul —) 127, 160, 169, 236, 278, 279.
Hotinești, 170.
Hotnogul, 97.
Hrăbor Maxim, postelnic 343, 347.
Hramăn, 335.
Hram dvornic, 338.
Hrincești (vatamande—) 224.
Hrișcanul, 117.
Hriza ureadnic, 234.
Hulpe Păcurar, 301.
Hulpe Bălan. 301.
Hulpeștii, 169.
Hulubești, 169.
Hurdug (la —) 378.
Hurul Efrem, 347.
Hurul Danciul parcalab de Neamț, 338, 343, 347.
Huru Lupe biv. parc. 718.
Huru Dragoș, 219.
Huru Efrem dvornic, 343.
Huși, 81, 348.
Iachim comis, 308.
Iachim, 124, 216.
Iacob din Țarigrad, 204.
Iacomi parcalab de Hotin, 107.
Ianăș, 256.
Iancul Vodă (Sasul) 88, 89, 91, 110, 178, 180, 184, 199.
Iane vist. 215, 325.
Iane post. 34.
Iași, 1, 4, 6, 9, 14. 16, 22, 25, 28, 33, 38, 42, 44, 47, 50, 53, 55, 57, 59, 61, 71, 72, 73, 77, 86, 87, 91, 93, 95, 99, 104, 112, 114, 118, 120, 134, 142, 148, 153, 158, 171, 175, 179, 192, 196, 197, 199, 216, 228, 231, 232, 234, 236, 245, 248, 250, 251, 255, 256, 258, 261, 262, 264, 267, 269, 270, 278, 281, 282, 283, 288, 291, 293, 296, 304, 306, 309, 318, 325. 352, 360, 367.
Iași (ținutul —) 117, 170, 206, 207, 225, 319, 320.
Iași «șoltuzu 12 pârgari din târg» 234.
Iași «curtea mea (a lui Cristea vel dvornic) din Iași» 9.
Iași «din țarina târgului Iașilor» 313.
Ibănescul Toader, 166.
Ibănescul Ion, 166.
Ichim, 189.
Icobeg, 288.
Idrici, 170.
Ignat, 180, 216, 282.
Ignul ș trărel, 106.
Ihnat, 295.
Ihnat spatărel, 93.
Ilrim 217.
Iftemie vataf 205.
Ilcișor Toma vatav, 183.
Ilea, 111.
Ilea biv jicnicer. 196.
Ilea biv parcalab, 135.
Ilia Vodă, 163, frații săi Stețco, Petru și Bogdan Vodă, 164 fiul său Roman

Vodă, 164.
Ilie, 296, 299.
Ilie și Ștefan Vodă, 82, 111.
Ileana, 82, 243, 280.
Ilieș Vodă, 308.
Ilinca, 184.
iliș, 321.
Ilișăni, 262.
Ion, 88, 89, 111, 122, 125, 128, 135, 185, 193, 214, 262, 274, 328.
Ion comis, 315, 338.
Ioan «ai Gavriloae», 233.
Ion Botezătorul, tăerea capului sf. — hram la Săcul, 368.
Ioan Episcop de Huși, 379.
Ion Cojocarul, 125.
Ion vist. 129.
Ion parcalab de Hotin, 137.
Ioan Vodă Despot, 277, »părintele patriei»
Ioan Vodă cel Cumplit, 81, 235, 275, «când a pradat Tatarii țara, 180, 183.
Ion popă, 196, 206, 296.
Ioana, 174, 199.
Ionașco parc de Neamț, 215, 315, 353, 379.
Ionașco parc de Roman, 215.
Ionașco parc. de Hotin, 107.
Ionașco vatah, 87, 89, 91.
Ionașco aprod, 142.
Ionașco biv șoltuz, 142.
Ionașco păhărnicel 224.
Ionașco diacon, 224.
Ionașco Cupar, 284, 287, 291, 305.
Ionașco, 40, 50, 56, 111, 124, 129, 135, 190, 194, 200, 251, 263, 270, 273, 283, 295, 303, 308.
Ionașco uricar, 112, 120, 154, 190, 224, 235, 249, 267, 299.
Ioniță, 317.
Iosăp, 82, 195.
Irimia, 42, 47, 123, 205.
Irina, 84, 113.
Isac vist. 335.
Isac, 67, 238.
Isaico stolnic, 319, 324.
Isaico, 4, 9, 12, 47.
Isaia, 165.
Isaiu, 14.
Isimia, 128.
Ișnovăț, 169.
Istatie, 14.
Istioana Blaj, 234.
Istratie, 174, 200.
Iubana, 291.
Iubăneasa, apă, 105.
Iucșa, 42.
Iuda, 149, 179.
Iuga vist. 382.
Iugșa 1, 4.
Iurașco logofăt, 267.
Iurașco biv parcalab de Roman, 18.
Iurașcovici Onciul vel vatav de Dorohoi, 230.
Iurcăuți, 263.
Iurghiceni (E biceni) 117.
Iurie vatah, 272.
Iurie (podul lui —) 351.
Iurie spatar, 347.
Iurincu Vâscan, 185.
Iurincul, pah. 184.
Iurșea vatav, 183,
Iurșa, 105.
Ivan, 239.
Ivan Nemțanul, 382.
Ivan parc. de Neamț, 215.
Ivănanie, 195.
Ivancu sulger, 321.
Ivănești, 216.
Jăreni, 169.
Jijia, 117, 170, 182, 207, 267, 268, 381.

Jijioara, 318, 319, 340.
Jirebie, 224, 246, 247.
jurători, 65, 276.
Jureștii, 189.
Jurj, 18.
Jurjea soltuz, 286.
Jurj vist. 330, 352.
Jurj dvornic, 164.
Lăcina, 204.
Lahova, 210.
Lăpușna (ținutul—) 169.
Larga, 334, 346.
Larga (gura—) 340.
Lărgeni, 169.
Largul, 378.
Lărgușorul, 378.
Laur, 189.
Lazăr comișel, 275.
Lazăr vist. 76.
Lazian, 105, 107.
Lazor, 99, 165, 205, 239, 329.
Leca Ionașco parc. de Roman, 366.
legea «a rumpe legea», 85.
lei bătuți, 230.
lei curați, 126.
Leuțovici Sava, 263.
Lencușești (Floceștí) 138,247.
Leuțești, 68, 73.
Liciul popă, 235.
Liciul post. 338.
Lihacii, 118.
Lipa, 378.
Liurinț vieriu, 26.
liuzi, 73, 76.
Loboda hatm. 314.
Loghin, 180.
Lozenski Vasile stol. 366.
Lozenski Vasile vist. 137.
Loznița, apă, 351.
Lucoci uricar, 86, 121.
Lucuci, 135.
Luca parc. de Roman, 325.
Luca diac, 236, 276.
Luca Ștefan tălmaș, 171.
Lungani, 170.
lup (dare de—) 256.
Lupan vatav de visternicei, 270.
Lupșa popă, 4, 42, 53.
Lupul diacon, 230, 231.
Lupul, 78.
Lupul biv spătar, 258.
Lupul Cupar, 113.
Lupul vel dvor., 86, 95, 230.
Lupul vel dvornic al țării de sus, 161, 359.
Lupul biv vel vornic parcalab de Neamț, 230, 232, 366.
Lupul vel dvornic al țării de jos, 161, 359.
Luța vatav, 282.
Luțcani, 170.
Macarie, 195.
Macarie cojocar, 216.
Măcău Ion, 122, 128, 129.
Măcești, 314.
măcieș, 378.
Măciuca Antemia, 225.
Măciucașii, 170, 171.
Macri vel armaș, 182, 189.
Mădărjaci, vătah de— 78.
Maftei diacon, 218.
Magdalina, 12. 16, 39, 47, 82, 180, 185, 238.
Majilescul Toader vatah, 233.
Malaiu, 205.
Mălăiasa Stanca, 1, 3, 42.
Malcoci parc. de Hotin, 161 360.
Măleștii, 225.
Mălinescul, 28.
Mălotă, 259.
Manarie, 218.
Măncești, 169.
Mândru pan, 165.
Mândru, deal, 171.
Mândreștii, 170.

Manea, 206.
Manești sat, 117.
Mânjea uricar, 149, 191, 200, 360.
Mănjești, 191.
Manoil, 382.
Manule parc. de Roman, 107, 137, 244, 363, 366, 380.
Mănzați, 299.
maranatema, 246.
Marco, 84- 180, 346.
Marcoci, 128..
Marcul, 238.
Mareș log. 307.
Marenca, 338.
Măria, 1, 4, 128, 206, 233, 283, 286, 329, 348.
Marica, 1, 9, 12, 14, 34, 42, 47, 70, 91, 106, 111, 129, 131, 134, 174, 183, 184, 189, 196, 199, 200, 206, 207, 239, 267, 269, 270, 295, 297, 301, 342.
Mărica cneaghina, 320.
Marina, 42, 111, 135, 136, 207, 209, 299, 329.
Mărinca, 222.
Mariița, 8, 233.
Măriuța, 20.
Marușca, 111, 328.
Marin vatah, 272.
Mariș, 329.
Mariș biv vel vatag de Cărligătură, 25.
Marmure uricar, 87, 306.
Marta țigan, 190.
Marta cneaghina lui Mihul Andronic, 381.
Martin, 230, 231.
Martin șoltuz de Trotuș, 348.
Martinești, 99, 308.
Măstacănu, 118.
matce, 114.
Matei, 50, 183, 192, 235, 299.
Mateiaș logofăt, 343, 347.
Maxin, 206.
Maxinești (zis și Martinești) 308.
Mecea, 243.
Mecea Costantin, 243.
Medarul Pavăl, 235.
Medelean, 289.
Medveja, 277.
Meleșan, uricar, 23.
Melestan Mihalcea, 313.
Melestan biv postelnic, 313.
Mereuț, 129, 192.
Merăuță parcalab, 216.
Mesteacănul, 117.
Micul, 82, 189.
Micești, 205.
Miclescul Vasile vel vornic, 212.
Micșinești, 78.
Midcăul, 169.
Mihăești, 64, 67.
Mihăețul apă, 378.
Mihai, 228, 265, 334.
Mihaiu logofăt, 211.
Mihail pan, 164.
Mihaiu (gura lui—) 378.
Mihail Vodă (Viteazul) «când a venit cu cătane asupra domniei mele» 379.
Mihailescul uricar, 89, 281, 325.
Mihalachi vist. 315.
Mihalcea, 189.
Mihalceni, apă, 315.
Mihălcăuți, 236.
Mihălcioae cneaghina, 314.
Mihneștii, 170.
Mihul, 289.
Mihul parc. de Hotin, 338.
Mihul Ghelman și parcalab de Suceava, 107.
Milești, 127.
Mindeneștii, 169.
Minotici Trifan, 206.

Miron, 218.
Miron parc. de Neamț, 343, 347.
Misail, 270.
mișei, 256.
Mitești, 20, 37, 62, 67, 70.
Mititica, 185.
Mitrofan episc. Hușilor, 179.
Mlinăuții, 194.
moarte de om, 45, 51.
Mocul, 169.
Moga Ionașco, 160.
Moga Toader, 160.
Moga sulger, 160.
Moga (fântâna —) 334.
Moghilă Simeon hatman și parcalab Sucevei, 186.
Moghilă Ieremia dvor. 229.
Moghilă parc. de Hotin, 347.
Moghilă vist. 343.
Moghilă pah. 330, 335, 352.
Moghilă Eremia Vodă, 5, 16, 19, 29, 186, 220, 237, 38, 47, 50, 62, 64, 66. 92, 105, 116, 182, 186, 220, 237,241, 288, 362, 363, 376.
răposatul Vodă, 24.
Moghilă Simion Vodă tatăl lui Moisi Vodă, 319. fiii mei Costantin, Alexandru și Bogdan Vodă, 362, 363, 244, 377 unchiul lui Cost. Moghilă Vodă, 368.
Moghilă Constantin Vodă, 69, 71, 76, 105, 134, 100, 193, 205, 225, 261, 268, 286, 291, 308, 317, 318, 359, 364. 366 părintele meu Ieremia Vodă, 368. frații mei Alexandru și Bogdan Vodă, 366.
Moghilă Moisă Vodă, 85, 95, 119, 121, 141, 145, 159, 173, 199, 233, 299, 303. 321.
Moglan, 85, 97, 128.
Mohileni, 320.
Mohorăști, 170.
Moișa (Coasta —) 371.
Moiseiu, 218.
Moldova (apa —) 16, 20, 33, 62, 168.
Moldavia, 1, 3, 5, 16, 19, 22, 28, 33, 38, 39, 41, 47, 50, 52, 55, 57, 59, 64, 66, 69, 71, 74, 76, 80, 81, 75, 87, 88, 92, 97, 104, 110, 114, 119, 121, 134, 141, 144, 148, 153, 159, 163, 173, 182, 191, 199, 214, 218, 220, 225, 226, 228, 229, 231, 233, 234, 236, 237, 242, 244, 349, 253, 255, 256, 260, 262, 263, 265, 266, 273, 275, 276, 277, 278, 279, 280 282, 283, 286, 291, 293, 295, 297, 299, 303. 305, 308, 313, 317, 318, 320, 324, 328, 334, 342, 362, 364, 376, 381.
Moldovei «prada – de Cazacu lui Lobodă hatm. supt Aron Vodă» 314.
Moldovița (mănăst.) 81, 194. hanul Plopeștenii)
molid (la –) 371.
Moșești, 85, 123.
Moscul Ghetman și parcalab de Suceava, 161, 360.
Moscul Mardare poleovnic,
moșie domnească — fără domnie, 322, 358.
Moțoc Gh. 235.
movilă sapată, 159.
Movilă sat, 84, 117.
Movilă logofătul, 82.
Movileni, 318, 319, 324.
Munceii, 117.
Muncel 159.

Muncelu, Munte, 378.
Muncelul Carpănului, 377.
Murat, 175, 200.
Murgu parc. de Romau, 34.
Murgu Cozma, 34, 330, 351.
Mursă Vlad, 166.
Mușctești, 128.
Mușetești (vatag de —) 124.
Mustea Teodor diac, 235.
Mustea Gligore, 160.
Musteaț Gavril, 161.
Mușa, 33.
Nacul, 160, 191.
Nădibaico parcalab de Neamț, 186.
Nădăbaico vel vornic, 45.
Nărnova, 170.
Nașcul, 97, 128.
Nastasia, 129, 135, 136, 161, 182.
Nastea, 76, 111, 135, 182, 184, 230, 231, 321.
Năvrăpăscul dvor. de gloată, 251.
Nazaria, 174, 199.
Neacșa 329.
Neacșul Eremia, 199.
Neacșul Giurgea stol. 174, 199.
Neacșul Iuimia 173.
Neagoe, 305.
Neaga logofăt, 165.
Neagul stolnic, 343, 347.
Neamțul (ținutul —) 118, 170, 368.
Neamț (parcalab de —) 56.
Neamțul (o. ol. cetății —) 366.
Neamț (târg—) 328.
Neamț (apă) 371.
Neaniul vorn. de gloată 153.
Neaniul parcalab de Cârligătura, 270.
Nebojatco, 228, 239, 288.
Nebojatco logofăt 51, 53.
Nebojatco Arsene uricar, 71, 73, 107, 137, 171, 244, 269, 296.
Nekifor 78, 84, 93, 142.
Nekifor visternicul, 67.
Nekifor, 64.
Nekita, 235, 280, 283.
Nekita visternic, 76.
Neculake vel stoln. 50, 58, 60.
Neculacki parc. de Neamț, 56.
Neculae, 359.
Neculeștii (Trifeștii) 118.
Nedeiani, 192, 193.
Nedelco, 243,
Negrea, 2, 15, 22, 200.
Negrea pioscar. 350.
Negre Pricop ureadnic de Bârlad, 284.
Neag comis, 168.
Negrilă pah. 382.
Negrilă, 338.
Negrilescul Toader, 319.
Negrilești, 168.
Negrita, 286.
Nemiș, 272.
Nenciulești, 307.
Niceia, 251, 316
Nicheia, 149.
Nicoar uricar, 65, 364.
Nicoar logofăt, 251.
Nicoară vel dvornic al țării de jos, 315.
Nicoară vel dvornic țării de sus, 107.
Nicoar star. (bătrân) 78.
Nicoară vel dvornic, 295, 295.
Nicoar vel armaș, 293.
Nicoară vist. 247, 366.
Nicoară Ghelman, 303.
Nicoară, 124, 180, 303.
Nicoriță armaș, 287, 288.
Nicanur proin. M trop. 376.
Nicolae sfântul, mănăstire din țarina Iașilor, 313.
Nicorești, 258.
Nistor, 206.

Nistru, 117, 169.
Nițilina, 206.
Nisporești, 1, 4, 6, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 28, 35, 37, 39, 40, 42, 44, 47, 50, 53, 56, 58, 60.
Nisporescul Oanță, 20.
Nogu, 377.
Nogupsu, 377.
Nuor, 126.
Nuor Toader, 166.
Oanță Flocescul, 239.
Oane, 82.
Oancea, 192.
Oană dvornic, 338.
Oană (puțul -), 339.
Obrejești, 233.
Oborocean, 249.
Obocia, 334.
Ochitești (Grumăzoaea) 334.
Odochia, 12, 28, 47, 206, 295.
Oișeni, 170.
Oituz, 117.
Ojivanie, 78.
Olășei, 118, 160.
Olenca, 273.
Olina, 329.
om mort, 180.
Oncești, 352.
Onciul popă, 37.
Onciul, 263.
Onco, 183.
Onești, 170.
Oniță, 78.
Onil paharnic, 227.
Oprea, 136.
Oprejeni, 78.
Orăș portar de Suceava, 14, 244, 363, 380.
Orăș Vasile vel vornic țării de sus, 206, 207.
Orăș ușerel, 329.
Orheiul (ținutul - -) 169.
Orlinski vatah, 272.
ortul, 121.
Ostupceanii, 253.
Ostafie, 228, 265.
Oțel Miedar, 334.
Păciceni 169.
Păcurar 286.
Pădureni 235.
Paisie popă arh. și egumen Putnei, 55.
Palade vel visternic 210.
pământuri (nive) 9, 348.
Pantea 78.
Pănoasă, (gârla —) 169.
Pană parc. de Roman 360.
Pană stolnic, 165, 360.
Pană comis 360.
Părasca, 20.
Paraschiva 190.
parcalabi 321.
părgari de Cotnari 26.
părgari, 258, 259.
părgari de Trotuș, 348.
Partenie, 195.
Păruceni, 170.
Pârvan biv agă, 242.
Pârve Ivul, 207.
Pașco, 220, 228, 265.
Pașco comis, 161.
Pașco post. 382.
Pașco parc. de Neamț, 330, 351.
Patrașco, 111, 135, 230, 231, 238, 321.
Patrașco uricar, 6. 39, 40, 223.
Pătrașco urcadnic de Botoșani, 239.
Pătrașco pitărel, 222.
Patrașco protopop, 204.
Patrașco căpitan, 72. 76.
Patrașco pah. 343, 347.
Patrașco spatar, 360.
Patrașco dvor. 267, 269.
Patrașco vel dvornic, 71, 73, 318.

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE
ACADEMIA R.P.R. MSSC

Pătrașco vel dvornic al țării de sus, 137, 248, 366.
Pătrășcani, 299
Pavăl, 8, 47, 106, 190, 193, 270, 307.
Păun, 85.
Pavel pitărel, 18, 37.
Pavel vist. 42, 53.
Pavă biv vorn. 26.
Pavăl vlori log. 299.
Pavăl Debrici polcovnic 83, 271 (clucer).
Peaic Ionașco, 35.
Pepelea Marco uricar, 380.
Petre, 82, 93, 185, 206, 243, 262, 280, 296. 328.
Petre spatar, 308.
Patre parcalab, 217.
Petre parc. de Roman, 215.
Petrești, 180.
Petrica, 189, 382.
Petrica comis, 335.
Petru Vodă (Aron) 211.
Petru Vodă Rareș, fii noștri Iliaș, Ștefan și Costantin, 182, 342, 346, 347, fratele domnii mele Ștefan Vodă, fiul domnii mele Bogdan, 239, 338, 342, 351.
Petru Voodă Șchiopul, fii noștri Vlad și Ștefan Vodă 1, 3, 20, 25, 33, 42, 47, 87, 91, 105, 106, 124, 129, 134, 164, 214, 215, 218, 228, 249, 262, 265, 273, 276, 280, 282, 283, 296, 313, 314, 318, 322, 329, 376.
Petriman vatah, 273
Pialeș Ion, 78.
Piatra «ocolul lărgului --» 253.
Pietrișul, 112.
Petriș, 117, 357.
Pilat Petre, 274.
Pilipovskie biv vist. 236.
Pipirigul, 169, 378.
Piscani, 78, 170.
Petic Lazor, 382.
plastografe (scrisori) 166.
Plaxa comis, 347.
Pliușcăuți, 272.
Plopi sat, 339.
Plotunești, 78, 117, 159.
poarta domniei mele, 99.
Pocriș apă, 146, 149.
Podobiții, 78.
Pofle Ionașco diac, 228.
Pojog spatar, 34.
Polujeni, 169.
Pomârla, 228, 229, 230, 232, 265.
Ponici Petre, 382.
Popăscul comis, 34.
Popeni, 105.
Popești, 170.
Popovskie, 106.
Popsești, 58.
Porcești, 169.
Porosearea parcalab de Roman 330, 351.
Posadnici, 170.
Pan Postolachi, 289.
Potropopești, 118.
Prăjescul Catrina, 93.
Prăjescul Toader, 93.
Prăjescul Sava, 84, 93.
Prăjescul Lupul, 113, 114.
Prăjescul Vasile dvorn. 247.
Prăjescu Lupul vel comis 219.
Prăjescul Dumitrașco, 93.
Prăjescul Patrașco diacul, 84, 93.
Prăjescul spatar, 113, 114.
Prăjescul Savin vel dvornic țării de jos, 113, 114, 301.
Prăjescul Nicoar vist. 137.
Prăjești, 129.
Prajila, 169.

Pricup, 136, 233.
Prigorenii, rediu, 146, 149, 154.
Procelnici, 191, 192, 193.
procelnicul, 381.
Procopie, 233.
Procopie eromonah, 95.
Procopie călugăr, 85, 121.
Prohorul (chilia —) 377.
proin=biv=fost, 376, 377.
Proselnici, 170.
Protasia, 85.
Prut, 117, 160, 169, 170, 225, 313, 314, 315, 381.
Pucneaga, 291.
Puriceni, 117.
Putna, 169.
Putna, parcalab de — 259.
Putna «staroste de — 255.
rabotă, 321.
Răcăciunii, părău, 170.
Răcci, hram aducerea sf. Nicolae, 33.
Răcicanilor, 378.
Răciuleni, 168.
Răcoviţă vt. log. 210.
Rădăeşti, 299.
Rădeni, vatah de — 78.
Radul Vodă, 218, 295, 297.
Radu Vodă Mihnea, 104.
Răfleşti, 169.
rămnice, 359.
Rânzeştii, 313, 316.
Răsteul, 117.
Răşca, apă, 168.
Răteşti, 351.
Rătundul, 378.
Rătundul, baltă, 314.
Răut, 169.
Răvăcani, 111, 113, 114, 117, 134.
Răvăcani selişte, 113.
Răzina, 170.
Răzlog Paşco, 346.
Răzvanul Pavăl, 205.
Răzvan Vodă, 363.
Rediu, 348.
Rodna, parcalab de Roman, 363, 380.
Rogojeni, 169.
Roman (ţinutul —) 113, 114, 117, 123, 128, 134, 160, 170, 361, 398.
Roman popă, 274.
Românești, 78, 118.
Romăscel Miron, 136.
Romaşco, vatav, 229.
Roşca Dumitru pitar, 106.
Roşca vorn. dn gloată, 25.
Roşca Cost. 107.
Roşca Gh. vist. 270.
Roşca Stefan, 217.
Roset V. vel log. 212.
Rotompăneşti. 289. 301. «ce-i zic Greci—» 297.
Rugina Condrea pitar, 105,
Rugină Sofronia, 105.
Rugină, 230, 249.
rumăni, 307.
Rusca, 106, 338.
Ruscior, 84.
Rusi sat, 243
Rustea, 174, 199.
Saboianii, 368.
Sakiş spatar, 382
Săcuiani, 85.
Săcul mănăstire, 376. hramul tăierea cap. Sf. Ion Botezătorul, 308.
Safta, 183, 308.
Salomia, 88, 89, 129, 207.
Salomia comisoae, 245.
Samoil, 35.
Samson căutar, 224.
Sarata apă, 82, 214, 328.
Sârbi, 170, 235.
Sârca, 117.
sat «să-şi facă sat», 210, 211.
Saula Gh. 191.
Saula Gavril, 192.
Săuleştii, 170.

Sava holnog, 93.
Sava de Bogdănești, 129.
Sava stolnic, 215.
Sava parc. de Holin, 330, 351.
Sava, 12, 16, 31, 73, 76, 77, 97, 124, 209.
Savin, 359.
Scatalin Stefan șoltuz de Cotnari, 26.
scaun «înaintea scannului» lui Bercea vatah, 222.
Șcheia, 170, 338.
Schiula, 182.
Scobinteni, 78, 270.
Scorțeș Gh. diac, 321.
Scripcă, 338.
Scumpie, 169.
Selivestru, 195.
Selsca, vale, 105.
Serghie camaraș, 251.
Seucești, 124.
Sihla, 377.
Silișcul de sus, 266, 268.
Simion, 189, 224, 238, 348.
Simeon popă, 224, 258.
Simion stolnicul, 18.
Simeon vist. 186, 380.
Simia, 122.
Siminic aprod, 37.
Sinăuți, 169.
sinețari, 25.
Sinza, 136.
Sîrbca, apă, 146, 149.
Siret, 114, 169.
Slatina, mănăstire, 202.
Slipopotești, 258.
slobozenie (carte de — pentru 3 ani) 321.
Smila, apa, 47, 210, 280, 283, 287, 293, 295, 296, 303.
Soci, apă, 146, 149.
Sofiica, 25, 135, 190, 238, 239, 295, 321.
Sohiica, 20, 50.
Sofronia, 67, 183, 267, 269.
Solomca, 350.
Solomia, 136, 296.
Solomon, 284.
Solomon șatrar, 230.
Solomonescul Ion diac, 330.
Soloneț, 169.
Sora, 84, 124, 227, 283.
Sorea, 301, 305.
Soroca, (ținutul —) 169.
Spânul Radul țigan, 220.
Sperlești, 329.
Spinoasa, 117.
Spinoșița, 339.
Spiridon (chiliile lui —) 378.
Stamnic, 164.
Stan, 307.
Stan comis, 215, 325.
Stana, 214, 328.
Stanca, 203, 238, 239.
Stanciul 165, 220, 382.
Stanciul dascal, 229.
Stănești, 180.
Stănila, 82.
Stanislav parc. de Neamț 137.
Stărcea Alex. diac, 264.
staroste de Putna, 255.
staroste de Totruș, 364.
Stefan, 125, 190, 193, 206, 216, 222, 246.
Stefan diacul, 95.
Stefan Voevod, 211, (fiul lui Alex. cel Bun, fratele nostru Petru Voevod), 211.
Stefan Vodă *bătrânul*, 1, 4, 6, 15, 16, 20, 31, 39, 42, 47, 62, 105, 111, 134, 185, 189, 214, 239, 280, 329, 334, 338, 346, 381.
Stefan Vodă cel tinăr, 106.
Stefan Vodă unchiul lui Bogdan Vodă Lăpușnean, 253.
Stefan Vodă (Petru Șchiopul), 215.
Stefan Vodă, 243.

Ștefan Dumitrașco vel vornic al țării de sus, 315.
Ștefan Dumitrașco vel log. 192, 232, 258, 271, 297.
Ștefania, 122, 128.
Șteful, 238.
Șteful Ioan, 243.
Șteful pan, 165.
Ștețko, 382.
Ștețko uricar, 381.
Ștețco Vodă, 164.
Stravici Costea, 111, 134.
Stravici Jorj, 111, 134.
străji pe Tazlău, 256.
Strâmba 301.
Stratulat, 217.
Strezești, 169.
Stroești, 168, 170.
Stroici Lupul 164, 325.
Stroici Lupul vel log. 1, 4, 6, 16, 20, 29, 81, 47, 65, 87, 89, 91, 93, 112, 137, 187, 215, 223, 224, 229, 239, 262, 265, 267, 282, 283, 308, 367, 380.
Stroici Simeon vist. 34, 244, 363.
Strunga, 114, 134, 160.
Studeniță, 216.
stupi, 260.
Sturza parcalab de Hotin, 343, 347.
Suceava, 6, 20, 63, 65, 165, 168, 212, 223, 229, 239, 265, 278, 279, 364, 380,382. «la domnia mea la Suceava, 363.
Suceava, ținutul — 16, 20, 169, 239, 277.
Sucevița, 224.
Suflet Vasile, 166.
Suha, 282.
Suha (vale—), 334.
Suila, 12.
sulgiu, 256, 321.
Suseni, 282, 284, 291, 305.
Surtă Gavril, 217.
Surtă Gligore 217.
Șacovăț, 160.
Șaidir uricar, 192.
Șandru parc. de Roman, 335, 343, 347.
Șapticeni, 170.
Șendreni, 272, 274.
Șendreoaea, 289.
Șerban vist. 306.
Șerban Radul log. 306.
Șerbănești, 128.
Șipotele (drumul—), 340.
Șoimărești, 168.
Șolțuz, 378.
Șomuzul, 168, 238.
Știucă Vasile, 83.
Șuletești, 308.
Șuveară Pavel, 224.
Șandre portar Sucevii, 191.
Țaburcă Ion preut, 166.
Tăbănești, 169.
Tăbuci, 97.
Tăciune, 378.
Tăfală, 307.
Tahat Nicodin ermonah, 202.
Talabă, 180, 338.
Tălabu, 218.
taleri, 6, 29, 37, 50, 63, 84, 105, 174, 206, 207, 222, 225, 231, 232, 234, 239, 243, 246, 251, 258, 259, 267, 269, 270, 285, 291, 293, 299, 301, 306, 318, 319, 324.
taleri de argint. 47, 50, 135, 199, 200, 227.
Tălhărești, 117.
Tălmaciu sat, 117.
Tămpa, 106.
Tămpe parc. de Roman, 341, 347.
Tămpești 170.
Tanasă, 160.

Tanasie, 129.
Tanasie biv dvornic de gloată, 142, 145, 148, 153.
Tărâța, 78.
Târcol, 216.
Târgul Frumos, 117, 153, 159, 179.
Târgul Frumos ocolul 146, 149.
Târgul Frumos «preuții —» șoltuz de—păngar de—bătrân de — 142,
Tatar Fătul, 346.
Tatari «prada Tatatarilor» 231, 232.
Tatea, 272.
Tatiana, 183.
Tăutu Vasile, 270.
Tăutul diac, 190
Tăutul Dragan parcalab de Hotin, 315.
Tăutul logofăt, 190, 325.
Tazlău Toader, 297.
Tazlăul cel mare (strajă de pe—) 256.
Tazlău, mănăstire 251, 253, hramul 8 Sept. 253.
Teatiul 73, 76, 220.
Tecla 9, 12.
Tecuci (ținutul—) 169.
Tecuci, șoltuz și 12 pârgari de—258
Tecula Irimia, 206.
Teofil vlădică, 307.
Tiron, 183.
Titiana, 160, 249, 346.
Toader, 35, 76, 122, 128, 129, 135, 192, 196, 205, 216, 219, 229, 275, 283, 301. 348.
Toader popă din Iași, 25.
Toader călugăr, 224.
Toader din Borcești, 189, 190.
Toader țigan, 136.
Toader popă, 210, 222, 246.
Toader Androina, 125.
Toader uricar, 96.
Toader armaș, 78.
Toader vel armaș, 247.
Toader logofătul, 339.
Toader parc. de Hotin, 335.
Toader spatar, 330, 352.
Toader visternicul, 196.
Toader stolnicul, 25.
Toctist, 195.
Todoran, 180, 182.
Todorești, 78, 270.
Todosia, 88, 89, 91, 105, 209, 257, 329.
Tofana, 239.
Toflea armaș, 258.
Tolgheș, 378.
Tolocico Ionașco, 204.
Tolocico Stefa, 194.
Toma, 82, 124, 129.
Toma stolnic, 315.
Toma vel postelnic, 161, 360.
Tomești, 33.
Tomșa popă, 272.
Tomșa Stefan Vodă, 22, 28, 44, 50, 55, 59, 80, 249, 254, 260, 293, 303, 313, (Tomșevici), 353.
Toplița, 377.
Topolea cea mare, 314.
Totoești, 78, 117.
Totruș, 348.
Totruș (staroste de—), 363.
Totruș (șoltuzul de—), 348.
Totruș (ținutul —), 117.
Trebisenți, 117.
Trifan, 200.
Trifan țigan, 175.
Trifan, post. 251.
Trifeștii, 118.
Trufaș, 190.
Tudor parc. de Hotin, 161, 360.
Tudora, 105.
Tudoran parc. de Neamț, 330.
Tudurian 183.

Tudosia, 225.
Tulburea, 334.
Tuleşti, 235.
Tunsul, 97.
Tupilaţi 23.
Turbăteşti, 191.
Turcea par. de Hotin, 330, 351.
Turbure, 351.
Turcul Toader, 290.
Turluianul Sima, 329.
Turluiul Petre, 329.
Tutova 303.
Tutova, apa, 170.
Tutova (ţinutul—), 171, 288, 291, 293, 295, 303.
Ţapul, 233.
Ţarigrad, 204.
Ţariul Toader, 223.
Ţibarţă Lovin, 234.
Ţigan, 348.
Ţigănaş diac, 258.
ţigani robi, 136.
Ţiganul, 329.
Ţiganul (fântână —), 378.
Ţintea, 342.
Ţogoe, 128.
Ţuţurman, 297.
Udrea, 111, 135. 293.
Udrea stolnicul, 135.
ughi, 45, 73, 76, 129, 296, 348, 359.
Uncleat, 165.
Ungheanu Ionaşco, 99.
Ungul (azi Ungheni), 381.
Unguraşi, sat, 190.
Ungurii. ce vin cu talharul de Răsvan, 363.
untu, dare de—256.
Urăta, 189.
Ureache Nestor vel dvornic ţării de jos. 81, 137, 168, 171, 186, 244, 247, 363, 366, 379.
Ureache (poiana lui —) 377.
Urecheştii, 169, 170).
ureadnici, 217, 284, 320.
Urmean Steţko, negustor din Liov, 135.
Ursul, 348.
Ursu Stefan, 123.
Uşărel Ilie, 84.
Uscatescul Jurj vatav, 6.
Uscatul Drăghici, 20, 25, 50, 59.
vacă cu viţel (preţ) 25.
Văcoteştii, 191, 193.
Văideseni, 170.
Vaipan Nicoar, 105.
Vâlce pan, 164.
Vale albă, 170.
Valicul, baltă, 314.
Vârlan, 174, 199.
Varlan dvornic, 319.
Vartic 278, 279, 299.
Vartic Gavril, 203.
Vartic Lupul 203,
Vartic Iuraşco postelnic 203.
Vartic dvornic ţării de jos, 325.
Vartic biv vornic, 282.
Vartic Petre portar Sucevei, 343.
Vartic Iuraşco parc. de Hotin, 34.
Varticovici Petre portar Sucevei, 347.
Varvara, 129, 183, 295, 338.
Văscani, 127, 249.
Văscan diac, 228, 261.
Văscan pitărel, 16.
Văscan stolnic, 330, 352.
Văscana, 91.
Vascanovici Dum. uricar 343.
Vasco, 273.
Vasiica, 128.
Vasile, 18, 47, 76, 85, 97, 126, 135, 142, 216, 218. 224, 295.
Vasile popă, 37.
Vasile dvornic gloată, 251.
Vasile sulger, 233.

Vasile vist. 42, 53.
Vasile paharnic, 113, 114.
Vasile spatar, 107.
Vasile portar Sucev. 330, 351.
Vasile logofăt, 236.
Vasilca, 174, 200, 203, 286.
Vaslui, 215, 216, 339.
Vaslui (ținutul—) 160, 170.
Vasutea, 273.
vatag de sinețari, vatag de Cărligătura, 25.
Vătămani, 320.
Văvatiești, 117, 160.
Veveriță parc. de Roman, 186.
Veaveriț Toader vel spatar 79, 244, 363, 380.
vecini, 58, 247.
Veniamin (chilia lui—) 377.
Vicol, 218.
Vicol parc. de Neamț, 137.
Vilica, 169.
Vânătorii, 368.
Vintilă Ion, 123.
Visterca, 277.
visternicei, 270, vatav de - 270.
vistiarul domnesc, 256.
Vlad, 334.
Vlad parc. de Hotin, 338.
Vlad Vodă (fiul lui Petru Șchiopul) 215.
Vlădești, 169, 170.
Vlaicul, 382.
Vlasie, 50.
Vlasie diac, 255, 277.
Vlașin, 239.
Vlatnic, 170.
Voica, 111.
Voico, 135, 220,
Voico vel log. 81, 250, 261, 293.
Voinești, 129.
Volonciuți, 184.
Volovăț, 224.
Voroncăuții, 169.
Vorontar comis, 25, 137, 244, 366.
Vrabia (gârla —) 314.
Vrabie dvornic glot. 251.
Vrânceanul vătă, 233.
Zaharia, 122, 128, 243.
Zaharia Ursu, 217.
Zăboreni, 227.
zălog, 190.
Zamă Pavăl, 97.
Zamcioci, 169.
Zamfir staroste Tecuciului, 258.
Zamfir medelnicer, 161.
Zbiare stolnic, 338.
Zbiare vornic țării de jos, 330.
Zbiare vel dvornic al țării de sus, 351.
zi «carte de zi» 99.
Zladoca, 171.
zloți, 195, 233, 234, 282, 286, 289, 301, 306, 381.
zloți tătărăști, 1, 4, 25, 33, 42, 88, 91, 97, 105, 124, 182, 214, 235, 263, 272, 280, 283, 324, 329, 338, 342, 346, 351.
zloți bătuți, 205.
zloți curați, 128.
Zota parc. de Hotin, 215.
Zuza, 180.
Xeropotam (Secul) 376.

ACADEMIA
MSSE
Română

TABLA DE MATERIE.

Pag.

6941. Ghenar 17, Iași. Ilie Vodă dă și întărește lui Dragoș de pe Stamnic satul unde își avea casa lui, în schimbul slujbelor lui către domn 163

6952 Iunie 18. Stefan Vodă fiul lui Alexandru Vodă cel Bun dărueste lui popa Toader din Bârlad o moară de pe Simila, unde a fost helesteul Bistricenilor, cum și mănăstirea de pe Lahova, amândouă foaste ale fratelui său popa Draghie 210

6970, Aug. 10, Suceava. Stefan Vodă cel Mare dă și întărește Martei jupăneasa boerului Mihail Andronic cumpărătura cu 106 galbeni tătărăști în satul Ungheni unde a fost jude Dumicica, în jos de Flăfoe de la Bratul procelnicul . 381

7005, Martie 15, Iași. Stefan Vodă întărește lui Mihail Cupcici și nepoților săi de frate Mihai și Vlad împărțeala moșiei lor Hotceanii, pe Larga, cum le-a împărțit'o Otel midar. Se dau hotarele 331

7036, Mart 22, Vaslui. Petru Vodă Rareș întărește surorilor Marenca și Varvara satul Scheia pe Sarata, cumpărat de bunul lor Boră de la Coste fiul Oanei dvorn. cu 150 zloți 336

7054, April 2, Bârlad. Petru Vodă Rareș întărește Mușei Frijoae cumpărătura ce a făcut cu 290 zloți de la Marica Țintea moșia numită „la mic futilă“ 340

7054, Mai 8, Huși. Petru Vodă Rareș întărește vânzarea ce Fătul Tatar și frații lui, copii lui Mihăilă Cupcici au făcut în satul Hocenii, unde a stat Stan Colubaș, cu 370 zloți către Pașco Rizlog și Marcu și Petre Beareș, cum și împărțiala în două părți a acestui sat 344

7070, Sept. 11. Suceava. Ioan Vodă Despot, părintele patriei, dă lui Vartic o seliște, foastă domnească. Andreicăuții din ocolul Bozovinți ot Hotin 227

7071, Iunie 6, Huși. Ioan Vodă Despot, nepotul lui Stefan cel Mare, întărește lui Frija și ai lui satul Făureștii, unde au fost Toma și Micul pe Sărata, prezentându-și urice e ce le-au avut de la Ilieș și Stefan Vodă în vremea pribegiei lui Alexandru Vodă 81

7076. Sept. 15. Bogdan Vodă dă lui Vartic selișlea Andreicăuții din ocolul Buzovinți foastă domnească . 278

7077, Iunie 30, Suceava. Bogdan Vodă întărește fiilor Stanei jumătate de sat din Șperlești danie de la mătușa lor Marina fata Olinii; asemenea întărește lui Oraș ușerel și fraților săi cumpărătura făcută în selișlea Comanului de la Neacșa nepoata lui Sima Turluianul cu 40 zloți . . . 326

Pag.

7078, Ianuarie, Iași. Bogdan Vodă Alexandrovici întărește lui Turbure și semințeniei lui stăpânirea peste moșia Răteștii de pe Berheci la Tecuci, cumpărata cu 300 zloți tătărăști de la Coman nepot lui Negrea ploscar . . 349

7078, Ghenar 21, Iași. Bogdan Vodă hotărăște că Ionașco și Sava Lențovici să întoarcă Onciului și restul de 60 zloți din 283 zloți cu cât Onciul cumpărase moșia Iurcăuții. a treia parte din partea din sus 263

7078, Iunie 16, Suceava. Bogdan Vodă dărueste mănăstirei Tazlăului satul Ostopcani pe Bistrița din ocolul târgului Petrii pentru pomenirea moșilor lui și a sa: Dania e legată cu mare blestem. 252

7078, Iulie 20. Zapisul prin care egumenul mănăstirei de la Moldavița și cu tot soborul primesc 700 zloți de la Ionașco ginerele Ștefei Tolocico, prețul răscumpărării satului Mlenăuții ot Dorohoi dăruit mănăstirii de Stefa Tolocico pentru pomenirea sa și a fiicei sale Anușcăi . . 193

7082, Dec. 21, Iași. Ioan Vodă cel cumplit dă câștig de cauză lui Lazăr comișel și Toader, nepoți Micului Bărbosul, în pâra ce au avut cu popa Drăghici pentru satul Bărboși. Se jură cu 24 jurători și se plătește ferăe 12 zloți . 274

7082, Ghen. 1, Iași. Ion Vodă dă și întărește lui Pilipovskie fost visternic ocina sa din satul Mihălcăuți ot Hotin . 235

7083, Mai 21. Petru Vodă Șchiopul întărește Lupei Hurul fost parcalab și nepoților săi de frate, fiii lui Dragoș Hurul, mai mulți robi țigani . . . 218

7085, Maiu 20, Iași. Petru Vodă întărește lui Nekita și Petre cumpărătura făcută în Bicani o pătrime din jumătate de la nepoții lui Ivașco Bica . . . 279

7087, (regeste). Zapisul lui Andronic prin care cumpără în Obrejești cu 100 lei și partea lui Țapul și Pricop . 233

7087, April 26, Iași. Petru Voevod întărește călugărilor de la sfânta mănăstire Răcica 2 părți din satul Tomești pe Moldova. cumpărate cu 1000 zloți tătărăști de la Ghiarghița ficiorul Agafiei Ciolpănesii, nepot Lupei Ciohorean, strănepot Mușei 31

7089, Iași. Iancul Vodă (Sasul) întărește lui Ionașco vătag și fămei sale Chelsia, fata Bechei, a cincea parte din jumărate de sat din Bogdănești, cumpărat cu 150 zloți tătărăști de la nepoții ei de vară primară, nepoții lui Budic . 88

7089, April 18, Iași. Iancul Vodă Sasul întărește urmașilor din Ciorta, Ignat, Zuza și Ana locul lor din Buciumeni, pentru că au plătit deșugubina 50 boi pe vremea lui Petru Vodă (Rareș), pentru moartea unui om găsit pe locul acela . 180

7089, Mai 8, Iași. Iancul Vodă întărește strănepoților Nastei; Ionașco Bohuș, Ana și Anghelina, satele Ilocești, Găureni, Răvăcani, Crivești. Hăsnășeni și Chicera, după diresele vechi ale strămoșilor lor Coste și Jurj Stravici de la Alexandru cel Bun. 110

7091, Iunie 4, Iași. Petru Vodă Șchiopul ds slugei sale sălistea Visterca de lângă Medveja, în schimbul slujbelor sale 276

7092, Oct. 24, Iași. Petru Vodă Șchiopul întărește lui Ionașco vatah și femeii sale Chelsia, fata Bechei, a cincea parte din jumătate de sat Bogdănești, cumpărat de ei cu 150 zloți tătărăști de la nepoții lui Budic . . 87

Pag.

7093, Oct. 21 (regeste). Hotarnica satului Plopii, proprietatea mănăstirei Galata . . . 339

7093, Mai 3, Iași. Petru Vodă Schiopul întărește lui Ionașco vatag și femeii sale Chelsiei fata Berhei, cumpărătura ce a făcut cu 450 zloți tătărăști în Bogdănești, în părțile urmașilor Văscanii 90

7094, Dec. 15, Iași. Petru Vodă întărește lui Gherman Pitărel și lui Băteal Pitărel cumpărătura ce a făcut cu 320 zloți tătărăști în moșia Nisporești a șesea parte de la Stanca Mălăiasa și de la neamurile ei 1

7094 Dec. 15, Iași. Petru Vodă întărește lui Popa Lupșa și lui Isaico stăpânirea peste a șesa parte din Nisporești, cumpărată cu 320 zloți tătărăști de la Stanca Mălăiasa și de la nepoata ei Marica fata Anghelioei, fata Iuscăi, nepoata Marei . 3

7094, Iuni 12, Iași. Petru Vodă Schiopul dă și întărește lui Toader și Agafiei cumpărătura făcută cu 60 zloți jumătate din a patra parte din jumătate de la Maria femeia Nekitei . 282

7095, April 7, Iași. Petru Vodă Schiopul întărește lui Toader și surorii sale Antemia cumpărătura ce a făcut cu 160 zloți în satul Movilieni, la gura Jijioarei, de la Isaia hânsar 2 părți din 8-a parte 322

7095, Iuni 21, Suceava. Petru Vodă Schiopul dă câștig de cauză lui Boghian ușerul și Văscan diac pentru un loc cu pomet în Pomârla, contra lui Ostahie și Mihai . 228

7096, Mart 5, Iași. Petru Vodă Schiopul întărește lui Chicer diac cumpărătura ce a făcut în satul Ilișeni cu 160 zloți tătărăști, de la Costin și Ion, fii lui Petre, nepoți lui Pașco, cu cari bani și-au plătit capul . .

7097, Sept. 2, Hotin. Zapisul de mărturie a lui Gheorghe și Frâncescul parcalabi de Hotin cum Druțea Nemiș au vândut partea sa din Bârnoul popei Tomșa din Hotin cu 200 zloți tătărăști 271

7097, April 24, Vaslui. Petru Vodă Schiopul întărește lui Frăteiu fiul lui Petre Hărăe vânzarea ce a făcut în satul Dragomirești pe Sarata cu 80 zloți către Simion, Gavril și Ioan 212

7097, Aug. 14, Iași. Petru Vodă Schiopul dă și întărește lui pop Dumitru și Ignat partea lor din obârșia Suhăi jumătate din a treia parte cumpărată de la Varlic cu 40 zloți tătărăști 281

7098, Iunie 14, Suceava. Cartea lui Petru Vodă Schiopul dată la mâna lui Romașco vătav să-și stăpânească un pomet din Pomârla 229

7098, Iunie 21, Suceava. Petru Vodă Schiopul dă rămas pe Ostahie în judecata ce a avut cu Boghean Ușerel și Văscan diac pentru niște livezi din Pomârla și niște vecini . 264

7106, Dec. 4, Suceava. Eremia Moghilă Voevod întărește lui Patrașco pitărel cumpărăturele făcute în satul Florești, după 3 zapise adeverite de șoltuzul de Bae . . 220

7106, Mai 15, Volovăț. Zapisul prin care Ionașco păhărnicel din Horodnic vinde 4 case și 4 jirebii din Botoșani lui Ion Brahă păhărnicel din Volovăț cu 55 ughi . . 223

7107, Mart 6, Bârlad. Zapisul de mărturie a lui Procop Negrea ureadnic de Bârlad pentru o cheltuială de 50 taleri făcută de Ionașco cupar pentru partea de ocină a lui Dumitru luând zălog ocina lui . . . 284

Pag.

7107, Aug. 28, Suceava. Eremia Mrghilă Vodă întăreşte lui Toader Boul treli visternic şi jupănesii sale Agafiei stăpânirea în Nisporeşti peste a treia parte din atreia parte, cumpărată cu 60 taleri de la Jurj Uscătescul şi cu îndatorirea de a-l pomeni după moarte . . . 5

7108, Martie 20. Irimia Moghilă Voevod întăreşte lui Macri armaş şi jupănesii sale Nastea fata lui Chicer diacul mai multe cumpărături în satul Giumătăţenii. Voloucinţi şi Jurăştii de supt Cozancea—Cocăneşti cum şi mai mulţi robi ţigani 182

7109, Ghenar 15, Iaşi. Zapisul de mărturie a Cristei vel vornic de ţara de sus cum Toader Boul visternic a cumpărat în satul Nisporeşti, a 5-a parte din a 6-a parte de la Pavel cu 490 zloţi, şi altă parte cu case de la ficiorii lui Isaico cu 600 zloţi tătărăşti 8

7109, Febr. 3, Iaşi. Zapisul lui Oräş hatman şi parcalab Sucevei prin care arată cum Boul vist. a cumpărat în Nisporeşti părţile Măricăi fata Anghelinei, cu 150 zloţi tătărăşti, cum şi părţile lui Istatie fiul Andreicăi cu 75 zloţi . 14

7110, Mart 30. Cotnari. Zapis prin care Sofiica fata lui Drăghici Uscatul păhărnicel. soţia lui Băteală, vinde partea sa din Nisporeşti lui Toader Boul visternic cu 400 zloţi tătărăşti şi o vacă cu viţel 24

7110, Mai 3, Iaşi. Eremia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul visternicul, cumpărătura ce a făcut în Nisporeşti cu 35 taleri de argint de la Sava, Avram şi Anghelina ficiorii Magdalinei 38

7110, Mai 3. Iaşi. Irimia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul visternicul cumpărătura ce a făcut în Nisporeşti cu 35 taleri de la Avram şi Anghelina, ficiorii Magdalinei . 16

7112, Mart 10, Iaşi. Eremia Moghilă Vodă dă în stăpânirea Măricăi, jupăneasă lui Gane visternicel, părţile lui din Mihăeşti, Miteşti, Ciohoreani şi Liuteşti, cumpărate împreună cu soţul ei, după ce a pus feräe 12 zloţi în visterie . 66

7112, Mai 2, Iaşi. Zapisul lui Ilea fost jitnicer, ficior Măricăi, nepot lui Toader visternicul, prin care se tocmeşte cu Ion Dupniţă fost vatag şi cu alte neamuri ale lui pentru Hârtop, două părţi din a patra parte . . . 196

7112, Mai 10, Iaşi. Eremia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul visternic al doilea cumpărăturile sale din Nisporeşti, şi anume : 2 părţi din 5 părţi din a 3-a parte de la strănepoţii Anuşcăi cu 100 taleri de argint şi părţile altor răzeşi urmaşi a lui Avram cu 150 taleri tot din a treia parte din Nisporeşti 45

7112, Iunie 5, Bărlad. Zapisul lui Necola Frăgăul şoltuz şi cu cei 12 pârgari din Bărlad pentru vânzarea unei cincimi din Rotompăueşti pe Smila lui Drăgan Mihul şi Postolaki cu 100 zloţi tătărăşti 288

7113, Dec, 28 Suceava. Eremia Moghilă Vodă întăreşte lui Patraşco ureadnic de Botoşani cumpărăturile ce a făcut cu 140 taleri de argint în Floceşti (azi Leucuşeşti) pe Şomuz de la Simeon şi ai lui strănepoţii Stefului, cum şi de la alte neamuri ale lui. 237

7113, Febr. 18, Iaşi. Eremia Moghilă Voevod întăreşte Catrinei lui Ionaşco Prăjescul diac şi fiilor ei, lui Toader Sava şi Dumitraşco stăpânirea în satul Bogdăneşti, pe parte cumpărată cu 80 taleri de argint de la Bejan şi sora lui, copii Nekifoaci 92

Pag.

7113, Mart 14, Suceava. Eremia Moghilă Vodă întăreşte Sofroniei, mama lui Ganea visternicul, actul de jurământ adeverit de Agafton Episcopul de Roman, cum Ganea a cumpărat pentru femeia lui Mărica 3 locuri de case în Mihăeşti şi hotăraşte ca acele case să fie a ficiorilor Ganei, iar nu a fratelui său 63

7113, Martie 21, Suceava. Ieremia Moghilă Vodă întăreşte lui Boul visternicul schimbul făcut cu Agaftona, strănepoata lui Oanţă din Nisporeşti, pentru satul Miteştii pe Moldova la Suceava 19

7113, April 20, Suceava. Eremia Moghilă Vodă întăreşte mănăstirei Xeropotamului numită Săcul, hotarăle moşiilor sale despre mănăstirea Agapia şi Neamţul, după cum le-au hotărât Gheorghe parcalabul de Neamţ, Agafton Episcopul de Roman Teodosie Barbovskie Episc. de Rădăuţi şi Filoteiu proin Episcop 370

7114, Dec. 20, Suceava. Irimia Moghilă Vodă întăreşte lui Parvan fost agă cumpărăturile ce le-a făcut în satul Ruşi de pe Ozer cu 170 taleri de argint . . . 240

7116, Iunie 17, Iaşi. Cartea velitilor boeri pentru vânzarea ce a făcut Ionaşco Boldescul fiul lui Condrea Boldescul în satul Boldeşti 2 părţi din a 3-a parte din a 5-a parte lui Necoară logofătul cu 60 taleri 250

7117, Ghenar 26, Iasi. Costantin Moghilă Vodă dă şi întăreşte lui Ionaşco cupar ocina lui Nicoriţa biv armaş din Bicani pe Smila, căzut în hiclenie cu Icobeg, întorcându-i banii 286

7117, Febr. 14. Suceava. Eremia Moghilă Vodă întăreşte lui Ionaşco Ganea vist. cumpărătura ce a făcut în satul Miteşti a treia parte din a patra parte din jumătate de sat de pe Moldova, cu 50 taleri de la Elinca fata Cristei, nepoata Anuşcăi 62

7117, Iunie 13, Iaşi. Constantin Moghilă Vodă dă rămas pe Borvină aprodul în pricina de judecată pentru Martineşti, dând câştig lui Petre spătar, Ifrim comisul, Iakim şi Ionaşco, cari pun ferée 12 zloţi 308

7117, Iunie 13, Iaşi. Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Ionasco cupar cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri în Suseni pe Iubana ot Tutova, do la Dumitru fiul lui Sorin din Pucnerga 290

7117, Iunie 24, Iaşi. Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Dumitru Buhuş răstrănepot Străviceştilor mai multe părţi din satele Criveşti, Răvăcani, Hotceşti, Gâneştii, cum şi mai mulţi ţigani robi 130

7118, Noem. 17, Iaşi. Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Silişeul de sus de la Elinca fata Ciornoşcăi şi de la tatăl ei, şi anume 3 locuri de case şi un loc de moară cu 90 taleri . 265

7118, Noem. 29. Iaşi. Cartea velitilor boeri prin care atestă că au schimbat între sine. dând Vasile fiul lui Brudul 5 vecini cu 5 jirebi din Leucuşeşti lui Patraşco vel dvornic ţării de sus pentru 6 vecini şi 6 jirebi din Cămărăzani. . 246

7118, Dec. 27, Iaşi. Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Silişeul de sus de la Elinca şi de la Grozav tatăl ei a 3 locuri de casă şi locuri de moară 267

7118, April 15. Iaşi. Costantin Moghilă Vodă întăreşte lui Toader Boul visternic cumpărătura ce a făcut su 50 taleri de argint în satul Miteşti pe Moldova, de la Pavel, fiul Măricăi nepot lui Eremia vătag 69

Pag.

7118, April 24, Iași. Costantin Moghilă Voevod dă și încuviințează ca Stefan Bleandă, Ionașco Bleandă, frați și vărul lor Ionașco Bleandă și sora ei Hăcimanda și alți liuzi ai lor să întoarcă cei 10 taleri dați împrumut de Patrașco căpitan și să-și țină părțile lor din a treia parte din Bădești pe Moldova la Suceava 71

7118, Mai 3, Iași. Costantin Moghilă Vodă dă lui Lazăr vist., lui Nekita vist., lui Anton Andonie și liuzilor lor partea lor de ocină din Bădești pe Moldova îndepărtînd pe Patrașco căpitan, care a dat 36 ughi la alte neamuri ale răzeșilor. La refuzul lui Patrașco de a primi 36 ughi cât ziceau răzeșii că au dat, domnul îi ia pentru visterie . . 74

7118, Iunie 25, Iași. Costantin Moghilă Voevod întărește lui Chiriță Dumitrache vel postelnic cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri de la Frăsina și Anița . . 317

7118, Iulie 29, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Chiriță Dumitrache postelnicul cumpărătura ce a făcut cu 70 taleri în Movileni de la Toader Negrilescul . . 318

7119, Sept. 2, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Oräș vel vornic de țara de sus cumpărătura făcută de el în Epureni cu 100 taleri de la Nistor fiul Drăgăilei . 205

7119, Dec. 10. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Vasile Oräș vel vornic de țara de sus, cumpărătura ce a făcut cu 200 taleri de argint de la urmașii Condrei și ai lui, în a patra parte din jumătate de sat din Bosănceștii ce-i zic acum Epureni, pe Jijia 206

7120, Ghenar 31, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă și întărește călugărilor de la mănăstirea Moldaviței o moară în satul Buhăinți, pe apa Buhăinților cumpărătură de la călugării de la mănăstirea din dealul Hârlăului, pe care le-a fost luat-o cu vicleșug marele dvornic Nestor Ureache. . . 80

7120, Mai 8, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă câștig de cauză lui Baciul fiul diacului Ion, care a pus și ferăe 12 zloți, în pricina de pământ din Văscani, și anume a treia parte din jumătate, cu Rugina și mătușa lui Titiana și ai lor, căci acea parte o cumpărase Ion diacul încă de supt Petru Vodă Schiopul, de când protimisul său nu mai avea putere . 248

7120, Mai 27, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă carte de stăpânire lui Gherman pitărel să stăpânească partea sa din Nisporești, după ce a plătit 15 galbeni pentru două morți de om săvârșite în hotarul lui 44

7121, Ghenar 11, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă dreptate cneaghinei lui T. Dragotă în pâra ce a avut cu Cernat biv logofăt pentru 130 stupi de albine . . . 260

7121, Ghenar 13, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă și întărește lui pan Nicoară vel armaș cumpărăturile făcute în satele Bicani și Balosinești de la răzeși cu 120 taleri . 292

7122, April 6. Stefan Vodă scrie carte către Stefan Bleandă din Tupilați pentru dreptul ce are Boul visternicul în Nisporești și că Gherman să nu-l mai supere . . 22

7123, Ghenar 26, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă dreptate lui Toader Boul visternicul în judecata ce au avut cu Gherman și Odochia, fata lui Drăghici Uscătul pentru partea ce i-a fost vândut lui din Nisporești. Boul plătește ferăe 12 zloți și se

Pag.

amenință cu gloaba domnească de 24 boi cine va deschide procesul 27

7125 Noem. 15, Iași. Radu Vodă Mihnea întărește Varvarei Hăcimăndoaei fata lui Grozav mai multe părți din satul Popeni pe Iubăneasa, cum și alte părți din satul Borădăceni cumpărătură de la diferiți proprietari în sumă de 295 taleri 100

7125, April 16, Iași. Radul Vodă întărește vornicului Nestor Ureche toate satele sale din țara Moldovii și anume 52 sate întregi, 45 părți de sate, 17 Mori, 6 heleștee, 1 loc de fânaț, 1 prisacă și 45 fălci de vie, în cele 19 județe ale Moldovii de pe atunci 168

7126, Febr. 8, Iași. Radu Vodă întărește lui Nicoară vel dvornic cumpărăturile făcute de la răzeși în satele Balosinești și Bicani pe preț de 100 taleri și 92 ughi . . 294

7127, Iunie 28. Iași. Gașpar Vodă dă câștig lui Albul și Frimul în pricina cu Crețul armășel din Suseni pentru o parte de loc din Suseni. Se pune ferăe 12 zloți . . 304

7128, Noem. 20, Hotin. Zapis de zălogire a lui Ion Hăbășescul la mâna lui Patrașco Ciogole biv logoiăt pentru 20 lei partea lui din Pomârla 229

7128 Dec, 13, Iași. Gașpar Vodă întărește lui Pavăl vist. lui Vasile și Catrinei, ficiorii Popei Lupșei cumpărătura tatălui lor din Nisporești cu 328 zloți tătărăști de la Stanca jupăneasa lui Mălai; asemenea le întărește tot în Nisporești partea mamei lor Drăguța, fata lui Ieremia . . 41

7128 Dec. 13. Iași. Gașpar vodă dă carte de stăpânire lui Pavel visternic și lui Vasile și Caterinii ficiorii popii Lupșei, să-și stăpânească cele două părți din a șesa parte din Nisporești, împărțindu-și moștenirea lor părintească în trei părți . 52

7128. Dec. 20. Iași. Gaspar Vodă dă câștig de cauză Agahiei visternicesei și ginerelui ei Niculachi vel stolnic, în pâra ce au avut cu răzășii din Nisporești, feciorii lui Gherman pentru vânzare de ocină din Nisporești . . 48

7128 Dec. 31, Iași. Gașpar Vodă întărește lui Popa Dediul cumpărătura ce a făcut în Dumușeni din jumătate de sat cumpărat cu 45 taleri de la Sora fata Anei nepoata Dumșei . 226

7128 Fev. 26, Iași, Cartea lui Gașpar Vodă prin care scutește pe ori ce om va aduce din țări străine Mărica lui Chiriță postelnicul să nu plătească nici o dare 3 ani de zile . 320

7128 Mart 2. Ermonah Nicodim Tahat dărueste mănăstirei Slatina o psaltire slavonă 202

7128 Aug. 18, Iași. Gaspar Vodă scrie carte lui Petrea că s'a jăluit Ionașco Ungheanul pe Lazor din Burdugani pentru 6 boi dați pentru o ocină 98

7129 Sept. 16. Ghinghea șoltuzul de Ajud adevereste că Chiriac parcalab de Putna a cumpărat a treia parte din a șeptea parte din Conțești cu 33 taleri de la Tofan Buhăiu . 259

7129 April 11, Iași. Alexandru Vodă Iliaș dă carte lui Cazan biv postelnicel să scoată din satul Nisporești pe Ionașco și Cazan feciorii lui Gherman, ca unii ce și-au vândut ocina și au rămas din judecată 39

7129 Mai 30, Iași. Alexandru Vodă Iliaș dă carte în mâna lui Cristea aprodul din Borcești și fratelui său Toader de a-și apăra moșia lor din Borcești despre Cristea comișelul . 189

Pag.

7130 April 12. Iași. Stefan vodă Tomșa scrie lui Arsenie biv logofăt ca să gonească din sat din Nisporești pe Ionașco și Căzan, care și-au vândut părțile lor lui Boul visternic, aceasta pentru a liniști pe Agahia jupăneasa lui Toader Boul și pe ginerele ei Neculachi parcalab de Neamț . . 55

7130 Iunie 28. Iași. Stefan Tomșa Vodă dă dreptate Dorhiței, fetei lui Drăghici Uscatul în procesul ce l'a avut cu Agafia Booae visterniceasa și cu ginerele ei Niculachi stolnic, și-i dă să stăpânească a treia parte din a treia parte din Nisporești, după ce au jurat cu 24 jurători . . 59

7131 Febr. 8. Iași. Stefan Vodă Tomșa întărește mănăstirei de la Aron Vodă cu hramul Sf. Neculai, stăpânirea asupra moșiei Rânzeștii de la Prut. Fălciu. perdută în viclenie de Meleștan postelnicul pentru hiclenie cu Lobodă hătmanul căzăcesc în contra lui Aron Vodă . . . 309

7131 Iunie 25. Iași. Cartea lui Stefan Tomșa către slujitorii de la Putna să lese în pace morile Tazlăului . 254

7133 Iunie 15. Hârlău. Radu Vodă întărește lui Focea uricar și femeii sale Mărica fata lui Țuțurman două părți din satul Rotompănești pe Bogdana, ce le are de pe strămutul său Toader Tazlău 296

7135. Zapisul Tudosiei, prin care vinde partea sa din Epureni lui Grama jitnicer cu 40 zloți . . 209

7136 Ghenar 10. Iași. Miron Barnovskie Moghilă Vodă întărește lui Gh. Roșca visternic cumpărătura ce a făcut pe o șesime din jumătate sat din Scobinteni cu 75 taleri de la Ionașco și frații lui 270

7137 Dec. 12, Iași. Miron Bărnovski Moghilă Vodă scrie carte lui Toader Echim și Gh. Saula pentru alegerea hotarelor Mânjei diacul din Văcolești despre Mânjești, partea călugărilor de la Galata 191

7137 Ianuar 12. Iași. Cartea lui Miron Bărnovski Moghilă Vodă dată cneghinei Salomia Comisoae spre a-și ține jumătate din Boldești zălogit de Ionașco ficiorul lui Calapod pentru 70 zloți luați cu camătă de 11 luni. . . 244

7137 Mart 11, Iași. Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce face în Pomârla Lupul diacon către Lupul biv vel dvornic și parcalab la Neamț cu 80 lei și anume: 2 părți din 5 părți din jumătate de sat spre Codru. . . 230

7137 April 2. Iași. Miron Bărnovski Moghilă Vodă întărește Lupului biv vel dvornic și parcalab de Neamț cumpărătura ce a făcut cu 80 taleri de argint de la Lupul diacon și de la fratele său Patrașco strănepoți Draghii. și anume 2 părți din 3 părți din a cincea parte de supt Codru. . . 231

7137 April 13. Iași. Miron Barnovskie Moghilă Voevod întărește lui Ivașco fiul lui Cârjău stolnic cumpărătura unei vii din Slipotești cu 30 taleri de la Ivana fata Bredei . 256

7137 Iunie 10, Iași. Miron Barnovski Vodă miluește mănăstirea Hangul cea zidită de dânsul unde este hramul Vovidenia cu mori și heleștee pe Bahluet în hotarul Târgului Frumos, din ținutul Cârligăturei . . . 170

7137 Aug. 10. Iași. Cartea lui Miron Bărnovski Moghilă Vodă prin care scutește de orice angărie satul Bârlești, afară de cislă, de oare ce și ei au a face strajă pe apa Tazlăului celui mare 255

Pag.

7138 Dec. 11. Iași. Alexandru Radu Vodă dă și întărește lui Tanasie dvornicul de gloată satul Avămeștii, ascultător din ocolul Târgului Frumos, legând dania cu mare blăstem . 147

7138 Mai 10. Zapis de cumpărătură a Bechei parcalabului de Bogdănești pentru mai multe părți din Bogdănești de la diferite neamuri ale lui . . . 128

7138 Aug. 18 Iași. Cartea lui Moise Moghilă Voevod. către Vasile Banul dvornic de g oată și la șoltuzul cu pârgarii de Târgul Frumos, cum și la preuți și alte fete pentru alegerea hotarului seliștei Avrămeștilor, a lui Tanase biv dvornic 141

7138 Aug. 18. Iași. Meisi Moghilă Vodă întărește lui Ionașco biv dvornic moșia Avrămești dăruită lui de Alexandru Radu Vodă, din hotarul Târgului Frumos . . 144

7139 Sept. 22, Hârlău. Moisi Moghila Vodă întărește lui Bejan armășăl cumpărăturile unei priseci de albine de la Diia și Măcrina, cu preț de 6 taleri . . . 298

7139 Oct. 1, Hârlău. Moise Moghilă Vodă dă carte la mânule Bechei diac de Bogdănești să-i țină prisaca și curătura de la Cotin. Iar Procopie călugărul să-și aibă treaba numai cu prisaca tătâne-său 121

7139 Noemb. 1, Hârlău. Moisi Moghilă Vodă judecă pricina dintre Tanasă biv dvornic glotnii și Neacșul dvornic pentru un loc din hotarul satului Avrămeștii anume Prigorenii, dând rămas pe Neacșul, iar Tănase a pus ferée în visteria domnească 151

7139 Dec. 21, Iași. Moisi Moghilă Vodă dă putere lui Stefan Bechea să-și stăpânească prisaca de la locul numit Cotina, ca cel ce a curățit locul din pădure el și cu femeia lui; dând rămas pe Procopie călugărul și pe soră-sa Protasia, ficiorli lui Păun. Stefan Beke pune ferée în visteria țării . 85

7139 April 8. Iași. Moisi Moghilă Vodă întărește lui Dumitru Buhuș visternic următoarele: o bucată de loc din hotarul Târgului Frumos despre Crivești, pentru 4 cai buni dați țării: a treia parte din a patra parte din Olășei pe Sacovăț, parte din Olășei pe Sacovăț, parte din Dumeni pe Prut, satul Vavătieștii (Bârlești), și Hotcești supt Strunga . . 155

7139 April 23. Iași. Moisi Moghilă Vodă scrie carte lui Grapă din Cerătuani pentru pricina dintre Stefan Biachia diacul de Bogdănești și dintre Pricopie călugărul pentru o prisacă 119

7139 April 27, Iași. Moise Moghilă Vodă întărește lui Stefan Bechea diacul din Bogdănești o prisacă în pădurea Cotina, curățită și descălecată de dânsul, dând rămas pe Procopie ermonah. Stefan Beche pune ferée 12 zloți tătărăști . 94

7139 Mai 1, Iași. Moise Moghilă Vodă dăruește lui Grama biv stolnic stăpânire asupra moșiei pentru serviciile aduse de el domniei 352

7140. Zapis prin care Bechea parcalab din Bogdănești cumpără cu 14 lei bătuți partea Candachiei și frații ei, nepoți Anisiei 126

7140 Dec. 9, Bârlad. Zapis de mărturie de la Savin Prăjescul vel dvornic și Kicoș vel sătrar cum D. Gheuca vornic de gloată a cumpărat în Rotompănești zis și Greci de la răzeși mai multe părți cu 70 zloți . . . 300

7141 Sept. 22. Zapisul lui Vasile prin care vinde partea

Pag.

sa din Bălițești pe Studeniță lui Merăuță parcalabul pentru că ș-a scos capul de la Bormo din cauza unui cal furat . 216

7141 Noembre 7. Zapisul de mărturie a ureadnicului de Bârlad prin care atestă că Focșa din Bălițești a vândut partea sa din Bălițești lui Ifrim pentru 1 cal și 4 oi, biciuluit calul a 30 lei, iar oaea a un leu . . . 217

7141 Noembrie 21, Iași. Alexandru Vodă Iliaș întărește lui Dumitru Buhuș treti logofăt stăpânirea peste toate proprietățile lui în 8 ținuturi și în sumă de 14 sate întregi, 22 părți de ocină, 3 locuri de fânațe, 3 vii, 10 heleștee, 4 ferestrae, 2 piue, 18 mori, 2 prisăci, 2 livezi și un pod pe Șiret și altul pe Prut 111

7141 Mart 11, Iași. Alexandru Vodă Iliaș întărește lui Nașcul cumpărătura ce a făcut în hotarul Dumbrăviței a unei prisăci, în poiana mănăstirei mai în sus de prisaca cea veche la piatra Cârnitei (fântânei) de la Guță fiul lui Tăbuci din Boldești cu 10 zloți curați . . . 96

ante 7142. Zapisul lui Toma Birtoc prin care vinde lui Toader Boldescul și fratelui său Gheorghe Boldescul cu 15 zloți partea lui din Tulești . . . 235

7142 Dec. 2, Iași. Moisi Moghilă Vodă întărește mai multe cumpărături făcute în satul Ciuncești pe Bahlueț la Cârligătură de la nepoții lui Giurgea stolnicul de către Vârlan cu Mărica. David cu Nazaria, Nastasia, Gligorcea, Ionașco cu Vasilca și Istratie cu Mărica 197

7142 Dec, 3, Iași. Moise Moghilă Vodă întărește lui Pătrașco Boldescul parcalab fiul lui Toader Boldescul cumpărăturile făcute în vii din jurul târgului în preț de 410 taleri de argint 238

7142 Dec. 20. Iași. Moise Movilă Vodă întărește vânzările ce fac în satul Ciuncești la Cârligătura, Irimia Neacșul ficiorul Jurjii Neacșului stolnic și nepoții lui, copii Ioanei, către diferite persoane 173

7142 Ghenar 15. Moise Moghilă Vodă dăruește lui Pătrașco strănepot lui Ivanco sulger trei părți din satul Cabicenii ot Dorohoi, foaste ale lui Miron Barnovskie și rămase domniei 321

7142 Fev. 28. Iași. Moisi Moghilă Vodă dă rămas pe Bejan din Bicani în judecata ce-a avut cu Ionașco pentru părți din Balosinești și Bicani pe Smila. Se pune ferae . 362

1660. Martie 14. Zapisul veliților boeri prin care se atestă că Pană Filipescul vel visternic a cumparat moșia sa din Nenciulești, județul Ilfov de la Radul fiul lui Șerban vist. pentru 111 galbeni și 5 vecini, anume 278 stânjeni . 395

Fără dată de an și zi. Zapisul de mărturie a lui urașco parcalab. Cârlig hotuog și alții pentru Boul visternic cum a cumparat de la Jurj partea lui din Nisporești a treia parte din a treia parte cu preț de 40 taleri bani pesin, iar restul la facerea diresului 17

Fără veleat. Zapisul de mărturie a lui Ionașco Peaic pentru zălogul ce a pus Toader ginerele lui Samoil, partea lui de ocină din Nisporești către Boul visternic pentru 3 ughi și un bou 35

Fără veleat, lunie 6. Davideni. Zapisul de mărturie a lui Toader Cârlig visternicel din Britcani cum Boul visternic a cumpărat cu 20 taleri. partea lui Siminic aprod fiul Eremiei din Nisporești 36

Pag.

Fără veleat. Gaspar Vodă dă carte de stăpânire lui Neculachi vel stolnic, ginerele Agafiei jupăneasa lui Toader Boul visternicul, să-şi oprească satul Nisporeştii, cu vecinii fără a da ceva Buhmăteştilor şi Popeştilor . . . 57

Fără veleat. Zapis de mărturie pentru Sava fiul lui Patraşco Prăjescul din Movilă, cum a vândut lui Marco din Rusciori partea lui din Bogdăneşti cu 80 taleri . . 84

Fără veleat. Zapis prin care Naşcul din Muşeteşti cumpără cu 110 zloţi tătărăşti partea Himiei, fata lui Văscan, din Mileşti 127

Fără veleat. Zapisul lui Moisei din Deleni (Fălciu), vechi Micşeneşti. prin care vinde lui Petre Parcalab cu 30 galbeni partea lui din Deleni 217

Fără veleat. Ghenar 11. Zapisul lui Jurj Şoltuzul de Bârlad cu 12 părgări pentru vânzarea către Păcurar din Greci a părţilor Vasilcăi şi lui Grozav cu 15 zloţi tătărăşti . 285

Fără an. Iunie 23. Trotuş. Zapisul şoltuzului de Trotuş cu părgarii săi prin care întăresc vânzarea, ce a făcut'o Ursul către Dumitru, a 6 pământuri din Hârtăneşti cu 6 ughi bani buni 348

Fără veleat (către 7114). Toader Veveriţă mare spatar dă zapis de mărturie cum a ales locul Scobinţenilor despre Alexa postelnicul în satul Buzeşti. Hotarele s'au ales prin oameni juraţi în biserică în număr de 6 inşi, câte trei de parte . 78

Fără veleat. Iunie 15. (prope (7141). Stratul Bolea şi Lupul Cupar cu jupăneasa lui Irina fata Nastasiei Enculeasa, schimbă cu Dumitru Buhuş, dând jumătate din Răvăcani în ţinutul Romanului pentru jumătate din Bărgăoani de la Fălciu 113

Fără veleat, Iulie 9. (prope 7141). Stratul Bolea şi Lupul Cupar cu jupăneasa lui Erina a Nastasiei Enculeasa vând lui Dumitraşco Buhuş jumătate selişte Răvăcani pentru 40 matce 113

Fără dată (către 7141). Zapis prin care Becbea parcalabul de Bogdăneşti cumpără cu 16 galbeni din a patra parte din Bogdăneşti. partea lui Ion Măcău, 3 părţi din 5 părţi a moşului lor Ioachim Helgiul 122

Fără veleat (către 7092). Zapis prin care Iouaşco vatag şi cu femeia lui Chelsia cumpără partea cumnatelor sale. Sora şi Anghelina din sat din Bogdăneşti . . 123

Fără veleat (către 7140). Zapisul prin care Bechea parcalabul de Bogdăneşti cumpără partea lui Stefan fiiorul Gahiei cu patru galbeni. luată de la unchiul său Andreica, pentru neplata unui bou, preteluit cu 4 galbeni . . 125

Fără veleat (către 7129). Zapis prin care Cristea din Borceşti dă partea lui de ocină din Ungurăşi fratelui său Toader care a plătit 10 galbeni pentru el la Pavăl. zălogul făcut de Cristea încă de supt Radul Vodă 190

Fără veleat (către 7137). Mărturia a 5 boeri pentru pricina de fânaţ din Văcoteşti dintre Corlat Uricar şi între răzeşul său Oancea 192

Fără veleat (către 7100). Zapisul Vasilcăi jupăneasa lui pan Ionaşco Vartic postelnic cu fii săi Lupul şi Gavril, prin care arată că împrumutându-se Ionaşco cu 120 0 aspri de la Ionaşco Tolocico a pus zălog jumătate din satul Lişna. Cu banii luaţi s'a plătit 12000 lei datoria tatălui lor făcută la un jidov Iacob din Ţarigrad 203

Pag.

Fără veleat (către 7129). Zapisul lui Toader Coranga din Micești prin care vinde lui Costantin ficiorul lui Iftimie cu 15 lei o livadă cu pomet în Micești din cauza foametei . 205

Fără veleat (către 7116). Costantin Moghilă Voevod întărește lui Kiriță Dumitrache Paleologul marele postelnic, cumpărătura ce a făcut Antonia preuteasa popii Măciucă. cu preț de 30 taleri în satul Mălești pe Prut în ținutul Iașilor . 224

Fără veleat (secl. XVI). Zapisul adeverit de șoltuzul și cei 12 pârgări din Baea, prin care popa Toader cumpără cu 16 taleri de la Stefan din Flocești a treia parte din partea Eremiei . 245

Fără veleat (către 7094). August. Petru Vodă Șchiopul întărește popei Roman, nepot lui Gherasim, cumpărăturile ce a făcut în satul Bârnova cu 175 galbeni de la Petriman vatah și Ion strănepoți Costei visternicul . . 272

BIBLIOTECA
* ACADEMIEI *
ROMÂNE

ACADEMIA
MSS
ROMÂNĂ